תלמוד ירושלמי · סדר מועד

תלמוד ירושלמי שבת

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

תלמוד ירושלמי שבת

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/תלמוד-ירושלמי-שבת/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
פרק ב 22
פרק ג 32
פרק ד 42
פרק ה 45
פרק ו 49
פרק ז 60
פרק ח 77
פרק ט 83
פרק י 89
פרק יא 93
פרק יב 97
פרק יג 102
פרק יד 105
פרק טו 111
פרק טז 113
פרק יז 119
פרק יח 123
פרק יט 125
פרק כ 132
פרק כא 134
פרק כב 135
פרק כג 136
פרק כד 137

פרק א

הלכה א

משנה: יְצִיאוֹת הַשַּׁבָּת שְׁתַּיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע בִּפְנִים וּשְׁתַּיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע בַּחוּץ. בְּאֵי זֶה צַד. הָעָנִי עוֹמֵד בַּחוּץ וּבַעַל הַבַּיִת בִּפְנִים. פָּשַׁט הֶעָנִי אֶת יָדוֹ לִפְנִים וְנָתַן לְתוֹךְ יָדוֹ שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת אוֹ שֶׁנָּטַל מִתּוֹכָהּ וְהוֹצִיא הֶעָנִי חַיָּיב וּבַעַל הַבַּיִת פָּטוּר. פָּשַׁט בַּעַל הַבַּיִת אֶת יָדוֹ לַחוּץ וְנָתַן לְתוֹךְ יָדוֹ שֶׁל עָנִי אוֹ שֶׁנָּטַל מִתּוֹכָהּ וְהִכְנִיס בַּעַל הַבַּיִת חַיָּיב וְהֶעָנִי פָּטוּר. פָּשַׁט הֶעָנִי אֶת יָדוֹ לִפְנִים וְנָטַל בַּעַל הַבַּיִת מִתּוֹכָהּ אוֹ שֶׁנָּתַן לְתוֹכָהּ וְהוֹצִיא שְׁנֵיהֶן פְּטוּרִין. פָּשַׁט בַּעַל הַבַּיִת אֶת יָדוֹ לַחוּץ וְנָטַל הֶעָנִי מִתּוֹכָהּ אוֹ שֶׁנָּתַן לְתוֹכָהּ וְהִכְנִיס שְׁנֵיהֶן פְּטוּרִין׃

הלכה: יְצִיאוֹת הַשַּׁבָּת כול'. מָהוּ שְׁתַּיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע. שְׁתַּיִם לְחִייּוּב וּשְׁתַּיִם לִפְטוֹר אוֹ אַרְבַּע לְחִייּוּב וְאַרְבַּע לִפְטוֹר. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. שְׁבוּעוֹת שְׁתַּיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע. אָמַר רִבִּי בָּא. תַּמָּן כּוּלְּהוֹן לְחִייּוּב. בְּרַם הָכָא חִייּוּב וּפְטוֹר אֲתֵינָן מַתְנֵי. הָדָא אָמְרָה. ד' לְחִייּוּב וְד' לִפְטוֹר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. שְׁבוּעוֹת שְׁתַּיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע. לֹא לְחִייּוּב. וְדִכְוָותָהּ. יְצִיאוֹת הַשַּׁבָּת שְׁתַּיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע לְחִייּוּב. וְהָא תַנֵּי. דַּלְתוֹת הַהֵיכָל שְׁנַיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע. אִית לָךְ לְמֵימַר. לֹא לְחִייּוּב וְלֹא לִפְטוֹר. נִיתְנֵי. שְׁנַיִם עָשָׂר פְּטוֹר. לֹא אֲתֵינָן מִיתְנֵי אֶלָּא פְּטוֹר שֶׁהוּא כְנֶגֶד חִייּוּב. אָמַר רִבִּי חִייָא בַּר אַבָּא. מָהוּ הָהֵן פְּטוֹר דְּתַנִּינָן הָכָא. מוּתָּר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. עָנִי וְעָשִׁיר אֶחָד הֵן וּמָנוּ אוֹתָן חֲכָמִים שְׁנַיִם. הַכְנָסָה וְהוֹצָאָה אֶחָד הֵן וּמָנוּ אוֹתָן חֲכָמִים שְׁנַיִם. יְצִיאוֹת הַשַּׁבָּת אֵין הַכְנָסָה בְכְלָל. הַמּוֹצִיא מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת אֵין הַמַּכְנִיס בְּכְלָל. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. דְּמַר רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הִכְנִיס חֲצִי גְרוֹגֶרֶת וְהוֹצִיא חֲצִי גְרוֹגֶרֶת חַיָּיב. מְנַיִין שֶׁהוֹצָאָה קְרוּיָה מְלֹאכָה. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן שָׁמַע לָהּ מִן הָדָא. וַיִּצַּו מֹשֶׁה וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בַּמַּחֲנֶה לֵאמֹר אִישׁ וְאִשָּׁה אַל יַעֲשׂוּ עוֹד מְלָאכָה לִתְרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וַיִּכָּלֵא הָעָם מֵהָבִיא. נִמְנְעוּ הָעָם מִלְּהוֹצִיא מִבָּתֵּיהֶן וְלִיתֵּן לַגִּיזְבָּרִים. רִבִּי חִזְקִיָּה בְשֵׁם רִבִּי אִלָּא. אֲפִילּוּ הַכְנָסָה אַתְּ שְׁמַע מִינָּהּ. כְּשֵׁם שֶׁנִּמְנְעוּ הָעָם מִלְּהוֹצִיא מִבָּתֵּיהֶן וְלִיתֵּן לַגִּיזְבָּרִים כָּךְ נִמְנְעוּ הַגִּזְבָּרִין מִלְּקַבֵּל מִיָּדָן וּלְהַכְנִיס לְלִישְׁכָּה. רִבִּי חִזְקִיָּה בְשֵׁם רִבִּי אָחָא שָׁמַע כּוּלְּהוֹן מִן הָדִּין קְרִיָּיא. לֹא תוֹצִיאוּ מַשָּׂא מִבָּתֵּיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְכָל מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ.

רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הִכְנִיס חֲצִי גְרוֹגֶרֶת וְהוֹצִיא חֲצִי גְרוֹגֶרֶת חַיָּיב. מַה דָּמַר רִבִּי יוֹחָנָן דְּלָא כְּרִבִּי יוֹסֵה. דְּתַנֵּי. הוֹצִיא חֲצִי גְרוֹגֶרֶת וְחָזַר וְהוֹצִיא חֲצִי גְרוֹגֶרֶת בְּהֶעֱלֵם אֶחָד חַיָּיב. בִּשְׁנֵי הֶעֱלֵימוֹת פָּטוּר. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. בְּעֶלֶם אֶחָד בִּרְשׁוּת אֶחָד חַיָּיב. בְּעֶלֶם אֶחָד

בִּשְׁתֵּי רְשׁוּיוֹת אוֹ בִשְׁנֵי הֶעֱלֵימוֹת בִּרְשׁוּת אֶחָד פָּטוּר. וְקַשְׁיָין. אִילּוּ הוֹצָאָה וְהוֹצָאָה אֵינָן מִצְטָרְפוֹת כְּרִבִּי יוֹסֵי לֹא כָל שֶׁכֵּן הַכְנָסָה וְהוֹצָאָה. הֲוֵי מַה דָמַר רִבִּי יוֹחָנָן דְּלָא כְּרִבִּי יוֹסֵי. אָמַר רִבִּי אִילָא. לֹא סוֹף דָּבָר שְׁנֵי פְתָחִים פְּתוּחִים לִשְׁתֵּי פַלְטִיּוֹת. אֶלָּא אֲפִילּוּ פְתוּחִין לְפַלְטַיִת אַחַת אוֹף רִבִּי יוֹסֵי מוֹדֶה. דְּרִבִּי יוֹסֵי מְדַמֵּי רְשׁוּיוֹת לְהֶעֱלֵימוֹת לְחִיּוּב. כְּמַה דְּרִבִּי יוֹסֵי מְדַמֵּי רְשׁוּיוֹת לְהֶעֱלֵימוֹת לְפָטוֹר כָּךְ מְדַמֶּה רְשׁוּיוֹת לְעֶלֵימוֹת לְחִיּוּב. שֶׁאִם הוֹצִיא כִּגְרוֹגֶרֶת בְּפֶתַח זֶה וְכִגְרוֹגֶרֶת בְּפֶתַח זֶה כְּעֵלֶם אֶחָד שֶׁמָּא אֵינוֹ חַיָיב שְׁתַּיִם.

אָמַר רִבִּי יוּדָן. רִבִּי יוֹסֵי מְדַמֶּה רְשׁוּיוֹת לַאֲכִילַת פְּרָסִים. שֶׁאִם אָכַל חֲצִי זַיִת בְּתוֹךְ כְּדֵי אֲכִילַת פְּרָס הַזֶּה וַחֲצִי זַיִת בְּתוֹךְ כְּדֵי אֲכִילַת פְּרָס הַזֶּה שֶׁמָּא אֵינוֹ פָטוּר. אָכַל כַּמָּה זֵיתִים בְּכַמָּה פְרָסִים בְּעֵלֶם אֶחָד אֵינוֹ חַיָיב אֶלָּא אַחַת.

רַבָּנִין דְּקֵיסָרִין אָמְרִין. עַד דְּאַתְּ מְדַמֵּי לֵהּ לַחֲלָבִים דַּמִּינָהּ לַשַּׁבָּת. שֶׁאִם אָרַג חוּט אֶחָד בְּתוֹךְ בֶּגֶד הַזֶּה וְחוּט אֶחָד בְּתוֹךְ בֶּגֶד זֶה שֶׁמָּא אֵינוֹ פָטוּר. אָרַג כַּמָּה חוּטִין בְּכַמָּה בְגָדִים בְּעֵלֶם אֶחָד אֵינוֹ חַיָיב אֶלָּא אַחַת.

רִבִּי יוֹסֵי בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הַמּוֹצִיא אֵינוֹ חַיָיב עַד שֶׁיַּנִּיחַ. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. עַד שֶׁיִּטּוֹל וְעַד שֶׁיַּנִּיחַ. רִבִּי זְעִירָא בָעֵי. עַד שֶׁיִּטּוֹל עַל מְנָת לְהַנִּיחַ. נָטַל לֶאֱכוֹל וְנִמְלַךְ לְהַנִּיחַ לֹא. הֲוֵי (חַיָיב) מַה דָמַר רִבִּי יוֹחָנָן דְּלָא כְּרִבִּי יוֹסֵי. דְּתַנֵּי. הוֹצִיא חֲצִי גְרוֹגֶרֶת וְהִנִּיחָהּ וְחָזַר וְהוֹצִיא חֲצִי גְרוֹגֶרֶת. אִם הִנִּיחָהּ בְּתוֹךְ דֵּי אֲמוֹת לָרְאשׁוֹנָה חַיָיב. וְאִם לָאו פָּטוּר. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. אִם הֶעֱבִירוֹ דֶּרֶךְ עֶלְיָהּ חַיָיב. וְאִם לָאו פָּטוּר. רִבִּי יוֹסֵי עָבִיד הַמְהַלֵּךְ כְּמַנִּיחַ. כְּמָה דְּרִבִּי יוֹסֵי עָבִיד הַמְהַלֵּךְ כְּמַנִּיחַ לְחִיּוּב כָּךְ הוּא עָבִיד הַמְהַלֵּךְ כְּמַנִּיחַ לְפָטוֹר. כֵּיוָן שֶׁהוֹצִיאָהּ נַעֲשָׂה כְמוֹ שֶׁהִנִּיחָהּ שָׁם וְיהֵא פָּטוּר. תִּיפְתַּר שֶׁהָיְתָה נְתוּנָה בְּתוֹךְ דֵּי אַמּוֹת. כְּהָדָא דְתַנֵּי. וְאִם לָאו פָּטוּר. אָמַר רָבָא בַּר בְּרִיהּ דְּרַב פַּפַּי. תִּיפְתַּר שֶׁהָיְתָה הַפֶּתַח רָחְבָה חֲמֵשׁ אַמּוֹת וְהוֹצִיא אַחַת לְכָאן וְאַחַת לְכָאן. וַהֲרֵי לֹא הוֹצִיא אֶת הַשְּׁנִיָּה בְּתוֹךְ דֵּי אַמּוֹת לָרִאשׁוֹנָה.

תַּמָּן תַּנִּינָן. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. אִם הָיְתָה שַׁבָּת וְהוֹצִיאוֹ. אָמְרוּ לוֹ. אֵינוֹ הַשֵּׁם. שֶׁזֶּה חַיָיב מִשּׁוּם מְהַלֵּךְ וְזֶה חַיָיב מִשּׁוּם מַנִּיחַ. מַנִּי אָמְרוּ לוֹ. רִבִּי יוֹסֵי. מְחֻלָּפָה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי יוֹסֵי. תַּמָּן לָא עָבַד הַמְהַלֵּךְ כְּמַנִּיחַ וָכָא עָבִיד הַמְהַלֵּךְ כְּמַנִּיחַ. אָמַר רִבִּי יוּדָן. תִּיפְתַּר שֶׁהָיְתָה מוּטָל עַל הָאַסְקוּפָּה מִקְצָתוֹ בְּפָנִים וּפִיו לַחוּץ וּפָשַׁט יָדוֹ וּנְטָלָהּ וַאֲכָלָהּ. וַהֲרֵי לֹא הִילַּךְ. אָמַר רִבִּי יַנַּאי. בָּלַע חֲצִי זַיִת וְהִקִּיאוֹ וְחָזַר וּבְלָעוֹ חַיָיב. הִכְנִיס חֲצִי גְרוֹגֶרֶת וְחָזַר וְהוֹצִיאָהּ פָּטוּר. מַה בֵּינָהּ לְבֵין קַדְמַיְיתָא. תַּמָּן נֶהֱנָה חִיכּוֹ בִכְזַיִת. בְּרַם הָכָא לֹא נִתְעַסֵּק בְּכִגְרוֹגֶרֶת שְׁלֵימָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. פְּעָמִים שֶׁהוּא מִתְעַסֵּק בִּגְרוֹגֶרֶת שְׁלֵימָה וְהוּא פָּטוּר. הֵיךְ עֲבִידָא. הוֹצִיא חֲצִי גְרוֹגֶרֶת וְהִנִּיחָהּ וְחָזַר וְהוֹצִיא חֲצִי גְרוֹגֶרֶת וְלֹא הִסְפִּיק לְהַנִּיחָהּ עַד שֶׁנִּשְׁרְפָה

הָרִאשׁוֹנָה. וַהֲרֵי נִתְעַסֵּק בִּגְרוֹגֶרֶת שְׁלֵימָה וְהוּא פָּטוּר. בְּגִין מְדַמְיֵיתָהּ לַחֲלָבִין וְהוּא עֲבַד כֵּן.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הַמּוֹצִיא מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים דֶּרֶךְ כַּרְמְלִית חַיָּיב מִן הַמּוֹצִיא לַאֲחָרָיו. מִן הָדָא. הַמִּתְכַּוֵּין לְהוֹצִיא לְפָנָיו וּבָא לוֹ לַאֲחָרָיו פָּטוּר. לַאֲחָרָיו וּבָא לוֹ לְפָנָיו חַיָּיב. וְאֶיפְשַׁר שֶׁלֹּא יֵעָשֶׂה בֵּינוֹ לְבֵין הַכּוֹתֶל כַּרְמְלִית. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. תִּיפְתָּר שֶׁהָיוּ פָנָיו הֲפוּכוֹת לַכּוֹתֶל וּמִשּׁוֹאוֹ לְאַחֲרָיו וּבְכָךְ יָצָא מַשּׂוֹאוֹ תְּחִילָּה. רִבִּי חִייָה בַּר אַבָּא בְעָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. וְזוֹ לֹא דֶּרֶךְ הוֹצָאָה הִיא. אָמַר לֵיהּ. שֶׁכֵּן כַּתְּפָיָיא אוּמָנַיָּא עָבְדִין כֵּן. וַיידָא אָמְרָה דָּא. דְּמַר רִבִּי אָחָא רִבִּי מַיְישָׁא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הַמּוֹצִיא אוֹכְלִים וּנְתָנָן עַל הָאַסְקוּפָּה. וְהָא אַסְקוּפָּה לָאו כַּרְמְלִית הִיא. וּבְאִישׁ לְרִבִּי יוֹסֵי דְּלָא אָמְרָהּ מִן גַּרְמֵיהּ.

רַב הוּנָא בְשֵׁם רַב. הַכֹּל מוֹדִין בְּזוֹרֵק שֶׁהוּא חַיָּיב. דִּבְרֵי הַכֹּל הוּא שֶׁאֵין אֲוִיר כַּרְמְלִית כְּמַמָּשָׁהּ. וּמַה פְּלִיגִין. בְּמוֹצִיא. בֶּן עַזַּאי פּוֹטֵר. וַחֲכָמִים מְחַיְיבִין. בֶּן עַזַּאי עֲבַד הַמְהַלֵּךְ כְּמֵנִיחַ. וְרַבָּנִין לָא עֲבָדֵי מְהַלֵּךְ כְּמֵנִיחַ. רַב חִסְדָּא שָׁאַל לְרַב הוּנָא. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּבֶן עַזַּאי. אֵין אָדָם מִתְחַייֵב בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת לְעוֹלָם. מִכֵּיוָן שֶׁהוֹצִיאָן נַעֲשָׂה כְּמוֹ שֶׁהִנִּיחָהּ עַל כָּל אַמָּה וַאַמָּה וְיהֵא פָּטוּר.

רַב יְהוּדָה בְשֵׁם רַב. הַכֹּל מוֹדִין בְּמוֹצִיא שֶׁהוּא פָּטוּר. דִּבְרֵי הַכֹּל הוּא שֶׁהַמְהַלֵּךְ כְּמֵנִיחַ. וּמַה פְּלִיגִין. בְּזוֹרֵק. בֶּן עַזַּאי פּוֹטֵר וַחֲכָמִים מְחַיְיבִין. בֶּן עַזַּאי עֲבַד אֲוִיר כַּרְמְלִית כְּמַמָּשָׁהּ וְרַבָּנִן לָא עֲבְדִין אֲוִיר כַּרְמְלִית כְּמַמָּשָׁהּ.

מַתְנִיתָא מְסַייְעָא לְדֵין וּמַתְנִיתָא מְסַייְעָא לְדֵין. מַתְנִיתָא מְסַייְעָא לְרַב הוּנָא. הָיָה עוֹמֵד בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְזָרַק לְדִיר אוֹ לְסַהַר דֶּרֶךְ כַּרְמְלִית חַיָּיב. וְאִם הוֹצִיא פָּטוּר. מַתְנִיתָא מְסַייְעָא לְרַב יְהוּדָה. הַמּוֹצִיא אוֹכְלִין וּנְתָנָן עַל הָאַסְקוּפָּה בֵּין שֶׁחָזַר וְהוֹצִיאָן בֵּין שֶׁהוֹצִיאָן אַחֵר פָּטוּר. שֶׁלֹּא עָשָׂה מְלַאכְתָּן בְּבַת אַחַת. הָא אִם עָשָׂה מְלַאכְתָּן בְּבַת אַחַת חַיָּיב. בֶּן עַזַּאי אוֹמֵר. אֲפִילּוּ עָשָׂה מְלַאכְתּוֹ בַת אַחַת פָּטוּר. וְהָא תַנִּינָן. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. אִם הָיְתָה שַׁבָּת וְהוֹצִיאוֹ. וְאָמְרוּ לוֹ. אֵינוֹ הַשֵּׁם. שֶׁזֶּה חַיָּיב מִשּׁוּם מְהַלֵּךְ וְזֶה חַיָּיב מִשּׁוּם מֵנִיחַ. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַב הוּנָא דְּלֹא כְבֶן עַזַּאי. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַב יְהוּדָה דְּלֹא כְבֶן עַזַּאי וּדְלֹא כְרַבָּנִן. אָמַר רִבִּי חִינְנָא. מָנוּ אָמְרוּ לוֹ. חֲכָמִים. שֶׁהֵן בְּשִׁיטַת בֶּן עַזַּאי.

רִבִּי יוֹחָנָן בָּעֵי. הָיָה עוֹמֵד בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְזָרַק וְקִידֵּם וּקְלָטָהּ. מָהוּ. וְלָאו מַתְנִיתָא הִיא. קְלָטָהּ אַחֵר קְלָטָהּ כֶּלֶב אוֹ שֶׁנִּשְׁרְפָה. פָּטוּר. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. בְּחוֹטֵף כֵּן. הָא אִם קְלָטָהּ חַיָּיב. מַה בֵּין נָחָה לָאָרֶץ לְנָחָה לְתוֹךְ יָדוֹ. תַּמָּן לְמָה הוּא חַיָּיב. תַּמָּן הוּא זָרַק וְאַחֵר קִיבֵּל. בְּרַם הָכָא הוּא זָרַק הוּא קִיבֵּל. וּתְהֵא פְּשִׁיטָא לֵיהּ שֶׁהוּא פָּטוּר. אִילּוּ זָרַק בִּימִין וְהוֹצִיא וְקָלַט בִּשְׂמֹאל שֶׁמָּא אֵינוֹ חַיָּיב מִן הַדִּין פִּיו. וּפִיו לָאו כְּאַחֵר הוּא. וְכָא

שְׁמוֹאֵל כְּאַחֵר הוּא. אָמַר רִבִּי יוּדָן. פְּשִׁיטָא לֵיהּ לְרִבִּי יוֹחָנָן שֶׁזָּרַק בֵּימִין וְקִבֵּל בִּשְׂמֹאל שֶׁהוּא חַיָּיב. וּמַה צְרִיכָה לֵיהּ. בְּזוֹרֵק בִּימִין וְקִבֵּל בִּימִין. רַבָּנִין דְּקֵיסָרִין. רִבִּי שַׁמַּי בְּשֵׁם רִבִּי אָחָא. אֲפִילוּ זָרַק בִּימִין וְקִבֵּל בִּשְׂמֹאל צְרִיכָה לֵיהּ חַיָּיב. אֵין תֵּימַר פִּיו. וּפִיו כֵּיוָן שֶׁאֲכָלָהּ כְּאַחֵר הִיא. בְּרַם הָכָא יָדוֹ כְאַחֵר הוּא. רִבִּי מָנָא בָּעֵי. מֵעַתָּה הוֹצִיא כִּגְרוֹגֶרֶת בִּשְׁתֵּי יָדָיו יְהֵא פָּטוּר מִשּׁוּם שְׁנַיִם שֶׁעָשׂוּ מְלָאכָה אַחַת. אָמַר לֵיהּ רִבִּי חִייָא בַּר אָדָא. וְדָא הִיא בַּעֲשׂוֹתָהּ. וְלֹא כֵן תַּנֵּי. יָחִיד שֶׁעָשָׂאהּ חַיָּיב. שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה שֶׁעָשׂוּ פְּטוּרִין.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הָיָה עוֹמֵד בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְקִבֵּל גְּשָׁמִים מֵאֲוִיר מְחִיצוֹת וְהוֹצִיא. חַיָּיב. רִבִּי בּוּן בַּר חִייָא בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. בַּחוֹטֶף כֵּן. הָא אִם קִבֵּל פָּטוּר. מַה בֵּין נָתָן לוֹ אַחֵר מַה בֵּין נָתְנוּ לוֹ שְׁמַיִם. אַתְייָא כְּרִבִּי. דְּרִבִּי עֲבַד אֲוִיר מְחִיצוֹת כְּמַמָּשָׁהּ.

הָיָה עוֹמֵד בְּפָנִים וְיָדוֹ מְלֵיאָה פֵּירוֹת פְּשׁוּטָה לַחוּץ וְקִדֵּשׁ עָלָיו הַיּוֹם אָסוּר לַהֲחֲזִירָהּ. רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי בָּא. כְּמָאן דְּמַר. אָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּאֲוִיר עֲשָׂרָה. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. מוּתָּר. הֲווֹן בָּעֵיי מֵימַר. מָאן דְּמַר מוּתָּר. בְּשֶׁיֵּשׁ שָׁם רוֹחַב אַרְבָּעָה. וּמָאן דְּמַר אָסוּר בְּשֶׁאֵין שָׁם רוֹחַב אַרְבָּעָה. אַמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. בֵּין זֶה וּבֵין זֶה אָסוּר. כְּמָאן דְּמַר. אָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּאֲוִיר עֲשָׂרָה. מַיי כְדוֹן. מָאן דְּמַר. אָסוּר. לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה. וּמָאן דְּמַר מוּתָּר. לְמַעֲלָה מֵעֲשָׂרָה.

הֶעָנִי חַיָּיב וּבַעַל הַבַּיִת פָּטוּר. רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. וְהִיא שֶׁתְּהֵא יָדוֹ שֶׁלְּעָנִי בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה לַקַּרְקַע. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. בְּרַחוֹק מִן הַכּוֹתֶל ד'. אֲבָל אִם אֵינוֹ רָחוֹק מִן הַכּוֹתֶל אַרְבָּעָה כַּרְמְלִית הוּא. רִבִּי לְעָזָר בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן כַּרְסָנָה. בְּשֶׁהֵיוּ פָנָיו הֲפוּכוֹת לַפְּלַטְיָא. אֲבָל אִם הָיוּ פָנָיו הֲפוּכוֹת לַכּוֹתֶל כַּרְמְלִית הִיא.

רִבִּי חִסְדָּא בְּשֵׁם אַשִׁי. קָנָה נָעוּץ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים. הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ מִתּוֹכוֹ לְרְשׁוּת הָרַבִּים וּמֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכוֹ חַיָּיב. רַב אָמַר. תַּרְכּוֹס שֶׁהוּא עוֹמֵד בִּרְשׁוּת הָרַבִּים גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים וְרוֹחַב ד'. הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ מִתּוֹכוֹ לְרְשׁוּת הָרַבִּים וּמֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכוֹ חַיָּיב. תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. מְנוֹרָה שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים גָּוְבָהָּהּ עֲשָׂרָה וּפִירְחָהּ אַרְבָּעָה. הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ מִתּוֹכָהּ לְרְשׁוּת הָרַבִּים וּמֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכָהּ חַיָּיב. אָמַר רִבִּי מָנָא. לֹא סוֹף דָּבָר מְנוֹרָה. אֶלָּא אֲפִילוּ קָנֶה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים וְטַבְלָה נְתוּנָה בְּרֹאשׁוֹ. הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ מִתּוֹכוֹ לְרְשׁוּת הָרַבִּים וּמֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכוֹ חַיָּיב.

מְנַיִין לְמַעֲלָה מֵי שֶׁהִיא רְשׁוּת אֲחֶרֶת. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. וְנוֹעַדְתִּי לְךָ שָׁם וְדִבַּרְתִּי אִתְּךָ מֵעַל הַכַּפּוֹרֶת אֲשֶׁר עַל אֲרוֹן הָעֵדוּת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים. וְכָתוּב. אַתֶּם רְאִיתֶם כִּי מִן הַשָּׁמַיִם דִּיבַּרְתִּי עִמָּכֶם. מַה דִּיבּוּר שֶׁנֶּאֱמַר לְהַלָּן רְשׁוּת אֲחֶרֶת אַף דִּיבּוּר שֶׁנֶּאֱמַר כָּאן רְשׁוּת אֲחֶרֶת. וַאֲרוֹן לֹא תִשְׁעָה טְפָחִים הוּא. דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי אָמְרֵי. וְכַפּוֹרֶת טֶפַח. רִבִּי זְעִירָא בָּעֵי. מְנַיִין לַכַּפּוֹרֶת שֶׁהוּא טֶפַח. תַּנָּא רִבִּי חֲנַנְיָה בַּר שְׁמוּאֵל. כָּל הַכֵּלִים

שֶׁהָיוּ בַמִּקְדָּשׁ נָתְנָה הַתּוֹרָה מִידַּת אָרְכּוֹ וְרוֹחְבּוֹ וְנָתְנָה שִׁיעוּר קוֹמָתָן. חוּץ מִן הַכַּפּוֹרֶת שֶׁנָּתְנָה הַתּוֹרָה מִידַּת אוֹרְכָהּ וְרָחְבָּהּ וְלֹא נָתְנָה שִׁיעוּר קוֹמָתָהּ. תְּלַמְּדֵינוּ מִכְּלִי קָטָן שֶׁבַּמִּקְדָּשׁ. וְעָשִׂיתָ לוֹ מִסְגֶּרֶת טֹפַח סָבִיב. מַה כָּאן טֶפַח אַף כָּאן טֶפַח. אוֹ אֵינוֹ אֶלָּא וְעָשִׂיתָ זֵר זָהָב לְמִסְגַּרְתּוֹ סָבִיב. מַה כָּאן כָּל שֶׁהוּא אַף כָּאן כָּל שֶׁהוּא. מַאי כְדוֹן. רַב אָחָא בַּר יַעֲקֹב אוֹמֵר. פְּנֵי. וְאֵין פְּנֵי פָּחוּת מִטֶּפַח.

רִבִּי יוֹסֵי בָּעֵי. אִילּוּ מִגְדָּל שֶׁהָיָה עוֹמֵד בְּתוֹךְ הַבַּיִת גָּבוֹהַּ כַּמָּה. שֶׁמָּא אֵינוֹ מוּתָּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ מִתּוֹכוֹ לַבַּיִת וּמִן הַבַּיִת לְתוֹכוֹ. אֶלָּא בְּשָׁעָה שֶׁהָיָה מְרַבֵּעַ לָהֶן אֶת הָרוּחוֹת אָנָן קַיָּימִין. נִיחָא כְּמָאן דְּאָמַר. בָּאַמַּת שִׁשָּׁה. בְּרֹם כְּמָאן דְּאָמַר. בָּאַמַּת חֲמִשָּׁה. וְאָרוֹן לָאו שִׁבְעָה טְפָחִים וּמֶחֱצָה הוּא. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא אָמַר. דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹצָדָק. חַד יְלִיף לָהּ מִן אָרוֹן. וְחוֹרָנָה יְלִיף לָהּ מִן הָעֲגָלוֹת. וְלָא יָדְעִין מָאן יְלִיף לָהּ מִן אָרוֹן וּמָאן יְלִיף לָהּ מִן עֲגָלוֹת. מִסְתַּבְּרָא דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי יְלִיפִין לָהּ מִן אָרוֹן. דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי אָמְרִין. וְכַפּוֹרֶת טֶפַח. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹצָדָק יְלִיף לָהּ מִן הָעֲגָלוֹת. רִבִּי זְעִירָא בָּעֵי. מְנַיִין לָעֲגָלוֹת שֶׁהֵן גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. וְאֶפִילּוּ תֹּאמַר גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה. וְלֹא כֵן תַּנֵּי רִבִּי נְחֶמְיָה. צָב כְּמִין קַמְרָסְטָא הָיוּ. אִילּוּ חוֹר בְּרֹאשׁוּת הָרַבִּים גְּבוֹהַּ עֲשָׂרָה וְרָחַב אַרְבָּעָה. שֶׁמָּא אֵינוֹ אָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ מִתּוֹכוֹ לִרְשׁוּת הָרַבִּים וּמֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכוֹ. אֶלָּא בְּשָׁעָה שֶׁהָיוּ מוֹשִׁיטִין אֶת הַקְּרָשִׁים מִזּוֹ לְזוֹ תְּרוּיטוֹת הָיוּ.

שְׁנֵיהֶן פְּטוּרִין. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם חִזְקִיָּה רַבָּנִן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מִשֵּׁם שְׁנַיִם שֶׁעָשׂוּ מְלָאכָה אַחַת. רַב שָׁאַל לְרִבִּי. נָתַן לוֹ אֶחָד חֲבִילָה עַל כְּתֵיפוֹ וְשָׁכַח וְהוֹצִיאָהּ. בְּמַחְזוֹרָה תְּנֵיינָא. אָמַר לֵיהּ. חַיָּיב. שֶׁאֵינָהּ דּוֹמָה לְאוֹתָהּ. סָבַר רִבִּי. כֵּיוָן שֶׁעָקַר אֶת רַגְלָיו כְּמוֹ שֶׁעָקַר אֶת הַחֵפֶץ. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי. הָיָה עוֹמֵד בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְזָרַק וְקִיבֵּל וּקְלָטָהּ לִרְשׁוּת הַיָּחִיד מָהוּ. וְלֹא רִבִּי הוּא. דְּרִבִּי עֲבַד אֲוִיר מְחִיצוֹת כְּמַמָּשָׁן. לֹא צוֹרְכָה דְּלֹא הָיָה עוֹמֵד בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וְזָרַק וְקִיבֵּל וּקְלָטָהּ לִרְשׁוּת הָרַבִּים מָהוּ. אַשְׁכַּח תַּנֵּי. רִבִּי פּוֹטֵר עַד שָׁעָה שֶׁתָּנוּחַ. אָמַר רִבִּי אָבוּן. רִבִּי וּבֶן עַזַּאי וְרִבִּי עֲקִיבָה שְׁלָשְׁתָּן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. רִבִּי עֲבַד אֲוִיר מְחִיצוֹת כְּמַמָּשָׁן. בֶּן עַזַּאי עֲבַד אֲוִיר כַּרְמְלִית כְּמַמָּשָׁהּ. רִבִּי עֲקִיבָה עֲבַד אֲוִיר רְשׁוּת הָרַבִּים כְּמַמָּשָׁהּ.

אַרְבַּע רְשׁוּיוֹת לַשַּׁבָּת. רְשׁוּת הַיָּחִיד רְשׁוּת הָרַבִּים וְכַרְמְלִית וּמְבוּאוֹת שֶׁאֵינָן מְפוּלָשִׁין. וְאֵי זֶהוּ רְשׁוּת הַיָּחִיד. חָרִיץ שֶׁהוּא עָמוֹק עֲשָׂרָה וְרָחַב אַרְבָּעָה. וְגָדֵר שֶׁהוּא גָבוֹהַּ עֲשָׂרָה וְרָחַב אַרְבָּעָה. זוֹ הִיא רְשׁוּת הַיָּחִיד גְּמוּרָה. וְאֵי זוֹ רְשׁוּת הָרַבִּים גְּמוּרָה. אִיסְטְרָטְיָא וּפַלַטְיָא וּמְדָבָר וּמְבוּאוֹת הַמְפוּלָשִׁין. אֵין מוֹצִיאִין מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים וְלֹא מַכְנִיסִין מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לִרְשׁוּת הַיָּחִיד. וְאִם הוֹצִיא אוֹ הִכְנִיס שׁוֹגֵג חַיָּיב חַטָּאת. מֵזִיד חַיָּיב כָּרֵת

וְנִסְקָל. אֶחָד הַמּוֹצִיא וְאֶחָד הַמַּכְנִיס אֶחָד הַמּוֹשִׁיט וְאֶחָד הַזּוֹרֵק. יָם וּבִקְעָה וְאִיסְטְוָוה וְאַסְקוּפָּה וְכַרְמְלִית אֵינָן לֹא רְשׁוּת הָרַבִּים וְלֹא רְשׁוּת הַיָּחִיד. וְאֵין נוֹשְׂאִין וְנוֹתְנִין בָּהֶן וְאִם נָשָׂא וְנָתַן בָּהֶן פָּטוּר.

אָמַר רַב יוֹסֵף. אַף אֲנָן תַּנִּינָן כּוּלְּהוֹן. יָם. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. הַזּוֹרֵק בַּיָּם אַרְבַּע אַמּוֹת פָּטוּר. לֹא סוֹף דָּבָר אַרְבַּע אַמּוֹת בַּיָּם. אֶלָּא זוֹרֵק בְּכָל הַיָּם פָּטוּר. שֶׁכָּל הַיָּם נִקְרָא כַּרְמְלִית. בִּקְעָה. דְּתַנִּינָן. הַבִּקְעָה בִּימוֹת הַחַמָּה רְשׁוּת הַיָּחִיד לַשַּׁבָּת וּרְשׁוּת הָרַבִּים לַטּוּמְאָה. וּבִימוֹת הַגְּשָׁמִים רְשׁוּת (הַיָּחִיד) [הָרַבִּים] לְכָאן וּלְכָאן. אִם אוֹמֵר אַתְּ. רְשׁוּת הַיָּחִיד לְכָאן וּלְכָאן. לֹא תְהֵא טְעוּנָה הַקָּפַת כְּלֵי בְהֵמָה. וְתַנִּינָן. הִקִּיפוּהָ כְּלֵי בְהֵמָה מְטַלְטְלִין בְּתוֹכָהּ. אִסְטְוָוה. דְּתַנִּינָן. וְכֵן גְּשָׁרִין הַמְפוּלָּשִׁין מְטַלְטְלִין תַּחְתֵּיהֶן בַּשַּׁבָּת. דִּבְרֵי רִבִּי יְהוּדָה. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין. אַסְקוּפָּה. דְּתַנִּינָן. הַמּוֹצִיא אוֹכְלִין וּנְתָנָן עַל הָאַסְקוּפָּה. בֵּין שֶׁחָזַר וְהוֹצִיאָן בֵּין שֶׁהוֹצִיאָן אַחֵר. פָּטוּר. שֶׁלֹּא עָשָׂה מְלַאכְתּוֹ בְּבַת אֶחָת. הָא אִם עָשָׂה מְלַאכְתּוֹ בְּבַת אֶחָת חַיָּיב. בֶּן עַזַּאי אוֹמֵר. אֲפִילּוּ אִם עָשָׂה מְלַאכְתּוֹ בְּבַת אֶחָת פָּטוּר. כַּרְמְלִית. תַּנֵּי רִבִּי חִיָּיא. כַּרְמֶל. רַךְ מָלֵא. אֵינוֹ לֹא לַח וְלֹא יָבֵשׁ אֶלָּא בֵּינוֹנִי. וְהָכָא אֵינָהּ לֹא רְשׁוּת הָרַבִּים וְלֹא רְשׁוּת הַיָּחִיד אֶלָּא כַּרְמְלִית. אִי זוֹ הִיא כַּרְמְלִית. רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כְּגוֹן חֲנוּתֵיהּ דְּבַר יוּסְטִינִי. חָצֵר שֶׁלְּרַבִּים וּמְבוּאוֹת שֶׁאֵינָן מְפוּלָּשִׁין אִם עֵירְבוּ מוּתָּרִין. וְאִם לֹא עֵירְבוּ אֲסוּרִין.

רִבִּי זְעִירָה בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה רִבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רַב חִינְנָא בְּשֵׁם רַב חֲנִינָה. סִימְטִיּוֹת שֶׁבֵּין הָעֲמוּדִים נִידּוֹנִין כְּכַרְמְלִית. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר חִייָה בַּר יְהוּדָה בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. פִּירְחֵי הָעֲמוּדִים נִידּוֹנִין כְּכַרְמְלִית. לָכֵן צְרִיכָה בִּגְבוֹהִין שְׁלֹשָׁה. חִייָה בְּרֵיהּ דְּרַב. כָּל הַמְעַכֵּב דִּרְסָה בְּרְשׁוֹת הָרַבִּים נִידּוֹנִין כְּכַרְמְלִית. רַבָּנִן דְּקֵיסָרִין אָמְרִין. אֲפִילּוּ קוֹצִין אֲפִילּוּ זְכוּכִית. לָכֵן צְרִיכָה בְּשֶׁאֵינָן גְּבוֹהִין שְׁלֹשָׁה.

וְאָמַר רִבִּי יוֹסֵה. אִיסְקוּפָּה שֶׁאָמְרוּ רְחָבָה אַרְבָּעָה וְאֵינָהּ גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה. אֵין תֵּימַר. גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה וּרְחָבָה אַרְבָּעָה. רְשׁוּת בִּפְנֵי עַצְמוֹ הוּא. אֵין תֵּימַר. גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה וְאֵינָהּ רְחָבָה אַרְבָּעָה. הָדָא דְמַר רַב חִסְדָּא בְּשֵׁם אַסִּי. קָנֶה נָעוּץ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים מוּתָּר לְכָאן וּלְכָאן. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַחֲלִיף. אֶלָּא כֵּן אֲנָן קַיְימִין. בְּשֶׁאֵינָהּ לֹא רְחָבָה אַרְבָּעָה וְלֹא גְבוֹהָה עֲשָׂרָה.

אִיסְקוּפָּה שֶׁלִּפְנֵי הַפֶּתַח. אֲחֵרִים אוֹמְרִים. כָּל זְמַן שֶׁהַפֶּתַח פָּתוּחַ כּוּלָּהּ כְּלִפְנִים. נָעוּל כּוּלָּהּ כְּלִחוּץ. מָה אֲנָן קַיְימִין. אִם בִּמְקוּרָה אֲפִילּוּ נָעוּל כּוּלָּהּ כְּלִפְנִים. אִם בְּשֶׁאֵינָהּ מְקוּרָה אֲפִילּוּ פָּתוּחַ כּוּלָּהּ כְּלִחוּץ. אֶלָּא כֵּן אֲנָן קַיְימִין. בְּשֶׁחֲצָיֶיהָ מְקוּרָה וְחֲצָיֶיהָ אֵינָהּ מְקוּרָה. מָהוּ נָעוּל כּוּלָּהּ כְּלִחוּץ. מוּתָּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ מִתּוֹכָהּ לַחוּץ וּמִן הַחוּץ לְתוֹכָהּ. בְּשֶׁהָיָה בַּפֶּתַח

חוֹר אָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ מִתּוֹכָהּ לַחוֹר וּמִן הַחוֹר לְתוֹכָהּ. רִבִּי נָתָן אוֹמֵר. נָעוּל כּוּלָּהּ כִּלְחוּץ. פָּתוּחַ חֶצְיָיהּ כְּלִפְנִים וְחֶצְיָיהּ כִּלְחוּץ. וְלֹא כֵן סָבְרָנָן מֵימַר. אַסְקוּפָּה אַרְבָּעָה מֵאַחַר שֶׁיִּנְעַל הַפֶּתַח כּוּלָּהּ כִּלְחוּץ. אַף כְּשֶׁהַפֶּתַח פָּתוּחַ חֶצְיָיהּ כְּלִפְנִים וְחֶצְיָיהּ כִּלְחוּץ.

הלכה ב

משנה: לֹא יֵשֵׁב אָדָם לִפְנֵי הַסֵּפֶר סָמוּךְ לַמִּנְחָה עַד שֶׁיִּתְפַּלֵּל. לֹא יִכָּנֵס לֹא לַמֶּרְחָץ וְלֹא לַבּוּרְסְקִי לֹא לוֹכַל וְלֹא לָדִין. אִם הִתְחִילוּ אֵין מַפְסִיקִין. מַפְסִיקִין לְקְרִיַת שְׁמַע וְאֵין מַפְסִיקִין לִתְפִילָּה׃

הלכה: מתני׳ לֹא יֵשֵׁב אָדָם לִפְנֵי הַסֵּפֶר כול׳. אָנָן תַּנִּינָן. סָמוּךְ לַמִּנְחָה. תַּנֵּי רִבִּי חִייָה. סָמוּךְ לַחֲשֵׁיכָה. מַתְנִיתִין צְרִיכָה לְמֵימַר תְּרֵי חִייָה. מַתְנִיתֵיהּ דְּרִבִּי חִייָה צְרִיכָה לְמַתְנִיתִין. אִילּוּ תַנָּא רִבִּי חִייָה וְלָא תַנִּינָן אָנָן הָווינָן אָמְרִין. לֹא אָמַר אֶלָּא חֲשֵׁיכָה. הָא מִנְחָה לֹא. הֲוֵי צוֹרְכָה לְמַתְנִיתִין. או אִילּוּ תַנָּא רִבִּי חִייָה וְלָא תַנִּינָן אָנָן הָווינָן אָמְרִין. כּוּלְהוֹן דְּתַנִּינָן מִנְחָה. מִנְחָה. וְכֻלְּהוֹן דְּתַנִּינָן חֲשֵׁיכָה. חֲשֵׁיכָה. מִן מַה דְתַנִּינָתָהּ מִנְחָה וְתַנִּינָתָהּ רִבִּי חִייָה רוֹבָה חֲשֵׁיכָה. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילּוּ חֲשֵׁיכָה דְתַנִּינָן דְּבַתְרָהּ מִנְחָה הִיא. רִבִּי חֲנַנְיָה בֶּן אָחִיו דְּרַב הוֹשַׁעְיָה אָמַר. מַתְנִיתִין בָּעֲמֵי הָאָרֶץ. מִן מַה דְתַנֵּי רִבִּי חִייָה. בַּחֲבֵירִין. רַבָּנָן דְּקֵיסָרִין אָמְרִין. מַתְנִיתִין כְּרִבִּי יְהוּדָה. מִן מַה דְתַנֵּי רִבִּי חִייָה כְּרַבָּנָן.

לִפְנֵי הַסֵּפֶר סָמוּךְ לַמִּנְחָה עַד שֶׁיִּתְפַּלֵּל. לֹא יִכָּנֵס לַמֶּרְחָץ. הַתְחָלַת הַסֵּפֶר אֵי זוֹ הִיא. מְשֶׁיַּתְחִיל לְגַלֵּחַ. וְהָתַנֵּי. יָשַׁב לוֹ לְגַלֵּחַ. בָּאוּ וְאָמְרוּ לוֹ. מֵת אָבִיו. הֲרֵי זֶה מַשְׁלִים אֶת רֹאשׁוֹ. אֶחָד הַמְגַלֵּחַ וְאֶחָד הַמִּתְגַּלֵּחַ. לֹא אַתְיָא אֶלָּא מְשֶׁיִּתְעַטֵּף בְּלוֹנְטִית.

הַתְחָלַת הַמֶּרְחָץ אֵי זוֹ הִיא. רִבִּי זְרִיקָן בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָא אָמַר. מְשֶׁיַּזִּיעַ חֲגוֹרוֹ. רַב אָמַר. מְשֶׁיַּזִּיעַ מְנַעֲלוֹ. כְּהָדָא רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי הֲוָה יְלִיף שְׁמַע פַּרְשָׁתָה מִן בַּר בְּרֵיהּ בְּכָל עֲרוֹבַת שׁוּבָא. חַד זְמַן אִינְשִׁי. וְעָאַל מִיסְחֵי בְּהָהֵן דֵּימוֹסִין דְּטִיבֶּרְיָא. וַהֲוָה מִסְתַּמֵּיךְ עַל כְּתַפְתֵּיהּ דְּרִבִּי חִייָא בַּר בָּא. אִינְהַר דְּלָא שְׁמַע פַּרְשָׁתֵיהּ מִן בַּר בְּרֵיהּ וְחָזַר וּנְפַק לֵיהּ. מָה הֲוָה. רִבִּי דְּרוֹסַי אָמַר. סָךְ הֲוָה. רִבִּי לְעָזָר בֵּירִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. שָׁלִיחַ מָנוֹי הֲוָה. אָמַר לֵיהּ רִבִּי חִייָא בַּר בָּא. וְלֹא כֵן אַלְפַּן רִבִּי. אִם הִתְחִילוּ אֵין מַפְסִיקִין. אָמַר לֵיהּ. חִייָה בְנִי. קַלָּה הִיא בָּעֵינֶיךָ. שֶׁכָּל הַשּׁוֹמֵעַ פָּרָשָׁה מִן בֶּן בְּנוֹ כְּאִילּוּ הוּא שׁוֹמְעָהּ מֵהַר סִינַי. וּמַה טַעֲמָא. וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וְלִבְנֵי בָנֶיךָ. יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּחוֹרֵב.

רִבִּי חִזְקִיָּה רִבִּי יִרְמְיָה רִבִּי חִייָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אִם יָכוֹל אַתְּ לְשַׁלְשֵׁל אֶת הַשְּׁמוּעָה עַד מֹשֶׁה שַׁלְשְׁלֵהּ. וְאִם לָאו. תְּפוֹשׁ אוֹ רֹאשׁוֹן אוֹ אַחֲרוֹן אוֹ אַחֲרוֹן אַחֲרוֹן. מַה טַעֲמָא. וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וְלִבְנֵי בָנֶיךָ יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ. עַד יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּחוֹרֵב. גִּידּוּל אָמַר. כָּל הָאוֹמֵר שְׁמוּעָה מִפִּי אוֹמְרָהּ יְהֵא רוֹאֶה בַּעַל הַשְּׁמוּעָה כְּאִילּוּ הוּא עוֹמֵד כְּנֶגְדּוֹ. וּמַה

טַעֲמָא. אַף בְּצָלֶם יִתְהַלֶּךְ אִישׁ. כָּתוּב רָב אָדָם יִקְרָא אִישׁ חַסְדּוֹ וְאִישׁ אֱמוּנוֹת מִי יִמְצָא. רָב אָדָם יִקְרָא אִישׁ חַסְדּוֹ. זֶה שְׁאָר כָּל אָדָם. וְאִישׁ אֱמוּנִים מִי יִמְצָא. זֶה רִבִּי זְעִירָא. דָּמַר רִבִּי זְעִירָא. לֵית אֲנָן צְרִיכִין חֲשָׁשִׁין לִשְׁמוּעָתֵיהּ דְּרַב שֵׁשֶׁת דְּהוּא גַבְרָא מְפַתְחָה. אֲמַר רִבִּי זְעִירָא לְרִבִּי יָסָא. חֲכִים רִבִּי לְבַר פְּדָיָה דְּאַתְּ אֲמַר שְׁמוּעָתָא מִן שְׁמֵיהּ. אֲמַר לֵיהּ. רִבִּי יוֹחָנָן אָמְרָן מִשְׁמוֹ. אֲמַר רִבִּי זְעִירָא לְרִבִּי בָּא בַּר זַבְדָּא. חֲכִים רִבִּי לְרַב דְּאַתְּ אֲמַר שְׁמוּעָתָא מִן שְׁמֵיהּ. אֲמַר לֵיהּ. רַב אַדָּא בַּר אַהֲבָה אָמְרָן מִשְׁמוֹ.

וְלֹא לַבּוּרְסְקִי. אִיתָא חֲמִי. בְּדֵילִין מִמִּי שֶׁרֵיחוֹ רַע. וְאַתְּ אֲמַר הָכֵין. לָא אַתְיָא דְלָא מִשְׁתִּיתְלַבַּשׁ בִּגְדֵי אוּמָנְתּוֹ.

וְלֹא לָאֲכוֹל. הַתָּחַלַת אֲכִילָה אֵי זוֹ הִיא. רִבִּי אָחָא רִבִּי בָּא בְשֵׁם ר'. מִשְׁיִטּוֹל יָדָיו. רִבִּי אָחָא אָמַר. לְקִידּוּשׁ אִתְאֲמָרַת. רִבִּי בָּא אָמַר. לִבְרָכָה אִתְאֲמָרַת. רַב נָסַב לְיָדוֹי. רְמַז חִיָּיה בָּרִיהּ לְמָזוֹנָא. בָּעָא מִיתֵּן לֵיהּ. אֲמַר לֵיהּ. כְּבָר הִתְחַלְנוּ בְּסָעוּדָה.

דֵּילְמָא. רִבִּי מָיְשָׁא וְרִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק הֲווֹן יָתְבִין אָכְלִין בְּחָדָא מִן כְּנִישְׁתָּא עִלָּיְתָה. אֲתָא עִנְתֵּיהּ דִּצְלוּתָא. קָם לֵיהּ רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק מִיצְלַיָּיא. אֲמַר לֵיהּ רִבִּי מָיְשָׁא. וְלֹא כֵן אַלְפַּן רִבִּי. אִם הִתְחִילוּ אֵין מַפְסִיקִין. וְתַנֵּי חִזְקִיָּה. כָּל מִי שֶׁהוּא פָטוּר מִן הַדָּבָר וְעוֹשֵׂהוּ נִקְרָא הֶדְיוֹט. אָמַר לֵיהּ. וְהָתַנֵּי. חָתָן פָּטוּר. חָתָן אִם רוֹצֶה לִקְרוֹת קוֹרֵא. אֲמַר לֵיהּ. יָכִיל אֲנָא פְּתִיר לָהּ כְּרַבָּן גַּמְלִיאֵל דְּאָמַר. אֵינִי שׁוֹמֵעַ לָכֶם לְבַטֵּל מִמֶּנִּי מַלְכוּת שָׁמַיִם שָׁעָה אַחַת.

וְלֹא לָדִין. רַב יִרְמְיָה וְרַב יוֹסֵף. חַד אָמַר. מִשָּׁיִשְׁבוּ בַּדִּין. וְחוֹרְנָה אָמַר. מִשֶּׁיִּשְׁמְיעוּ טַעֲנוֹתֵיהֶן.

אִם הִתְחִילוּ אֵין מַפְסִיקִין. וּמַפְסִיקִין לְקְרִית שְׁמַע וְאֵין מַפְסִיקִין לִתְפִילָּה. אָמַר רִבִּי אָחָא. קְרִית שְׁמַע דְּבַר תּוֹרָה וּתְפִילָּה אֵינָהּ דְּבַר תּוֹרָה. אָמַר רִבִּי בָּא. קְרִית שְׁמַע זְמַנָּהּ קָבוּעַ. תְּפִילָּה אֵין זְמַנָּהּ קָבוּעַ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. קְרִית שְׁמַע אֵינָהּ צְרִיכָה כַוָּונָה וּתְפִילָּה צְרִיכָה כַוָּונָה. אָמַר רִבִּי מָנָא. קַשְׁייָתָהּ קוֹמֵי דְּרִבִּי יוֹסֵה. וַאֲפִילוּ תֵימָא. קְרִית שְׁמַע אֵינָהּ צְרִיכָה כַוָּונָה. שְׁלֹשָׁה פְּסוּקִין הָרִאשׁוֹנִים צְרִיכָה כַוָּונָה. מִן גַּו דְּאִינּוּן צִיבְחַד הוּא מְכַוֵּין.

רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. כְּגוֹן אָנוּ שֶׁעָסוּקִין בְּתַלְמוּד תּוֹרָה אֲפִילוּ לְקְרִית שְׁמַע אֵין אָנוּ מַפְסִיקִין. רִבִּי יוֹחָנָן אָמְרָהּ עַל גַּרְמֵיהּ. כְּגוֹן אָנוּ שֶׁאֵין אָנוּ עֲסוּקִין בְּתַלְמוּד תּוֹרָה אֲפִילוּ לִתְפִילָּה אָנוּ מַפְסִיקִין. דֵּין כְּדַעְתֵּיהּ וְדֵין כְּדַעְתֵּיהּ. רִבִּי יוֹחָנָן כְּדַעְתֵּיהּ. דְּרִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. הַלְוַאי מִתְפַּלְלִין כָּל הַיּוֹם. לָמָּה. שֶׁאֵין תְּפִילָּה מַפְסֶדֶת. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי כְּדַעְתֵּיהּ. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי אָמַר. אִילּוּ הֲוִינָא קָאִים עַל טוּרָא דְסִינַי בְּשַׁעְתָּא דְאִיתְיְהִיבַת אוֹרַיְתָא לְיִשְׂרָאֵל הֲוִינָא מִתְבַּע קוֹמֵי רַחֲמָנָא דְאִיתְבְּרֵי לַהֲדֵין לְבַר נַשָּׁא תְּרֵין

פּוּמִין. חַד דִּיהֲוִי לָעֵי בָּאוֹרַיְתָא וְחַד דְּיִתְעַבֵּיד בֵּהּ כָּל צוֹרְכּוֹי. חֲזַר וָמַר. מַה אִין חַד הוּא לֵית עָלְמָא יְכִיל קָאִים בֵּיהּ מִן דֵּילַטּוּרְיָא דִילֵיהּ. אִילּוּ הֲווֹן תְּרֵיי עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה קוֹמֵי רִבִּי יִרְמְיָה. אַתְיָיא דְּרִבִּי יוֹחָנָן כְּרִבִּי חֲנַנְיָה בֶּן עֲקִיבָה. דְּתַנֵּי. כּוֹתְבֵי סְפָרִים תְּפִילִּין וּמְזוּזוֹת מַפְסִיקִין לְקְרִיַת שְׁמַע וְאֵין מַפְסִיקִין לִתְפִילָּה. רִבִּי חֲנַנְיָה בֶּן עֲקִיבָה אוֹמֵר. כְּשֵׁם שֶׁמַּפְסִיקִין לְקְרִיַת שְׁמַע כָּךְ מַפְסִיקִין לִתְפִילָּה וְלִתְפִילִּין וְלִשְׁאַר כָּל מִצְוֹתֶיהָ שֶׁלַּתּוֹרָה. וְלֹא מוֹדֵי רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי שֶׁמַּפְסִיקִין לַעֲשׂוֹת סוּכָּה וְלַעֲשׂוֹת לוּלָב. וְלֵית לֵיהּ לְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. הַלּוֹמֵד לַעֲשׂוֹת לֹא הַלּוֹמֵד לַעֲשׂוֹת. שֶׁהַלּוֹמֵד שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת נוֹחַ לוֹ אִילּוּ לֹא נִבְרָא. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הַלּוֹמֵד שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת נוֹחַ לוֹ אִילּוּ נֶהֱפְכָה שִׁילְיָיתוֹ עַל פָּנָיו וְלֹא יָצָא לָעוֹלָם. טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. זֶה שִׁינּוּן וְזֶה שִׁינּוּן. וְאֵין מְבַטְּלִין שִׁינּוּן מִפְּנֵי שִׁינּוּן. וְהָא תַנִּינָן. הַקּוֹרֵא מִיכָּן וְהֵילָךְ לֹא הִפְסִיד. כְּאָדָם שֶׁהוּא קוֹרֵא בַּתּוֹרָה. הָא בְעוֹנָתָהּ חֲבִיבָה הִיא יוֹתֵר מִדְּבָרֵי תוֹרָה. אָמַר רִבִּי יוּדָן. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי עַל יְדֵי שֶׁהָיָה חָדִיד בְּדִבְרֵי תוֹרָה לְפִיכָךְ אֵינָהּ חֲבִיבָה עָלָיו יוֹתֵר מִדִּבְרֵי תוֹרָה. אָמַר רִבִּי בָּא מָרִי. לֹא תַנִּינָן אֶלָּא. כְּאָדָם שֶׁהוּא קוֹרֵא בַּתּוֹרָה. הָא בְעוֹנָתָהּ כְּמִשְׁנָה הִיא. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי כְּדַעְתֵּיהּ. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי אָמַר. הָעוֹסֵק בַּמִּקְרָא מִידָּה שֶׁאֵינָהּ מִידָּה. וְרַבָּנִן עָבְדִין מִקְרָא כְּמִשְׁנָה.

הלכה ג

משנה: לֹא יֵצֵא הַחַיָּיט בְּמַחֲטוֹ סָמוּךְ לַחֲשֵׁיכָה שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיֵצֵא. לֹא הַלִּיבְלָר בְּקוּלְמוֹסוֹ. וְלֹא יְפַלֶּא אֶת כֵּלָיו וְלֹא יִקְרָא לְאוֹר הַנֵּר. בֶּאֱמֶת הַחַזָּן רוֹאֶה מֵאֵיכָן הַתִּינוֹקוֹת קוֹרִין אֲבָל הוּא לֹא יִקְרָא. כַּיּוֹצֵא בוֹ לֹא יֹאכַל הַזָּב עִם הַזָּבָה מִפְּנֵי הֶרְגֵּל עֲבֵרָה:

הלכה: מתני׳ לֹא יֵצֵא הַחַיָּיט בְּמַחֲטוֹ סָמוּךְ לַחֲשֵׁיכָה שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיֵצֵא כול׳. תַּנֵּי. לֹא יֵצֵא הַחַיָּיט בְּמַחַט שֶׁבְּכֵלָיו. וְלֹא הַלִּיבְלָר בְּקוּלְמוֹס שֶׁבְּאָזְנוֹ. וְלֹא הַצַּבָּע בְּדֵיגְמָא שֶׁבְּאָזְנוֹ. וְלֹא הַשּׁוּלְחָנִי בְּדִינָר שֶׁבְּאָזְנוֹ. וְאִם יָצָא הֲרֵי אֵילּוּ פְּטוּרִין. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. אוּמָּן דֶּרֶךְ אוּמָּנוּתוֹ חַיָּיב. הָא שְׁאָר כָּל אָדָם יוֹצְאִין בְּכָךְ. מְחֻלְפָּא שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי מֵאִיר. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. יָצְאת חַיֶּיבֶת חַטָּאת. דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וָכָא הוּא אָמַר הָכִין. רִבִּי מָנָא אָמַר לָהּ סְתָם. רִבִּי אַבּוּן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. תַּמָּן דֶּרֶךְ הוֹצָאָה בַּנָּשִׁים. בְּרַם הָכָא טְפִילִין יוֹצְאִין בְּכָךְ. מְחֻלְפִין שִׁיטָּתִין דְּרַבָּנִן. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. וַחֲכָמִים פּוֹטְרִין בַּכּוֹכֶלֶת וּבְצִלּוֹחִית שֶׁל פִּילְיָיטוֹן. הָא בְמַחַט נְקוּבָה חַיָּיב. הָדָא הִיא אוּמָּן בְּאוּמָּנוּתוֹ חַיָּיב. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בַּר אַבּוּן. תִּיפְתָּר בְּאִשָּׁה גַּדֶּלֶת.

וְלֹא יְפַלֶּא אֶת כֵּלָיו וְלֹא יִקְרָא לְאוֹר הַנֵּר כול׳. אֲפִילּוּ בַּחוֹל אָסוּר. שֶׁאֵינָהּ דֶּרֶךְ כָּבוֹד. תַּנֵּי. הַמְפַלֵּא אֶת כֵּלָיו נוֹטֵל וְזוֹרֵק וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִמְלוֹל. אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר. מוֹלֵל וְזוֹרֵק וּבִלְבַד

שֶׁלֹּא יַהֲרוֹג. חִזְקִיָּה אָמַר. הַהוֹרֵג כֵּינָה בַּשַּׁבָּת כְּהוֹרֵג גָּמָל. שְׁמוּאֵל מְקַטֵּעַ יָדֵהּ וְרִיגְלָהּ וִיהַב לָהּ קוֹמֵי מַיְינוּקָה. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן יְהִיב לֵי גַּו צְלוֹחִיתָא. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן חֲלַפְתָּא. וְלֹא מֵחֲלוֹן שָׁמַעְנוּ. וַחֲלוֹן יֵשׁ לוֹ גִידִּים וַעֲצָמוֹת. וְלֹא כֵן תַּנֵּי. כָּל דָּבָר שֶׁאֵין לוֹ גִידִּים וַעֲצָמוֹת אֵינוֹ חַי יוֹתֵר מֵשִּׁשָּׁה חֳדָשִׁים. דְּמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב זְבִיד. אַחַת לְשִׁבַּע שָׁנִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַחֲלִף אֶת עוֹלְמוֹ. קָמְקָמָה מִיתְעַבֵּיד חוּ רב פדה. חר אפר מִיתְעַבֵּיד שֵׁר. מִימִיתָה דְּרִישָׁא מִיעַבֵּיד עַקְרָב. ודמנייא סממי. תּוֹלַעְתָּא דְסוּסְיָא מִתְעַבְּדָא אורעי. וּדְתוֹרְתָא דברי. צָבוּעַ הַזָּכָר נַעֲשָׂה נְקֵיבָה. עַכְבְּרָא דְטוּרָא מִתְעַבֵּיד חֲזִיר בָּר. שִׁיזְרְתָּא דְנוּנָא מִיתְעַבֵּיד נַדָּל. וּדְבַר נַשָּׁא חִיוִי. אֵימָתַי. בִּזְמַן שֶׁאֵינוֹ כוֹרֵעַ כָּל קוֹמָתוֹ עַד הַשִּׁזְרָה.

תַּנֵּי רִבִּי חִיָּיה. אֲבָל מִסְתַּכֵּל הוּא מַה שֶּׁבְּכוֹס וּמַה שֶּׁבִּקְעָרָה וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. אִית דְּבָעֵי מֵימַר. שֶׁהוּא לְשָׁעָה. וְאִית דְּבָעֵי מֵימַר. מִפְּנֵי הַנְּקִיּוּת וּמִפְּנֵי הַסַּכָּנָה. מַה נְפִיק מִבֵּינֵיהוֹן. לְקַנֵּב חִיזְרִין. מַה דָמַר. שֶׁהוּא לְשָׁעָה. אָסוּר. וּמַה דְּמַר. מִפְּנֵי הַנְּקִיּוּת וּמִפְּנֵי הַסַּכָּנָה. מוּתָּר. רַב יִרְמְיָה סְלַק לְגַבֵּי רַבְּסִי. מְזַג לֵיהּ כַּסָּא. שְׁרֵי מִסְתַּכֵּל בֵּיהּ. אָמְרָה לֵיהּ בְּנֵי בֵיתֵיהּ. חֲמִי מַה הוּא עָבִיד. אֲמַר לָהּ. דְּהוּא נָהוּג בְּשִׁיטָתֵיהּ דְּרַבּוֹ. דְּתַנֵּי רִבִּי חִיָּיה. מִסְתַּכֵּל הוּא מַה שֶּׁבְּכוֹס וּמַה שֶּׁבִּקְעָרָה וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ.

וְלֹא יִקְרָא לְאוֹר הַנֵּר. שְׁמוּאֵל אָמַר. לֹא שָׁנוּ אֶלָּא אֶחָד. הָא שְׁנַיִם מֵאַחַר שֶׁהֵן יְכוֹלִין לְמָחוֹת זֶה עַל יְדֵי זֶה מוּתָּר. מַתְנִיתָא דְשְׁמוּאֵל פְּלִיגָא עָלוֹי. אֶחָד הַנֵּר שֶׁהוּא יָכוֹל לְהַטּוֹתוֹ וְאֶחָד הַנֵּר שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְהַטּוֹתוֹ. עוּלָּא בַּר יִשְׁמָעֵאל בְּשֵׁם רִבִּי לְעָזָר. אֲפִילּוּ כַּמָּה. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי לְעָזָר אֲפִילּוּ גָבוֹהַּ כַּמָּה. אֲפִילּוּ נָתוּן בְּבֵית אֶחָד. אֲפִילּוּ נָתוּן בְּסַפִּיקְלָה.

תַּנֵּי. שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיַטֶּה. אָמַר רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. אֲנִי אֶקְרָא וְלֹא אַטֶּה. וְשָׁכַח וְהָיָה קָרוּב לְהַטּוֹת. וְאָמַר. גְּדוֹלִים הֵן דִּבְרֵי חֲכָמִים שֶׁאָמְרוּ. שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיַטֶּה. רִבִּי נָתָן אוֹמֵר. הִיטָּה אוֹתוֹ מַמָּשׁ. וְכָתַב עַל פִּנְקָסוֹ וְאָמַר. יִשְׁמָעֵאל בֶּן אֱלִישָׁע הִיטָּה הַנֵּר בַּשַּׁבָּת. לִכְשֶׁיִּבָּנֶה הַבַּיִת יְהֵא חַיָּיב חַטָּאת.

תַּמָּן תַּנִּינָן. אַל תַּאֲמֵן בְּעַצְמְךָ עַד יוֹם מוֹתֶךָ. מַעֲשֶׂה בְּחָסִיד אֶחָד שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב וְשׁוֹנֶה. אַל תַּאֲמֵן בְּעַצְמְךָ עַד יוֹם זְקֻנוּתֶךָ. כְּגוֹן אֲנִי. אֲתַת חָדָא רוּחָא וּנְסִיתֵיהּ. וּשְׁרֵי תְּהִי בֵיהּ. אָמְרָה לֵיהּ. לֹא תְצוֹק. רוּחַ אֲנָא. אֲזִיל וְאִישְׁתַּוִּי לְחֲבֶרֶיךָ.

בֶּאֱמֶת הַחַזָּן רוֹאֶה אֵיכָן הַתִּינוֹקוֹת קוֹרִין כולי. אָמַר רִבִּי לָעְזָר. כָּל מָקוֹם שֶׁשָּׁנִינוּ. בֶּאֱמֶת. הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי. מָהוּ מְתַקֵּן. רָאשֵׁי פְּרָקִים פְּסוּקִין. תַּנֵּי. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. הַתִּינוֹקוֹת מְתַקְּנִין לָהֶן רָאשֵׁי פְּסוּקֵיהֶן לְאוֹר הַנֵּר. מַיי כְּדוֹן. אִילֵּין בָּעֵיי דְּיִטְפֵּי בּוּצִינָא. וְאִילֵּין לָא בָּעֵיי דְּיִטְפֵּי בּוּצִינָא.

כֵּיוֹצֵא בוֹ לֹא יֹאכַל הַזָּב עִם הַזָּבָה כול׳. תַּנֵּי. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָעְזָר אוֹמֵר. רְאֵה עַד אֵיכָן פָּרְצָה טַהֲרָה. שֶׁנֶּאֱמַר כִּי מְעַט אֲשֶׁר הָיָה לְךָ לְפָנַי וַיִּפְרוֹץ לָרֹב. וּבֵית אֲבוֹתֵיהֶן פָּרְצוּ לָרֹב. שֶׁלֹּא נָזְרוּ לוֹמַר שֶׁלֹּא יֹאכַל טָהוֹר עִם הַטָּמֵא. אֶלָּא אָמְרוּ לֹא יֹאכַל הַזָּב עִם הַזָּבָה. הָא זָב עִם מְצוֹרַעַת מוּתָּר. וְיָשַׁב מִחוּץ לְאָהֳלוֹ וְלֹא מִחוּץ לְאָהֳלָהּ. מְצוֹרָע עִם זָבָה אָסוּר. מְצוֹרָע עִם מְצוֹרַעַת אָסוּר.

תַּנֵּי. בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים. לֹא יֹאכַל זָב פָּרוּשׁ עִם זָב עַם הָאָרֶץ. וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין. וּמַה טַעֲמֵיהוֹן דְּבֵית הִלֵּל. זֶה זָב וְזֶה זָב. וּמַה טַעֲמְהוֹן דְּבֵית שַׁמַּי. שֶׁהוּא מִתְרַגֵּל עִמּוֹ בִימֵי טוּמְאָתוֹ הוּא מִתְרַגֵּל עִמּוֹ בִימֵי טַהֲרָתוֹ. רִבִּי חִייָה רוֹבָה מְפַקֵּד לְרַב. אִין אַתְּ יְכִיל מֵיכוּל כָּל שַׁתָּה חוּלִין בְּטָהֳרָה אֲכוֹל. וְאִם לָאו תְּהֵא אֲכִיל שִׁבְעָה יוֹמִין מִן שַׁתָּא.

מֵיכָן הָיָה רִבִּי פִּינְחָס בֶּן יָאִיר אוֹמֵר. זְרִיזוּת מְבִיאָה לִידֵי נְקִיּוּת. נְקִיּוּת מְבִיאָה לִידֵי טַהֲרָה. טַהֲרָה מְבִיאָה לִידֵי קְדוּשָּׁה. קְדוּשָּׁה לִידֵי עֲנָוָה. עֲנָוָה לִידֵי יִרְאַת חֵטְא. יִרְאַת חֵטְא לִידֵי רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ. רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ לִידֵי חֲסִידוּת. חֲסִידוּת לִידֵי תְּחִיַּית הַמֵּתִים. תְּחִיַּית הַמֵּתִים לִידֵי אֵלִיָּהוּ זָכוּר לַטּוֹב. זְרִיזוּת לִידֵי נְקִיּוּת. וְכֻלָּה וְכִיפֵּר. נְקִיּוּת לִידֵי טַהֲרָה. וְכִפֶּר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן וְטָהֳרָה. טַהֲרָה לִידֵי קְדוּשָּׁה. וְטִיהֲרוֹ וְקִידְּשׁוֹ. קְדוּשָּׁה לִידֵי עֲנָוָה. כִּי כֹה אָמַר רָם וְנִשָּׂא שׁוֹכֵן עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ אֶשְׁכּוֹן וְאֶת דַּכָּא וּשְׁפַל רוּחַ. עֲנָוָה לִידֵי יִרְאַת חֵטְא. דִּכְתִיב עֵקֶב עֲנָוָה יִרְאַת יְי. אָמַר רִבִּי יִצְחָק בַּר אֶלְעָזָר. מַה שֶּׁעָשְׂתָה חָכְמָה עָטְרָה לְרֹאשָׁהּ עָשְׂתָ עֲנָוָה עֵקֶב לְסוּלְיָיסָהּ. דִּכְתִיב רֵאשִׁית חָכְמָה יִרְאַת יְי. וּכְתִיב עֵקֶב עֲנָוָה יִרְאַת יְי. יִרְאַת חֵטְא לִידֵי רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ. דִּכְתִיב אָז תָּבִין יִרְאַת ה׳ וְדַעַת אֱלֹקִים תִּמְצָא. רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ לִידֵי חֲסִידוּת. דִּכְתִיב אָז דִּבַּרְתָּ בְחָזוֹן לַחֲסִידֶיךָ. חֲסִידוּת לִידֵי תְּחִיַּית הַמֵּתִים. דִּכְתִיב וְנָתַתִּי רוּחִי בָכֶם וְחִייתֶם. תְּחִיַּית הַמֵּתִים לִידֵי אֵלִיָּהוּ זָכוּר לַטּוֹב. דִּכְתִיב הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁולֵחַ לָכֶם אֵת אֵלִיָּה הַנָּבִיא לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְי הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא וְהֵשִׁיב לֵב אָבוֹת עַל בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל אֲבוֹתָם. תַּנֵּי בְּשֵׁם רִבִּי מֵאִיר. כָּל מִי שֶׁהוּא קָבוּעַ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאוֹכֵל חוּלָיו בְּטָהֳרָה וּמְדַבֵּר בְּלָשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ וְקוֹרֵא אֶת שְׁמַע בַּבּוֹקֶר וּבָעֶרֶב מוּבְטָח לוֹ שֶׁהוּא מֵחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.

הלכה ד

משנה: אֵילּוּ מֵהֲלָכוֹת שֶׁאָמְרוּ בַעֲלִיַּית חֲנַנְיָה בֶן חִזְקִיָּה בֶן גֹּרוֹן כְּשֶׁעָלוּ לְבַקְּרוֹ. נִמְנוּ וְרַבּוּ בֵּית שַׁמַּאי עַל בֵּית הִלֵּל וּשְׁמוֹנָה עָשָׂר דָּבָר גָּזְרוּ בוֹ בַיּוֹם׃

הלכה: אֵילּוּ מֵהֲלָכוֹת שֶׁאָמְרוּ בַעֲלִיַּית חֲנַנְיָה בֶן חִזְקִיָּה בֶן גֹּרוֹן כְּשֶׁעָלוּ לְבַקְּרוֹ כול׳. אוֹתוֹ הַיּוֹם הָיָה קָשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל כַּיּוֹם שֶׁנַּעֲשָׂה בּוֹ הָעֶגֶל. רִבִּי לִיעֶזֶר אוֹמֵר. בּוֹ בַיּוֹם גִּדְּשׁוּ אֶת הַסְּאָה. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר. בּוֹ בַיּוֹם מָחֲקוּ אוֹתָהּ. אָמַר לוֹ רִבִּי לִיעֶזֶר. אִילּוּ הָיְתָה חֲסֵירָה וּמִילְאוּהָ. יְאוּת. לְחָבִית שֶׁהִיא מְלֵיאָה אֱגוֹזִין. כָּל מַה שֶּׁאַתָּה נוֹתֵן לְתוֹכָהּ שׁוּמְשְׁמִין הִיא

מְחַזֶּקֶת. אָמַר לוֹ רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ. אִילּוּ הָיְתָה מְלֵיאָה וְחִיסְרוּהָ. יְאוּת. לְחָבִית שֶׁהָיְתָה מְלֵיאָה שֶׁמֶן. כָּל מַה שֶּׁאַתָּה נוֹתֵן לְתוֹכָהּ מַיִם הִיא מְפַזֶּרֶת אֶת הַשֶּׁמֶן.

תַּנָּא רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹנָיָיא. תַּלְמִידֵי בֵית שַׁמַּי עָמְדוּ לָהֶן מִלְמַטָּה וְהָיוּ הוֹרְגִין בְּתַלְמִידֵי בֵית הִלֵּל. תַּנֵּי. שִׁשָּׁה מֵהֶן עָלוּ וְהַשְּׁאָר עָמְדוּ עֲלֵיהֶן בַּחֲרָבוֹת וּבְרָמָחִים.

תַּנֵּי. שְׁמוֹנָה עָשָׂר דָּבָר גָּזְרוּ וּבְשְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה רָבוּ וּבְשְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה נֶחְלְקוּ. וְאֵילּוּ הֵן שֶׁגָּזְרוּ. עַל פִּיתָּן שֶׁלְּגוֹיִם וְעַל גְּבִינָתָן וְעַל שַׁמְנָן וְעַל בְּנוֹתֵיהֶן וְעַל שְׁכִבַת זֶרַע וְעַל מֵימֵי רַגְלֵיהֶן וְעַל הֵילְכוֹת בַּעַל קֶרִי וְעַל הֵילְכוֹת אֶרֶץ הָעַמִּים. תַּמָּן תַּנִּינָן. אֵילּוּ פּוֹסְלִין אֶת הַתְּרוּמָה. הָאוֹכֵל אוֹכֶל רִאשׁוֹן. וְהָאוֹכֵל אוֹכֶל שֵׁינִי. וְהַשּׁוֹתֶה מַשְׁקִין טְמֵאִין. וְהַבָּא רִאשׁוֹ וְרוּבּוֹ בְּמַיִם שְׁאוּבִין. וְטָהוֹר שֶׁנִּפְלוּ עַל רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ שְׁלֹשָׁה לוּגִּין מַיִם שְׁאוּבִין. וְהַסַּפָּר וְהַיַּדְיָם וְהַטְּבוּל יוֹם. וְהָאוֹכְלִים וְהַכֵּלִים שֶׁנִּיטְמְאוּ בְּמַשְׁקִין.

רַבָּנָן דְּקֵיסָרִין אָמְרוּ. אֵילּוּ שֶׁגָּזְרוּ מִמַּה שֶּׁרָבוּ שׁוּבְעָה אִינּוּן. וְאֵילֵּין אִינֵּין חוֹרְנַיָּיתָא. מִי שֶׁהֶחֱשִׁיךְ בַּדֶּרֶךְ נוֹתֵן כִּיסּוֹ לְנָכְרִי. כַּיּוֹצֵא בוֹ לֹא יֹאכַל הַזָּב עִם הַזָּבָה מִפְּנֵי הֶרְגֵּל עֲבֵירָה. כָּל הַמִּיטַּלְטְלִין מְבִיאִין טוּמְאָה כְּעוֹבְדֵי הַמַּרְדֵּעַ. כֵּיצַד בּוֹצְרִין בֵּית הַפְּרָס. הַמַּנִּיחַ כֵּלִים תַּחַת הַצִּינּוֹר. עַל שִׁשָּׁה סְפֵיקוֹת שׁוֹרְפִין אֶת הַתְּרוּמָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. אַף גִּידּוּלֵי תְרוּמָה. אֵילּוּ הֵן שֶׁגָּזְרוּ. אֵילֵּין עֲשַׂרְתֵּי קַדְמַיְיתָא וְהַשְּׁאָר מִן מַה דְתַנֵּי רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. בּוֹ בַיּוֹם גָּזְרוּ עַל פִּיתָּן וְעַל גְּבִינָתָן וְעַל יֵינָן וְעַל חוּמְצָן וְעַל צִירָן וְעַל מוּרֵיסָן עַל כְּבוּשֵׁיהֶן וְעָלֵי שְׁלוּקֵיהֶן וְעַל מְלוּחֵיהֶן וְעַל הַחִילְקָה וְעַל הַשְּׁחִיקָה וְעַל הַטִּיסָנִי וְעַל לְשׁוֹנָן וְעַל עֲדוּתָן וְעַל מַתְּנוֹתֵיהֶן עַל בְּנֵיהֶן וְעַל בְּנוֹתֵיהֶן וְעַל בְּכוֹרֵיהֶן.

פִּיתָּן. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן. מֻתָּלְכוֹת שֶׁלְּעִימְעוּם הִיא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. קַשְׁיְיתָהּ קוֹמֵי רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. מָהוּ מֻתָּלְכוֹת שֶׁלְּעִימְעוּם. כָּךְ אָנוּ אוֹמְרִים. בִּמְקוֹם שֶׁפַּת יִשְׂרָאֵל מְצוּיָה בְּדִין הָיָה שֶׁתְּהֵא פַּת גּוֹיִם אֲסוּרָה. וְעִמְּעוּ עָלֶיהָ וְהִתִּירוּהָ. אוֹ בִּמְקוֹם שֶׁאֵין פַּת יִשְׂרָאֵל מְצוּיָה בְּדִין הָיָה שֶׁתְּהֵא פַּת גּוֹיִם מוּתֶּרֶת. וְעִימְּעוּ עָלֶיהָ וַאֲסָרוּהָ. אָמַר רִבִּי מָנָא. וְיֵשׁ עִימְעוּם לְאִיסּוּר. וּפַת לָאו תַּבְשִׁילֵי גוֹיִם הוּא. כָּךְ אָנוּ אוֹמְרִים. בִּמְקוֹם שֶׁאֵין תַּבְשִׁילֵי יִשְׂרָאֵל מְצוּיִין בְּדִין הָיָה שֶׁיְּהוּ תַּבְשִׁילֵי גוֹיִם מוּתָּרִין. וְעִימְּעוּ עֲלֵיהֶן וַאֲסָרוּם. אֶלָּא כֵּינִי. בִּמְקוֹם שֶׁאֵין פַּת יִשְׂרָאֵל מְצוּיָה בְּדִין הָיָה שֶׁתְּהֵא פַּת גּוֹיִם אֲסוּרָה. וְעִימְּעוּ עָלֶיהָ וְהִתִּירוּהָ מִפְּנֵי חַיֵּי נֶפֶשׁ. רַבָּנָן דְּקֵיסָרִין בְּשֵׁם רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. כְּדִבְרֵי מִי שֶׁהוּא מַתִּיר. וּבִלְבַד מִן הַפִּלְטֵר. וְלֹא עָבְדִין כֵּן.

אָמְרוּן קוֹמֵי רִבִּי חִייָה רוֹבָא. תַּנֵּי רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי כֵּן. אוֹכֶל תִּשְׁבְּרוּ מֵאִתָּם בַּכֶּסֶף וַאֲכַלְתֶּם וְגַם מַיִם תִּכְרוּ מֵאִתָּם וגו'. מַה מַיִם שֶׁלֹּא נִשְׁתַּנּוּ מִבְּרִייָתָן אַף כָּל דָּבָר שֶׁלֹּא נִשְׁתַּנָּה מִבְּרִייָתוֹ. הָתִיבוּן. הֲרֵי מוּטַלְיֶיה וּפַנְקְרֵיסִים וְקוּבְּטִיּוֹת וּקְלָיוֹת וְחַמִּין שֶׁלָּהֶן הֲרֵי

אֵילּוּ מוּתָּרִין. נִיחָא כוּלְהֹן שֶׁהֵן יְכוֹלִין לְהִשָּׁרוֹת וְלַהֲחָזֹר כְּמוֹ שֶׁהָיוּ. קְלָיוֹת מַה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב. כָּל אוֹכֶל שֶׁהוּא נֶאֱכָל חַי כְּמוֹת שֶׁהוּא אֵין בּוֹ מִשּׁוּם תַּבְשִׁילֵי גוֹיִם וְיוֹצְאִין בּוֹ מִשּׁוּם עֵירוּבֵי תַבְשִׁילִין. מַה מְקַיֵּים רִבִּי חִייָא רוֹבָא אוֹכֶל תִּשְׁבְּרוּ מֵאִתָּם. בָּאוֹכֶל תִּשַּׁבְּרוּ. הֶאֱכָלְתּוֹ שִׁבַּרְתּוֹ. שֶׁאִם הָיָה קָשֶׁה עָלֶיךָ כְּאוֹכֶל תִּשַּׁבְּרוּ. וְאִם לָאו. הַכְרֵעַ עָלָיו כֶּסֶף. אָמְרִין. כֵּן הֲוָה רִבִּי יוֹנָתָן עָבֵד. כַּד הֲוָה חָמֵי בַּר נַשׁ רַב עָלִיל לְקַרְתֵּיהּ הֲוָה מְשַׁלַּח לֵיהּ אִיקָּרִין. מַיי אָמַר. דְּאִין הֲוָה דַיֵּין דְּיֵיתֵם אוֹ דַיֵּין דְּאַרְמְלָה נִישְׁכַּח אַפִּין מְפַיְּיסֵיהּ עָלוֹי.

גְּבִינָתָן. אָמַר רִבִּי יִרְמְיָה. חָלָב הַגּוֹי לְמָה הוּא אָסוּר. מִשּׁוּם תַּעֲרוֹבֶת בְּהֵמָה טְמֵיאָה. וְתַנֵּי כֵן. עוֹמֵד הוּא יִשְׂרָאֵל בָּעֶדֶר וְהַגּוֹי חוֹלֵב וּמֵבִיא לוֹ וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה. רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. חָלָב הַגּוֹי לָמָּה הוּא אָסוּר. מִשּׁוּם גִּילּוּי. וְיַעֲמִיד. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. מִפְּנֵי אֶיֶרס הַנָּתוּן בֵּין הַנָּקָבִים. וְתַנֵּי כֵן. שְׁלֹשָׁה אִירְסִין הֵן. אֶחָד צַף וְאֶחָד שׁוֹקֵעַ וְאֶחָד עָשׂוּי כִשְׁכָּכָה וְעוֹמֵד מִלְּמַעְלָה. בֵּימוֹי דְּרִבִּי יִרְמְיָה אִיתְגַּלְיָין גִּיגְיֵיתָא דְּסִדְרָה רוֹבָא. שְׁתּוֹן קַדְמָאֵי וְלָא מַיְיתוֹן. אַחֲרָאֵי וּמַייתוֹן. אָנִי אוֹמֵר. אֶיֶרס שׁוֹקֵעַ הָוֶה. פּוֹעֲלַייָא הֲווּ בְּטוּרָא. אִיתְגַּלְיַית קוּלְתָּה דְּמַיָּא. שְׁתּוֹן קַדְמָאֵי וְלָא מַייתוֹן. אַחֲרָאֵי וּמַייתוֹן. אָנִי אוֹמֵר. אֶיֶרס שׁוֹקֵעַ הָוֶה.

הַשָּׁמֶן וְהַחוֹמֶץ הַצִּיר וְהַמּוּרֵייס וְהַדְּבָשׁ אֵין בָּהֶן מִשּׁוּם גִּילּוּי. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹסֵר. מוֹדִין חֲכָמִים לְרִבִּי שִׁמְעוֹן כְּשֶׁרָאוּ אוֹתוֹ נוֹקֵר. וְתַנֵּי כֵן. אֲבַטִּיחַ שֶׁנִּיקַּר וְאָכְלוּ מִמֶּנּוּ עֲשָׂרָה בְנֵי אָדָם וְכֵן יַיִן שֶׁנִּתְגַּלָּה וְשָׁתוּ מִמֶּנּוּ עֲשָׂרָה בְנֵי אָדָם אָסוּר לוֹכַל וְלִשְׁתּוֹת אַחֲרֵיהֶן. אֲנִי אוֹמֵר. אֶיֶרס שׁוֹקֵעַ הָיָה.

שַׁמְנָן. מִי אָסַר אֶת הַשֶּׁמֶן. רַב יְהוּדָה אָמַר. דְּנִיאֵל אָסַר אֶת הַשֶּׁמֶן. וַיָּשֶׂם דָּנִיֵּאל עַל לִיבּוֹ אֲשֶׁר לֹא יִתְגָּאַל בְּפַת בַּג הַמֶּלֶךְ וּבְיֵין מִשְׁתָּיו. רִבִּי אָחָא רִבִּי תַּנְחוּם בַּר חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן וְאִית דְּאָמְרֵי לָהּ בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. שֶׁהָיוּ עוֹלִין עָלָיו לְהַר הַמֶּלֶךְ וְנֶהֱרָגִין עָלָיו. וּמִי הִתִּירוּ. רִבִּי וּבֵית דִּינוֹ הִתִּירוּ בַּשֶּׁמֶן. בִּשְׁלֹשָׁה מְקוֹמוֹת נִקְרָא רִבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא רַבּוֹתֵינוּ. בְּגִיטִּין וּבַשֶּׁמֶן וּבְסַנְדָּל. וְיִקְרְאוּ לוֹ בֵּית דִּין שַׁרְיָיא. שֶׁכָּל בֵּית דִּין שֶׁהוּא מְבַטֵּל שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים הוּא נִקְרָא בֵּית דִּין שָׁרְיָיא. אָמַר רִבִּי יוּדָן בֵּירִבִּי יִשְׁמָעֵאל. בֵּית דִּינוֹ חָלוּק עָלָיו בְּגִיטִּין. רִבִּי יוֹחָנָן בָּעֵי. וְלֹא כֵן תַּנִּינָן. שֶׁאֵין בֵּית דִּין יָכוֹל לְבַטֵּל דִּבְרֵי בֵית דִּין חֲבֵירוֹ עַד שֶׁיִּהְיֶה גָּדוֹל מִמֶּנּוּ בְּחָכְמָה וּבְמִינְיָין. וְרִבִּי וּבֵית דִּינוֹ מַתִּירִין מַה שֶּׁאָסַר דָּנִיֵּאל וַחֲבוּרָתוֹ. אֶלָּא רִבִּי יוֹחָנָן כְּדַעְתֵּיהּ. דְּמַר רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי לְעָזָר בֵּירִבִּי צָדוֹק. מְקוּבָּל אֲנִי שֶׁכָּל גְּזֵירָה שֶׁבֵּית דִּין גּוֹזְרִין עַל הַצִּיבּוּר וְלֹא קִיְּבְלוּ רוֹב הַצִּיבּוּר עֲלֵיהֶן אֵינָהּ גְּזֵירָה. וּבְדָקוּ וּמָצְאוּ גְּזֵירָה שֶׁלְּשֶׁמֶן וְלֹא קִיְּבְלוּ רוֹב הַצִּיבּוּר עֲלֵיהֶן.

יִצְחָק בַּר שְׁמוּאֵל בַּר מַרְתָּא נְחַת לְנְצִיבִין. אַשְׁכַּח רִבִּי שִׁמְלַאי הַדְּרוֹמִי יְתִיב וּדְרִישׁ. רִבִּי וּבֵית דִּינוֹ הִתִּירוּ בַּשֶּׁמֶן. שְׁמוּאֵל קְבִיל עֲלוֹוִי וְאָכַל. רַב לָא אָכַל. אֲמַר לֵיהּ שְׁמוּאֵל. אֲכוֹל. דִּלָּא כֵן אֲנָא כְתִיב עָלָךְ זָקֵן מַמְרֵא. אֲמַר לֵיהּ. עַד דַּאֲנָא תַּמָּן אֲנָא יָדַע מָאן עִירְעֵר עֲלֵיהּ. רִבִּי שִׁמְלַאי הַדְּרוֹמִי. אֲמַר לֵיהּ. מָהוּ מַר לֵיהּ בְּשֵׁם גַּרְמֵיהּ. לֹא בְשֵׁם רִבִּי וּבֵית דִּינוֹ. וְאַטְרַח עֲלוֹוִי וְאָכַל.

בְּנוֹתֵיהֶן. אָמַר רִבִּי לָעְזָר. בְּשִׁבְעָה מְקוֹמוֹת כָּתוּב לֹא תִתְחַתְּנוּ בָּם. אָמַר רִבִּי אַבִּין. לוֹסַר שִׁבְעָה עַמְמִים. תַּנָּא רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹנְיָיה. לוֹסַר אֶת בֵּיצֵיהֶן. תַּנֵּי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. וְאֵת בַּת הַיַּעֲנָה. זוֹ בֵּיצַת הַנַּעֲמִית.

שִׁכְבַת זֶרַע. וְלֹא כֵן אָמַר רִבִּי אַחָא רִבִּי חִינְנָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. שִׁכְבַת זֶרַע שֶׁלְגוֹי טְהוֹרָה. שֶׁאֵי אֶיפְשָׁר לְשִׁכְבַת זֶרַע לְצֵאת בְּלֹא מֵימֵי רַגְלַיִם.

וְעַל הִילְכוֹת בַּעַל קֶרִי. רִבִּי בָּא בַּר אַחָא בְשֵׁם רִבִּי. שׁוֹנָה הֲלָכוֹת וְאֵינוֹ שׁוֹנֶה אֲגָדוֹת. תַּנֵּי בְשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי. שׁוֹנֶה הֲלָכוֹת רוֹגַלְיוֹת. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַצִּיעַ אֶת מִשְׁנָתוֹ. וְאִית דְּבָעֵי מֵימַר. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַזְכִּיר אֶת הָאַזְכָּרוֹת.

וְעַל הִילְכוֹת אֶרֶץ הָעַמִּים. וְלֹא כֵן אָמַר רִבִּי זְעִירָא בַּר אַבִּינָא בְשֵׁם רַב יִרְמְיָה. יוֹסֵף בֶּן יוֹעֶזֶר אִישׁ צְרֵידָה וְיוֹסֵי בֵּן יוֹחָנָן אִישׁ יְרוּשָׁלַם גָּזְרוּ טוּמְאָה עַל אֶרֶץ הָעַמִּים וְעַל כְּלֵי זְכוּכִית. רִבִּי יוֹנָה אָמַר. רִבִּי יְהוּדָה בֶּן טַבַּאי. רִבִּי יוֹסֵי אָמַר. רִבִּי יְהוּדָה בֶּן טַבַּאי וְשִׁמְעוֹן בֶּן שֶׁטַח גָּזְרוּ טוּמְאָה עַל כְּלֵי מַתָּכוֹת. הִלֵּל וְשַׁמַּי גָּזְרוּ עַל טַהֲרַת הַיָּדַיִם. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי לֵוִי. כָּךְ הָיְתָה הֲלָכָה בְיָדָן וּשְׁכָחוּהּ. וְעָמְדוּ הַשִּׁנְּיִם וְהִסְכִּימוּ עַל דַּעַת הָרִאשׁוֹנִים. לְלַמֶּדְךָ שֶׁכָּל דָּבָר שֶׁנּוֹתְנִין בֵּית דִּין נַפְשָׁן עֲלֵיהוּ סוֹפוֹ לְהִתְקַיֵּים בְּיָדָן כְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר לְמֹשֶׁה בְסִינַי. וְאַתְיָיא כַּיי דְּמַר רִבִּי מָנָא. כִּי לֹא דָבָר רֵק הוּא מִכֶּם. וְאִם דָּבָר רֵק הוּא. מִכֶּם. לָמָּה הוּא. שֶׁאֵין אַתֶּם יְגִיעִין בּוֹ. כִּי הוּא חַיֵּיכֶם. אֵימָתַי הוּא חַיֵּיכֶם. בָּשָׁעָה שֶׁאַתֶּם יְגִיעִין בּוֹ.

שְׁמוּאֵל אָמַר. לֹא שָׁנוּ אֶלָּא בְתוֹךְ י״ח. הָא חוּץ לְי״ח אֲפִילוּ קָטָן מְבַטֵּל. הָתִיבוּן. הֲרֵי שְׁבִיעִית. הֲרֵי חוּץ לְי״ח דָּבָר. וְרִבִּי יוֹחָנָן מַקְשֵׁי לָהּ. רִבִּי קְרִיסְפְּדָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. רַבָּן גַּמְלִיאֵל וּבֵית דִּינוֹ הִתִּירוּ בָאִיסּוּר שְׁנֵי פְּרָקִים הָרִאשׁוֹנִים. רִבִּי (יוֹנָתָן) [יוֹחָנָן] בָּעֵי. וְלֹא כֵן תַּנְיִין. שֶׁאֵין בֵּית דִּין יָכוֹל לְבַטֵּל אֶת דִּבְרֵי בֵית דִּין חֲבֵירוֹ אֶלָּא אִם כֵּן גָּדוֹל מִמֶּנּוּ בַּחָכְמָה וּבַמִּנְיָין. אָתָא רַב אָבוּן רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. לֹא שָׁנוּ אֶלָּא חוּץ לְי״ח. הָא בְתוֹךְ י״ח אֲפִילוּ גָדוֹל אֵינוֹ מְבַטֵּל. מִפְּנֵי שֶׁעָמְדָה לָהֶן בְּנַפְשׁוֹתֵיהֶן. אָמַר רִבִּי מָנָא. לֹא מִסְתַּבְּרָא דְּלֹא הוֹאִיל וְהוּא אוֹנֵס בְּטֵל. הָתִיבוּן. הֲרֵי שֶׁמֶן. הֲרֵי בְתוֹךְ י״ח. וְרִבִּי (יוֹנָתָן) [יוֹחָנָן] מַקְשֵׁי לָהּ. רַב כַּהֲנָא בְּרֵיהּ דְּרִבִּי חִייָה בַּר אַבָּא. רִבִּי אָחָא מַתֵּי בָהּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. שֶׁמֶן בֵּיטְלוּ מְבוּטָּל.

נַחְמָן בְּרֵיהּ דְּרִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָנִי בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָנִי. חָמֵשׁ חַטָּאוֹת מֵיתוֹת רָצוּ בֵית דִּין לְבַטֵּל מְבַטְּלִין. אָמַר רִבִּי חִיָּיא בַּר אָדָא. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. שֶׁלֹּא יִדָּחוּ לְמִיתָה וְיִפָּלוּ לִנְדָבָה. אֲבָל לִיקָּרֵב עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ אֵין חַטָּאת מֵיתָה קָרֵיבָה.

הלכה ה

משנה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין שׁוֹרִין דְּיוֹ סַמְמָנִין וְכַרְשִׁינִין אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיִּשְׁוֹרוּ מִבְּעוֹד יוֹם. וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין׃

הלכה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין שׁוֹרִין דְּיוֹ סַמְמָנִין וְכַרְשִׁינִין כול׳. וּמַה טַעֲמְהוֹן דְּבֵית שַׁמַּי. שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבוֹד וְעָשִׂיתָ כָּל מְלַאכְתֶּךָ. כָּל מְלַאכְתֶּךָ. גּוֹמְרָהּ מִבְּעוֹד יוֹם. וּמַה טַעֲמְהוֹן דְּבֵית הִלֵּל. שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂיךָ וּבַיּוֹם. מַה מְקַיְּימִין בֵּית הִלֵּל טַעֲמוֹן דְּבֵית שַׁמַּי. שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבוֹד וְעָשִׂיתָ כָּל מְלַאכְתֶּךָ. בְּעוֹבְדֵי בְיָידָן. וּמַה מְקַיְּימִין בֵּית שַׁמַּי טַעֲמוֹן דְּבֵית הִלֵּל. שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂיךָ וּבַיּוֹם. כְּהָדָא דְתַנֵּי. פּוֹתְקִין אַמַּת הַמַּיִם לְגִינָּה מֵעֶרֶב שַׁבָּת וְהִיא שׁוֹתָה וְהוֹלֶכֶת בַּשַּׁבָּת. נוֹתְנִין קִילּוֹרִית עַל גַּבֵּי הָעַיִן מֵעֶרֶב שַׁבָּת וְהוּא מִתְרַפֵּא וְהוֹלֶכֶת בַּשַּׁבָּת. נוֹתְנִין רְטִייָה עַל גַּבֵּי מַכָּה מֵעֶרֶב שַׁבָּת וְהִיא מִתְרַפֵּא וְהוֹלֶכֶת בַּשַּׁבָּת. נוֹתְנִין מָגְמָר תַּחַת הַכֵּלִים מֵעֶרֶב שַׁבָּת וְהֵן מִתְעַשְּׁנִין וְהוֹלְכִין בַּשַּׁבָּת. נוֹתְנִין גָּפְרִית תַּחַת הַכֵּלִים מֵעֶרֶב שַׁבָּת וְהֵן מִתְגַּפְּרִין וְהוֹלְכִין בַּשַּׁבָּת. אֵין נוֹתְנִין חִיטִּים לְרֵיחַיִים שֶׁל מַיִם אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיִּטָּחֲנוּ כָּל צוֹרְכָן מִבְּעוֹד יוֹם. אָמַר רִבִּי חַגַּיי. מִפְּנֵי שֶׁהֵן מַשְׁמִיעוֹת אֶת הַקּוֹל. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹסֵי. יְאוּת רִבִּי סָבַר כְּרִבִּי יְהוּדָה. בְּרֵם כְּרַבָּנִין. כְּמַה דְאִינּוּן אָמְרִין תַּמָּן מִשֵּׁם לֹא הוּתְחַל בְּכָל טִיפָּה וְטִיפָּה. כֵּן אִינּוּן אָמְרִין הָכָא מִשּׁוּם לֹא הוּתְחַל בְּכָל חִיטָּה וְחִיטָּה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. מִפְּנֵי שֶׁהוּא שֶׁכָּח וְתוֹקֵעַ אֶת הַיָּתֵדִי.

בֵּית שַׁמַּי אָמְרוּ לְבֵית הִלֵּל דָּבָר אֶחָד וְלֹא יָכְלוּ לְהָשִׁיבָן. בֵּית הִלֵּל אָמְרוּ לְבֵית שַׁמַּי דָּבָר אֶחָד וְלֹא יָכְלוּ לְהָשִׁיבָן. אָמְרוּ לָהֶן בֵּית הִלֵּל לְבֵית שַׁמַּי. אֵין אַתֶּם מוֹדִין לָנוּ שֶׁטּוֹעָנִין קוֹרַת בֵּית הַבַּד וּבְעִיגּוּלֵי הַגַּת עִם חֲשִׁיכָה. וְלֹא יָכְלוּ לְהָשִׁיבָן. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. אִילּוּלֵי דְלָא מַעֲלֶה רֵישֵׁי בֵּינֵי אַרְיָוותָא הֲוִינָא אָמַר טַעֲמָא. תַּמָּן כְּבָר נֶעֱקְרָה כָּל טִיפָּה וְטִיפָּה מִמְּקוֹמָהּ. הָכָא מָה אִית לָךְ מֵימַר.

בֵּית שַׁמַּי אָמְרוּ לְבֵית הִלֵּל דָּבָר אֶחָד וְלֹא יָכְלוּ לְהָשִׁיבָן. אָמְרוּ בֵּית שַׁמַּי לְבֵית הִלֵּל. אֵין אַתֶּם מוֹדִין לָנוּ שֶׁאֵין צוֹלִין בָּשָׂר בָּצָל וּבֵיצָה אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיְּצוֹלוּ כָּל צוֹרְכָן מִבְּעוֹד יוֹם. וְלֹא יָכְלוּ לְהָשִׁיבָן. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. אִילּוּלֵי דְלָא מַעֲלֶה רֵישֵׁי בֵּינֵי אַרְיָוותָא הֲוִינָא אָמַר טַעֲמָא. תַּמָּן בָּצָל בָּשָׂר וּבֵיצָה דַּרְכָּן לְהִתְהַפֵּךְ. הָכָא מָה אִית לָךְ מֵימַר. אָמַר רִבִּי יוּדָן. נִצְלוּ כַּאֲכִילַת בֶּן דְּרוֹסַאי. אָסְרוּ דָּבָר שֶׁדַּרְכּוֹ לְהִתְהַפֵּךְ עַד כְּדֵי שֶׁיְּצָלֶה כָּל צוֹרְכוֹ מִבְּעוֹד יוֹם. אָמַר רִבִּי מָנָא. לֹא מִסְתַּבְּרָא דְלָא מוּתָּר. דִּינּוּן יָכְלִין לְמֵימַר לוֹן. הֵיאַךְ אַתֶּם מְשִׁיבִין

לָנוּ מִדָּבָר שֶׁדַּרְכּוֹ לִצְלוֹת כָּל צוֹרְכוֹ מִבְּעוֹד יוֹם עַל דָּבָר שֶׁאֵין דַּרְכּוֹ לְהִשָּׁרוֹת כָּל צוֹרְכוֹ מִבְּעוֹד יוֹם.

הלכה ו

משנה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין נוֹתְנִין אוּנִין שֶׁל פִּשְׁתָּן לְתוֹךְ הַתַּנּוּר אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיַּהֲבִילוּ מִבְּעוֹד יוֹם. וְלֹא אֶת הַצֶּמֶר לַיּוֹרָה אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיִּקָּלוֹט אֶת הָעַיִן. וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין.

הלכה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים. אֵין נוֹתְנִין אוּנִין שֶׁלְּפִשְׁתָּן בְּתוֹךְ הַתַּנּוּר כול'. מַהוּ מִיתְהַנֵּי. אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ. כְּגוֹן אִילֵּין קוּרְיֵיאֵי דִּלָּא מְקַפְּדִין. רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. וְהִיא שֶׁתְּהֵא הַיּוֹרֶה עֲקוּרָה. אֲבָל אִם הָיְתָה הַיּוֹרֶה קְבוּעָה אֲסוּרָה. מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתְיַירֵא שֶׁמָּא מִתְאַכֵּל צִיבְעוּ וְהוּא מוֹסִיף מוֹי. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ. בֵּית הִלֵּל יָלְפִין מְלֵאכֶת הַיֵּתֵר מִמְּלֵאכֶת אִיסּוּר. אִילּוּ עָשָׂה כֵן בַּשַּׁבָּת שֶׁמָּא אֵינוֹ אָסוּר. וְדִכְוָותָהּ עָשָׂה כֵן מִבְּעוֹד יוֹם מוּתָּר.

הלכה ז

משנה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין פּוֹרְשִׂין מְצוּדוֹת חַיָּה וְעוֹפוֹת וְדָגִים אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיְּצוֹדוּ מִבְּעוֹד יוֹם. וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין:

הלכה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין פּוֹרְסִין מְצוּדוֹת חַיָּה וְעוֹפוֹת וְדָגִים כול'. מִי מוֹדִיעַ. אִם נִתְקַלְקְלָה הַמְּצוּדָה דְּבָר בָּרִיא שֶׁנִּיצּוֹדוּ מִבְּעוֹד יוֹם. וְאִם לֹא נִתְקַלְקְלָה הַמְּצוּדָה דָּבָר בָּרִיא שֶׁלֹּא נִיצּוֹדוּ מִבְּעוֹד יוֹם. וַאֲפִילּוּ נִתְקַלְקְלָה הַמְּצוּדָה חָשׁ לוֹמַר שֶׁמָּא לֹא נִיצּוֹדוּ מִבְּעוֹד יוֹם. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. בְּפוֹרֵשׂ בַּחוֹרְשִׁין. תֵּדַע לָךְ שֶׁהוּא כֵן. דִּתְנַן דָּגִים. וְדָגִים לֹא בְּמָקוֹם שֶׁהֵן מְצוּיִין. וְכָא בְּמָקוֹם שֶׁחַיָּה וְעוֹף מְצוּיִין.

רִבִּי חִייָא בְּשֵׁם רִבִּי אַתְקִין לְהַל. סָבְרִין מֵימַר. מוּתָּרִין לְמָחָר. רִבִּי חִזְקִיָּה וְרִבִּי עוּזִּיאֵל בְּרֵיהּ דְּרִבִּי חוֹנְיָיה דְּבָרַת חַוָּורָן. מוּתָּרִין מַמָּשׁ. סָבְרִין מֵימַר. סְפֵיקוֹ הִתִּירוֹ. רִבִּי חֲנַנְיָה וְרִבִּי יוֹנָתָן תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. סְפֵק הָכֵן אָסוּר. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. סְפֵק הָכֵן מוּתָּר.

רִבִּי חִייָה רוֹבָא וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בְּרִבִּי. חַד אָמַר הַגּוֹי צָרִיךְ הָכֵן. וְחָרָנָה אָמַר. אֵין הַגּוֹי צָרִיךְ הָכֵן. וְלָא יָדְעִינָן מָאן אָמַר דָּא וּמָאן אָמַר דָּא. מִן מַה דְּרַב מְעַנֵּי מֵיתֵי קוֹמֵי רִבִּי חִייָה רוֹבָא וְהוּא אָמַר לֵיהּ. הֵן הֲוֵיתָא. וְהוּא אָמַר לֵיהּ. שְׁיֵירְתָּה הֲוָות עָבְדָא וַהֲוִינָא אֲכִיל מִינָּהּ תְּאֵינִין. הֲוֵי הוּא דּוּ אָמַר. אֵין הַגּוֹי צָרִיךְ הָכֵן.

חַד תַּלְמִיד מִן סִימַאי אָזַל לְאַנטוֹירִיס וְאַייְתוֹן לֵיהּ דְּרַמַסקִינָא וַאֲכַל. חַד תַּלְמִיד מִן דִּרְבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אָזַל לְתַמָּן וְאַייְתִי לֵיהּ דַּרְמַסקִינָא וְלָא אָכַל. וַאֲתָא וְמַר קוֹמֵי רַבֵּיהּ. אָמַר לֵיהּ. דּוּ נְהִיג כְּשִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי סִימַאי. דְּרִבִּי סִימַאי אָמַר. אֵין הַגּוֹי צָרִיךְ הָכֵן. רִבִּי אַבָּהוּ

בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. דַּמְדַּמְנִיּוֹת שֶׁבַּכָּרֶם הֲרֵי אֵילּוּ אֲסוּרוֹת. רַב הוּנָא בְשֵׁם רַב. שֵׂצִים שֶׁבְּכִפִּים הֲרֵי אֵילּוּ מוּתָּרִין.

הלכה ח

משנה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין מוֹכְרִין לַנָּכְרִי וְאֵין טוֹעֲנִין עִמּוֹ וְאֵין מַגְבִּיהִין עָלָיו אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיַּגִּיעַ לְמָקוֹם קָרוֹב. וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין׃

הלכה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים. מוֹכְרִין לַנָּכְרִי כול׳. אִי זֶהוּ מָקוֹם קָרוֹב. יְיבָא כַּיי דָּמַר שְׁמוּאֵל. כְּגוֹן מִן חוּטְרָה לְנַהֲרְדְּעָא. אוֹף הָכָא כֵּן. אִית דְּבָעֵי מֵימַר. עַד שֶׁהוּא מַגִּיעַ לְבֵיתוֹ. וְאִית דְּבָעֵי מֵימַר. עַד שֶׁהוּא מַגִּיעַ לְעִירוֹ. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר. כְּדֵי שֶׁיֵּצֵא מִמְּקוֹם הַפֶּתַח וְיִקַּדֵּשׁ עָלָיו הַיּוֹם. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. זוֹ דִּבְרֵי רִבִּי יוֹסֵי. וְרִבִּי עֲקִיבָה בָּא לְהַכְרִיעַ עַל דִּבְרֵי בֵית הִלֵּל. אֵין נוֹתְנִין לְגוֹי עַל מְנָת לַצֵּאת. נָטַל וְיָצָא אֵין אַתְּ זָקוּק לוֹ. אֵין נוֹתְנִין לְכֶלֶב עַל מְנָת לַצֵּאת. נָטַל וְיָצָא אֵין אַתְּ זָקוּק לוֹ.

תַּנֵּי. אוּמָּנִין גּוֹיִם שֶׁהָיוּ עוֹשִׂין עִם יִשְׂרָאֵל. בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁלְּיִשְׂרָאֵל אָסוּר וּבְתוֹךְ בָּתֵּיהֶן מוּתָּר. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָעְזָר. בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִין. בְּקִיבּוֹלֶת. אֲבָל בִּשְׂכִיר יוֹם אָסוּר. בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִין. בְּתָלוּשׁ מִן הַקַּרְקַע. אֲבָל בִּמְחוּבָּר לַקַּרְקַע אָסוּר. בְּעִיר אֲחֶרֶת בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ מוּתָּר. מֶהוּ בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ. בֵּין בְּתָלוּשׁ בֵּין בִּמְחוּבָּר. בֵּין בְּשָׂכִיר בֵּין בְּקִיבּוֹלֶת. אָמַר רִבִּי אִילָא. בֵּין בְּתָלוּשׁ בֵּין בִּמְחוּבָּר. וּבִלְבַד בְּקִיבּוֹלֶת. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן בַּרְקְנָא בְשֵׁם רִבִּי אַחָא. בְּשַׁבָּת וּבְאֵבֶל וּבַעֲבוֹדָה זָרָה הֲלָכָה כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר.

אֵין מְשַׁלְּחִין אִיגְּרוֹת בְּיַד גּוֹי לֹא בְעֶרֶב שַׁבָּת וְלֹא בַחֲמִישִׁי בַשַּׁבָּת. בֵּית שַׁמַּי אוֹסְרִין אֲפִילּוּ בָרְבִיעִי. וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין. אָמְרוּ עָלָיו עַל רִבִּי יוֹסֵי הַכֹּהֵן שֶׁלֹּא נִמְצָא כְתָבוֹ בְיַד גּוֹי מֵעוֹלָם.

אֵין מַפְרִישִׁין לְיָם הַגָּדוֹל לֹא בְעֶרֶב שַׁבָּת וְלֹא בַחֲמִישִׁי בַשַּׁבָּת. בֵּית שַׁמַּי אוֹסְרִין אֲפִילּוּ בָרְבִיעִי. וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין. אִם הָיָה דָּבָר שֶׁלַּסַּכָּנָה. כְּגוֹן מִצּוֹר לְצִידוֹן. מוּתָּר.

אֵין מְקִיפִין עַל עִיר שֶׁלְּגוֹיִם פָּחוּת מִשִּׁלְשָׁה יָמִים קוֹדֶם לַשַּׁבָּת. הָדָא דְתֵימַר בְּמִלְחֶמֶת הָרְשׁוּת. אֲבָל בְּמִלְחֶמֶת חוֹבָה אֲפִילּוּ בַשַּׁבָּת. שֶׁכֵּן מָצִינוּ שֶׁלֹּא נִכְבְּשָׁה יְרִיחוֹ אֶלָּא בַשַּׁבָּת. דִּכְתִיב כֹּה תַּעֲשֶׂה שֵׁשֶׁת יָמִים. וּכְתִיב וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תָּסוֹבּוּ אֶת הָעִיר שֶׁבַע פְּעָמִים. וּכְתִיב עַד רִדְתָּהּ. אֲפִילּוּ בַשַּׁבָּת.

הלכה ט

משנה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין נוֹתְנִין עוֹרוֹת לָעַבְּדָן וְלֹא כֵלִים לְכוֹבֵס נָכְרִי אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיֵּעָשׂוּ מִבְּעוֹד יוֹם. וּבְכוּלָּן בֵּית הִלֵּל מַתִּירִין עִם הַשָּׁמֶשׁ׃ אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל נוֹהֲגִין הָיוּ בֵּית אַבָּא שֶׁהָיוּ נוֹתְנִין כְּלֵי לָבָן שֶׁלָּהֶן לְכוֹבֵס נָכְרִי שְׁלֹשָׁה יָמִים קֹדֶם לַשַּׁבָּת. וְשָׁוִין אֵילּוּ וְאֵילּוּ שֶׁטּוֹעֲנִין בְּקוֹרוֹת בֵּית הַבַּד וּבְעִיגּוּלֵי הַגַּת׃

הלכה: אֵין נוֹתְנִין עוֹרוֹת לָעַבְדָן כול'. עַד אֵיכָן. יָיבֵא כְמַא דְמַר רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי חוֹנְיָא. עַד כְּדֵי הִילּוּךְ ד' מִיל. וְכָא נָתַן כֵּלָיו לַכּוֹבֵס נָכְרִי וּבָא וּמְצָאוֹ עוֹבֵד בּוֹ בַּשַּׁבָּת אָסוּר. אָמַר רִבִּי יוּדָן. וְיֵימַר לֵיהּ דְּלָא יַעֲבִיד. אָמַר רִבִּי יוּדָן אָבוֹי דְרִבִּי מַתַּנְיָיה. הָא דְתֵימַר בְּטוֹבַת הֲנָיָיה. אֲבָל בַּשְּׂכִיר בַּעֲיִבִידְתֵּיהּ הוּא עָסִיק.

אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל נוֹהֲגִין הָיוּ בֵּית אַבָּא כול'. לֹא אָמְרוּ אֶלָּא לְבָנִים. הָא צְבוּעִין לֹא. לְפִי דַרְכֵּינוּ לְמַדְנוּ שֶׁהַלְּבָנִים קָשִׁין לְכַבֵּס יוֹתֵר מִן הַצְּבוּעִין.

וְשָׁוִין כול'. רִבִּי שְׁמוּאֵל וְרִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. כְּבָר נֶעֱקְרָה כָּל טִיפָּה וְטִיפָּה מִמְּקוֹמָהּ. רִבִּי אָחָא אָמַר. רִבִּי יוֹסֵי בְּרִבִּי חֲנִינָא בָּעֵי. מָהוּ לִיגַּע בַּמּוֹשֵׁךְ. רַבָּנָן דְּקַיְסָרִין אָמְרִין. אִיתְפַּלְגוֹן רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי יוֹסֵי בַּר חֲנִינָה. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. אָסוּר. רִבִּי יוֹסֵי בַּר חֲנִינָא אָמַר. מוּתָּר. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹסֵי בַּר חֲנִינָא. וְשָׁוִין שֶׁלֹּא יִגַּע בַּמּוֹשֵׁךְ.

הלכה י

משנה: אֵין צוֹלִין בָּשָׂר בָּצָל וּבֵיצָה אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיְּצוֹלוּ מִבְּעוֹד יוֹם. אֵין נוֹתְנִין אֶת הַפַּת לַתַּנּוּר עִם חַשִּׁיכָה וְלֹא חֲרָרָה עַל גַּבֵּי גֶּחָלִים אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיְּקָרְמוּ פָּנֶיהָ. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר כְּדֵי שֶׁיְּקָרוֹם הַתַּחְתּוֹן שֶׁלָּהּ׃

הלכה: אֵין צוֹלִין בָּשָׂר בָּצָל וּבֵיצָה אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיְּצוֹלוּ מִבְּעוֹד יוֹם. רִבִּי בּוּן בַּר כַּהֲנָא בְּשֵׁם רַבָּנָן. תַּבְשִׁיל שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל כָּל צוֹרְכּוֹ מוּתָּר לְשְׁהוֹתוֹ עַל גַּבֵּי כִירָה שֶׁאֵינָהּ קְטוּמָה. רִבִּי זְעִירָא בָּעֵי. בָּשָׂר בָּצָל וּבֵיצָה מִצְטַמֵּק וְרַע לוֹ. וְזֶה מִצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ וְאַתְּ אָמַר הָכֵין. דִּילְמָא דְלָא אִיתְאֲמַרַת אֶלָּא חַמִּין. אֲתָא רִבִּי שְׁמוּאֵל בָּעֵי רִבִּי זְעִירָא. חַמִּין שֶׁהוּחְמוּ כָּל צוֹרְכָן אָסוּר לְשְׁהוֹתָן עַל גַּבֵּי כִירָה שֶׁאֵינָהּ קְטוּמָה. רִבִּי בֵּיבִי בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. תַּבְשִׁיל שׁוּר שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל כַּאֲכִילַת בֶּן דְּרוֹסַאי מוּתָּר לְהַחֲזִירוֹ עַל גַּבֵּי כִירָה קְטוּמָה. וַתְיָיא כַּיי דָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הַשּׁוֹפֵת אֶת הַקְּדֵירָה עַל גַּבֵּי גְחָלִים מַתִּרִין בּוֹ. לְכְשֶׁיִּתְבַּשֵּׁל כַּאֲכִילַת בֶּן דְּרוֹסַאי אָסוּר. רִבִּי אָחָא רִבִּי תַּנְחוּם בַּר חִייָא בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בְּרִבִּי. חַמִּין שֶׁהוּחְמוּ כָּל צוֹרְכָן מוּתָּר לְהַחֲזִירָן עַל גַּבֵּי כִירָה שֶׁאֵינָהּ קְטוּמָה. רִבִּי זְעִירָא בָּעֵי. לִשְׁהוֹת אָסוּר וּלְהַחֲזִיר מוּתָּר. דִּילְמָא לֹא אִיתְאֲמַרַת אֶלָּא עַל פֶּסַח. אֲתָא רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בְּרִיבִּי. פֶּסַח שֶׁנִּצְלָה כָּל צוֹרְכּוֹ מוּתָּר לְהַחֲזִירוֹ עַל גַּבֵּי כִירָה שֶׁאֵינָהּ קְטוּמָה.

אֵין נוֹתְנִין אֶת הַפַּת לַתַּנּוּר כול'. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי אַסִּי. זְרִיזוּת הֵן הַנָּשִׁים בַּפַּת יוֹתֵר מִן הַתַּבְשִׁיל. מַה בֵּין פַּת וּמַה בֵּין תַּבְשִׁיל. תַּבְשִׁיל דַּרְכּוֹ לֶאֱכוֹל רוֹתֵחַ. פַּת אֵין דַּרְכּוֹ לוֹכַל רוֹתַחַת. תַּמָּן אָמְרִין. פַּת חַמָּה חַמָּתָהּ בְּצִידָּהּ. צִירְעָה צוֹנִין. עַקְרָב חַמִּין. מָאן דְּמִיחְלַף סַכָּנָה.

מוֹדֶה רִבִּי לְעֶזֶר בְּלֶחֶם הַפָּנִים שֶׁאֵינָהּ קְרוּיָיה לֶחֶם עַד שֶׁיְּקָרְמוּ פָּנֶיהָ בַּתַּנּוּר.

הלכה יא

משנה: מְשַׁלְשְׁלִין אֶת הַפֶּסַח בַּתַּנּוּר עִם חֲשֵׁכָה. וּמַחְזִיזִין אֶת הָאוּר בְּמִדּוּרַת בֵּית הַמּוֹקֵד. וּבַגְּבוּלִין כְּדֵי שֶׁיַּצֹּת הָאוּר בְּרוּבָן. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף בַּפֶּיחָמִין כָּל שֶׁהֵן׃

הלכה: מְשַׁלְשְׁלִין אֶת הַפֶּסַח לַתַּנּוּר כול'. תַּמָּן תַּנִּינָן. חֲשֵׁיכָה יָצְאוּ וְצָלוּ אֶת פִּסְחֵיהֶן. וְאַתְּ אָמַר הָכֵין. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. חֲבוּרוֹת זְרִיזוֹת הֵן.

פֶּסַח מַחֲזִירוֹ אַתְּ שָׁלֵם וְאֵין אַתְּ מַחֲזִירוֹ מְחוּתָּךְ. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. מִפְּנֵי פְסוּלוֹ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. וְיֵאוּת. לְאוֹכְלוֹ אֵין אַתְּ יָכוֹל. דִּכְתִיב אַל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא. לִצְלוֹתוֹ אֵין אַתְּ יָכוֹל. שֶׁלֹּא יְהֵא כְצוֹלֶה בַשַּׁבָּת. מִתּוֹךְ שֶׁאַתְּ אוֹמֵר שֶׁהוּא מוּתָּר אַף הוּא אֵינוֹ צוֹלֶה אוֹתוֹ כָּל צוֹרְכוֹ מִבְּעוֹד יוֹם. מִתּוֹךְ שֶׁאַתְּ אוֹמֵר לוֹ שֶׁהוּא אָסוּר אַף הוּא צוֹלֶה אוֹתוֹ כָּל צָרְכוֹ מִבְּעוֹד יוֹם. רִבִּי לָעְזָר בֵּירִבִּי יוֹסֵי שְׁאִיל. צְלָיָיו שָׁלֵם וְחִיתְכוֹ מָהוּ מִיחְזַרְתֵּיהּ וּמִשְׁחַנְתֵּיהּ. רִבִּי זְעִירָא רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם רַב. אַרְבַּע מְדוּרוֹת כָּל שֶׁהֵן. מְדוּרַת הַגֶּפֶת מְדוּרַת הַזֶּבֶל מְדוּרַת הַחֵלֶב מְדוּרַת גַּלְעִינִים כָּל שֶׁהֵן.

רִבִּי בָּא בְשֵׁם רִבִּי חִייָה בַּר אַשִׁי. חוֹתֶל שֶׁהוּא מָלֵא גַּלְעִינִים כָּל שֶׁהֵן. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רִבִּי חִייָא בַּר אַשִׁי. חוֹתֶל שֶׁהוּא מָלֵא גַּלְעִינִים. אִם מְכוּנָּסוֹת. בְּרוּבָן. אִם מְפוּזָּרוֹת. בְּרוֹב כָּל פְּרִידָה וּפְרִידָה. מַה וּפְלִיג. כָּאן בִּבְרִיאוֹת. וְכָאן בְּתָשׁוֹת.

רִבִּי יוֹסֵי בְשֵׁם רַב יִרְמְיָה רִבִּי חֲנַנְיָה מַטֵּי בָהּ בְּשֵׁם רַב. חֲרִיּוֹת מִלְמַטָּה וְעֵצִים מִלְמַעֲלָה כֵּיוָן שֶׁעָלָה הָאוֹר בֵּינָתַיִים מוּתָּר.

רִבִּי חֶלְבּוֹ בְשֵׁם רַב הוּנָא. קוֹרָה וְרוּבָּהּ בְּרוֹב הֶקֵּיפָּהּ. מָהוּ בְּרוֹב הֶקֵּיפָּהּ מִמָּקוֹם אַחֵר אוֹ בְּרוֹב הֶיקֵּף כּוּלָּהּ. אַשְׁכַּח תַּנֵּי. עַד שֶׁתִּיפָּסֵל מִלַּעֲשׂוֹת מְלָאכָה.

כֵּינִי מַתְנִיתָא. אַף בְּפִיחָמִין כָּל שֶׁהֵן.

פרק ב

הלכה א

משנה: בַּמֶּה מַדְלִיקִין וּבַמָּה אֵין מַדְלִיקִין. אֵין מַדְלִיקִין לֹא בְלֶכֶשׁ וְלֹא בְחוֹסֶן וְלֹא בְכָלָךְ לֹא בִפְתִילַת הָעִידָן וְלֹא בִפְתִילַת הַמִּדְבָּר וְלֹא בִירוֹקָה שֶׁעַל פְּנֵי הַמַּיִם. לֹא בְזֶפֶת וְלֹא בְשַׁעֲוָה לֹא בְשֶׁמֶן קִיק וְלֹא בְשֶׁמֶן שְׂרֵיפָה לֹא בְאַלְיָה וְלֹא בְחֵלֶב. נָחוּם הַמָּדִי אוֹמֵר מַדְלִיקִין בְּחֵלֶב מְבוּשָּׁל. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֶחָד מְבוּשָּׁל וְאֶחָד שֶׁאֵינוֹ מְבוּשָּׁל אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ׃

הלכה: בַּמֶּה מַדְלִיקִין וּבַמָּה אֵין מַדְלִיקִין כול'. לֹא בְלֶכֶשׁ. רִבִּי חִייָא בַּר בָּא אָמַר. לוּגְשָׁא. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי לֵייָא. דַּדִּינוֹן. אָמְרִין. הִיא הָדָא הִיא הָדָא.

וְלֹא בְחוֹסֶן. רִבִּי חִינְנָא בְשֵׁם רִבִּי פִּינְחָס. פִּשְׁתָּן שֶׁלֹּא נִנְעָרָה. כְּמַה דְאַתְּ אָמַר וְהָיָה הֶחָסוֹן לְנָעוֹרֶת.

וְלֹא בְכָלְךָ. אנבין קַיְסָריי. אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל. חִיזַּרְתִּי עַל כָּל מַפְרְשֵׁי יַמִּים וְאָמְרוּ לִי. כּוּלְכָּא שְׁמָהּ.

וְלֹא בִּפְתִילַת הָעִידָן. עִירְנִיתָא.

וְלֹא בִּפְתִילַת הַמִּדְבָּר. כִּשְׁמוּעָהּ.

וְלֹא בִּירוֹקָה שֶׁעַל פְּנֵי הַמַּיִם. כִּיתָּן דְּמַיֵּי.

וְלֹא בְּזֶפֶת וְלֹא בְשַׁעֲוָה. עַד כָּאן לִפְתִילוֹת. מִיכָּן וְאֵילַךְ לִשְׁמָנִים.

רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מִפְּנֵי שֶׁהָאוֹר מְמַשֵּׁךְ לַאֲחוֹרָיו וְהוּא שׁוֹכֵחַ וּמוֹצִיא אֶת הַפְּתִילָה. וְעוֹד. שֶׁלֹּא הוּצַת הָאוֹר בְּרוֹב הַדֶּלֶק. רִבִּי זְעִירָה בָעֵי. מֵעַתָּה פְּתִילָה צְרִיכָה הַצָּאָתָה בְּרוֹב הַדֶּלֶק. אָתָא רִבִּי שְׁמוּאֵל רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. פְּתִילָה צְרִיכָה הַוצָּאָתָה בְּרוֹב הַדֶּלֶק. הָתִיבוֹן חֲבֵרַיָּיא. וְהָא קוֹרָה. הָא לֹא הוּצַת הָאוֹר בְּרוֹב הַדֶּלֶק. הָתִיב רִבִּי בָּא בַּר מָמָל. וְהָא שְׁשִׁיתָא. הֲרֵי לֹא הוּצַת הָאוֹר בְּרוֹב הַדֶּלֶק. אָמַר רִבִּי שַׁמַּי. לֹא כֵן אָמַר רִבִּי זְעִירָא רַב יְהוּדָה בְשֵׁם רַב. אַרְבַּע מְדוּרוֹת כָּל שֶׁהֵן. מְדוּרַת הַגֶּפֶת מְדוּרַת הַזֶּבֶל מְדוּרַת הַחֵלֶב מְדוּרַת גַּלְעִינִים כָּל שֶׁהֵן. וְעוֹד מִן הָדָא דְּרִבִּי תַּחְלִיפָא שָׁאַל לְרַב חִסְדָּא. וְלֹא כֵן אַלְפָּן רִבִּי. שַׁבָּת שֶׁחָלָה לִהְיוֹת בַּחֲנוּכָּה. שֶׁאָסוּר לִרְאוֹת מַטְבֵּעַ לְאוֹר הַחֲנוּכָּה. הֲרֵי אֵינוֹ שׁוֹכֵחַ וּמוֹצִיא אֶת הַפְּתִילָה. הֲוֵי לֵית טַעֲמָא דְלָא מִשּׁוּם שֶׁלֹּא הוּצַת הָאוֹר בְּרוֹב הַדֶּלֶק.

וְלֹא בְשֶׁמֶן קִיק. רִבִּי יוֹסֵה בְשֵׁם רִבִּי לֵיָיא. קִיסּוֹסָא. רִבִּי יוֹנָה רִבִּי זְעִירָה בְשֵׁם רַב יְהוּדָה. עוֹף הוּא וּשְׁמוֹ קִיק. תַּנֵּי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. וְאֶת הַקָּאַת זֶה קִיק.

וְלֹא בְשֶׁמֶן שְׂרֵפָה. אָמַר רַב חִסְדָּא. זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁאָסוּר לְהַצִּית אֶת הָאוֹר בְּמְדוּרַת קָדָשִׁים וְהִיא דְלֵיקָה וְהוֹלֶכֶת בַּשַּׁבָּת. וְהָא תַנִּינָן. וּמַחְזִיזִין אֶת הָאוּר בְּמְדוּרַת בֵּית הַמּוֹקֵד. וּבַגְּבוּלִין כְּדֵי שֶׁיְּצַת הָאוּר בְּרוּבָן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. בַּשַּׁבָּת כְּתוּב לֹא תַעֲשֶׂה כָל מְלָאכָה. נַעֲשִׂית הִיא מֵאֵילֶיהָ. בְּרַם הָכָא הַתּוֹרָה אָמְרָה. אֵין שׁוֹרְפִין אֶת הַקָּדָשִׁים בְּיוֹם טוֹב. וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר. בַּשַּׁבָּת. מַה חֲמִית לוֹמַר כֵּן. לֹא תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד בּוֹקֶר וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ עַד בּוֹקֶר בָּאֵשׁ תִּשְׂרוֹפוּ. אַחַר שְׁנֵי בְקָרִים. אַחַר בּוֹקְרוֹ שֶׁלְּטֵי"ו וְאַחַר בּוֹקְרוֹ שֶׁלְּיֵי"ו. וּכְתִיב וְהַנּוֹתָר מִבְּשַׂר הַזֶּבַח בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף.

מָהוּ לְהַצִּית אֶת הָאוֹר בְּמְדוּרַת חֹמֶץ. מָאן דְּיֵלִיף לָהּ מִנּוֹתָר. אָסוּר. וּמָאן דְּלָא יֵלִיף לָהּ מִנּוֹתָר. מוּתָּר. רַב אָחָא בְשֵׁם רַב חִסְדָּא. זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁמּוּתָּר לְהַצִּית אֶת הָאוֹר בְּמְדוּרַת קָדָשִׁים וְהִיא דְלֵיקָה וְהוֹלֶכֶת בַּשַּׁבָּת. וְהָא תַנִּינָן. אֵין מַדְלִיקִין בְּשֶׁמֶן שְׂרֵיפָה בְּיוֹם טוֹב מִפְּנֵי יוֹם טוֹב שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּעֶרֶב שַׁבָּת. מֵעַתָּה אֵין מַדְלִיקִין בְּשֶׁמֶן שְׂרֵיפָה בַּלַּיְלָה עַל שֵׁם

שֶׁאֵין שׁוֹרְפִין אֶת הַקֳּדָשִׁים בַּלַּיְלָה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. יָרְדוּ לָהּ בְּשִׁיטַת רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. כְּמַה דְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל אָמַר. תִּינּוֹק שֶׁעִיבֵּר זְמַנּוֹ נִימּוֹל בֵּין בַּיּוֹם בֵּין בַּלַּיְלָה. כָּךְ עָבַר זְמַנָּהּ נִשְׂרֶפֶת בֵּין בַּיּוֹם בֵּין בַּלַּיְלָה. וּמַה אִית לָךְ שֶׁמָּן שְׂרֵיפָה שֶׁעִיבֵּר זְמַנָּהּ. רִבִּי יוּדָה בַּר פָּזִי. מְכַיְּון שֶׁנִּיטְמֵאת כְּמִי שֶׁעָבַר זְמַנָּהּ.

תַּנֵּי רִבִּי יוֹסֵי קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן. מְנַיִין לְכָל הַנִּימּוֹלִים שֶׁלֹּא יְהוּ נִימּוֹלִים אֶלָּא בַּיּוֹם. תַּלְמוּד לוֹמַר וּבַיּוֹם. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹחָנָן. וְיֵשׁ כָּאן זוֹ. כָּל מְחוּיְבֵי טְבִילוֹת טוֹבְלִין כְּדַרְכָּן בַּיּוֹם חוּץ מִנִּידָּה וְיוֹלֶדֶת שֶׁאֵינָהּ טוֹבֶלֶת אֶלָּא בַלַּיְלָה. נִידָּה שֶׁעָבַר זְמַנָּהּ טוֹבֶלֶת בֵּין בַּיּוֹם בֵּין בַּלַּיְלָה. דְּרָשָׁהּ רִבִּי חִייָה בַּר אַבָּא לְצוֹרְאֵי. נִידָּה שֶׁעָבַר זְמַנָּהּ טוֹבֶלֶת בֵּין בַּיּוֹם בֵּין בַּלַּיְלָה. תַּמָּן אָמְרִין. אֲפִילּוּ עָבַר זְמַנָּהּ. מִפְּנֵי חְמוֹתָהּ וּמִפְּנֵי כַלָּתָהּ. אִשָּׁה אַחַת מִשֻּׁלְרִבּוֹתֵינוּ רָאוּ אוֹתָהּ טוֹבֶלֶת כְּדַרְכָּהּ בַּיּוֹם. נֹאמַר. מְעוֹבֶרֶת זְמַן הָיְיתָה.

נִדָּה שֶׁנֶּאֶנְסָה וְטָבְלָה. שַׁמַּי בְשֵׁם רַב. טְהוֹרָה לְבֵיתָהּ וּטְמֵיאָה לְטַהֲרוֹת. רִבִּי לָעְזָר בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. טְמֵיאָה בֵּין לְבֵיתָהּ בֵּין לְטַהֲרוֹת. וּמַאי טַעֲמָא. וְכוּבְּסוּ שֵׁנִית וְטָהֵר. מַה הָרִאשׁוֹנָה לַדַּעַת אַף הַשְּׁנִייָה לַדַּעַת. וּמְנַיִין שֶׁהָרִאשׁוֹנָה לַדַּעַת. וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְכִבְּסוּ. לַדַּעַת.

וְכֵן חַמְיָין רַבָּנִן מְקַדְּמִין לְעִיבּוּרָה. רַב נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי מָנָא. מִצְוָה לְהַקְדִּים כְּדֵי לְזָרֵז בַּמִּצְוֹת.

בַּת יִשְׂרָאֵל שֶׁבָּאָה לְהַדְלִיק מִכֹּהֶנֶת טוֹבֶלֶת אֶת הַפִּתִּילָה בַּשֶּׁמֶן שְׂרֵיפָה וּמַדְלֶקֶת. רִבִּי חוּנָה בְשֵׁם רִבִּי יַנַּאי. שְׁעַת מִשְׁלַחַת זְאֵבִים הָיְיתָה וּלֹא עָמַד בֵּית דִּין וּבִיטֵּל. כְּמַה דְתֵימַר תַּמָּן לֹא עָמַד בֵּית דִּין וּבִיטֵּל. וְכָא לֹא עָמַד בֵּית דִּין וּבִיטֵּל.

בְּקָרוֹ שֶׁלְּכֹהֵן שֶׁהָיָה עוֹבֵר אֶצֶל יִשְׂרָאֵל וְכֵן כֵּלָיו שֶׁלְּכֹהֵן שֶׁהָיָה נֶאֱרָג אֶצֶל יִשְׂרָאֵל הֲרֵי זֶה מַדְלִיק עַל גַּבֵּיהֶן שֶׁמֶן שְׂרֵיפָה וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. יִשְׂרָאֵל וְכֹהֵן שֶׁהָיוּ שׁוֹתְפִין בְּחָנוּת מְמַלֵּא הוּא יִשְׂרָאֵל אֶת הַנֵּר שֶׁמֶן שְׂרֵיפָה וְעוֹלֶה בוֹ לְעַלְיֶיה וְיוֹרֵד בּוֹ לְחָנוּת לַעֲשׂוֹת צָרְכֵיהֶן שֶׁלְּכֹהֵן אֲבָל לֹא צָרְכָיו שֶׁל יִשְׂרָאֵל. כֹּהֵן שֶׁבָּא אֶצֶל יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת עִמּוֹ חֶשְׁבּוֹן וְהִדְלִיק עַל גַּבֵּיהֶן שֶׁמֶן שְׂרֵיפָה. אַף עַל פִּי שֶׁעָמַד הַכֹּהֵן וְהָלַךְ לוֹ אֵין מְחַייְבִין אוֹתוֹ לְכַבּוֹתוֹ עַד שֶׁייְכְבֶּה מֵאֵלָיו. רִבִּי חֲנַנְיָה בַּר עַכְבָּרֵי הֲוָה אָזַל וּמֵיעָבַד עִיבּוּרָא גַּבֵּי רִבִּי חִייָה צִיפּוֹרָיְיא. מִי אָזַיל מֵיזַיל לֵיהּ הֲוָה מַלֵּי בּוֹצִינָא שֶׁמֶן שְׂרֵיפָה. וְלֹא כֵן סָבְרִנָן מֵימַר. לַעֲשׂוֹת צָרְכָיו שֶׁלְּכֹהֵן אֲבָל לֹא צָרְכָיו שֶׁל יִשְׂרָאֵל. אָמְרִין. דִּלֹּא הֲוָה עָבַד כֵּן לָא הֲוָה אָתֵי. סָבְרִין מֵימַר. מָטָא בֵּיתֵיהּ מַטְפֵּי לֵיהּ. אָמַר רִבִּי חֲנִינָא. עַל יְדֵי כֵן הֲוָה שְׁהַר וְעַל יְדֵי כֵן הֲוָה קָרֵץ.

אִדָּא שַׁמְשָׁא שְׁאַל לְרִבִּי אִמִּי. בְּגִין דַּאֲנָא צָבַע פִּתִּילְתָּא מִן חוֹלָא. אָמַר לֵיהּ. בְּטֵיל הוּא עַל גַּב פִּתִּילוֹת. רִבִּי יוּדָה בֶּן פָּזִי הוֹרֵי לְאֵילֵין דְּבַר נְחֶמְיָה כֵּן. רִבִּי אִמִּי נְסַב פִּתִּילָא. רִבִּי לֵיְיא

לָא נְסִיב פְּתִילָא. וְלָא מוֹדֵי רִבִּי לִייָא לְרִבִּי אִמִּי. חֲשַׁשׁ הוּא מְשׁוּם גֶּזֶל. וְכוּלָּהּ מִן הָדֵין שַׁמָּשָׁא בְּבֵיתֵי֗הּ בַּזְּבָזָא בְּהֶקְדֵּישָׁא.

גַּמְלִיאֵל זוּגָא שָׁאַל לְרִבִּי אִיסִּי. מָהוּ לְהוֹסִיף לְתוֹכוֹ שֶׁמֶן חוּלִּין וּמַדְלִיק. אָמַר לֵיהּ. לֹא תַנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה אֶלָּא אֵין מְחַיְּבִין אוֹתוֹ לְמַצּוֹתוֹ.

אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ. שָׁנָה לִי רִבִּי יוֹנָתָן בֶּן עַכְמַאי. בַּת כֹּהֵן שֶׁהָיְתָה עוֹמֶדֶת עֶרֶב שַׁבָּת עִם חֲשֵׁשֵׁיכָה וּבְיָדָהּ נֵר וּבְתוֹכוֹ שֶׁמֶן שְׂרֵיפָה הֲרֵי זוֹ מוֹסֶפֶת לְתוֹכוֹ שֶׁמֶן חוֹל כָּל שֶׁהוּא וּמַדְלֶקֶת.

אָמַר לֵיהּ רִבִּי זְעִירָא. וּמַה הֲוָה טִיבֵיהּ. אָמַר לֵיהּ. אָדָם גָּדוֹל הָיָה וּבָקִי בְּמִשְׁנָתֵינוּ הָיָה וּפִירְשָׁהּ רִבִּי חִייָא דְּכַפַּר תְּחָמִין קוֹמֵי רִבִּי וּמְנִיתֵי֗הּ חֲכִים.

וְלֹא בָחֵלֶב. רַב בְּרוֹנָא אָמַר. חֵלֶב מַטִּיף לְתוֹכוֹ שֶׁמֶן כָּל שֶׁהוּא וּמַדְלִיק. יוֹסֵי בָּעֵי. מָה אֲנָן קַיְימִין. אִם בְּמָחוּי. אֲפִילוּ לֹא נָתַן לְתוֹכוֹ שֶׁמֶן. וְתַנֵּי שְׁמוּאֵל. כָּל שֶׁמַּתִּיכִין אוֹתוֹ וְאֵינוֹ קָרוּשׁ מָחוּי הוּא. וְאִם בְּשֶׁאֵינוֹ מָחוּי. אֲפִילוּ נָתַן לְתוֹכוֹ שֶׁמֶן. אָתָא רַב חֲנַנְיָה רַב בְּרוֹנָא בְּשֵׁם רַב. חֵלֶב מְהוּתָּךְ וְקִירְבֵי דָגִים מַדְלִיקִין בָּהֶן. רִבִּי חִייָה בַּר אַשִׁי עֲנִי מֵיתֵיהּ קוֹמֵי רַב. אָמַר לֵיהּ. הֵן הֲוִיתָהּ. אָמַר לֵיהּ. בְּעֵיי מְשַׁח דְּזֵית. אָמַר לֵיהּ. וְלָא הֲוָה לָךְ קִירְבֵי דָגִים.

אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. מַדְלִיקִין בְּנֶפְט. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. אֵין מַדְלִיקִין בְּנֶפְט. אָמַר רַב חִסְדָּא. מַה דָמַר. מַדְלִיקִין. בָּהֶהֵן אִיכּוֹמָא. וּמַה דָמַר. אֵין מַדְלִיקִין. בָּהֶהֵן חִיוָּרָא דְּהוּא סַכָּנָה.

הלכה ב

משנה: אֵין מַדְלִיקִין בְּשֶׁמֶן שְׂרֵפָה בְּיוֹם טוֹב. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר אֵין מַדְלִיקִין בְּעִטְרָן מִפְּנֵי כְבוֹד הַשַּׁבָּת. וַחֲכָמִים מַתִּירִין בְּכָל הַשְּׁמָנִים שֶׁמֶן שׁוּמְשְׁמִין שֶׁמֶן אֱגוֹזִים שֶׁמֶן צְנוֹנוֹת שֶׁמֶן דָּגִים שֶׁמֶן פִּקּוּעוֹת בְּעִטְרָן וּבְנֶפְט. רִבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר אֵין מַדְלִיקִין אֶלָּא בְשֶׁמֶן זַיִת בִּלְבָד׃

הלכה: אֵין מַדְלִיקִין בְּשֶׁמֶן שְׂרֵיפָה בְּיוֹם טוֹב כול׳. הָא בְכָל אֵילֵּין קַדְמַאֵי מַדְלִיקִין.

רִבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר אֵין מַדְלִיקִין בְּעִיטְרָן מִפְּנֵי כְבוֹד הַשַּׁבָּת. מַה בֵּין עִיטְרָן מַה בֵּין קִירְבֵי דָגִים. קִירְבֵי דָגִים כָּל זְמַן שֶׁהֵן דְּלֵיקִין אֵין רֵיחָן רַע. כְּבוּ רֵיחָן רַע. עִיטְרָן בֵּין כָּבָה בֵּין דָּלַק רֵיחוֹ רַע. שְׁלֹא תֹאמַר. הוֹאִיל וְרֵיחוֹ רַע יְהֵא טָעוּן הַרְחֵק ד׳ אַמּוֹת. לְפוּם כֵּן צָרִיךְ מֵימַר. אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ.

וַחֲכָמִים מַתִּירִין בְּכָל הַשְּׁמָנִין. (תְּנִי.) בְּשֶׁמֶן פִּקּוּעוֹת.

רִבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר אֵין מַדְלִיקִין אֶלָּא בְשֶׁמֶן זַיִת בִּלְבַד. עָמַד לוֹ רִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי עַל רַגְלָיו וְאָמַר. אִם כֵּן מַה יַּעֲשׂוּ אַנְשֵׁי בָבֶל שֶׁאֵין לָהֶן אֶלָּא שֶׁמֶן שׁוּמְשְׁמִין. מַה יַּעֲשׂוּ אַנְשֵׁי מָדַי שֶׁאֵין לָהֶן אֶלָּא שֶׁמֶן אֱגוֹזִים בִּלְבַד. מַה יַּעֲשׂוּ אַנְשֵׁי אַלֶכְסַנְדְּרִיאָה שֶׁאֵין לָהֶן אֶלָּא שֶׁמֶן

צְנוֹנוֹת. מַה יַּעֲשׂוּ אַנְשֵׁי קַפּוֹדְקִיָּא שֶׁאֵין לָהֶן לֹא כָךְ וְלֹא כָךְ (אֶלָּא נָפָט). אֶלָּא אֵין לְךָ אֶלָּא מַה שֶּׁהִתִּירוּ רִאשׁוֹנִים בִּלְבַד.

תַּנֵּי. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר. אֵין מַדְלִיקִין צוֹרִי מִפְּנֵי שֶׁהוּא שָׂרָף.

הלכה ג

משנה: כָּל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ אֶלָּא פִּשְׁתָּן. וְכָל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵינוֹ מִטַּמֵּא טוּמְאַת אוֹהָלִים אֶלָּא פִּשְׁתָּן. פִּתִּילַת הַבֶּגֶד שֶׁקִּיפְּלָהּ וְלֹא הִיבְהֲבָהּ רִבִּי לִיעֶזֶר אוֹמֵר טְמֵאָה וְאֵין מַדְלִיקִין בָּהּ. רִבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר טְהוֹרָה וּמַדְלִיקִין בָּהּ׃

הלכה: כָּל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ אֶלָּא פִּשְׁתָּן כול׳. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר רַב יִצְחָק. כְּתִיב לְהַעֲלוֹת נֵר תָּמִיד. שֶׁיִּעֲרוּ לוֹמַר שֶׁאֵין לְךָ עוֹשֶׂה שַׁלְהֶבֶת אֶלָּא פִּשְׁתָּן בִּלְבַד. תַּנֵּי. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר. כָּל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵין בּוֹ מִשּׁוּם שָׁלֹשׁ עַל שָׁלֹשׁ. וּמְסַכְּכִין בּוֹ. חוּץ מִן הַפִּשְׁתָּן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. עָשׂוּ אוֹתוֹ כָּעָבִים הָרַכִּים. דְּתַנִּינָן. הָעָבִים הָרַכִּים אֵין בָּהֶן מִשּׁוּם שָׁלֹשׁ עַל שָׁלוֹשׁ. אָמַר רִבִּי לְעָזָר. מִן הַמִּשְׁכָּן לָמְדוּ. דִּכְתִיב אֶת הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר יְרִיעוֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר. וּכְתִיב פַּאֲרֵי פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל רֹאשָׁם. אַתְּ לָמֵד שֵׁשׁ מִשֵּׁשׁ. וְשֵׁשׁ מִפַּאֲרֵי. וּפַאֲרֵי מִפַּאֲרֵי.

רִבִּי אֶלְעָזָר שָׁאַל. מָהוּ לַעֲשׂוֹת אוֹהֶל מֵעוֹר בְּהֵמָה טְמֵיאָה. וְהָכְתִיב וְעוֹרוֹת תְּחָשִׁים. רִבִּי יוּדָה רִבִּי נְחֶמְיָה וְרַבָּנָן. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. טִיינוֹן. לְשֵׁם צִבְעוֹ נִקְרָא. וְרִבִּי נְחֶמְיָה אָמַר. גלקטינן. וְרַבָּנָן אָמְרִין. מִין חַיָּה טְהוֹרָה וְגִדּוּלָהּ בַּמִּדְבָּר. וַתְיָיא כַּיי דְּמַר רִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי יוֹסֵי רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ בְּשֵׁם רִבִּי מֵאִיר. כְּמִין חַיָּה טְהוֹרָה בָּרָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה בַּמִּדְבָּר. כֵּיוָן שֶׁעָשָׂה בָהּ מְלֶאכֶת הַמִּשְׁכָּן נִגְנְזָה. רִבִּי אַבּוּן אָמַר. קֶרֶשׁ הָיָה שְׁמָהּ. תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. דִּחְדָא קָרֶן. וְתִיטַב לְיֵי מִשּׁוֹר פָּר מַקְרִין וּמַפְרִיס. מִקֶּרֶן כְּתַב רַחֲמָנָא.

תַּמָּן תַּנִּינָן. כָּל הַפָּחוּת מִשְּׁלֹשָׁה עַל שְׁלֹשָׁה שֶׁהִתְקִינוּ לָפוֹק בּוֹ אֶת הַמֶּרְחָץ וּלְנַעֵר בּוֹ אֶת הַקְּדֵירָה וּלְקַנֵּחַ בּוֹ אֶת הָרֵיחַיִם בֵּין מִן הַמּוּכָן בֵּין שֶׁאֵין מִן הַמּוּכָן טָמֵא. דִּבְרֵי רִבִּי לִיעֶזֶר. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר. אַף מַטְלִית חֲדָשָׁה בֵּין מִן הַמּוּכָן בֵּין שֶׁאֵינוֹ מִן הַמּוּכָן טָהוֹר. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר. מִן הַמּוּכָן טָמֵא וְשֶׁאֵינוּ מִן הַמּוּכָן טָהוֹר. מַה בֵּין הַמּוּכָן מַה בֵּין שֶׁאֵינוֹ מִן הַמּוּכָן. בֵּין שֶׁהֻכְנְסָה לְתוֹךְ הַבַּיִת בֵּין שֶׁהִשְׁלִיכָהּ לְאִישְׁפָּה. וְהָתְנָן. רִבִּי לִיעֶזֶר אוֹמֵר. אַף מַטְלִית חֲדָשָׁה כַּיּוֹצֵא בָהֶן. וְלִית בַּר נַשׁ אָמַר. אַף אֲפִילוּ אֶלָּא עַד מוֹדֵי עַל קַדְמִיתָא. בֵּין שֶׁהֻכְנְסָה לְטָלוֹתָהּ בֵּין שֶׁלֹּא הֻכְנְסָה לְטָלוֹתָהּ. הָדָא יַלְפָּא מִן הַהִיא וְהַהִיא יַלְפָּא מִן הָדָא. הָדָא יַלְפָּא מִן הַהִיא. דִּבְרֵי רִבִּי לִיעֶזֶר וְהוּא שֶׁקִּיפְּלָהּ. וְהַהִיא יַלְפָּא מִן הָדָא. כְּשֶׁלֹּא הֻכְנְסָה לְטָלוֹתָהּ. אֲבָל הֻכְנְסָה לְטָלוֹתָהּ טְמֵיאָה הִיא.

וּמַה טַעֲמַיְהּ דְּרִבִּי לְיֵעֶזֶר. נַעֲשָׂה כִמְטַהֵר כֵּלִים בַּשַּׁבָּת. מִכֵּיוָן שֶׁקִּיפְּלָהּ לֹא טַהֲרָה. שֶׁכֵּן שַׁמָּשִׁים אוּמָנִין רוֹצִין בְּקִיפּוּלָהּ. וְלֹא מִבְּעוֹד יוֹם שֶׁהִיא טְהוֹרָה. רִבִּי לָעְזָר בְּשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. מִפְּנֵי יוֹם טוֹב שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּעֶרֶב שַׁבָּת. וְלֹא מֵאֵילֶיהָ הִיא טְהוֹרָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. תִּיפְתָּר שֶׁהָיוּ בָהּ שָׁלֹשׁ עַל שָׁלֹשׁ מְצוּמְצָמוֹת.

רִבִּי אָחָא רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן נְזִירָא. עֲשָׂאָהּ מָזוֹר טְהוֹרָה. שְׁרָיֶיהָ בַּשֶּׁמֶן לֹא כְמִי שֶׁעֲשָׂאָהּ מָזוֹר. רִבִּי זְעִירָה רִבִּי יַנַּאי רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. נִרְאִין דְּבָרִים שֶׁתְּהֵא הֲלָכָה כְּרִבִּי עֲקִיבָא. שֶׁהוּא אוֹמֵר מֵעֵין שְׁנֵיהֶן. וְאֵינָהּ אֶלָּא כְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ מִקּוּלֵי שָׁלֹשׁ עַל שָׁלֹשׁ. לֹא סוֹף דָּבָר טְהוֹרָה אֶלָּא אֲפִילּוּ טְמֵיאָה. בְּגִין רַב. דְּרַב אָמַר. מַסִּיקִין בְּכֵלִים וְאֵין מַסִּיקִין בְּשִׁיבְרֵי כֵלִים.

הלכה ד

משנה: לֹא יִקּוֹב אָדָם שְׁפוֹפֶרֶת שֶׁל בֵּיצָה וִימַלְּאֶנָּה שֶׁמֶן וְיִתְּנֶנָּה עַל פִּי הַנֵּר בִּשְׁבִיל שֶׁתְּהֵא מְנַטֶּפֶת אֲפִילּוּ הִיא שֶׁל חֶרֶס וְרִבִּי יְהוּדָה מַתִּיר. אֲבָל אִם חִבְּרָהּ הַיּוֹצֵר מִתְּחִילָּה מוּתָּר. לֹא יְמַלֵּא אָדָם קְעָרָה שֶׁמֶן וְיִתְּנֶנָּה בְּצַד הַנֵּר וְיִתֵּן רֹאשׁ הַפְּתִילָה בְּתוֹכוֹ בִּשְׁבִיל שֶׁתְּהֵא שׁוֹאֶבֶת. וְרִבִּי יְהוּדָה מַתִּיר:

הלכה: מתניי לֹא יִקּוֹב אָדָם שְׁפוֹפֶרֶת שֶׁלְּבֵיצָה. לָמָּה. מִשּׁוּם שֶׁלֹּא הוּתְחַל בְּכָל טִיפָּה וְטִיפָּה. אוֹ שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיַעֲרֶה. מַה נָפִיק מִן בֵּיניֵיהוֹן. הֲהֵן זְקוּקָה דִיקְלוֹן. אֵין תֵּימַר. מִשֵּׁם שֶׁלֹּא הוּתְחַל בְּכָל טִיפָּה. הֲרֵי לֹא הוּתְחַל בְּכָל טִיפָּה וְטִיפָּה. אֵין תֵּימַר. שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיַעֲרֶה. הֲרֵי אֵינוֹ שׁוֹכֵחַ וּמְעָרֶה.

אִם חִיבְּרָהּ הַיּוֹצֵר מִתְּחִילָּה מוּתָּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא כֶלִי אֶחָד. שַׁנְיֶיא הִיא. שְׁכוּלָּהּ אֶחָד. אֶלָּא אִם חִיבְּרָהּ בְּסִיד אוֹ בְּגִיפְסוֹס. יָאוּת. דְּרִבִּי יוּדָה כְּדַעְתֵּיהּ. דְּרִבִּי יוּדָה אָמַר. מַשְׁקֶה טוֹפֵחַ חִיבּוּר. תַּנֵּי. פְּתִילָה אַחַת בִּשְׁנֵי כוֹסוֹת בִּשְׁתֵּי קְעָרוֹת בִּשְׁנֵי תַמְחוּיִין אָסוּר. רִבִּי יוּדָה מַתִּיר. רִבִּי חֲנַנְיָה בְּשֵׁם רִבִּי פִּינְחָס. רִבִּי יוּדָה כְּדַעְתֵּיהּ. דְּרִבִּי יוּדָה אָמַר. מַשְׁקֶה טוֹפֵחַ חִיבּוּר.

הלכה ה

משנה: הַמְכַבֶּה אֶת הַנֵּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתְיָרֵא מִפְּנֵי גוֹיִם מִפְּנֵי לִיסְטִים מִפְּנֵי רוּחַ רָעָה אִם בִּשְׁבִיל הַחוֹלֶה שֶׁיִּשַּׁן פָּטוּר. כְּחָס עַל הַנֵּר כְּחָס עַל הַשֶּׁמֶן כְּחָס עַל הַפְּתִילָה חַיָּיב. רִבִּי יוֹסֵי פּוֹטֵר בְּכוּלָּן חוּץ מִן הַפְּתִילָה מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה פֶּיחָם:

הלכה: הַמְכַבֶּה אֶת הַנֵּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתְיָרֵא מִפְּנֵי גוֹיִם כול'. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. מִפְּנֵי גוֹיִם שֶׁלְּסַכָּנָה. מִפְּנֵי לִיסְטִים שֶׁלְּסַכָּנָה. רִבִּי יוֹסֵי בָּעֵי. אִי מִפְּנֵי לִיסְטִין שֶׁל סַכָּנָה נִיתְנֵי מוּתָּר. רַבָּנִין דְּקֵיסָרִין בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. מוּתָּר.

מַה בֵּין הַמַּצִּיל מִמָּה שֶׁבַּנֵּר מַה בֵּין הַמַּצִּיל מִמָּה שֶׁבַּזַּיִת. רַבָּנִן דְּקַיְסָרִין בְּשֵׁם רִבִּי שֵׁילָא דַּיְנָוֶה. לֹא דוֹמֶה הַמַּצִּיל מִגּוּפָהּ שֶׁלִּפְתִּילָה לַמַּצִּיל חוּץ מִגּוּפָהּ שֶׁלִּפְתִּילָה.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. רִבִּי יוֹסֵי וְרִבִּי שִׁמְעוֹן שְׁנֵיהֶן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. כְּמַה דְּרִבִּי יוֹסֵי אָמַר. עַד שֶׁיְּהֵא לוֹ צוֹרֶךְ בְּגוּפָהּ שֶׁלַּפְּתִילָה. כֵּן רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. עַד שֶׁיְּהֵא לוֹ צוֹרֶךְ בְּגוּפוֹ שֶׁלְּדָבָר. מַה אִית לָךְ צוֹרֶךְ בְּגוּפָהּ שֶׁלַּפְּתִילָה. רַבָּנִן דְּקַיְסָרִין רִבִּי לָעְזָר בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָא. שֶׁכֵּן שַׁמַּשֵׁי אוּמָנִין מְחָרְכִין לֵין. כְּמַה דְתֵימַר. וּשְׁעַר רֵישֵׁיהוֹן לָא הִתְחָרַךְ. מָהוּ מְחָרְכִין לֵין. מְפַסְפְּסִין לֵין.

תַּמָּן תַּנִּינָן. כָּל הַמְקַלְקְלִין פְּטוּרִין חוּץ מִן הַמַּבְעִיר וּמִן הָעוֹשֶׂה חַבּוּרָה. בַּר קַפָּרָא אָמַר. אֲפִילּוּ אֵינוֹ צָרִיךְ לְדָם אֲפִילּוּ אֵינוֹ צָרִיךְ לְאָפָר. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. שׁוֹרוֹ שֶׁהִדְלִיק אֶת הַגָּדִישׁ בַּשַּׁבָּת חַיָּיב. וְהוּא שֶׁהִדְלִיק אֶת הַגָּדִישׁ בַּשַּׁבָּת פָּטוּר. שׁוֹרוֹ שֶׁהִדְלִיק אֶת הַגָּדִישׁ בַּשַּׁבָּת חַיָּיב. (לֹא) שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ. וְהָכָא הוּא שֶׁהִדְלִיק אֶת הַגָּדִישׁ בַּשַּׁבָּת פָּטוּר. אֲפִילּוּ שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ. תַּנֵּי. כָּל הַמִּתְחַיֵּיב בְּנַפְשׁוֹ שׁוֹגֵג מֵבִיא חַטָּאת. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה בָּרֵיהּ דְּרִבִּי הִילֵּל. מֵאַחַר שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ הָיָה מִתְחַיֵּיב בְּנַפְשׁוֹ. וְכָאן אֲפִילּוּ שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ יְהֵא פָּטוּר מִן הַתַּשְׁלוּמִין. מִן הָדָא. מַכֵּה בְהֵמָה יְשַׁלֶּמֶנָּה וּמַכֵּה אָדָם יוּמָת. מַה מַכֵּה בְהֵמָה לֹא חִלַּקְתָּה בָהּ בֵּין שׁוֹגֵג לְמֵזִיד לְחַיְּבוּ מָמוֹן. אַף מַכֵּה אָדָם לֹא תַחֲלוֹק בּוֹ בֵּין שׁוֹגֵג בֵּין מֵזִיד לְפָטוֹר מָמוֹן.

וְקַשְׁיָא עַל דְּבַר קַפָּרָא. הַבְעָרָה לִימְדָה עַל כָּל הַמְּלָאכוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה. כּוּלְּהֶן לְצוֹרֶךְ וְהִיא שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. אֵין יְכוֹל (רִבִּי לָעְזָר) כְּרִבִּי יוֹחָנָן דְּאָמַר. הַבְעָרָה לִמְּדָה עַל כָּל הַמְּלָאכוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה. רִבִּי לָעְזָר אָמַר. הַבְעָרָה לִימְּדָה עַל עַצְמָהּ. וְלֵית לְרִבִּי לָעְזָר לְאַחַת לְחַיְּבוֹ עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. אִשְׁכַּח תַּנֵּי בְשֵׁם רִבִּי לָעְזָר. הֵנָּה. לְחַיֵּיב עַל כּוּלְּהֶן אַחַת. נִיחָא הַבְעָרָה. חַבּוּרָה. אַב שֶׁלָּהּ לְצוֹרֶךְ וְהִיא שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן אָמַר. אִיתְפַּלְגוּן רִבִּי לָעְזָר וְרִבִּי יוֹחָנָן. חַד אָמַר. שְׁחִיטָה עִיקָּר וַחֲבוּרָה תּוֹלֶדֶת. וְחוֹרָנָה מַחְלִף.

הַבְעִיר וְכִיבָּה בְּנָפִיחָה אַחַת חַיָּיב שְׁתַּיִם. אָמַר רִבִּי אֶבְדַּיְמִי אֲחוֹי דְּרִבִּי יוֹסֵה. הָדָא אָמְרָה. נָפַח בַּכֵּלִים וְשִׁיבְּרָן מְשַׁלֵּם נֶזֶק שָׁלֵם. הַחוֹתָה גְּחָלִים מִתַּחַת הַקְּדֵירָה בַּשַּׁבָּת חַיָּיב. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר בְּשֵׁם רִבִּי לָעְזָר בֵּירִבִּי צָדוֹק. חַיָּיב שְׁתַּיִם. אַחַת שֶׁכִּיבָּה אֶת הָעֶלְיוֹנוֹת וְאַחַת שֶׁהִבְעִיר אֶת הַתַּחְתּוֹנוֹת. וְחוֹתָה גְּחָלִים וּמִתְחַמֵּם כְּנֶגְדָּן בַּשַּׁבָּת פָּטוּר. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא אָמַר. בַּמַּחֲלוֹקֶת. כְּמָאן דְּמַר אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. בְּרַם כְּמָאן דְּמַר חַיָּיב שְׁתַּיִם. חַיָּיב. דְּמַר רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. לֵית כָּאן חַיָּיב שְׁתַּיִם אֶלָּא מַעֲלִין עָלָיו כְּאִילּוּ חַיָּיב שְׁתַּיִם. אָמַר רִבִּי יוּדָן. תַּמָּן אֵינוֹ רוֹצֶה שֶׁיִּבְעֲרוּ וְאֵינוֹ רוֹצֶה שֶׁיִּכְבּוּ. בְּרַם הָכָא רוֹצֶה הוּא שֶׁיִּבְעֲרוּ וְרוֹצֶה הוּא שֶׁיִּכְבּוּ.

הִבְעִיר וּבִישֵּׁל. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. חַיָּיב שְׁתַּיִם. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. חַיָּיב אַחַת. מָאן דָּמַר. חַיָּיב שְׁתַּיִם. אַחַת מִשּׁוּם מַבְעִיר וְאַחַת מִשּׁוּם מְבַשֵּׁל. וּמָאן דָּמַר. אַחַת. הַיי דָּא הִיא. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. מִשּׁוּם מַבְעִיר. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. מִשּׁוּם מְבַשֵּׁל. וְקַשְׁיָא עַל דְּרִבִּי יוֹסֵי. הַבְעָרָה לִימְּדָה עַל כָּל הַמְּלָאכוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה. אֵינוֹ חַיָּיב מִשּׁוּם מַבְעִיר אֶלָּא מִשּׁוּם מְבַשֵּׁל.

זָר שֶׁשִּׁימֵּשׁ בַּמִּקְדָּשׁ בַּשַּׁבָּת וּבַעַל מוּם שֶׁשִּׁימֵּשׁ בְּטוּמְאָה. רִבִּי חִייָה רוֹבָה אָמַר. שְׁתַּיִם. בַּר קַפָּרָא אָמַר. אַחַת. מָתִיב בַּר קַפָּרָא לְרִבִּי חִייָא רוֹבָא. עֲבוֹדָה שֶׁהַכֹּהֵן מוּתָּר בָּהּ זָר מְחַייֵב עָלֶיהָ. וּמוֹתִיב לָהּ וְהוּא מְתִייֵב לְיהּ. וַהֲרֵי קְמִיצָה עַד שֶׁלֹּא נִקְמְצָה אֲסוּרָה לָזָה וְלָזֶה. מְשֻׁנִּיקְמְצָה אֲסוּרָה לַזָּרִים וּמוּתֶּרֶת לַכֹּהֲנִים. אָמַר לֵיהּ. שַׁנְיָיא הִיא. דִּכְתִיב וְכָל זָר לֹא יֹאכַל קוֹדֶשׁ. וַהֲרֵי מְלִיקָה עַד שֶׁלֹּא נִמְלְקָה אָסוּר לָזֶה וְלָזֶה. מִשֶּׁנִּמְלְקָה אֲסוּרָה לָזָרִים וּמוּתֶּרֶת לַכֹּהֲנִים. אָמַר לֵיהּ. שַׁנְיָיא הִיא. דִּכְתִיב וְכָל זָר לֹא יֹאכַל קוֹדֶשׁ. וַהֲרֵי טֵבֶל. עַד שֶׁלֹּא נִיתְקַן אָסוּר לָזֶה וְלָזֶה. מִשֶּׁנִּיתְקַן אָסוּר לָזָרִים וּמוּתָּר לַכֹּהֲנִים. אָמַר לֵיהּ. שַׁנְיָיא הִיא. דִּכְתִיב וְכָל זָר לֹא יֹאכַל קוֹדֶשׁ. אָמְרִין. נֵצֵא לַחוּץ וְנִלְמַד. נַפְקוּן וְשָׁמְעוּן. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. שְׁתַּיִם. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. אַחַת. מָאן דָּמַר. אַחַת. מִשּׁוּם זָרוּת. וּמָאן דָּמַר. שְׁתַּיִם. אַחַת מִשּׁוּם זָרוּת. חוֹרְנַייְתָהּ לָמָּה. מִשּׁוּם שְׁחִיטָה. וַהֲרֵי שְׁחִיטָה בְּזָר כְּשֵׁירָה. אֶלָּא מִשּׁוּם הִילּוּךְ זְרִיקָה וְקַבָּלָה. אֵינָהּ אֶלָּא שְׁבוּת. הֲוֵי לֵית טַעֲמָא אֶלָּא מִשּׁוּם אִיכּוּל אֵיבָרִים וּפְדָרִים שֶׁהָיוּ מִתְאַכְּלִין עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלַּיְלָה. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוּדָה דּוּ אָמַר מִשּׁוּם מַבְעִיר. נִיחָא. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹסֵי דּוּ אָמַר מִשּׁוּם מְבַשֵּׁל. מַה בִּישּׁוּל יֵשׁ כָּאן. מִכַּיוָן שֶׁהוּא רוֹצֶה בְּאִיכּוּלָן כִּמְבַשֵּׁל הוּא.

הלכה ו

משנה: עַל שְׁלֹשׁ עֲבֵרוֹת הַנָּשִׁים מֵיתוֹת בִּשְׁעַת לֵידָתָן עַל שְׁאֵינָן זְהִירוֹת בַּנִּידָּה בַּחַלָּה וּבְהַדְלָקַת הַנֵּר:

הלכה: עַל שְׁלֹשׁ עֲבֵירוֹת הַנָּשִׁים מֵתוֹת כול'. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. יְלָדוֹת. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. יוֹלְדוֹת. מָאן דָּמַר. יְלָדוֹת. תַּנֵּי בְשֵׁם רִבִּי יוּדָה. בָּעָוֹן הַנִּדָּרִים הַבָּנִים מֵתִים. וּמַה טַעֲמָא. לַשָּׁוְא הִכֵּיתִי אֶת בְּנֵיכֶם. וּמָאן דָּמַר. יוֹלְדוֹת. מִיכָּן שֶׁאֵין הַשָּׂטָן מְקַטְרֵג אֶלָּא בְשָׁעַת סַכָּנָה. רִבִּי פִּינְחָס רִבִּי יִרְמְיָה בְשֵׁם רִבִּי חִייָה בַּר בָּא. כְּתִיב וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן יַעֲמֹד וְשָׁאַל לוֹ בְּמִשְׁפַּט הָאוּרִים. בְּסֵדֶר הָאוּרִים אֵין כָּתוּב כָּאן אֶלָּא בְּמִשְׁפַּט הָאוּרִים. אֶלָּא מְלַמֵּד. בְּשָׁעָה שֶׁיִּשְׂרָאֵל יוֹצְאִין לַמִּלְחָמָה בֵּית דִּין שֶׁלְמַעֲלָה יוֹשְׁבִין עֲלֵיהֶן אִם לִנְצוֹחַ אִם לְהִינָּצַח. אָמַר רִבִּי חִייָא בַּר בָּא. כְּתִיב כִּי תֵצֵא מַחֲנֶה עַל אוֹיְבֶיךָ וְנִשְׁמַרְתָּ מִכֹּל דָּבָר רָע. הָא אִם אֵינוֹ יוֹצֵא אֵינוֹ צָרִיךְ לִיהּ שְׁמִירָה. אֶלָּא מִיכָּן שֶׁאֵין הַשָּׂטָן מְקַטְרֵג אֶלָּא בְשָׁעַת הַסַּכָּנָה.

אָמַר רִבִּי אַחַאי בַּר יַעֲקֹב. כְּתִיב וּקְרָהוּ אָסוֹן בַּדֶּרֶךְ. הָא בַבַּיִת לֹא. אֶלָּא מִיכָּן שֶׁאֵין הַשָּׂטָן מְקַטְרֵג אֶלָּא בְשָׁעַת הַסַּכָּנָה.

רִבִּי בִּיסְנָא בְשֵׁם רִבִּי לֵיְיא. כְּתִיב יוֹם צָרָה וְתוֹכֵיחָה וּנְאָצָה הַיּוֹם הַזֶּה. הָא יוֹם אַחֵר לֹא. אֶלָּא מִיכָּן שֶׁאֵין הַשָּׂטָן מְקַטְרֵג אֶלָּא בְשָׁעַת הַסַּכָּנָה.

רִבִּי אַיְיבוֹ בַּר נַגָּרִי. כָּתוּב בְּהַשְׁפָּטוֹ יֵצֵא רָשָׁע. יֵצֵא צַדִּיק אֵין כָּתוּב כָּאן אֶלָּא בְּהִשָּׁפְטוֹ יֵצֵא רָשָׁע. אֶלָּא מִיכָּן שֶׁאֵין הַשָּׂטָן מְקַטְרֵג אֶלָּא בְשָׁעַת הַסַּכָּנָה.

אָמַר רִבִּי בָּא בַּר בִּינָה. נֶעֱר שֶׁהוּא מְתוּחַ מִגֹּג לְגֹג אֲפִילוּ רָחַב כַּמָּה אָסוּר לְהַלֵּךְ עָלָיו. לָמָּה. אֶלָּא מִיכָּן שֶׁאֵין הַשָּׂטָן מְקַטְרֵג אֶלָּא בְשָׁעַת הַסַּכָּנָה.

רַב אָמַר. הַיּוֹשֵׁב בְּבַיִת מְרוֹעֲרָע עוֹשֶׂה מַלְאַךְ הַמָּוֶת דַּנִיסְטִיס שֶׁלּוֹ. דִּכְתִיב יַשִּׁי מָוֶת עָלֵימוֹ. כְּמַה דְתֵימַר כִּי תַשֶּׂה בְרַעֲךָ מַשַּׁאת מְאוּמָה.

אָמַר רִבִּי לֵוִי. בְּשָׁלְשָׁה מְקוֹמוֹת הַשָּׂטָן מָצוּי לְקַטְרֵג. הַמְהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ בְּעַצְמוֹ. וְהַיָּשֵׁן בְּבַיִת אֲפִיל לְעַצְמוֹ. וְהַמְפָרֵשׁ בַּיָּם הַגָּדוֹל. אָמַר רִבִּי יִצְחָק בַּר מַרְיוֹן. אִילּוּלֵי דִכְתִיב כֹּה אָמַר יְיָ הַנּוֹתֵן בַּיָּם דֶּרֶךְ. כֵּיוָן שֶׁהָיָה אָדָם יוֹרֵד לְתוֹכוֹ הָיָה מֵת. וְרַבָּנִן אָמְרִין. הַנּוֹתֵן בַּיָּם דֶּרֶךְ. מִן הָעֲצֶרֶת וְעַד הֶחָג. וּבְמַיִם עַזִּים נְתִיבָה. מִן הֶחָג וְעַד חֲנוּכָּה. רִבִּי יוֹסֵה בְּרֵיהּ דְּרִבִּי תַנְחוּם דִּכְפַר אָגִין עוּבְדָא הֲיָה בְּאֶסְיָא. אֲתָא בָעֵי מִיפְרוֹשׁ מִן חַגָּא וְעַד חֲנוּכְתָא. חַמְתֵּיהּ חָדָא מַטְרוֹנָה. אָמְרָה לֵיהּ. כְּדוֹן מַפְרְשִׁין. אִיתְחֲמֵי לֵיהּ אֲבוֹי. וְגַם קְבוּרָה לֹא הָיְתָה לוֹ. וְלָא שְׁמַע לָא לְדֵין וְלָא לְדֵין וַאֲזַל בַּיְמָא. רִבִּי כֹּהֵן אֲחוֹי דְרִבִּי חִייָה בַּר בָּא הֲוָה פְרִישׁ. אֲתָא בָעֵי מִיפְרוֹשׁ מִן חַגָּא לַחֲנוּכְתָא. אָמַר לַאֲחוֹי. צְלוֹ עֲלַי. אֲמַר לֵיהּ. אֵין. דְּצָלִיתִי עֲלָךְ. אֶלָּא אֵין חֲמִיתִינוֹן לְצִיבּוּר מְצַלְיִין לְמִיטְרָא לָא תִתְרַחֵץ עַל צְלוּתִי. הָא דְאַתְּ קְטִיר לוּלָבָךְ קְטוֹר רַגְלָךְ.

עַל שֶׁאֵינָן זְהִירוֹת בַּנִּדָּה וּבַחַלָּה וּבְהַדְלָקַת הַנֵּר. אָדָם הָרִאשׁוֹן דָּמוֹ שֶׁל עוֹלָם. דִּכְתִיב וְאֵיד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ. וְגָרְמָה לוֹ חַוָּה מִיתָה. לְפִיכָךְ מָסְרוּ מִצְוַת נִדָּה לָאִשָּׁה.

וּבַחַלָּה. אָדָם הָרִאשׁוֹן חַלָּה טְהוֹרָה לָעוֹלָם הָיָה. דִּכְתִיב וַיִּיצֶר יְיָ אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עָפָר מִן הָאֲדָמָה. וְתַנְיָא כַּיי דָמַר רִבִּי יוֹסֵי בַּר קִצְרָתָה. כֵּיוָן שֶׁהָאִשָּׁה מְקַשְׁקֶשֶׁת עִיסָּתָהּ בַּמַּיִם הִיא מַגְבָּהַת חַלָּתָהּ. וְגָרְמָה לוֹ חַוָּה מִיתָה. לְפִיכָךְ מָסְרוּ מִצְוַת חַלָּה לָאִשָּׁה.

וּבְהַדְלָקַת הַנֵּר. אָדָם הָרִאשׁוֹן נֵרוֹ שֶׁלְעוֹלָם הָיָה. שֶׁנֶּאֱמַר נֵר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אָדָם. וְגָרְמָה לוֹ חַוָּה מִיתָה. לְפִיכָךְ מָסְרוּ מִצְוַת הַנֵּר לָאִשָּׁה. תַּנֵּי. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. שְׁלֹשָׁה דִיבְּקֵי מִיתָה הֵן וּשְׁלָשְׁתָּן נִמְסְרוּ לָאִשָּׁה. וְאֵילּוּ הֵן. מִצְוַת נִידָּה וּמִצְוַת חַלָּה וּמִצְוַת הַדְלָקָה.

הלכה ז

משנה: שְׁלשָׁה דְבָרִים צָרִיךְ אָדָם לוֹמַר בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ עֶרֶב שַׁבָּת עִם חֲשֵׁיכָה. עִשְׂרָתֵן עִירַבְתָּן הַדְלִיקוּ אֶת הַנֵּר. סָפֵק חֲשֵׁיכָה סָפֵק אֵינוֹ חֲשֵׁיכָה אֵין מְעַשְּׂרִין אֶת הַוַּדַּאי וְאֵין מַטְבִּילִין אֶת הַכֵּלִים וְאֵין מַדְלִיקִין אֶת הַנֵּרוֹת אֲבָל מְעַשְּׂרִין אֶת הַדְּמַאי וּמְעָרְבִין וְטוֹמְנִין אֶת הַחַמִּין׃

הלכה: מתני׳ שְׁלשָׁה דְבָרִים צָרִיךְ אָדָם לוֹמַר בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ כול׳. תַּנֵּי. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. הִילְכוֹת הַקוּדֶשׁ וְחַטָּאוֹת וְהֶכְשֵׁירוֹת הֵן הֵן גּוּפֵי הֲלָכוֹת. וּשְׁלָשְׁתָּן נִמְסְרוּ לְעַמֵּי הָאָרֶץ. הִילְכוֹת הַקוּדֶשׁ. דְּתַנִּינָן. אִם אָמַר. הִפְרַשְׁתִּי בְּתוֹכָהּ רְבִיעִית קוֹדֶשׁ. נֶאֱמָן. חַטָּאוֹת. דְּתַנִּינָן. הַכֹּל נֶאֱמָנִין עַל חַטָּאת. הֶכְשֵׁירוֹת. דְּתַנִּינָן. וְעַל כּוּלָּן עַם הָאָרֶץ נֶאֱמָנִין לוֹמַר טְהוֹרִין הֵן. לָא צוֹרְכָה דְלָאו. הַדְלִיקוּ אֶת הַנֵּר. עִישַּׂרְתָּן וְעֵירַבְתֶּן הַדְלִיקוּ. אָמַר רִבִּי חִייָא בַּר אַבָּא. מִתּוֹךְ שֶׁאַתָּה מַחְמִיר עָלָיו בְּקַלָּה אַף הוּא מַחְמִיר עַל עַצְמוֹ בַּחֲמוּרָה. אָמַר רִבִּי חַגַּיי. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק הֲוָה מְפַקֵּד גַּו בֵּייתֵיהּ. עֵירַבְתֶּן הַדְלִיקוּ אֶת הַנֵּר. וְלָמָּה לֹא אָמַר. עִישַּׂרְתֶּן. אֶלָּא כָּל מַה דַּהֲוָה אָכִיל. מִן שׁוּקָא הֲוָה אָכִיל.

מתני׳. סָפֵק חֲשֵׁיכָה סָפֵק אֵינוֹ חֲשֵׁיכָה כול׳. מַעֲשֶׂה בְּיִרְבִּי לִיעֶזֶר שֶׁהָיָה גוֹסֵס עֶרֶב שַׁבָּת עִם חֲשֵׁיכָה. וְנִכְנַס הוֹרְקְנוֹס בְּנוֹ לַחֲלוֹץ אֶת תְּפִילָּיו. אָמַר לוֹ. בְּנִי. הִינַּחְתָּ מִצְוֹת הַנֵּר שֶׁהִיא שִׁבּוּת וְחַייבִין עָלֶיהָ כָּרֵת. וּבָאתָה לַחֲלוֹץ תְּפִילִּין שֶׁאֵינָן אֶלָּא רְשׁוּת וְאֵינָן אֶלָּא מִצְוָה. יָצָא לוֹ וְהָיָה צוֹעֵק וְאָמַר. אוֹי לִי שֶׁנִּטְרְפָה דַעְתּוֹ שֶׁלְּאַבָּא. אָמַר לוֹ. דַּעְתְּךָ הִיא שֶׁנִּטְרְפָה. דַּיְתִי הִיא לֹא נִטְרְפָה. כֵּיוָן שֶׁרָאוּ תַלְמִידָיו שֶׁהֵשִׁיבוֹ דָבָר שֶׁלְּחָכְמָה נִכְנְסוּ אֲצָלוֹ וְהָיוּ שׁוֹאֲלִין אוֹתוֹ. וְהָיָה אוֹמֵר לָהֶן עַל הַטָּמֵא טָמֵא וְעַל הַטָּהוֹר טָהוֹר. וּבָאַחֲרוֹנָה אָמַר טָהוֹר. וְנִסְתַּלְּקָה נִשְׁמָתוֹ. אָמְרִין. נִיכָּר רִבִּי שֶׁהוּא טָהוֹר. אָמַר רִבִּי מָנָא. וְעַד כְּדוֹן נִיכָּר. נִכְנַס רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְחָלַץ אֶת תְּפִילָּיו וְהָיָה מְנַפְּפוֹ וּמְנַשְּׁקוֹ וּבוֹכֶה וְאוֹמֵר. רִבִּי רִבִּי. הוּתָּר הַנֵּדֶר. רִבִּי. רֶכֶב יִשְׂרָאֵל וּפָרָשָׁיו.

מתני׳. וְאֵין מַטְבִּילִין אֶת הַכֵּלִים. מַתְנִיתָא בִכְלִים גְּדוֹלִים. אֲבָל בִּכְלִים קְטַנִּים מַעֲרִים עֲלֵיהֶן וּמַטְבִּילִן. תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. מְמַלֵּא הוּא אָדָם בְּכֵלִי טָמֵא מִן הַבּוֹר וּמַעֲרִים עָלָיו וּמַטְבִּילוֹ. תַּנֵּי. נָפַל דְּלִיוֹ לְתוֹךְ הַבּוֹר. נָפְלוּ כֵלָיו לְתוֹךְ הַבּוֹר. מַעֲרִים עֲלֵיהֶן וּמַטְבִּילִן. תְּרֵין אֲמוֹרִין. חַד אָמַר. בִּכְלִים שֶׁנִּיטְמְאוּ בְאַב הַטּוּמְאָה. וְחוֹרְנָה אָמַר. בִּכְלִים שֶׁנִּיטְמְאוּ בְּוֹלֶד הַטּוּמְאָה. וְחוֹרְנָה אָמַר. מָתִיב מָאן דְּמַר בְּאַב הַטּוּמְאָה לְמָאן דְּמַר בְּוֹלֶד הַטּוּמְאָה. אֲפִילּוּ בְּחוֹל יְהֵא טָעוּן הַעֲרֵב שֶׁמֶשׁ. אָמַר לֵיהּ. בְּרוֹצֶה לִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן חוּלִּין בְּטָהֳרָה.

רִבִּי יִרְמְיָה וְרִבִּי זְעִירָה בְּשֵׁם רִבִּי חִייָא בַּר אַשִׁי. אִשָּׁה פִּיקַּחַת מַדִּיחָה כוֹס כָּאן קְעָרָה כָּאן תַּמְחוּי כָּאן וְנִמְצֵאת מַרְבֶּצֶת אֶת בֵּיתָהּ בַּשַּׁבָּת.

מתני׳. אֲבָל מְעַשְּׁרִין אֶת הַדְּמַאי. רִבִּי יוֹסֵה בְּשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ רִבִּי חִזְקִיָּה בְּשֵׁם רִבִּי יוּדָה בֶּן פָּזִי. דְּמַיי דְּמִיתְקָן דְּמַאי לֹא תִקָּן.
וּמְעָרְבִין וְטוֹמְנִין אֶת הַחַמִּין. אָמַר רִבִּי חִיָּיא בַּר אַשִׁי. הָדָא דְתֵימַר בְּעֵירוּבֵי חֲצֵירוֹת. אֲבָל בְּעֵירוּבֵי תְחוּמִין דְּבַר תּוֹרָה הֵן.

פרק ג

הלכה א

משנה: כִּירָה שֶׁהִסְּיקוּהָ בַקַּשׁ אוֹ בַגְּבָבָא נוֹתְנִים עָלֶיהָ תַּבְשִׁיל. בַּגֶּפֶת וּבְעֵצִים לֹא יִתֵּן עַד שֶׁיְּגָרוֹף אוֹ עַד שֶׁיִּתֵּן אֶת הָאֵפֶר. בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִין חַמִּין אֲבָל לֹא תַבְשִׁיל. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִין חַמִּין וְתַבְשִׁיל. בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִין נוֹטְלִין אֲבָל לֹא מַחֲזִירִין. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִין אַף מַחֲזִירִין׃

הלכה: כִּירָה שֶׁהִסְּיקוּהָ כול׳. כֵּינִי מַתְנִיתָא. מְקַיְּימִין עָלֶיהָ תַּבְשִׁיל. מַתְנִיתָא דְּרִבִּי יוּדָה. דְּתַנְיָא. הָיוּ שְׁתֵּי כִירַיִים מַתְאִימוֹת. אַחַת גְּרוּפָּה וּקְטוּמָה. וְאַחַת לֹא גְרוּפָּה וְלֹא קְטוּמָה. מְקַיְּימִין עַל הַגְּרוּפָּה וְעַל הַקְּטוּמָה. מַה מְקַיְּימִין עָלֶיהָ. בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִין. אֵין מְקַיְּימִין עָלֶיהָ כְּלוּם. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִין. חַמִּין אֲבָל לֹא תַבְשִׁיל. הֶעֱבִיר אֶת הַמִּיחָם. הַכֹּל מוֹדִין שֶׁלֹּא יַחֲזִיר. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִין. חַמִּין אֲבָל לֹא תַבְשִׁיל. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִין. חַמִּין וְתַבְשִׁיל. הֶעֱבִיר אֶת הַמִּיחָם בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִין. לֹא יַחֲזִיר. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִין. יַחֲזִיר.
רִבִּי חֶלְבּוֹ רַב עָנָן בְּשֵׁם רַב. לֹא שָׁנוּ אֶלָּא עָלֶיהָ. הָא לְתוֹכָהּ לֹא. עַד אֵיכָן. עוּלָּא אָמַר. עַד שְׁלֹשָׁה. אָמַר רִבִּי מָנָא. עַד מָקוֹם שֶׁהוּא עוֹשֶׂה חָרִיץ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בִּירִבִּי בּוּן. מִפְּנֵי שֶׁהוּא שָׁלִיט בְּמָקוֹם שֶׁהַיָּד שׁוֹלֶטֶת. וַתְיָיא כַּיי דְּמַר רִבִּי זְעִירָה בְּשֵׁם רִבִּי יְהוּדָה. מוּתָּר לְהַפְשִׁיר בְּמָקוֹם שֶׁהַיָּד שׁוֹלֶטֶת. וְאָסוּר לְהַפְשִׁיר בְּמָקוֹם שֶׁאֵין הַיָּד שׁוֹלֶטֶת.
רִבִּי יוֹשׁוּעַ בַּר גִּיזוּרָה הֲוָה מְשַׁמֵּשׁ קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָה וַהֲוָה מְעַיֵּיל קוֹמוֹי תַּבְשִׁילִין רוֹתְחִין. אֲמַר לֵיהּ. הֵיךְ אִיתְעֲבִידָא. אֲמַר לֵיהּ. גְּרִיף תִּיפְיָיא וִיהַב בְּגַוֵּהּ. אֲמַר לֵיהּ. לָא תְהֵי עָבִיד כֵּן אֶלָּא גְּרִיף תִּיפְיָיא וִיהַב תְּלָתָא כֵּיפִין וְרַמֵּי עֲלֵיהוֹן.
רִבִּי אַבָּהוּ הוֹרֵי בְּבוּצְרָה. מְמַלֵּא גַצְרָא רַמַּח וּמִיתֵּן תְּלָתָא כֵּיפִין וּמִירְמֵי עֲלֵיהוֹן.
דָּנִיֵּאל בְּרֵיהּ דְּרִבִּי קָטִינָא בְּשֵׁם רִבִּי אַסִּי. שִׁיזְרֵי חֲרִיּוֹת כְּגֶפֶת וּכְעֵצִים. הָדָא דְתֵימַר כְּשֶׁהָיוּ לַחִין וְיָבְשׁוּ. אֲבָל אִם הָיוּ יְבֵישִׁין מִתְּחִילָּתָן כְּקַשׁ וְכִגְבָבָה הֵן.
גְּלָלֵי בְהֵמָה. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. כְּגֶפֶת וּכְעֵצִים. וְאִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. כְּקַשׁ וְכִגְבָבָה. מָאן דָּמַר. כְּגֶפֶת וּכְעֵצִים. בְּדַקָּה. וּמָאן דָּמַר. כְּקַשׁ וְכִגְבָבָה. בְּגַסָּה.

הַגּוֹרֵף. עַד שֶׁיְּגָרוּף כָּל צָרְכּוֹ. מִן מַה דְתַנֵּי. הַגּוֹרֵף צָרִיךְ לְחַשֵּׁט בְּיָד. הָדָא אָמְרָה. עַד שֶׁיְּגָרוּף כָּל צוֹרְכּוֹ. וְהַקּוֹטֵם. עַד שֶׁיְּקוֹטֵם כָּל צוֹרְכּוֹ. מִן מַה דְתַנֵּי. מְלַבֶּה עָלֶיהָ נְעוֹרֶת שֶׁלְּפִשְׁתָּן. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילוּ לֹא קִטֵּם כָּל צוֹרְכּוֹ. וַיי דָא אָמְרָה דָא. יוֹם טוֹב שֶׁחָל לִהְיוֹת עֶרֶב שַׁבָּת. אָמַר רִבִּי שְׁיָין. מְלַבֶּה עָלֶיהָ נְעוֹרֶת שֶׁלְּפִשְׁתָּן.

קְטָמָהּ וְנִתְלַבָּת מָהוּ. רִבִּי חִייָה רוֹבָא עָלָה לְבֵיתוֹ וְהוֹרֵי. מוּתָּר. בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא וְרִבִּי הוֹשַׁעְיָה וְרִבִּי חֲנַנְיָה חֲבֶרִיהוֹן דְּרַבָּנָן. לִיבָּה. לְשֶׁעָבַר. עָבַר רִבִּי אִמִּי וְאִידְרוֹן חֲבֶרַיָּיא בְּעוֹן מַחֲזִיר עֲלֵיהּ. אָמַר לוֹן רִבִּי חֲנַנְיָה חֲבֶרִיהוֹן דְּרַבָּנָן. מִן דַּהֲוָה עוֹבְדָא הֲוָה עוֹבְדָא. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר סִיסַרְטַיי. לָכֵן צְרִיכָה לְבֹהּ. אָמַר רִבִּי מָנָא. אָנָא קַשְׁיְיתָהּ קוֹמֵי רִבִּי בָּא בְּרֵיהּ דְּרִבִּי פַּפַּי. אֵין תֵּימַר. לְשֶׁעָבַר. אֲפִילוּ לֹא בִישֵּׁל עָלֶיהָ כַּתְּחִילָּה.

דְּתַנֵּי. הַמְעַשֵּׁר וְהַמְבַשֵּׁל בַּשַּׁבָּת בְּשׁוֹגֵג יֵאָכֵל. וּמֵזִיד לֹא יֵאָכֵל. דְּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. שׁוֹגֵג יֵאָכֵל לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת. מֵזִיד לֹא יֵאָכֵל. רִבִּי יוֹחָנָן הַסַּנְדְּלָר אוֹמֵר. שׁוֹגֵג יֵאָכֵל לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת לָאֲחֵרִים וְלֹא לוֹ. מֵזִיד לֹא לוֹ וְלֹא לָאֲחֵרִים. שְׁמוּאֵל כְּרִבִּי יוֹחָנָן הַסַּנְדְּלָר. רַב כַּד הֲוָה מוֹרֵי בַּחֲבוּרְתֵּיהּ הֲוָה אָמַר כְּרִבִּי מֵאִיר. בַּצִּיבּוּרָא הֲוָה מוֹרֵי כְּרִבִּי יוֹחָנָן הַסַּנְדְּלָר. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר כַּרְסָנָה. כְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי דָּרַשׁ לוֹן. דְּתַנֵּי. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי אָמַר מִשּׁוּם אֲבִיו. כָּל דָּבָר שֶׁחַייָבִין עַל זְדוֹנוֹ כָּרֵת וְעַל שִׁגְגָתוֹ חַטָּאת וַעֲשָׂאוֹ בַּשַּׁבָּת. בֵּין שׁוֹגֵג בֵּין מֵזִיד אָסוּר בֵּין לוֹ בֵין לָאֲחֵרִים. וְכָל דָּבָר שֶׁאֵינָן חַייָבִין עַל זְדוֹנוֹ כָּרֵת וְעַל שִׁגְגָתוֹ חַטָּאת וַעֲשָׂאוֹ בַּשַּׁבָּת. שׁוֹגֵג יֵאָכֵל לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת לָאֲחֵרִים וְלֹא לוֹ. מֵזִיד. לֹא לוֹ וְלֹא לָאֲחֵרִים. בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן. אִתְּ מַה אָמַר. אָמַר לוֹן. אֲנִי אֵין לִי אֶלָּא מִשְׁנָה. הַמְעַשֵּׁר וְהַמְבַשֵּׁל בַּשַּׁבָּת. שׁוֹגֵג יֵאָכֵל. מֵזִיד לֹא יֵאָכֵל. שָׁמַע רַב חִסְדָּא וְמַר. הוּתְרוּ הַשַּׁבָּתוֹת. רַב חוּנָה בְשֵׁם רַב וְתַנֵּי רִבִּי חִייָא כֵּן. בָּרִאשׁוֹנָה הָיוּ אוֹמְרִים. הַשּׁוֹכֵיחַ תַּבְשִׁיל עַל גַּבֵּי כִירָה וְקָדְשָׁה עָלָיו אֶת הַשַּׁבָּת. שׁוֹגֵג יֵאָכֵל. מֵזִיד לֹא יֵאָכֵל. נֶחְשְׁדוּ לְהָיוֹת מַנִּיחִין מְזִידִין. וְאוֹמְרִים. שׁוֹכֵיחִין הָיִינוּ. וְאָסְרוּ לָהֶן אֶת הַשּׁוֹכֵחַ. וְהָכָא אָמְרוּ כֵּן. אָמַר רִבִּי אִילָא. נֶחְשְׁדוּ לְהָיוֹת מַנִּיחִין וְלֹא נֶחְשְׁדוּ לְהָיוֹת מְבַשְּׁלִין. וְקָנְסוּ בְמַנִּיחַ וְלֹא קָנְסוּ בִמְבַשֵּׁל.

חָזְרוּ לוֹמַר. תַּבְשִׁיל שֶׁהוּא מִצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ אָסוּר. תַּבְשִׁיל שֶׁהוּא מִצְטַמֵּק וְרַע לוֹ מוּתָּר. אִי זֶהוּ תַּבְשִׁיל שֶׁהוּא מִצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ. כְּגוֹן אַכְרוּב וַאֲפוּנִים וּבָשָׂר טָרוּף. אָמַר רִבִּי תַּנְחוּם בַּר עִילַּאי. אַף רָאשֵׁי לִפְתּוֹת וְרָאשֵׁי קֻלְפְּלוֹטוֹת עָשׂוּ אוֹתָן כְּתַבְשִׁיל שֶׁהוּא מִצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ. בְּצִים מַה הֵן. רִבִּי יוֹסֵי בְשֵׁם רִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי. אַבָּא עָלָה לְבֵיתוֹ וּמָצָא שָׁם חַמִּין וְהִתִּיר. בְּצִים וְאָסַר. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נָתָן בְּשֵׁם רִבִּי חָמָא בַּר חֲנִינָה. אֲנִי וְאַבָּא עָלִינוּ לְחַמַּת גֶּדֶר וְהֵבִיאוּ לְפָנֵינוּ בֵּצִים קְטַנִּים כְּחוּזַרְרִין וְטַעֲמָן יָפֶה כְּפִנְקְרֵיסִין.

תַּנֵּי. לֹא תְמַלֵּא אִשָּׁה קְדֵירָה עֲסִיסִיּוֹת וְתוּרְמוֹסִין וְתִתְּנֵם לְתוֹךְ הַתַּנּוּר עֶרֶב שַׁבָּת עִם חֲשֵׁיכָה. וְאִם נָתְנָה מוֹצָאֵי שַׁבָּת אֲסוּרִין בִּכְדֵי שֶׁיֵּעָשׂוּ רִבִּי אָחָא אָמַר. בְּמֵזִיד. כְּרִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יוֹסֵי אָמַר. בְּשׁוֹגֵג. כְּרִבִּי יוּדָה. אָמַר רִבִּי מָנָא. יָאוּת אָמַר רִבִּי יוֹסֵי רַבִּי. הַנּוֹטֵעַ בַּשַּׁבָּת שׁוֹגֵג יְקַיֵּים. מֵזִיד יַעֲקוֹר. וּבַשְּׁבִיעִית בֵּין שׁוֹגֵג בֵּין מֵזִיד יַעֲקוֹר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. חִילּוּף הַדְּבָרִים. הַנּוֹטֵעַ בַּשַּׁבָּת בֵּין בְּשׁוֹגֵג בֵּין בְּמֵזִיד יַעֲקוֹר. וּבַשְּׁבִיעִית שׁוֹגֵג יְקַיֵּים וּמֵזִיד יַעֲקוֹר. לָמָּה. מִפְּנֵי שֶׁהֲנָיִית שַׁבָּת עָלָיו. וְכָאן. מִכְּיוָן שֶׁאַתְּ אוֹמֵר. יִמְתִּין לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת כְּדֵי שֶׁיֵּעָשׂוּ. כְּמִי שֶׁלֹּא נֶהֱנָה מַחְמַת שַׁבָּת כְּלוּם. וּמַה טַּעֲמוֹן דְּרַבָּנִן. נֶחְשְׁדוּ עַל הַשְּׁבִיעִית וְלֹא נֶחְשְׁדוּ עַל הַשַּׁבָּתוֹת. דָּבָר אַחֵר. מוֹנִין לַשְּׁבִיעִיּוֹת וְאֵין מוֹנִין לַשַּׁבָּתוֹת. הֵיךְ עֲבִידָה. נָטַע פָּחוּת מִשָּׁלֹשִׁים יוֹם לִפְנֵי שְׁבִיעִית וְנִכְנְסָה שְׁבִיעִית. אֵין תֵּימַר. חָשָׁד. אֵין כָּאן חָשָׁד. אִין תֵּימַר. מִינְיָין. אֵין כָּאן מִינְיָין. נָטַע פָּחוּת מִשָּׁלֹשִׁים יוֹם לִפְנֵי שְׁמִינִית וְנִכְנְסָה שְׁמִינִית. אִין תֵּימַר. חָשָׁד. יֵשׁ כָּאן חָשָׁד. אִין תֵּימַר. מִינְיָין. יֵשׁ כָּאן מִינְיָין. וַתְיָיא כְּמָאן דְּאָמַר. מִפְּנֵי הַחָשָׁד. בְּרַם כְּמָאן דְּאָמַר. מִפְּנֵי הַמִּינְיָין. קָנְסוּ בְשׁוֹגֵג מִפְּנֵי הַמֵּזִיד.

נְטָלוֹ מִבְּעוֹד יוֹם מַחֲזִירוֹ מִבְּעוֹד יוֹם. נְטָלוֹ מִשֶּׁחֲשֵׁיכָה מַחֲזִירוֹ מִשֶּׁחֲשֵׁיכָה. נְטָלוֹ מִבְּעוֹד יוֹם וְקִדֵּשׁ עָלָיו הַיּוֹם. רִבִּי סִימוֹן דתרי בְשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. הִנִּיחוֹ בָאָרֶץ אָסוּר לְטַלְטְלוֹ. רִבִּי לָעְזָר בְּשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. מְשָׁרֵת הָיִיתִי אֶת רִבִּי חִיָּיה הַגָּדוֹל וְהָיִיתִי מַעֲלֶה לוֹ חַמִּין מִדִּיּוֹטֵי הַתַּחְתּוֹנָה לַדִּיּוֹטֵי הָעֶלְיוֹנָה וּמַחֲזִירָן לַכִּירָה. אָמַר רִבִּי יִרְמְיָה בֵּירִבִּי שִׁמְעוֹן. אֲפִילּוּ מִכִּירָה שֶׁהַבָּלָהּ מְמוּעָט לַכִּירָה שֶׁהַבָּלָהּ מְרוּבֶּה. אָמַר רִבִּי אִמִּי. זִימְנִין סַגִּין יְתִיבִית קוֹמֵי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה וְלָא שְׁמָעִית מִינֵּיהּ הָדָא מִילְתָא. אָמַר רִבִּי זְרִיקָן לְרִבִּי זְעִירָא. לֹא שָׁמַע מִינַּהּ מוּתָּר. שְׁמַע מִינַּהּ אָסוּר.

תָּלוּי בְּיָתֵד וּנְתָנוֹ עַל גַּבֵּי סַפְסָל. נֹאמַר. אִם הָיָה מְפוּחָם מוּתָּר. וְאִם לָאו אָסוּר. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן בְּרִבִּי מַרְיָיה. בְּשֶׁלֹּא הֶעֱבִיר אֶת יָדוֹ מִמֶּנּוּ. אֲבָל אִם הֶעֱבִיר אֶת יָדוֹ מִמֶּנּוּ אָסוּר.

הלכה ב

משנה: תַּנּוּר שֶׁהִסִּיקוֹ בַקַּשׁ וּבַגְּבָבָה לֹא יִתֵּן בֵּין מִתּוֹכוֹ בֵּין מֵעַל גַּבָּיו. כּוּפַּח שֶׁהִסִּיקוֹ בַקַּשׁ וּבַגְּבָבָה הֲרֵי זֶה כִּכִּירַיִם. בְּגֶפֶת אוֹ בְעֵצִים הֲרֵי הוּא כְּתַנּוּר:

הלכה: מתני׳. תַּנּוּר שֶׁהִסִּיקוֹ בַקַּשׁ וּבַגְּבָבָה כולי׳. תַּנֵּי בַּר קַפָּרָא. אֲפִילּוּ לִסְמוֹךְ לוֹ אָסוּר. רִבִּי שְׁמַי סְמִיךְ לַאֲוִירָא דְתַנּוּרָא. אָמַר לֵיהּ רִבִּי מָנָא. וְהָתַנֵּי בַּר קַפָּרָא. אֲפִילּוּ לִסְמוֹךְ לוֹ אָסוּר.

רִבִּי מָנָא מֵיקַל לִנְשַׁיָּיא דְשָׁטְחָן בִּגְדֵיהוֹן לַאֲוִירָה דְתַנּוּרָא. רִבִּי יוּדָן בֵּירִבִּי יִשְׁמָעֵאל הוֹרֵי מִדּוֹחֵק מִיגְרוֹף תַּנּוּרָא וּמִיתֵּן תְּלָתָא כַפִּין וּמִירְמֵי עֲלֵיהוֹן. וּבִלְחוּד לֹא יְדָעִין מִגִּירְיַית. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. בְּשַׁבָּת אַתָּה מְהַלֵּךְ אַחַר הֶסֵּיקוֹ. וּבְטוּמְאָה אַתְּ מְהַלֵּךְ אַחַר גִּיפּוּפוֹ.

הלכה ג

משנה: אֵין נוֹתְנִין בֵּיצָה בְּצַד הַמַּיחַם בִּשְׁבִיל שֶׁתִּתְגַּלְגֵּל וְלֹא יַפְקִיעֶנָּה בְּסוּדָרִין וְרִבִּי יוֹסֵי מַתִּיר. וְלֹא יַטְמִנֶּנָּה בַּחוֹל וּבַאֲבַק דְּרָכִים בִּשְׁבִיל שֶׁתִּיצָלֶה: מַעֲשֶׂה שֶׁעָשׂוּ אַנְשֵׁי טִיבֶּרְיָא הֵבִיאוּ סִילוֹן שֶׁל צוֹנִין בְּתוֹךְ אַמָּה שֶׁל חַמִּין. אָמְרוּ לָהֶן חֲכָמִים אִם בְּשַׁבָּת כְּחַמִּין שֶׁהוּחַמּוּ בְּשַׁבָּת וְאֲסוּרִין בִּרְחִיצָה וּבִשְׁתִיָּיה. וְאִם בְּיוֹם טוֹב כְּחַמִּין שֶׁהוּחַמּוּ בְּיוֹם טוֹב וַאֲסוּרִין בִּרְחִיצָה וּמוּתָּרִין בִּשְׁתִיָּיה. מוּלְיָיאר הַגְּרוּף שׁוֹתִין הֵימֶינּוּ בְּשַׁבָּת. אַנְטִיכִי אַף עַל פִּי שֶׁגְּרוּפָה אֵין שׁוֹתִין הֵימֶינָּה:

הלכה: מתני׳. אֵין נוֹתְנִין בֵּיצָה בְּצַד הַמַּיחַם כול׳. תַּמָּן תַּנִּינָן. תַּפּוּחַ שֶׁרִיסְקוֹ וּנְתָנוֹ לְתוֹךְ הָעִיסָּה וְחִימְּיצָהּ הֲרֵי זוֹ אֲסוּרָה. תַּנֵּי. רִבִּי יוֹסֵי מַתִּיר. רִבִּי אָחָא רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בַּר חֲנִינָה. מַה פְלִיגִין. בִּמְחַמֵּץ בְּמֵימָיו. אֲבָל הַמְחַמֵּץ בְּגוּפוֹ דִּבְרֵי הַכֹּל מוּתָּר. רִבִּי יוֹסֵי כְּדַעְתֵּיהּ. כְּמַה דּוּ אָמַר תַּמָּן. אֵין חִימּוּצוֹ בָּרוּר. כֵּן הוּא אָמַר הָכָא. אֵין תַּבְשִׁילוֹ תַּבְשִׁיל בָּרוּר.

תַּנָּא. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן בַּר מַרְיָיא. בְּשֶׁלֹּא הֶעֱבִיר יָדוֹ מִמֶּנּוּ. אֲבָל הֶעֱבִיר אָסוּר. פַּגָּה שֶׁטִּמְטְמָהּ בְּתֶבֶן וַחֲרָרָה שֶׁטִּמְטְמָהּ בִּגְחָלִים. אִם הָיוּ מִקְצָתָן מְגוּלִּין נִיטְּלִין בַּשַּׁבָּת. וְאִם לָאו אֵין נִיטְּלִין. רִבִּי לְעָזָר בֶּן תַּדַּאי אוֹמֵר. בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ תּוֹחֵב בִּשְׁפּוּד וּבְסַכִּין וְנוֹטֵל. אַתְיָיא דְּרִבִּי לְעָזָר בַּר תַּדַּאי כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּתַנֵּי. לֹא יְגָרֵר אָדָם אֶת הַמִּיטָּה וְאֶת הַכִּסֵּא וְאֶת הַסַּפְסָל וְאֶת הַקַּתֶּדְרָה מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה חָרִיץ. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר.

רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רִבִּי חוּנָא רִבִּי חַגַּיי בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָה רִבִּי יוֹסֵה בְּשֵׁם רִבִּי אִילָא. מוֹדִין חֲכָמִים לְרִבִּי שִׁמְעוֹן בְּכִסֵּא שֶׁרַגְלָיו מְשׁוּקָעוֹת בַּטִּיט שֶׁמּוּתָּר לְטַלְטְלוֹ. כְּמַה דְאַתְּ אָמַר. מוּתָּר לְטַלְטְלוֹ. וְדִכְוָותָהּ. מוּתָּר לְהַחֲזִירוֹ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. אַף אֲנָן תַּנִּינָן. נִיטָּלִין בַּשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן הִיא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. מַתְנִיתָה אָמְרָה כֵן. כָּל הַכֵּלִים אֵינָן נִגָּרָרִין חוּץ מִן הָעֲגָלָה מִפְּנֵי שֶׁהִיא כוֹבֶשֶׁת.

וְהָא תַּנִּינָן. שְׁבִיעִית. אִית לָךְ מֵימַר. שְׁבִיעִית כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּפָתַר לָהּ שְׁבִיעִית כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר בִּסְפִיחֵי שְׁבִיעִית. וְאַתְּ אָמַר הָכֵין. אַף עַל גַּב דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר בִּסְפִיחֵי שְׁבִיעִית אִית לֵיהּ מִשּׁוּם שְׁבִיעִית וּמִשּׁוּם קְדוּשַּׁת שְׁבִיעִית. וְתַנִּינָן עַל דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. טְהָרוֹ מִלְּטַמֵּא אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ לֹא מִשּׁוּם שְׁבִיעִית וְלֹא מִשּׁוּם קְדוּשַּׁת שְׁבִיעִית.

תַּמָּן אָמְרִין. חַמָּה מוּתֶּרֶת. תּוֹלֶדֶת חַמָּה אֲסוּרָה. רַבָּנִן דְּהָכָא אָמְרִין. בֵּין חַמָּה בֵּין תּוֹלֶדֶת חַמָּה מוּתֶּרֶת. מַתְנִיתִין פְּלִיגָא עַל רַבָּנִין דְּהָכָא. לֹא יַטְמִנֶּנָּה בַּחוֹל וּבַאֲבַק דְּרָכִים בִּשְׁבִיל שֶׁתִּצָּלֶה. שַׁנְיָיא הִיא. שֶׁהוּא עוֹשֶׂה חָרִיץ. אִילּוּ אָמַר. בְּקֻמַּח. יְאוּת. מַתְנִיתָא פְּלִיגָא עַל רַבָּנִין דְּתַמָּן. דְּתַנֵּי. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. מְגַלְגְּלִין בֵּצִים עַל גַּב גַּג שֶׁלְּסִיד רוֹתֵח

וְאֵין מְגַלְגְּלִין בֵּצִים עַל גַּבֵּי עָפָר רוֹתֵחַ. מָה עָבְדִין לָהּ רַבָּנִן דְּתַמָּן. פָּתְרִין לָהּ. חֲלוּקִין עַל רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל. עַל דַּעְתִּין דְּרַבָּנִין דְּתַמָּן. מַעֲשֶׂה שֶׁעָשׂוּ אַנְשֵׁי טִיבֶּרְיָא. וְעַל דַּעְתִּין דְּרַבָּנִין דְּהָכָא. סָלְקַת מַתְנִיתָא. כְּמַעֲשֶׂה שֶׁעָשׂוּ אַנְשֵׁי טִיבֶּרְיָא.

מתני׳. מַעֲשֶׂה שֶׁעָשׂוּ אַנְשֵׁי טִיבֶּרְיָא כול׳. בָּרְאשׁוֹנָה הָיוּ סוֹתְמִין אֶת הַקָּמִין מֵעֶרֶב שַׁבָּת וְנִכְנָסִין וְרוֹחֲצִין בַּשַּׁבָּת. נֶחְשְׁדוּ לִהְיוֹת מְמַלִּין אוֹתוֹ עֵצִים מֵעֶרֶב שַׁבָּת וְהִיא דְלֵיקָה וְהוֹלֶכֶת בַּשַּׁבָּת. וְאָסְרוּ לָהֶן רְחִיצָה וְהִתִּירוּ לָהֶן זִיעָה. נֶחְשְׁדוּ לִהְיוֹת נִכְנָסִין וְרוֹחֲצִין. וְאוֹמְרִים. מַזִּיעִין הָיֵינוּ. וְאָסְרוּ לָהֶן רְחִיצָה וְזִיעָה. הָיוּ שָׁם שְׁתֵּי אַמְבַּטְיוֹת. אַחַת שֶׁלְּמְתוּקִין וְאַחַת שֶׁלְּמְלוּחִין. נֶחְשְׁדוּ לִהְיוֹת מְגַלִּין אֶת הַנִּסָּרִין וְרוֹחֲצִין בְּמְתוּקִין. וְהֵן אוֹמְרִים. בְּמְלוּחִין רָחַצְנוּ. וְאָסְרוּ לָהֶן אֶת הַכֹּל. כֵּיוָן שֶׁנִּתְגַּדְּרוּ הָיוּ מַתִּירִין לָהֶן וְהוֹלְכִין מַתִּירִין לָהֶן וְהוֹלְכִין עַד שֶׁהִתִּירוּ לָהֶן מֵי מְעָרָה וְחַמֵּי טִיבֶּרְיָא. וְלֹא הִתִּירוּ הֲבָאַת לוּנְטִיוֹת. וּמִי הִתִּיר הֲבָאַת לוּנְטִיוֹת. רִבִּי חֲנִינָה בֶּן עֲקַבְיָה. דְּתַנֵּי. שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הִתִּיר רִבִּי חֲנִינָה בֶּן עֲקַבְיָה. הִתִּיר עַצָּה שֶׁבַּיָּם וְהִתִּיר כְּצוֹצָרָה וְהִתִּיר הֲבָאַת לוּנְטִיוֹת.

תַּמָּן תַּנִּינָן. הָרוֹחֵץ בִּמְעָרָה אוֹ בְּמֵי טִיבֶּרְיָא מִסְתַּפֵּג אֲפִילוּ בְּעֶשֶׂר לוּנְטִיוֹת וְלֹא יְבִיאֵם בְּיָדוֹ. שְׁמוּאֵל אָמַר. מַה יַּעֲבִיד הֲדֵין סַבּוֹרָא דְּלָא יְלִיף וְלָא שִׁימֵּשׁ. וְהָדָא מַתְנִיתָא קוֹדֶם עַד שֶׁלֹּא הִתִּירוּ הֲבָאַת לוּנְטִיוֹת. רִבִּי יִרְמְיָה וְרִבִּי זְעִירָה רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. רִבִּי הִתִּיר לוּנְטְיָאוֹת. תַּנֵּי. אֵין מִשְׁתַּטְּפִין לֹא בַחַמִּין וְלֹא בַצּוֹנִין. אָמַר רִבִּי יוּדָה בַּר פָּזִי. וְדָא מַתְנִיתָא קוֹדֶם עַד שֶׁלֹּא הִתִּירוּ חֲכָמִים חַמֵּי טִיבֶּרְיָא. דְּתַנֵּי הָרוֹחֵץ בְּחַמֵּי טִיבֶּרְיָא הוּא מְזַלֵּף עַל עַצְמוֹ. אֲבָל אֲחֵרִים לֹא יְזַלְּפוּ לוֹ. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֵּן מְנַסְיָא אוֹמֵר. אַף הוּא לֹא יְזַלֵּף עַל עַצְמוֹ. מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְרַבֶּה אֶת הַהֶבֶל וּמְכַבֵּד אֶת הַקַּרְקַע.

רִבִּי אָחָא בַּר יִצְחָק עָאַל מִיסְחֵי עִם בָּא בַּר מָמָל בְּטַרְיס בר יטסס. חֲמָא חַד בַּר נַשׁ מַזְלִיף עַל גַּרְמֵיהּ. אָמַר לֵיהּ. כָּזֶה אָסוּר בַּשַּׁבָּת מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְרַבֶּה אֶת הַהֶבֶל וּמְכַבֵּד אֶת הַקַּרְקַע. רִבִּי אַבָּהוּ. חוֹרְנִין מְזַלְּפִין וּנְפַל עֲלוֹי. וְהוּא אָמַר. וְהָא רִבִּי לְוָונְטִי עָאַל מִיסְחֵי עִם רִבִּי יוֹנָה. חֲמָא חַד בַּר נַשׁ מַזְלִיף עַל גַּרְמֵיהּ. אָמַר לֵיהּ. לֵית אֲנָן צְרִיכִין חָשְׁשִׁין לִיחִידַיָּיא.

רִבִּי יִצְחָק רוֹבָא עָאַל מִיסְחֵי עִם רִבִּי. אֲמַר לֵיהּ. מָהוּ מִיתֵּן צְלוֹחִיתָא גַּוּא עֲגַלְתָּא. אֲמַר לֵיהּ. הָכָא גַּו נַטְלָא הִיא נַעֲשֵׂית כִּכְלֵי שֵׁינִי.

רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. שׁוֹאֲלִין הִילְכוֹת הַמֶּרְחָץ בְּבֵית הַמֶּרְחָץ וְהִילְכוֹת בֵּית הַכִּסֵּא בְּבֵית הַכִּסֵּא. כְּהָדָא רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר עָאַל מִיסְחֵי עִם רִבִּי מֵאִיר. אָמַר לֵיהּ. מָהוּ לְקַנַּח. אָמַר לֵיהּ. אָסוּר. מָהוּ לְהַדִּיחַ. אָמַר לֵיהּ. אָסוּר. וְלֹא כֵן שְׁמוּאֵל שְׁאֵיל לְרַב. מָהוּ לַעֲנוֹת אָמֵן בְּמָקוֹם מְטוּנָּף. וְהוּא אָמַר. אָסוּר. וְאָסוּר דְּאָמְרִית לָךְ אָסוּר. אַשְׁכַּח תְּנָא תַּנֵּי. אֵין שׁוֹאֲלִין הִילְכוֹת הַמֶּרְחָץ בַּמֶּרְחָץ וְהִילְכוֹת הַכִּסֵּא בְּבֵית הַכִּסֵּא.

אִם בְּיוֹם טוֹב כְּחַמִּין שֶׁהוּחַמּוּ בְיוֹם טוֹב כול'. חַמִּין שֶׁהוּחַמּוּ בְּיוֹם טוֹב וְכֵן חַמִּין שֶׁהוּחַמּוּ מֵעֶרֶב שַׁבָּת לַשַּׁבָּת. רַב וּשְׁמוּאֵל. חַד אָמַר. מַרְחִיץ בָּהֶן פָּנָיו יָדָיו וְרַגְלָיו. וְחָרָנָה אָמַר. מַרְחִיץ בָּהֶן כָּל גּוּפוֹ אֵיבָרִים אֵיבָרִים. וְלָא יָדְעִין מָאן אָמַר דָּא וּמָאן אָמַר דָּא. מִן מַה דְתַנֵּי שְׁמוּאֵל. מַרְחִיץ בָּהֶן פָּנָיו יָדָיו וְרַגְלָיו. הֲוֵי רַב דּוּ אָמַר. מַרְחִיץ בָּהֶן כָּל גּוּפוֹ אֵיבָרִים אֵיבָרִים.

חַד פִּילוֹסְפִּיוֹס שְׁאַל לְבַר קַפָּרָא. אַבְלָט שְׁאַל לְלֵוִי סָרִיסָא. מוּתָּר לִשְׁתּוֹת וְאָסוּר לִרְחוֹץ. אָמַר לֵיהּ. אִם תִּרְאֶה סָרִיס מְחַבֵּק עִם אִשְׁתְּךָ שָׁמָּא אֵינוֹ רַע לְךָ. אָמַר לֵיהּ אִין. אָמַר לֵיהּ. וּמָכִי הוּא לְהּ כְּלוּם. אָמַר לוֹ. שֶׁלֹּא תִתְפָּרֵץ. אָמַר לֵיהּ. וְהָכָא שֶׁלֹּא יִתְפָּרְצוּ כֵּינַן שֶׁיֵּצְאָ אָמְרוּ לוֹ תַּלְמִידָיו. רִבִּי. לָזֶה דְּחִיתָה בְּקָנֶה. לָנוּ מָה אַתְּ מֵשִׁיב. אָמַר לוֹ. וַהֲלֹא כְּבָר נֶאֱמַר אַךְ אֲשֶׁר יֵאָכֵל לְכָל נֶפֶשׁ הוּא לְבַדּוֹ יֵעָשֶׂה לָכֶם.

מוּלְיֵיר הַגָּרוּף שׁוֹתִין מִמֶּנּוּ בְּשַׁבָּת. הָא אִם אֵינוּ גָרוּף לֹא. אָמַר רִבִּי שְׁיָין. מִפְּנֵי שֶׁהַגְּחָלִים נוֹגְעוֹת בְּגוּפוֹ. אָמַר רִבִּי חֲנִינָה בְּרֵיהּ דְּרִבִּי הִילֵּל. מִפְּנֵי שֶׁהָרוּחַ נִכְנֶסֶת בְּגוּפוֹ וְהַגְּחָלִים בּוֹעֲרוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. מִפְּנֵי שֶׁהוּא עָשׂוּי פְּרָקִים פְּרָקִים וְהוּא מִתְיַירֵא שֶׁמָּא נִתְאַכֵּל דִּיבּוּקוֹ וְהוּא מוֹסִיף מַיִם.

אַנְטִיכִי אַף עַל פִּי שֶׁגְּרוּפָה אֵין שׁוֹתִין מִמֶּנָּה. רִבִּי חֲנַנְיָה רִבִּי יוֹסֵי רִבִּי אָחָא אַבָּא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מִפְּנֵי שֶׁהִיא מִתְחַמֶּמֶת מִכְּתִלֶּיהָ. רַבָּנִן דְּקַיְסָרִין רַב הוּנָא בְשֵׁם רַב. אִם הָיְתָה גְרוּפָה וּפְתוּחָה מוּתָּר.

הלכה ד

משנה: הַמִּיחַם שֶׁפִּינָּהוּ לֹא יִתֵּן לְתוֹכוֹ מַיִם צוֹנְנִין בִּשְׁבִיל שֶׁיֵּחַמּוּ אֲבָל נוֹתֵן הוּא לְתוֹכוֹ וּלְתוֹךְ הַכּוֹס כְּדֵי לְהַפְשִׁירָן.

הלכה: מֵיחַם שֶׁפִּינָּהוּ לֹא יִתֵּן לְתוֹכוֹ צוֹנְנִין כול'. רִבִּי בָּא בַּר בְּרֵיהּ דְּרִבִּי חִייָה בַּר בָּא. רִבִּי חִייָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. לֹא שָׁנוּ אֶלָּא לְתוֹךְ הַכּוֹס. הָא לְתוֹכוֹ לֹא. אָמַר רִבִּי מָנָא. קַשְׁיֵיתָהּ קוֹמֵי רִבִּי בָּא. לֹא תָנֵי רִבִּי יוֹחָנָן עַל סוֹפָא לֹא תָנֵי עַל רֵישָׁא. בִּשְׁבִיל שֶׁיֵּחַמּוּ. הָא לְהַפְשִׁירָן לֹא. אָתָא רִבִּי בָּא בַּר כַּהֲנָא רִבִּי חִייָא בַּר אַשִׁי בְשֵׁם רִבִּי. אִם לְחַמְּמָן אָסוּר. אִם לְהַפְשִׁירָן מוּתָּר.

תַּנֵּי. נוֹתְנִין חַמִּין לְתוֹךְ צוֹנְנִין אֲבָל לֹא צוֹנְנִין לְתוֹךְ חַמִּין. כְּדִבְרֵי בֵּית שַׁמַּי. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים. בֵּין חַמִּין לְתוֹךְ צוֹנְנִין בֵּין צוֹנְנִין לְתוֹךְ חַמִּין מוּתָּר. בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִין. בְּכוֹס. אֲבָל בְּאַמְבַּטִּי חַמִּין לְתוֹךְ צוֹנְנִין מוּתָּר וְצוֹנְנִין לְתוֹךְ חַמִּין אָסוּר. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר. אַתְיָא דְּרַב כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן מְנַסְיָא וְרִבִּי יוֹחָנָן כְּרִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי. תַּנֵּי. רִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹסֵר. מְמַלֵּא הוּא אָדָם חֲבִית שֶׁלְּמַיִם וְנוֹתְנָהּ כְּנֶגֶד הַמְּדוּרָה. לֹא בִשְׁבִיל שֶׁתֵּיחַם אֶלָּא בִשְׁבִיל

שֶׁתְּפִיג צִינָּתָהּ. יוֹרֵד הוּא אָדָם וְטוֹבֵל בְּצוֹנִין וְעוֹלֶה וּמִתְחַמֵּם כְּנֶגֶד הַמְּדוּרָה. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין. יְאוּת אָמַר רִבִּי מֵאִיר. וּמַה טַעֲמוֹן דְּרַבָּנִן. יֵיבָא כַּיי דָּמַר רִבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה. מוּתָּר לְהַפְשִׁיר בְּמָקוֹם שֶׁהַיָּד שׁוֹלֶטֶת. וְאָסוּר לְהַפְשִׁיר בְּמָקוֹם שֶׁאֵין הַיָּד שׁוֹלֶטֶת. וַאֲפִילוּ בְּמָקוֹם שֶׁאֵין הַיָּד שׁוֹלֶטֶת עַד אֵיכָן. רִבִּי יוּדָה בַּר פַּזִּי רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. עַד שֶׁיְּהֵא נוֹתֵן יָדוֹ לְתוֹכָהּ וְהִיא נִכְוֵית.

הַכֹּל מוֹדִין בְּכֶלִי שֵׁינִי שֶׁהוּא מוּתָּר. מַה בֵּין כֶּלִי רִאשׁוֹן מַה בֵּין כֶּלִי שֵׁינִי. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. כָּאן הַיָּד שׁוֹלֶטֶת וְכָאן אֵין הַיָּד שׁוֹלֶטֶת. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. כָּאן וְכָאן אֵין הַיָּד שׁוֹלֶטֶת. אֶלָּא עָשׂוּ הַרְחֵק לְכֶלִי רִאשׁוֹן וְלֹא עָשׂוּ הַרְחֵק לְכֶלִי שֵׁינִי (מתני׳. הָאֵילְפָּס וְהַקְּדֵירָה שֶׁהֶעֱבִירָן מְרוּתָּחִין כול׳.) אָמַר רִבִּי מָנָא. הָהֵן פִּינְכָּא דְּאוֹרְזָא מְסַיֵּיעַ לְאַבָּא. הָהֵן פִּינְכָּא דִּגְרִיסָא מְסַיֵּיעַ לֵיהּ לְאַבָּא. דְּאַתְּ מְפַנֵּי לֵיהּ מִן אָתָר לָאָתָר. וְעַד כְּדוֹן הוּא רוֹתֵחַ.

הלכה ה

משנה: הָאֵילְפָּס וְהַקְּדֵירָה שֶׁהֶעֱבִירָן מְרוּתָּחִין לֹא יִתֵּן לְתוֹכָן תַּבְלִין אֲבָל נוֹתֵן הוּא לְתוֹךְ הַקְּעָרָה אוֹ לְתוֹךְ הַתַּמְחוּי. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר לַכֹּל הוּא נוֹתֵן חוּץ מִדָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ חוֹמֶץ וְצִיר׃

הלכה: מָהוּ לִיתֵּן תַּבְלִין מִלְמַטָּה וְלַעֲרוֹת עֲלֵיהֶן מִלְמַעֲלָה. רִבִּי יוֹנָה אָמַר. אָסוּר. וְעֵירוּי כְּכֶלִי רִאשׁוֹן הוּא. חֵיילֵיהּ דְּרִבִּי יוֹנָה מִן הָדָא. אֶחָד שֶׁבִּישֵּׁל בּוֹ אֶחָד שֶׁעֵירָה לְתוֹכוֹ רוֹתֵחַ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. תַּמָּן כְּלֵי חֶרֶס בּוֹלְעִין. תַּבְלִין אֵינָן מִתְבַּשְּׁלִין. הָתִיב רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. וְהָתַנֵּי אַף בִּכְלֵי נְחוֹשֶׁת כֵּן. אִית לְךָ לְמֵימַר. כְּלֵי נְחוֹשֶׁת בּוֹלְעִין.

מָהוּ לַעֲרוֹת מִן הַקִּילּוּחַ. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה בְּרֵיהּ דְּרִבִּי הִלֵּל. מַחֲלוֹקֶת רִבִּי יוֹנָה וְרִבִּי יוֹסֵי. רִבִּי יִצְחָק בַּר גּוּפְתָּא בְעָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. עָשָׂה כֵן בַּשַּׁבָּת חַיָּיב מִשּׁוּם מְבַשֵּׁל. עָשָׂה כֵן בְּבָשָׂר בְּחָלָב חַיָּיב מִשּׁוּם מְבַשֵּׁל. אָמַר לֵיהּ. כַּיי דָּמַר רִבִּי זְעִירָא. וְאִי זֶהוּ חָלוּט בָּרוּר. כָּל שֶׁהָאוּר מְהַלֵּךְ תַּחְתָּיו. וְכָא אִי זֶהוּ תַבְשִׁיל בָּרוּר. כָּל שֶׁהָאוּר מְהַלֵּךְ תַּחְתָּיו.

רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. לַכֹּל הוּא נוֹתֵן. חוּץ מִדָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ חוֹמֶץ וְצִיר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוּדָה. מֶלַח בְּצִיר. יַיִן בְּחוֹמֶץ.

הלכה ו

משנה: אֵין נוֹתְנִין כֶּלִי תַּחַת הַנֵּר לְקַבֵּל בּוֹ אֶת הַשֶּׁמֶן וְאִם נְתָנוֹ מִבְּעוֹד יוֹם מוּתָּר. וְאֵין נֵיאוֹתִין מִמֶּנּוּ לְפִי שֶׁאֵינוֹ מִן הַמּוּכָן.

הלכה: אֵין נוֹתְנִין כֶּלִי תַּחַת הַנֵּר לְקַבֵּל בּוֹ אֶת הַשֶּׁמֶן. וְאִם נוֹתְנִין מִבְּעוֹד יוֹם מוּתָּר. וְאֵין נֵיאוֹתִין מִמֶּנּוּ לְפִי שֶׁאֵינוֹ מִן הַמּוּכָן. רִבִּי חַגַּי בָּעֵי. כָּבָה מִבְּעוֹד יוֹם וְנִתְוַדַּע לוֹ מִשֶּׁחֲשֵׁיכָה. חֲבֵרַיָּיא בָּעֵי. כָּבָה בַשַּׁבָּת זוֹ וְנִתְוַדַּע לוֹ בַּשַּׁבָּת הַבָּאָה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. אֵין לְךָ דָּבָר שֶׁהוּא בְעֵינוֹ וְאֵינוֹ בַהֶכֵנוֹ אֶלָּא דָּבָר אֶחָד בִּלְבַד. הָתִיב רִבִּי לָעְזָר. הֲרֵי שֶׁמֶן בְּנֵר הֲרֵי בְעֵינוֹ הוּא

וְאֵינוּ בַהֲכֵינוֹ. לְכָךְ נִתְּנוּ מִשְׁעָה רִאשׁוֹנָה שֶׁיְּכָלֶה בַּנֵּר. הָתִיב רֵישׁ לָקִישׁ. הֲרֵי חִטִּין בִּזְרִיעָה בְּעֵינָן הֵן וְאֵינוֹ בַהֲכֵנוֹ. לְכָךְ נִתְּנוּ מִשְׁעָה רִאשׁוֹנָה שֶׁיְּכָלוּ בַקַּרְקַע. הָתִיבוֹן. הֲרֵי בֵּצִים לְאֶפְרוֹחִים הֲרֵי בְעֵיינָן הֵן וְאֵינָן בַּהֲכֵנָן. לְכָךְ נִתְּנָן מִשְׁעָה רִאשׁוֹנָה שֶׁיֵּיעָשׂוּ אֶפְרוֹחִין. הָתִיב רִבִּי יִרְמְיָה. הֲרֵי עִיטּוּרֵי סוּכָּה הֲרֵי בְעֵיינָן הֵן וְאֵינָן בַּהֲכֵנָן. שַׁנְיָיא הִיא. דְּאָמַר רִבִּי אַבָּמָרִי אָחוֹי דְּרִבִּי יוֹסֵה. כָּל שִׁבְעָה הֵן בְּטֵילִין עַל גַּב סוּכָּה. מִיכָּן וְהֵילָךְ בַּהֲכֵנוֹ הֵן. הָתִיב רִבִּי חִינְנָא. הֲרֵי מוּכִּין שֶׁנִּתְפַּזְּרוּ הֲרֵי בְעֵיינָן הֵן וְאֵינָן בַּהֲכֵנָן הָכָא בְכֵלִים. וּמַה דְּאַתְּ אָמַר תַּמָּן בָּאֳכָלִין. הָתִיב רִבִּי נָסָא. הֲרֵי מוּקְצֶה שֶׁיְּבַשׁ וְלֹא נָגַע בּוֹ הֲרֵי הוּא בְעֵינוֹ וְאֵינוֹ בַהֲכֵנוֹ. הָכָא בְכֵלִים. וּמַה דְּאַיְתְּמַר תַּמָּן בָּאֳכָלִין.

הלכה ז

משנה: מְטַלְטְלִין נֵר חָדָשׁ אֲבָל לֹא יָשָׁן. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כָּל הַנֵּירוֹת מִיטַּלְטְלִין חוּץ מִן הַנֵּר הַדָּלִק בַּשַּׁבָּת.

הלכה: מְטַלְטְלִין נֵר חָדָשׁ אֲבָל לֹא יָשָׁן כול'. הָתִיב רִבִּי חִייָא בַּר אָדָא. וְהָא תַנִּינָן. כּוֹפִין סַל לִפְנֵי הָאֶפְרוֹחִין שֶׁיַּעֲלוּ וְשֶׁיֵּרְדוּ. אָמְרִין. הָדָא דְרִבִּי יוֹחָנָן.

דְּתַנֵּי. כָּל הַנֵּירוֹת מִטַּלְטְלִין חוּץ מִן הַנֵּר הַדָּלִק בַּשַּׁבָּת. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. נֵר חָדָשׁ מוּתָּר לְטַלְטְלוֹ. וְיָשָׁן אָסוּר לְטַלְטְלוֹ. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. כָּל הַנֵּרוֹת מִיטַּלְטְלִין חוּץ מִן הַנֵּר הַדָּלִק בַּשַּׁבָּת. כְּבָה. מוּתָּר לְטַלְטְלוֹ.

רִבִּי יִרְמְיָה וְרִבִּי בָּא תְּרֵיהוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. חַד אָמַר. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. כָּל הַמְיוּחָד לְאִיסּוּר אָסוּר. וְחוֹרָנָה אָמַר. כָּל שֶׁיְּיחָדוֹ לְאִיסּוּר אָסוּר. וְלָא יָדְעִינָן מָאן אָמַר דָּא וּמָאן אָמַר דָּא. מִן מַה דְּמַר רִבִּי חֲנִינָה. רִבִּי יִרְמְיָה שָׁאַל. הֲהֵן לִיבְנָה לֹא כְמִיּוּחָד לְאִיסּוּר הוּא. הֲוֵי הוּא דוּ אָמַר. כָּל הַמְיוּחָד לְאִיסּוּר אָסוּר. מָאן דְּמַר. מְיוּחָד. כָּל שֶׁכֵּן יְיחָדוֹ. וּמָאן דְּמַר. יְיחָדוֹ. הָא מְיוּחָד לֹא.

מַתְנִיתָא פְּלִיגָא עַל מָאן דְּמַר. כָּל הַמְיוּחָד לְאִיסּוּר אָסוּר. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. מוּכָנָה שֶׁלָּהּ בִּזְמַן שֶׁהִיא נִשְׁמֶטֶת אֵינָהּ חִיבּוּר לָהּ וְאֵינָהּ נִמְדֶּדֶת עִמָּהּ. וְאֵינָהּ מַצֶּלֶת עִמָּהּ בְּאֹהֶל הַמֵּת. וְאֵין גּוֹרְרִין אוֹתָהּ בַּשַּׁבָּת בִּזְמַן שֶׁיֵּשׁ בְּתוֹכָהּ מָעוֹת. וְתַנֵּי עָלֶיהָ. הָיוּ עָלֶיהָ מָעוֹת וְנָפְלוּ. נִגְרֶרֶת. אָמַר רַב שֵׁשֶׁת. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן הִיא. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. כְּבָה מוּתָּר לְטַלְטְלוֹ. אָמְרִין. לָמָּה לֵית אֲנָן פָּתְרִין לָהּ. דִּבְרֵי הַכֹּל הִיא בְּשׁוֹכַחַ. לֵית אַתְּ יָכִיל. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. אִם אֵינָהּ נִשְׁמֶטֶת חִיבּוּר לָהּ. וְנִמְדֶּדֶת עִמָּהּ. וּמַצֶּלֶת עִמָּהּ בְּאֹהֶל הַמֵּת. וְגוֹרְרִין אוֹתָהּ בַּשַּׁבָּת אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בְּתוֹכָהּ מָעוֹת. אִית מֵימַר הָכָא. דִּבְרֵי הַכֹּל הִיא בְּשׁוֹכַחַ.

מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל מָאן דְמַר. כָּל הַמְיוּחָד לְאִיסּוּר אָסוּר. דְתַנִינָן. הָאֶבֶן שֶׁעַל פִּי הֶחָבִית מַטָּה עַל צַדָּהּ וְנוֹפֶלֶת. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רִבִּי חִייָא בַּר אַשִׁי. פָּתַר לָהּ רַב בְּשׁוּכְחַ. וּמִן דְּבַתְרָהּ. הָיְתָה בֵין הֶחָבִיּוֹת מַגְבִּיהָהּ וּמַטָּהּ עַל צַדָּהּ וְהִיא נוֹפֶלֶת. עוֹד הוּא פָּתַר לָהּ רַב בְּשׁוּכְחַ.
מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל מָאן דְמַר. כָּל הַמְיוּחָד לְאִיסּוּר אָסוּר. דְתַנִינָן. כּוֹפִין סַל לִפְנֵי הָאֶפְרוֹחִין שֶׁיַּעֲלוּ וְשֶׁיֵּרְדוּ. וְתַנֵּי עֲלָהּ. עָלוּ מֵאֵילֵיהֶן אָסוּר לְטַלְטְלָן. אָמַר רִבִּי בּוּן בַּר חִייָא קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא. תִּיפְתָּר בְּמָאוּס. אָמַר לֵיהּ. וְהָתַנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. אֲפִילּוּ סְאָה אֲפִילּוּ תַרְקַב. אִית לָךְ מֵימַר. סְאָה וְתַרְקַב מְאוּסִין הֵן.
רִבִּי יִרְמְיָה בְשֵׁם רַב. הֲלָכָה כְרִבִּי מֵאִיר. שְׁמוּאֵל אָמַר. הֲלָכָה כְּרִבִּי יְהוּדָה. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אָמַר. הֲלָכָה כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן. אַתְּ מַה אַתְּ אָמַר. אָמַר לוֹן. אֲנִי אֵין לִי אֶלָּא מִשְׁנָה. כָּל הַנֵּרוֹת מִיטַּלְטְלִין חוּץ מִן הַנֵּר הַדָּלֵק בַּשַּׁבָּת. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ הוֹרֵי בְאַסְתַּרְבּוּלִיס. מְנוֹרָה קְטַנָּה מוּתֶּרֶת לְטַלְטְלָהּ. רִבִּי חֶלְבּוֹ וְרִבִּי אַבָּהוּ. קוֹמֵי רִבִּי חֶלְבּוֹ לֹא מַעֲבְרִין. קוֹמֵי רִבִּי אַבָּהוּ מַעֲבְרִין. רִבִּי יָסָא סְלַק גַּבֵּי רִבִּי תַּנְחוּם בַּר חִייָא. בְּעָא מֵיעֲבַרְתֵּיהּ קוֹמוֹי. אֲמַר לֵיהּ. בְּפָנֵינוּ. רִבִּי יוֹסֵה גַּלִילַיָּיא סְלַק קוֹמֵי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. בְּעָא מֵיעֲבַרְתֵּיהּ. אֲמַר לֵיהּ. מָאן שָׁרָא לָךְ. אִשְׁכָּחַת רַב וְרִבִּי יוֹחָנָן אִילֵּין דְּאָסְרִין חָדָא. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אִילֵּין דְּשָׁרֵייהּ חָדָא. רִבִּי לָעְזָר בַּר חֲנִינָה. מַעֲשֶׂה הָיָה וְטִילְטְלוּ פּוֹמְטוֹ מִתַּחַת הַנֵּר בַּשַּׁבָּת. מָה אֲנָן קַיְימִין. אִין כְּרִבִּי מֵאִיר. אֲפִילּוּ פּוֹמְטוֹ יֶהֱא אָסוּר. אִין כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. אֲפִילּוּ נֵר יֶהֱא מוּתָּר. אֶלָּא כֵן אֲנָן קַיְימִין כְּרִבִּי יוּדָה. דְּרִבִּי יוּדָה דוּ אָמַר. נֵר מָאוּס. פָּמוֹט אֵינוֹ מָאוּס.
תַּנֵּי נֵר שֶׁהוּא מוּנָח עַל גַּבֵּי טַבָּלָה. מְסַלֵּק אֶת הַטַּבָּלָה וְהַנֵּר נוֹפֵל. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. קָרוֹב הוּא זֶה לָבוֹא לִידֵי חִיּוּב חַטָּאת. לְפָנָיו מִשּׁוּם מַבְעִיר. לְאַחֲרָיו מִשּׁוּם מְכַבֶּה. שְׁמוּאֵל בַּר אַבָּא קוֹמֵי רִבִּי יָסָא. בְּכָבָה. אָמַר לֵיהּ. תָּנוּחַ דַּעְתָּךְ. מָה אֲנָן קַיְימִין. אִין כְּרִבִּי מֵאִיר. אֲפִילּוּ טַבָּלָה תֶּהֱא אֲסוּרָה. אִין כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. אֲפִילּוּ נֵר יֶהֱא מוּתָּר. אֶלָּא כָּאן כְּרִבִּי יוּדָה. דְּרִבִּי יוּדָה אָמַר. נֵר מָאוּס. טַבָּלָה אֵינָהּ מָאוּסָה.
תַּנֵּי. אִם הִתְנָה עָלָיו יֶהֱא מוּתָּר. מָה אֲנָן קַיְימִין. אִין כְּרִבִּי מֵאִיר. אֲפִילּוּ הִתְנָה עָלָיו אָסוּר. אִין כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. אֲפִילּוּ לֹא הִיתְנָה עָלָיו יֶהֱא מוּתָּר. אֶלָּא כֵן אֲנָן קַיְימִין כְּרִבִּי יוּדָה. דְּרִבִּי יוּדָה אָמַר. נֵר מָאוּס. טַבָּלָה אֵינָהּ מָאוּסָה. מַה חֲמִית מֵימַר. כְּרִבִּי יוּדָה אֲנָן קַיְימִין. דְּתַנֵּי. נֵר שֶׁהוּא מוּנָח אֲחוֹרֵי הַדֶּלֶת פּוֹתֵחַ וְנוֹעֵל בַּשַּׁבָּת וּבְלֶבַד שֶׁלֹּא יִתְכַּוֵּין לֹא לְכִבּוֹת וְלֹא לְהַבְעִיר. רַב וּשְׁמוּאֵל פָּתְרִין לֵיהּ בְּשׁוּכְחַ וּמְקַלְקְלִין מָאן דַּעֲבַד כֵּן. יַכְרֵת יְי לְאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂנָּה עֵר וְעוֹנֶה.

מָאן אִית. כָּל הַמְיוּחָד לְאִיסּוּר אָסוּר. לֹא רִבִּי מֵאִיר. הֲוֵי. מָאן תַּנָּא. אִם הִתְנָה עָלָיו מוּתָּר. רִבִּי שִׁמְעוֹן. אֲבָל כּוֹס וּקְעָרָה וַעֲשָׂשִׁית אַף עַל פִּי שֶׁכָּבוּ אָסוּר לִיגַּע בָּהֶן. רִבִּי טָבִי בְשֵׁם רַב חִסְדָּא. אִפְילוּ כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן דּוּ אָמַר תַּמָּן מוּתָּר. מוֹדֵי הוּא הָכָא שֶׁהוּא אָסוּר. שֶׁאִם אוֹמֵר אַתְּ לוֹ שֶׁהוּא מוּתָּר. אַף הוּא מְכַבֶּה אוֹתָן וּמִשְׁתַּמֵּשׁ בְּהוֹן.

אָמַר רִבִּי מָנָא. בְּקַדְמִיתָא הֲווֹינָן סָבְרִין מֵימַר. מַה פְלִיגִין בְּאוֹתוֹ שֶׁכָּבָה. בְּשֶׁגָּרְרוּ הָעַכְבָּרִים אֶת הַפְּתִילָה. בָּאֶפּוּצָה. וַאֲפִילוּ תֵימָא בְּשֶׁלֹּא גָּרְרוּ הָעַכְבָּרִים אֶת הַפְּתִילָה. וַאֲפִילוּ תֵימָא שֶׁלֹּא בָאֶפּוּצָה. בְּשֶׁיֵּשׁ בְּתוֹכוֹ שֶׁמֶן.

תַּמָּן תַּנִּינָן. נוֹטֵל אָדָם אֶת בְּנוֹ וְהָאֶבֶן בְּיָדוֹ וְכִלְכְּלָה וְהָאֶבֶן בְּתוֹכָהּ. וְתַנֵּי דְּבֵית רִבִּי. הָאֶבֶן וְהָאוֹכְלִין בְּתוֹכָהּ. לֹא הֲווֹינָן אָמְרִין כְּלוּם. שֶׁהֲרֵי רִבִּי רוֹמָנוֹס הוֹצִיא מַחְתָּה מִשֶּׁלְּבֵית רִבִּי מְלֵיאָה גְחָלִים בַּשַּׁבָּת. אִית לָךְ מֵימַר. גַּבֵּי גְחָלִים אֲפוּצוֹת הֵן אֶלָּא בְּשֶׁיֵּשׁ לְתוֹכוֹ שֶׁמֶן. אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ. קַיְימְתִיהּ קְרָטֵים שֶׁל בּוֹסֶם הָיָה בָהּ.

רִבִּי בָּא בַּר חִייָה בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. תַּרְכּוֹס אָסוּר לְטַלְטְלוֹ. הוֹרֵי רִבִּי אִמִּי. מוּתָּר. רִבִּי יִרְמְיָה חֲמִי לוֹן מְטַלְטְלִין לֵיהּ גּוֹ סִדְרָא רוֹבָא וְלָא הֲוָה מַמְחֵה בְיָדוֹן. דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי אָמְרִין. עַד ג׳ כְּכַסֵּא. מִיכֵּן וְהֵילָךְ כְּסוּלָּם. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. מָאן דְּשָׁרֵי כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּתַנֵּי. לֹא יַגּוֹר אָדָם אֶת הַמִּיטָּה וְאֶת הַכִּסֵּא וְאֶת הַסַּפְסָל וְאֶת הַקַּתֶּדְרָה. מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה חָרִיץ. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רִבִּי חוּנָא רִבִּי חַגַּיי בְשֵׁם רִבִּי זְעִירָא רִבִּי יוֹסֵי בְשֵׁם רִבִּי אִילָא. מוֹדִין חֲכָמִים לְרִבִּי שִׁמְעוֹן בְּכִסֵּא שֶׁרַגְלָיו מְשׁוּקָּעוֹת בַּטִּיט שֶׁמּוּתָּר לְטַלְטְלוֹ. כְּמָה דְתֵימַר מוּתָּר לְטַלְטְלוֹ. וְדִכְוָותָהּ מוּתָּר לְהַחֲזִירוֹ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי אַף אֲנָן נַמֵּי תַּנִּינָן. נִיטָּלִין בַּשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן הִיא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. מַתְנִיתָה אָמְרָה כֵן. כָּל הַכֵּלִים אֵינָן נִגְרָרִין חוּץ מִן הָעֲגָלָה מִפְּנֵי שֶׁהִיא כוֹבֶשֶׁת.

רִבִּי חוּנָא בְשֵׁם רִבִּי. לְעִנְיַין שַׁבָּת אִיתְאֲמַרַת. חִזְקִיָּה בְשֵׁם דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי. לְעִנְיַין חֲזָקוֹת אִיתְאֲמַרַת. רִבִּי יוֹסֵה מְשׁוּם דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי. לְעִנְיַין טוּמְאָה אִתְאֲמַרַת. רִבִּי אָחָא בַּר חִינְנָא רִבִּי יָסָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מְנוֹרָה קְטַנָּה מוּתָּר לְטַלְטְלָהּ. וְלֹא כֵלִי הוּא. וְלֹא כָל מַה שֶּׁבַּבַּיִת מִן הַמּוּכָן הוּא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. תִּיפְתַּר שֶׁלִּקְּחָהּ עִמּוֹ לִסְחוֹרָה. אוֹ שֶׁבָּאת עֶרֶב שַׁבָּת עִם חֲשֵׁיכָה. וְלֹא שְׁמַעַת מִינָּהּ כְּלוּם.

הלכה ח

משנה: נוֹתְנִין כֶּלִי תַּחַת הַנֵּר לְקַבֵּל נִיצוֹצוֹת וְלֹא יִתֵּן לְתוֹכוֹ מַיִם מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְכַבֶּה:

הלכה: הָכָא אַתְּ אָמַר. אֵין נוֹתְנִין כֶּלִי תַּחַת הַנֵּר. לְקַבֵּל נִיצוֹצוֹת. וְלֹא יִתֵּן לְתוֹכוֹ מַיִם מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְכַבֶּה. וְהָכָא אַתְּ אָמַר. נוֹתְנִין כֶּלִי תַּחַת הַנֵּר. כָּאן שֶׁיֵּשׁ לוֹ צוֹרֶךְ בַּשֶּׁמֶן. וְכָאן אֵין לוֹ צוֹרֶךְ בַּנִּיצוֹצוֹת.

וְלֹא יִתֵּן לְתוֹכוֹ מַיִם מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְכַבֶּה. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. דְּרִבִּי יוֹסֵי הִיא. דְּאָמַר רִבִּי יוֹסֵי. הֲוִינָן סָבְרִין מֵימַר. מַה פְּלִיגִין רִבִּי מֵאִיר וְרַבָּנָן. בְּשֶׁעָשָׂה מְחִיצָה שֶׁלְּכֵלִים. אֲבָל אִם עָשָׂה מְחִיצָה שֶׁל מַיִם לֹא. מִן מַה דָּמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. דְּרִבִּי יוֹסֵי הִיא. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילּוּ עָשָׂה מְחִיצָה שֶׁלְּמַיִם הִיא הַמַּחֲלוֹקֶת.

פרק ד

הלכה א

משנה: בַּמֶּה טוֹמְנִין וּבַמֶּה אֵין טוֹמְנִין. אֵין טוֹמְנִין לֹא בַגֶּפֶת וְלֹא בַזֶּבֶל וְלֹא בְמֶלַח וְלֹא בַסִּיד וְלֹא בַחוֹל בֵּין לַחִין בֵּין יְבֵשִׁין. לֹא בַתֶּבֶן וְלֹא בַמּוֹכִין וְלֹא בַזּוֹגִין וְלֹא בָעֲשָׁבִין בִּזְמַן שֶׁהֵן לַחִין. אֲבָל טוֹמְנִין בָּהֶן כְּשֶׁהֵן יְבֵשִׁין. טוֹמְנִין בַּכְּסוּת וּבַפֵּירוֹת וּבְכַנְפֵי יוֹנָה וּבִנְעוֹרֶת שֶׁל פִּשְׁתָּן וּבִנְסוֹרֶת שֶׁל חָרְשִׁין דַּקָּה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹסֵר בַּדַּקָּה וּמַתִּיר בַּגַּסָּה:

הלכה: בַּמֶּה טוֹמְנִין וּבַמֶּה אֵין טוֹמְנִין כול'. לְפִי שֶׁהַדְּבָרִים הַלָּלוּ רוֹתְחִין וּמַרְתִּיחִין וְהוּא נוֹטְלָן וְהֵן תַּשִּׁים לְתוֹךְ יָדוֹ וּמַחֲזִירָן וְהֵן מוֹסִיפִין רְתִיחָה. לְפִיכָךְ אָסְרוּ לִטְמוֹן בָּהֶן. וּכְרִבִּי לָעְזָר בֶּן עֲזַרְיָה. דְּרִבִּי לָעְזָר בֶּן עֲזַרְיָה אָמַר. קוּפָּה מַטָּה עַל צִידָּהּ וְנוֹטֵל. וּכְרַבָּנָן דְּתַמָּן. דִּינּוּי אָמְרִין. אִם הָיְתָה יוֹרֶה מוּתָּר. וְתַמָּן תַּנִּינָן. סָפֵק חֲשִׁיכָה סָפֵק לֹא חֲשִׁיכָה. מִפְּנֵי שֶׁלֹּא חֲשִׁיכָה. הָא אִם חֲשִׁיכָה אָסוּר לִטְמוֹן בָּהֶן. תַּמָּן אָמְרִין. מִפְּנֵי בִיטּוּל בֵּית הַמִּדְרָשׁ. אָמַר רִבִּי בָּא. מִפְּנֵי הַחֲשָׁד. שֶׁאִם אוֹמֵר אַתְּ לוֹ שֶׁהוּא מוּתָּר אַף הוּא אֵינוֹ עוֹשֶׂה אוֹתָן כָּל צוֹרְכוֹ מִבְּעוֹד יוֹם. מִתּוֹךְ שֶׁאַתְּ אוֹמֵר לוֹ שֶׁהוּא אָסוּר אַף הוּא עוֹשֶׂה אוֹתוֹ כָּל צוֹרְכוֹ מִבְּעוֹד יוֹם. מַה נָפַק מִן בֵּינַיְהוֹן. לִטְמוֹן שֶׁלֹּג וְצוֹנְנִין. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי בָּא מוּתָּר. וְעַל דַּעְתּוֹן דְּרַבָּנָן דְּתַמָּן אָסוּר. אָסְרוּ טְמִינָה מִפְּנֵי כִירָה. אָסְרוּ כִירָה מִפְּנֵי טְמִינָה. אָסְרוּ כִירָה שֶׁהֲבָלָהּ מְמוּעָט מִפְּנֵי כִירָה שֶׁהֲבָלָהּ מְרוּבֶּה. אָסְרוּ תַבְשִׁיל שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל כָּל צוֹרְכוֹ מִפְּנֵי תַבְשִׁיל שֶׁלֹּא נִתְבַּשֵּׁל כָּל צוֹרְכוֹ. אָסְרוּ חַמִּין מִפְּנֵי תַבְשִׁיל שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל כָּל צוֹרְכוֹ. חָזְרוּ וְהִתִּירוּ חַמִּין.

תַּנֵּי. אֵין טוֹמְנִין בְּרֶמֶץ. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. הָדָא אָמְרָה. אֶפֶר שֶׁצָּנַן מוּתָּר לִטְמוֹן בּוֹ. כְּהָדָא בְרַתֵּיהּ דְּרִבִּי יַנַּאי הֲוָות מְשַׁמְּשָׁה קוּמוֹי אֲבוֹי וַהֲוָות מַעֲלָה קוּמוֹי תַּבְשִׁילִין רוֹתְחִין. אֲמַר לָהּ. הֵיזִיק אִיתְעֲבִידָא. אָמְרָה לֵיהּ. בְּמָרָא וְגִיפְתָּא. אֲמַר לָהּ. לָא תְהִי עָבְדָה כֵן אֶלָּא בְּמָרָה גַּו קוּפְתָּה וִיהָבָה קוּפְתָּה עַל גִּיפְתָּא. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. בְּהָדָא רִבִּי חֲנִינָה פְלִיג. דְּרַשׁ רִבִּי אַחָא בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. הַגֶּפֶת מִלְמַטָּן וְתֶבֶן מִיכָּן וּמִיכָּן אָסוּר. וּמוֹדֶה בָהּ רִבִּי יַנַּאי.

אַבִּין בְּעֵי. בְּלֵילֵי מָה הֵן. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. טוֹמְנִין בַּכְּסוּת וּבַפֵּירוֹת וּבְכַנְפֵי יוֹנָה. רִבִּי יוֹסֵה בֶּן פָּזִי בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בַּר חֲנִינָה. הָדָא דְתֵימַר בְּשֶׁלֹּא רָבַת רַקְבוּבִיתָן. אֲבָל אִם רָבַת רַקְבוּבִיתָן אָסוּר לִטְמוֹן בָּהֶן.

וְלֹא בַחוֹל. תַּמָּן תַּנִּינָן. מַטִּילִין אוֹתוֹ לַחוֹל בִּשְׁבִיל שֶׁיַּמְתִּין. הָהֵן חָלָא מִירְתַּח רִתְחָא וּמֵיצָן צוֹנְנָה. הָהֵן תֶּבֶן בַּעַל פִּקָּדוֹן הוּא. כַּמָּה דְאַתְּ יְהִיב לֵהּ הוּא יְהִיב לָךְ.

כָּל דָּבָר שֶׁמַּרְחִיקִין אוֹתוֹ מִן הַכּוֹתֶל אָסוּר לְטָמוֹן בּוֹ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. מִן מַה דְתַנִּינָן. תֶּבֶן טוֹמְנִין בּוֹ. הָדָא אָמְרָה. אֵין מַרְחִיקִין אוֹתוֹ מִן הַכּוֹתֶל. הָתִיב רִבִּי חַגַּיי. וְהַתַּנֵּי. וְהַמַּשְׁכִּיר בַּיִת לַחֲבֵירוֹ לֹא יַעֲשֶׂנּוּ אוֹצָר שֶׁל תְּבוּאָה. לֵיידָא מִילְּתָה. לֹא מִפְּנֵי הַמּוֹץ. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה. מִפְּנֵי הָעַכְבָּרִים. אָמַר רִבִּי פִּינְחָס בֵּירִבִּי חֲנִינָה. אִם מִפְּנֵי הָעַכְבָּרִים נִיתְנֵי אֲפִילּוּ אוֹצַר שֶׁלְּכָל דָּבָר. הֲוֵי יְאוּת קַשְׁיָא רִבִּי חַגַּיי. אֹתִיב רִבִּי שַׁמַּי. הֲרֵי סְלָעִים מַרְחִיק אוֹתָן מִן הַכּוֹתֶל. מַעֲתָּה אָסוּר לְטָמוֹן בָּהֶן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. לֹא שֶׁהַסְּלָעִים מַרְתִּיחִין אֶלָּא שֶׁהֵן עוֹשִׂין חֲלוּדָה וְהֵן מַלְקִין אַרְעִיתוֹ שֶׁלְּכוֹתֶל. וְהָא תַנֵּי. אֵין טוֹמְנִין בִּסְלָעִים. תִּיפְתָּר בִּסְלָעִים שֶׁלְּכֶסֶף. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. טוֹמְנִין בִּסְלָעִים. וְאִית תַּנֵּיי תַנֵּי. אֵין טוֹמְנִין. אָמַר רַב חִסְדָּא. מָאן דְּמַר. טוֹמְנִין. בְּשֶׁלְּזָהָב שֶׁלְּנְחוֹשֶׁת. וּמָאן דְּמַר. אֵין טוֹמְנִין. בִּסְלָעִים שֶׁלְּכֶסֶף.

לֹא סוֹף דָּבָר לַחִין. אֲפִילּוּ יְבֵישִׁין שֶׁנִּתְלַחְלְחוּ. מִן אִילֵּין מוּכִּין. וּמוּכִּין לֹא כִיבֵּישִׁין שֶׁנִּתְלַחְלְחוּ הֵן. רִבִּי יוֹחָנָן בַּר שִׁילָא הָדָא אָמְרָה. הָהֵן דִּכְמַר אִידֵּה צָרִיךְ מַחְסַרְתֵּיהּ צִיבְחַד דְּהוּא אֲתִי מֵיסַב וְהִיא שָׁפְכָה וּמִרְתָּחָה. תַּמָּן תַּנִּינָן. כֵּן בְּגֶפֶת חֲדָשָׁה. אֲבָל בִּישָׁנָה טָהוֹר. וְאֵי זוֹ הִיא חֲדָשָׁה וְאֵי זוֹ הִיא יְשָׁנָה. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. חֲדָשָׁה בְתוֹךְ י״ב חוֹדֶשׁ. יְשָׁנָה לְאַחַר י״ב חוֹדֶשׁ.

טוֹמְנִין בַּכְּסוּת וּבַפֵּירוֹת וּבְכַנְפֵי יוֹנָה. רִבִּי יוּדָה בַּר פָּזִי בְּשֵׁם רִבִּי יִרְמְיָה בַּר חֲנִינָה. הָדָא דְתֵימַר בְּשֶׁלֹּא רָבַת רַקָּבוֹבִיתָן. אֲבָל רָבַת רַקָּבוֹבִיתָן אָסוּר לְטָמוֹן בָּהֶן.

וּבִנְעוֹרֶת שֶׁל פִּשְׁתָּן וּבִנְסוֹרֶת שֶׁל חָרְשִׁין. אָנָן תַּנִּינָן. נְסוֹרֶת. תַּנֵּיי דְבֵית רִבִּי. נְעוֹרֶת. הָדָא אָמְרָה. הִיא הָדָא הִיא הָדָא.

הלכה ב

משנה: טוֹמְנִין בַּשְּׁלָחִין וּמְטַלְטְלִין אוֹתָן בְּגִיזֵי צֶמֶר וְאֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָן. כֵּיצַד עוֹשֶׂה נוֹעֵר אֶת הַכִּסּוּי וְהֵן נוֹפְלוֹת. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר קוּפָּה מַטָּה עַל צִידָּהּ וְנוֹטֵל שֶׁמָּא יִטּוֹל וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהַחֲזִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים נוֹטֵל וּמַחֲזִיר.

הלכה: טוֹמְנִין בַּשְּׁלָחִין וּמְטַלְטְלִין אוֹתָן. רִבִּי יוּדָה בֶּן פָּזִי בְּשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן. הָדָא דְתֵימַר בִּנְתוּנִין אֶצֶל בַּעַל הַבַּיִת. אֲבָל בִּנְתוּנִין בַּאֲפוֹתִיקֵי לֹא בְדָא. בְּגִיזֵי צֶמֶר וְאֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָן. רִבִּי יוּדָה וְרִבִּי יוֹחָנָן. הָדָא דְתֵימַר בִּנְתוּנִין בַּאֲפוֹתִיקֵי. אֲבָל בִּנְתוּנִין אֶצֶל בַּעַל הַבַּיִת לֹא בְדָא.

רַב יִרְמְיָה בְּשֵׁם רַב. פּוֹרְשִׁין מַחֲצֶלֶת עַל גַּבֵּי שַׁיְּפּוּת שֶׁלְּלְבֵינִים בַּשַּׁבָּת.

אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בְּרִבִּי. אֲנִי לֹא שָׁמַעְתִּי מֵאַבָּא. אֲחוֹתִי אָמְרָה לִי מִשְּׁמוֹ. בֵּיצָה שֶׁנּוֹלְדָה בְּיוֹם טוֹב סוֹמְכִין לָהּ כֶּלִי בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא תִתְנַלְגֵּל. אֲבָל אֵין כּוֹפִין עָלֶיהָ אֶת הַכֶּלִי. וּשְׁמוּאֵל אָמַר. כּוֹפִין עָלֶיהָ כֶּלִי. אָמַר רִבִּי מָנָא. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְהֵא הַכֶּלִי נוֹגֵעַ בְּגוּפָהּ שֶׁלְּבֵיצָה.

תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. נָחִיל שֶׁלְּדְבוֹרִין פּוֹרְסִין עָלֶיהָ סַדִּין בַּחַמָּה מִפְּנֵי הַחַמָּה וּבַגְּשָׁמִים מִפְּנֵי הַגְּשָׁמִים. מַה כְּרֵב. כִּשְׁמוּאֵל. כָּאן מִלְּמַעֲלָן כָּאן מִלְּמַטָּן.

רִבִּי בִּיסְנָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בַּר חֲנִינָה. חֲפֵי לְסוֹטוֹת אָסוּר לְטַלְטְלָן. מְצַדְּתָא הֲוָא פְּרִיסָן וְהָדֵין מִשְׁטָרְפָן גַּו שִׁימְשָׁא. אַתּוֹן וְשָׁאֲלוּ לְרַב. מָהוּ מְטַלְטְלָתָן. אֲמַר לוֹן. חַשְׁבוֹן עֲלֵיהֶן מִתְנִינָן תּוֹחֲתֵי רֵשִׁיכוֹן וְשָׁרֵי לְכוֹן מְטַלְטָלָתָן.

רִבִּי זְעִירָא בְשֵׁם רִבִּי יִרְמְיָה. רָאשֵׁי כְלוֹנְסִיּוֹת שֶׁחִישֵּׁב עֲלֵיהֶן מֵאֵיתְמֹל מוּתָּר לְטַלְטְלָן. רִבִּי יוֹנָה וְרִבִּי יוֹסֵי סָלְקוֹן לְסִדְרָא דְּבַר עוּלָּא דַּהֲוָה רָבְעָה תַּמָּן וַהֲוָה תַּמָּן רָאשֵׁי כְלוֹנְסִיּוֹת. אַתּוּן וּשְׁאֲלוּן לֵיהּ מָהוּ לְטַלְטְלָן. אֲמַר לוֹן. אִם חְשַׁבְתֶּם עֲלֵיהֶן מֵאֶיתְמֹל מוּתָּר לְטַלְטְלָן. וְאִם לָאו אֵין אַתֶּם מוּתָּרִים לְטַלְטְלָן.

תַּנֵּי רִבִּי חֲלַפְתָּא בַּר שָׁאוּל. מוּכִין שֶׁחִשַּׁב עֲלֵיהֶן מֵאֶתְמוֹל מוּתָּר לְטַלְטְלָן. תַּנֵּי רִבִּי יוֹסֵי בֶּן שָׁאוּל. צָבֶר שֶׁל קוֹרוֹת שֶׁחִישֵּׁב עֲלֵיהֶן מֵאֶתְמוֹל מוּתָּר לְטַלְטְלָן. רִבִּי יוֹסֵי רִבִּי חֲנִינָה בְשֵׁם רִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי רִבִּי חֲנִינָה בְשֵׁם רִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי. אַבָּא שַׁלְחָא הֲוָה וַהֲוָה אָמַר לָנוּ קַשְׁרוּ לָכֶם רָאשֵׁי גִיזִּיוֹת וְאַתֶּם מוּתָּרִין לְטַלְטְלָן לְמָחָר. חִזְקִיָּה אָמַר. אֲפִילּוּ מַלָּן. רַב אָמַר. חֲרִיוּת שֶׁגִּידְּעָן לִשְׁכִיבָה אֵינָן צְרִיכוֹת קִישׁוּר. לְאוֹהָלִין צְרִיכוֹת קִישׁוּר. רַב אַבָּא בַּר חָנָה אָמַר. בֵּין לִשְׁכִיבָה בֵּין לְאוֹהָלִין צְרִיכוֹת קִישׁוּר. אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה. וְלָא דְמִי קִישׁוּרֵיהּ דְּרַב בְּאוֹהָלִין לְקִישׁוּרֵיהּ דְּרַב אַבָּא בַּר חָנָה בַּכֵּלִים. קִישׁוּרֵיהּ דְּרַב בְּאוֹהָלִין. עַד שֶׁיְּקַשּׁוּר אֶת כָּל הַקּוֹצִין. קִישׁוּרֵיהּ דְּרַב אַבָּא בַּר חָנָה בַּכֵּלִים. עַד שֶׁיְּהֵיהּ עֲלֵיהֶן תּוּאַר כֶּלִי. אִם אוֹמֵר אָתְּ. עַד שֶׁיְּקַשּׁוּר אֶת הַקּוֹצִין. אֵין מַעֲשֶׂה גָּדוֹל מִזֶּה.

רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי בְשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן. לְעוֹלָם אַל יִמְנַע אָדָם עַצְמוֹ מִלֵּילֵךְ לְבֵית הַמִּדְרָשׁ. שֶׁהֲרֵי כַמָּה פְּעָמִים נִשְׁאֲלָה הֲלָכָה זוֹ בְיִבְנֶה. עֲרֵיבַת הַיַּרְדֵּן לָמָּה הִיא טְמֵאָה. וְלֹא אָמַר אָדָם דָּבָר. עַד שֶׁבָּא רִבִּי חֲנִינָה בֶּן אַנְטִיגְנָס וּדְרָשָׁהּ בְּעֵירוֹ. עֲרֵיבַת הַיַּרְדֵּן לָמָּה הִיא טְמֵאָה. מִפְּנֵי שֶׁמְּמַלִּין אוֹתָהּ פֵּירוֹת וּמוֹלִיכִין אוֹתָהּ מִן הַיָּם לַיַּבָּשָׁה וּמִן הַיַּבָּשָׁה לַיָּם. וְעוֹד דָּבָר אֶחָד דָּרַשׁ. חֲרִיוּת שֶׁגִּדְּעָן בֵּין לִשְׁכִיבָה בֵּין לְאוֹהָלִין צְרִיכוֹת קִישׁוּר. הָתִיבוּן. הֲרֵי נָדִירַיָּא דְּאִשְׁקְלוֹן. אָמַר רִבִּי יִצְחָק בַּר לְעָזַר. שַׁנְיָיא הִיא. שְׁמִקְצָתָן בַּיָּם וּמִקְצָתָן בַּיַּבָּשָׁה.

אִתְיָיא דְּרִבִּי בָּא בַּר חָנָא כְּרִבִּי חֲנִינָא. דְּמַר רִבִּי חֲנִינָא. עוֹלִין הָיִינוּ עִם רִבִּי לְחַמַּת גָּדֵר וְהָיָה אוֹמֵר לָנוּ. בָּחֲרוּ לָכֶם חֲלָקֵי אֲבָנִים וְאַתֶּם מוּתָּרִין לְטַלְטְלָן לְמָחָר. רִבִּי זְעִירָא אָמַר.

עַד שֶׁיְּקָרְדֵּם. חֲבֵרַיָּיא אָמְרֵי. עַד שֶׁיְּשַׁפְּשֵׁף. צִיפּוֹרָאֵי אָמְרִין. עַד שֶׁיַּחְשׁוֹב. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. עַד שֶׁיְּהֵא עֲלֵיהֶן תּוֹאַר כֶּלִי. אַשְׁכָּחַת אָמַר רַב חָנָה בַּר אַבָּא וְרִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי יוֹנָתָן חָדָא. רַב וְרִבִּי זְעִירָא וְרִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי חָדָא. צִיפּוֹרָאֵי וְרִבִּי יוֹסֵי בֶּן שָׁאוּל וְרִבִּי חֲלַפְתָּא בֶּן שָׁאוּל חָדָא. חֲבֵרַיָּיא לֵית לְהוֹן זוּג.

הלכה ג

משנה: אִם לֹא כִיסָּהוּ מִבְּעוֹד יוֹם לֹא יְכַסֶּנּוּ מִשֶּׁתֶּחְשַׁךְ. כִּיסָּהוּ וְנִתְגַּלָּה מוּתָּר לְכַסּוֹתוֹ. מְמַלֵּא אֶת הַקִּיתוֹן וְנוֹתֵן לְתַחַת הַכַּר אוֹ תַחַת הַכֶּסֶת׃

הלכה: נְטָלוֹ מִבְּעוֹד יוֹם מַחֲזִירוֹ מִבְּעוֹד יוֹם. נְטָלוֹ מִשֶּׁחֲשֵׁיכָה מַחֲזִירוֹ מִשֶּׁחֲשֵׁיכָה. נְטָלוֹ מִבְּעוֹד יוֹם וְקִדֵּשׁ עָלָיו הַיּוֹם. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב יְהוּדָה. אִם נִתְקַלְקְלָה הַגּוּמָא אֲסוּרָה. וּמִכְּירָה לְכִירָה מוּתָּר. מִן הַהוּא דָמַר רִבִּי לְעֶזֶר בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ. מְשָׁרֵת הָיִיתִי אֶת רִבִּי חִיָּיא הַגָּדוֹל וְהָיִיתִי מַעֲלֶה לוֹ חַמִּין מִדִּיּוֹטֵי הַתַּחְתּוֹנָה לַדִּיּוֹטֵי הָעֶלְיוֹנָה וּמַחֲזִירָן לַכִּירָה. וָמַר רִבִּי יִרְמְיָה בֵּרִבִּי שִׁמְעוֹן. אֲפִילוּ מִכִּירָה שֶׁהֲבָלָהּ מְמוּעָט לַכִּירָה שֶׁהֲבָלָהּ מְרוּבֶּה מוּתָּר.

מִכִּירָה לִטְמִינָה אָסוּר. מִטְּמִינָה לְכִירָה אָסוּר. מִטְּמִינָה לִטְמִינָה צְרִיכָה.

נִתְגַּלָּה מִבְּעוֹד יוֹם מְכַסֶּהוּ מִבְּעוֹד יוֹם. נִתְגַּלָּה מִשֶּׁחֲשֵׁיכָה מְכַסֶּהוּ מִשֶּׁחֲשֵׁיכָה. נִתְגַּלָּה מִבְּעוֹד יוֹם וְקִדֵּשׁ עָלָיו הַיּוֹם. תַּנֵּי. אֵין טוֹמְנִין חַמִּין מִשֶּׁחֲשֵׁיכָה אֲבָל מוֹסִיפִין עֲלֵיהֶן כְּסוּת וְכֵלִים. כַּמָּה יְהֵא עֲלֵיהֶן וְיִהֵא מוּתָּר לְכַסּוֹתָם. רִבִּי זְרִיקָן בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. אֲפִילוּ מַפָּה. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. וּבִלְבַד דָּבָר שֶׁהוּא מוֹעִיל. אָמַר רִבִּי חִינְנָא. כָּל הַדְּבָרִים מוֹעִילִין. אָמַר רִבִּי מַתַּנְיָה. וְיֵאוּת. אִילּוּ מָאן דְּנָסַב מַרְטוּט וְיהַב לָהּ עַל רֵישֵׁיהּ בְּשָׁעַת צִינָּתָהּ דִּלְמָא לָא כְבִישׁ צִינָּתָהּ.

כְּשֵׁם שֶׁאֵין טוֹמְנִין חַמִּין מִשֶּׁחֲשֵׁיכָה כָּךְ אֵין טוֹמְנִין לֹא שֶׂלֶג וְלֹא צוֹנְנִין. וְרִבִּי מַתִּיר. הֲתִיב שְׁמוּאֵל בַּר אַבָּא עַל הָדָא קַדְמַיְיתָא. וְהָא תַנֵּי. מְמַלֵּא הוּא אָדָם אֶת הַקִּיתוֹן שֶׁלְּמַיִם וְנוֹתֵן תַּחַת הַכַּר אוֹ תַחַת הַכֶּסֶת. אֶלָּא כְרִבִּי. דְּרִבִּי מַתִּיר. כָּאן לְשָׁעָה כָּאן לִשְׁהוֹת.

פרק ה

הלכה א

משנה: בַּמֶּה בְהֵמָה יוֹצְאָה וּבַמֶּה אֵינָהּ יוֹצְאָה. יוֹצֵא הַגָּמָל בָּאִיפְּסָר וְהַנָּקֵה בַחֲטָם וְהַלִּיבְדְּקֵס בַּפְּרוּמְבְּיָא וְהַסּוּס בַּשֵּׁיר וְכָל בַּעֲלֵי הַשֵּׁיר יוֹצְאִין בַּשֵּׁיר וְנִמְשָׁכִין בַּשֵּׁיר וּמַזִּין עֲלֵיהֶן וְטוֹבְלִין בִּמְקוֹמָן׃

הלכה: בַּמֶּה בְּהֵמָה יוֹצְאָה וּבַמָּה אֵינָהּ יוֹצְאָה כול'. תַּנֵּי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי מְשׁוּם אֲבִיו. אַרְבַּע בְּהֵמוֹת נִמְשָׁכוֹת בָּאִיפְּסָר וְאֵילוּ הֵן. הַסּוּס וְהַפֶּרֶד הַגָּמָל וְהַחֲמוֹר. אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה. וְסֵימָנָא וְכֵן תִּהְיֶה מַגֶּפֶת הַסּוּס הַפֶּרֶד הַגָּמָל וְהַחֲמוֹר. רַב אָמַר. הֲלָכָה כְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי.

לִיבְדְּקֵס. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. לִגְדְּקֵס. מָאן דְּמַר לִיבְדְּקֵס. עַל שֵׁם לוּבִּים וְכוּשִׁים בְּמִצְעָדָיו. מָאן דְּמַר לִגְדְּקֵס. אַמְבַּטְיִס. מָהוּ אַמְבַּטְיִס. חֲמוֹר סְלַק.

רִבִּי יוֹנָה אָמַר. רַב הוֹשַׁעְיָה בָעֵי. גֵּרִים הַבָּאִים מִלּוּבִּי מָהוּ לְהַמְתִּין לָהֶן שְׁלֹשָׁה דוֹרוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹנָה בֶּן צְרוּיָה. מִן מָה דָּנָן חֲמֵיי הַהֵן פּוּלָא מִיצְרָיֵא כְּדוֹן רְטִיב אִינּוּן צָוְוחִין לֵיהּ לוּבִּי. כְּדוּ נְגִיב אִינּוּן צָוְוחִין לֵיהּ פּוּל מִצְרָיֵי. הָדָא אָמְרָה. גֵּר מִלּוּבִּי צָרִיךְ לְהַמְתִּין ג' דוֹרוֹת. הָדָא אָמְרָה. הוּא לוּבִּי הוּא מִצְרִי. רִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי אוֹשַׁעְיָה הֲלָכָה כְּדִבְרֵי הַתַּלְמִיד. דִּבְרֵי חֲכָמִים. כָּל מִין פִּרְדּוֹת אֶחָד.

רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. כְּמַה דְתֵימַר לְעִנְיַן אִיסּוּר. וְכֵן כָּל שְׁאָר הַבְּהֵמָה. לְעִנְיַן הֵיתֵר וְכֵן.

הַסּוּס בַּשֵּׁיר. וְלֹא כֵן תַּנֵּי. כָּל תַּכְשִׁיטֵי אָדָם טְמֵאִין וְתַכְשִׁיטֵי בְהֵמָה טְהוֹרִין. תִּיפְתָּר בָּעֲשׂוּיִין לְהַנּוֹתָן. וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה חֶרֶץ. אֶלָּא כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּתַנֵּי. לֹא יְנַ[ר]ר אָדָם אֶת הַמִּיטָּה וְאֶת הַכִּפָּא וְאֶת הַסַּפְסָל וְאֶת הַקַּתֶּדְרָה מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה חֶרֶץ. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר. אָמַר רִבִּי חִינְנָא. כְּהָדָא דְתַנֵּי. דֶּלֶת גּוֹרֶרֶת מַחֲצֶלֶת גּוֹרֶרֶת קִינְקִילוֹן גּוֹרֵר פּוֹתֵחַ וְנוֹעֵל בַּשַּׁבָּת. וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר בְּיוֹם טוֹב. וְתַנֵּי כֵן. מַחֲצֶלֶת שֶׁהִיא קְשׁוּרָה וּתְלוּיָה בָּעֲמוּד פּוֹתֵחַ וְנוֹעֵל בַּשַּׁבָּת. וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר בְּיוֹם טוֹב.

וּמַזִּין עֲלֵיהֶן וְטוֹבְלִין בִּמְקוֹמָן. תַּמָּן תַּנִּינָן. לֹא תִטְבֹּל בָּהֶן עַד שֶׁתִּרְפֵּם. וְכָא הוּא אָמַר הָכֵין. אָמַר רִבִּי מָנָא. כָּאן בְּרָפִים. כָּאן בָּאֲפוּצִים.

הלכה ב

משנה: חֲמוֹר יוֹצֵא בַּמַּרְדַּעַת בִּזְמַן שֶׁהִיא קְשׁוּרָה לוֹ. הַזְּכָרִים יוֹצְאִין לְבוּבִין. רְחֵילוֹת יוֹצְאוֹת שְׁחוּזוֹת כְּבוּלוֹת וּכְבוּנוֹת וְהָעִזִּים צְרוּרוֹת. רִבִּי יוֹסֵי אוֹסֵר בְּכוּלָּן חוּץ מִן הָרְחֵלִים הַכְּבוּנוֹת. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עִזִּים יוֹצְאִין צְרוּרוֹת לְיַבֵּשׁ אֲבָל לֹא לֶחָלָב:

הלכה: חֲמוֹר יוֹצֵא בַּמַּרְדַּעַת כול'. שְׁמוּאֵל אָמַר. בְּקִשּׁוּרָה לוֹ מֵעֶרֶב שַׁבָּת. חִנִּין מְגוּפְתְּיָיה אָמַר קוֹמֵי שְׁמוּאֵל. רַב חְיָיא בַּר אַשִׁי לָא נְהִיג כֵּן. אָמַר לֵיהּ. נְהִיג רַב בְּקִלֶסְטֵירִין. דְּתַנֵּי. זְכָרִים יוֹצְאִין בְּקִלֶסְטֵירִין. הָתִיב רִבִּי אָחָא בַּר פָּפָּא קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא. וְהָא תַנֵּי. חֶבֶל שֶׁהוּא קָשׁוּר בַּפָּרָה קוֹשְׁרִין אוֹתוֹ בָּאֲבוּס. בָּאֲבוּס קוֹשְׁרִין אוֹתוֹ בַּפָּרָה. נִיחָא בַּפָּרָה קוֹשְׁרִין אוֹתוֹ בָּאֲבוּס. בָּאֲבוּס קוֹשְׁרִין אוֹתוֹ בַּפָּרָה. וְלֹא נִמְצָא מִשְׁתַּמֵּשׁ בִּצְדָדֵי בְהֵמָה בַּשַּׁבָּת. אָמַר רַבָּה.

תִּיפְתָּר בְּקִשְׁרִין שֶׁאֵינָן שֶׁלְקַיְימָא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. שַׁנְיָיא הִיא צְדָדֵי בְהֵמָה בֵּין קֶשֶׁר שֶׁהוּא שֶׁלְקַיְימָא בֵּין קֶשֶׁר שֶׁאֵינוֹ שֶׁלְקַיְימָא. אָמַר רִבִּי שַׁמַּי. תִּיפְתָּר כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר. דְּתַנֵּי. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר. מוּתָּר לִשְׁתַּמֵּשׁ עַל צְדָדֵי בְהֵמָה בַּשַּׁבָּת. הִיא צְדָדֵי בְהֵמָה הִיא צְדָדֵי אִילָן. אָמַר רִבִּי מָנָא. קַיְימְתִּיהּ בִּמְסַפֵּק חֻבָּל עַל חֻבָּל.

זְכָרִים יוֹצְאִין לְבוּבִין. שֶׁהוּא נוֹתֵן עוֹר מִבּוּרְסִינִין כְּנֶגֶד לִיבּוֹ וְהוּא מַתְרִיס כְּנֶגֶד חַיָּיה. רְחֵלִים יוֹצְאוֹת שְׁחוּזוֹת. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. שְׁחוּזוֹת. וְאִית תַּנֵּיי תַנֵּי. שׁוּזוֹת. מָאן דָּמַר שׁוּזוֹת. מֵעַתָּדָן. כְּמַה דְתֵימַר. שִׁית זוֹנָה וּנְצוּרַת לֵב. מָאן דָּמַר שְׁחוּזוֹת. כְּמַה דְתֵימַר. אֵין מַשְׁחִיזִין אֶת הַסַּכִּין. כְּבוּנוֹת לְמִילַת. כְּבוּלוֹת שֶׁלֹּא יַעֲלֶה עֲלֵיהֶן הַזָּכָר. רִבִּי אָבוּן בְּשֵׁם רִבִּי חִייָא. וַיִּקְרָא לְהּ אֶרֶץ כְּבוּל. אֶרֶץ שֶׁאֵינָהּ עוֹשָׂה פֵּירוֹת.

רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עִזִּים יוֹצְאוֹת צְרוּרוֹת לְיַיבֵּשׁ אֲבָל לֹא לֶחָלֶב. תַּנֵּי. רִבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָה אוֹמֵר. בֵּין לְיַיבֵּשׁ בֵּין לֶחָלֶב אָסוּר. יְאוּת אָמַר רִבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָה. וּמַה טַעֲמוֹן דְּרַבָּנִן. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בָּא בָּשֵׁם רַב יְהוּדָה. רִבִּי יוֹחָנָן מַטֵּי בָּהּ בְּשֵׁם רַב. הֲלָכָה כִּדְבָרֵי מִי שֶׁהוּא אוֹמֵר. בֵּין לְיַיבֵּשׁ בֵּין לֶחָלֶב אָסוּר מִשּׁוּם מִי מִיפְּיס.

הלכה ג

משנה: וּבַמָּה אֵינָהּ יוֹצְאָה. לֹא יֵצֵא גָּמָל בַּמְּטוּטֶלֶת לֹא עָקוּד וְלֹא רָגוּל וְכֵן שְׁאָר כָּל הַבְּהֵמוֹת. לֹא יִקְשׁוֹר גְּמַלִּים זֶה בָּזֶה וְיִמְשׁוֹךְ. אֲבָל מַכְנִיס חֲבָלִים לְתוֹךְ יָדוֹ וְיִמְשׁוֹךְ וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִכְרוֹךְ׃

הלכה: וּבַמָּה אֵינָהּ יוֹצְאָה. לֹא יֵצֵא גָּמָל בַּמְּטוּטֶלֶת. כְּהָדָא כֵיפָה דְהִיא מַשְׁוְיָא גַבֵּינְתָהּ. עָקוּד. בְּיָדוֹ אַחַת. רָגוּל. בִּשְׁתֵּי רַגְלָיו.

לֹא יִקְשׁוֹר גְּמַלִּים זֶה בָּזֶה וְיִמְשׁוֹךְ. אָמַר רִבִּי בָּא. מִפְּנֵי הַחֶשֶׁד. שֶׁלֹּא יְהוּ אוֹמְרִים. אִישׁ פְּלוֹנִי יָצָא לֶעָשׂוֹת מְלַאכְתּוֹ בַּשַּׁבָּת. אַסִּי אָמַר. לְכִלְאַיִם נִצְרְכָה. רַב יְהוּדָה בְשֵׁם שְׁמוּאֵל אָמַר. מְיָדוֹ אָסוּר וּמִצַּוָּאר בְּהֵמָה מוּתָּר. שֶׁאֵין לִבְהֵמָה כָּרוּךְ אֶל צַוָּאר בְּהֵמָה אָסוּר. מְשׁוּלָּשׁ מִצַּוָּאר בְּהֵמָה מוּתָּר. רַב הוּנָא וְרַב יְהוּדָה תְּרֵיהוֹן בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. חַד אָמַר. מְיָדוֹ אָסוּר וּמִצַּוָּאר בְּהֵמָה מוּתָּר. וְחוֹרָנָה מַחֲלִף. מָאן דָּמַר. מְיָדוֹ אָסוּר. מִשּׁוּם מַשּׁוּי בַּשַּׁבָּת. וּמִצַּוָּאר בְּהֵמָה מוּתָּר. שֶׁאֵין לִבְהֵמָה מַשּׁוּי בַּשַּׁבָּת. וּמָאן דָּמַר מְיָדוֹ מוּתָּר. מִפְּנֵי שֶׁאֵיפְשָׁר. וּמִצַּוָּאר בְּהֵמָה אָסוּר. שֶׁהוּא מְצוּיָּה עַל שְׁבִיתַת בְּהֶמְתּוֹ כְּמוֹהוּ. שֶׁנֶּאֱמַר לְמַעַן יָנוּחַ שׁוֹרְךָ וַחֲמוֹרֶךָ כָּמוֹךָ.

תַּנֵּי. טָפַח מְיָדוֹ לְצַוָּאר בְּהֵמָה אָסוּר. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. מְיָדוֹ אָסוּר וּמִצַּוָּאר בְּהֵמָה אָסוּר. טָפַח מְיָדוֹ לְצַוָּאר בְּהֵמָה אָסוּר. וְאֵי זוֹ הִיא שֶׁהוּא מוּתָּר. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן בַּר מַרְיָיא. מָאן דַּעֲבִיד טַבָּאוּת נְגִיד לְהּ בְּהָדֵין סוּסְיָא סַרְקַיְיא.

הלכה ד

משנה: אֵין חָמוֹר יוֹצֵא בַּמַּרְדַּעַת בִּזְמַן שֶׁאֵינָהּ קְשׁוּרָה לוֹ וְלֹא בַזּוג אַף עַל פִּי שֶׁהוּא פָקוּק וְלֹא בְסוֹלֶם שֶׁבְּצַוָּארוֹ וְלֹא בִרְצוּעָה שֶׁבְּרַגְלוֹ. אֵין הַתַּרְנְגוֹלִין יוֹצְאִין בְּחוּטִין וְלֹא בִרְצוּעוֹת שֶׁבְּרַגְלֵיהֶן. וְאֵין הַזְּכָרִים יוֹצְאִין בַּעֲגָלָה שֶׁתַּחַת הָאַלְיָה שֶׁלָּהֶן וְאֵין הָרְחֵלִים יוֹצְאוֹת חֲנוּנוֹת וְאֵין הָעֶגֶל יוֹצֵא בַּגִּימוּן וְלֹא פָרָה בָּעוֹר הַקּוֹפֵד וְלֹא בִרְצוּעָה שֶׁבֵּין קַרְנֶיהָ. פָּרָתוֹ שֶׁל רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה הָיְתָה יוֹצְאָה בִרְצוּעָה שֶׁבֵּין קַרְנֶיהָ שֶׁלֹּא בִרְצוֹן חֲכָמִים׃

הלכה: אֵין חָמוֹר יוֹצֵא בַּמַּרְדַּעַת כול׳. תַּנֵּי. אֲבָל מְטַיֵּיל הוּא בָהּ בֶּחָצֵר. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. אַף לְעִנְיַן אִיכּוּף כֵּן. תַּנֵּי. יוֹצֵא הוּא הַחֲמוֹר בְּאִיכּוּף שֶׁלּוֹ בִּשְׁבִיל לְחַמְמוֹ. אֲבָל לֹא יִקְשׁוֹר אֶת הַמַּסְרוֹכִי וְלֹא יַשְׁפִּיל אֶת הָרְצוּעָה שֶׁתַּחַת זָנְבוֹ. רִבִּי יִרְמְיָה בָּעָא קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא. מָנָן אִילֵּין מִילַּייָא. דְּתַנִּינָן. הִילְכוֹת שַׁבָּת כַּהֲרָרִים תְּלוּיִין בִּסְעָרָה. וְאַתְּ אָמַר הָכֵן. וְיִתְיַבְּיֵנִיהּ. מַה בֵּין סוֹלֶם לְקִישׁוּשׁוֹת. סוֹלֶם יֵשׁ בּוֹ מַמָּשׁ. קִישׁוּשִׁיּוֹת אֵין בָּהֶן מַמָּשׁ. אָמַר רִבִּי חֲנִינָה. וְיִתְיַבְּיֵנִיהּ. מַה בֵּין קִישׁוּשׁוֹת לְקַמֵּיעַ מוּמְחֶה. דְּתַנֵּי אִסּוּר לְבַהֲמָה לָצֵאת בְּקַמֵּיעַ מוּמְחֶה. אָמַר רִבִּי אֶבְדִּימִי. וְיִתְיַבְּיֵנִיהּ. מַה בֵּין קִישׁוּשׁוֹת לְאֶגֶד שֶׁעַל גַּבֵּי הַמַּכָּה. אִית תַּנֵּי תַנֵּי. אֵין יוֹצְאִין בְּקִישׁוּשׁוֹת. אִית תַּנֵּי תַנֵּי. יוֹצְאִין. אָמַר רִבִּי חִייָא בַּר אָדָא. תַּנֵּיין אִינּוּן. מַה דָמַר. יוֹצְאִין בְּקִישׁוּשׁוֹת. יוֹצְאִין בְּאֶגֶד שֶׁעַל גַּבֵּי הַמַּכָּה. וּמָאן דְּמַר. אֵין יוֹצְאִין בְּקִישׁוּשׁוֹת. אֵין יוֹצְאִין בְּאֶגֶד שֶׁעַל גַּבֵּי הַמַּכָּה.

אֵין הַזְּכָרִים יוֹצְאִין בַּעֲגָלָה שֶׁתַּחַת הָאַלְיָה שֶׁלָּהֶן. מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה חֶרֶץ.

אֵין הָרְחֵלִים יוֹצְאוֹת חֲנוּנוֹת. רַב יְהוּדָה אָמַר. כִּיפָּה שֶׁלְּצֶמֶר. רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי חָמָא בַּר חֲנִינָה. עִיקָּר הוּא וּשְׁמֵיהּ יַחְנוּנָה. רִבִּי זְעִירָא בָּעָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. לֵית הָדָא אָמְרָה שֶׁאָסוּר לְבַהֲמָה לָצֵאת בְּקַמֵּיעַ מוּמְחֶה. אָמַר לֵיהּ. אֵין בַּבְלַיָּיה דְקַמְתָּה עֲלֵיהּ.

אֵין הָעֶגֶל יוֹצֵא בַּגִּימוֹן. רַב הוּנָא אָמַר. בַּר נִירָא. רַב חִסְדָּא אָמַר. פִּינַקְסָה. אַבָּא בַּר רַב הוּנָא אָמַר. שַׁרְתּוּעָה. אִית תַּנֵּי תַנֵּי. גִּימוֹן. אִית תַּנֵּי תַנֵּי. גִּימוֹל. מָאן דָמַר. גִּימוֹן. הֲלָכוֹף כְּאַגְמוֹן רֹאשׁוֹ. מָאן דָמַר. גִּימוֹל. וַתַּעֲלֵהוּ עִמָּהּ כַּאֲשֶׁר גְּמָלַתְהוּ. מָאן דָמַר גִּימוֹן מְסַיֵּיעַ לְרַב חִסְדָּא. מָאן דָמַר גִּימוֹל מְסַיֵּיעַ לְאַבָּא בַּר רַב הוּנָא וּלְרַב הוּנָא.

וְלֹא פָרָה בָּעוֹר הַקּוֹפֵד. שֶׁהוּא נוֹתֵן עוֹר קוֹפֵד בֵּין דַּדֶּיהָ בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא תֵינֵק אֶת בְּנָהּ. פָּרָתוֹ שֶׁל רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה הָיְתָה יוֹצְאָה בִרְצוּעָה שֶׁבֵּין קַרְנֶיהָ שֶׁלֹּא בִרְצוֹן חֲכָמִים. רִבִּי בָּא וְרִבִּי שְׁמוּאֵל תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. דִּבְרֵי חֲכָמִים. אֲפִילּוּ לְהִימָּשֵׁךְ בָּהּ אָסוּר. רִבִּי בָּא בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. אִם הָיְתָה קַרְנָהּ קְדוּחָה מוּתָּר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. קַשְׁיְיתָהּ קוֹמֵי רִבִּי בָּא וָמַר. לֹא תַנִּינָן אֶלָּא הַנָּקָה בַּחֲטָם. רִבִּי זְעִירָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. שׁוּר שֶׁעִיסּוּקוֹ רַע יוֹצֵא בַּפְּרוּמְבִּיָא

שֶׁלּוֹ. וְרִבּוֹתֵינוּ שֶׁבַּגּוֹלָה נָהֲגוּ כֵן. רִבִּי לֵיְיא רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמְעוֹן בַּר חִייָא. כֶּלֶב יוֹצֵא בַּסּוֹגֵר שֶׁלּוֹ. אִם לְחַכּוֹת בּוֹ אָסוּר. אִם בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא לֶאֱכוֹל אַפְסָרוֹ מוּתָּר.

גְּנִיבָה אָמַר. הֲלָכָה הִיא הָיָה מְלַמֵּד וּבָא. כְּדָא דְתַנְיָן. שֶׁלֹּא כִּרְצוֹן חֲכָמִים. תַּנֵּי רִבִּי יוּדָה בַּר פָּזִי רַב דְּלֶיְיה. אָמְרוּ לוֹ. אוֹ עָמוֹד מְבֵינוֹתֵינוּ אוֹ הַעֲבֵר רְצוּעָה מִבֵּין קַרְנֶיהָ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. שֶׁהָיָה מַתְרִיס כְּנֶגְדָּן. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה. פַּעַם אַחַת יָצְאַת וְהִשְׁחִירוּ שִׁינָּיו מִן הַצּוֹמוֹת. אָמַר רִבִּי אִידִי דְּחוּטְרֵיהּ. אִשְׁתּוֹ הָיִית. וּמְנַיִין שֶׁאִשְׁתּוֹ קְרוּיָה עֶגְלָה. לוּלֵא חֲרַשְׁתֶּם בְּעֶגְלָתִי לֹא מְצָאתֶם חִידָתִי. תַּמָּן אָמְרִין. שְׁכֵינְתּוֹ הָיְתָה. וְיֵשׁ אָדָם נֶעֱנָשׁ עַל שְׁכֵינְתּוֹ. אָמַר רִבִּי קִירִיס דִּידְמָא. לְמַדְתָּ שֶׁכָּל מִי שֶׁהוּא סָפֵק בְּיָדוֹ לִמְחוֹת וְאֵינוֹ מַמְחֶה קַלְקָלָתוֹ תְלוּיָה בּוֹ.

פרק ו

הלכה א

משנה: בַּמָּה אִשָּׁה יוֹצְאָה וּבַמָּה אֵינָהּ יוֹצְאָה. לֹא תֵצֵא אִשָּׁה לֹא בְחוּטֵי צֶמֶר וְלֹא בְחוּטֵי פִשְׁתָּן וְלֹא בִרְצוּעוֹת שֶׁבִּרְאשָׁהּ וְלֹא תִטְבּוֹל בָּהֶן עַד שֶׁתְּרַפֵּם. לֹא בַטּוֹטָפֶת וְלֹא בַסִּנְבּוּטִין בִּזְמַן שֶׁאֵינָן תְּפוּרִין וְלֹא בַכָּבוּל לְרָשׁוּת הָרַבִּים. וְלֹא בְעִיר שֶׁל זָהָב וְלֹא בַקַּטָּלָה וְלֹא בַנְּזָמִים וְלֹא בְטַבַּעַת שֶׁאֵין עָלֶיהָ חוֹתָם וְלֹא בְמַחַט שֶׁאֵינָהּ נְקוּבָה וְאִם יָצְאַת אֵינָהּ חַיֶּבֶת חַטָּאת׃

הלכה: בַּמָּה אִשָּׁה יוֹצְאָה כול׳. רַב נַחְמָן בַּר יַעֲקֹב אָמַר. עַל יְדֵי שֶׁהִיא מַתְרָתָן שֶׁהֵן חָצִין בְּנִידָּתָהּ וְהִיא שְׁכִיחָה וּמְהַלֶּכֶת בָּהֶן אַרְבַּע אַמּוֹת. אָמַר רִבִּי מָנָא. בְּקַדְמַיְיתָא הֲוִינָן אָמְרִין. עַל יְדֵי שֶׁהִיא מַתֶּרֶת אֶת הַתָּפוּר. וְלֹא הֲוִינָן אָמְרִין כְּלוּם. תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. חוּתֶל שֶׁל תְּמָרִים קוֹרֵעַ וּמַתִּיר וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִקְשׁוֹר. תַּמָּן תַּנִּינָן. אֵילּוּ חוֹצְצִין בָּאָדָם. חוּטֵי צֶמֶר וְחוּטֵי פִשְׁתָּן וְהָרְצוּעוֹת שֶׁבְּרֹאשֵׁי הַבָּנוֹת. שְׁמוּאֵל אָמַר. לֵית כָּאן שֶׁלְּשֶׁיעֵר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יְהוּדָה אֶלָּא שֶׁלְּצֶמֶר. הָא שֶׁלְּשֶׁיעֵר דִּבְרֵי הַכֹּל אֵין חוֹצְצִין. רִבִּי בַּא בְשֵׁם רַב יְהוּדָה רִבִּי זְעוּרָא בְשֵׁם רַבָּנִין. הָיְתָה נַיְמָא אַחַת. חוֹצֶצֶת. שְׁתַּיִם סָפֵק. שָׁלֹשׁ אֵינָן חוֹצְצוֹת. רִבִּי זְעִירָא בָעֵי. קָשַׁר נַיְמָא לַחֲבֵירְתָּהּ. אַחַת הִיא. אַחַת לִשְׁתַּיִם שְׁתַּיִם הֵן. לְשָׁלֹשׁ שָׁלֹשׁ הֵן. רַב יְהוּדָה אָמַר. זוֹ שֶׁהִיא יוֹרֶדֶת לִטְבּוֹל לְנִידָּתָהּ קוֹשֶׁרֶת שְׁעָרָהּ כִּזְנָב הַסּוּס. לְעוּבְרָה וּסְמִיךְ עָלֵי.

כָּהֲנָא שָׁאַל לְרַב. מָהוּ מֵיפַק בְּאִילֵּין תִּיכַּיָיא. אֲמַר לוֹן. כֵּן אָמְרִין. אָסוּר לוֹ לְאָדָם לָצֵאת בְּהֶמְיָנֵי. רַב הוּנָא הוֹרִי לְאִיתְתֵּיהּ דְּרֵישׁ גְּלוּתָא מִיתַּן לִיבְרָה דְּדָהֲבָא עַל קַפִּילִיטָהּ. רִבִּי יוֹחָנָן הוֹרִי לְאִילֵּין דְּבֵית כּוֹן תְּמִינָא טַלְיָיה דְּמַרְגְּלִיתָא עַל פַּרְגּוֹזְתָּא. אָמַר רִבִּי אִילָא. כָּל הַמְחוּבָּר לִכְסוּת הֲרֵי הוּא כִּכְסוּת. וְתַנִּינָן. יוֹצֵא הוּא בְזוֹגִין שֶׁבִּכְסוּתוֹ וְאֵינוֹ יוֹצֵא בְזוֹגִין

שֶׁבְּצַוָּארוֹ. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. בֵּין אֵילוּ בֵּין אֵילוּ מְקַבְּלִין טוּמְאָה. וְאִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. בֵּין אֵילוּ בֵּין אֵילוּ אֵין מְקַבְּלִין טוּמְאָה. מָאן דָּמַר. בֵּין אֵילוּ בֵּין אֵילוּ מְקַבְּלִין טוּמְאָה. בְּשֶׁעָשָׂה לָהֶן אֻמְבּוֹלֵי. וּמָאן דָּמַר. בֵּין אֵילוּ בֵּין אֵילוּ אֵין מְקַבְּלִין טוּמְאָה. בְּשֶׁלֹּא עָשָׂה לָהֶן אֻמְבּוֹלֵי. וְאֶפִילוּ עָשָׂה לָהֶן אֻמְבּוֹלֵי יְהוּ טְהוֹרִין. וְלֹא כֵן אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ שִׁמְעוֹן בַּר אַבָּא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. בְּזוֹגִין שֶׁבָּעֲרִיסָה. תְּרֵין אֻמּוּרִין. חַד אָמַר. מוֹלִיךְ וּמֵבִיא וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַשְׁמִיעַ אֶת הַקּוֹל. וְחָרְנָה אָמַר. אִם הִשְׁמִיעַ אֶת הַקּוֹל אָסוּר. וְאִם לָאו מוּתָּר. תַּמָּן. אִם אֵינָן עֲשׂוּיִין לְהַשְׁמִיעַ אֶת הַקּוֹל בַּשַּׁבָּת עֲשׂוּיִין הֵן לְהַשְׁמִיעַ אֶת הַקּוֹל בַּחוֹל. בְּרַם הָכָא. אִם אֵין עֲשׂוּיִין לְהַשְׁמִיעַ הַקּוֹל לֹא בַחוֹל וְלֹא בַשַּׁבָּת מִפְּנֵי מָה עָשָׂה לָהֶן אֻמְבּוֹלֵי.

לֹא בַטּוֹטָפֶת. רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה. קוּבְּטִירָה. דְּבָר שֶׁהוּא נוֹתֵן בְּמָקוֹם הַטּוֹטָפֶת. וְלֹא בַסַּנְבּוּטִין. צוֹבְעִין תּוֹתְבָן. לֹא בַכָּבוּל. סֻכּוּסָה. תַּנֵּי. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר מַתִּיר. רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם כָּהֲנָא. אַתְיָא דְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָעְזָר כְּרִבִּי. כְּמַה דְרִבִּי אָמַר. דָּבָר שֶׁהוּא טָמוּן מוּתָּר. כֵּן רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָעְזָר אָמַר. דָּבָר שֶׁהוּא טָמוּן מוּתָּר.

תַּכְשִׁיטִין לָמָּה הֵן אֲסוּרִין. אָמַר רִבִּי בָּא. עַל יְדֵי שֶׁהַנָּשִׁים שַׂחְצָנִיּוֹת וְהִיא מַתִּרְתָּן לְהַרְאוֹתָן לַחֲבֵירְתָהּ וְהִיא שְׁכֵיחָה וּמְהַלֶּכֶת בָּהֶן אַרְבַּע אַמּוֹת.

תַּנֵּי רִבִּי חֲלַפְתָּא בֶּן שָׁאוּל. תַּכְשִׁיטִין אָסוּר לְשַׁלְחָן. אָמַר רִבִּי מִינָא. לֹא אָמְרוּ אֶלָּא לְשַׁלְחָן. הָא לְלִבְשָׁן מוּתָּר. תַּנֵּי. מְטַלְטְלִין אֶת הַשּׁוֹפָר לְהַשְׁקוֹת בּוֹ אֶת הַתִּינוֹק. וְאֶת הַפִּנָּקְס וְאֶת הַקַּרְקֹשׁ וְאֶת הַמִּרְאֶה לְכַסּוֹת בָּהֶן אֶת הַכֵּלִים. אָמַר רִבִּי בּוּן. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן שָׁאסוּר לְלוֹבְשָׁן. דְּתַנִּינָן. כָּל שֶׁנִּיאוֹתִין בּוֹ בְיוֹם טוֹב מְשַׁלְחִין אוֹתָן. אִם אוֹמֵר אַתְּ שְׁמוּתָּר לְלוֹבְשָׁן יְהֵא מוּתָּר לְשַׁלְחָן. וּמַה הָדָא דְתַנֵּי. מְטַלְטְלִין אֶת הַשּׁוֹפָר לְהַשְׁקוֹת אֶת הַתִּינוֹק. וְאֶת הַקַּרְקֹשׁ וְאֶת הַמִּרְאֶה לְכַסּוֹת בָּהֶן אֶת הַכֵּלִים. בְּשֶׁיֵּשׁ עֲלֵיהֶן תּוֹאַר כְּלִי. עַד כְּדוֹן תַּכְשִׁיטִין שֶׁלְּזָהָב. וְאֶפִילוּ תַּכְשִׁיטִין שֶׁלְּכֶסֶף. אָמְרִין בְּשֵׁם רִבִּי יִרְמְיָה. אָסוּר. אָמְרִין בְּשֵׁם רִבִּי יִרְמְיָה. מוּתָּר. אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה. אֲנָא יָדַע רֵישָׁא וְסֵיפָא. טַלְיָין דַּקִּיקִין הַוָיִין מִתְרַבְּיָין בְּדָרְתֵּיהּ דְּרִבִּי יִרְמְיָה. אֲתָא וְשָׁאַל לְרִבִּי זְעִירָא. אָמַר לֵיהּ. לָא תִיסּוֹר וְלֹא תִישְׁרֵי.

אֵין רוֹאִין בַּמִּרְאֶה בַּשַּׁבָּת. אִם הָיְתָה קְבוּעָה בַּכּוֹתֶל. רִבִּי מַתִּיר. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין. רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי בָּא. טַעֲמֵיהּ דְּהָדֵין דְּאָסַר. פְּעָמִים שֶׁהִיא רוֹאָה נִימָא אַחַת לְבָנָה וְהִיא תּוֹלְשָׁתָהּ וְהִיא בָאָה לִידֵי חִיּוּב חַטָּאת. וְהָאִישׁ אֲפִילוּ בַחוֹל אָסוּר. שֶׁאֵינָהּ דֶּרֶךְ כְּבוֹד. שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים הִתִּירוּ לְבֵית רִבִּי. שֶׁיְּהוּ רוֹאִין בַּמִּרְאֶה. וְשֶׁיְּהוּ מְסַפְּרִין קוֹמֵי. וְשֶׁיְּהוּ מְלַמְּדִין אֶת בְּנֵיהֶן יְוָונִית. שֶׁהָיוּ זְקוּקִין לַמַּלְכוּת. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מוּתָּר אָדָם לְלַמֵּד אֶת בִּתּוֹ יְוָונִית. מִפְּנֵי שֶׁהוּא תַכְשִׁיט לָהּ. שָׁמַע שִׁמְעוֹן בַּר בָּא וְאָמַר. בְּגִין דְּרִבִּי אַבָּהוּ

בָּעֵי מַלְפָּה בְנָתֵיהּ יָוונִית הוּא תֵלֵי לָהּ בְּרִבִּי יוֹחָנָן. שְׁמַע רִבִּי אַבָּהוּ וְמַר. יָבֹא עָלַי אִם לֹא שְׁמַעְתִּיהָ מִן רִבִּי יוֹחָנָן.

תַּנֵּי. אֵין יוֹצְאִין בְּאִיסְטָמָא. שְׁלֹשָׁה דְבָרִים נֶאֱמְרוּ בְאִיסְטָמָא. אֵין בָּהּ מִשּׁוּם כִּלְאַיִם. וְאֵינָהּ מְטַמְּאָה בִנְגָעִים. וְאֵין יוֹצְאִין בָּהּ בַּשַּׁבָּת. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר. אַף אֵין בָּהּ מִשּׁוּם עֲטָרָה לְכַלּוֹת.

וְלֹא בְעִיר שֶׁלְּזָהָב. רַב יְהוּדָה אָמַר. כְּגוֹן יְרוּשָׁלֵם דִּדְהָב. רַבָּנִן דְּקֵיסָרִין אָמְרִין. פרוש טוק טקלין. מַעֲשֶׂה בְרִבִּי עֲקִיבָה שֶׁעָשָׂה לְאִשְׁתּוֹ עִיר שֶׁלְּזָהָב. חַמְתֵּיהּ אִיתְּתֵיהּ דְּרַבָּן גַּמְלִיאֵל וְקַנְיָיתּ בָּהּ. אָתַת וְאָמְרַת קוֹמֵי בַעֲלָהּ. אָמַר לָהּ. הָכֵין הַוְיִית עָבְדַת לִי כְּמָה דַהֲוָות עָבְדָה לֵיהּ. דַּהֲוָות מְזַבְּנָה מִקְלִיעָתָא דְרֵישֵׁהּ וְיָהֲבָה לֵיהּ וְהוּא לְעֵי בְאוֹרַיְתָא. תַּמָּן תַּנִּינָן. שְׁנַיִם מִשֵּׁם רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. יוֹצְאָה אִשָּׁה בְּעִיר שֶׁלְּזָהָב וּמַפְרִיחֵי יוֹנִים פְּסוּלִין מִן הָעֲדוּת. תַּנֵּי. רִבִּי מֵאִיר מְחַיֵּיב. בֵּין רִבִּי מֵאִיר לְרַבָּנִן נִיחָא. רִבִּי מֵאִיר מְחַיֵּיב וַחֲכָמִים פּוֹטְרִין. בֵּין רִבִּי אֱלִיעֶזֶר לְרַבָּנִן נִיחָא. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר מַתִּיר וַחֲכָמִים אוֹסְרִין. בֵּין רִבִּי מֵאִיר לְרִבִּי אֱלִיעֶזֶר קַשְׁיָא. רִבִּי מֵאִיר מְחַיֵּיב רִבִּי אֱלִיעֶזֶר מַתִּיר.

רִבִּי אִנְיָנִי בַּר סוֹסַיי אָמַר מִשּׁוּם רִבִּי לִיעֶזֶר. כָּל מָקוֹם שֶׁאָמְרוּ. לֹא תֵצֵא. וְאִם יָצָתָה חַיֶּיבֶת חַטָּאת. אֲסוּרָה לָצֵאת בּוֹ בֶּחָצֵר. כָּל מָקוֹם שֶׁאָמְרוּ. לֹא תֵצֵא. וְאִם יָצָתָה אֵינָהּ חַיֶּיבֶת חַטָּאת. מוּתֶּרֶת לָצֵאת בּוֹ בֶּחָצֵר. רִבִּי בָּא בַּר כֹּהֵן בְּשֵׁם רַב שִׁשֶּׁת. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. וּבַכָּבוֹל וּבְפֵיאָה נָכְרִית בֶּחָצֵר. רִבִּי לֵייָא בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר חֵייָא. אֲפִילוּ בְמָקוֹם שֶׁאָמְרוּ. לֹא תֵצֵא. וְאִם יָצְאת אֵינָהּ חַיֶּיבֶת חַטָּאת. אֲסוּרָה לָצֵאת בּוֹ לְחָצֵר. וְהָאִישׁ עַל יְדֵי שֶׁאֵינוֹ שָׁחוּץ מוּתָּר. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. רַבָּן גַּמְלִיאֵל בְּרִבִּי יָרַד לְטַיֵּיל בְּתוֹךְ חֲצֵירוֹ בַּשַּׁבָּת וּמַפְתֵּחַ שֶׁלְּזָהָב בְּיָדוֹ. וְנֶעֱרוּ בוֹ חֲבֵירָיו מִשֵּׁם תַּכְשִׁיט. הָדָא אָמְרָה. הֶעָשׂוּי לְשֵׁם תַּכְשִׁיט אָסוּר. הָדָא אָמְרָה. עֲשׂוּי לְכָךְ וּלְכָךְ. הָדָא אָמְרָה. אֶחָד הָאִישׁ וְאֶחָד הָאִשָּׁה. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילוּ בְמָקוֹם שֶׁאָמְרוּ. לֹא תֵצֵא. וְאִם יָצְתָה אֵינָהּ חַיֶּיבֶת חַטָּאת. אֲסוּרָה לָצֵאת בּוֹ בֶּחָצֵר.

הלכה ב

משנה: לֹא יֵצֵא הָאִישׁ בְּסַנְדָּל מְסוּמָּר וְלֹא בַיָּחִיד בִּזְמַן שֶׁאֵין בְּרַגְלוֹ מַכָּה וְלֹא בַתְּפִלָּה וְלֹא בַקָּמִיעַ בִּזְמַן שֶׁאֵינוֹ מִן הַמּוּמְחֶה וְלֹא בַשִּׁרְיוֹן וְלֹא בַקַּסְדָּא וְלֹא בַמַּגָּפַיִם וְאִם יָצָא אֵינוֹ חַיָּיב חַטָּאת:

הלכה: מִפְּנֵי מַה גָּזְרוּ עַל סַנְדָּל מְסוּמָּר. יֵשׁ אוֹמְרִים. שֶׁהָיוּ רוֹאוֹת אֶת רֹאשׁוֹ וּמַפִּילוֹת. וְיֵשׁ אוֹמְרִים. שֶׁהָיוּ שׁוֹמְעוֹת קוֹלוֹ וּמַפִּילוֹת. וְיֵשׁ אוֹמְרִים. עַל יְדֵי שֶׁהָיוּ נִדְחָקִין זֶה בָּזֶה וְהוֹרְגִין זֶה אֶת זֶה. מַה נְפִיק מִן בֵּינֵיהוֹן. הדוסטא. מָאן דְּמַר. שֶׁהָיוּ רוֹאוֹת אֶת רֹאשׁוֹ וּמַפִּילוֹת. מוּתָּר. וּמָאן דְּמַר. שֶׁהָיוּ שׁוֹמְעוֹת קוֹלוֹ וּמַפִּילוֹת אוֹ שֶׁהָיוּ נִדְחָקִין זֶה בָּזֶה וְהוֹרְגִין

זֶה אֶת זֶה. אָסוּר. וְלֹא בְשָׁעַת הַשְׁמָד גְּזָרוּ. מִכֵּיוָן שֶׁעָבַר הַשְׁמָד יְהֵא מוּתָּר. לֹא עָמַד בֵּית דִּין וּבִיטֵּל. מֵעַתָּה אֲפִילוּ בַחוֹל. לָאו אוֹרְחֵיהּ דְּבַר נַשָּׁא מִיהֲוֵי לֵיהּ תְּרֵין סַנְדָּלִין. חַד לַחוֹלָא וְחַד לְשׁוֹבְתָא. תַּנֵּי. טָלָה עָלָיו מַטְלִית מִלְמַטָּן מוּתָּר. רִבִּי יוּדָן בֵּירִבִּי יִשְׁמָעֵאל הֲוָות רַגְלֵיהּ שָׁחֲקָה וְעָבְדוּן לֵיהּ כֵּן.

כַּמָּה מַסְמְרִין יְהוּ בוֹ. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. חֲמִשָּׁה. כַּחֲמִשָּׁה סִפְרֵי תוֹרָה. רִבִּי חֲנִינָא אָמַר. שִׁבְעָה. וּכְיָמֶיךָ דָּבְאֶךָ. נְהִגִין רַבָּנִין כָּהָדָא דְרִבִּי חֲנִינָא. דְּרַשׁ רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי חֲנִינָא. תִּשְׁעָה. רִבִּי הָיָה נוֹתֵן שְׁלֹשָׁה עָשָׂר בָּזֶה וְאַחַד עָשָׂר בָּזֶה. כְּמִינְיָין מִשְׁמָרוֹת. וּכְמַשְׁמָרוֹת נְטוּעִים. מַה מִּשְׁמָרוֹת כ״ד אַף מסמרים כ״ד. רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָא אָמַר. כְּלִיבִית אֵינָהּ עוֹלָה לְמִינְיָין מַסְמֵרִים. רִבִּי זְעִירָא שָׁאַל לְרִבִּי בָּא בַּר זַבְדָּא. מָהוּ לִיתְּנֵם עַל גַּבֵּי סַנְדָּל אֶחָד. אֲמַר לֵיהּ. שָׁרֵי. מָהוּ לִיתְּנֵם עַל גַּבֵּי מִנְעָל אֶחָד. אֲמַר לֵיהּ. שָׁרֵי. אֵין מְגָרְדִין מִנְעָלִים וְסַנְדָּלִים אֲבָל סָכִין וּמַדִּיחִין אוֹתָן. רִבִּי קִרִיסְפַּיָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. תַּלְמִידוֹי דְרִבִּי חִיָּיה רוֹבָא אָמְרִין. הָרִאשׁוֹנִים הָיוּ אוֹמְרִין. מְגָרְדִין. וְהָאַחֲרוֹנִים הָיוּ אוֹמְרִין. אֵין מְגָרְדִין. וְאִיתְּשָׁלַת לְרִבִּי וָמַר. אֵין מְגָרְדִין. אֲמַר רִבִּי זְעִירָא. הָא אֲזִילָא חָדָא מִן תַּלְמִידוֹי דְרִבִּי חִיָּיא רוֹבָא. דְּרַבָּנִן דְּקֵיסָרִין בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. כְּדִבְרֵי מִי שֶׁהוּא אוֹמֵר. מְגָרְדִין. וּבִלְבַד לַאֲחוֹרֵי הַסַּכִּין. אֲמַר רִבִּי חִיָּיה בַּר אַשִׁי. נְהִיגִין הֲווֹינָן יָתְבִין קוֹמֵי רִבִּי מַשְׁחִין וּמַשּׁוּגִין. אֲבָל לֹא מְגָרְדִין. אֵין סָכִין מִנְעָלִין וְסַנְדָּלִין. לֹא יִסּוֹךְ אָדָם אֶת רַגְלוֹ וְהוּא בְתוֹךְ הַמִּנְעָל וְאֶת רַגְלוֹ וְהִיא בְתוֹךְ הַסַּנְדָּל. אֲבָל סָךְ הוּא אֶת רַגְלוֹ וְנוֹתְנָהּ בְּתוֹךְ הַמִּנְעָל וְאֶת רַגְלוֹ וְנוֹתְנוֹ בְּתוֹךְ הַסַּנְדָּל. סָךְ שֶׁמֶן וּמִתְעַגֵּל עַל גַּבֵּי קַטוֹבַּלֵייא חֲדָשָׁה וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. לֹא יִתְּנֶנָּה עַל גַּבֵּי טַבֵּלָה שֶׁלְּשַׁיֵּישׁ וּמִתְעַגֵּל עָלֶיהָ. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל מַתִּיר.

אֵין לוֹבְשִׁין מִנְעָלִין וְסַנְדָּלִין חֲדָשִׁים אֶלָּא אִם כֵּן לָבְשָׁן וְהָלַךְ בָּהֶן מִבְּעוֹד יוֹם. כַּמָּה יְהֵא בְהִילוּכָן. בְּנֵי בֵּרַתֵּיהּ דְּבַר קַפָּרָא אָמְרִין. מִבֵּית רַבָּא דְּבַר קַפָּרָא עַד בֵּית רַבֵּיהּ דְּרִבִּי הוֹשַׁעְיָא. צִיפּוֹרָאֵי אָמְרִין. מִן כְּנִישְׁתָּא דְבַבְלָאֵי עַד דַּרְתֵּיהּ דְּרִבִּי חָמָא בַּר חֲנִינָה. טִיבֶּרְאֵי אָמְרִין. מִן סִדְרָא רוֹבָא עַד חָנוּתֵיהּ דְּרִבִּי הוֹשַׁעְיָה.

סַנְדָּל שֶׁנִּפְסְקוּ אָזְנָיו שֶׁנִּפְסְקוּ חַבָטָיו שֶׁנִּפְסְקוּ תַּרְסִיּוֹתָיו אוֹ שֶׁפִּירְשָׁה רוֹב אַחַת מִכַּפָּיו טָהוֹר. נִפְסְקָה אַחַת מֵאָזְנָיו אַחַת מֵחַבָטָיו אַחַת מִתַּרְסִיּוֹתָיו אוֹ שֶׁפִּירְשׁוּ רוֹב מִכַּפָּיו טָמֵא. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. הַפְּנִימִית טְמֵאָה וְהַחִיצוֹנָה טְהוֹרָה. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי טֶבָלַיי חָנִין בַּר בָּא בְשֵׁם רַב. הֲלָכָה כְּרִבִּי יְהוּדָה לְעִנְיַין שַׁבָּת.

רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק הֲוָה לֵיהּ עוֹבְדָא. שְׁלַח לְרִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא גַּבֵּי רִבִּי חִיָּיא בַּר בָּא. אֲמַר לֵיהּ. כְּשֵׁם שֶׁהֵן חֲלוּקִין בַּשַּׁבָּת כָּךְ הֵן חֲלוּקִין בַּטוּמְאָה. וְהוֹרֵי לֵיהּ כְּרַבָּנִן. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק בָּעֵי. וְשָׁמַע מֵימַר הֲלָכָה כְּרִבִּי יְהוּדָה וְהוּא מוֹרֵי לֵיהּ כְּרַבָּנִין.

רִבִּי אָחָא בַּר יִצְחָק הֲוָה לֵיהּ עוֹבָדָא. שְׁלַח שְׁאַל לְרִבִּי זְעִירָא. רִבִּי זְעִירָא שָׁאַל לְרִבִּי אִימִּי. אָמַר לוֹ. וּכְדִבְרֵי מִי שֶׁהוּא מְטַמֵּא אָסוּר לָצֵאת בּוֹ. כְּדִבְרֵי מִי שֶׁהוּא מְטַהֵר מוּתָּר לָצֵאת בּוֹ. וְלָא אַפִּיק גַּבֵּי כְּלוּם.

תַּנֵּי. אֲבָל מְטַיֵּיל הוּא בָּהֶן עַד שֶׁהוּא מַגִּיעַ עַד פֶּתַח חֲצֵירוֹ. רִבִּי אָחָא וְרִבִּי זְעִירָא הֲווֹן מְטַיְּילִין בְּאִיסְטְרָטִין. אִיפְּסִיק סַנְדָּלֵיהּ דְּרִבִּי אָחָא. מִן דְּמַטוּן לְפוּלֵי אָמַר לֵיהּ. זֶהוּ פֶּתַח חֲצֵירָךְ. רִבִּי אָחָא כָּרִיךְ סִבְנֵיהּ עֲלֵיהוֹן. רִבִּי אַבָּהוּ כָּרוּךְ אַגִּיד מלבניקי. סָבַר רִבִּי אַבָּהוּ. אַגּוּד מלבניקי מִן הַמּוּכָן הוּא. רִבִּי יוֹנָה טָלְקֵיהּ דַּחֲלִיטְרָה וְיָקַר אוּף צִיבְחַד הֲוָה סִידְרָה יְקִיר. רִבִּי אֶלְעָזָר מְטַלֵּק לֵיהּ. רִבִּי יִרְמְיָה בָּעֵי קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא. מָהוּ לְהַחֲלִיף. אָמַר לֵיהּ. שָׁרֵי. אֲפִילוּ כֵן אָמַר לֵיהּ. פּוּק חֲמִי חַד סִיב וּסְמוֹךְ עֲלוֹי. נְפַק וַאֲשְׁכַּח לְרִבִּי בָּא בַּר מָמָל וּשְׁאַל לֵיהּ וּשְׁרָא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. מַתְנִיתִין אָמְרָה שֶׁהוּא מִין מַלְבּוּשׁ. דְּתַנִּינָן. אוֹ בְּשֶׁלִּשְׁמֹאל בַּיָּמִין חֲלִיצָתָהּ כְּשֵׁירָה. הָדָא דְתֵימַר לְאוֹרֶךְ. אֲבָל לָרוֹחַב צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא חוֹפֶה אֶת רוֹב הָרֶגֶל. וְלֹא בַיָּחִיד. אָמַר רִבִּי אַבָּא. מִפְּנֵי הַחֲשָׁד. שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ. אִישׁ פְּלוֹנִי נִפְסַק סַנְדָּלוֹ וּתְלָאוֹ בֵּית שִׁיחְיוֹ.

בִּזְמַן שֶׁאֵין בָּרֶגֶל מַכָּה. הָא אִם יֵשׁ בָּרֶגֶל מַכָּה הוּא נוֹתֵן. עַל אֵי זֶה מֵהֶן הוּא נוֹתֵן. שְׁמוּאֵל אָמַר. עָל אוֹתָהּ שֶׁאֵין בָּהּ מַכָּה הוּא נוֹתֵן. אִם אוֹמֵר אַתְּ. עָל אוֹתָהּ שֶׁיֵּשׁ בָּהּ מַכָּה הוּא נוֹתֵן. מָאן צָיֵיר לֵיהּ דְּלָא יְתֵן עַל חוֹרְתֵיהּ. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. עָל אוֹתָהּ שֶׁיֵּשׁ בָּהּ מַכָּה הוּא נוֹתֵן. שְׁמָעוֹן בַּר בָּא הֲוָה מְשַׁמֵּשׁ קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן וַהֲוָה מוֹשִׁיט לֵיהּ סַנְדָּלֵיהּ כְּהָדָא דְתַנֵּי בְדָרֶךְ הָאָרֶץ. כְּשֶׁהוּא נוֹעֵל נוֹעֵל שְׂלִימִין וְאַחַר כָּךְ נוֹעֵל שְׂלִשְׁמֹאל. וּכְשֶׁהוּא חוֹלֵץ חוֹלֵץ שְׂלִשְׁמֹאל וְאַחַר כָּךְ חוֹלֵץ שְׂלִימִין. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹחָנָן. בַּבְלַיָּיא. לֹא תַעֲבֵד כֵּן. שֶׁהָרִאשׁוֹנִים לֹא הָיוּ עוֹשִׂין כֵּן. אֶלָּא כְּשֶׁהוּא נוֹעֵל נוֹעֵל שְׂלִשְׁמֹאל וְאַחַר כָּךְ נוֹעֵל שְׂלִימִין. שֶׁלֹּא תְהֵא נִרְאֵית שְׂלִימִין פְּגוּמָה. הָדָא אָמְרָה. עָל אוֹתָהּ שֶׁיֵּשׁ בָּהּ מַכָּה הוּא נוֹתֵן. אָמַר לֵיהּ. אֵין בַּבְלַיָּיא דְקַמְתֵּיהּ עֲלֵיהּ.

יוֹצְאִין בְּתְפִילִּין עֶרֶב שַׁבָּת עִם חֲשֵׁיכָה. וְאֵין יוֹצְאִין בְּסַנְדָּל מְסוּמָּר עֶרֶב שַׁבָּת עִם חֲשֵׁיכָה. מַה בֵּין זֶה לָזֶה. זֶה דַּרְכּוֹ לַחֲלוֹץ. וְזֶה אֵין דַּרְכּוֹ לַחֲלוֹץ.

אֵי זֶהוּ קַמֵּיעַ מוּמְחֶה. כָּל שֶׁרִיפָּא בּוֹ וְשָׁנָה וְשִׁילֵּשׁ. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. נֶאֱמָן הָרוֹפֵא לוֹמַר. קַמֵּיעַ זֶה מוּמְחֶה רִיפִּיתִי בּוֹ וְשָׁנִיתִי וְשִׁילַּשְׁתִּי. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. רִיפֵּא לְאָדָם אֶחָד נֶאֱמָן לְאָדָם אֶחָד. לִשְׁנַיִם נֶאֱמָן לִשְׁנַיִם. לִשְׁלֹשָׁה נֶאֱמָן לְכָל אָדָם.

יוֹצְאִין בְּקַמֵּיעַ מוּמְחֶה בֵּין בִּכְתָב בֵּין בְּעַשְׂבִים. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתְּנֶנּוּ לֹא בְשֵׁיר וְלֹא בְטַבַּעַת. בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי יוּנָתָן. מָהוּ מִיתְנִיתֵיהּ בְּהֶהֵן סִילוֹנָה. אָמַר לֵיהּ. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתְּנֶנּוּ לֹא בְשֵׁיר וְלֹא בְטַבַּעַת. בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי יוּנָתָן. מָהוּ מַפִּיק בְּהַהוּא מוֹמְיֵיקָה. אָמַר לוֹן. מִשֵּׁם תַּכְשִׁיט.

אִי מִשֵּׁם תַּכְשִׁיט הֲוָא לוֹ וְדַנִיֵּאל לוֹסַר. וְהַמְנִיכָא דִי דַהֲבָא עַל צַוְּארֵיהּ. אִי מִשֵּׁם מַשְׂאוּי בַּשַּׁבָּת. נֵימָא. כָּל הַמְחוּבָּר לְכְסוּת הֲרֵי הוּא כִכְסוּת.

רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי. מַכָּה שֶׁנִּתְרַפְּאַת נוֹתְנִין עָלֶיהָ רְטָיָיה. שֶׁאֵינָהּ אֶלָּא כְּמַשְׂמֶרֶת. רִבִּי אָבוּן בְּשֵׁם רַבָּנִין דְּתַמָּן. נוֹתְנִין עַל גַּבֵּי מַכָּה בַּשַּׁבָּת. שֶׁאֵינוֹ אֶלָּא כְּמַשְׂמֶרֶת. אָמַר רִבִּי תַּנְחוּמָא. חוּץ מֵעֲלֵי גְפָנִים שֶׁהֵן לִרְפוּאָה.

אָמַר רִבִּי חוּנָה. הָדָא פּוּאָה עִקָּר טַב סַגִּין טַב הוּא. כַּד דְּאִית בֵּיהּ חֲמִשָּׁה קִטְרִין. שִׁבְעָה קִטְרִין. תִּשְׁעָה קִטְרִין טָבָא סַגִּין. וּבִלְחוּד דְּלָא יִתֵּן מַיִי.

אֵין קוֹרִין פָּסוּק עַל גַּבֵּי מַכָּה בַּשַּׁבָּת. וְהַדִּין דְּקָרֵי עַל יַבְרוּחָה אָסוּר. בּוֹא וּקְרִי אֶת הַפָּסוּק הַזֶּה עַל בְּנֵי שֶׁהוּא מִתְבָּעֵת. תֵּן עָלָיו סֵפֶר תֵּן עָלָיו תְּפִילִּין בִּשְׁבִיל שֶׁיִּשָּׁן. אָסוּר. וְהָא תַנֵּי. אוֹמְרִים הָיוּ שִׁיר פְּגוּעִין בִּירוּשָׁלַם. אָמַר רִבִּי יוּדָן. כָּאן מִשֶּׁנִּפְגַּע כָּאן עַד שֶׁלֹּא נִפְגַּע. וְאֵי זֶהוּ שִׁיר פְּגוּעִין. יי מָה רַבּוּ צָרָיי וְכָל הַמִּזְמוֹר. יוֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן עַד כִּי אַתָּה יְי מַחְסִי עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ.

הלכה ג

משנה: לֹא תֵצֵא אִשָּׁה בְּמַחַט נְקוּבָה וְלֹא בְטַבַּעַת שֶׁיֵּשׁ עָלֶיהָ חוֹתָם וְלֹא בַכּוּכְלִיָיר וְלֹא בַכּוֹבָלֶת וְלֹא בְצָלוֹחִית שֶׁל פִּילְיֵיטוֹן וְאִם יָצְאַת חַייֶבֶת חַטָּאת דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים פּוֹטְרִין בַּכּוֹבָלֶת וּבְצָלוֹחִית שֶׁל פִּילְיֵיטוֹן׃

הלכה: תַּנֵּי. לֹא יֵצֵא הַחַייָט בְּמַחַטּוֹ שֶׁבְּכֶלְיוֹ. וְלֹא הַלְּבֶלֶר בְּקוֹלְמוֹס שֶׁבְּאָזְנוֹ. וְהַצַּבָּע בְּדוּגְמָא שֶׁבְּאָזְנוֹ. וְלֹא הַשּׁוֹלְחָנִי בְּדֵינָר שֶׁבְּאָזְנוֹ. וְאִם יָצְאוּ הֲרֵי אֵילּוּ פְּטוּרִין. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. אוּמָּן בְּאוּמְנוּתוֹ חַייָב. הָא שְׁאָר כָּל הָאָדָם יוֹצְאִין בְּכָךְ. מִחְלָפָא שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי מֵאִיר. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. וְאִם יָצְאַת חַייֶבֶת חַטָּאת. דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְהָכָא הוּא אָמַר הָכִין. רִבִּי מָנָא אָמַר לֵיהּ סְתָם. רִבִּי אָבוּן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. תַּמָּן דֶּרֶךְ הוֹצָאָה בַּנָּשִׁים. בְּרַם הָכָא טְפֵילִין יוֹצְאִין בְּכָךְ. מִחְלָפָה שִׁיטָּתוֹן דְּרַבָּנִין. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. וַחֲכָמִים פּוֹטְרִין בַּכּוֹבָלֶת וּבְצָלוֹחִית שֶׁל פִּילְיֵיטוֹן. הָא בְמַחַט שֶׁאֵינָהּ נְקוּבָה חַייָב. וְדָא הִיא אוּמָּן בְּאוּמְנוּתוֹ חַייָב. אָמַר רִבִּי אָבוּן. תִּיפְתַּר בְּאִשָּׁה גִּידֶּלֶת.

רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי אַבָּא בַּר רַב נַחְמָן. דְּרִבִּי נְחֶמְיָה זוֹ הִיא. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. טַבַּעַת שֶׁלְּמַתֶּכֶת וְחוֹתָם שֶׁלָּהּ שֶׁל אַלְמוֹג טְמֵאָה. טַבַּעַת שֶׁלְּאַלְמוֹג וְחוֹתָמָהּ שֶׁלְּמַתֶּכֶת טְהוֹרָה. תַּנֵּי. רִבִּי נְחֶמְיָה מַחֲלִיף. וְכֵן הָיָה רִבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר. בְּטַבַּעַת אַחַר חוֹתָמָהּ. בְּסוֹפָם אַחַר שְׁלִיבָיו. בְּקוֹלְב אַחַר מַעֲמִידָיו. וְנָעוּל אַחַר סמניריו. אָמַר רִבִּי אִילָא. תִּיפְתַּר דִּבְרֵי הַכֹּל בְּשֶׁהוֹצִיאָהּ לַחְתּוֹם בָּהּ. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. הָיְתָה עֲשׂוּיָה לְכָךְ וּלְכָךְ. הוֹצִיאָהּ לַחְתּוֹם בָּהּ חַייָב. הוֹצִיאָהּ לְשֵׁם תַּכְשִׁיט פָּטוּר אַף עַל הַחוֹתָם. שֶׁאַף הַחוֹתָם טְפֵילָה לְתַכְשִׁיט.

הלכה ד

משנה: לֹא יֵצֵא הָאִישׁ לֹא בַסַּייִף וְלֹא בַקֶּשֶׁת וְלֹא בַתְּרִיס וְלֹא בָאַלָּה וְלֹא בָרוֹמַח וְאִם יָצָא חַייָב חַטָּאת. רִבִּי לִיעֶזֶר אוֹמֵר תַּכְשִׁיטִין הֵן לוֹ. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵינָן לוֹ אֶלָּא גְנַאי שֶׁנֶּאֱמַר וְכִתְּתוּ חַרְבוֹתָם לְאִיתִּים וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת. בִּירִית טְהוֹרָה וְיוֹצְאִין בָּהּ בַּשַּׁבָּת. כְּבָלִים טְמֵאִין וְאֵין יוֹצְאִין בָּהֶן בַּשַּׁבָּת׃

הלכה: כָּתוּב וַחֲמוּשִׁים עָלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. מְלַמֵּד שֶׁהָיוּ מְזוּיָינִים בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר מִינֵי זָיִין. וְאֵי זוֹ הִיא הָאַלָּה. מִן מַה דְתַנֵּי רִבִּי יַעֲקֹב בַּר סוֹסַי רִבִּי יוֹסֵה. מֵאֵימָתַי תּוֹרְמִין אֶת הַגּוֹרָן. מִשֶּׁתֵּיעָקֵר הָאַלָּה. הָדָא אָמְרָה. כְּמִין דִּייקָרָן. וּמַה טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי אֶלְעָזָר. חֲגוֹר חַרְבְּךָ עַל יֶרֶךְ גִּבּוֹר הוֹדְךָ וַהֲדָרְךָ. מַה טַעֲמוֹן דְּרַבָּנִן. וְכִתְּתוּ חַרְבוֹתָם לְאִתִּים. לָאַטְיָן. וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת. לְמִיגְזִיין.

רִבִּי חִייָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. בִּירִית. כָּל שֶׁהִיא יְחִידִית. כְּבָלִים. כָּל שֶׁהַשַּׁלְשֶׁלֶת בֵּינָתַיִם. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. בִּירִית זוֹ אֶצְעָדָה. דְּמַר רַב יְהוּדָה. וַנַּקְרֵב אֶת קָרְבַּן יְי אִישׁ אֲשֶׁר מָצָא כְלִי זָהָב אֶצְעָדָה וְצָמִיד טַבַּעַת עָגִיל וְכוּמָז לְכַפֵּר עַל נַפְשׁוֹתֵינוּ לִפְנֵי יְי. אֶצְעָדָה זוֹ כֻּדּוּפְסָלָה. צָמִיד שֵׁירַיְיא. כְּמַה דְאַתְּ אָמַר. וְהַצְּמִידִים עַל יָדֶיהָ. טַבַּעַת עִיזְקַייָא. עָגִיל קִדְשַׁייָא. כְּמַה דְתֵימַר וַעֲגִילִים עַל אָזְנֵיךְ. וְכוּמָז. יֵשׁ אוֹמְרִין. זֶה טֶפּוֹס שֶׁלְּרֹחַם. וְיֵשׁ אוֹמְרִין. זֶה טֶפּוֹס שֶׁלְּדָדִים. כְּתוּב בַּיּוֹם הַהוּא יָסִיר יְי אֶת תִּפְאֶרֶת הָעֲכָסִים. קוֹרְדִיקַייָה. כְּמַה דְתֵימַר וּבְרַגְלֵיהֶם תְּעַכַּסְנָה. הַשְּׁבִיסִים שלטוניה. כְּמַה דְאַתְּ אָמַר. שָׁבִיס שֶׁלִּסְבָכָה. הַסַּהֲרוֹנִים עוּנקייה. כְּמַה דְאַתְּ אָמַר וַיִּקַּח אֶת הַסַּהֲרוֹנִים אֲשֶׁר בְּצַוְּארֵי גְמַלֶּיהֶם. הַנְּטִיפוֹת שֶׁלְּמֵינִי. הַשֵּׁירוֹת שֵׁירָאִין. וְהָרְעָלוֹת בּלַנְדַיְיא. הַפְּאֵרִים כְּלִילַיָּא. כְּמַה דְאַתְּ אָמַר וּפְאֵרְכֶם עַל רַאשֵׁכֶם. הַצְּעָדוֹת פֻּרוֹפְסָלָה. הַקִּישׁוּרִים קַרְקִישַׁיָּא. וּבָתֵּי הַנֶּפֶשׁ. תִּירְגֵּם עֲקִילַס אסטו מוכריאה. דָּבָר שֶׁנִּיתָּן עַל בֵּת הַנֶּפֶשׁ. וְהַלְּחָשִׁים קַדְּשַׁיָּא. דָּבָר שֶׁהוּא נִיתָּן עַל בֵּית הַלְּחִישָׁה. הַטַּבָּעוֹת עִיזְקַיָּא. נִיזְמֵי הָאַף דָּבָר שֶׁהוּא נָתוּן עַל גַּב הָחוֹטֶם. הַמַּחֲלָצוֹת פֵּירְזוֹמַטָא. הַמַּעֲטָפוֹת קוֹלְכִין וּמְעַפְּרָן. הַמִּטְפָּחוֹת סַבָּנְיָין רַבְרְבָן. וְהַחֲרִיטִין זוֹנְרִין מְצַיְירִין וְאוֹלוֹסֵרִיקָא מְצַיְירִין. כְּמַה דְתֵימַר וַיִּקַּח מִיָּדָם וַיָּצַר אֹתוֹ בַּחֶרֶט. הַגִּילְיוֹנִים גַּלְגַּלַיָּא. הַסְּדִינִים סַדִּינַיָּא. הַצְּנִיפוֹת אוֹלַרְיָיא כְּמַה דְתֵימַר וְאוֹמַר יְשִׂימוּ... הַצָּנִיף הַטָּהוֹר עַל רֹאשׁוֹ. וּכְתִיב וְהָיִית עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת בְּיַד יְי וּצְנִיף מְלוּכָה בְּכַף אֱלֹהָיִךְ. הָרְדִידִים לְסוֹטָה. כְּמַה דְתֵימַר נָשְׂאוּ אֶת רְדִידֵי מַעֲלֵי שׁוֹמְרֵי הַחוֹמוֹת.

הלכה ה

משנה: יוֹצְאָה אִשָּׁה בְּחוּטֵי שֵׂיעָר בֵּין מִשֶּׁלָּהּ בֵּין מִשֶּׁל חֲבֶירְתָּהּ בֵּין מִשֶּׁל בְּהֵמָה וּבַטּוֹטָפֶת וּבַסַּנְבּוּטִין בִּזְמַן שֶׁהֵן תְּפוּרִין וּבַכָּבוּל וּבְפֵיאָה נָכְרִית בֶּחָצֵר וּבְמוֹךְ שֶׁבְּאָזְנָהּ

וּבְמוֹךְ שֶׁבְּסַנְדָּלָהּ וּבְמוֹךְ שֶׁהִתְקִינָה לְנִידָּתָהּ. בַּפִּלְפֵּל וּבְגַרְגִּר מֶלַח וּבְכָל דָּבָר שֶׁתִּתֵּן לְתוֹךְ פִּיהָ וּבִלְבַד שֶׁלֹּא תִתֵּן בַּתְּחִילָה בַּשַּׁבָּת. וְאִם נָפַל לֹא תַחֲזִיר. שֵׁן תּוֹתֶבֶת וְשֵׁן שֶׁל זָהָב רִבִּי מַתְיָר. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין׃

הלכה: אָנָן כַּרְ אִימֵּי אָמַר קוֹמֵי רִבִּי יְהוּדָה מְנַשְּׁיָא בַּר מְנַשֶּׁה יִרְמְיָה. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא תֵצֵא לֹא יַלְדָּה בְּשֶׁלְזִקִינָה וְלֹא זְקִינָה בְּשֶׁלְיַלְדָּה. וְהַתַּנִּינָן. הַבָּנוֹת יוֹצְאוֹת בְּחוּטִין. רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה. אֲפִילּוּ כָרוּךְ עַל צַוָּארָהּ. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. תִּמָּן אֲפִילּוּ שֶׁאֵינָהּ יְכוֹלָה לְהָבִיא חוֹטָמָהּ לְשַׁעֲרָהּ יוֹצְאָה הִיא. בְּרַם הָכָא לֹא תֵצֵא לֹא יַלְדָּה בְּשֶׁלְזִקִינָה וְלֹא זְקִינָה בְּשֶׁלְיַלְדָּה.

אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ. כָּל שֶׁהוּא תוֹשָׁב בְּשׁוֹעֵר נִקְרָא פֵּיאָה. רִבִּי יַנַּאי זְעִירָא נָפַל עוֹדְדֵיהּ דְּאוּדְנֵיהּ. בָּעָא מִיחְזְרִתֵּיהּ בַּשַּׁבָּתָא. וְגָעֲרוּ בּוֹ חֲבֵירָיו מִשּׁוּם תַּכְשִׁיט. רִבִּי יַנַּאי סָבַר מֵימַר. שֶׁמָּן הוּא שֶׁהוּא מְרַפֶּה. וַחֲכָמִים סָבְרִין מֵימַר. מוֹךְ הוּא שֶׁהוּא מְרַפֶּה. וְלֹא כֵן אָמַר רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם רַב זְעִירָא. הַחוֹשֵׁשׁ אָזְנוֹ נוֹתֵן שֶׁמֶן עַל גַּבֵּי רֹאשׁוֹ וְלוֹחֵשׁ. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתֵּן לֹא בְיָד וְלֹא בְכֶלִי. רִבִּי יַנַּאי סָבַר מֵימַר. הֲלָכָה כְּרִבִּי יוֹסֵי. וַחֲבֵרוֹי סָבְרִין מֵימַר. אֵין הֲלָכָה כְּרִבִּי יוֹסֵי. וְלֹא כֵן אָמַר רִבִּי בָּא בַּר כַּהֲנָא רַב חִייָא בַּר אַשִׁי בְּשֵׁם רַב. הֲלָכָה כְּרִבִּי יוֹסֵי. רִבִּי יַנַּאי סָבַר מֵימַר. אָדָם לֹא עָשׂוּ אוֹתוֹ כְּקַרְקַע. וַחֲבֵרוֹי סָבְרִין מֵימַר. אָדָם כְּקַרְקַע הוּא. וְלֹא כֵן אָמַר רִבִּי זְעִירָה. עָשָׂה לוֹ רַב חִייָה בַּר אַשִׁי בֵּית יָד לְמוֹךְ שֶׁבְּאָזְנוֹ. סָבְרִין מֵימַר. אָדָם כְּקַרְקַע הוּא. וְכִינִי. אֶלָּא כִּינִי. רִבִּי יַנַּאי סָבַר מֵימַר. אֵין שְׁכִיחַ וּמְהַלֵּךְ בָּהֶן אַרְבַּע אַמּוֹת. וַחֲבֵרוֹי סָבְרִין מֵימַר. שְׁכִיחַ הוּא וּמְהַלֵּךְ בָּהֶן אַרְבַּע אַמּוֹת.

אָמַר רִבִּי מָנָא. שָׁמְעַת טַעַם מִן רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. וְלָא אֲנָא יָדַע מַה שָׁמְעַת. מַיי כְדוֹן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. מִסְתַּבְּרָא בְּשֵׁן שֶׁלְזָהָב שֶׁעֲמָדָה לָהּ בְּיוֹקֶר לֹא תֵצֵא. דִּי נָפְלָה וּמְחַזְּרָה לֵיהּ. שֵׁן תּוֹתֶבֶת מָה אִית לָךְ. עוֹד הִיא מְבָהֶתָה מֵימוֹר לְנַגָּרָא. עֲבֵד לִי חוֹרִי. הִיא נָפְלָה וּמְחַזְּרָה לֵיהּ.

רִבִּי יָסָה וְרִבִּי אִמִּי. חַד חֲשַׁשׁ שִׁינֵּיהּ וְהוֹרֵי לֵיהּ חַבְרֵיהּ. חַד חֲשַׁשׁ אוּדְנֵיהּ וְהוֹרֵי לֵיהּ חַבְרֵיהּ. וְלָא יְדָעִין מָה אֲמַר דָּא וּמָה אֲמַר דָּא. מִן מַה דְּרִבִּי יָסָה שָׁאַל לְאַסְיֵינֵיהּ דְּרִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא מָה עֲבִידָא שִׁינֵּיהּ דְּרִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא חֲבֵירֵינוּ. מִן מַה דְּלָא אֲמַר רִבִּי יָסָא לֹא בְטֵלָה מִן יוֹמוֹי. הֲוֵי הוּא דְהוֹרֵי לְשִׁינָּא.

רִבִּי יַנַּאי פָּתַר לָהּ בְּפִילְפֵּל וּבְגַרְגִּר מֶלַח. וַחֲבֵרוֹי פָּתְרִין לֵיהּ עַל כּוּלְהֵן.

הלכה ו

משנה: יוֹצְאִין בְּסֶלַע שֶׁעַל הַצִּינִית. הַבָּנוֹת יוֹצְאוֹת בְּחוּטִין אֲפִילּוּ בְקִיסְמִים שֶׁבְּאָזְנֵיהֶן. עֲרָבִיּוֹת יוֹצְאוֹת רְעוּלוֹת וּמְדִיּוֹת פְּרוּפוֹת וְכָל אָדָם אֶלָּא שֶׁדִּבְּרוּ חֲכָמִים בַּהוֹוֶה׃

הלכה: יוֹצְאִין בְּסֶלַע שֶׁעַל הַצִּינִית. פּוֹדַגְרָה. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי בָּא בַּר מָמָל. אֲפִילוּ טָס. וְהָא תַנִּינָן. הַבָּנוֹת יוֹצְאוֹת בְּחוּטִין. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב יְהוּדָה. אֲפִילּוּ כָּרוּךְ עַל צַוָּארָהּ. אַבָּא בַּר בָּא מְפַקֵּד לְשִׁמוּאֵל בְּרֵיהּ. לֹא תְקַבֵּל עָלֶיךָ מַתְנִיתָא אֶלָּא. אֲבָל לֹא בְקִיסְמִין שֶׁבְּאָזְנֵיהֶן. כֵּינִי מַתְנִיתָא. עֲרָבִיּוֹת יוֹצְאוֹת רְעוּלוֹת מָדִיּוֹת פְּרוּפוֹת.

הלכה ז

משנה: פּוֹרֶפֶת עַל הָאֶבֶן וְעַל הָאֱגוֹז וְעַל הַמַּטְבֵּעַ וּבִלְבַד שֶׁלֹּא תִפָּרוֹץ בַּתְּחִלָּה בַּשַּׁבָּת׃

הלכה: תַּנֵּי. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. לֹא שָׁנוּ אֶלָּא מַטְבֵּעַ וְאֶבֶן. הָא בְאֱגוֹז מוּתָּר. מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִיטַלְטֵל. אָמַר רַב אָדָא בַּר אַהֲבָה. אַתְיָא דְּרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל כְּרִבִּי מֵאִיר. כְּמַה דְּרִבִּי מֵאִיר אָמַר. דָּבָר שֶׁהוּא מִיטַלְטֵל מוּתָּר. כֵּן רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. דָּבָר שֶׁהוּא מִיטַלְטֵל מוּתָּר.

הלכה ח

משנה: הַקִּיטֵּעַ יוֹצֵא בְקַב שֶׁלּוֹ דִּבְרֵי רִבִּי יוֹסֵי וְרִבִּי מֵאִיר אוֹסֵר. אִם יֵשׁ לוֹ בֵּית קִיבּוּל כְּתִיתִין טָמֵא. סָמוֹכוֹת שֶׁלּוֹ טְמֵאִין מִדְּרָס וְיוֹצְאִין בָּהֶן בַּשַּׁבָּת. וְנִכְנָסִין בָּהֶן לָעֲזָרָה. כִּסֵּא וְסָמוֹכוֹת שֶׁלּוֹ טְמֵאִין מִדְּרָס וְאֵין יוֹצְאִין בָּהֶן בַּשַּׁבָּת וְאֵין נִכְנָסִין בָּהֶן לָעֲזָרָה. אֲנָקְטִמִין טְהוֹרִין וְאֵין יוֹצְאִין בָּהֶן׃

הלכה: שְׁמוּאֵל אָמַר. יוֹצְאִין בּוֹ מִשּׁוּם סַנְדָּל וְנִכְנָסִין בּוֹ לָעֲזָרָה. רִבִּי יַנַּאי מַקְשֶׁה. יוֹצְאִין בּוֹ מִשּׁוּם סַנְדָּל. וְהוּא סַנְדָּל. נִכְנָסִין בּוֹ לָעֲזָרָה. וְאֵינוֹ סַנְדָּל. אָמַר רִבִּי בעא. עַד דִּי הַוָּות מַקְשֶׁה לֵיהּ עַל דִּשְׁמוּאֵל קַשְׁיְיתֵיהּ עַל דְּמַתְנִיתִין. סָמוֹכוֹת שֶׁלּוֹ טְמֵאִין מִדְּרָס. יוֹצְאִין בָּהֶן בַּשַּׁבָּת וְנִכְנָסִין בָּהֶן בָּעֲזָרָה. אָמַר רִבִּי מָנָא. אֶמּוֹר סוֹפָהּ דְּלֵית הִיא פְלִיגָא עַל דִּשְׁמוּאֵל. כִּסֵּא סָמוֹכוֹת שֶׁלּוֹ טְמֵאִין מִדְּרָס. אֵין יוֹצְאִין בָּהֶן בַּשַּׁבָּת וְאֵין נִכְנָסִין בָּהֶן לָעֲזָרָה. אֲנָקְטִמִין טְהוֹרִין וְיוֹצְאִין בָּהֶן. מָהוּ אֲנָקְטִמִין טְהוֹרִין. אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ. הוֹנוֹס קַטְמִין חַמְרָא דְיַיְדָה.

הלכה ט

משנה: הַבָּנִים יוֹצְאִין בְּקִשָּׁרִים וּבְנֵי מְלָכִים בַּזּוּגִין וְכָל אָדָם אֶלָּא שֶׁדִּיבְּרוּ חֲכָמִים בַּהוֹוֶה׃ יוֹצְאִין בְּבֵיצַת הַחַרְגּוֹל וּבְשֵׁן שֶׁל שׁוּעָל וּבְמַסְמֵר הַצָּלוּב מִשּׁוּם רְפוּאָה דִּבְרֵי רִבִּי יוֹסֵי. וְרִבִּי מֵאִיר אוֹסֵר בַּחוֹל מִשּׁוּם דַּרְכֵי הָאֱמוֹרִי׃

הלכה: הַבָּנִים יוֹצְאִין בְּקִשָּׁרִין. בְּקִישְׁרֵי פוּאָה. וּבְנֵי מְלָכִים בַּזּוּגִין. רִבִּי זְעִירָא אָמַר. בַּזּוּגִין שֶׁבְּצַוָּארוֹ. מָהוּ וְכָל אָדָם. בֵּין קְטַנֵּי עֲנִיִּים בֵּין קְטַנֵּי עֲשִׁירִים. רִבִּי אִילָא אָמַר. בַּזּוּגִין שֶׁבִּכְסוּתוֹ. מָהוּ וְכָל אָדָם. בֵּין גְּדוֹלִים בֵּין קְטַנִּים. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי זְעִירָא. יוֹצֵא הוּא אָדָם בַּזּוּגִין שֶׁבִּכְסוּתוֹ. וְאֵינוֹ יוֹצֵא בַּזּוּגִין שֶׁבְּצַוָּארוֹ. אֶלָּא כָּאן בִּגְדוֹלִים וְכָאן בִּקְטַנִּים.

יוֹצְאִין בְּבֵיצַת הַחַרְגּוֹל. טָב לְאוּדְנָא. וּבְשֵׁן שֶׁלְּשׁוּעָל. טָב לְשִׁינָּה. וּבְמַסְמֵר הַצָּלוּב טָב לְעַבָּבִיתָא.

אִית תַּנֵּי וּמַחֲלִיף. רִבִּי חֲנַנְיָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן כְּמַתְנִיתָן. רִבִּי שְׁמוּאֵל רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כָּל שֶׁהוּא מְרַפֵּא אֵין בּוֹ מִשּׁוּם דַּרְכֵי הָאֱמֹרִי. דרגי דרגיבת. מִשּׁוּם דַּרְכֵי הָאֱמֹרִי. רִבִּי יְהוּדָה אָמַר. מִשּׁוּם דְּגוֹן עֲבוֹדָה זָרָה. וְרֹאשׁ דְּגוֹן וּשְׁתֵּי כַפּוֹת יָדָיו. דונו דני. מִשֵּׁם דַּרְכֵי הָאֱמֹרִי. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. מִשֵּׁם דָּן עֲבוֹדָה זָרָה. וְאָמְרוּ חֵי אֱלֹהֶיךָ דָּן. לָאו לָאו. מִשּׁוּם דַּרְכֵי הָאֱמֹרִי. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. מִשֵּׁם עֲבוֹדָה זָרָה. וַיֹּאמְרוּ לָאֵל סוּר מִמֶּנּוּ וְדַעַת דְּרָכֶיךָ לֹא חָפָצְנוּ.

תַּנֵּי רִבִּי חִייָא. עָמַד עָצֶם בְּגָרוֹנוֹ נוֹתֵן מָאוֹתוֹ הַמִּין עַל רֹאשׁוֹ וְאֵין בּוֹ מִשֵּׁם דַּרְכֵי הָאֱמֹרִי. תַּנֵּי רִבִּי לִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב. לֹא תְנַחֲשׁוּ וְלֹא תְעוֹנְנוּ. אַף עַל פִּי שֶׁאֵין נַחַשׁ יֵשׁ סִימָן. וּבִלְבַד לְאַחַר שְׁלֹשָׁה סִימָנִין. כְּגוֹן וַאֲנִי בְּבוֹאִי מִפַּדָּן מֵתָה עָלַי רָחֵל. יוֹסֵף אֵינֶנּוּ וְשִׁמְעוֹן אֵינֶנּוּ וְאֶת בִּנְיָמִן תִּקָּחוּ וגו'.

אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. הוֹלְכִין אַחַר שְׁמִיעַת בַּת קוֹל. מַה טַעַם. וְאָזְנֶיךָ תִּשְׁמַעְנָה דָבָר מֵאַחֲרֶיךָ לֵאמֹר זֶה הַדֶּרֶךְ לְכוּ בוֹ. רִבִּי לָעְזָר עָאַל לְפוֹנֵייהּ. אֲתָא אֶבְטָיוֹנָה דְּרוֹמָאֵי וַאֲקוֹמֵיהּ מֵאֲחוֹרֵיהּ וִיתַב לֵיהּ. אָמַר. הָכֵין כָּל עַמָּא לָא אַקִּים לְבַר נַשׁ אֶלָּא לִי. לֵית אֵיפְשַׁר דַּאֲנָא נְפִיק מִיכָּא עַד דְּנֵידַע מַה הֲווֹי בְסוֹפֵיהּ. וַהֲוָה תַּמָּן חִיוּי. שָׁרִי נְפִיק וִיהַב לֵיהּ עַד דּוּ תַּמָּן אֲחַת דְּרִיבוֹי. וְקָרָא עָלוֹי וְאֶתֵּן אָדָם תַּחְתֶּיךָ וגו'.

חַד תַּלְמִיד מִן דְּבַר קַפְּרָא הֲוָה נְפִיק מִיקְטוֹעַ כִּיסִין. חַמְתֵּיהּ חַד קַייָט חִיוְיָא פָּרֵי בַתְרֵיהּ. אָמַר לֵיהּ. חִיוְיָא פָּרֵי בַתְרָךְ. שְׁבָקֵיהּ וַאֲזַל לֵיהּ בַתְרֵיהּ. וְקָרָא עָלוֹי וְאֶתֵּן אָדָם תַּחְתֶּיךָ.

גָּרְמָנְיָא עַבְדֵיהּ דְּרִבִּי יוּדָה נְשִׂייָא נְפַק. בָּעֵי מֵילְוֵויהּ לְרִבִּי אִילָא. אֲתָא כֶּלֶב שׁוֹטֶה בָּעֵי אֵיתְגְּרַייָא בֵּיהּ בְּרִבִּי אִילָא. גָּעַר בֵּיהּ גָּרְמָנִי. שְׁבְקֵיהּ וַאֲזַל לֵיהּ בַתְרֵיהּ. וְקָרָא עָלוֹי וְאֶתֵּן אָדָם תַּחְתֶּיךָ.

בַּר קַפְּרָא הֲוָה אִיעֲלַל לַחֲדָא קְרָייָא. מִי עָלַל נְכְשַׁל בְּאֶצְבָּעוֹ. עָאַל וּשְׁמַע קָלֵיהּ דְּטַלְיָיא קָרֵי. אִם בְּגַפּוֹ יָבֹא בְּגַפּוֹ יֵצֵא. אָמַר. דּוֹמֶה שֶׁלֹּא עָלַת בְּיָדֵי אֶלָּא הַטָּחָה זוֹ בִלְבַד. וְכֵן הֲווֹת לֵיהּ. רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ הֲווֹ מִתְחַמְּדִין מֵיחֲמֵי אַפּוֹיֵי דִּשְׁמוּאֵל. אָמְרִין. נֵלֵךְ אַחַר שְׁמִיעַת בַּת קוֹל. עָבְרוּן קוֹמֵי סִידְרָא. שָׁמְעוּן קָלֵיהּ דְּטַלְיָיא וּשְׁמוּאֵל מֵת. וְסִיְּימוּן. וְכֵן הֲווֹת לֵיהּ.

רִבִּי יוֹנָה וְרִבִּי יוֹסֵה סָלְקוֹן מְבַקְּרָה לְרִבִּי אָחָא דַּהֲוָה תָּשִׁישׁ. אָמְרִין. נֵלֵךְ בָּתַר שְׁמִיעַת בַּת קוֹל. שָׁמְעוּן קָלֵיהּ דְּאִיתְתָא אָמְרָה לַחֲבֵירְתָהּ. אִיטְפֵי בּוֹצִינָה. אָמְרָה לָהּ. לָא יִתְטְפֵי וְלָא מִיטְפֵי בּוֹצִינֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל.

רִבִּי יוֹחָנָן הֲוָה עָבַר בַּשׁוּקָא. חֲמָא חַד מְזַבֵּן מִן אִילֵּין מֶלְטוֹמָה. אָמַר לֵיהּ. מִן אִילֵּין אַתְּ חַיִי. אָמַר לֵיהּ. אִין. שָׁבְקֵיהּ וַאֲזַל לֵיהּ. בָּתַר שָׁעָה עָבַר גַּבֵּיהּ. אָמַר לֵיהּ. רִבִּי. צְלִי עֲלַוַּיי. דְּמִן הַהִיא שַׁעְתָּא לָא זַבְנִית כְּלוּם. וְאָמַר לֵיהּ. שְׁנִי אַתְרָךְ. פְּעָמִים שֶׁשִּׁינּוּי הַשֵּׁם גּוֹרֵם. פְּעָמִים שֶׁשִּׁינּוּי הַמָּקוֹם גּוֹרֵם.

תְּרֵין תַּלְמִידִין מִן דְּרִבִּי חֲנִינָה הֲווֹן נָפְקִין מִקְטוֹעַ כִּיסִּין. חַמְתּוֹן חָדָא אִיסְטָרוֹלוֹגוֹס. אִילֵּין תְּרֵין מִי נָפְקִין וְלָא חָזְרִין. מִי נָפְקִין פְּגַע בָּהוֹן חַד סָב. אֲמַר לוֹן. זְכוּן עִמִּי. דְּאִית לִי תְּלָתָא יוֹמִין דְּלָא טָעֲמִית כְּלוּם. וַהֲוָה עִמּוֹן חַד עִיגּוּל. קְצוֹן פַּלְגָא וִיהַבִינֵיהּ לֵיהּ. אֲכַל וּצְלִי עֲלֵיהוֹן. אֲמַר לוֹן. תִּתְקַיֵּים לְכוֹן נַפְשֵׁיכוֹן בְּהַדֵּין יוֹמָא. הֵיךְ דְּקַיֵּימְתּוֹן לִי נַפְשִׁי בְּהַדֵּין יוֹמָא. נָפְקוּן בְּשָׁלֵם וְחָזְרוּן בְּשָׁלֵם. וַהֲווּ תַמָּן בְּנֵי אֵינַשׁ דְּשָׁמְעוּן קָלֵיהּ. אָמְרִין לֵיהּ. וְלָא כֵן אָמַרְתָּ. אִילֵּין תְּרֵין מִי נָפְקִין וְלָא חָזְרִין. אֲמַר. אִי דְּהָכָא גַּבְרָא שָׁקֵר דְּאִיסְתְּרוֹלוֹגִיָּא דִידֵיהּ שְׁקָרִין. אֲפִילּוּ כֵן אָזְלוֹן וּפִשְׁפְּשׁוֹן וְאַשְׁכְּחוֹן חֲכִינָה פַּלְגָא בְּהַדָּא מוּבְלָא וּפַלְגָא בְּהַדָּא מוּבְלָא. אָמְרוּ. מַה טִיבוּ עַבְדְּתּוֹן יוֹמָא דֵין. וְתַנְיֵין לֵיהּ עוּבְדָא. אֲמַר. וּמַה הַהוּא גַּבְרָא יְכִיל עֲבִיד. דֶּאֱלָהָהוֹן דִּי יְהוּדַאי מִתְפַּיֵּיס בְּפַלְגּוּת עִיגּוּל.

רִבִּי חוּנָה מְשַׁתֵּעַי הָדֵין עוּבְדָא. חַד גִּיּוּר הֲוָה אִיסְטְרוֹלוֹגוֹס. חַד זְמַן אֲתָא בָּעֵי מֵיפּוֹק. אֲמַר. כְּדוֹן נָפְקִין. חָזַר וְמַר. כְּלוּם אִידַּבְקַת בְּהָדָא אוּמְתָא קַדִּישְׁתָּא לָא לֶמֵיפְרוֹשׁ מִן אִילֵּין מִילַּייָא. נֵיפּוֹק עַל שְׁמֵיהּ דְּבָרְיָין. קְרִיב לְמַכְסָה וְהַב לֵהּ חַמְרָא וְאָכְלָה. מָאן גָּרַם לֵיהּ דְּיִפֹּל. בְּגִין דְּהִרְהֵר. מָאן גָּרַם לֵיהּ דְּאִישְׁתֵּיזִיב. בְּגִין דְּאִיתְרְחֵץ עַל בָּרְיֵיהּ.

אָמַר רִבִּי לֵוִי. כָּל הַמְנַחֵשׁ סוֹפוֹ לִבְוֹא עָלָיו. וּמַה טַעַם. כִּי לֹא נַחַשׁ בְּיַעֲקֹב. כִּי לוֹ נַחַשׁ. אָמַר רִבִּי אָחָא בַּר זְעִירָא. כָּל מִי שֶׁאֵינוֹ מְנַחֵשׁ מְחִיצָתוֹ לִפְנִים כְּמַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת. וּמַה טַעַם. כָּעֵת יֵאָמֵר לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מַה פָּעַל אֵל. אָמַר רִבִּי חֲנִינָא בְּרֵיהּ דְּרִבִּי אַבָּהוּ. כִּבְחָצִי יָמָיו שֶׁל עוֹלָם הָיָה אוֹתוֹ רָשָׁע עוֹמֵד. מַה טַעֲמֵיהּ. כָּעֵת יֵאָמֵר לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מַה פָּעַל אֵל. אָמַר רִבִּי יִרְמְיָה בֶּן אֶלְעָזָר. עֲתִידָה בַת קוֹל לְהֵיוֹת מְפוֹצֶצֶת בְּאֶהָלֵי צַדִּיקִים וְאוֹמֶרֶת. כָּל מִי שֶׁפָּעַל עִם אֵל יָבוֹא וְיִטּוֹל שְׂכָרוֹ. רִבִּי בֶּרֶכְיָה בְשֵׁם רִבִּי אַבָּא בַּר כַּהֲנָא. עֲתִיד הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת מְחִיצָתָן שֶׁלַּצַּדִּיקִים לִפְנִים מִמְּחִיצָתָן שֶׁלְּמַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת. וּמַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת שׁוֹאֲלִין אוֹתָן וְאוֹמְרִים לָהֶן. מַה פָּעַל אֵל. מַה הוֹרָה לָכֶם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. אָמַר רִבִּי לֵוִי בַּר חַיוּתָא. וְלֹא כְבָר עָשָׂה כֵן בְּעוֹלָם הַזֶּה. הַהוּא דִכְתִיב עָנֵה נְבוּכַדְנֶצַּר וְאָמַר הֲא אֲנָא חָזֵי גּוּבְרִין אַרְבְּעָה שְׁרַיִין מַהְלְכִין בְּגוֹ נוּרָא וַחֲבַל לָא אִיתַי בְּהוֹן. וּמַה תַּלְמוּד לוֹמַר וַחֲבַל לָא אִיתַי בְּהוֹן. אֶלָּא מְלַמֵּד שֶׁהָיוּ סְרִיסִים וְנִתְרַפּוּ. וְרִיוֵיהּ דִּי קַדְמִיתָה אֵין כָּתוּב כָּאן. אֶלָּא וְרִיוֵיהּ דִּי רְבִיעָאָה. הֵן הֲיוּ מְכַבְּשִׁין לָפָנָיו אֶת הָאוֹר. דְּמֵי לְבַר אֱלָהִין. אָמַר רְאוּבֵן. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה יָרַד מַלְאָךְ וּסְטָרוֹ לְהַהוּא רְשִׁיעָא עַל פִּיו. אֲמַר לֵיהּ. תַּקִּין מִילֶּיךָ. וּבַר אִית לֵיהּ. חָזַר

וַמַר. בְּרִיךְ אֱלָהֲהוֹן דִּי שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ. דִּי שְׁלַח בְּרֵיהּ לֵית כְּתִיב כָּאן. אֶלָּא דִּי שְׁלַח מַלְאֲכֵהּ וְשֵׁיזִיב לְעַבְדּוֹהִי דִּי הִתְרְחִיצוּ עֲלוֹהִי.

פרק ז

הלכה א

משנה: כְּלָל גָּדוֹל אָמְרוּ בַּשַּׁבָּת. כָּל הַשּׁוֹכֵחַ עִיקַּר שַׁבָּת וְעָשָׂה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה בְּשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא חַטָּאת אַחַת. וְהַיּוֹדֵעַ עִיקַּר שַׁבָּת וְעָשָׂה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה בְּשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה חַיָּיב עַל כָּל שַׁבָּת וְשַׁבָּת. וְהַיּוֹדֵעַ שֶׁהוּא שַׁבָּת וְעָשָׂה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה בְּשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה חַיָּיב עַל כָּל מְלָאכָה וּמְלָאכָה. הָעוֹשֶׂה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה מֵעֵין מְלָאכָה אַחַת אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא חַטָּאת אַחַת:

הלכה: כְּלָל גָּדוֹל אָמְרוּ בַּשַּׁבָּת כול'. מָהוּ גָדוֹל. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. שֶׁהוּא גָדוֹל מִכְּלָל שְׁבִיעִית. שֶׁהַשַּׁבָּת חֲלָה עַל הַכֹּל וּשְׁבִיעִית אֵינָהּ חָלָה אֶלָּא עַל עֲבוֹדַת הָאָרֶץ בִּלְבַד. תַּמָּן תַּנִּינָן. כְּלָל גָּדוֹל אָמְרוּ בַּשְּׁבִיעִית. מָהוּ כְּלָל גָּדוֹל. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. שֶׁהוּא גָדוֹל מִכְּלָל מַעְשְׂרוֹת. שֶׁהַשְּׁבִיעִית חָלָה בֵין עַל אוֹכְלֵי אָדָם בֵּין עַל אוֹכְלֵי בְהֵמָה. וּמַעְשְׂרוֹת אֵינָן חָלִין אֶלָּא עַל אוֹכְלֵי אָדָם בִּלְבַד. תַּנֵּי בַּר קַפָּרָא. כְּלָל גָּדוֹל אָמְרוּ בְּמַעְשְׂרוֹת. מָהוּ כְּלָל גָּדוֹל. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. שֶׁהוּא גָדוֹל מִכְּלָל פֵּיאָה. שֶׁהַמַּעְשְׂרוֹת חָלִין בֵּין עַל דָּבָר שֶׁמַּכְנִיסוֹ לְקִיּוּם וּבֵין עַל דָּבָר שֶׁאֵין מַכְנִיסוֹ לְקִיּוּם. וּפֵיאָה אֵינָהּ חָלָה אֶלָּא עַל דָּבָר שֶׁמַּכְנִיסוֹ לְקִיּוּם. וְאִית דְּבָעֵי מֵימַר. מָהוּ גָדוֹל. מִיכָּן שֶׁיֵּשׁ לְמַטָּה מִמֶּנּוּ.

אָנָן תַּנִּינָן. כָּל הַשּׁוֹכֵחַ עִיקַּר שַׁבָּת. תַּנֵּי דְבֵית רִבִּי. כָּל שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ עִיקַּר שַׁבָּת. רִבִּי לְעָזָר כְּמַתְנִיתָן. רִבִּי יוֹחָנָן כְּהָדָא דְתַנֵּי דְבֵית רִבִּי. הָא רִבִּי לְיֵיעָזָר אָמַר. כָּל הַשּׁוֹכֵחַ עִיקַּר שַׁבָּת. הָא אִם אֵינוֹ יוֹדֵעַ כָּל עִיקַּר פָּטוּר. מִן מָה דְרַב תַּנֵּי מַתְנִיתָן וּפָתַר לָהּ. אִי זֶהוּ שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ עִיקַּר שַׁבָּת. קְטָן שֶׁנִּשְׁבָּה בֵּין הַגּוֹיִם. הָדָא אָמְרָה. הִיא הָדָא הִיא הָדָא. הָא אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. כָּל שֶׁאֵין יוֹדֵעַ עִיקַּר שַׁבָּת. הָא אֵינוֹ יוֹדֵעַ וְשָׁכַח חַיָּיב. מִן מַה דָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל רִבִּי אָבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵה בֶּן חֲנִינָא. כָּל הָדָא הִלְכְתָא כְּרִבִּי לְעָזָר. בְּרַם כְּרַבָּנָן אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. הָדָא אָמְרָה. הִיא הָדָא הִיא הָדָא. בָּעוֹן קוֹמֵי בְּרֵיהּ דְּרִבִּי יָסָא. אַתְּ מַה שָׁמַעְתָּ מִן אָבוּךְ מִן דְּרִבִּי יוֹסֵי. אָמַר. כְּרִבִּי יוֹחָנָן. אָמַר לוֹן רִבִּי חִזְקִיָּה. לֹא אָמַר כֵּן. אֶלָּא רִבִּי סִימוֹן בַּר זַבְדָּא הֲוָה פָּשַׁט עִם בְּרֵיהּ דְּרִבִּי יוֹסֵה. וּשְׁמַע מִינָּהּ כְּהָדָא דְּרִבִּי לְיֵיעָזָר.

מָנָן אִילֵּייָא. וְעָשָׂה אַחַת. וְעָשָׂה הֵנָּה. וְעָשָׂה מֵהֵנָּה. לְחַיֵּיב עַל כָּל אַחַת. וַאֲחַת. הֵנָּה. לְחַיֵּיב עַל כּוּלְּהוֹן אַחַת. מֵהֵנָּה. לְחַיֵּיב עַל הַתּוֹלְדוֹת. אוֹ נֵימַר. בָּעֲבוֹדָה זָרָה הַכָּתוּב מְדַבֵּר. תַּנֵּי רִבִּי זַכַּיי קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן. זִיבֵּחַ קִיטֵּר וְנִיסַּךְ בְּהֶעֱלֵם אֶחָת חַיָּיב עַל

כָּל אַחַת וַאֲחַת. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹחָנָן. בַּבָלַיָיא. עֲבַרְתְּ בָּיְדָךְ תְּלָתָא נְהָרִין וְאִיתְבַּרְתְּ. אֵינוֹ חַיָיב אֶלָּא אַחַת. עַד לָא יַתְבְּרִינֵיהּ בְּיָדֵיהּ יֵשׁ כָּאן אַחַת אֵין כָּאן הֵנָּה. מִן דְּתַבְרָהּ בְּיָדֵיהּ יֵשׁ כָּאן הֵנָּה אֵין כָּאן אַחַת. וְיהִי כֵן בָּעֲבוֹדָה זָרָה. בָּעֲבוֹדָתָהּ כַּעֲבוֹדַת הַגְּבוֹהַּ בְּהִשְׁתַּחֲוָיָה. בָּעֲבוֹדָתָהּ לְחַיֵיב עַל כָּל אַחַת וַאֲחַת. בָּעֲבוֹדַת הַגְּבוֹהַּ לְחַיֵיב עַל כּוּלְּהֶן אַחַת. בְּהִשְׁתַּחֲוָיָה לְחַיֵיב עַל מִקְצָתָהּ. רִבִּי בּוּן בַּר חִייָא בְשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. כְּתִיב אִם הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ יֶחֱטָא לְאַשְׁמַת הָעָם וְהֵבִיא פָּר. מִצְוֹת שֶׁהַמָּשִׁיחַ מֵבִיא עֲלֵיהֶן פָּר. יָצְאת עֲבוֹדָה זָרָה שֶׁאֵינוֹ מֵבִיא עָלֶיהָ פָּר אֶלָּא שְׂעִירָה בִלְבַד. הָתִיבוּן. הֲרֵי חֲלָבִים וְעָרָיוֹת הֲרֵי הַמָּשִׁיחַ מֵבִיא עָלֶיהָ פָּר. לָא אָתִינָן מַתְנֵי אֶלָּא דְבָרִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶן תּוֹלְדוֹת. חֲלָבִים אֵין לָהֶן תּוֹלְדוֹת. עָרָיוֹת עָשָׂה בָהֶן אֶת הַמְּעָרָה כְּגוֹמֵר. חֲבֵרַיָיא אָמְרִין. שַׁבָּת הִיא לַיי. לְחַיֵיב עַל כָּל שַׁבָּת וְשַׁבָּת. אָמַר רִבִּי אִילָא. כְּתִיב כָּל הָעוֹשֶׂה בוֹ מְלָאכָה יוּמָת. לֹא הָעוֹשֶׂה בוֹ וּבַחֲבֵירוֹ. אַתְּ אָמַר. אֵין הַשַּׁבָּתוֹת מִצְטָרְפוּת. חוֹלְקוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֶּן רִבִּי בּוּן. כְּשֵׁם שֶׁאֵינָן מִצְטָרְפוּת כָּךְ אֵין חוֹלְקוֹת.

גָּדוֹל שֶׁנִּשְׁבָּה בֵּין הַגּוֹיִם. רַב וּשְׁמוּאֵל. חַד אָמַר. מוֹנֶה שִׁשָּׁה וְעוֹשֶׂה שַׁבָּת. וְחָרָנָה אָמַר. עוֹשֶׂה שַׁבָּת וּמוֹנֶה שִׁשָּׁה. רִבִּי יִצְחָק בַּר אֶלְעָזָר בְּשֵׁם רַב נַחְמָן בַּר יַעֲקֹב. מוֹנֶה שִׁשָּׁה וְעוֹשֶׂה שַׁבָּת. חֲמִשָּׁה וְעוֹשֶׂה שַׁבָּת. אַרְבָּעָה וְעוֹשֶׂה שַׁבָּת. שְׁלֹשָׁה וְעוֹשֶׂה שַׁבָּת. שְׁנַיִם וְעוֹשֶׂה שַׁבָּת. אֶחָד וְעוֹשֶׂה שַׁבָּת. אָמַר רִבִּי מָנָא. אֵין אִישְׁתַּבַּאי בִּתְלָתָא הוּא עֲבַד בְּשׁוּבְתָא. רַב הֲוָה חֵייֶלֵיהּ. לְתָרִין מַחְזִירִין הוּא עֲבַד שׁוּבְתָא וְאִין לֹא לְתָמוֹהַּ. וִיחוּשׁ לְכָל הַיָּמִים. כְּהָדָא. קִידֵּשׁ אִשָּׁה בְעֵילָם. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. אִיתְפַּלְגוֹן רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. חוֹשֵׁשׁ לְכָל הַנָּשִׁים. רֵישׁ לָקִישׁ אָמַר. אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ לְכָל הַנָּשִׁים. תַּמָּן יֵשׁ לוֹ תַּקָּנָה. יָכוֹל הוּא לִישָּׂא גִיּוֹרֶת. יָכוֹל הוּא לִישָּׂא מְשׁוּחְרֶרֶת. הָכָא מָה אִית לָךְ. תַּמָּן אָמְרִין. חוֹשֵׁשׁ לְכָל הַיָּמִים וְעוֹשֶׂה כְּדֵי קִיּוּם הַנֶּפֶשׁ.

תַּמָּן תַּנִּינָן. אָמַר רִבִּי עֲקִיבָה שָׁאַלְתִּי אֶת רִבִּי אֱלִיעֶזֶר הָעוֹשֶׂה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה בְּשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה מֵעֵין מְלָאכָה אַחַת בְּעֶלֶם אֶחָד מָהוּ. חַייָב אַחַת עַל כּוּלָּן אוֹ אַחַת עַל כָּל אַחַת וַאֲחַת. אָמַר לוֹ. חַייָב עַל כָּל אַחַת וַאֲחַת מִקַּל וָחֹמֶר. וּמָה אִם הַנִּידָּה שֶׁאֵין בָּהּ תּוֹצָאוֹת הַרְבֵּה וְחַטָּאוֹת הַרְבֵּה חַייָב עַל כָּל אַחַת וַאֲחַת. שַׁבָּת שֶׁיֵּשׁ בָּהּ תּוֹצָאוֹת הַרְבֵּה וְחַטָּאוֹת הַרְבֵּה אֵינוֹ דִין שֶׁיְּהֵא חַייָב עַל כָּל אַחַת וַאֲחַת. אָמַרְתִּי לוֹ. לֹא. אִם אָמַרְתָּ בַּנִּידָּה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ שְׁתֵּי אַזְהָרוֹת. שֶׁהוּא מוּזְהָר עַל הַנִּידָּה וְהַנִּידָּה מוּזְהֶרֶת עָלָיו. תֹּאמַר בַּשַּׁבָּת שֶׁאֵין בָּהּ אֶלָּא אַזְהָרָה אַחַת. אָמַר לִי הַבָּא עַל הַקְּטַנּוֹת יוֹכִיחַ. שֶׁאֵין בָּהֶן אֶלָּא אַזְהָרָה אַחַת וְחַייָב עַל כָּל אַחַת וַאֲחַת. אָמַרְתִּי לוֹ. לֹא. אִם אָמַרְתָּ בַּבָּא עַל הַקְּטַנּוֹת שֶׁאַף עַל פִּי שֶׁאֵין בָּהֶן עַכְשָׁיו

יֵשׁ בָּהֶן לְאַחַר זְמָן. תֵּאמַר בַּשַּׁבָּת שֶׁאֵין בָּהּ אֶלָּא אֶחָד. לֹא עַכְשָׁיו וְלֹא אַחַר זְמָן. אָמַר לִי הַבָּא עַל הַבְּהֵמָה יוֹכִיחַ. אָמַרְתִּי לוֹ. הַבְּהֵמָה כַּשַּׁבָּת.

רִבִּי זְעִירָא בְשֵׁם רַב חִסְדָּא רִבִּי אִילָא בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. בִּזְדוֹן שַׁבָּת וּבְשִׁגְגַת מְלָאכוֹת שְׁאָלוֹ. בְּדָה תַנִּינָן. מְלָאכוֹת הָרְבֵּה. לֹא עַל הַשַּׁבָּתוֹת הוּא מִתְחַיֵּיב. רַבָּא בְשֵׁם רַב חִסְדָּא אָמַר. בִּשְׁגַגַת שַׁבָּת וּבִזְדוֹן מְלָאכוֹת שְׁאָלוֹ. בְּדָה תַנִּינָן. שַׁבָּתוֹת הָרְבֵּה. לֹא עַל הַמְּלָאכוֹת מִתְחַיֵּיב. הָא רִבִּי זְעִירָא בְשֵׁם רַב חִסְדָּא אָמַר רִבִּי אִילָא וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. בִּזְדוֹן שַׁבָּת וּבִשְׁגַגַת מְלָאכוֹת שְׁאָלוֹ. הוֹדִי לֵיהּ וְהוּא לֹא הוֹדִי. מִן מַה דָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי חֲנִינָה. כָּל הָדָא הִילְכְתָא כְּרִבִּי לִיעֶזֶר. בְּרַם כְּרַבָּנִן אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. הָדָא אָמְרָה דְלֹא הוֹדִי לֵיהּ. הַוָוי רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב חִסְדָּא. אִם בִּשְׁגַגַת שַׁבָּת וּבִזְדוֹן מְלָאכוֹת שְׁאָלוֹ. הוֹדִי לֵיהּ לֹא הוֹרִי לֵיהּ. אָמַר רִבִּי זְעִירָא קוֹמֵי רִבִּי יָסָא. מַתְנִיתָא אָמְרָה דְלֹא הוֹדִי לֵיהּ. דְּתַנֵּי. יוֹדֵעַ אֲנִי שֶׁהִיא שַׁבָּת. וְיוֹדֵעַ אֲנִי שֶׁהִיא מְלָאכָה. אֲבָל אֵינִי יוֹדֵעַ אִם מְלָאכָה הִיא זוֹ שֶׁחַיָּיבִין עָלֶיהָ כָּרֵת. אִם מֵעֲנָיֵין אֲבוֹת מְלָאכוֹת עָשָׂה. חַיָּיב עַל כָּל מְלָאכָה וּמְלָאכָה. אִם מֵעֲנָיֵין מְלָאכָה אַחַת עָשָׂה. חַיָּיב עַל כָּל הָעֲלֵם. מִפְּנֵי שֶׁהֵן הָעֲלֵימוֹת הָרְבֵּה. אֲבָל אִם הָיָה הָעֲלֵם אֶחָד אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. מִן מַה דָלָא מְתִיב לֵ[י]הּ. הָדָא אָמְרָה דְלֹא הוֹדִי לֵיהּ.

הָא רִבִּי זְעִירָא בְשֵׁם רַב חִסְדָּא רִבִּי אִילָא בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. בִּזְדוֹן שַׁבָּת וּבִשְׁגַגַת מְלָאכוֹת. וּשְׁאָלוֹ. הָא בִּשְׁגַגַת שַׁבָּת וּבִזְדוֹן מְלָאכוֹת אַף רִבִּי אֱלִיעֶזֶר יוֹדֵי לְרִבִּי עֲקִיבָה שֶׁאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. וִיתִיבִינֵיהּ רִבִּי עֲקִיבָה. הֲרֵי מֵזִיד בַּשַּׁבָּת וְשׁוֹגֵג בְּמְלָאכוֹת. הֲרֵי יֵשׁ בָּהּ תּוֹצָאוֹת הָרְבֵּה וְחַטָּאוֹת הָרְבֵּה. וְאַתְּ מוֹרִי לֵיהּ שֶׁאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. מִן מַה דָלָא מְתִיב לָהּ. הָדָא אָמְרָה. הִיא הָדָא הִיא הָדָא.

הָא רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב חִסְדָּא אָמַר. בִּשְׁגַגַת שַׁבָּת וּבִזְדוֹן מְלָאכוֹת. וּשְׁאָלוֹ. הָדָה בִּזְדוֹן שַׁבָּת וּבְשִׁגְגַת מְלָאכוֹת אַף רִבִּי עֲקִיבָה יוֹדֵי לְרִבִּי אֱלִיעֶזֶר שֶׁהוּא חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. וִיתִיבִינֵיהּ רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. הֲרֵי שׁוֹגֵג בַּשַּׁבָּת מֵזִיד בִּמְלָאכוֹת. הֲרֵי אֵין בָּהּ תּוֹצָאוֹת הָרְבֵּה וְחַטָּאוֹת הָרְבֵּה. וְאַתְּ מוֹדֵי לִי שֶׁהוּא חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. מִן מַה דָלָא מְתִיב לֵיהּ. הָדָא אָמְרָה. הִיא הָדָא הִיא הָדָא.

הָא רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב חִסְדָּא אָמַר. בִּשְׁגַגַת שַׁבָּת וּבִזְדוֹן מְלָאכוֹת שְׁאָלוֹ. וְלֹא מְשׁוּם שְׁגַגַת שַׁבָּת אַתְּ תּוֹפְסוֹ. רִבִּי חִזְקִיָּה בְשֵׁם רִבִּי בָּא. שְׁתַּיִם שְׁאָלוֹ. מֵזִיד בַּשַּׁבָּת וְשׁוֹגֵג בִּמְלָאכוֹת. שֶׁיְּהֵא חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. שׁוֹגֵג בַּשַּׁבָּת וּמֵזִיד בִּמְלָאכוֹת מָהוּ לַעֲשׂוֹת אֶת הַתּוֹלְדוֹת כְּעִיקָּר. אָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר דַּסַּיי וְתַנֵּיי דְבֵית רִבִּי כֵּן. הָעוֹשֶׂה מְלָאכוֹת הָרְבֵּה בְּשַׁבָּתוֹת הָרְבֵּה מֵעֵין מְלָאכָה אַחַת בְּהֶעְלֵם אַחַת מָהוּ. חַיָּיב אַחַת עַל כּוּלָּם אוֹ אַחַת עַל כָּל אַחַת

וַאֲחַת. מְלָאכוֹת הַרְבֵּה מֵעֵין מְלָאכָה אַחַת. הָדָא הִיא מֵזִיד בַּשַּׁבָּת וְשׁוֹגֵג בִּמְלָאכוֹת. שַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה מֵעֵין מְלָאכָה אַחַת הָדָא הִיא שׁוֹגֵג בַּשַּׁבָּת וּמֵזִיד בִּמְלָאכוֹת.

הָא רִבִּי זְעִירָא בְשֵׁם רַב חִסְדָּא וְרִבִּי אִילָא בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. בִּזְדוֹן שַׁבָּת וּבְשִׁגְגַת מְלָאכוֹת שְׁאָלוֹ. וְיֵשׁ אָדָם מִתְחַיֵּיב עַל הַזְּדוֹן. אַתְּ נוֹתֵן שִׁגְגַת שַׁבָּת עַל זְדוֹן מְלָאכוֹת וְדִכְוָותָהּ. שׁוֹגֵג בַּשַּׁבָּת וּמֵזִיד בִּמְלָאכָה. אַתְּ נוֹתֵן שִׁגְגַת שַׁבָּת עַל זְדוֹן מְלָאכוֹת לְחַיֵּיב עַל כָּל אַחַת וַאֲחַת. וְלֵית לְרִבִּי אֶלְעָזָר לְאַחַת. לְחַיֵּיב עַל כָּל אַחַת וַאֲחַת. אִשְׁכַּח תַּנֵּי בְשֵׁם רִבִּי אֶלִיעֶזֶר. גָּדוֹל שֶׁנִּשְׁבָּה לְבֵין הַגּוֹיִם חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וַאֲחַת.

מַה בֵּין מֵזִיד בַּשַּׁבָּת וְשׁוֹגֵג בִּמְלָאכוֹת. מַה בֵּין שׁוֹגֵג בַּשַּׁבָּת וּמֵזִיד בִּמְלָאכוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. וְלָמָּה מֵזִיד בַּשַּׁבָּת וְשׁוֹגֵג בִּמְלָאכוֹת חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וַאֲחַת. שֶׁאִם אוֹמֵר אַתְּ לוֹ. מְלָאכָה הִיא זוֹ. הוּא פוֹרֵשׁ מִמֶּנָּה וְעוֹשֶׂה מְלָאכוֹת אֲחֵרוֹת. וְלָמָּה שׁוֹגֵג בַּשַּׁבָּת וּמֵזִיד בִּמְלָאכוֹת אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. שֶׁאִם אוֹמֵר אַתְּ לוֹ. שַׁבָּת הוּא זוֹ. מִיָּד הוּא פוֹרֵשׁ. שָׁגַג בָּזֶה וּבָזֶה. רַב הַמְנוּנָא אָמַר. אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. אָמַר לֵיהּ רִבִּי זְעִירָא. וְלָאו כָּל שֶׁכֵּן הוּא. אִילּוּ מֵזִיד בַּשַּׁבָּת וְשׁוֹגֵג בִּמְלָאכוֹת אֵינוֹ חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וַאֲחַת. מִפְּנֵי שֶׁנִּתּוֹסַף לוֹ שִׁגְגַת מְלָאכוֹת שַׁבָּת אוֹבֵד שִׁגְגַת מְלָאכוֹת.

רִבִּי יִרְמְיָה בְעָא קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא. קָצַר חֲצִי גְרוֹגֶרֶת בַּשַּׁבָּת זוֹ בִּזְדוֹן שַׁבָּת וּבְשִׁגְגַת מְלָאכוֹת. וְחֲצִי גְרוֹגֶרֶת שַׁבָּת זוֹ בִּשְׁגַגַת שַׁבָּת וּבִזְדוֹן מְלָאכוֹת. שְׁגָגוֹת שֶׁבּוֹ מַהוּ שֶׁיִּצְטָרְפוּ. אִיפְשַׁר לוֹמַר. שַׁבָּתוֹת מְחַלְּקוֹת שַׁבָּתוֹת מִצְטָרְפוֹת. הֲרֵי תַּמְחוּיִין חוֹלְקִין וְתַמְחוּיִין מִצְטָרְפִין. אָמַר לֵיהּ. אִינִי יוֹדֵעַ טַעַם תַּמְחוּי. וְלֹא מַתְנִיתָא הִיא. כָּתַב אוֹת אַחַת בַּחוֹל וְאוֹת אַחַת בַּשַּׁבָּת. רִבִּי אֶלִיעֶזֶר מְחַיֵּיב חַטָּאת. וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר. אָמַר רִבִּי עֲזַרְיָה קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. תִּיפְתַּר בַּזְּדוֹן. אָמַר לֵיהּ. וְלֹא כָּל שֶׁכֵּן הוּא. מַה אִם הַזְּדוֹן שֶׁאֵינוֹ חוֹלֵק אֵינוֹ מַצְטָרֵף. שְׁגָגָה שֶׁהִיא חוֹלֶקֶת לֹא כָל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא תִצְטָרֵף.

אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה. לֹא אָמַר כֵּן אֶלָּא. קָצַר חֲצִי גְרוֹגֶרֶת בַּשַּׁחֲרִית בִּזְדוֹן שַׁבָּת וּבְשִׁגְגַת מְלָאכוֹת. וַחֲצִי גְרוֹגֶרֶת בֵּין הָעַרְבַּיִם בְּשִׁגְגַת שַׁבָּת וּבִזְדוֹן מְלָאכוֹת. שְׁגָגוֹת שֶׁבּוֹ וּשְׁגָגוֹת שֶׁבּוֹ מַהוּ שֶׁיִּצְטָרְפוּ. אָמַר רִבִּי מָנָא. אַף עַל גַּו דְּלֹא אָמַר רִבִּי יוֹסֵה דָּא מִילְתָא אָמַר דִּכְוָותֵיהּ. אָכַל חֲצִי זַיִת בְּדַיַּעַת הַקּוֹדֶשׁ וּבְהֶעֱלֵם טוּמְאָה. וַחֲצִי זַיִת בְּעֶלֶם הַקּוֹדֶשׁ וּבִידִיעַת הַטּוּמְאָה. הֶעֱלֵם שֶׁבּוֹ וְהֶעֱלֵם שֶׁבּוֹ מַהוּ שֶׁיִּצְטָרְפוּ.

נִיחָא שַׁבָּת שֶׁבָּאוּ לָהּ יְמֵי הַחוֹל בֵּנָתַיִים. גַּבֵּי נִידָּה מָה אִית לָךְ. רֵישׁ לָקִישׁ אָמַר. תִּיפְתַּר בְּנִדָּה קְטַנָּה שֶׁבָּאוּ לָהּ יְמֵי הֶפְסֵק טַהֲרָה בֵּנָתַיִים. רִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. כָּךְ שְׁאָלוֹ. בָּא עַל נִדָּה אַחַת חֲמֵשׁ בְּעִילוֹת בְּעֶלֶם אֶחָד מָהוּ. חַיָּיב אַחַת עַל כּוּלָּם אוֹ אַחַת עַל כָּל אַחַת וַאֲחַת. אָמַר לֵיהּ. חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וַאֲחַת. וְקַשְׁיָא. אִילּוּ קָצַר וְקָצַר בְּעֶלֶם

אֶחָד. כְּלוּם הוּא חַיָיב עַל כּוּלָּם אֶלָּא אַחַת. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי חֲנִינָא. כֵּן. רִבִּי מָנָא מַקְשֵׁי לָהּ. וְלֹא כֵן אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יֹסֵא בֶּן חֲנִינָא. כָּל הָדָא הִילְכְתָא כְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר. בְּרַם כְּרַבָּנִן אֵינוֹ חַיָיב אֶלָּא אַחַת. אַף הָכָא לֹא יְהֵא חַיָיב אֶלָּא אַחַת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. קַיְימְתִיהּ כַּיי דָמַר רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי חֲנִינָא. לֵית כֵּן. כְּרַבָּנִן דְּקַיְסָרִין בְּשֵׁם רִבִּי נִיסָא. כָּל הָדָא הִילְכְתָא דְרִבִּי אֱלִיעֶזֶר הוּא. וְכָל דְּיִפּוּק מִינָהּ הֲלָכָה כוּלָּהּ כְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר.

הלכה ב

משנה: אֲבוֹת מְלָאכוֹת אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת. הַחוֹרֵשׁ הַזּוֹרֵעַ הַקּוֹצֵר הַמְעַמֵּר הַדָּשׁ וְהַזּוֹרֶה הַבּוֹרֵר וְהַטּוֹחֵן וְהַמְרַקֵּד הַלָּשׁ וְהָאוֹפֶה. הַגּוֹזֵז אֶת הַצֶּמֶר הַמְלַבְּנוֹ הַמְנַפְּסוֹ הַצּוֹבְעוֹ הַטּוֹוֶה הַמֵּסִיךְ וְהָעוֹשֶׂה שְׁנֵי בָתֵּי נִירִין הָאוֹרֵג שְׁנֵי חוּטִין הַבּוֹצֵעַ שְׁנֵי חוּטִין הַקּוֹשֵׁר וְהַמַּתִּיר. וְהַתּוֹפֵר שְׁתֵּי תְפִירוֹת הַקּוֹרֵעַ עַל מְנָת לִתְפּוֹר שְׁתֵּי תְפִירוֹת. הַצָּד צְבִי הַשּׁוֹחֲטוֹ וְהַמַּפְשִׁיטוֹ הַמּוֹלְחוֹ הַמּוֹחֲקוֹ וְהַמְעַבְּדוֹ הַמְחַתְּכוֹ הַכּוֹתֵב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת וְהַמּוֹחֵק עַל מְנָת לִכְתּוֹב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת. הַבּוֹנֶה וְהַסּוֹתֵר הַמְכַבֶּה וְהַמַּבְעִיר וְהַמַּכֶּה בַפַּטִּישׁ וְהַמּוֹצִיא מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת הֲרֵי אֵילּוּ אָבוֹת מְלָאכוֹת אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת:

הלכה: אָבוֹת מְלָאכוֹת אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת. מְנַיִין לָאָבוֹת מְלָאכוֹת מִן הַתּוֹרָה. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן. כְּנֶגֶד אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת מְלָאכָה שֶׁכְּתוּב בַּתּוֹרָה. בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי אָחָא. כָּל הֵן דִּכְתִיב מְלָאכוֹת. שְׁתַּיִם. אָמַר רִבִּי שְׁיָין. אַשְׁגְּרַת עַיינֵהּ דְּרִבִּי אָחָא בְּכָל אוֹרַיְתָא וְלָא אַשְׁכַּח כְּתִיב דָּא מִילְתָא. בְּעָיָא דָא מִילְתָא. וַיָּבֹא הַבִּיְתָה לַעֲשׂוֹת מְלַאכְתּוֹ מִנְהוֹן. וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה מִנְהוֹן. תַּנָּא רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. שֵׁשֶׁת יָמִים תֵּאכַל מַצּוֹת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עֲצֶרֶת לַיי אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה מְלָאכָה. הֲרֵי זֶה בָא לְהַשְׁלִים אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת מְלָאכוֹת שֶׁכְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה.

רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָנִי. כְּנֶגֶד אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת פַּעַם שֶׁכָּתוּב בַּמִּשְׁכָּן עֲבוֹדָה וּמְלָאכָה.

אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָא. זֶה הַדָּבָר אֵין כָּתוּב כָּאן. אֶלָּא אֵלֶּה הַדְּבָרִים. דָּבָר דִּבְרֵי דְבָרִים. מִיכָּן לָאָבוֹת וּלְתוֹלְדוֹת. רִבִּי חֲנִינָא דְצִיפּוֹרִין בְּשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ. אל"ף חַד. למ"ד תַּלְתִּין. הֵ"א חֲמִשָּׁה. דָּבָר חַד. וְדִבְרִים תְּרֵיי. מִיכָּן לְאַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת מְלָאכוֹת שֶׁכְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה. רַבָּנִן דְּקַיְסָרִין אָמְרִין. מִן אַתְרֵהּ לָא חָסְרָה כְלוּם. אי חַד. לי תַּלְתִּין. ח' תְּמַנְיָא. לֹא מִתְמַנְעִין רַבָּנִן דְּרִשִׁין בֵּין ה"א לְחי"ת.

רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ עָבְדִין הֲווּיי בְּהָדָא פִּירְקָא תְּלַת שְׁנִין וּפְלוּג. אַפְקוֹן מִינֵּיהּ אַרְבָּעִין חָסֵר אַחַת תּוֹלְדוֹת עַל כָּל חָדָא וְחָדָא. מַן דְּאַשְׁכְּחוֹן מִיסְמוֹךְ סָמְכִין. הָא דְלָא אַשְׁכְּחוֹן מִיסְמוֹךְ עַבְדּוּנֵיהּ מִשּׁוּם מַכֶּה בְפַטִּישׁ.

בְּנוֹי דְּרִבִּי חִיָּיא רוֹבָא עָבְדָן הֲווּיי בְּהָדֵין פִּירְקָא שִׁיתָּא יַרְחִין. אַפְקוֹן מִינֵּיהּ שִׁית מִילִּין עַל כָּל חָדָא וְחָדָא. בְּנוֹי דְּרִבִּי חִיָּיא רוֹבָא הֲווּיי בְּשִׁישַׁת אֲבוּהוֹן. דְּתַנֵּי רִבִּי חִיָּיא. הַקּוֹצֵר הַבּוֹצֵר הַמּוֹסֵק הַגּוֹדֵד הַתּוֹלֵשׁ הָאוֹרֶה כּוּלְּהֶן מְשׁוּם קוֹצֵר. אָמַר רִבִּי סִידוֹר. יְהוּדָה בְּרִבִּי עֲבְדִּין הֲווּיי בְּמַכְשִׁירִין שִׁיתָּא יַרְחִין. בְּסוֹפָא אֲתָא חַד תַּלְמִיד מִן דְּרִבִּי סִימַאי וּשְׁאִיל לֵיהּ וְלָא אַגִּיבֵיהּ. אָמַר. נִיכָּר הוּא זֶה שֶׁלֹּא עָבַר עַל פִּיתְחָהּ שֶׁלַּתּוֹרָה.

אַרְבָּעִים אֲבוֹת מְלָאכוֹת חָסֵר אַחַת. לֵייְדָא מִילָּה. שֶׁאִם עָשָׂאן כּוּלָּם בְּעֶלֶם אֶחָד אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת.

תַּנָּא רִבִּי זַכַּאי קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן. זִיבֵּחַ קִיטֵּר וְנִיסֵּךְ בְּעֶלֶם אֶחָד חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹחָנָן. בַּבָלָיֵיא. עֲבֵרְתְּ בְּיָדְךְ תִּלְתָא נְהָרִין וְאִיתְבַּרְתְּ. אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. עַד לָא יַתְבְּרִינֵּיהּ בְּיָדֵיהּ יֵשׁ כָּאן אַחַת וְאֵין כָּאן הֵנָּה. מִן דְּתַבְרֵיהּ בְּיָדֵיהּ יֵשׁ כָּאן הֵנָּה וְאֵין כָּאן אַחַת. רִבִּי בָּא בַּר מָמָל בְּעָא קוֹמֵי דְּרִבִּי זְעִירָא. וִיהֵא חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. כְּמַה דְתֵימַר גַּבֵּי שַׁבָּת. לֹא תַעֲשֶׂה כָל מְלָאכָה כְּלָל. לֹא תְבַעֲרוּ אֵשׁ בְּכֹל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם. פְּרָט. הֲלֹא הַבְעָרָה בִּכְלָל הָיְיתָה וְיָצְאת מִן הַכְּלָל לְלַמֵּד. לוֹמַר. מַה הַבְעָרָה מְיוּחֶדֶת מַעֲשֶׂה יְחִידִי וְחַיָּיבִין עָלֶיהָ בִּפְנֵי עַצְמָהּ. אַף כָּל מַעֲשֶׂה וּמַעֲשֶׂה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ לְחַיֵּיב עָלָיו [בִּ]פְנֵי עַצְמוֹ. אַף הָכָא. לֹא תַעֲבְדֵם כְּלָל. לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם פְּרָט. וַהֲלֹא הִשְׁתַּחֲוָיָה בִּכְלָל הָיְתָה וְלָמָּה יָצְאת מִן הַכְּלָל. לְלַמֵּד. מַה הִשְׁתַּחֲוָיָה מְיוּחֶדֶת מַעֲשֶׂה יְחִידִי וְחַיָּיבִין עָלֶיהָ בִּפְנֵי עַצְמָהּ. אַף כָּל מַעֲשֶׂה וּמַעֲשֶׂה שֶׁיֵּשׁ בּו[ֹ] לְחַיֵּיב עָלָיו בִּפְנֵי עַצְמוֹ. אָמַר לֵיהּ. בַּשַּׁבָּת כְּלָל בְּמָקוֹם אֶחָד וּפְרָט בְּמָקוֹם אַחֵר. וּבָעֲבוֹדָה זָרָה כְּלָל שֶׁהוּא בְצַד הַפְּרָט. אָמַר לֵיהּ. וְהָכְתִיב לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אַחֵר זוֹבֵחַ לָאֱלֹקִים יָחֳרָם. הֲרֵי כְּלָל בְּמָקוֹם אַחֵר וּפְרָט בְּמָקוֹם אַחֵר. אָמַר לֵיהּ. כֵּיוָן שֶׁאַתְּ לוֹמֵד מִצַּדּוֹ. אֲפִילּוּ כְּלָל בְּמָקוֹם אֶחָד [אֵי] אַתְּ לָמֵד. חֲבֵרַיָּיא אָמְרִין. לֹא שַׁנְיָיא. בֵּין שֶׁכְּלָל בְּמָקוֹם אֶחָד וּפְרָט בְּמָקוֹם אַחֵר. בֵּין שֶׁכְּלָל וּפְרָט בְּמָקוֹם אֶחָד. כְּלָל וּפְרָט הוּא. בַּשַּׁבָּת כְּלָל וְאַחַר כָּךְ פְּרָט. בָּעֲבוֹדָה זָרָה פְּרָט וְאַחַר כָּךְ כְּלָל. רִבִּי יוֹסֵי אָמַר. לֹא שַׁנְיָיא. בֵּין שֶׁכְּלָל וְאַחַר כָּךְ פְּרָט. בֵּין שֶׁפְּרָט וְאַחַר כָּךְ כְּלָל. בֵּין שֶׁכְּלָל וּפְרָט וּכְלָל. כְּלָל וּפְרָט הוּא. בַּשַּׁבָּת כְּלָל בָּעֲבוֹדָתָהּ וּפְרָט בָּעֲבוֹדָתָהּ. בָּעֲבוֹדָה זָרָה כְּלָל בָּעֲבוֹדָתָהּ וּפְרָט בְּמְלָאכוֹת הַגְּבוֹהַּ.

אָמַר רִבִּי מָנָא. הַבְעָרָה שֶׁלֹּא לְצוֹרְךְ יָצְאת. הִשְׁתַּחֲוָיָה לְצוֹרְךְ יָצְאת. לְצוֹרְךְ יָצְאת. לְלַמֵּד עַל עַצְמָהּ. שֶׁאֵינָהּ מַעֲשֶׂה. אַתְיָא כְּהַהִיא דְתַנֵּי חִזְקִיָּה. זוֹבֵחַ לָאֱלֹקִים יָחֳרָם. יָצָתָה זְבִיחָה לְלַמֵּד עַל הַכֹּל. הִשְׁתַּחֲוָיָה לְלַמֵּד עַל עַצְמָהּ. שֶׁאֵינָהּ מַעֲשֶׂה. אוֹ חִלֵּף. דָּבָר שֶׁהוּא מַעֲשֶׂה מְלַמֵּד. וְדָבָר שֶׁאֵינוֹ מַעֲשֶׂה אֵינוֹ מְלַמֵּד. דָּמַר רִבִּי יִרְמְיָה. הַבְעָרָה לְצוֹרְךְ יָצְאת. לְלַמֵּד עַל בַּתֵּי דִינִים שֶׁלֹּא יְהוּ דָנִין בַּשַּׁבָּת. וּמַה טַעֲמָא. נֶאֱמַר כָּאן בְּכֹל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם. וְנֶאֱמַר לְהַלָּן

וְהָיוּ אֱלֶה לְחָקַּת מִשְׁפָּט לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם. מַה מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם שֶׁנֶּאֱמַר לְהַלָּן בְּבָתֵּי דִינִין הַכָּתוּב מְדַבֵּר. אַף מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם שֶׁנֶּאֱמַר כָּאן בְּבָתֵּי דִינִין הַכָּתוּב מְדַבֵּר. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר אֲבְדוּמָא. מִכַּיָּון דְּתֵימַר. לְצוֹרֶךְ יְצָאת. כְּמִי שֶׁיָּצְאת שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ. וְדָבָר שֶׁיָּצָא שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ מְלַמֵּד.

הָדָא אָמְרָה. דָּבָר אֶחָד שֶׁיָּצָא לְצוֹרֶךְ אֵינוֹ חוֹלֵק. וְשֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ חוֹלֵק. שְׁנֵי דְבָרִים שֶׁיָּצְאוּ מִן הַכְּלָל מָהוּ שֶׁיַּחֲלוֹקוּ. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. מְנַיִין הַמַּעֲלֶה מִבְּשַׂר חַטָּאת וּמִבְּשַׂר אָשָׁם וּמִבְּשַׂר קָדְשֵׁי הַקָּדָשִׁים וּמִבְּשַׂר קָדָשִׁים קַלִּים וּמוֹתָר הָעוֹמֶר וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים וּשְׁיָרֵי מְנָחוֹת וּמִן הַשְּׁאוֹר וּמִן הַדְּבַשׁ עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה. תַּלְמוּד לוֹמַר כִּי כָל שְׂאוֹר וְכָל דְּבַשׁ לֹא תַקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַיי. הָא כָל שֶׁיֵּשׁ מִמֶּנּוּ לְאִישִׁים הֲרֵי הוּא בְּבַל תַּקְטִירוּ.

רִבִּי אֶלְעָזָר שְׁאַל לְרִבִּי יוֹחָנָן. וְיֵצְאוּ שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְיִלְמְדוּ עַל הַקָּדָשִׁים לַכֶּבֶשׁ. אָמַר לֵיהּ. כְּהָדָא דְתַנֵּי. הַמִּזְבֵּחַ. אֵין לִי אֶלָּא הַמִּזְבֵּחַ. וּמְנַיִין לְרַבּוֹת אֶת הַכֶּבֶשׁ. תַּלְמוּד לוֹמַר וְאֶל הַמִּזְבֵּחַ לֹא יַעֲלוּ. יָכוֹל לָעֲבוֹדָה וְשֶׁלֹּא לָעֲבוֹדָה. תַּלְמוּד לוֹמַר לְרֵיחַ נִיחוֹחַ. לֹא אָמַרְתִּי אֶלָּא לָעֲבוֹדָה. אָמַר לֵיהּ. אוֹתָם מִיעוּט. אֵילּוּ חַיָּבִין עֲלֵיהֶן לַכֶּבֶשׁ. וְאֵין שְׁאַר כָּל הַקָּדָשִׁים חַיָּבִין עֲלֵיהֶן לַכֶּבֶשׁ. מִפְּנֵי שֶׁכָּתוּב אוֹתָם. הָא אֵינוֹ כָתוּב אוֹתָם מְלַמְּדִין. הָדָא אָמְרָה. שְׁנֵי דְבָרִים שֶׁיָּצְאוּ מִן הַכְּלָל אֵינָם חוֹלְקִין. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה בְּרֵיהּ דְּרִבִּי הִלֵּל. לַחֲלוֹק אֵינָן חוֹלְקִין. הָא לְלַמֵּד מְלַמְּדִין.

רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן לֹא אָמַר כֵּן. אֶלָּא רִבִּי אֶלְעָזָר שְׁאַל לְרִבִּי יוֹחָנָן. וְיֵצְאוּ שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְיִלְמְדוּ עַל כָּל הַקָּדָשִׁים לַכֶּבֶשׁ. אָמַר לֵיהּ. אוֹתָם מִיעוּט. אֵילּוּ חַיָּבִין עֲלֵיהֶן לַכֶּבֶשׁ. וְאֵין שְׁאַר כָּל הַקָּדָשִׁים חַיָּבִין עֲלֵיהֶן לַכֶּבֶשׁ. הָדָא אָמְרָה. דָּבָר אֶחָד שֶׁיָּצָא מִן הַכְּלָל לְצוֹרֶךְ אֵינוֹ חוֹלֵק. וְשֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ חוֹלֵק. וּשְׁנֵי דְבָרִים שֶׁיָּצְאוּ מִן הַכְּלָל אֵינָן חוֹלְקִין. וּכְרִבִּי יִשְׁמָעֵאל חוֹלְקִין. דְּאָמַר רִבִּי בּוּן בַּר חִיָּיה. דִּבְרֵי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. שְׁנֵי דְבָרִים שֶׁיָּצְאוּ מִן הַכְּלָל חוֹלְקִין. דְּתַנֵּי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. לֹא תְנַחֲשׁוּ וְלֹא תְעוֹנְנוּ. וַהֲלֹא הַנִּיחוּשׁ וְהָעִינּוּן בִּכְלָל הָיוּ. וְיָצְאוּ מִן הַכְּלָל לְחִילּוּק.

כְּלָל בְּהִיכָּרֵת וּפָרַט בְּהִיכָּרֵת. מִילְּתֵיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן אָמְרָה. כְּלָל וּפָרַט הוּא. דָּמַר רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כִּי כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֹּל הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה וְנִכְרְתָה. אֲחוֹתוֹ בִּכְלָל הָיְתָה וְיָצְאת מִן הַכְּלָל לְחִילּוּק עַל הַכְּלָל. הָתִיב רִבִּי אֶלְעָזָר. וְהָכְתִיב וְעֶרְוַת אֲחוֹת אִמְּךָ וַאֲחוֹת אָבִיךָ לֹא תְגַלֶּה כִּי אֶת שְׁאֵירוֹ הֶעֱרָה. אָמַר לֵיהּ. לְצוֹרֶךְ יָצְאת לִידוֹן בָּעֲרָיָה. אָמַר לֵיהּ. וְהָכְתִיב וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת אִשָּׁה דְּוָה וְגִילָּה אֶת עֶרְוָתָהּ אֶת מְקוֹרָהּ הֶעֱרָה. אָמַר לֵיהּ. לְצוֹרֶךְ יָצְאת לִידוֹן בָּהּ אֶת הַמְעֹרֶה כְּגוֹמֵר. שֶׁלֹּא תֹאמַר. הוֹאִיל וְאֵין חַיָּבִין עָלֶיהָ אֶלָּא מִשֶּׁם טוּמְאָה לֹא נַעֲשֶׂה בוֹ אֶת הַמְעֹרֶה כְּגוֹמֵר. לְפוּם כֵּן צָרַךְ מֵימַר. חַיָּיב עַל כָּל אַחַת

וַאֲחַת. אָמַר לֵיהּ. וְהָכְתִיב וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת דֹּדָתוֹ עֶרְוַת דֹּדוֹ גִּלָּה. אָמַר לֵיהּ. לְצוֹרֶךְ יָצָאת לִידוֹן בָּעֲרִירִי. וְהָכְתִיב וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אֵשֶׁת אָחִיו נִדָּה הִוא. אָמַר לֵיהּ. לְצוֹרֶךְ יָצָאת לִידוֹן בָּעֲרִירִי. דָּמַר רִבִּי יוּדָן. כָּל הָהֵן דִּכְתִיב עֲרִירִים יִהְיוּ הַוָּיִין בְּלֹא בָנִים. עֲרִירִים יָמוּתוּ קוֹבְרִין אֶת בְּנֵיהֶן.

אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. דּוֹדָתוֹ לְצוֹרֶךְ יָצָאת. לְמָעֵט אֶת אֵשֶׁת אָחִיו מֵאמּוֹ. נֶאֱמַר כָּאן דּוֹדָתוֹ. וְנֶאֱמַר לְהַלָּן אוֹ דוֹדוֹ אוֹ בֶן דּוֹדוֹ יִגְאָלֶנּוּ. מַה דּוֹדוֹ שֶׁנֶּאֱמַר לְהַלָּן בַּאֲחִי אָבִיו מֵאָבִיו הַכָּתוּב מְדַבֵּר. אַף דּוֹדָתוֹ שֶׁנֶּאֱמְרָה לְהַלָּן בְּאָחוֹת אָבִיו מֵאָבִיו הַכָּתוּב מְדַבֵּר. אַף אֶת אֵשֶׁת אָחִיו לְמֵידָה מִדּוֹדָתוֹ. מַה דּוֹדָתוֹ שֶׁנֶּאֱמְרָה לְהַלָּן בְּאָחוֹת אָבִיו מֵאָבִיו הַכָּתוּב מְדַבֵּר. אַף אֵשֶׁת אָחִיו שֶׁנֶּאֱמְרָה כָאן בְּאֵשֶׁת אָחִיו מֵאָבִיו הַכָּתוּב מְדַבֵּר. עַד כְּדוֹן כְּרִבִּי עֲקִיבָה. כְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל. דְּתַנֵּי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. נֶאֱמַר כָּאן אֵשֶׁת אָחִיו. וְנֶאֱמַר לְהַלָּן אִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אֵשֶׁת אָחִיו נִדָּה הִוא. מַה נִדָּה יֵשׁ לָהּ הֵיתֵר לְאַחַר אִיסוּרָהּ. אַף אֶשֶׁת אָחִיו מֵאָבִיו יֵשׁ לָהּ הֵיתֵר לְאַחַר אִיסוּרָהּ. יָצְאָת אֵשֶׁת אָחִיו מֵאמּוֹ שֶׁאֵין לָהּ הֵיתֵר לְאַחַר אִיסוּרָהּ.

הָא רִבִּי יִשְׁמָעֵאל מַקְשֵׁי לָהּ. מְנָן תֵּיתֵי לֵיהּ. רִבִּי אַבָּהוּ רִבִּי אֶלְעָזָר בְּשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. שְׁנֵי לְאוִין וְכָרֵת אֶחָד. לְאוִין חוֹלְקִין כְּרִיתוּת. וּמַה טַעֲמָא. עַל בְּשַׂר אָדָם לֹא יִיסָךְ וּבְמַתְכֻּנְתּוֹ לֹא תַעֲשׂוּ כְּמוֹהוּ. וְכָתוּב אִישׁ אֲשֶׁר יִרְקַח כְּמוֹהוּ וַאֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ עַל זָר וְנִכְרַת מֵעַמָּיו. הֲרֵי יֵשׁ כָּאן שְׁנֵי לְאוִין וְכָרֵת אַחַת. לְאוִין חוֹלְקִין כְּרִיתוּת. מָה עָבַד לָהּ רִבִּי יוֹחָנָן. בָּאֲנָשִׁים הַכָּתוּב מְדַבֵּר. וּבָאת אֲחוֹתוֹ לְלַמֵּד עַל כָּל הַנָּשִׁים. וְלִית לְרִבִּי אֶלִיעֶזֶר כֵּן. אִית לֵיהּ לֹא תִקְרְבוּ. אֶחָד הָאִישׁ וְאֶחָד הָאִשָּׁה. וּמָה עָבַד לֵיהּ רִבִּי יוֹחָנָן. פְּתַר לָהּ וְאֵינוֹ מְחוּוֵר. וְעוֹד מִן הָדָא. שְׁמוּאֵל בַּר אַבָּא בְעָא קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא. וְיֵצְאוּ שְׁלָמִים וְיַחֲלוֹקוּ לָאוִין עַל כָּל הַקָּדָשִׁים לְטוּמְאָה. אָמַר לֵיהּ. לְצוֹרֶךְ יָצְאוּ. לְמָעֵט אֶת קָדְשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת לְמְעִילָה. שֶׁלֹּא יְהוּ חַיָּבִין עֲלֵיהֶן מִשּׁוּם פִּיגּוּל וְנוֹתָר וְטָמֵא. וְלֹא מַתְנִיתָא הִיא. קָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה לְמְעִילָה. לְחַיֵּיב עֲלֵיהֶן מִשּׁוּם פִּיגּוּל וְנוֹתָר וְטָמֵא. מַה שָּׁאִין כֵּן בְּקָדְשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת. אָמַר לֵיהּ. מִכַּיוָן שֶׁאֵין מִצְטָרְפִין חוֹלְקִין. אָמַר רִבִּי חֲנִינָא. וְכֵינִי. וִיחַלּוֹקוּ וְלֹא יִצְטָרְפוּ.

כְּלַל בַּעֲשֵׂה וּפָרַט בְּלֹא תַעֲשֶׂה. מִילְתֵיהּ דְּרִבִּי אֶלְעָזָר אָמְרָה. כְּלָל וּפְרָט הוּא. דְּאָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. לוֹקִין עַל יְדֵי חֲרִישָׁה בַּשְּׁבִיעִית. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. אֵין לוֹקִין עַל יְדֵי חֲרִישָׁה בַּשְּׁבִיעִית. וּמַה טַעֲמָא דְּרִבִּי אֶלְעָזָר. וְשָׁבְתָה הָאָרֶץ שַׁבָּת לַיי כְּלֵל. שְׂדְךָ לֹא תִזְרָע וְכַרְמְךָ לֹא תִזְמֹר פְּרָט. הַזָּרַע וְהַזָּמִיר אַף הֵן בִּכְלָל הָיוּ. וְלָמָּה יָצְאוּ. לְהַקִּישׁ אֲלֵיהֶן. לוֹמַר לְךָ. מַה הַזָּרַע וְהַזָּמִיר מְיוּחָדִין שֶׁהֵן עֲבוֹדָה בָאָרֶץ וּבְאֵילָן. אַף אֵין לִי אֶלָּא דָבָר שֶׁהוּא עֲבוֹדָה בָאָרֶץ וּבְאֵילָן. מָה עָבַד לָהּ רִבִּי יוֹחָנָן. שְׁנֵי דְבָרִים הֵן. וּשְׁנֵי דְבָרִים שֶׁיָּצְאוּ מִן הַכְּלָל אֵינָן חוֹלְקִין. וְלִית לְרִבִּי אֶלִיעֶזֶר חוֹלְקִין. אִית לֵיהּ. לַחֲלוֹק אֵינָן חוֹלְקִין. הָא לְלַמֵּד מְלַמְּדִין. וְלִית לְרִבִּי

יוֹחָנָן מִלְּמַדְּין. שַׁנְיָיא הִיא. שֶׁכָּלַל בַּעֲשֵׂה וּפָרַט בְּלֹא תַעֲשֶׂה. וְאֵין עֲשֵׂה מְלַמֵּד עַל לֹא תַעֲשֶׂה. וְאֵין לֹא תַעֲשֶׂה מְלַמֵּד עַל עֲשֵׂה. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. וַעֲשֵׂה מְלַמֵּד עַל לֹא תַעֲשֶׂה. וְאֵין לֹא תַעֲשֶׂה מְלַמֵּד עַל עֲשֵׂה. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן נִיחָא. מוּתָּר לַחְפּוֹר בָּהּ בּוֹרוֹת שִׁיחִין וּמְעָרוֹת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי אֶלְעָזָר. מָהוּ לַחְפּוֹר בָּהּ בּוֹרוֹת שִׁיחִין וּמְעָרוֹת. כְּשֵׁם שֶׁאֵין מְלַמְּדִין לְעִנְיַן אִיסּוּר. כֵּן לְעִנְיַן הֵיתֵר לֹא יְלַמְּדוּ. אָמַר רִבִּי בָּא קַרְטִגִינְאָה. טַעֲמָא דְּרִבִּי יוֹחָנָן. שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע. וְלֹא בַשְּׁבִיעִית. שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמֹר כַּרְמֶךָ. וְלֹא בַשְּׁבִיעִית. כְּלָל. לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁהוּא בָא מִכֹּחַ עֲשֵׂה הוּא עוֹבֵר בַּעֲשֵׂה. רִבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר. אֲפִילּוּ עֲשֵׂה אֵין בּוֹ. רִבִּי יִרְמְיָה אוֹמֵר. עוֹבֵר בַּעֲשֵׂה. וְלֵייְדָא מִילְּה כְתִיב מָלֵא וְשָׁבְתָה הָאָרֶץ שַׁבָּת לַיי. לְעִנְיַן לֹא תַעֲשֶׂה שָׁבוּ.

יָכוֹל יְהוּ לוֹקִין עַל הַתּוֹסֶפֶת. רִבִּי יוֹחָנָן פָּתַר מַתְנִיתָא. יָכוֹל יְהוּ לוֹקִין עַל יְדֵי חֲרִישָׁה בַּשְּׁבִיעִית. רִבִּי אֶלְעָזָר פָּתַר לָהּ מַתְנִיתָא יָכוֹל יְהוּ לוֹקִין עַל אִיסּוּר שְׁנֵי פְּרָקִים הָרִאשׁוֹנִים. אִית תַּנֵּי תַנֵּי. שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שָׂדֶךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמֹר כַּרְמֶךָ. וְאִית תַּנֵּי תַנֵּי. שָׂדֶךָ לֹא תִזְרַע וְכַרְמְךָ לֹא תִזְמֹר. מָאן דְּמַר שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שָׂדֶךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמֹר כַּרְמֶךָ מְסַייֵעַ לְרִבִּי יוֹחָנָן. וּמָאן דְּמַר שָׂדֶךָ לֹא תִזְרַע וְכַרְמְךָ לֹא תִזְמֹר מְסַייֵעַ לְרִבִּי אֶלְעָזָר. מַתְנִיתָא פְלִיגָא לְרִבִּי אֶלְעָזָר. הִשָּׁמֵר. בְּלֹא תַעֲשֶׂה. פֶּן. בְּלֹא תַעֲשֶׂה. וְכָתוּב שָׁם תַּעֲלֶה עוֹלוֹתֶיךָ וְשָׁם תַּעֲשֶׂה. שָׁם תַּעֲלֶה זוֹ הָעֲלִייָה. וְשָׁם תַּעֲשֶׂה זוֹ שְׁחִיטָה וּזְרִיקָה. מָה הָעֲלִייָה שֶׁהִיא בַעֲשֵׂה הֲרֵי הוּא בְלֹא תַעֲשֶׂה. אַף שְׁחִיטָה וּזְרִיקָה שֶׁהֵן בַּעֲשֵׂה יְהוּ בְלֹא תַעֲשֶׂה. בְּגִין דִּכְתִיב שָׁם תַּעֲלֶה וְשָׁם תַּעֲשֶׂה. הָא אִילּוּלֵא הֲוָה כְתוּב שָׁם תַּעֲלֶה וְשָׁם תַּעֲשֶׂה אֵין עֲשֵׂה מְלַמֵּד עַל לֹא תַעֲשֶׂה וְאֵין לֹא תַעֲשֶׂה מְלַמֵּד עַל עֲשֵׂה. מָה עָבַד לָהּ רִבִּי יוֹחָנָן. שֶׁלֹּא תֹאמַר כְּמַה דְתֵימַר גַּבֵּי שַׁבָּת חָפַר חָרַץ נָעַץ אֵינוֹ חַייָב אֶלָּא אַחַת. וְדִכְוָותָהּ. שָׁחַט זָרַק וְהֶעֱלָה אֵינוֹ חַייָב אֶלָּא אַחַת. לְפוּם כֵּן צָרַךְ מֵימַר. חַייָב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת.

כָּל הֵן דְּתַנִּינָן אָבוֹת יֵשׁ לָהֶן תּוֹלְדוֹת. תַּמָּן תַּנִּינָן. אַרְבַּע אָבוֹת נְזִיקִין. הַשּׁוֹר. זֶה הַקֶּרֶן. נְגִיחָה וּדְחִיפָה אָב. תַּנֵּי רִבִּי חִייָה. נָשַׁךְ רָבַץ בָּעַט תּוֹלְדוֹת לַקֶּרֶן. תַּמָּן תַּנִּינָן. אָבוֹת הַטּוּמְאָה הַשֶּׁרֶץ וְשִׁכְבַת זֶרַע. תּוֹלְדוֹת הַשֶּׁרֶץ אֵי זֶהוּ. רִבִּי יוּדָה בְשֵׁם רִבִּי נְחוּם. מַדְפּוֹת. מָהוּ מַדְפּוֹת. מַגָּעוֹת. אַב הַטּוּמְאָה מְטַמֵּא אֶת הַכֹּל. וְוֹלַד הַטּוּמְאָה אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶלָּא אוֹכְלִין וּמַשְׁקִין וּכְלֵי חֶרֶשׂ. אוֹכְלִין וּמַשְׁקִין וּכְלֵי אֵינָן נַעֲשִׂין אַב הַטּוּמְאָה לְטַמֵּא. זִיבָה. וְהָכָא תַּנִּינָן. אָבוֹת מְלָאכוֹת אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת. חֲרִישָׁה אָב. תַּנֵּי רִבִּי חִייָה. חָפַר חָרַץ נָעַץ תּוֹלְדוֹת לַחֲרִישָׁה. כָּל אָבוֹת מְלָאכוֹת מִן הַמִּשְׁכָּן לָמְדוּ. מַה חֲרִישָׁה הָיְתָה בַמִּשְׁכָּן. שֶׁהָיוּ חוֹרְשִׁין לִיטַע סַמְמָנִין. כַּמָּה יַחֲרוּשׁ וְיֵהָא חַייָב. רִבִּי מַתַּנְיָה אָמַר. כְּדֵי לִיטַע כְּרִישָׁה. רִבִּי אָחָה בַּר רַב. כְּדֵי לִיטַע זִכְרוּתָהּ שֶׁל חִיטָּה. תַּמָּן תַּנִּינָן. זֶרַע קִישּׁוּאִין שְׁנַיִם חַייָב. זֶרַע דִּילּוּעִים שְׁנַיִם.

זֶרַע פּוֹל מִצְרִי שְׁנַיִם. תַּנֵּי. חִטִּים מָדִיּוֹת שְׁתַּיִם. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. חִיטִּין עַל יְדֵי שֶׁהֵן חֲבִיבוֹת עָשׂוּ אוֹתָן כִּשְׁאַר זֵירְעוֹנֵי גִינָּה שֶׁאֵינָן נֶאֱכָלִין. וְכָל דָּבָר שֶׁהוּא לַהֲנָיַית קַרְקַע חַיָּיב מִשּׁוּם חוֹרֵשׁ. הַחוֹפֵר. הֶחוֹרֵץ. הֶנּוֹעֵץ. הֶמְדַיֵּר. הַמְעַדֵּר. הַמְזַבֵּל. הַמְכַבֵּד. הַמְרַבֵּץ. הַמְפַעְפֵּעַ גּוּשִׁים. הַמַּבְרֶה בַּחֲרָשִׁים. הַמּוֹצִית אֶת הָאוּר בְּחִישַׁת קָנִים וּבָאֲגַם תְּמָרִים. וּכְרִבִּי זְעִירָא אַמַּת הַמַּיִם שֶׁהִיא מַכְשֶׁרֶת צְדָדֶיהָ לִזְרִיעָה. הַמְסַקֵּל. הַבּוֹנֶה מַדְרֵיגוֹת. הַמְמַלֵּא אֶת הַנְּקָעִים שֶׁתַּחַת הַזְּוִיתִים. וְהָעוֹשֶׂה עוּגִיּוֹת לַגְּפָנִים. וְכָל דָּבָר שֶׁהוּא לַהֲנָיַית קַרְקַע חַיָּיב מִשּׁוּם חוֹרֵשׁ.

רִבִּי חִיָּיה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הַמְבַשֵּׁל נְבֵילָה בְּיוֹם טוֹב אֵינוֹ לוֹקֶה. שֶׁהוּתַּר מִכְּלָל בִּישּׁוּל בְּיוֹם טוֹב. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֵּן לְקִישׁ אָמַר. לוֹקֶה. שֶׁלֹּא הוּתַּר מִכְּלָל בִּישּׁוּל אֶלָּא לַאֲכִילָה בִּלְבָד. הָתִיב רִבִּי בָּא בַּר מָמָל עַל דְּרִבִּי יוֹחָנָן. מֵעַתָּה הַחוֹרֵשׁ בְּיוֹם טוֹב אֵינוֹ לוֹקֶה. שֶׁהוּתַּר מִכְּלָל חֲרִישָׁה בְּיוֹם טוֹב. רִבִּי יוֹסֵה בְּשֵׁם רִבִּי אִילָא. לֹא הוּתְּרָה חֲרִישָׁה כְּדַרְכָּהּ. רִבִּי שַׁמַּי אָמַר קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי אִילָא. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן הִיא. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר. עַד שֶׁיְּהֵא לוֹ צוֹרֶךְ בְּגוּפוֹ שֶׁלְּדָבָר. קָם רִבִּי יוֹסֵה עִם רִבִּי אָחָא. אָמַר לֵיהּ. אַתְּ אָמְרַת דָּא מִילְּתָא. וְלֹא כֵן אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה דְּבָרִים מְקוּלֵי בֵּית שַׁמַּי וּמְחוּמְרֵי בֵּית הִלֵּל. וְזֶה חַד מֵהֶם. נִימַר כ״ג. אֶלָּא רִבִּי מֵאִיר וְרִבִּי שִׁמְעוֹן שְׁנֵיהֶן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. וְלָכֵן סָבְרִינָן מֵימַר. רִבִּי יוֹסֵי וְרִבִּי שִׁמְעוֹן שְׁנֵיהֶן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. נִימַר. רִבִּי מֵאִיר וְרִבִּי יוֹסֵי וְרִבִּי שִׁמְעוֹן שְׁלִשְׁתָּן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. אֶלָּא מִילִּין דִּצְרִיכִין לְרַבָּנָן פְּשִׁיטִין לְכוֹן. פְּשִׁיטִין לְרַבָּנָן. קָצַר לְצוֹרֶךְ עֲשָׂבִים חַיָּיב מִשּׁוּם קוֹצֵר וְאֵינוֹ חַיָּיב מִשּׁוּם מְיַיפֶּה אֶת הַקַּרְקַע. לָא צוֹרְכָה דְּלֹא קָצַר לְיַיפּוֹת אֶת הַקַּרְקַע. מָהוּ שֶׁיְּהֵא חַיָּיב מִשּׁוּם קוֹצֵר וּמִשּׁוּם מְיַיפֶּה אֶת הַקַּרְקַע. וַאֲפִילוּ תֵּימַר דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן הוּא. בְּרַם כְּרַבָּנָן מִכָּל מָקוֹם הֲרֵי חָרַשׁ. מִכָּל מָקוֹם הֲרֵי קָצַר. אָמַר רִבִּי מָנָא. מִילֵּיהוֹן דְּרַבָּנָן מְסַיְּיעִין לְרִבִּי יוֹסֵי. דָּמַר רִבִּי חִיָּיה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. דְּג שֶׁפִּחֲתוֹ. אִם לְגוּפוֹ הֲרֵי זֶה פָּטוּר. אִם לְהוֹצִיא צִיר חַיָּיב. וַאֲפִילוּ תֵּימַר דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן הִיא דָּמַר. בְּרַם כְּרַבָּנָן מִכָּל מָקוֹם הֲרֵי סָחַט. מִכָּל מָקוֹם הֲרֵי הוֹצִיא צִיר.

כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה מַבְחִיל אֶת הַפֵּירֵי חַיָּיב מִשּׁוּם זוֹרֵעַ. הַנּוֹטֵעַ. הַמַּבְרִיךְ. הַמַּרְכִּיב. הַמְקָרְסֵם. הַמְזָרֵד. הַמְפַסֵּל. הַמְזַהֵם. הַמְפָרֵק. הַמְאַבֵּק. הַמְעַשֵּׁן. הַמְתַלֵּעַ. הַקּוֹטֵם. הַסָּף. וְהַמַּשְׁקֶה. וְהַמְנַקֵּב. וְהָעוֹשֶׂה בָּתִּים. וְכָל דָּבָר שֶׁהוּא לְהַבְחִיל אֶת הַפֵּירֵי חַיָּיב מִשּׁוּם זוֹרֵעַ.

זְעוּרָא רַב חִיָּיה בַּר אַשִׁי בְּשֵׁם כָּהֲנָא. הַנּוֹטֵעַ בַּשַּׁבָּת חַיָּיב מִשּׁוּם זוֹרֵעַ. רִבִּי זְעוּרָא אָמַר. הַזּוֹמֵר כְּנוֹטֵעַ. נָטַע וְזָמַר בַּשַּׁבָּת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּכָהֲנָא חַיָּיב שְׁתַּיִים. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי זְעוּרָא אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. כְּלוּם אָמַר רִבִּי זְעִירָא לֹא הַזּוֹמֵר כְּנוֹטֵעַ. וְלָמָּה הַנּוֹטֵעַ כְּזוֹמֵר. הַכֹּל הָיָה בְכָלָל זְרִיעָה. וְיָצְאָה זְמִירָה לְהַחֲמִיר עַל עַצְמָהּ. מִפְּנֵי שֶׁיָּצְתָה זְמִירָה לְהַחֲמִיר עַל

עַצְמָהּ אַתְּ פּוֹטְרוֹ מִשֵּׁם זוֹרֵעַ. הֲוִי. לֹא שַׁנְיָיא. נָטַע וְזָמַר בַּשַּׁבָּת בֵּין עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַב כָּהֲנָא בֵּין עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי זְעִירָא. חַיָיב שְׁתַּיִם.

וְהַקּוֹצֵר. תַּנֵּי רִבִּי חִייָא. הַקּוֹצֵר. הַבּוֹצֵר. הַמּוֹסֵק. הַגּוֹדֵד. הַתּוֹלֵשׁ. וְהָאוֹרֶה. כּוּלְּהוֹן מִשּׁוּם קוֹצֵר. הָהֵן דְּגָזַז סְפוֹג גּוֹמִי קַרוֹלִין. חַיָיב מִשּׁוּם קוֹצֵר וּמִשּׁוּם נוֹטֵעַ. הָהֵן דְּגָזַז כּוּסְבָּר כָּרְתִין כַּרְפָּס גַּרְגָּר טָרִיקְסִימוֹן בְּשׁוּמִין נַעֲנַע חַיָיב מִשּׁוּם קוֹצֵר וּמִשֵּׁם זוֹרֵעַ. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. הַנּוֹתֵן עֲצִיץ נָקוּב עַל גַּבֵּי עֲצִיץ נָקוּבָה חַיָיב עָלֶיהָ מִשֵּׁם קוֹצֵר וּמִשֵּׁם זוֹרֵעַ. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. הַקּוֹצֵץ קוֹרַת שִׁקְמָה חַיָיב עָלֶיהָ מִשֵּׁם שָׁלֹשׁ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. וְלֹא פְלִיגִין. הַקּוֹצְצָהּ חַיָיב מִשּׁוּם קוֹצֵר וּמִשֵּׁם זוֹרֵעַ. הַמּוֹחֲקָהּ חַיָיב מִשּׁוּם מַכֶּה בְפַטִּישׁ. רַבָּנִן דְּקַיְסָרִין אָמְרִין. הָדֵן דְּצַיָיד כַּוְורָא וְכָל דָּבָר שֶׁאַתָּה מַבְדִּילוֹ מֵחַיּוּתוֹ חַיָיב מִשּׁוּם קוֹצֵר.

וְהַמְעַמֵּר. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר סֶסְרְטַאי בָּעֵי. תּוֹלְדוֹת הָעִימּוּר אֵי זוֹ הִיא. רִבִּי יוּסֵי. שְׁמָעִית טַעַם מִן דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בְּשֵׁם רִבִּי אָחָא. וְלֵית אֲנָא יָדַע מַה שְׁמָעִת. מַיי כְּדוֹן. הָהֵן דְּכָתִית אוֹרֶז שְׁעָרִין חֲלִיקָה חַיָיב מִשּׁוּם דָּשׁ. הָהֵן דִּשְׁטַח צָלִין צִימּוּקִין מסוסלה בּוּקֶלָטָה חַיָיב מִשּׁוּם מְעַמֵּר. כָּל שֶׁהוּא נוֹגֵעַ בָּאוֹכֶל חַיָיב מִשּׁוּם מְעַמֵּר. בַּקְלִיפָּה מִשֵּׁם דָּשׁ.

הָדָא אִיתְתָא כַּד מְעָרְבָא בְּחִיטַיָּא. מִשֵּׁם מְרַקֶּדֶת. כַּד מַפְרְכַיָיא בָּרַאשַׁיָיא. מִשֵּׁם דָּשָׁה. כַּד מַתְבְּרָא בְּצִדָּדַיָּא. מִשֵּׁם בּוֹרֶרֶת. כַּד מְסַפְיָיא. מִשֵּׁם טוֹחֶנֶת. כַּד מְנַפְיָיא. מִשֵּׁם זוֹרֶה. גָּמְרָה מְלַאכְתָּהּ. מִשֵּׁם מַכֶּה בְפַטִּישׁ.

הָהֵן כִּיתַנָיָיא בְּקוֹפָנָה. מִשֵּׁם דָּשׁ. בְּמַעֲרוֹבָה. מִשֵּׁם טוֹחֵן. בְּאַפְסְטִיתָה. מִשֵּׁם זוֹרֶה. בְּכַף. מִשּׁוּם בּוֹרֵר. כַּד מְפַלֵּג. מִשֵּׁם מְנַפֵּס. כַּד מְתַלֵּשׁ. מִשֵּׁם מְחַתֵּךְ. גָּמַר מְלַאכְתּוֹ. מִשֵּׁם מַכֶּה בְפַטִּישׁ.

הָהֵן דִּשְׁחַק תּוּמְא. כַּד מַפְרֵךְ בְּרִישַׁיָיא. מִשּׁוּם דָּשׁ. כַּד מַבְחַר בְּקִלּוּפְיָיתָה. מִשּׁוּם בּוֹרֵר. כַּד שְׁחִיק בְּמְדוֹכְתָה. מִשּׁוּם טוֹחֵן. כַּד יְהִיב מַשְׁקִין. מִשּׁוּם לָשׁ. גָּמַר מְלַאכְתָּן. מִשּׁוּם מַכֶּה בְפַטִּישׁ.

הָהֵן סִיקוֹרָה. כַּד מְכַחֵד בִּגְרֵרַיהּ בְּקִלּוּפְיָיתֵיהּ. מִשּׁוּם בּוֹרֵר. כַּד מְכַתֵּת בְּמַרְגָּזַיֵּיהּ. מִשּׁוּם דָּשׁ. כַּד שְׁחִיק בְּמְדוֹכְתֵיהּ. מִשּׁוּם טוֹחֵן. כַּד יְהִיב מַשְׁקִין. מִשּׁוּם לָשׁ. כַּד מְשַׁקֵּעַ בְּאַנְטְרִין. מִשּׁוּם בּוֹנֶה. כַּד מְקַטֵּעַ בְּגוֹמָא. מִשֵּׁם מְחַתֵּךְ. גָּמַר מְלַאכְתּוֹ. מִשֵּׁם מַכֶּה בְפַטִּישׁ.

רִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. דָּגִים שֶׁסְּחָטָן. אִם לְגוּפָן פָּטוּר. וְאִם לְהוֹצִיא צִיר חַיָיב. רַבָּא אָמַר. כְּבָשִׁים שֶׁסְּחָטָן. אִם לְגוּפָן מוּתָּר. וְאִם לְמֵימֵיהֶן אָסוּר. שְׁלָקוֹת בֵּין לְגוּפָן בֵּין לְמֵימֵיהֶן אָסוּר. שְׁמוּאֵל אָמַר. אֶחָד כְּבָשִׁים וְאֶחָד שְׁלָקוֹת בֵּין לְגוּפָן בֵּין לְמֵימֵיהֶן אָסוּר.

אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה. הָדָא דְרַב פְּלִיגָא עַל דְּרִבִּי יוֹחָנָן. אָמַר לֵיהּ רִבִּי מָנָא. לָמָּה. דְּהָהֵן אָמַר אָסוּר וּמוּתָּר. דְּהָהֵן אָמַר חַיָּיב וּפָטוּר.

אָמַר רִבִּי בָּא בַּר מָמָל. בָּצָל שֶׁרִיפְקָן. אִם לִיתֵּן טַעַם אָסוּר. אִם לְהוֹצִיא שׁוֹרְפוֹ מוּתָּר. רִבִּי זְעוֹרָא בְשֵׁם רַב הוּנָא. צְנוֹן טוֹמְנוֹ בַמֶּלַח. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִשְׁהֵא. רִבִּי זְעִירָא בְשֵׁם רַב הוּנָא. כֵּלָיו מִבֵּית הָאוּמָּן לוֹבְשָׁן. וְאִם יִתְקָרַע יִתְקָרַע. רִבִּי זְעִירָא בְשֵׁם רַב הוּנָא. נִסְתַּבְּכוּ בְגָדָיו בְּקוֹצִים הֲרֵי זֶה מְפַשְׁרָן בְּמָקוֹם צִינְעָה וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִקָּרַע. אָמַר רִבִּי זְעִירָא בְשֵׁם רַב הוּנָא. נָטַל טִיט עַל בְּגָדָיו הֲרֵי זֶה מְמָרְחוֹ בְיָדוֹ אַחַת. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְכַסְכֵּס. רִבִּי זְעִירָא בְשֵׁם רַב הוּנָא. הָהֵן נִנְעָה. בְּחָדָא שָׁרֵי וּבְתִלַת אָסוּר. וּבְתַרְתֵּיי צְרִיכָה. הָהֵן דְּסָחֵי. רַב הוּנָא וְרַב יְהוּדָה. חַד אָמַר הָכֵין שָׁרֵי וְהָכֵין אָסוּר. וְחָרְנָה אָמַר. בֵּין הָכֵין וּבֵין הָכֵין אָסוּר. רִבִּי אַבָּא בַּר זְמִינָא עָאַל מִיסְחֵי עִם רִבִּי זְעִירָא. וְלָא שָׁבְקֵיהּ עֲבַד דְּלָא הָכֵין וּדְלָא הָכֵין.

נָפְלוּ מַיִם עַל בְּגָדָיו. רַב הוּנָא וְרַב יִרְמְיָה. חַד אָמַר מְנַעֲרֵהּ שָׁרֵי. וּמְמַחְקֵהּ אָסוּר. וְחָרְנָה מַחְלֵף.

רִבִּי בָּא בַּר חִייָא בַּר אַשִׁי. זֶה שֶׁרוֹקֵק מַבְלִיעוֹ בִכְסוּתוֹ וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רִבִּי חִייָא בַּר אַשִׁי. אִתְפַּלְגוֹן רִבִּי חִייָה רוֹבָא וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בְּרִבִּי. חַד אָמַר. רוֹקֵק וְשָׁף. וְחָרְנָה אָמַר. אֵינוֹ רוֹקֵק וְשָׁף. מַה פְלִיגִין. בִּשְׁאֵין שָׁם פְּסִיפָס. אֲבָל יֵשׁ שָׁם פְּסִיפָס רוֹקֵק וְשָׁף. רָקַק וְהִפְרִיחָתוֹ הָרוּחַ חַייָב מִשּׁוּם זוֹרֶה. וְכָל דָּבָר שֶׁהוּא מְחוּסַּר לָרוּחַ חַייָב מִשּׁוּם זוֹרֶה. וְהַבּוֹרֵר. אָמַר רִבִּי יוּדָן. יֵשׁ שֶׁהוּא בּוֹרֵר צְרוֹרוֹת כָּל הַיּוֹם וְאֵינוֹ מִתְחַייֵב. יֵשׁ שֶׁהוּא נוֹטֵל כִּגְרוֹגֶרֶת וּמֵיָּד מִתְחַייֵב. הֵיךְ עֲבִידָה. הָיָה יוֹשֵׁב עַל גַּבֵּי כְרִי וּבָרַר צְרוֹרוֹת כָּל הַיּוֹם אֵינוֹ מִתְחַייֵב. נָטַל לְתוֹךְ יָדוֹ כִּגְרוֹגֶרֶת וּבֵירֵר חַייָב.

רִבִּי יוֹנָה בָעֵי. עָשָׂה כֵן בַּשַּׁבָּת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּבֵית שַׁמַּי מָהוּ שֶׁיְּהֵא חַייָב. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹסֵה. וְלָמָּה לֹא. אִילּוּ עָשָׂה כֵן בַּשַּׁבָּת עַל דְּבֵית הִלֵּל שֶׁמָּא אֵינוֹ חַייָב. וְהָכָא חַייָב. אָמַר רִבִּי מָנָא. יָאוּת אָמַר רִבִּי יוֹנָה אֲבָל. לֹא אַתְיָא אֶלָּא עַל דְּבֵית שַׁמַּי. לָמָּה. שֶׁהוּתֵּר מִכְּלַל בְּרֵירָה בְּיוֹם טוֹב. לֹא הוּתַּר מִכְּלַל בְּרֵירָה בַּשַּׁבָּת.

בֵּירֵר אוֹכָלִים מִתּוֹךְ אוֹכָלִים. חִזְקִיָּה אָמַר. חַייָב. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. פָּטוּר. מַתְנִיתָא פְלִיגָה עַל חִזְקִיָּה. דְּאָמַר. בּוֹרֵר וְאוֹכֵל בּוֹרֵר וּמַנִּיחַ עַל הַשּׁוּלְחָן. רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה בְשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. תִּיפְתָּר שֶׁהָיוּ אוֹרְחִין אוֹכְלִין רִאשׁוֹנָה רִאשׁוֹנָה. וְהָתַנֵּי. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יָבוֹר אֶת כָּל אוֹתוֹ הַמִּין. אִם עָשָׂה כֵן בַּשַּׁבָּת חַייָב. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּחִזְקִיָּה. שֶׁכֵּן הַבּוֹרֵר כְּדַרְכּוֹ בַּשַּׁבָּת חַייָב. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן. שֶׁכֵּן הַבּוֹרֵר כְּדַרְכּוֹ בְמָקוֹם אֶחָד חַייָב. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּחִזְקִיָּה. אֲפִילּוּ עִיגּוּלִין מִן גַּוָּא עִיגּוּלִין. אֲפִילּוּ רִימּוֹנִים מִן גַּוָּא רִמּוֹנִים. אוֹ כֵינִי. אֲפִילּוּ בְּנֵי נַשׁ מִן

גַּו בְּנֵי נַשׁ. מַיי כְּדוֹן. כָּל עַמָּא מוֹדֵיי לְהָדָא דְּרִבִּי אִימִּי. דְּרִבִּי אִימִּי הֲוָה לֵיהּ אוֹרְחִין. אַפִּיק קוֹמֵיהוֹן תּוּרְמוֹסִין וּפַסְילֵיָין. אֲמַר לוֹן. הָבוֹן דַּעְתֵּיכוֹן דַּאֲתוֹן מֵיכוֹל קִינְסָיֵיא בְּסוֹפָא.
תַּנֵּי. אֵין בּוֹרְרִין לֹא טוֹחֲנִין וְלֹא מַרְקִידִין. הַבּוֹרֵר הַטּוֹחֵן הַמַּרְקִיד בַּשַּׁבָּת נִסְקָל. בְּיוֹם טוֹב סוֹפֵג אֶת הָאַרְבָּעִים. וְהָא תַנִּינָן. בּוֹרֵר כְּדַרְכּוֹ בְּחֵיקוֹ וּבְתַמְחוּי. אָמַר רִבִּי חֲנִינָא עַנְתּוֹנָיֵיא. דְּרַבָּן גַּמְלִיאֵל הִיא. דְּרַבָּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר אַף מֵדִּיחַ וְשׁוֹלֶה. וְהָא תַנִּינָן. שֶׁלְּבֵית רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיוּ שׁוֹחֲקִין אֶת הַפִּילְפְּלִין בָּרִיחַיִם שֶׁלָּהֶן. מוּתָּר לִטְחוֹן וְאָסוּר לָבוֹר. רִבִּי יוֹסֵה בְּשֵׁם רִבִּי אִילָא. לֹא הוּתְּרָה טְחִינָה כְּדַרְכָּהּ. וּמְנַיִין שֶׁאֵין בּוֹרְרִין וְלֹא טוֹחֲנִין וְלֹא מַרְקִידִין. רִבִּי יוֹסֵי בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. כָּל מְלָאכָה לֹא יֵעָשֶׂה בָהֶם עַד וּשְׁמַרְתֶּם אֶת הַמַּצּוֹת. תַּנֵּי. רִבִּי יוֹסֵי בָּעֵי. כְּלוּם לָמְדוּ לְתַבְשִׁיל אֶלָּא מִיכָּן. רִבִּי יוֹסֵה לֹא אָמַר כֵּן. אֶלָּא רִבִּי יוֹסֵה בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. אַף אֲשֶׁר יֵאָכֵל לְכָל נֶפֶשׁ הוּא לְבַדּוֹ יֵעָשֶׂה לָכֶם. עַד וּשְׁמַרְתֶּם אֶת הַמַּצּוֹת. תַּנֵּי חִזְקִיָּה וּפְלִיג. אַף הוּא לְבַדּוֹ הֲרֵי אֵילּוּ מִיעוּטִין. שֶׁלֹּא לִקְצוֹר וְלֹא לִטְחוֹן וְלֹא לְהַרְקִיד בְּיוֹם טוֹב.
רִבִּי זְעִירָא רַב חִייָה בַּר אַשִׁי בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. הַמְשַׁמֵּר חַייָב מִשּׁוּם בּוֹרֵר. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. לֹא מִסְתַּבְּרָא דְּלֹא מִשּׁוּם מְרַקֵּד. רִבִּי יוֹנָה וְרִבִּי יוֹסֵה תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. בְּקַדְמֵיתָא הֲוִינָן אָמְרִין. יְאוּת אָמַר רִבִּי זְעִירָא. וּמַה הַמְרַקֵּד קָמַח מִלְמַטָּן וְסוֹלֶת מִלְמַעֲלָן. אַף הַמְשַׁמֵּר יַיִן מִלְמַטָּן וּשְׁמָרִין מִלְמַעֲלָן. וְלֹא הֲוִינָן אָמְרִין כְּלוּם. לָמָּה. שֶׁהוּתָּר מִכְּלָל בְּרֵירָה הוּתָּר מִכְּלָל שְׁימּוּר. הוּתָּר מִכְּלָל בְּרֵירָה בּוֹרֵר כְּדַרְכּוֹ בְּחֵיקוֹ וּבְתַמְחוּי. וְהוּתָּר מִכְּלָל שְׁימּוּר אַף נוֹתְנִין לַתְּלוּיָה בְּיוֹם טוֹב. וְלֹא הוּתָּר מִכְּלָל הַרְקָדָה. דָּמַר רִבִּי חֲנִינָא בֶּן יָקֵא בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה. אֵין שׁוֹנִין אֶת הַקֶּמַח אֶבָל מַרְקִידִין לַאֲחוֹרֵי הַנָּפָה. אֵין תֵּימַר מִשּׁוּם מְרַקֵּד הוּא. יְהֵא אָסוּר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. וּדְלֹא כְּרִבִּי יוּדָה. דְּתַנֵּי בְּשֵׁם רִבִּי יוּדָה. אֲבָל בְּמַכְשִׁירֵי אוֹכֶל נֶפֶשׁ הִתִּירוּ. בָּעַייָא דָא מֵילְתָא. מָהוּ לְשַׁנּוֹת אֶת הַקֶּמַח לַאֲחוֹרֵי הַנָּפָה כְּרַבָּנָן.
וְהַטּוֹחֵן. הָהֵן דִּשְׁחַק מֶלַח חֲסַף פִּילְפְּלִין חַייָב מִשּׁוּם טוֹחֵן. הָהֵן דִּחְשַׁר גִּיר גִּבְסִין מוֹץ חוֹל עָפָר חַייָב מִשּׁוּם מְרַקֵּד. הָהֵן דִּגְבַל גִּיר גִּבְסִין עָפָר קִילּוֹרִין מְלוּגְמָא סַמְמָנִין חַייָב מִשּׁוּם לָשׁ. הַלָּשׁ וְהַמְקַטֵּף וְהָעוֹרֵךְ כּוּלָּהֶן מִשּׁוּם לָשׁ. רִבִּי בָּא בַּר מָמָל בָּעֵי. תַּמָּן אַתְּ אָמַר. חַייָב עַל לִישָׁתָהּ וְעַל עֲרִיכָתָהּ וְעַל אֲפִייָתָהּ. וְהָכָא אַתְּ אָמַר הָכֵין. אֶלָּא תַּמָּן יֵשׁ לוֹ לַחֲלוֹק. חַייָב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. בְּרַם הָכָא אֵינוֹ חַייָב אֶלָּא אַחַת. אַתְּ חָמֵי אֲפִייָה תּוֹלֶדֶת לְבִישּׁוּל וְאַתְּ אָמַר הָכֵין. אֶלָּא בְּגִין דְּתַנֵּינָן סֵדֶר עִיסָּה תְּנִינָתָהּ עִמָּהֶן.
הָהֵן דְּאַזִּין גִּיר קַרְרִין מְשִׁיחַ כִּילּוּס שְׂרֵי זִיפּוֹת שְׂרֵי מוֹסְרִין. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵה בַּר חֲנִינָה. הַמַּתִּיךְ אֲבָר חַייָב מִשּׁוּם מְבַשֵּׁל. הַצּוֹלֶה וְהַמְטַגֵּן הַשּׁוֹלֵק וְהַמְעַשֵּׁן כּוּלָּהֶן מִשּׁוּם מְבַשֵּׁל. בִּישֵּׁל בַּחֲמֵי טִיבֶּרְיָא מָהוּ. חִזְקִיָּה אָמַר. אָסוּר. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. מוּתָּר. אָמַר רִבִּי

מָנָא. אָזְלִית לְקַיְסָרִין וּשְׁמַעִית רִבִּי זְרִיקָן בְּשֵׁם חִזְקִיָּה. לְחִזְקִיָּה צְרִיכָה לֵיהּ פֶּסַח שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל בַּחֲמֵי טְבֶרְיָא מָהוּ. תְּרֵין אֲמוֹרִין. חַד אָמַר. אָסוּר. וְחָרָנָה אָמַר. מוּתָּר. מָאן דָּמַר. אָסוּר. אַל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וּבָשֵׁל מְבוּשָׁל בַּמָּיִם. וּמָאן דָּמַר. מוּתָּר. כִּי אִם צְלִי אֵשׁ רֹאשׁוֹ עַל כְּרָעָיו וְעַל קִרְבּוֹ.

כָּל אֵילֵּין שְׁיעוּרַיָּא. אִם לְאוֹכְלִין. כִּגְרוֹגֶרֶת. אִם לִבְהֵמָה. כִּמְלוֹא פִּי גְדִי. אִם לְבַשֵּׁל. כְּדֵי לְבַשֵּׁל בֵּיצָה קַלָּה. [ ] אִם לָאֲרוֹג. כִּמְלוֹא רוֹחַב הַסִּיט כָּפוּל. אִם לִטְווֹת. כִּמְלוֹא רוֹחַב סִיט כָּפוּל.

הַגּוֹזֵז אֶת הַצֶּמֶר. גָּזַז סְתָם מָהוּ. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. הוֹצִיא דִיוֹ. אִם בְּקוֹלְמוֹס. כְּדֵי לִכְתּוֹב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת. אִם לְהַגִּיהַּ. כְּדֵי לְהַגּוֹת אוֹת אַחַת. תַּמָּן תַּנִּינָן. הַשּׁוֹחֵט אֶת הַבְּכוֹר עוֹשֶׂה מָקוֹם לְקוֹפִיץ מִיכָּן וּמִיכָּן וְתוֹלֵשׁ אֶת הַשִּׁיעָר. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְזִיזֶנּוּ מִמְּקוֹמוֹ. וְכֵן הַתּוֹלֵשׁ אֶת הַשִּׁיעָר לִרְאוֹת מָקוֹם מוּם. רִבִּי אִילָא בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. הַתּוֹלֵשׁ מִן הַקֳּדָשִׁים פָּטוּר. אָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. רֵישׁ לָקִישׁ כְּדַעְתֵּיהּ. דְּאִיתְפַּלְגּוֹן. הַתּוֹלֵשׁ בַּקֳּדָשִׁים. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. חַיָּיב. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר פָּטוּר. רִבִּי יִרְמְיָה בָּעֵי. מִחְלְפָה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. דְּאִיתְפַּלְגּוֹן. הַתּוֹלֵשׁ כְּנַף בָּעוֹף. הַמּוֹרְטָהּ וְהַקּוֹטְמָהּ. חַיָּיב מִשּׁוּם שָׁלֹשׁ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. וְלֹא פְלִיגִין. הַתּוֹלֵשׁ חַיָּיב מִשּׁוּם גּוֹזֵז. הַמּוֹרְטָהּ חַיָּיב מִשּׁוּם מוֹחֵק. הַקּוֹטְמָהּ חַיָּיב מִשּׁוּם מַכֶּה בְּפַטִּישׁ. וְלָא דַמְיָיא. עוֹף שֶׁאֵין לוֹ גִיזָה. תְּלִישָׁתָהּ הִיא גִיזָתָהּ. בְּרַם הָכָא אֵינוֹ חַיָּיב עַד שֶׁיִּגְזֹז. תֵּדַע לָךְ שֶׁהוּא כֵן. דְּתַנֵּי. תָּלַשׁ מִן הַמֵּיתָה חַיָּיב. תְּלִישָׁתָהּ זוֹ הִיא גִיזָתָהּ.

הַמְלַבְּנוֹ הֲהֵן דְּמְגַפֵּר עָא לְמָנִין נַחֲבָלִין אֲלִיקָה. הָדָא אִיתְמַר דְּשָׁרְקָה אַפָּהּ דְּשָׁרְקָה מָעֲזָלָהּ. הֲהֵן חַייְטָא דְּיהַב חוּטָא גַּו פּוּמֵיהּ. רַב כָּהֲנָא בְּשֵׁם רַבָּנִין דְּקֵיסָרִין. הַמְיַינְטוֹן חַיָּיב מִשּׁוּם מְלַבֵּן.

הַמְנַפְּסוֹ. הֲהֵן דְּנַפִּיס סִיב הוּצִין גּוֹמָא חַיָּיב מִשּׁוּם מְנַפֵּס.

הַצּוֹבְעוֹ. מַה צְּבִיעָה הָיְתָה בַּמִּשְׁכָּן. שֶׁהָיוּ מְשַׁרְבָּטִין בַּבְּהֵמָה בְּעוֹרוֹת אֵלִים מְאָדָּמִים. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. הָדָא אָמְרָה. הָעוֹשֶׂה חַבּוּרָה וְנִצְרַר בָּהּ דָּם חַיָּיב. הַמְאַדֵּם אוֹדֶם בַּשָּׂפָה חַיָּיב. הַמּוֹצִיא דָּם חַיָּיב מִשּׁוּם נְטִילַת נְשָׁמָה שֶׁבְּאוֹתוֹ מָקוֹם. הַצָּר צוּרָה. הָרִאשׁוֹן חַיָּיב מִשּׁוּם כּוֹתֵב וְהַשֵּׁנִי חַיָּיב מִשּׁוּם צוֹבֵעַ. חִיסֵּר בָּהּ אֶבֶר וּבָא אַחֵר וּגְמָרָהּ חַיָּיב מִשּׁוּם מַכֶּה בַּפַּטִּישׁ. וְהַסּוֹחֵט וְהַמְכַבֵּס מְלָאכָה אַחַת הִיא. תַּנֵּי. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ שֶׁלְרִבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוֹקָה אוֹמֵר. הַצּוֹבְעִים שֶׁבִּירוּשָׁלַיִם הָיוּ עוֹשִׂין סְחִיטָה מְלָאכָה בִּפְנֵי עַצְמָהּ. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ שֶׁלְרִבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוֹקָה אַרְבָּעִים מְלָאכוֹת אִינּוּן. וְנִיתְנֵי. לֹא אֲתִינָן מֵיתְנֵי אֶלָּא מִילִּין דְּכָל עַמָּא מוֹדֵיי בָּהֶן.

הֲהֵן דַּעֲבַד חֲבָלִין. הֲהֵן דַּעֲבַד מִמְזוֹר חַיָּיב מִשּׁוּם טוֹוֶה. הֲהֵן דַּאֲבַד קוֹנְטְרָן נָפָן מַחֲצָלָן חַיָּיב מִשּׁוּם מֵיסֵיךְ. הָדָא אִיתְמָא כַּד מִשְׁתַּיָּיא בְּקוֹבָיָה. מִשּׁוּם מֵיסֶכֶת. כַּד יְהָבָה קדמה. מִשּׁוּם עוֹשֶׂה בָתִּין. כַּד מְקִימָה לוֹן. מַשּׁוּם בּוֹנֶה. כַּד מְחַיָּיא. מִשּׁוּם אוֹרֶגֶת. כַּד מְקַטְעָא בְּנֵימַיָּיא. מִשּׁוּם מְחַתֶּכֶת. כַּד גָּמְרָה מְלַאכְתָּהּ. מַשּׁוּם מַכָּה בְפַטִּישׁ. הֲהֵן דַּעֲבַד קוּפִּין. כַּד צָפַר. מִשּׁוּם מֵיסֵיךְ. כַּד מְחַייֵט. מִשּׁוּם תּוֹפֵר. כַּף. מִשּׁוּם בּוֹנֶה. כַּד מְקַטֵּעַ. מִשּׁוּם מְחַתֵּךְ. גָּמַר מְלַאכְתּוֹ. מִשּׁוּם מַכָּה בְפַטִּישׁ. שְׁנֵי נִירִין בְּחָף אֶחָד וּשְׁנֵי חָפִין בְּנִיר אֶחָד.

הָאוֹרֵג שְׁנֵי חוּטִין וְהַפּוֹצֵעַ שְׁנֵי חוּטִין הַקּוֹשֵׁר וְהַמַּתִּיר. מַה קְשִׁירָה הָיְתָה בַּמִּשְׁכָּן. שֶׁהָיוּ קוֹשְׁרִין אֶת הַמֵּיתָרִים. וְלֹא לְשָׁעָה הָיְתָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. מִכָּיוָן שֶׁהָיוּ חוֹנִין וְנוֹסְעִין עַל פִּי הַדִּיבֵּר כְּמִי שֶׁהוּא לְשָׁעָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. מִכָּיוָן שֶׁהַבְּטִיחָן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא מַכְנִיסָן לָאָרֶץ כְּמִי שֶׁהִיא לְשָׁעָה. אָמַר רִבִּי פִּינְחָס. מִתּוֹפְרֵי יְרִיעוֹת לָמְדוּ. נִפְסַק. הָיָה קוֹשְׁרוֹ. חָזַר וְנִפְסַק. לַעֲשׂוֹתָן קְשָׁרִים קְשָׁרִים אֵי אֶיפְשַׁר. אֶלָּא חוֹזֵר וּמַתִּיר אֶת הָרִאשׁוֹן. אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה. הֲהֵן חַייָטָא אוּמָנָא מְבַלֵּעַ תְּרֵין רָאשֵׁיהּ. וְהַיְדָא אָמְרָה דָא. דְּאָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי חֲנִינָא. מֵאוֹרְגֵי יְרִיעוֹת לָמְדוּ. מַה טַעַם. אוֹרֶךְ הַיְרִיעָה הָאַחַת. כְּדֵי שֶׁתְּהֵא כּוּלָּהּ אַחַת. נִפְסַק הָיָה קוֹשְׁרוֹ. מִכָּיוָן שֶׁהָיָה מַגִּיעַ לְאָרִיג הֲוָה שָׁרֵי לֵיהּ וּמְעַל לֵהּ. רִבִּי תַּנְחוּמָא בְּשֵׁם רַב חוּנָה. אֲפִילּוּ עֶרֶב שַׁבָּתּ לֹא הָיָה בוֹ לֹא קֶשֶׁר וְלֹא תְיֵיתֶת.

תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. חוֹתֶל שֶׁלְּתְמָרִים וְפַטֶּילְיָיא שֶׁלְּתְמָרִים קוֹרֵעַ וּמַתִּיר. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִקְשׁוֹר. וְאֵין זוֹ הַתָּרָה. נַעֲשָׂה בְשׁוֹבֵר אֶת הֶחָבִית לוֹכֵל מִמֶּנָּה גְּרוֹגְרוֹת. אָזְנַיִים שֶׁל דִּיסִיקְיָא קוֹשֵׁר וּמַתִּיר. נַעֲשָׂה כְפוֹתֵחַ וּכְנוֹעֵל בַּשַּׁבָּת.

רִבִּי חֲנִינָה אָמַר. עַד יְחוֹת כָּל סִיטָרָהּ. אָמַר רִבִּי יַנַּיי. אִמְרוּ לוֹ לְרִבִּי חֲנִינָא. צֵא וּקְרָא. וְהָא תַּנִּינָן. עָשָׂה שְׁנֵי רָאשֶׁיהָ לְצַד אֶחָד. מֵעַתָּה עַד יְסוֹק וְיחוֹת וְיסוֹק. וְהָתַנִּינָן. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עַד שֶׁיְּשַׁלֵּשׁ. מֵעַתָּה עַד יְחוֹת וְיסוֹק וְיחוֹת. אֶלָּא הָכֵן וְהָכֵן. חוּט שֶׁהִשְׁחִילוֹ בְמַחַט. אֲפִילּוּ קָשׁוּר מִיכָּן וּמִיכָּן אֵינוֹ חִיבּוּר. תְּפָרוֹ לַבֶּגֶד. הַחוּט חִיבּוּר לַבֶּגֶד וְאֵינוֹ חִיבּוּר לְמַחַט. רִבִּי יוֹנָה וְרִבִּי יוֹסֵה תְּרֵיהוֹן אָמְרֵי. בְּקָשׁוּר מִיכָּן וּמִיכָּן. מִילֵּיהוֹן דְּרַבָּנָן פְּלִיגִין. דְּאָמַר רִבִּי בָּא רַב יִרְמְיָה בְּשֵׁם רַב. הַמְמַתֵּחַ צְדָדָיו בַּשַּׁבָּת חַיָּיב מִשּׁוּם תּוֹפֵר. נֹאמַר. מִשּׁוּם תּוֹפֵר וּמִשּׁוּם קוֹשֵׁר.

קְרִיעָה בִּבְגָדִים וְחִיתּוּךְ בְּעוֹרוֹת. קְרִיעָה בִּבְגָדִים בְּאֶמְצָע. וְחִיתּוּךְ בְּעוֹרוֹת מִן הַצַּד. וְאִית דְּמַחְלְפִין. קְרִיעָה בְּעוֹרוֹת וְחִיתּוּךְ בִּבְגָדִים. קְרִיעָה בְּעוֹרוֹת בְּאִילֵּין רְכִיכַיָּא. וְחִיתּוּךְ בִּבְגָדִים. בְּאִילֵּין לֵיבָדַיָּא.

ג. הַצָּד חֲלָזוֹן וּפְצָעוֹ. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. חַיָּיב שְׁתַּיִם. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. מָאן דְּאָמַר. שְׁתַּיִם. אַחַת מִשּׁוּם נָצַד. וְאַחַת מִשּׁוּם נְטִילַת נְשָׁמָה. וּמָאן דְּאָמַר. אַחַת. הַיְידָא הִיא מִשּׁוּם נְטִילַת נְשָׁמָה. וְלֵית לָהּ צַיָּדָה. וְאַתְיָא כַּהִיא דְּאָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי יוֹסֵה רִבִּי אַבָּהוּ וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ בְּשֵׁם רִבִּי מֵאִיר. מִין חַיָּה טְהוֹרָה בָּרָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְמִשֶּׁה בַּמִּדְבָּר. כֵּיוָן שֶׁעָשָׂה בָהּ מְלֶאכֶת הַמִּשְׁכָּן נִגְנְזָה. רִבִּי אָבוּן אָמַר. קֶרֶשׁ הָיָה שְׁמָהּ. תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. דְּחָדָא קֶרֶן. וְתִיטַב לְיֵי מִשּׁוֹר פַּר מַקְרִין וּמַפְרִיס. מַקְרֶן כָּתוּב.

הַשּׁוֹחֵטוֹ. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. לֵית כָּאן שְׁחִיטָה. שְׁחִיטָה תּוֹלְדַת חַבּוּרָה הִיא. וְלָמָּה לֹא תְנִינָתָהּ עִמְּהוֹן. אֶלָּא בְּגִין דְּתַנִּינָן סֶדֶר סְעוּדָה תְּנִינָתָהּ עִמְּהוֹן.

הַמְעַבְּדוֹ. מָה עִיבּוּד הָיָה בַּמִּשְׁכָּן. שֶׁהָיוּ מְשַׁרְטְטִין בָּעוֹרוֹת. מַה מְשַׁרְטְטִין לוֹן. מְסָרְגְּלִין לוֹן. וְאַתְיָא כַּהִיא דְּאָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ. מוּתָּר לַעֲשׂוֹת אֲהָלִים מֵעוֹר בְּהֵמָה טְמֵאָה.

הַמַּחְקוֹ. מַה מְחִיקָה הָיְתָה בַּמִּשְׁכָּן. זְעִיר בַּר חִינְנָא בְשֵׁם רִבִּי חֲנִינָא. שֶׁהָיוּ שָׁפִין אֶת הָעוֹר עַל גַּבֵּי הָעַמּוּד. הָשַׁף אֶת הָעוֹר עַל גַּבֵּי הָעַמּוּד חַיָּיב. מַשּׁוּם מָה הוּא חַיָּיב. רִבִּי יוֹסֵי בְשֵׁם רִבִּי יְהוּדָה בֶּן לֵוִי רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי יְהוּדָה בֶּן לֵוִי. מִשּׁוּם מְמַחֵק. הָדָא דְאַתְּ אָמַר בְּחָדָשׁ. אֲבָל בְּיָשָׁן מַחֲלוֹקֶת רִבִּי לִיעֶזֶר וַחֲכָמִים. דְּאִיתְפַּלְגוֹן. הַמְכַבֵּד. הַמְרַבֵּץ. הַמְגַבֵּן. הַמְחַבֵּץ. הַחוֹלֵב וְהָרוֹדֶה חַלּוֹת דְּבַשׁ. חַיָּיב חַטָּאת. דִּבְרֵי רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. מִשּׁוּם שְׁבוּת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. וְלֹא פְלִיגִין. הַמְכַבֵּד הַמְרַבֵּץ חַיָּיב מִשּׁוּם דָּשׁ. הַמְגַבֵּן וְהַמְחַבֵּץ חַיָּיב מִשּׁוּם לָשׁ. הַחוֹלֵב וְהָרוֹדֶה חַלּוֹת דְּבַשׁ חַיָּיב מִשּׁוּם קוֹצֵר. הַסּוֹחֵט זֵתִים מֵאֵבֵיהֶן חַיָּיב מִשּׁוּם קוֹצֵר. לְמִי נִצְרְכָה. לְרִבִּי אֱלִיעֶזֶר.

רִבִּי חִייָה בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הַגּוֹרֵד רָאשֵׁי כְּלוֹנְסָאוֹת חַיָּיב מִשּׁוּם מְחַתֵּךְ. הַמְמָרֵחַ אֶת הָאִיסְפְּלָנִית חַיָּיב מִשּׁוּם מְמַחֵק.

מָחַק אוֹת אַחַת גְּדוֹלָה וְיֵשׁ בְּמְקוֹמָהּ כְּדֵי לִכְתּוֹב שְׁתֵּי אוֹתוֹת חַיָּיב. כָּתַב אוֹת אַחַת גְּדוֹלָה אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בְּמְקוֹמָהּ כְּדֵי לִכְתּוֹב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת פָּטוּר. רִבִּי מְנַחֵם בֵּירִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. זֶה חוֹמֶר בְּמוֹחֵק מִכּוֹתֵב. שֶׁהַמּוֹחֵק עַל מְנָת לְתַקֵּן חַיָּיב. וְהַכּוֹתֵב עַל מְנָת לְקַלְקֵל פָּטוּר. יֵשׁ שֶׁהוּא כוֹתֵב נְקוּדָה אַחַת וְחַיָּיב עָלֶיהָ מִשּׁוּם כּוֹתֵב וּמִשּׁוּם מוֹחֵק. יֵשׁ שֶׁהוּא מוֹחֵק נְקוּדָה אַחַת וְחַיָּיב עָלֶיהָ מִשּׁוּם כּוֹתֵב וּמִשּׁוּם מוֹחֵק. הֵיךְ עֲבִידָא. הָיָה דַּלֶּ"ת וַעֲשָׂאוֹ רֵישׁ. רֵישׁ וַעֲשָׂאוֹ דַּלֶּת. חַיָּיב מִשּׁוּם כּוֹתֵב וּמִשּׁוּם מוֹחֵק.

ד. מַה בֵּינַיִן הָיָה בַּמִּקְדָּשׁ. שֶׁהָיוּ נוֹתְנִין קְרָשִׁים עַל גַּבֵּי אֲדָנִים. וְלֹא לַשָּׁעָה הָיְיתָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. מִכָּיוָן שֶׁהָיוּ חוֹנִים וְנוֹסְעִים עַל פִּי הַדִּיבּוּר כְּמִי שֶׁהִיא לְעוֹלָם. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. מִכָּיוָן שֶׁהִבְטִיחָן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא מַכְנִיסָן לָאָרֶץ כְּמִי שֶׁהוּא לְעוֹלָם.

הָדָא אָמְרָה. בְּנָיִין לְשָׁעָה בְּנָיִין. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילוּ מִן הַצַּד. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילוּ נָתוּן עַל גַּבֵּי דָּבָר אַחֵר. הָדָא אָמְרָה. בְּנָיִין עַל גַּבֵּי כֵלִים בְּנָיִין. אֲדָנִים כְּקַרְקַע הֵן.

תַּנֵּי. אֶחָד מֵבִיא אֶת הָאֶבֶן וְאֶחָד מֵבִיא אֶת הַטִּיט. הַמֵּבִיא אֶת הַטִּיט חַיָּיב. רִבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר. שְׁנֵיהֶן חַיָּיבִין. סָבַר רִבִּי יוֹסֵה. אֶבֶן בְּלֹא טִיט בְּנָיִין. הַכֹּל מוֹדִין שֶׁאִם נָתַן אֶת הַטִּיט תְּחִילָּה וְאַחַר כָּךְ נָתַן אֶת הָאֶבֶן שֶׁהוּא חַיָּיב. הַבַּנַּאי שֶׁיִּישֵּׁב אֶת הָאֶבֶן בְּרֹאשׁ הַדִּימוֹס חַיָּיב. לְמִי נִצְרְכָה. לְרַבָּנָן. וְהֵהֵן דַּעֲבַד דַּפִּין וְהֵהֵן דַּעֲבַד סַפָּיִן. חַיָּיב מִשּׁוּם בּוֹנֶה.

וְהַסּוֹתֵר. וּבִלְבַד לְצוֹרֶךְ. רִבִּי חָמָא בַּר עוּקְבָא בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. הַגּוֹדֵל כְּלֵי צוּרָה חַיָּיב מִשּׁוּם בּוֹנֶה. רִבִּי אִילָא בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. הַנּוֹפֵחַ כְּלֵי זְכוּכִית חַיָּיב מִשּׁוּם בּוֹנֶה. רַבָּנָן דְּקֵיסָרִין בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. יֵשׁ דְּבָרִים קְרוֹבִים וּרְחוֹקִים. וְיֵשׁ דְּבָרִים רְחוֹקִים וּקְרוֹבִים. הַגּוֹדֵל כְּלֵי צוּרָה. וְהַנּוֹפֵחַ כְּלֵי זְכוּכִית. וְהָעוֹשֶׂה כֶלִי בִּדְפוּס. כּוּלְהוֹן מִשּׁוּם בּוֹנֶה. הַבּוֹרֵר וְהַמְשַׁמֵּר וְהַמְרַקֵּד כּוּלְהוֹן מִשּׁוּם מַעֲבִיר פְּסוֹלֶת. כָּל אֶחָד וְאֶחָד חִיּוּבוֹ בִּפְנֵי עַצְמוֹ. וְלָמָּה לֹא תַנִּינָן הוֹשָׁטָה עִמְּהוֹן. רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. מִפְּנֵי מַחֲלוֹקֶת רִבִּי עֲקִיבָה וַחֲכָמִים. רִבִּי חִזְקִיָּה רִבִּי יוּדָה בֶּן לֵוִי רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי בְּשֵׁם רִבִּי. יֶתֶר עֲלֵיהֶן הוֹשָׁטָה. וְלָמָּה לֹא תַנִּינָתָהּ עִמְּהוֹן. כָּל הַמְּלָאכוֹת בְּאַחַת. וְזוֹ בִּשְׁתַּיִם. כָּל הַמְּלָאכוֹת יֵשׁ לָהֶן תּוֹלְדוֹת. וְזוֹ אֵין לָהּ תּוֹלֶדֶת.

הלכה ג

משנה: וְעוֹד כְּלָל אַחֵר אָמְרוּ כָּל הַכָּשֵׁר לְהַצְנִיעַ וּמַצְנִיעִין כָּמוֹהוּ וְהוֹצִיאוֹ בַשַּׁבָּת חַיָּיב עָלָיו חַטָּאת וְכָל שֶׁאֵינוֹ כָשֵׁר לְהַצְנִיעַ וְאֵין מַצְנִיעִין כָּמוֹהוּ וְהוֹצִיאוֹ בַשַּׁבָּת אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא הַמַּצְנִיעוֹ׃

הלכה: ה׳. רִבִּי חוּנָה בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. לָעֲבוֹדָה זָרָה אִיתְאֲמַרַת. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. לְאֵיסּוּרֵי הֶנָיָיה אִיתְאֲמַרַת. רַב חִסְדָּא אָמַר. לַשִּׁיעוּרִין אִתְאֲמַרַת. אִית תַּנֵּי תַנֵּי. חַיָּיב חַטָּאת. אִית תַּנֵּי תַנֵּי. כָּל שֶׁהוּא. מָאן דְּאָמַר. חַיָּיב חַטָּאת. מְסַיֵּיעַ לְרַב חִסְדָּא. מָאן דְּאָמַר. כָּל שֶׁהוּא. מְסַיֵּיעַ לְרִבִּי אֶלְעָזָר וּלְרִבִּי יוֹחָנָן. רַבָּנָן דְּקֵיסָרִין בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בַּר חֲנִינָה. כְּגוֹן הַמּוֹזֵ שֶׁהִתְקִינָה לְנִידָּתָהּ.

הלכה ד

משנה: הַמּוֹצִיא תֵּבֶן כְּמִלּוֹא פִי פָרָה. עֲצָה כְּמִלּוֹא פִי גָּמָל. עָמִיר כְּמִלּוֹא פִי טָלֶה. עֲשָׂבִים כְּמִלּוֹא פִי גְדִי. עֲלֵי שׁוּם וַעֲלֵי בְצָלִים לַחִין כַּגְרוֹגֶרֶת. יְיבֵשִׁים כְּמִלּוֹא פִי גְדִי וְאֵינָן מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה מִפְּנֵי שֶׁלֹּא שָׁווּ בְּשִׁעוּרֵיהֶן. הַמּוֹצִיא אוֹכְלִין כַּגְּרוֹגֶרֶת מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה מִפְּנֵי שֶׁשָּׁווּ בְּשִׁעוּרֵיהֶן חוּץ מִקְּלִיפֵּיהֶן וְגַלְעִינֵיהֶן וְעוּקְצֵיהֶן וְסוּבָּן וּמוּרְסָן. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר חוּץ מִקְּלִיפֵּי עֲדָשִׁים הַמִּתְבַּשְּׁלוֹת עִמָּהֶן׃

הלכה: ו. רִבִּי יוֹנָה רִבִּי יוֹסֵי גְלִילְיָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. חָמוּר מַשְׁלִים לַקַּל. אֵין הַקַּל מַשְׁלִים לֶחָמוּר. עֲשָׂבִים מַשְׁלִימִין לַתֶּבֶן. אֵין הַתֶּבֶן מַשְׁלִים לָעֲשָׂבִים. תַּמָּן תַּנִּינָן. הַבֶּגֶד וְהַשֵּׂק. הַשֵּׂק וְהָעוֹר. הָעוֹר וְהַמַּפָּץ. מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. מִפְּנֵי שֶׁהֵן רְאוּיִין לִטָּמֵא מוֹשָׁב. רִבִּי יִרְמְיָה בָעֵי. נִיחָא יִצְטָרְפוּ לְמוֹשָׁב שֶׁכֵּן שָׁוִוּ לְמוֹשָׁב בְּטָפַח. בְּהֶיסֵּק מְנַיִין. אָמַר רִבִּי עֶזְרָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. שֶׁכֵּן שָׁוִוּ בְּהֶסֵּק. אָמַר לֵיהּ. אֲנַן בָּעֵיי הוֹצָאָה וְאַתְּ אָמַר הֶיסֵּק. אָמַר רִבִּי לָעְזָר בַּר יוֹסֵי קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. שֶׁכֵּן שָׁוִוּ בְּהֶיסֵּק. אָמַר לֵיהּ. נִיתְנֵי. בְּהוֹצָאַת כּוֹס קָטָן. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה. קוּפָּדָה מַשְׁלִים לְפִיסְתָּה. פִּיסְתָּה לֹא מַשְׁלְמָה לְקוּפָּדָה. עֲשָׂבִים מַשְׁלִימִין לַתֶּבֶן. אֵין הַתֶּבֶן מַשְׁלִים לָעֲשָׂבִים. תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. הוֹצִיא תֶּבֶן לְפָרָה כְּמִלֹּא פִי פָרָה. הוֹצִיא תֶּבֶן לְגִדֵּי כְּמִלּוֹא פִי גְדִי חַיָּיב. רִבִּי אִילָא אָמַר. רִבִּי יוֹחָנָן בָּעֵי. מֵעַתָּה הוֹצִיא אוֹכְלִין לַחוֹלֶה כְּמִלּוֹא פִי חוֹלֶה יְהֵא חַיָּיב. מוֹדֶה רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. שֶׁאִם הוֹצִיא תֶּבֶן לְפָרָה כְּמִלּוֹא פִי גְדִי שֶׁהוּא פָטוּר. דְּלֹא תִיסְבּוֹר. כְּמַה דְאִית לֵיהּ לְחוּמְרָא אִית לֵיהּ לְקוּלָּא. רִבִּי בּוּן בְּרִבִּי חִייָה בָעֵי. הַגַּע עַצְמְךָ שֶׁאֵין בַּתַּבְשִׁיל כִּגְרוֹגֶרֶת. וְכִגְרוֹגֶרֶת מְבַטֶּל כִּגְרוֹגֶרֶת.

זְעִיר בַּר חִינְנָא בְשֵׁם רִבִּי חֲנִינָא. הָדָא דְאָתְּ אָמַר. בָּאֲדוּמוֹת. אֲבָל בִּשְׁחוֹרוֹת פּוֹרְשׁוֹת הֵן.

פרק ח

הלכה א

משנה: הַמּוֹצִיא יַיִן כְּדֵי מְזִיגַת הַכּוֹס. חָלָב כְּדֵי גְמִיעָה. דְּבַשׁ כְּדֵי לִתֵּן עַל הַכְּתִית. שֶׁמֶן כְּדֵי לָסוּךְ אֵבֶר קָטָן. מַיִם כְּדֵי לְשׁוּף אֶת הַקִּילּוֹרִית. וּשְׁאָר כָּל הַמַּשְׁקִין בְּרְבִיעִית. וְכָל הַשּׁוֹפְכִין בָּרְבִיעִית. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כּוּלָּן בָּרְבִיעִית לֹא נֶאֶמְרוּ כָּל הַשִּׁיעוּרִין הָאֵילּוּ אֶלָּא לְמַצְנִיעֵיהֶן׃

הלכה: הַמּוֹצִיא יַיִן כְּדֵי מְזִיגַת הַכּוֹס כול'. רִבִּי זְעוּרָא שָׁאַל לְרִבִּי יֹאשִׁיָּה. כַּמָּה שִׁיעוּרָן שֶׁלְּכוֹסוֹת. אָמַר לֵיהּ. נִלְמוֹד סָתוּם מִן הַמְפוֹרָשׁ. דְּתַנֵּי רִבִּי חִייָה. אַרְבָּעָה כוֹסוֹת שֶׁאָמְרוּ יֵשְׁנָן רְבִיעִית יַיִן בְּאִיטַלְקִי.

תַּמָּן תַּנִּינָן. מְפַנִּין אַרְבַּע וְחָמֵשׁ קוּפּוֹת. רִבִּי זְעוּרָא שָׁאַל לְרִבִּי יֹאשִׁיָּה. כַּמָּה הוּא שִׁיעוּרָהּ שֶׁלְּקוּפָּה. אָמַר לֵיהּ. נִלְמוֹד סָתוּם מִן הַמְפוֹרָשׁ. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. בְּשָׁלֹשׁ קוּפּוֹת שֶׁל שָׁלֹשׁ שָׁלֹשׁ סְאִין תּוֹרְמִין אֶת הַלִּשְׁכָּה.

רִבִּי יוֹסֵה בֵּרִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. דְּרִבִּי יְהוּדָה הִיא. דְּתַנֵּי. מַיִם כְּדֵי גְמִיָּיה. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. כְּדֵי מְזִיגַת הַכּוֹס. יַיִן כְּדֵי גְמִיָּיה. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. כְּדֵי מְזִיגַת הַכּוֹס. מָזוּג בְּכַמָּה. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. מַיִם כְּדֵי גְמִיָּיה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. כְּדֵי מְזִיגַת הַכּוֹס. יַיִן כְּדֵי גְמִיָּיה.

רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. כְּדֵי מְזִיגַת הַכּוֹס. הָדָא אָמְרָה. מָזוּג. אֲפִילוּ בְּכַמָּה כוֹסוֹת. כַּמָּה הוּא שִׁיעוּרָן שֶׁלְּכוֹסוֹת. רִבִּי אָבוּן אָמַר. טֶיטְרַטִין וּרְבִיעַ.

מָהוּ לִשְׁתּוֹתָן בְּכֶרֶךְ אֶחָד. מִן מַה דְּאָמַר רִבִּי יוֹחָנָן בְּהַלֵּל. אִם שָׁמְעָהּ בְּבֵית הַכְּנֶסֶת יָצָא. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילוּ שְׁתָיִין בְּכֶרֶךְ אֶחָד יָצָא. מָהוּ לִשְׁתּוֹתָן מְפוּסָקִין. כְּלוּם אָמְרוּ שֶׁיִּשְׁתֶּה לֹא שֶׁיִּשְׁתַּכֵּר. אִם הוּא שׁוֹתֶה אוֹתָן מְפוּסָקִין אַף הוּא אֵינוֹ מִשְׁתַּכֵּר. מָהוּ לָצֵאת בְּיַיִן שֶׁלְּשְׁבִיעִית. תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. יוֹצְאִין בְּיַיִן שֶׁלְּשְׁבִיעִית. מָהוּ לָצֵאת בְּקוֹנְדִּיטוֹן. מִן מַה דְתַנֵּי בַּר קַפָּרָא. קוֹנְדִּיטוֹן כְּיַיִן. הָדָא אָמְרָה. יוֹצְאִין בְּקוֹנְדִּיטוֹן. מָהוּ לָצֵאת מְזוּגִין. מִן מָה דְּתַנֵּי רִבִּי חִייָה. אַרְבָּעָה כּוֹסוֹת שֶׁאָמְרוּ יוֹצְאִין בָּהֶן בֵּין חַיִּין בֵּין מְזוּגִין. וְהוּא שֶׁיְּהֵא בָהֶן טַעַם וּמַרְאֶה יַיִן. אָמַר רִבִּי יִרְמְיָה. מִצְוָה לָצֵאת בְּיַיִן אָדוֹם. מַה טַעַם. אַל תֵּרֶא יַיִן כִּי יִתְאַדָּם.

תַּנֵּי. מְבוּשָּׁל כְּדֵי תַבֵּל. מָהוּ לָצֵאת בְּיַיִן מְבוּשָּׁל. רִבִּי יוֹנָה אָמַר. יוֹצְאִין בְּיַיִן מְבוּשָּׁל. רִבִּי יוֹנָה כְדַעְתֵּיהּ. דְּרִבִּי יוֹנָה שָׁתֵי אַרְבַּעְתֵּי כַסּוֹ דְּלֵילֵי פִּסְחָא וְחַזַּק רֵישֵׁיהּ עַד עֲצַרְתָּא.

רִבִּי יוּדָה בֵּירִבִּי אִילַעַאי שָׁתֵי אַרְבַּעְתֵּי כַסּוֹ דְּלֵילֵי פִּיסְחָא וְחַזַּק רֵישֵׁיהּ עַד חַגָּא. חֲמָתֵיהּ חָדָא מַטְרוֹנָה אַפּוֹי נְהִירִין. אָמְרָה לֵיהּ. סַבָּא סַבָּא. חָדָא מִן תְּלַת מִילִּין אִית בָּךְ. אוֹ שְׁתֵּיי חֲמַר אַתְּ. אוֹ מַלְוֶה בְרִבִּית אַתְּ. אוֹ מְגַדֵּל חֲזִירִין אַתְּ. אָמַר לָהּ. תִּיפַּח רוּחֵהּ דְּהַהִיא אִיתָּתָא.

חָדָא מִן תְּלַת מִילַּייָא לֵית בִּי. אֶלָּא אוּלְפָנִי שְׁכִיחַ לִי. דִּכְתִיב חָכְמַת אָדָם תָּאִיר פָּנָיו.

רִבִּי אַבָּהוּ נְחַת לְטִיבֶּרְיָא. חְמוֹנֵיהּ תַּלְמִידוֹי דְּרִבִּי יוֹחָנָן אַפּוֹי נְהִירִין. אָמְרוּן קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן. אַשְׁכַּח רִבִּי אַבָּהוּ סִימָה. אָמַר לוֹן. לְמָה. אָמְרוּן לֵיהּ. אַפּוֹי נְהִירִין. אָמַר לוֹן. דִּילְמָא אוֹרַיְתָא חַדְתָא שְׁמַעְתְּהוֹן. סְלִיק לְגַבֵּיהּ. אָמַר לֵיהּ. מַאי אוֹרַיְתָא חַדְתָא שְׁמַעְתְּ. אָמַר לֵיהּ. תּוֹסָפְתָּא עַתִּיקְתָּא. וּקְרָא עֲלוֹי. חָכְמַת אָדָם תָּאִיר פָּנָיו.

אָמַר רִבִּי חֲנִינָה. לוֹגָא דְאוֹרַיְתָא תּוֹמַנְתָּא עַתִּיקְתָּא דְמוּרַייְסָא דְצִיפֳּרִין. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. חֲכִים אֲנָא לָהּ. דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי הֲווֹן מְכִילִין בָּהּ דְּבַשׁ. תַּנֵּי. חֲצִי שְׁמִינִית טִבֶּרְנִית הַיְשָׁנָה.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הָדָא דִידָן הֲווּת. וְלָמָּה לֹא אָמַר. עַתִּיקְתָּא. בְּגִין דַּהֲווּת בְּיוֹמוֹי. אִית דְּאָמְרִין. דַּהֲווּת זְעִירָא וְרַבַּת וּזְעֵרַת. וְלָא זְעֵרַת כַּמָּה דַהֲווּת. כַּמָּה הוּא שִׁיעוּרוֹ שֶׁלְּכוֹס. רִבִּי יוֹסֵה בְשֵׁם רִבִּי יוּדָה בַּר פָּזִי רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. אֶצְבָּעַיִם עַל אֶצְבָּעַיִם עַל רוּם אֶצְבַּע וּמֶחֱצָה וּשְׁלִישׁ אֶצְבַּע. תַּנֵּי. יָבֵשׁ כְּזַיִת. דִּבְרֵי רִבִּי נָתָן. רַבָּנִן דְּקַיְסָרִין בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אַתְיָא דְּרִבִּי נָתָן כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. כְּמַה דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. בָּרְבִיעִית. כֵּן רִבִּי נָתָן אוֹמֵר. בָּרְבִיעִית. לְכְשֶׁיִּקָּרֵשׁ יְהֵא בּוֹ כְּזַיִת.

רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. מַעֲשֶׂה בְּפִרְדָּה שֶׁלְּבֵית רִבִּי שֶׁמֵּתָה. וְטִהֲרוּ דָמָהּ מִשּׁוּם נְבֵילָה. רִבִּי אֶלְעָזָר שָׁאַל לְרִבִּי סִימוֹן. עַד כַּמָּה. וְלֹא אַגִּיבֵיהּ. שָׁאַל לְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי וְאָמַר לֵיהּ. עַד רְבִיעִית טָהוֹר. יוֹתֵר מִכֵּן טָמֵא. וּבְאֵשׁ לְרִבִּי אֶלְעָזָר. דְּלָא חָזַר לֵיהּ רִבִּי סִימוֹן

שְׁמוּעָתָא. רַב בֵּיבַי הֲוָה יְתִיב מַתְנֵי הָדֵין עוֹבָדָא. אֲמַר לֵיהּ רִבִּי יִצְחָק בַּר כַּהֲנָא. עַד רְבִיעִית טָהוֹר. יוֹתֵר מִיכָּן טָמֵא. וּבְעִיט בֵּיהּ. אֲמַר לֵיהּ רִבִּי זְרִיקָן. בְּגִין דִּשְׁאַל לָךְ אַתְּ בְּעַט בֵּיהּ. אֲמַר לֵיהּ. הָא דְלָא הֲוָות דַּעְתִּי עָלַי. כְּדַמַר רִבִּי חָנִין. וְהָיוּ חַיֶּיךָ תְּלוּיִם לְךָ מִנֶּגֶד. זֶה הַלּוֹקֵחַ חִטִּים לַשָּׁנָה. וּפָחֲדְתָּ לַיְלָה וְיוֹמָם. זֶה הַלּוֹקֵחַ מִן הַסִּידָקִי. וְלֹא תַאֲמִין בְּחַיֶּיךָ. זֶה הַלּוֹקֵחַ מִן הַפַּלְטֵר. וַאֲנָא סְמוּךְ לְפַלְטֵירָא. מַיי כְּדוֹן. הֵעִיד רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן בְּתֵירָא עַל דַּם נְבֵילוֹת שֶׁהוּא טָהוֹר. מָהוּ טָהוֹר. טָהוֹר מִלְּהַכְשִׁיר. הָא לְטַמּוֹת מְטַמֵּא. תַּמָּן תַּנִּינָן. דַּם הַשֶּׁרֶץ בִּבְשָׂרוֹ מְטַמֵּא וְאֵינוֹ מַכְשִׁיר. וְאֵין לָנוּ כַּיּוֹצֵא בוֹ. וְאֵין לָנוּ כַּיּוֹצֵא בוֹ כְּשִׁיעוּר טוּמְאָתוֹ. אֲבָל דָּמוֹ מְטַמֵּא כִבְשָׂרוֹ. אָמַר רַב יוֹסֵף. מָאן דָּמַר. טָמֵא. כְּרִבִּי יְהוּדָה. טָהוֹר. כְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן בְּתֵירָה. אָמַר לֵיהּ רַב אֲבְדִּומָה נְחִיתָה. וְיֵאוּת רִבִּי יְהוּדָה מוֹרֵינָא דְּנִשַּׂייָה הֲוָה.

תַּנֵּי. דָּם כְּדֵי לִכְחוֹל עַיִן אַחַת. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. בְּדַם עֲטַלֵּף שָׁנוּ. חֶלֶב. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. בַּחֲלַב בְּהֵמָה טְהוֹרָה. אֲבָל בַּחֲלַב בְּהֵמָה טְמֵאָה כְּדֵי לִכְחוֹל עַיִן אַחַת.

דְּבַשׁ. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. בָּהֵין עָתִיקִי. בְּרַם בָּהֵן דִּידָן כְּדֵי לְבַשֵּׁל בֵּיצָה קַלָּה.

שֶׁמֶן כְּדֵי לָסוּךְ אֵבֶר קָטָן. וּבִלְבַד אֵבֶר קָטָן שֶׁל קָטָן בֶּן יוֹמוֹ.

מַיִם כְּדֵי לָשׁוּף אֶת הַקִּילּוֹרִית. אָמַר רִבִּי לָעְזָר. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. בָּאִילֵּין מַיָּא דְטַלָּא. בְּרַם בָּאִילֵּין דִּידָן כְּדֵי לְהַדִּיחַ פְּנֵי מְדוֹכָה.

וּשְׁאָר כָּל הַמַּשְׁקִין בָּרְבִיעִית וְכָל הַשּׁוֹפְכִין בָּרְבִיעִית. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב חִסְדָּא. בִּמְפַנָּה מִבַּיִת לְבַיִת הִיא מַתְנִיתָא.

רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כּוּלָּם בָּרְבִיעִית. מֵשִׁיבִין חֲכָמִים לְרִבִּי שִׁמְעוֹן. אֵיפְשַׁר לוֹמַר. דְּבַשׁ בָּרְבִיעִית. וְחוֹמֶץ בָּרְבִיעִית. וְהוּא מְתִיב לוֹן. כְּמָה דְאִית לְכוֹן. כָּל הָאוֹכְלִין מִצְטָרְפִין בִּכְכוֹתֶבֶת. כֵּן אוֹף אֲנָן אִית לָן. כָּל הַמַּשְׁקִין מִצְטָרְפִין בָּרְבִיעִית.

לֹא נֶאֶמְרוּ כָּל הַשִּׁיעוּרִין הָאֵילּוּ אֶלָּא לְמַצְנִיעֵיהֶן. אָמַר רִבִּי מָנָא. לְמַצְנִיעֵיהֶן כָּל שֶׁהֵן. וְתַנֵּי כֵן עַל דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. לֹא נֶאֶמְרוּ כָּל הַשִּׁיעוּרִין הָאֵילּוּ אֶלָּא לְמוֹצִיאֵיהֶן. הָא לְמַצְנִיעֵיהֶן כָּל שֶׁהֵן. וְתַנֵּי כֵן עַל דְּרַבָּנָן. לֹא נֶאֶמְרוּ כָּל הַשִּׁיעוּרִין הָאֵילּוּ אֶלָּא לְמַצְנִיעֵיהֶן. הָא לְמוֹצִיאָן בָּרְבִיעִית.

הלכה ב

משנה: הַמּוֹצִיא חֶבֶל כְּדֵי לַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ אוֹזֶן לַקּוּפָּה. גֶּמִי כְּדֵי לַעֲשׂוֹת תִּלְאֵי לְנָפָּה וְלִכְבָרָה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר כְּדֵי לַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ מִידַּת מִנְעָל לַקָּטָן. נְיָיר כְּדֵי לִכְתּוֹב עָלָיו קֶשֶׁר מוֹכְסִין. הַמּוֹצִיא קֶשֶׁר מוֹכְסִין חַיָּיב. נְיָיר מָחוּק כְּדֵי לִכְרֹךְ עַל פִּי צְלוֹחִית קְטַנָּה שֶׁל פְּלְיֶיטוֹן:

הלכה: ב׳. הַמּוֹצִיא חֶבֶל כְּדֵי לַעֲשׂוֹת אֹזֶן לַקּוּפָּה כול׳. הָדָא דְאַתְּ אָמַר בָּהֵין רַכִּיכָה. בָּרַם בָּהֶן קַשְׁיָיה כְּדֵי לְבַשֵּׁל בֵּיצָה קַלָּה.

גְּמִי כְּדֵי לַעֲשׂוֹת תְּלוּי לְנָפָה וְלִכְבָרָה. הָדָא דְאַתְּ אָמַר בָּהֵין גַּוְוִיָּא. בָּרַם בָּהֶן בַּרְיָיא כְּדֵי לַעֲשׂוֹת שְׁנֵי בָתִּים לְנָפָה וְלִכְבָרָה. תַּנֵּי. הוּצִין כְּדֵי לַעֲשׂוֹת אוֹזֶן לִקְפִיפָה מִצָּרִית. הָדָא דְאַתְּ אָמַר בְּאֵילִּין רַכִּיכָיָא. בָּרַם בָּאֵילִּין קַשְׁיָיא כְּדֵי לַעֲשׂוֹת צְפוֹרָה. הוֹצִיא כְלֵי נְצָרִים חַיָּיב. תּוֹרֵי דֶקֶל שְׁנַיִם. זְמוֹרוֹת לִנְטִיעָה שְׁתַּיִם. אִם לִבְהֵמָה כִּמְלוֹא פִּי גְדִי. אִם לָעֲצִים כְּשִׁיעוּר הָעֲצִים. הוֹצִיא שְׁתֵּי נִימִין מִזְּנַב הַסּוּס מִזְּנַב הַפָּרָה חַיָּיב. שֶׁכֵּן מַתְקִינִין אוֹתָן לַנִּשְׁבִּין. זִיפֵי חֲזִיר. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. שְׁתַּיִם. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. אַחַת. מָאן דְּאָמַר. שְׁתַּיִם. בְּאֵילֵּין קַשְׁיָיתָא. גַּלָּעִינִים לִנְטִיעָה שְׁתַּיִם. אִם לִבְהֵמָה כִּמְלוֹא פִּי חֲזִיר. מָאן דְּאָמַר. אַחַת. בְּאֵילֵּין קַשְׁיָיתָא. גַּלָּעִינִים לִנְטִיעָה שְׁתַּיִם. אִם לִבְהֵמָה כִּמְלוֹא פִּי חֲזִיר. כַּמָּה הוּא מְלֹא פִּיו. אַחַת. אֲחֵרִים אוֹמְרִים. חֻשְׁבּוֹן חָמֵשׁ. הוֹצִיא סִיאָה אֱזוֹב וְקוּרְנִית. אִם לָאוֹכְלִין כִּגְרוֹגֶרֶת. אִם לִבְהֵמָה כִּמְלוֹא פִּי גְדִי. אִם לָעֲצִים כְּשִׁיעוּר הָעֲצִים. אִם לְהַזָּיָיה כְּשִׁיעוּר הַזָּיָיה.

רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר כְּדֵי לַעֲשׂוֹת מֵמֶנּוּ מִידַּת מִנְעָל לַקָּטָן. וּבִלְבַד קָטָן שֶׁהוּא יוֹדֵעַ לִנְעוֹל. הַמּוֹצִיא קֶשֶׁר מוֹכְסִין. תַּנֵּי. הוֹצִיא קֶשֶׁר מוֹכְסִין. עַד שֶׁלֹּא הֵרְאָהוּ לְמוֹכֵס חַיָּיב. מִשֶּׁהֵרְאָהוּ לְמוֹכֵס פָּטוּר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. אַף מִשֶּׁהֵרְאָהוּ לְמוֹכֵס חַיָּיב. שֶׁהוּא רָאוּי לְהַרְאוֹתוֹ לְמוֹכֵס אַחֵר. הוֹצִיא שְׁטַר חוֹב. עַד שֶׁלֹּא הֵרְאָהוּ לְבַעַל חוֹב חַיָּיב. מִשֶּׁהֵרְאָהוּ לְבַעַל חוֹב פָּטוּר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. אַף מִשֶּׁהֵרְאָהוּ לְבַעַל חוֹב חַיָּיב. שֶׁהוּא רָאוּי לְהַרְאוֹתוֹ לְבַעַל חוֹב אַחֵר. נְיָיר מָחוּק. תַּנֵּי. אִם יֵשׁ בּוֹ חֶלֶק כְּדֵי לִכְתּוֹב שְׁתֵּי אוֹתוֹת חַיָּיב.

הלכה ג

משנה: עוֹר כְּדֵי לַעֲשׂוֹת קָמִיעַ. דּוּכְסוֹסְטוֹס כְּדֵי לִכְתּוֹב עָלָיו מְזוּזָה. קֻלַּף כְּדֵי לִכְתּוֹב עָלָיו פָּרָשָׁה קְטַנָּה שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁהוּא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. דְּיוֹ כְּדֵי לִכְתּוֹב עָלָיו שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת. כּוֹחֵל כְּדֵי לִכְחוֹל עַיִן אַחַת. זֶפֶת וְגִפְרִית כְּדֵי לַעֲשׂוֹת נָקֵב. שַׁעֲוָה כְּדֵי לִיתֵּן עַל פִּי נָקֵב קָטָן:

הלכה: ג׳. עוֹר כְּדֵי לַעֲשׂוֹת קָמִיעַ כול׳. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. כְּדֵי לִיתֵּן עַל הַקָּמִיעַ. מָאן דְּאָמַר. כְּדֵי לַעֲשׂוֹת קָמִיעַ. בָּהֵין רַכִּיכָה. וּמָאן דְּאָמַר. כְּדֵי לִיתֵּן עַל הַקָּמִיעַ. בָּהֵין קַשְׁיָיא.

קֻלַּף כְּדֵי לִכְתּוֹב עָלָיו פָּרָשָׁה קְטַנָּה שֶׁבַּתְּפִלִּין שֶׁהִיא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. בְּקוֹלֵף פְּנֵי הָעוֹר. בָּרַם בְּהֵין דּוּכְסוֹסְטוֹן. כְּדֵי לִכְתּוֹב שְׁתֵּי פָרָשִׁיוֹת שֶׁבִּמְזוּזָה.

דְּיוֹ. הוֹצִיא דְיוֹ. אִם בְּקוֹלְמוֹס. כְּדֵי לִכְתּוֹב שְׁתֵּי אוֹתוֹת. אִם בְּכֶלִי צָרִיךְ יוֹתֵר. תַּמָּן תַּנִּינָן. כַּמָּה יְהֵא בַמַּיִם וְיִהְיֶה בָּהֶם כְּדֵי הַזָּיָה. רִבִּי יִרְמְיָה בָעֵי. לֹא מִסְתַּבְּרָא. אִם בְּכֶלִי צָרִיךְ יְתִיר. כּוֹחֵל כְּדֵי לִכְחוֹל עַיִן אַחַת. אָמַר רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה. שֶׁכֵּן אִשָּׁה כּוֹחֶלֶת אַחַת מֵעֵינֶיהָ וְיוֹצֵא לַשּׁוּק. אָמַר רִבִּי אָבוּן. אֲפִילּוּ זוֹנָה שֶׁבַּזּוֹנוֹת אֵינָהּ עוֹשָׂה כֵן. אֶלָּא שֶׁכֵּן אִשָּׁה חוֹשֶׁשֶׁת

אַחַת מֵעֵינֶיהָ וְכוֹחֶלֶת חֲבֵירָתָהּ וְיוֹצֵא לַשּׁוּק. אָמַר רִבִּי מָנָא. מַה תַּנָּא. חוֹשֶׁשֶׁת. אֶלָּא שֶׁכֵּן אִשָּׁה כּוֹחֶלֶת אַחַת מֵעֵינֶיהָ וּמְטַמֶּנֶת חֲבֵירָתָהּ וְיוֹצֵא לַשּׁוּק. לְבַבְתִּינִי בְּאַחַת מֵעֵינַיִךְ. רַבָּנִן דְּקֵיסָרִין בְּשֵׁם רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה. שֶׁכֵּן אִשָּׁה סוּמָה בְּאַחַת מֵעֵינֶיהָ וְכוֹחֶלֶת חֲבֵירָתָהּ וְיוֹצֵא לַשּׁוּק.

זֶפֶת וְנֶפְרִית כְּדֵי לַעֲשׂוֹת נֶקֶב. רִבִּי יוֹסֵי בַּר חֲנִינָא אָמַר. בִּמְזַנֵּיק שָׁנוּ.

שַׁעֲוָה כְּדֵי לִיתֵּן עַל פִּי נֶקֶב קָטָן. תַּנֵּי רִבִּי חִייָה. כְּדֵי לִיתֵּן עַל פִּי סֶדֶק קָטָן.

הלכה ד

משנה: דֶּבֶק כְּדֵי לִתֵּן בְּרֹאשׁ הַשַּׁבְשֶׁבֶת. חַרְסִית כְּדֵי לַעֲשׂוֹת פִּי כוּר שֶׁל צוֹרְפֵי זָהָב. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר כְּדֵי לַעֲשׂוֹת פְּטָפוּט. סוּבִּין כְּדֵי לִתֵּן עַל פִּי כוּר שֶׁל צוֹרְפֵי זָהָב. סִיד כְּדֵי לָסוּד קְטַנָּה שֶׁבַּבָּנוֹת רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר כְּדֵי לַעֲשׂוֹת כִּלְכּוּל. רִבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר כְּדֵי לַעֲשׂוֹת אַנְדִּיפִי׃

הלכה: ד. מָהוּ חַרְסִית. חִוּוָרָה. שְׁמוּאֵל אָמַר. עָפָר כְּדֵי לְכַסּוֹת בּוֹ דַּם צִפּוֹר קְטַנָּה. תַּנֵּי שְׁמוּאֵל. עָפָר וְאֶפֶר כְּדֵי לְכַסּוֹת בּוֹ דַּם צִפּוֹר קְטַנָּה.

תַּנֵּי. חֶרֶשׁ כָּל שֶׁהוּא גֶּמִי כָּל שֶׁהוּא מוּתָּר לְטַלְטְלָן בְּתוֹךְ הַבַּיִת. רִבִּי זְעוּרָא בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. וּבִלְבַד מִן הַמּוּכָן. וְתַנֵּי כֵן. מְגוּפַת חָבִית וְחַרְסָיהָ מוּתָּר לְטַלְטְלָן בְּתוֹךְ הַבַּיִת. הִשְׁלִיכָן לְאַשְׁפָּה אָסוּר לִיגַּע בָּהֶן.

אָמַר רִבִּי. נִרְאִין דִּבְרֵי רִבִּי יְהוּדָה בְּעָשׂוּי כְּבֵיצָה. וְדִבְרֵי רִבִּי נְחֶמְיָה בְּחָבוּט.

הלכה ה

משנה: אֲדָמָה כְּחוֹתַם הַמַּרְצוּפִים דִּבְרֵי רִבִּי עֲקִיבָה וַחֲכָמִים אוֹמְרִים כְּחוֹתַם הָאִיגְּרוֹת. זֶבֶל וְחוֹל דַּק כְּדֵי לְזַבֵּל קֶלַח שֶׁל כְּרוּב דִּבְרֵי רִבִּי עֲקִיבָה וַחֲכָמִים אוֹמְרִים כְּדֵי לְזַבֵּל כְּרִישָׁה. חוֹל הַגַּס כְּדֵי לִיתֵּן עַל מְלֹא כַף סִיד. קָנֶה כְּדֵי לַעֲשׂוֹת קוּלְמוֹס. אִם הָיָה עָבֶה אוֹ מְרוּסָּס כְּדֵי לְבַשֵּׁל בֵּיצָה קַלָּה שֶׁבַּבֵּיצִים טְרוּפָה וּנְתוּנָה בָּאֵילְפָּס׃

הלכה: ה. קָנֶה כְּדֵי לַעֲשׂוֹת קוּלְמוֹס כול'. רִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. וְהוּא שֶׁיְּהֵא מַגִּיעַ לְקִישְׁרֵי אֶצְבְּעוֹתָיו. רִבִּי זְעוּרָה בָּעֵי. נִיחָא עַד הָכָא. דִּילְמָא עַד הָכָא. תַּמָּן תַּנִּינָן. מַכְתֵּב שֶׁנִּיטַּל הַכּוֹתֵב טָמֵא מִפְּנֵי הַמּוֹחֵק. נִיטַּל הַמּוֹחֵק טָמֵא מִפְּנֵי הַכּוֹתֵב. רִבִּי זְעוּרָה בָּעֵי. נִיחָא עַד הָכָא. דִּילְמָא עַד הָכָא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. כָּל בֵּיצָה דְּתַנִּינָן בְּכֵלִים כְּבֵיצָה מַמָּשׁ. בַּשַּׁבָּת כִּגְרוֹגֶרֶת מִכְּבֵיצָה.

הלכה ו

משנה: עֶצֶם כְּדֵי לַעֲשׂוֹת תַּרְוָד רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר כְּדֵי לַעֲשׂוֹת חָף. זְכוּכִית כְּדֵי לִגְרוֹד בָּהּ רֹאשׁ הַכַּרְכֹּד. צְרוֹר אֶבֶן כְּדֵי לִזְרוֹק בָּעוֹף רִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר כְּדֵי לִזְרוֹק בַּבְּהֵמָה׃

הלכה: ו. עֶצֶם כְּדֵי לַעֲשׂוֹת תַּרְוָד. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. כְּדֵי לַעֲשׂוֹת חָף. מָהוּ חָף. סַרְגִּיד. תַּמָּן תַּנִּינָן. נִיטְלוּ חָפִין. טָמֵא מִפְּנֵי נְקָבִים. נִסְתַּתְּמוּ נְקָבִים. טָמֵא מִפְּנֵי חָפִים. מִחְלָפָה שִׁיטָתֵיהּ דְּרִבִּי יְהוּדָה. תַּמָּן הוּא עֲבַד חָף כְּלוּט וְהָכָא הוּא עֲבַד חָף סַרְגִּיד.

זְכוּכִית כְּדֵי לִגְרוֹד בָּהּ רֹאשׁ הַכַּרְכֹּד. תַּמָּן תַּנֵּי. וְשֶׁלְּזְכוּכִית כְּדֵי לְצוּק בְּתוֹכָהּ שָׁמֶן. וְהָכָא אַתְּ אָמַר הָכֵין. רִבִּי אָחָא רִבִּי מַיְישָׁא רִבִּי כֹּהֵן בְּשֵׁם רַבָּנִן דְּקַיְסָרִין. כָּאן בְּעָבָה. כָּאן בְּחַדָּה. אִית דְּבָעֵי מֵימַר. כָּאן בִּמְטַלְטֵל. כָּאן בִּמוּצִיא.

צְרוֹר אֶבֶן כְּדֵי לִזְרוֹק בָּעוֹף. שִׁמְעוֹן בַּר בָּא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כְּדֵי שֶׁיְּזָרוֹק לַאֲחוֹרֵי הָעוֹף וְיַרְגִּישׁ. וְדִכְוָותָהּ. כְּדֵי שֶׁיְּזָרוֹק לַאֲחוֹרֵי בְּהֵמָה וְתַרְגִּישׁ.

תַּנֵּי. צְרוֹר מְקוּרְזָל כְּזַיִת וּכְאֲגוֹז וּכְבֵיצָה נוֹטְלוֹ וּמְקַנְּחַ בּוֹ אֶת רַגְלָיו. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל בְּרִבִּי יוֹסֵה אָמַר מִשּׁוּם אָבִיו. עַד מְלֹא הַיָּד. רַב יְהוּדָה אָמַר. בֶּייתוֹס בֶּן זוֹנִין הָיָה יוֹשֵׁב וְשׁוֹנֶה לִפְנֵי רִבִּי. אָמַר. כָּךְ אָנוּ אוֹמְרִים. צְרִיךְ שֶׁיְּהֵא יוֹשֵׁב וּמְשַׁקֵּל בַּיָּד. אָמַר לֵיהּ. הַכֹּל מוּתָּר חוּץ מִן הֶעָשׂוּי כַּחֲפִיסָה. רִבִּי אִילָא בְשֵׁם רִבִּי יַנַּאי. יֶשְׁנוֹ כְּמִלּוֹא רֶגֶל מְדוֹכָה קְטַנָּה שֶׁלְּבַשָּׂם. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. לֹא אָמְרוּ אֶלָּא שֶׁלְּבוּשָׂם. הָא שֶׁלְּבַשָּׂמִים לֹא. רִבִּי אִילָא בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. צְרוֹר שֶׁעָלוּ בוֹ עֲשָׂבִים נוֹטְלוֹ וּמְקַנֵּחַ בּוֹ אֶת רַגְלָיו. וְהַתּוֹלֵשׁ מִמֶּנּוּ בַּשַּׁבָּת חַיָּיב חַטָּאת. תַּנֵּי רִבִּי חִייָא. חָרֵס כָּל שֶׁהוּא אָסוּר לְקַנֵּחַ בּוֹ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. לֹא סוֹף דָּבָר חָרֵשׂ אֶלָּא אֲפִילּוּ אֲזַנֵי חֲבִיוֹת. וְכָל דָּבָר הַנִּכְנָס לְאוֹר וְיוֹצֵא. רִבִּי יוֹסֵי בֶּן יוֹסֵי אָמַר. צְרוֹר שֶׁקִּינְּחַ בּוֹ חֲבֵירוֹ וּמַיִם שֶׁאֵין בָּהֶן אַרְבָּעִים סְאָה אָסוּר לְקַנֵּחַ בָּהֶן. רִבִּי חֲנַנְיָה בְשֵׁם רִבִּי מָנָא. מַיִם שֶׁלִּיקְלֵק בָּהֶן הַכֶּלֶב אָסוּר לְקַנֵּחַ בָּהֶן. וְתַנֵּי כֵן. אֵין מְקַנְּחִין לֹא בְּפִי הַכֶּלֶב. וְלֹא בִּפְנֵי הַכֶּלֶב. וְלֹא בְּמַיִם שֶׁלִּיקְלֵק בָּהֶן הַכֶּלֶב. וְלֹא בְּמַיִם שֶׁאֵין בָּהֶן אַרְבָּעִים סְאָה. וְהֶהֵן דִּמְשַׁזֵּג גַּו בֵּיבָנֵי וְהֶהֵן דִּמְשַׁזֵּג אַמְבַטִּיתָה רַע לְטַבָּעוֹת. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב חוּנָה. חֲמִשָּׁה דְבָרִים נֶאֱמְרוּ בְקַלְּוֹמִית שֶׁלְּקַנָּה. אֵין שׁוֹחֲטִים בָּהּ. וְאֵין מוֹהֲלִין בָּהּ. וְאֵין מְחַצְּצִין בָּהּ אֶת הַשִּׁינַּיִם. וְאֵין מְחַתְּכִין בָּהּ אֶת הַבָּשָׂר עַל גַּבֵּי הַשּׁוּלְחָן. וְאֵין מְקַנְּחִין בָּהּ. מִפְּנֵי שֶׁרוּחַ רָעָה שׁוֹרָה עָלֶיהָ.

הלכה ז

משנה: חָרֵס כְּדֵי לִיתֵּן בֵּין פַּצִּים לַחֲבֵרוֹ דִּבְרֵי רִבִּי יְהוּדָה. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר כְּדֵי לַחְתּוֹת בּוֹ אֶת הָאוּר. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר כְּדֵי לְקַבֵּל רְבִיעִית. אָמַר רִבִּי מֵאִיר אַף עַל פִּי שֶׁאֵין רְאָיָה

לַדָּבָר זֶכֶר לַדָּבָר לֹא יִמָּצֵא בִמְכִתָּתוֹ חֶרֶשׁ לַחְתּוֹת אֵשׁ מִיָּקוּד. אָמַר לוֹ רִבִּי יוֹסֵי מִשָּׁם רְאָיָה לַחְשׁוֹף מַיִם מִגֶּבָא׃

הלכה׃ חֶרֶשׁ (כָּל שֶׁהוּא) כְּדֵי לִיתֵּן בֵּין פַּצִּים כול׳. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. מְקַדְּשִׁין בּוֹ. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. אֵין מְקַדְּשִׁין בּוֹ. רִבִּי לְעָזָר שָׁאַל. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. לְמָה אֵין מְקַדְּשִׁין בּוֹ. מִפְּנֵי שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל טוּמְאָה. הֲרֵי כְלֵי גְלָלִים וּכְלֵי אֲבָנִים וּכְלֵי אֲדָמָה הֲרֵי אֵינָן מְקַבְּלִין טוּמְאָה וּמְקַדְּשִׁין בָּהֶן. אֶלָּא מִשּׁוּם שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל רְבִיעִית. וְלֹא מוֹדָה רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ בִּכְלִי חֶרֶשׁ קָטָן שֶׁלֹּם כָּל שֶׁהוּא שֶׁמְּקַדְּשִׁין בּוֹ. הֲוֵי לֵית טַעֲמֵיהּ אֶלָּא מִשּׁוּם שֶׁאֵין עָלָיו תּוֹאַר כֶּלִי. וְקַשְׁיָא עַל דְּרִבִּי יוֹחָנָן. לִכְפּוֹל אֶת הַגְּוִיָּיה אֵינוֹ פּוֹסֵל. וּלְקַדֵּשׁ מְקַדְּשִׁין בּוֹ. אֶלָּא כְּרִבִּי יוֹסֵה. דְּרִבִּי יוֹסֵה אָמַר. אַף שֶׁלְּחֶרֶשׁ כָּל שֶׁהוּא. כְּלוּם אָמַר רִבִּי יוֹסֵי לֹא בְשָׁלֵם. דִּילְמָא בְּשָׁבוּר אֲנַן קַיָימִין. תַּנֵּי רִבִּי חִיָּיה מְסַיֵּעַ לְרִבִּי יוֹחָנָן. תַּנֵּי רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי מְסַיֵּעַ לְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ.

פרק ט

הלכה א

משנה׃ אָמַר רִבִּי עֲקִיבָה מִנַּיִין לַעֲבוֹדָה זָרָה שֶׁהִיא מְטַמָּא בְמַשָּׂא כַּנִּידָּה שֶׁנֶּאֱמַר תִּזְרֵם כְּמוֹ דָוָה צֵא תֹּאמַר לוֹ. מַה הַנִּידָּה מְטַמָּא בְמַשָּׂא אַף עֲבוֹדָה זָרָה מְטַמָּא בְמַשָּׂא׃

הלכה׃ כְּתוּב תּוֹעֵבָה בְנִידָּה. וְכָתוּב תּוֹעֵבָה בַעֲבוֹדָה זָרָה וְכָתוּב תּוֹעֵבָה בִּשְׁרָצִים. כְּתוּב תּוֹעֵבָה בְנִידָּה. כִּי כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֹּל הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה וגו׳. תּוֹעֵבָה בַעֲבוֹדָה זָרָה. וְלֹא תָבִיא תוֹעֵבָה אֶל בֵּיתֶךָ וגו׳. תּוֹעֵיבָה בִּשְׁרָצִים. לֹא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה. אֲבָל אֵין אֲנִי יוֹדֵעַ לְאֵי זֶה מֵהֶן הוּקְשָׁה. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר. לְתוֹעֵבָה שֶׁבְּנִידָּה הוּקְשָׁה. מַה הַנִּידָּה מְטַמֵּא בְמַשָּׂא. אַף עֲבוֹדָה זָרָה מְטַמָּא בְמַשָּׂא. א[ו] מַה הַנִּידָּה מְטַמָּא בְאֶבֶן מְסַמֵּא. אַף עֲבוֹדָה זָרָה מְטַמָּא עַל גַּבֵּי אֶבֶן מְסַמֵּא. רִבִּי זְרִיקָן בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה וְאִית דְּאָמְרִין בְּשֵׁם רַב חִסְדָּא. מוֹדֶה רִבִּי עֲקִיבָה לַחֲכָמִים שֶׁאֵין עֲבוֹדָה זָרָה מְטַמֵּא עַל גַּבֵּי אֶבֶן מְסַמֵּא. וְרַבָּנִן אָמְרֵי. לְתוֹעֵבָה שֶׁבִּשְׁרָצִים הוּקְשָׁה. מַה הַשֶּׁרֶץ מְטַמֵּא בְהֵיסֵט אַף עֲבוֹדָה זָרָה מְטַמֵּא בְהֵיסֵט. א[ו] מַה הַשֶּׁרֶץ מְטַמֵּא בְכַעֲדָשָׁה. אַף עֲבוֹדָה זָרָה מְטַמָּא בְכַעֲדָשָׁה. רִבִּי זְעוּרָה רִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי לְעָזָר רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. וַיִּצָּמְדוּ לְבַעַל פְּעוֹר וַיֹּאכְלוּ זִבְחֵי מֵתִים. מַה הַמֵּת מְטַמֵּא בִכְזַיִת אַף עֲבוֹדָה זָרָה מְטַמָּא בִכְזַיִת. א[ו] מַה הַמֵּת עַד שֶׁיַּכְנִיס רֹאשׁ אֶצְבָּעוֹ. אַף עֲבוֹדָה זָרָה עַד שֶׁיַּכְנִיס רֹאשׁ אֶצְבָּעוֹ. נְתִיצָה נְתִיצָה מִבַּיִת הַמְנוּגָּע. מַה בַּיִת הַמְנוּגָּע עַד שֶׁיַּכְנִיס רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ. אַף עֲבוֹדָה זָרָה עַד שֶׁיַּכְנִיס רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה. זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁאֵין טוּמְאַת עֲבוֹדָה זָרָה מְחוּוֶּרֶת. דִּילְמָא כֵּן מַקִּישָׁהּ לַקְּלִים וְאֵינוֹ

מַקִּישָׁהּ לַחֲמוּרִים. אָמַר רִבִּי מָנָא. מְחוּוֶּרֶת הִיא. וְלָמָּה הוּא מַקִּישָׁהּ לָמֵת לְשֶׁרֶץ. לְלַמֵּד מֵהֶם לַקַּלִּים שֶׁבָּהּ. הָדָא דְאַתְּ אָמַר בַּעֲבוֹדָה זָרָה שְׁבוּרָה. אֲבָל בִּשְׁלֵימָה אֲפִילוּ כָּל שֶׁהוּא. דְּאָמַר רִבִּי חוּנָה רִבִּי חָמָא בַּר גּוֹרְיוֹן בְּשֵׁם רב. הַבַּעַל רֹאשׁ גְּוִיָּיה הָיָה וּכְאָפוּן הָיָה. וַיָּשִׂימוּ לָהֶם בַּעַל בְּרִית לֵאלֹהִים.

מַה טַּעֲמֵיהּ דְּרִבִּי עֲקִיבָה. תַּעֲב תְּתַעֲבֵנּוּ. כְּנִידָּה. מַה טַּעֲמוֹן דְּרַבָּנִין. שַׁקֵּץ תְּשַׁקְּצֶנּוּ. כְּשֶׁרָצִים. מַה מְקַיְּימִין רַבָּנִן טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי עֲקִיבָה. תַּעֲב תְּתַעֲבֵנּוּ. צָאֵיהוּ נַבְּלֵיהוּ. מַה מְקַיְּים רִבִּי עֲקִיבָה טַעֲמוֹן דְּרַבָּנִן. שַׁקֵּץ תְּשַׁקְּצֶנּוּ. שַׁקְּצֵיהוּ נַבְּלֵיהוּ. מְנַיִן לְרַבָּנִן נַבְּלֵיהוּ. רִבִּי שְׁמוּאֵל רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. צֵא תֹּאמַר לוֹ. צוֹאָה תֹּאמַר לוֹ. צָאֵיהוּ נַבְּלֵיהוּ. אֶת שֶׁקּוֹרִין אוֹתוֹ פְּנֵי מֶלֶךְ קוֹרִין אוֹתוֹ פְּנֵי כֶלֶב. עֵין כּוֹס עֵין קוֹץ. גְּדֵיָא גָּלְיֵיא. רִבִּי תַּנְחוּמָה בְּשֵׁם רַב חוּנָא. הָעֵי אֲשֶׁר עִם בֵּית אָוֶן מִקֶּדֶם לְבֵית אֵל. מִקֶּדֶם הָיוּ קוֹרִין אוֹתוֹ בֵּיתְאֵל וְעַכְשָׁיו קוֹרִין אוֹתוֹ בֵּית אָוֶן. תַּנֵּי בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. לֹא רָצָה לְהִיקָּרוֹת עִמְּדָה. קוֹרִין אוֹתָהּ עֲמִידָה. דְּאָמַר רִבִּי אַבָּא בַּר כַּהֲנָא. תַּמָּן צָווּחִין לְפָעֲלָה טָבָא עִמְּדָה. וּצָווּחִין לְרִחוֹץ שֶׁלְּמֵימֵי רַגְלַיִם עֲמִידָה. מַה מְקַיְּים רִבִּי עֲקִיבָה צֵא תֹּאמַר לוֹ. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן רַב חוּנָה בְּשֵׁם רַב יוֹסֵף. מִיכָּן שֶׁאֵין אוֹמְרִים לְאָדָם צֵא עַד שֶׁיִּכָּנֵיס רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ.

אִית מַתְנִיתָא אָמְרָה. עֲבוֹדָה זָרָה כְּנִידָּה וּמְשַׁמְּשֶׁיהָ כְּנִידָּה. וְאִית מַתְנִיתָא אָמְרָה. עֲבוֹדָה זָרָה כְּנִידָּה וּמְשַׁמְּשֶׁיהָ כְּשֶׁרֶץ. מָאן דְּאָמַר. עֲבוֹדָה זָרָה כְּנִידָּה וּמְשַׁמְּשֶׁיהָ כְּנִידָּה. נִיחָא. וּמָאן דְּאָמַר. עֲבוֹדָה זָרָה כְּנִידָּה וּמְשַׁמְּשֶׁיהָ כְּשֶׁרֶץ. כָּל עַצְמוֹ אֵין כָּתוּב נִידָּה אֶלָּא בְּמְשַׁמְּשִׁין. וְטִמֵּאתֶם אֶת צִיפּוּי אֲלִילֵי כַסְפֶּךָ וְאֶת אֲפֻדַּת מַסֵּכַת זְהָבֶךָ. תִּיפְתָּר בַּחֲקוּקִים עַל גּוּפָהּ. רִבִּי יַעֲקֹב דִּכְפַר חָנָן אָמַר. תִּפְתָּר בְּמִשְׁתַּחֲוֶה לְאֶפּוֹד עַצְמוֹ. כְּעִנְיָין שֶׁנֶּאֱמַר וַיַּעַשׂ אוֹתוֹ גִדְעוֹן לְאֵפוֹד. מַתְנִיתִין כְּמָאן דְּאָמַר. עֲבוֹדָה זָרָה כְּנִידָּה וּמְשַׁמְּשֶׁיהָ כְּנִידָּה. וְתַנִּינָן. אֲבָנָיו וְעֵצָיו וַעֲפָרוֹ מְטַמְּאִין כַּשֶּׁרֶץ. תִּיפְתָּר שֶׁהִשְׁתַּחֲוֶה לַבַּיִת וְאַחַר כָּךְ בָּנָייוֹ. וְהָא תַנִּינָן. שְׁלֹשָׁה בָתִּים הֵן. תִּיפְתָּר שֶׁהִשְׁתַּחֲוֶה לַבַּיִת וְאַחַר כָּךְ חִידְּשׁוֹ. דְּאָמַר רִבִּי זְעוּרָא רַב חוּנָה בְּשֵׁם רַב. הַמִּשְׁתַּחֲוֶה לַבַּיִת אָסְרוֹ. רִבִּי זְעוּרָה רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הַמַּקְדִּישׁ אֶת הַבַּיִת מוּעָלִין בּוֹ. אָמַר רִבִּי זְעוּרָה. הֲווּיי בָהּ רַבָּנִן פְּלוּגְתָּא. מָאן דְּאָמַר. אָסְרוֹ. מוּעָלִין בּוֹ. מָאן דְּאָמַר. לֹא אָסְרוֹ. אֵין מוּעָלִין בּוֹ. הִתִּיב רִבִּי חַגַּי קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. מַתְנִיתָא פְּלִיגָא עַל רַב. הַשּׁוֹקֶת שֶׁבַּסֶּלַע אֵין מְמַלִּין בָּהּ. מִפְּנֵי שֶׁחֲקָקָהּ וְאַחַר כָּךְ חִיבְּרָהּ. הָא אִם חִיבְּרָהּ וְאַחַר כָּךְ חֲקָקָהּ לֹא. וְהָהֵן בַּיִת לָאו כְּמִי שֶׁחֲקָקוֹ וְאַחַר כָּךְ חִיבְּרוֹ הוּא. מָה עֲבַד לָהּ רַב. פָּתַר לָהּ. סִיתוֹתָן שֶׁלְּאֲבָנִים הִיא גְמַר מִלַּאכְתָּן. וְלֵית הָדָא פְּלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. דְּרִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. עֲבוֹדָה זָרָה שֶׁנִּשְׁתַּבְּרָה אָסוּרָה. לֹא כֵן סָבְרִינָן מֵימַר. אִם בְּשֶׁאֵינוֹ עָתִיד לְהַחֲזִירָן לְכַלָּיִין. דִּבְרֵי הַכֹּל מוּתָּר. וְהָא תַנִּינָן. שְׁלֹשׁ אֲבָנִים הֵן. תִּיפְתָּר שֶׁנִּשְׁתַּחֲוֶה לְכָל אֶבֶן וָאֶבֶן וְאַחַר

כָּךְ בְּנֵיהּ. וַאֲפִילוּ עַל רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ לֵית הִיא פְלִיגָא. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. עֲבוֹדָה זָרָה שֶׁנִּשְׁתַּבְּרָה מוּתֶּרֶת. לֹא כֵן סָבְרִנָן מֵימַר. אִם בְּעָתִיד לְחָזְרָן לְכִלְיָין. דִּבְרֵי הַכֹּל אָסוּר. וְאָמַר רִבִּי יוּדָן אֲבוֹי דְּרִבִּי מַתַּנְיָה. אִם הָיוּ מוּנָּחִין בִּמְקוֹמָן לֹא כְמִי שֶׁהוּא עָתִיד לְהַחֲזִירָן לְכִלְיָין הֵן. וְאֵילּוּ בִּמְקוֹמָן הֵן. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב. הַמִּשְׁתַּחֲוֶה לַבַּיִת אָסְרוּ. לְאֵילָן לֹא אָסְרוּ. וְהָא תַנִּינָן. שֶׁלֹּשׁ אֲשֵׁירוֹת הֵן. תִּיפְתָּר שֶׁנִּשְׁתַּחֲוֶה לַזְּמוֹרָה וְאַחַר כָּךְ נִטְעָהּ. לֵוִי אָמַר. הִשְׁתַּחֲוֶה לַבַּיִת אָסְרוּ. לַמַּעֲרָה לֹא אָסָרָהּ. מַה בֵּין בַּיִת וּמַה בֵּין מְעָרָה. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה בְּרֵיהּ דְּרִבִּי הִלֵּל. בַּיִת הָיָה לוֹ שְׁעַת תְּלִישָׁה. מְעָרָה לֹא הָיָה לָהּ שְׁעַת תְּלִישָׁה.

הלכה ב

משנה: מְנַיִין לַסְּפִינָה שֶׁהִיא טְהוֹרָה שֶׁנֶּאֱמַר דֶּרֶךְ אֳנִיָּה בְלֶב יָם. מְנַיִין לַעֲרוּגָה שֶׁהִיא שִׁשָּׁה עַל שִׁשָּׁה טְפָחִים זוֹרְעִין בְּתוֹכָהּ חֲמִשָּׁה זְרָעוֹנִים אַרְבַּע בְּאַרְבַּע רוּחוֹת עֲרוּגָה וְאַחַת בָּאֶמְצַע שֶׁנֶּאֱמַר כִּי כָאָרֶץ תּוֹצִיא צִמְחָהּ וּכְגִנָּה זְרוּעֶיהָ תַצְמִיחַ. זֶרַע תַּצְמִיחַ לֹא נֶאֱמַר אֶלָּא זְרוּעֶיהָ תַצְמִיחַ׃

הלכה: ב׳. וְלֹא מִן הַיָּם לָמַדְתָּ. מַה יָּם טָהוֹר. אַף הַסְּפִינָה טְהוֹרָה. וְלֹא מִן הַשַּׁק לָמַדְתָּ. מַה הַשַּׁק מְשַׁמֵּשׁ בַּיָּם וּמְשַׁמֵּשׁ בַּיַּבָּשָׁה. סְפִינָה מְשַׁמֶּשֶׁת בַּיָּם וְאֵינָהּ מְשַׁמֶּשֶׁת בַּיַּבָּשָׁה. רַבָּנִן דְּקַיְסָרִין אָמְרֵי. זוֹ סְפִינָה שֶׁלְּחֶרֶשׁ. מַה הַשַּׁק אֵינוֹ מְלַמֵּד עַל כָּל הָאָמוּר בַּפָּרָשָׁה. יָצָא כְלֵי חֶרֶשׁ שֶׁאֵינוֹ כָתוּב בַּפָּרָשָׁה שֶׁיְּלַמֵּד עָלָיו הַשַּׁק.

זְרוּעֶיהָ. מִיעוּט זְרוּעֶיהָ שְׁנַיִם. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר סִיסַרְטָא. מִשְׁנַיִם אַתְּ לָמֵד אַרְבָּעָה. מַה שְׁנַיִם אַתְּ נוֹתֵן בְּתְחִילַּת שִׁשָּׁה וּמֵיצַר וְהוֹלֵךְ. אַף אַרְבָּעָה אַתְּ נוֹתֵן בְּתְחִילַּת שִׁשָּׁה וּמֵיצַר וְהוֹלֵךְ. אֵיפְשָׁר שֶׁלֹּא יְהֵא שָׁם נֶקֶב אֶחָד פָּנוּי לִיתֵּן בּוֹ אֶת הָאֶמְצָעִי. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. עֲבוֹדָה פּוֹגַעַת בָּעֲבוֹדָה. וְאֵין מִין פּוֹגֵעַ בַּחֲבֵירוֹ לְחוֹבְשׁוֹ. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אָמַר. זַרְעָהּ זְרָעֶיהָ זֵירוּעֶיהָ. וּכְרִבִּי יְהוּדָה. דְּרִבִּי יְהוּדָה אָמַר. שִׁשָּׁה. זֶרַע זַרְעָהּ זְרָעֶיהָ זֵירוּעֶיהָ. רִבִּי חַגַּי אָמַר. זְרָעֶיהָ חֲמִשָּׁה. כָּל הָהֵן דַּאֲנָא מִשְׁכַּח לֵהּ וָו אֲנָא מְחִיק לֵהּ. אִישְׁתְּאֲלַת לְרִבִּי חוּנָה סַפְרָא דְסִדְרָא וַאֲמַר. זֵירוּעֶיהָ מָלֵא. רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי יַנַּאי. כּוּלְּהוֹן חוּץ לְשִׁשָּׁה. אִם כּוּלְּהוֹן חוּץ לְשִׁשָּׁה נִיתְנֵי. תִּשְׁעָה. אָמַר רִבִּי תַּנְחוּם בּוֹצְרֶיהָ. וְכֵינִי. בַּעֲרוּגָה שֶׁבָּעֲרוּגוֹת הִיא מַתְנִיתָה.

הלכה ג

משנה: מְנַיִין לְפוֹלֶטֶת שִׁכְבַת זֶרַע בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי שֶׁהִיא טְמֵאָה שֶׁנֶּאֱמַר הֱיוּ נְכוֹנִים לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים אַל תִּגְּשׁוּ אֶל אִשָּׁה. מְנַיִין שֶׁמַּרְחִיצִין אֶת הַקָּטָן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי שֶׁחָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת שֶׁנֶּאֱמַר וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיוֹתָם כֹּאֲבִים. מְנַיִין שֶׁקּוֹשְׁרִים לְשׁוֹן שֶׁל זְהוֹרִית בְּרֹאשׁ שָׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ. שֶׁנֶּאֱמַר אִם יִהְיוּ חַטֹּאֵיכֶם כַּשָּׁנִים כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ וגו׳׃

הלכה: ג׳. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מִסִּינַי לָמְדוּ. יָרַד מֹשֶׁה בַּשְּׁלִישִׁי בַשַּׁבָּת. אָמַר לָהֶן. הֱיוּ נְכוֹנִים לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים אַל תִּגְּשׁוּ אֶל אִשָּׁה. כָּל מִי שֶׁפִּירֵשׁ בַּשְּׁלִישִׁי. יֵשׁ כָּאן (שְׁלִישִׁי) לֵיל רְבִיעִי וּרְבִיעִי לֵיל חֲמִישִׁי וַחֲמִישִׁי. בַּשִּׁישִׁי פָּלְטָה בַלַּיְלָה טְמֵאָה בַיּוֹם טְהוֹרָה. כָּל מִי שֶׁפִּירֵשׁ בָּרְבִיעִי. יֵשׁ כָּאן רְבִיעִי לֵיל חֲמִישִׁי וַחֲמִישִׁי. בַּשִּׁישִׁי פָּלְטָה בַלַּיְלָה טְמֵאָה בַיּוֹם טְהוֹרָה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. זוֹ בְסִינַי. אֲבָל לְדוֹרוֹת אוֹ בְאַרְבַּע אוֹ בְשֵׁשׁ. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר. לְעוֹלָם הֵן חֲמֵשׁ. וְכֵן לְדוֹרוֹת.

תַּמָּן תַּנִּינָן. הַפּוֹלֶטֶת שִׁכְבַת זֶרַע בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי טְהוֹרָה. דִּבְרֵי רִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר. פְּעָמִים שֶׁהֵן אַרְבַּע עוֹנוֹת. פְּעָמִים שֶׁהֵן חֲמֵשׁ. פְּעָמִים שֶׁהֵן שֵׁשׁ. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר. לְעוֹלָם הֵן חֲמֵשׁ. אִם יָצְאת מִקְצַת עוֹנָה הָרִאשׁוֹנָה מַשְׁלִימִין לָהּ מִקְצַת עוֹנָה שִׁשִּׁית. הָא רִבִּי יִשְׁמָעֵאל עָבַד יוֹם עוֹנָה וְלַיְלָה עוֹנָה. רִבִּי עֲקִיבָה עָבַד יוֹם עוֹנָה וְלַיְלָה עוֹנָה. מַה בֵּינֵיהוֹן. עוֹנוֹת שְׁלֵימוֹת בֵּינֵיהוֹן. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל עָבַד מִקְצַת עוֹנָה כְּכוּלָּהּ. וְרִבִּי עֲקִיבָה לָא עָבַד מִקְצַת עוֹנָה כְּכוּלָּהּ. וְתַנֵּי כֵן עַל דְּרִבִּי עֲקִיבָה. לְפִיכָךְ אִם נִכְנְסָה מִקְצַת עוֹנָה רִאשׁוֹנָה מַשְׁלִימִין לָהּ מִקְצַת עוֹנָה שִׁשִּׁית. תַּנֵּי. רִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר. יוֹם וְלַיְלָה עוֹנָה. וּמִקְצַת עוֹנָה כְּכוּלָּהּ. וְתַנֵּי כֵן עַל דְּרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה. פְּעָמִים יֵשׁ שָׁם יוֹם וְכָל שֶׁהוּא וְהֵיא טְהוֹרָה. שְׁנֵי יָמִים וְחֵסֶר כָּל שֶׁהוּא וְהֵיא טְמֵיאָה. יוֹם וְכָל שֶׁהוּא וְהֵיא טְהוֹרָה הֵיךְ עֲבִידָא. שִׁימְשָׁה אֶת בֵּיתָהּ עֶרֶב שַׁבָּת קוֹדֶם לִשְׁקִיעַת הַחַמָּה וּפָלְטָה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת לְאַחַר שְׁקִיעַת הַחַמָּה. הֲרֵי יֵשׁ כָּאן יוֹם וְכָל שֶׁהוּא וְהֵיא טְהוֹרָה. שְׁנֵי יָמִים וְחֵסֶר כָּל שֶׁהוּא וְהֵיא טְמֵיאָה הֵיךְ עֲבִידָה. שִׁימְשָׁה אֶת בֵּיתָהּ עֶרֶב שַׁבָּת לְאַחַר שְׁקִיעַת הַחַמָּה וּפָלְטָה בְּאֶחָד בַּשַּׁבָּת קוֹדֶם לִשְׁקִיעַת הַחַמָּה. הֲרֵי יֵשׁ כָּאן שְׁנֵי יָמִים חֵסֶר כָּל שֶׁהוּא וְהֵיא טְמֵיאָה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מִדִּבְרֵי כוּלָּם. טְבוּלֵי יוֹם קִיבְּלוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה. הָדָא דְאַתְּ אָמַר בַּנָּשִׁים. אֲבָל בָּאֲנָשִׁים כְּבָר טְהֲרוּ. מַה טַעַם. וְקִדַּשְׁתָּם הַיּוֹם וּמָחָר וְכִבַּסוּ שִׂמְלֹתָם. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. זוֹ דִּבְרֵי רִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה וְרִבִּי יִשְׁמָעֵאל וְרִבִּי עֲקִיבָה. אֲבָל דִּבְרֵי חֲכָמִים. עַד שְׁלֹשָׁה יָמִים. מִיכָּן וְהֵילַךְ הִיא נִסְרַחַת. וְאַתְיָא כְּהַהִיא דְאָמַר רִבִּי זְעוּרָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. זֹאת תּוֹרַת הַזָּב וַאֲשֶׁר תֵּצֵא מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת זָרַע. מַה תּוֹרַת הַזָּב עַד שְׁלֹשָׁה יָמִים. אַף תּוֹרַת שִׁכְבַת זֶרַע עַד שְׁלֹשָׁה יָמִים.

אֲנָן תַּנִּינָן. מַרְחִיצִין אֶת הַקָּטָן. תַּנָּיֵי דְבֵית רַב. מַרְחִיצִין אֶת הַמִּילָה. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הֲלָכָה כְּמִי שֶׁהוּא אוֹמֵר. מַרְחִיצִין אֶת הַקָּטָן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. עַל כּוֹרְחָךְ אַתְּ אוֹמֵר. מַרְחִיצִין אֶת הַקָּטָן. תַּנֵּי שְׁמוּאֵל. לְעוֹלָם אֵין מוֹנְעִין לֹא שָׁמָן וְלֹא חַמִּין מֵעַל גַּבֵּי מַכָּה בַשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. כָּל שָׁעָה הֲוָה רִבִּי זְעִירָא רִבִּי אוֹמֵר לִי. תְּנִי מַתְנִיתָךְ. וְלֹא עוֹד

אֶלָּא שֶׁמְּזַלְּפִין חַמִּים עַל גַּבֵּי מַכָּה בַּשַּׁבָּת. אִם אוֹמֵר שֶׁמַּרְחִיצִין אֶת הַמִּילָה. מַה בֵּין מַכָּתוֹ שֶׁלְּגָדוֹל לְמַכָּתוֹ שֶׁלְּקָטָן.

רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. הֲלָכָה כְּרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה. רִבִּי אַבִּין בְּשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ. טַעֲמָא דְּרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה. וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיוֹתָם כּוֹאֲבִים. בִּהְיוֹתוֹ כוֹאֵב אֵין כָּתוּב כָּאן. אֶלָּא בִּהְיוֹתָם כּוֹאֲבִים. בְּשָׁעָה שֶׁכָּל אֵיבָרֵיהֶם כּוֹאֲבִים עָלֶיהָם. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא אָמַר. רִבִּי אֶלְעָזָר וְרִבִּי יוֹחָנָן מְפַקְּדִין לַחַיָּיתָא. כָּל שִׁיקּוּיִין דְּאַתּוּן עָבְדִין בְּחוֹלָא עָבְדִין בְּשׁוּבְתָא. לְכָן צְרִיכָה. אֲפִילּוּ בַיּוֹם הְשְׁלִישִׁי שֶׁחָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת. שְׁמוּאֵל אָמַר. מְפָנֵי הַסַּכָּנָה. רִבִּי יוֹסֵה בָעֵי. אִם מִפְּנֵי סַכָּנָה מְחַמִּין לוֹ חַמִּין. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַבָּנִן תַּמָּן. מְחַמִּין לוֹ חַמִּין בַּשַּׁבָּת. וְתַנֵּי כֵן. מְחַמִּם הוּא אָדָם לוּנְטִית וְנוֹתְנָהּ עַל גַּבֵּי מַכָּה בַּשַּׁבָּת. לֹא יִטּוֹל אָדָם עָרִיבָה מְלֵיאָה חַמִּין וְיִתְּנֶינָּה עַל גַּבֵּי מֵעָיו בַּשַּׁבָּת. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אָמַר. לֵית כָּאן אֶלָּא מוֹתָר.

בָּרִאשׁוֹנָה הָיוּ קוֹשְׁרִין אוֹתוֹ בַּחֲלוֹנוֹתֵיהֶם. וְיֵשׁ מֵהֶן שֶׁהָיָה מַלְבִּין וְיֵשׁ מֵהֶם שֶׁהָיָה מַאֲדִים. וְהָיוּ מִתְבַּיְישִׁין אֵילּוּ מֵאֵילּוּ. חָזְרוּ לְהְיוֹת קוֹשְׁרִים אוֹתוֹ בְּפִתְחוֹ שֶׁלְּהֵיכָל. וְיֵשׁ שָׁנִים שֶׁהָיָה מַלְבִּין וְיֵשׁ שָׁנִים שֶׁהָיָה מַאֲדִים. חָזְרוּ וְקָשְׁרוּ אוֹתוֹ בַּסֶּלַע.

כְּתִיב לְכוּ נָא וְנִוָּכְחָה יֹאמַר יְי וגו'. תַּנֵּי. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר. אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים וגו'. כַּשָּׁנִים שֶׁבֵּין שְׁמַיִם לָאָרֶץ. כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ. יֶתֶר מִיכֵּן כַּצֶּמֶר יִהְיוּ. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר. אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים. כִּשְׁנֵי אָבוֹת. כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ. יֶתֶר מִיכֵּן כַּצֶּמֶר יִהְיוּ. אָמַר רִבִּי יוּדָן בַּר פָּזִי. אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ. בָּרִאשׁוֹן. וְאִם יַאְדִּימוּ כְּתוֹלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ. בַּשֵּׁנִי. וְרַבָּנִן אָמְרֵי. אִם יִהְיוּ חַטָּאָיו שֶׁלְּאָדָם כְּפִי שָׁנָיו. כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ. יֶתֶר מִיכֵּן כַּצֶּמֶר יִהְיוּ. אָמַר רִבִּי יוּדָן עַנְתּוֹדְרַיָּיא. בְּשָׁעָה שֶׁעֲוונוֹת קַלִּין כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ. בְּשָׁעָה שֶׁהֵן כְּבֵידִין כַּצֶּמֶר יִהְיוּ.

הלכה ד

משנה: מְנַיִּין לְסִיכָה שֶׁהִיא כַשִּׁתְיָיה בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים. אַף עַל פִּי שֶׁאֵין רְאָיָה לַדָּבָר זָכָר לַדָּבָר. שֶׁנֶּאֱמַר וַתָּבוֹא כַמַּיִם בְּקִרְבּוֹ וְכַשֶּׁמֶן בְּעַצְמוֹתָיו׃

הלכה: ד. מְנַיִּין לְסִיכָה כול'. כְּהָדָא דְתַנֵּי. בַּשַּׁבָּת בֵּין סִיכָה שֶׁהִיא שֶׁלְּתַעֲנוּג בֵּין סִיכָה שֶׁאֵינָהּ שֶׁלְּתַעֲנוּג מוּתָּר. בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים בֵּין סִיכָה שֶׁהִיא שֶׁלְּתַעֲנוּג בֵּין סִיכָה שֶׁאֵינָהּ שֶׁלְּתַעֲנוּג אָסוּר. בְּתִשְׁעָה בְאַב וּבְתַעֲנִית צִיבּוּר סִיכָה שֶׁהִיא שֶׁלְּתַעֲנוּג אָסוּר. שֶׁאֵינָהּ שֶׁלְּתַעֲנוּג מוּתָּר.

תַּנֵּי. שָׁוִוית סִיכָה לִשְׁתְיָיה לְאִיסּוּר וּלְתַשְׁלוּמִין אֲבָל לֹא לְעוֹנֶשׁ. בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים לְאִיסּוּר אֲבָל לֹא לְעוֹנֶשׁ. וְהָא תַנֵּי. וְלֹא יְחַלְּלוּ. לְהָבִיא אֶת הַסָּךְ וְאֶת הַשּׁוֹתֶה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. לֵית כָּאן סָךְ. אָמַר רִבִּי אַבָּא מָרִי. אִם אוֹמֵר אַתְּ. לֵית כָּאן סָךְ. דִּלְמָא כֵן דָּבָר

שֶׁהוּא בָא מִשְּׁנֵי לָוִין מִצְטָרֵף. מְנַיִין שֶׁהוּא מְחוּוֵּר בַּעֲשֵׂה. רִבִּי אֶלְעָזָר בְּשֵׁם רִבִּי סִימַיי. לֹא נָתַתִּי מִמֶּנּוּ לְמֵת. מָה אֲנָן קַיָימִין. אִם לְהַבִּיא לוֹ אָרוֹן וְתַכְרִיכִין. לַחַי הוּא אָסוּר לֹא כָל שֶׁכֵּן לְמֵת. אֵי זֶה דָּבָר שֶׁהוּא מוּתָּר לַחַי וְאָסוּר לַמֵּת. הֱוֵי אוֹמֵר. זֶה סִיכָּה.

הלכה ה

משנה: הַמּוֹצִיא עֵצִים כְּדֵי לְבַשֵּׁל בֵּיצָה קַלָּה. תַּבְלִין כְּדֵי לְתַבֵּל בֵּיצָה קַלָּה וּמִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה. קְלִיפֵּי אֱגוֹזִים קְלִיפֵּי רִמּוֹנִים אִסְטִיס וּפוּאָה כְּדֵי לִצְבּוֹעַ בָּהֶן בֶּגֶד קָטָן כִּשְׁעָרָה. מֵי רַגְלַיִם נֶתֶר וּבוֹרִית קִימוֹנְיָא וְאָשְׁלָג כְּדֵי לְכַבֵּס בָּהֶן בֶּגֶד קָטָן כִּשְׁעָרָה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר כְּדֵי לְהַעֲבִיר עַל הַכֶּתֶם:

הלכה: ה'. וְקַשְׁיָא. כָּמוּן וּמֶלַח מִצְטָרְפִין. רִבִּי אִילָא בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. בְּמִינֵי מְתִיקָה שָׁנוּ.

תַּמָּן תַּנִינָן. שִׁיעוּר הַמְלַבֵּן הַמְנַפֵּס וְהַצוֹבֵעַ וְהַטוֹוֶה. וְהָכָא אַתְּ אָמַר הָכֵין. תַּמָּן בְּצוֹבֵעַ. בְּרֹם הָכָא בְּמוֹצִיא לְצָבוּעַ.

נֶתֶר. נִטְרוֹן. בִּירִית. בִּירִיתָה. קִימוֹן. קַלְיָא. אָשְׁלָג. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן אָמַר. אִצְרוֹת רֵוחַ.

הלכה ו

משנה: פִּלְפֶּלֶת כָּל שֶׁהוּא. וְעִיטְרָן כָּל שֶׁהוּא מִינֵי בְשָׂמִים וּמִינֵי מַתְכוֹת כָּל שֶׁהֵן. מֵעֲפַר הַמִּזְבֵּחַ מֵאַבְנֵי הַמִּזְבֵּחַ מִמֶּקֶק סְפָרִים מִמֶּקֶק מִטְפְּחוֹתֵיהֶם כָּל שֶׁהֵן מִפְּנֵי שֶׁמַּצְנִיעִין אוֹתָן לְגוֹנְזָן. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף הַמּוֹצִיא מִמְּשַׁמְּשֵׁי עֲבוֹדָה זָרָה כָּל שֶׁהוּא שֶׁנֶּאֱמַר וְלֹא יִדְבַּק בְּיָדְךָ מְאוּמָה מִן הַחֵרֶם:

הלכה: ו'. תַּנֵּי. אַף רֵיחַ רַע כָּל שֶׁהוּא. אָמַר רִבִּי אִילָא. אַף רִבִּי שִׁמְעוֹן מוֹדֶה בָּהּ. מוֹדֵי רִבִּי שִׁמְעוֹן בְּאִיסּוּרֵי הֲנָיָיה.

הלכה ז

משנה: הַמּוֹצִיא קוּפַּת הָרוֹכְלִין אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בָּהּ מִינִין הַרְבֵּה אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא חַטָּאת אֶחָת. זֵרְעוֹנֵי גִינָּה פְּחוֹת מִכַּגְרוֹגֶרֶת. רִבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָא אוֹמֵר חֲמִשָּׁה. זֶרַע קִשּׁוּאִין שְׁנַיִם. זֶרַע דְּלוּעִין שְׁנַיִם זֶרַע פּוֹל מִצְרִי שְׁנַיִם. חָגָב חַי כָּל שֶׁהוּא. מֵת כַּגְרוֹגֶרֶת. צִפֹּרֶת כְּרָמִים בֵּין חַיָּה בֵּין מֵתָה כָּל שֶׁהוּא מִפְּנֵי שֶׁמַּצְנִיעִין אוֹתָהּ לִרְפוּאָה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף הַמּוֹצִיא חָגָב חַי טָמֵא כָּל שֶׁהוּא מִפְּנֵי שֶׁמַּצְנִיעִין אוֹתוֹ לַקָּטָן לְשַׂחֵק בּוֹ:

הלכה: ז. וְקַשְׁיָא. אִילּוּ הוֹצִיא וְהוֹצִיא בְּהֶעֱלֵם אֶחָד כְּלוּם הוּא חַיָּיב אֶלָּא אֶחָד. לְמִי נִצְרְכָה. לְרִבִּי אֱלִיעֶזֶר. שֶׁלֹּא תֹאמַר. מִינִים הַרְבֵּה יֵיעָשׂוּ בְּהֶעֱלֵימוֹת הַרְבֵּה וִיהֵא חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. לְפוּם כֵּן צָרַךְ מֵימַר. אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת.

זֶרעוֹנֵי גִינָּה פְּחוּת מִכַּגְרוֹגֶרֶת. רִבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָא אוֹמֵר. חֲמִשָּׁה. מָה טַעֲמָא דְּרִבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָא. שֶׁכֵּן דַּרְכָּן לְהֵיזָּרַע בָּעֲרוּגָה.

זֶרַע קִישׁוּאִין שְׁנַיִם. זֶרַע דִּילוּעִין שְׁנַיִם. זֶרַע פּוֹל מִצְרִי שְׁנַיִם. תַּנֵּי. חִטִּים מָדִיּוֹת שְׁתַּיִם. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. חִיטִּין עַל יְדֵי שֶׁהֵן חֲבִיבוֹת עָשׂוּ אוֹתָן כִּשְׁאַר זֵירְעוֹנֵי גִינָּה שֶׁאֵינָן נֶאֱכָלִין.

חָגָב חַי כָּל שֶׁהוּא. מֵת כַּגְּרוֹגֶרֶת. הָדָא דַאֲתְּ אָמַר. בְּטָהוֹר. אֲבָל בְּטָמֵא כִּמְלוֹא פִּי הַכֶּלֶב. צִפֹּרֶת כְּרָמִים בֵּין חַיָּה בֵּין מֵתָה כָּל שֶׁהִיא. שֶׁמַּצְנִיעִין אוֹתָהּ לִרְפוּאָה. אָמַר רִבִּי אָחָא. שֶׁכֵּן אִשָּׁה סְטִיפָּה מוֹשֶׁחֶת מִמֶּנָּהּ וְהִיא מִתְרַפְּאָה. תַּמָּן אָמְרִין. מָאן דְּבָעֵי נִיפְרוֹשׁ מִן דֶּרֶךְ הָאָרֶץ אֲכִיל פַּלְגָּא וּשְׁבִיק פַּלְגָּא. שֶׁלִּשְׁמֹאל אָסוּר וְשֶׁלִּימִין מוּתָּר. אֲבַד כָּל שֶׁהוּא חָסֵר כָּל שֶׁהוּא אֵין לוֹ תִּקָּנָה עוֹלָמִית. כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. יְהַב לֵהּ גַּו צְלוֹחִית דְּבַשׁ.

רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף הַמּוֹצִיא חָגָב חַי טָמֵא כָּל שֶׁהוּא. הָא טָהוֹר בֵּין חַי בֵּין מֵת כַּגְּרוֹגֶרֶת. רִבִּי יְהוּדָה כְּדַעְתֵּיהּ. דְּרִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. אוֹכְלִין טְהוֹרִין אֵין מְשַׁחֲקִין בָּהֶן. וְהָא כְתִיב הִתְשַׂחֲק בּוֹ כַּצִּפּוֹר. לֹא הֵיתֵר מִן כְּלָל אִיסּוּר הוּא. וְהָא כְתִיב כַּצִּפּוֹר. אָמַר רִבִּי מַתַּנְיָה. מִכְּיוָן שֶׁהִיא מְחוּסֶּרֶת שְׁחִיטָה כְּטְמֵיאָה הִיא.

פרק י

הלכה א

משנה: הַמַּצְנִיעַ לְזֶרַע לִדוּגְמָא וְלִרְפוּאָה הוֹצִיאוֹ בַשַּׁבָּת חַיָּיב עָלָיו בְּכָל שֶׁהוּא. וְכָל אָדָם אֵין חַיָּיבִין עָלָיו אֶלָּא כְּשִׁעוּרוֹ. חָזַר וְהִכְנִיסוֹ אֵינוֹ חַיָּיב עָלָיו אֶלָּא כְּשִׁיעוּרוֹ׃

הלכה: הַמַּצְנִיעַ לְזֶרַע כול׳. רִבִּי יִרְמְיָה אָמַר. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי חֲנִינָה בָּעֵי. מַתְנִיתָא דְּרִבִּי יְהוּדָה. דְּרִבִּי יְהוּדָה אָמַר. אוּמָן בָּאוּמָנְתּוֹ חַיָּיב. אָתָא רִבִּי יוּדָה בַּר פָּזִי בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי חֲנִינָה. דְּרִבִּי יְהוּדָה הִיא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי חֲנִינָה. לֹא אַתְיָא אֶלָּא לְדֵיגְמָא. שֶׁכְּבָר נִתְפַּיֵּיס הַלּוֹקֵחַ. אֲבָל לְזֶרַע וְלִרְפוּאָה אֲפִילּוּ כָּל שֶׁהוּא חַיָּיב. הִצְנִיעוֹ זֶה וְהוֹצִיאוֹ זֶה פָּטוּר. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר מְחַיֵּיב. מַה אָנָן קַיָּימִין. אִם בְּשֶׁהוֹצִיאוֹ מִדַּעַת הַשֵּׁינִי. דִּבְרֵי הַכֹּל פָּטוּר. אִם בְּשֶׁהוֹצִיאוֹ מִדַּעַת הָרִאשׁוֹן. דִּבְרֵי הַכֹּל חַיָּיב. אֶלָּא כֵן אָנָן קַיָּימִין. בְּסִתָם. וְרַבָּנִן אָמְרֵי. חָזָקָה. מִדַּעַת הַשֵּׁינִי הוֹצִיאוֹ. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר. חָזָקָה. מִדַּעַת הָרִאשׁוֹן הוֹצִיאוֹ.

הלכה ב

משנה: הַמּוֹצִיא אוֹכְלִין וּנְתָנָן עַל הָאַסְקוּפָּה בֵּין שֶׁחָזַר וְהוֹצִיאָם בֵּין שֶׁהוֹצִיאָם אַחֵר פָּטוּר מִפְּנֵי שֶׁלֹּא עָשָׂה מְלַאכְתּוֹ בְּבֵית אַחַת. קוּפָּה שֶׁהִיא מְלֵיאָה פֵּירוֹת וּנְתוּנָה עַל הָאַסְקוּפָּה הַחִיצוֹנָה אַף עַל פִּי שֶׁרוֹב הַפֵּירוֹת מִבַּחוּץ פָּטוּר עַד שֶׁיּוֹצִיא אֶת כָּל הַקּוּפָּה׃

הלכה: ב׳. חִזְקִיָּה אָמַר. בְּקוּפָּה שֶׁלְּקִישׁוּאִים וְשֶׁלְּדִילוּעִין הִיא מַתְנִיתָא. שֶׁמְּקַצַּת הָאוֹכֶל מִבִּפְנִים וּמְקַצָּתוֹ מִבַּחוּץ. אֲבָל בְּקוּפָּה שֶׁהִיא מְלֵיאָה פֵּירוֹת כֵּיוָן שֶׁהוֹצִיא מִמֶּנָּה כִּגְרוֹגֶרֶת חַיָּיב. אָמְרִין. מִילְּתֵיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן פְּלִיגָא. דְּאָמַר רִבִּי חִייָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. סָרוּד שֶׁמְּקַצָּתוֹ מִבִּפְנִים וּמְקַצָּתוֹ מִבַּחוּץ. נָטַל מִיכָּן וְנָתַן לְכָאן פָּטוּר. אִם עֲקָרוֹ. עַד שֶׁיַּעֲקוֹר כּוּלּוֹ כַּאֲחַת. אָמַר רִבִּי מָנָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. תִּיפְתָּר בְּפָרוּץ. אָמַר לֵיהּ. וְהָא תַנִּינָן. קוּפָּה. אִית לָךְ מֵימַר. קוּפָּה פְּרוּצָה. מַיי כְדוֹן. אֵין לָךְ מִיטַלְטֵל בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְנַעֲשָׂה כַּרְמְלִית אֶלָּא אָדָם בִּלְבַד. חִזְקִיָּה אָמַר. הוֹצִיא חֲבִילָה מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים. עַד שֶׁלֹּא הִנִּיחָהּ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים הָיָה רֹאשָׁהּ לְמַעֲלָה מֵעֲשָׂרָה. הוֹאִיל וְאֵין כּוּלָּהּ נִיחָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים פָּטוּר. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. הוֹצִיא קוֹרָה מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים. עַד שֶׁלֹּא הִנִּיחָהּ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים נִכְנַס רֹאשָׁהּ לִרְשׁוּת הַיָּחִיד אֲחֶרֶת. הוֹאִיל וְאֵין כּוּלָּהּ נִיחָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים פָּטוּר. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. אֶבֶן שֶׁהִיא נְתוּנָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה וּרְחָבָה אַרְבָּעָה הַמַּשְׁתַּמֵּשׁ מִתּוֹכָהּ לִרְשׁוּת הָרַבִּים וּמֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכָהּ חַיָּיב. שְׁמוּאֵל אָמַר. קוּפָּה שֶׁהִיא מְלֵיאָה פֵּירוֹת וּנְתוּנָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה וּרְחָבָה אַרְבָּעָה הַמַּשְׁתַּמֵּשׁ מִתּוֹכָהּ לִרְשׁוּת הָרַבִּים אוֹ מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכָהּ פָּטוּר. מַה פְלִיגִי. כָּאן כְּשֶׁהָפְכָהּ עַל צִדָּהּ. וְכָאן בְּשֶׁלֹּא הָפְכָהּ עַל צִידָּהּ. רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה בָּעֵי. עֶקֶר אֶבֶן בִּרְשׁוּת הָרַבִּים גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה וּרְחָבָה אַרְבָּעָה מָה אַתְּ עָבֵד לָהּ. כְּמִשְׁתַּמֵּשׁ מִתּוֹכָהּ לִרְשׁוּת הָרַבִּים וּמֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכָהּ וּמֵרְשׁוּת הָרַבִּים לִרְשׁוּת הָרַבִּים אֲחֶרֶת. רַבָּנִן דְּקֵיסָרִין אָמְרִין. רִבִּי יוֹחָנָן בָּעֵי. נָתַן חֲמִשָּׁה עַל גַּבֵּי חֲמִשָּׁה מָה אַתְּ עָבֵד לוֹן. כְּמִשְׁתַּמֵּשׁ מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לְכַרְמְלִית. מִכַּרְמְלִית לִרְשׁוּת הַיָּחִיד. מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הַיָּחִיד אֲחֶרֶת.

הלכה ג

משנה: הַמּוֹצִיא בֵּין בִּימִינוֹ בֵּין בִּשְׂמֹאלוֹ בְּתוֹךְ חֵיקוֹ אוֹ עַל כְּתֵיפוֹ חַיָּיב שֶׁכֵּן מַשָּׂא בְנֵי קְהָת. לְאַחַר יָדוֹ בְּרַגְלוֹ וּבְפִיו בְּמַרְפְּקוֹ בְּאָזְנוֹ וּבְשַׂעְרוֹ וּבַאֲפוּנְדְּתוֹ וּפִיהָ לְמַטָּה בֵּין אֲפוּנְדְּתוֹ לַחֲלוּקוֹ וּבְשִׂפַת חֲלוּקוֹ בְּמִנְעָלוֹ וּבְסַנְדָּלוֹ פָּטוּר שֶׁלֹּא הוֹצִיא כְּדֶרֶךְ הַמּוֹצִיאִין׃

הלכה: ג׳. רִבִּי יוֹסֵי בָּעֵי. מַעֲתָּה הוֹצִיא כִּגְרוֹגֶרֶת עַל כְּתֵיפוֹ חַיָּיב. וְהֵן מַשָּׂא בְנֵי קְהָת. וְכָתוּב וּפְקֻדַּת אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן שֶׁמֶן הַמָּאוֹר וּקְטֹרֶת הַסַּמִּים וּמִנְחַת הַתָּמִיד וְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה. שֶׁמֶן הַמָּאוֹר בִּימִינוֹ. וּקְטֹרֶת הַסַּמִּים בִּשְׂמֹאלוֹ. וּמִנְחַת הַתָּמִיד שֶׁל יוֹם תְּלוּיָה

בִּזְרוֹעוֹ. שֶׁמָּן הַמִּשְׁחָה אֵיכָן הָיָה נָתוּן. רִבִּי אָבוּן בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. כְּמִין צְלוֹחִית קְטַנָּה הָיָה לוֹ בָּאֲפוּנְדָּתוֹ.

אֵין תֹּאמַר שֶׁהָיָה קָטָן. אֲמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. כְּתוּב וּנְשִׂיא נְשִׂיאֵי הַלֵּוִי אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן. דּוּךְ דּוּכָנִים הָיָה. רִבִּי יְהוּדָה בִּירְבִּי אָמַר. מַרְכָּל הָיָה. תַּנֵּי רִבִּי חִייָה. וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ מַרְכָּל. שֶׁהָיָה מַר עַל הַכֹּל. אֶלָּא שֶׁאֵין גְּדוּלָּה בְּפַלְטִין שֶׁלְּמֶלֶךְ. אָמַר רִבִּי לֵוִי. כְּתִיב וְלִבַּשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד.. וְהֵרִים אֶת הַדֶּשֶׁן. אֶלָּא שֶׁאֵין גְּדוּלָּה בְּפַלְטִין שֶׁלְּמֶלֶךְ.

הלכה ד

משנה: הַמִּתְכַּוֵּין לְהוֹצִיא לְפָנָיו וּבָא לוֹ לְאַחֲרָיו פָּטוּר. לְאַחֲרָיו וּבָא לוֹ לְפָנָיו חַייָב. בֶּאֱמֶת הָאִשָּׁה הַחוֹגֶרֶת בַּסִּינָר בֵּין מִלְּפָנֶיהָ וּבֵין מִלְּאַחֲרֶיהָ חַייֶבֶת שֶׁכֵּן רָאוּי לִהְיוֹת חוֹגֵר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף בִּמְקַבְּלֵי פִיטְקִין כֵּן׃

הלכה: ד׳. תַּמָּן תַּנִּינָן. רִבִּי [שִׁמְעוֹן] הַשְּׁזוּרִי וְרִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמְרִים. לֹא נֶחְלְקוּ עַל דָּבָר שֶׁהוּא מִשֵּׁם אֶחָד שֶׁהוּא חַייָב. עַל מַה נֶחְלְקוּ. עַל דָּבָר שֶׁהוּא מִשֵּׁם שְׁנֵי שֵׁמוֹת. שֶׁרִבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַייֵב חַטָּאת וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר. רִבִּי אִילָא בְשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. כְּמָאן דְּאָמַר. בִּשְׁנֵי שֵׁמוֹת נֶחְלְקוּ. בְּרַם כְּמָאן דְּאָמַר. בְּשֵׁם אֶחָד נֶחְלְקוּ. וְכָאן שְׁנֵי שֵׁמוֹת הֵן וְהוּא פָּטוּר. לְאַחֲרָיו וּבָא לוֹ לְפָנָיו חַייָב. כְּמָאן דְּאָמַר. בְּשֵׁם אֶחָד נֶחְלְקוּ. בְּרַם כְּמָאן דְּאָמַר. בִּשְׁנֵי שֵׁמוֹת. וְכָאן בְּשֵׁם אֶחָד הוּא וְהוּא חַייָב. רִבִּי אִילָא בְשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. תַּנֵּיִין אִינּוּן. מָאן דְּאָמַר תַּמָּן. חַייָב. אוּף הָכָא. חַייָב. מָאן דְּאָמַר תַּמָּן. פָּטוּר. אוּף הָכָא. פָּטוּר. בֶּאֱמֶת. אֲמַר רִבִּי אֶלְיעֶזֶר. כָּל מָקוֹם שֶׁשָּׁנוּ בֶּאֱמֶת הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי.

הלכה ה

משנה: הַמּוֹצִיא כְּכָר בִּרְשׁוּת הָרַבִּים חַייָב. הוֹצִיאוּהוּ שְׁנַיִם פְּטוּרִין. לֹא יָכוֹל אֶחָד לְהוֹצִיאוֹ וְהוֹצִיאוּ הוּ שְׁנַיִם חַייָבִין. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר. הַמּוֹצִיא אוֹכְלִין פְּחוֹת מִכַּשִּׁיעוּר בַּכְּלִי פָּטוּר אַף עַל הַכְּלִי שֶׁהַכְּלִי טְפִילָה לוֹ. אֶת הַחַי בַּמִּיטָּה פָּטוּר אַף עַל הַמִּיטָּה שֶׁהַמִּיטָּה טְפִילָה לוֹ. אֶת הַמֵּת בַּמִּיטָּה חַייָב וְכֵן כַּזַּיִת מִן הַמֵּת וְכַזַּיִת מִן הַנְּבֵילָה וְכָעֲדָשָׁה מִן הַשֶּׁרֶץ חַייָבִין. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר׃

הלכה: ה׳. בַּעֲשׂוֹתָהּ. הַיָּחִיד שֶׁעָשָׂה חַייָב. שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה שֶׁעָשׂוּ פְּטוּרִין. רִבִּי יוֹשׁוּעַ דְּרוֹמַיָּא אָמַר קוֹמֵי רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי אָחָא. קְנֵי גִירְדֵּי. רִבִּי פּוֹטֵר. רִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירְבִּי שִׁמְעוֹן מְחַייֵב. אֲמַר לוֹ רִבִּי. כְּךְ שָׁמַעְתִּי מֵאֲבִיךְ. אָמַר לוֹ. שִׁימַּשְׁתִּי אֶת אַבָּא עוֹמַדּוֹת מַה שֶׁלֹּא שִׁימַּשְׁתּוֹ יְשִׁיבוֹת. וְרִבִּי תַּלְמִידֵיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַי דַּהֲווֹי. לֹא תַלְמִידֵיהּ דְּרִבִּי יַעֲקֹב בַּר קוּדְשַׁי הֲווֹה. אֶלָּא כְּךְ אֲמַר לֵיהּ. שִׁמַּשְׁתִּי אֶת אַבָּא עוֹמְדוֹת מַה שֶׁלֹּא שִׁמַּשְׁתָּ אֶת רַבָּךְ יְשִׁיבוֹת. כְּשֶׁהָיָה רִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירְבִּי שִׁמְעוֹן נִכְנָס לְבֵית הַוַּועַד הָיוּ פָנָיו שֶׁלְּרִבִּי מַקְדִּירוֹת.

אָמַר לֵיהּ אֲבוֹי. וְיֵאוּת. זֶה אֵרִי בֶן אֵרִי. אֲבָל אַתָּה אֵרִי בֶן שׁוּעָל. מִן דְּמָךְ רִבִּי אֶלְעָזָר שְׁלַח רִבִּי תְּבַע בְּאִיתְתֵּיהּ. אָמְרָה לֵיהּ. כְּלִי שֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ קוֹדֶשׁ יִשְׁתַּמֶּשׁ בּוֹ חוֹל.

ו'. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. הָדָא דְאָתְּ אָמַר בִּצְרִיכִין לְכֶילְיָין. כְּגוֹן אִילֵּין תּוּתַיָּיא. אֲבָל אִם אֵינָן צְרִיכִין לְכֶילְיָין חַיָּיב אַף עַל הַכְּלִי.

אֶת הַחַי בַּמִּיטָּה פָּטוּר אַף עַל הַמִּיטָּה. דְּחַיָּיא טָעִין גַּרְמֵיהּ. אֶת הַמֵּת בַּמִּיטָּה חַיָּיב. דִּבְרֵי הַכֹּל. לֹא כֵן תַּנֵּי. אַף רֵיחַ רַע כָּל שֶׁהוּא. וְאָמַר רִבִּי אִילָא. אַף רִבִּי שִׁמְעוֹן מוֹדֶה בָּהּ. וּמוֹדֶה רִבִּי שִׁמְעוֹן בְּאִיסּוּרֵי הֲנָיָיה. אָמַר רִבִּי יוּדָן. תִּיפְתָּר בְּמֵת גּוֹי וְשֶׁאֵין בּוֹ רֵיחַ רַע וְהוֹצִיאוֹ לְכַלְבּוֹ. תַּנֵּי. חֲצִי זֵית מִן הַמֵּת וַחֲצִי זֵית מִן הַנְּבֵילָה וּפַחוּת מִכַּעֲדָשָׁה מִן הַשֶּׁרֶץ חַיָּיב. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר. מַה טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. כְּבָר נִתְמַעֲטָה הַטּוּמְאָה. מַה טַעֲמוֹן דְּרַבָּנִן. בָּהֲהִיא דְּרִבִּי יוּדָן. תִּיפְתָּר בְּמֵת גּוֹי וְשֶׁאֵין בּוֹ רֵיחַ רַע וְהוֹצִיאוֹ לְכַלְבּוֹ.

הלכה ו

משנה: הַנּוֹטֵל צִפָּרְנָיו זוֹ בָזוֹ אוֹ בְשִׁנָּיו וְכֵן שְׂעָרוֹ וְכֵן שְׁפָמוֹ וְכֵן זְקָנוֹ וְכֵן הַגּוֹדֶלֶת וְכֵן הַכּוֹחֶלֶת וְכֵן הַפּוֹקֶסֶת רִבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּיב חַטָּאת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִין מְשׁוּם שְׁבוּת. הַתּוֹלֵשׁ מֵעָצִיץ נָקוּב חַיָּיב וְשֶׁאֵינוֹ נָקוּב פָּטוּר. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר בָּזֶה וּבָזֶה׃

הלכה: ז'. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי חֲנִינָה. מַה פְלִיגִין. בְּשֶׁנִּטְלָן הוּא. אֲבָל אִם נִטְלָן אַחֵר מָאוּסִין הֵן. דִּבְרֵי חֲכָמִים. רִבִּי אָחָא רִבִּי נָחוּם בְּשֵׁם רַב. לְעוֹלָם אֵינוֹ חַיָּיב עַד שֶׁיִּטְלֶנּוּ בְּקֶרֶסְטֶל. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. הַגּוֹדֶלֶת חַיֶּיבֶת מְשׁוּם בּוֹנֶה. וְאַתְיָא כְּהַהִיא דְאָמַר רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי בְּנָיָיה. בְּאַתְרִין צְוִוחִין לַקַּלְעִיתָא בְּנַיְיתָא. אָמַר רִבִּי זְעוּרָא. לֹא מִסְתַּבְּרָא דְּלֹא מְשׁוּם אָרִיג. מִחְלָפָא שִׁיטְתֵּיהּ דְּרִבִּי זְעוּרָא. דְּתַמָּן אָמַר רִבִּי זְעוּרָא רִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הָקוֹלֵעַ שְׁלֹשׁ נִימִין בָּאָדָם חַיָּיב מְשׁוּם אָרִיג. אָמַר רִבִּי זְעוּרָא. לֹא טְוִוי וַאֲרִיג הוּא. וְהָכָא הוּא אָמַר הָכֵין. כָּאן בִּמְרוּבָּה וְכָאן בִּמְמוּעָט. הָדָא דְאָתְּ אָמַר בָּאָדָם. אֲבָל בִּבְהֵמָה טָהוֹר. כְּהָדָא דְתַנֵּי. הָעוֹשֶׂה פַּסִיקְיָא לִילְבֵּב לִישַׁפֵּר לְהַדֵּיק בָּהּ אֶת הַמַּרְצוּפִין לְתוֹלְתָהּ בְּצַוָּאר בְּהֵמָה. טָהוֹר. הָדָא דְאָתְּ אָמַר. בִּפְשׁוּטִין. אֲבָל בִּמְקוּפָּלִין בֵּין בָּאָדָם בֵּין בִּבְהֵמָה טְמֵא. הַכּוֹחֶלֶת חַיֶּיבֶת מְשׁוּם כּוֹתֶבֶת. הַפּוֹקֶסֶת חַיֶּיבֶת מְשׁוּם צוֹבַעַת.

יִצְחָק בַּר אוֹרְיוֹן אָמַר. מַה פְלִיגִין. בְּשֶׁלֹּא תָלַשׁ כְּנֶגֶד הַנֶּקֶב. אֲבָל אִם תָּלַשׁ מִכְּנֶגֶד הַנֶּקֶב אַף רִבִּי שִׁמְעוֹן מוֹדֶה. רִבִּי יִרְמְיָה בָּעֵי. הָיָה כוּלּוֹ בָּאָרֶץ וְנָקַב חוּץ לָאָרֶץ. אַשְׁכְּחַת אָמַר. מַה דְצָרִיכָא לְרִבִּי יִרְמְיָה פְּשִׁיטָא לְיִצְחָק בֶּן אוֹרְיוֹן. אִילֵּין אִינִּין. וְהָא אִית לְךָ חוֹרְנִיָּין. עָצִיץ נָקוּב מְקַדֵּשׁ בַּכֶּרֶם וְשֶׁאֵינוֹ נָקוּב אֵינוֹ מְקַדֵּשׁ בַּכֶּרֶם. עָצִיץ נָקוּב אֵינוֹ מַכְשִׁיר אֶת הַזְּרָעִים וְשֶׁאֵינוֹ נָקוּב מַכְשִׁיר אֶת הַזְּרָעִים. הַתּוֹלֵשׁ מֵעָצִיץ נָקוּב חַיָּיב וּמְשֻׁאֵינוֹ נָקוּב פָּטוּר. רִבִּי

יוֹסֵה אָמַר לָהּ סְתָם. רִבִּי חֲנַנְיָה מַטֵּי בָהּ בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. הַתּוֹרָה רִיבָּת בְּטָהֳרַת זְרָעִים. מַה טַעַם. וְכִי יִפֹּל מִנִּבְלָתָם עַל כָּל זֶרַע זָרוּעַ אֲשֶׁר יִזָּרַע וגו׳.

פרק יא

הלכה א

משנה: הַזּוֹרֵק מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים אוֹ מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לִרְשׁוּת הַיָּחִיד חַיָּיב. מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הַיָּחִיד וּרְשׁוּת הָרַבִּים בָּאֶמְצַע רִבִּי עֲקִיבָה מְחַיֵּיב וַחֲכָמִים פּוֹטְרִין׃

הלכה: הַזּוֹרֵק מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד כול׳. זְרִיקָה תוֹלְדַת הוֹצָאָה הִיא.

וְלֹא שַׁנְיָיא בֵּין עַל דַּעְתֵּיהּ בֵּין עַל דַּעְתְּהוֹן דְּרַבָּנָן. וְהוּא שֶׁנָּחָה מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לִרְשׁוּת הַיָּחִיד. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי. אֲפִילּוּ לֹא נָחָה. עַל דַּעְתְּהוֹן דְּרַבָּנָן. וְהוּא שֶׁנָּחָה. דְּאָמַר רִבִּי בָּא בַּר חוּנָה בְּשֵׁם רַב. לֹא חִייֵב רִבִּי אֶלָּא עַל יְדֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד מְקוּרָה. מִילְּתֵיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן אָמְרָה. אֲפִילּוּ אֵינָהּ מְקוּרָה. דְּאָמַר רִבִּי אִימִּי בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. וְהוּא שֶׁתֵּרֵד לְאֲוִיר מְחִיצוֹת. רִבִּי אִימִּי בָּעָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן. מַתְנִיתָא דְּרִבִּי. דְּרִבִּי עֲבַד אֲוִיר מְחִיצוֹת כְּמַמָּשָׁן. אָמַר לֵיהּ. דִּבְרֵי הַכֹּל הִיא. הָכָא בְּגִיטִּין. וִיתִיבִינֵיהּ. רִבִּי אוֹמֵר. מְקוּרָה. וְאַתְּ אָמְרַת. אֵינוֹ מְקוּרָה. מַה בֵּין גִּיטִּין מַה בֵּין שַׁבָּת. אָמַר רִבִּי אִילָּא. בְּשַׁבָּת כָּתוּב לֹא תַעֲשֶׂה כָל מְלָאכָה. וְנַעֲשֵׂית הִיא מֵאֵילֶיהָ. בְּרַם הָכָא הַתּוֹרָה אָמְרָה וְנָתַן בְּיָדָהּ. בִּרְשׁוּתָהּ.

שְׁמוּאֵל אָמַר. לֹא שָׁנוּ אֶלָּא לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה. הָא לְמַעֲלָה מֵעֲשָׂרָה אָסוּר. מִילְּתֵיהּ דְּרִבִּי אֶלְעָזָר אָמְרָה. אֲפִילּוּ לְמַעֲלָה מֵעֲשָׂרָה מוּתָּר. דְּאָמַר רִבִּי אִילָּא בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. מֵעֲגָלוֹת לְמַד רִבִּי עֲקִיבָה. וְעֲגָלוֹת לָאו לְמַעֲלָה מֵעֲשָׂרָה אִינִּין. אִית תַּנֵּי תַנֵּי. כֵּיצַד. אִית דְּלָא תַנֵּי. כֵּיצַד. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי אֶלְעָזָר אִית כָּאן כֵּיצַד. עַל דַּעְתֵּיהּ דִּשְׁמוּאֵל לֵית כָּאן כֵּיצַד.

רִבִּי יִצְחָק בֵּירִבִּי אֶלְעָזָר שְׁאַל. זָרַק מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים וְנִזְכַּר עַד שֶׁהוּא בִּרְשׁוּת הָרַבִּים. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי עֲקִיבָה יֵעָשֶׂה כְּמִי שֶׁנָּחָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְיִהֵא חַיָּיב שְׁתַּיִם. אָמַר רִבִּי חוּנָה. לֹא חִייֵב רִבִּי עֲקִיבָה אֶלָּא עַל יְדֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד הַשְּׁנִייָה.

רִבִּי אַבָּהוּ אוֹמֵר בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הָיָה עוֹמֵד בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְזָרַק לְמַעֲלָה מֵעֲשָׂרָה. רוֹאִין שֶׁאִם תִּפּוֹל אִם נָחָה בְתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת פָּטוּר. וְאִם לָאו חַיָּיב. וְהַתַּנֵּי שְׁמוּאֵל. מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לִרְשׁוּת הַיָּחִיד וּרְשׁוּת הַיָּחִיד בָּאֶמְצַע רוֹאִין שֶׁאִם תִּפּוֹל נָחָה בְתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת פָּטוּר. וְאִם לָאו חַיָּיב. תַּמָּן אַתְּ אָמַר. אֵין רְשׁוּת הָרַבִּים מִצְטָרֶפֶת. וְהָכָא אַתְּ אָמַר. רְשׁוּת הָרַבִּים מִצְטָרֶפֶת. אָמַר רִבִּי חוּנָה. תַּמָּן שֶׁאִם תִּפּוֹל קַרְקַע שֶׁתַּחְתֶּיהָ רְשׁוּת הַיָּחִיד. בְּרַם הָכָא שֶׁאִם תִּפּוֹל קַרְקַע שֶׁתַּחְתֶּיהָ רְשׁוּת הָרַבִּים.

תַּנֵּי בְשֵׁם רִבִּי יוּדָה. זָרַק אַרְבַּע אַמּוֹת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים חַיָּיב. רִבִּי יוּדָה עָבַד אַרְבַּע אַמּוֹת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים מְלָאכָה בִּפְנֵי עַצְמָהּ. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוּדָה אַרְבָּעִים מְלָאכוֹת אִינּוּן. וְנִיתְנִין. לָא אֲתִינָן מַתְנֵי אֶלָּא מִילִּין דְּכָל עַמָּא מוֹדוּיֵי בָהוֹן. רִבִּי זְעִירָא רִבִּי יֹאשִׁיָּה בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מִתּוֹפְרֵי יְרִיעוֹת לָמַד רִבִּי יְהוּדָה. שֶׁהָיוּ תוֹפְרֵי הַיְרִיעוֹת מְזָרְקִין אֶת הַמְּחָטִין אֵילּוּ לָאֵילּוּ. וְלָאו כַּרְמְלִית הִיא. אָמַר רִבִּי חִינְנָא. מִן הַצַּד הָיוּ מְזָרְקִין.

הלכה ב

משנה: כֵּיצַד שְׁנֵי גְזוּזְטְרָאוֹת זוֹ כְנֶגֶד זוֹ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים הַמּוֹשִׁיט וְהַזּוֹרֵק מִזּוֹ לָזוֹ פָּטוּר. הָיוּ שְׁנֵיהֶן בְּדַיְיטִי אַחַת הַמּוֹשִׁיט חַיָּיב וְהַזּוֹרֵק פָּטוּר שֶׁכָּךְ הָיְתָה עֲבוֹדַת הַלְוִיִּם. שְׁתֵּי עֲגָלוֹת זוֹ אַחַר זוֹ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים מוֹשִׁיטִין אֶת הַקְּרָשִׁין מִזּוֹ לָזוֹ אֲבָל לֹא זוֹרְקִין. חוּלְיַת הַבּוֹר וְהַסֶּלַע שֶׁהֵן גְּבוֹהִין עֲשָׂרָה וּרְחָבִין אַרְבָּעָה הַנּוֹטֵל מֵהֶן וְהַנּוֹתֵן עַל גַּבָּן חַיָּיב פָּחוֹת מִיכָּן פָּטוּר:

הלכה: ב׳. רַב אָמַר. לֵית כָּאן פָּטוּר אֶלָּא מוּתָּר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַב. לְמַעֲלָה מֵעֲשָׂרָה מוּתָּר. עַל דַּעְתֵּיהּ דִּשְׁמוּאֵל. לְמַעֲלָה מֵעֲשָׂרָה אָסוּר. רִבִּי אִילָא בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. וְהוּא שֶׁתְּהֵא רְשׁוּת הָרַבִּים מַקַּפְתּוֹ מִכָּל צַד. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אֲפִילּוּ מֵרוּחַ אַחַת. מִן אִילֵּין עֲגָלוֹת. וַעֲגָלוֹת לָאו לְמַעֲלָה מֵעֲשָׂרָה אִינּוּן. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי מַיְישָׁא. בִּלְבַד עַל יְדֵי שְׁנַיִם. בְּכָל אָתָר אַתְּ אָמַר. שְׁנַיִם שֶׁעָשׂוּ פְּטוּרִין. וְהָכָא אַתְּ אָמַר. שְׁנַיִם שֶׁעָשׂוּ חַיָּיבִין. שַׁנְיָיא הִיא. שֶׁכָּךְ הָיְתָה עֲבוֹדַת הַלְוִיִּם בְּאוֹהֶל מוֹעֵד. מַה הָיְתָה עֲבוֹדַת הַלְוִיִּם בְּאוֹהֶל מוֹעֵד. שְׁתֵּי עֲגָלוֹת זוֹ אַחַר זוֹ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים מוֹשִׁיטִין אֶת הַקְּרָשִׁים מִזּוֹ לָזוֹ אֲבָל לֹא זוֹרְקִין. תַּנֵּי בַר קַפָּרָא. שֶׁלֹּא לִנְהוֹג בַּקְּרָשִׁים בִּיזָּיוֹן.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הָעוֹמֵד וְהֶחָלַל מִצְטָרְפִין (לַעֲשָׂרָה) בַּאַרְבָּעָה. וְהוּא שֶׁיְּהֵא הָעוֹמֵד רָבָה עַל הֶחָלָל. רִבִּי זְעוּרָא בָעֵי. עַד שֶׁיְּהֵא עוֹמֵד שֶׁכָּאן וְעוֹמֵד שֶׁכָּאן רָבָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. פְּשִׁיטָא לְרִבִּי זְעוּרָא שֶׁאֵין עוֹמֵד מִצַּד אֶחָד מִצְטָרֵף. פְּשִׁיטָא לֵיהּ שֶׁאֵין עוֹמֵד מִצַּד אֶחָד רָבָה. לֹא צוֹרְכָה דְּלֹא אֲפִילּוּ עוֹמֵד הַשִּׁינִי.

חוּלְיַת הַבּוֹר וְהַסֶּלַע שֶׁהֵן גְּבוֹהִין עֲשָׂרָה וּרְחָבִין אַרְבָּעָה. מָה אֲנָן קַיְימִין. אִם בִּגְבוֹהִין עֲשָׂרָה (וְרָחְבָן אַרְבָּעָה. רְשׁוּת בִּפְנֵי עַצְמָהּ הִיא. גְּבוֹהִין עֲשָׂרָה) וְאֵינָן רְחָבִין אַרְבָּעָה. הָדָא הִיא דְאָמַר רַב חִסְדָּא בְשֵׁם אִיסִּי. קָנָה נָעוּץ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים מוּתָּר לְכָאן וּמוּתָּר לְכָאן בִּלְבַד שֶׁלֹּא יַחֲלִיף. אֶלָּא כֵּן אֲנָן קַיְימִין. בְּשֶׁאֵינָן לֹא רְחָבִים אַרְבָּעָה וְלֹא גְבוֹהִין עֲשָׂרָה. לֹא כֵן אָמַר חִיָּיה בְּרֵיהּ דְּרַב. כָּל הַמְעַכֵּב דְּרִיסָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים נִקְרָא כַּרְמְלִית. אָמַר רִבִּי יוּדָן. מַה דְאָמַר חִיָּיה בְּרֵיהּ דְּרַב. בָּאֶמְצַע. אֲבָל מִן הַצַּד רְשׁוּת הָרַבִּים מְבַטְּלָתָהּ.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. לֵית כָּאן פָּטוּר אֶלָּא מוּתָּר. תַּמָּן תַּנִּינָן. הַמֵּיפִיס מוּרְסָא בַּשַּׁבָּת. אִם לַעֲשׂוֹת לָהּ פֶּה חַיָּיב. אִם לְהוֹצִיא מִמֶּנָּה הַלֵּיחָה פָּטוּר. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. לֵית כָּאן פָּטוּר אֶלָּא מוּתָּר. תַּמָּן תַּנִּינָן. הַצָּד נָחָשׁ בַּשַּׁבָּת. אִם בְּמִתְעַסֵּק שֶׁלֹּא יִשְׁכְּנוּ פָּטוּר. אִם לִרְפוּאָה חַיָּיב. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. לֵית כָּאן פָּטוּר אֶלָּא מוּתָּר. תַּמָּן תַּנִּינָן. וְעַל לִפְסִים עִירְנִיּוֹת [אִרוֹנִיּוֹת] שֶׁהֵן טְהוֹרוֹת בְּאֹהֶל הַמֵּת וּטְמֵאוֹת בְּמַשָּׂא הַזָּב. אָמַר רִבִּי זְעוּרָא. וְיֵאוּת. אִם לְצוֹרֶךְ. הָדָא דְתַנִּינָן. אִם לִרְפוּאָה חַיָּיב. הֲוֵי. לֵית כָּאן פָּטוּר אֶלָּא מוּתָּר.

הלכה ג

משנה: הַזּוֹרֵק אַרְבַּע אַמּוֹת בַּכּוֹתֶל לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים כְּזוֹרֵק בָּאֲוִיר לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים כְּזוֹרֵק בָּאָרֶץ וְהַזּוֹרֵק בָּאָרֶץ אַרְבַּע אַמּוֹת חַיָּיב. זָרַק לְתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת וְנִתְגַּלְגֵּל חוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת פָּטוּר. חוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת וְנִתְגַּלְגֵּל לְתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת חַיָּיב:

הלכה: ג׳. מַתְנִיתִין בְּשֶׁאֵין שָׁם חוֹר. אֲבָל אִם יֵשׁ שָׁם חוֹר מַחְלוֹקֶת רִבִּי מֵאִיר וַחֲכָמִים. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי מֵאִיר. בֵּין שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה בֵּין שֶׁאֵין בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה אַתְּ רוֹאֶה אֶת הַכּוֹתֶל כְּגָמוּם. עַל דַּעְתּוֹן דְּרַבָּנָן. אִם יֵשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה אַתְּ רוֹאֶה אֶת הַכּוֹתֶל כְּגָמוּם. וְאִם לָאו אֵין אַתְּ רוֹאֶה אֶת הַכּוֹתֶל כְּגָמוּם אֶלָּא כְסָתוּם. רַב חִסְדָּא אָמַר. בְּמוּדָד לוֹכְסָן. וְאֵין סוֹפָהּ לֵירֵד. רִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. תִּיפְתָּר שֶׁהָיְתָה דְבֵילָה שְׁמֵינָה וְהִיא נִיטּוֹחָה. רִבִּי חַגַּי בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. לֵית הָדָא אָמְרָה שִׁיפּוּעַ מַדְרֵיגָה כִּלְמַטָּן. אָמַר לֵיהּ. תַּמָּן זָרְעִים נֶהֱנִין מִן הַמַּדְרֵיגָה. בְּרַם הָכָא דֶּרֶךְ בְּנֵי אָדָם לִהְיוֹת שָׁפִין בָּהּ וְהִיא נוֹפֶלֶת. אִילּוּ אָמַר. כְּשֶׁהָיָה שָׁם חוֹר וְהִיא נֶהֱנֵית מִן הַחוֹר כְּשֵׁם שֶׁהַזְּרָעִים נֶהֱנִין מִן הַמַּדְרֵיגָה. יְאוּת.

רִבִּי יוֹסֵה רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. בְּשֶׁהָיָה הַמָּקוֹם מוֹנְדָּרָן. כְּהָדָא דְתַנִּינָן. זָרַק חוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת וְנִתְגַּלְגֵּל חוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת חַיָּיב. אָתָא רִבִּי חִזְקִיָּה רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. וְהִיא שֶׁנָּחָה.

הלכה ד

משנה: הַזּוֹרֵק בַּיָּם אַרְבַּע אַמּוֹת פָּטוּר. אִם הָיָה רָקָק מַיִם וּרְשׁוּת הָרַבִּים מְהַלֶּכֶת בּוֹ הַזּוֹרֵק בְּתוֹכוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת חַיָּיב. וְכַמָּה הוּא רָקָק מַיִם פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים. רָקָק מַיִם וּרְשׁוּת הָרַבִּים מְהַלֶּכֶת בּוֹ הַזּוֹרֵק בְּתוֹכוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת חַיָּיב:

הלכה: ד׳. לֹא סוֹף דָּבָר אַרְבַּע אַמּוֹת בַּיָּם. אֶלָּא אֲפִילּוּ זָרַק בְּכָל הַיָּם פָּטוּר. שֶׁכָּל הַיָּם נִקְרָא כַּרְמְלִית.

וְלָמָּה תְּנִינָתָהּ תְּרֵין זִימְנִין. רִבִּי חֲנַנְיָה בְּשֵׁם רִבִּי פִּינְחָס. בְּשֶׁהָיוּ שְׁנֵי רְקָקִים. אֶחָד הָרַבִּים מְהַלְּכִין בּוֹ וְאֶחָד אֵין הָרַבִּים מְהַלְּכִין בּוֹ אֶלָּא כְשֶׁהֵן נִדְחָקִין. שֶׁלֹּא תֹּאמַר. הוֹאִיל וְאֵין

הָרַבִּים מְהַלְכִין בּוֹ אֶלָּא כְשֶׁהֵן נִדְחָקִין אֵינוֹ רְשׁוּת הָרַבִּים אֶלָּא רְשׁוּת הַיָחִיד. לְפוּם כֵּן צָרַךְ מֵימַר. רְשׁוּת הָרַבִּים הוּא.

הלכה ה

משנה: הַזּוֹרֵק מִן הַיָם לַיַבָּשָׁה וּמִן הַיַבָּשָׁה לַיָם וּמִן הַיָם לַסְפִינָה וּמִן הַסְפִינָה לַיָם וּמִן הַסְפִינָה לַחֲבֶירְתָּהּ פָּטוּר. סְפִינוֹת קְשׁוּרוֹת זוֹ בָזוֹ מְטַלְטְלִין מִזּוֹ לָזוֹ אִם אֵינָן קְשׁוּרוֹת אַף עַל פִּי שֶׁמּוּקָפוֹת אֵין מְטַלְטְלִין מִזּוֹ לָזוֹ׃

הלכה: ה׳. אַבָּא בַּר רַב חוּנָא אָמַר. בִּקְשׁוּרוֹת בְּגָמֵי. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן אָמַר. וְהֵן שֶׁעֵירִיבוּ. רִבִּי חִייָה רִבִּי אִימִּי תְּרֵיהוֹן בְּשֵׁם רִבִּי לְעָזָר. חַד אָמַר. בְּשֶׁאֵין בֵּינֵיהֶן רוֹחַב אַרְבַּע. וְחוֹרְנָה אָמַר. אֲפִילוּ יֵשׁ בֵּינֵיהֶן רוֹחַב אַרְבַּע. וְלָא יָדְעִין מָאן אֲמַר דָא וּמָאן אֲמַר דָא. מִן מַה דְאָמַר רִבִּי יוֹסֵה רִבִּי יַעֲקֹב בַּר זַבְדִּי רִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. אֲפִילוּ אֵינָן גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה. הֲווֹי דוּ אָמַר. בְּשֶׁאֵין בֵּינֵיהֶן רוֹחַב אַרְבָּעָה.

הֲווֹן בָּעֵיי מֵימַר. מָאן דְּאָמַר. בְּשֶׁאֵין בֵּינֵיהֶן רוֹחַב אַרְבָּעָה אֲפִילוּ אֵינָן גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה. מָאן דְּאָמַר. גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה אֲפִילוּ יֵשׁ בֵּינֵיהֶן רוֹחַב אַרְבַּע. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה בְּרֵיהּ דְּרִבִּי הִילֵּל. וְהוּא שֶׁיְהֵא כָּל אֲוִיר כַּרְמְלִית בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה.

סְפִינָה שֶׁבָּיִם גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים אֵין מְטַלְטְלִין מִתּוֹכָהּ לַיָם וְלֹא מִן הַיָם לְתוֹכָהּ. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. אִם הָיְתָה עֲמוּקָה מִן הַמַּיִם עֲשָׂרָה טְפָחִים וְאֵינָהּ גְּבוֹהָה מִן הַמַּיִם עֲשָׂרָה טְפָחִים מְטַלְטְלִין מִתּוֹכָהּ לַיָם. אֲבָל לֹא מִן הַיָם לְתוֹכָהּ. רִבִּי אַבָּהוּ אָמַר. רִבִּי יוֹחָנָן בָּעֵי. וְלָמָּה מִתּוֹכָהּ לַיָם מוּתָּר. מִפְּנֵי שֶׁאֵינָהּ גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה. אִין כֵּינִי. אֲפִילוּ מִן הַיָם לְתוֹכָהּ. וְלָמָּה מִן הַיָם לְתוֹכָהּ אָסוּר. מִפְּנֵי שֶׁהִיא עֲמוּקָה עֲשָׂרָה. אִין כֵּינִי. אֲפִילוּ מִתּוֹכָהּ לַיָם. אָמַר רִבִּי אָבוּן. וְלָמָּה מִתּוֹכָהּ לַיָם מוּתָּר. מִפְּנֵי סַכָּנָה.

סֻלַּע שֶׁבַּיָם גְּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים אֵין מְטַלְטְלִין מִתּוֹכָהּ לַיָם וְלֹא מִן הַיָם לְתוֹכָהּ. פָּחוּת מִיכֵּן מוּתָּר. מַה בֵּין סֻלַּע וּמַה בֵּין סְפִינָה. סְפִינָה עוֹלָה וְיוֹרֶדֶת. סֻלַּע בִּמְקוֹמָהּ הִיא. וְלֹא כַרְמְלִית הִיא. כְּלוּם הוּא מוּתָּר לְטַלְטֵל בְּכַרְמְלִית אֶלָּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת. אָמַר רִבִּי אִילָא. עַל רֹאשָׁהּ. סֻלַּע שֶׁבַּיָם גְּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים אֵין מְטַלְטְלִין מִתּוֹכָהּ לַיָם וְלֹא מִן הַיָם לְתוֹכָהּ. יוֹתֵר מִיכֵּן נַעֲשֵׂית כִּמְחִיצָה שֶׁהוּקְפָה זְרָעִים שֶׁאֵין מוּתָּר לְטַלְטֵל בָּהּ אֶלָּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת. פָּחוּת מִיכֵּן מְטַלְטְלִין מִתּוֹכָהּ לַיָם וּמִן הַיָם לְתוֹכָהּ וּמְטַלְטְלִין בָּהּ עַד בֵּית סְאָתַיִם. רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה בָּעֵי. מֵעַתָּה שְׁתֵּי כַרְמְלִיּוֹת סְמוּכוֹת זוֹ לְזוֹ מְטַלְטְלִין מִזּוֹ לְזוֹ. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה בְּרֵיהּ דְּרִבִּי הִילֵּל. מְכַיְוֵן שֶׁהַיָם מַקִּיפָהּ מִכָּל צַד כְּמִי שֶׁכּוּלָּה כַּרְמְלִית אַחַת.

רַב הַמְנוּנָא אָמַר. נָסָר שֶׁהוּא חוּץ לַסְפִינָה וְאֵין בּוֹ רוֹחַב אַרְבַּע מוּתָּר לֵישֵׁב בּוֹ וְלַעֲשׂוֹת צָרְכָיו בַּשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי מָנָא. אִילּוּ אָמַר. תֵּיבָה פְּחוּתָה. יֵאוּת. אָמַר רִבִּי אָבוּן. מָאן דְּבָעֵי

מֵיעֲבַד תַּקָּנָה לְאֵילֶּפָא. מוֹצִיא נֶסֶר חוּץ לִשְׁלֹשָׁה שֶׁאֵין בּוֹ רוֹחַב אַרְבָּעָה וְאַתְּ רוֹאֶה אֶת הַמְּחִיצוֹת כְּאֵילּוּ עוֹלוֹת. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רַב הַמְנוּנָא. שֶׁכָּל שֶׁלֹּשָׁה וּשְׁלֹשָׁה שֶׁהֵן סְמוּכִין לְמְחִיצָה כְּמְחִיצָה הֵן. רִבִּי יִצְחָק בֵּירִבִּי אֶלְעָזָר מְפַקֵּד לְרִבִּי הוֹשַׁעְיָה בֵּירִבִּי שַׁמַּי דַּהֲוָה פָרִישׁ. מֵיעֲבִיד לֵיהּ סַל פְּחוּת.

הלכה ו

משנה: הַזּוֹרֵק וְנִזְכַּר עַד שֶׁלֹּא תֵצֵא מִיָּדוֹ קִלָּטָהּ אַחֵר קִלָּטָהּ כֻּלּוֹ אוֹ שֶׁנִּשְׁרְפָה פָּטוּר. זָרַק לַעֲשׂוֹת חַבּוּרָה בֵּין בָּאָדָם בֵּין בַּבְּהֵמָה וְנִזְכַּר עַד שֶׁלֹּא נַעֲשֵׂית חַבּוּרָה פָּטוּר. זֶה הַכְּלָל כָּל חַיָּיבֵי חַטָּאוֹת אֵינָן חַיָּיבִין עַד שֶׁתְּהֵא תְחִלָּתָן וְסוֹפָן שְׁגָגָה. תְּחִילָּתָן שְׁגָגָה וְסוֹפָן זָדוֹן תְּחִלָּתָן זָדוֹן וְסוֹפָן שְׁגָגָה פְּטוּרִין עַד שֶׁתְּהֵא תְחִילָּתָן וְסוֹפָן שְׁגָגָה:

הלכה: ו'. כֵּינִי מַתְנִיתָא. וְהַזִּיד. וְקַשְׁיָא. אִילּוּ יָרָה חֵץ לַהֲרוֹג בּוֹ אֶת הַנֶּפֶשׁ וְהִתְרוּ בּוֹ וְחָזַר בּוֹ. שֶׁמָּא כְלוּם הוּא. הֲוֵי סוֹפָהּ מֵימַר. וְהַזִּיד.

רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה אָמַר. בְּשׁוֹגֵג בְּלֹא תַעֲשֶׂה. וּבְמֵזִיד בְּלֹא תַעֲשֶׂה. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אָמַר. בְּשׁוֹגֵג בְּהִיכָּרֵת. וּבְמֵזִיד בְּהִיכָּרֵת. תַּנֵּי רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי מְסַייֵעַ לְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. אֶת יְיָ הוּא מְגַדֵּף וְנִכְרְתָה. הַגַּע עַצְמָךְ. אֲפִילּוּ מֵזִיד בְּהִיכָּרֵת מַתְרִין בּוֹ וְלוֹקֶה וּמֵבִיא קָרְבָּן. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הַשּׁוֹגֵג בְּחֵלֶב וּמֵזִיד בַּחֲטָאת מַתְרִין בּוֹ וְלוֹקֶה וּמֵבִיא קָרְבָּן. תַּנֵּי. אֵין מִתְעַסְּקִין לֹא בַחֲלָבִים וְלֹא בָעֲרָיוֹת. הַמִּתְעַסֵּק בַּשַּׁבָּת פָּטוּר. בַּחֲלָבִים וּבָעֲרָיוֹת חַיָּיב. הֵיךְ עֲבִידָא. אָמַר. הֲרֵי אֲנִי קוֹצֵר חֲצִי גְרוֹגֶרֶת. וְקָצַר כְּגְרוֹגֶרֶת פָּטוּר. הֲרֵי אֲנִי אוֹכֵל חֲצִי זַיִת. וְאָכַל כְּזַיִת חַיָּיב. הֲרֵי אֲנִי מִתְחַמֵּם בְּהּ. וְהֶעֱרָה בָהּ חַיָּיב.

פרק יב

הלכה א

משנה: הַבּוֹנֶה כַּמָּה יִבְנֶה וְיִהֶא חַיָּיב. הַבּוֹנֶה כָל שֶׁהוּא. הַמְסַתֵּת וְהַמַּכֶּה בַּפַּטִּישׁ וּבַמַּעֲצָד הַקּוֹדֵחַ כָּל שֶׁהוּא חַיָּיב. זֶה הַכְּלָל כָּל הָעוֹשֶׂה מְלָאכָה וּמְלַאכְתּוֹ מִתְקַיֶּמֶת בַּשַּׁבָּת חַיָּיב. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר אַף הַמַּכֶּה בַקּוּרְנָס עַל הַסַּדָּן בְּשִׁעַת מְלָאכָה חַיָּיב מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְמְתַקֵּן מְלָאכָה:

הלכה: הַבּוֹנֶה כַּמָּה יִבְנֶה וְיִהֶא חַיָּיב כול'. מַה בִּנְיָין הָיָה בַּמִּשְׁכָּן. שֶׁהָיוּ נוֹתְנִין קְרָשִׁים עַל גַּבֵּי אֲדָנִים. וְלֹא לְשָׁעָה הָיְתָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. מִכָּיוָן שֶׁהָיוּ נוֹסְעִים וְחוֹנִים עַל פִּי הַדִּיבֵּר כְּמִי שֶׁהוּא לְעוֹלָם. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. מִכָּיוָן שֶׁהַבְטִיחָן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא מַכְנִיסָן לָאָרֶץ כְּמִי שֶׁהוּא לְעוֹלָם. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילּוּ מִן הַצַּד. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילּוּ נָתוּן עַל גַּבֵּי דָּבָר אַחֵר. הָדָא אָמְרָה. בִּינְיָין עַל גַּבֵּי כֵלִים בִּנְיָין. אֲדָנִים בַּקַּרְקַע הֵן.

תַּנֵּי. אֶחָד מֵבִיא אֶת הָאֶבֶן וְאֶחָד מֵבִיא אֶת הַטִּיט. הַמֵּבִיא אֶת הַטִּיט חַיָּיב. רִבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר. שְׁנֵיהֶן חַיָּיבִין. סָבַר רִבִּי יוֹסֵי. אֶבֶן בְּלֹא טִיט בִּנְיָין. הַכֹּל מוֹדִין שֶׁאִם נָתַן אֶת הַטִּיט תְּחִילָּה וְאַחַר כָּךְ נָתַן אֶת הָאֶבֶן שֶׁהוּא חַיָּיב. הַבַּנַּאי שֶׁיִּישֵּׁב אֶת הָאֶבֶן בְּרֹאשׁ הַדִּימוֹס חַיָּיב. לְמִי נִצְרְכָה. לְרַבָּנִן. וְהֵהֵן דַּעֲבַד דַּפִּין וְהֵהֵן דַּעֲבַד סַפָּיִן. חַיָּיב מִשּׁוּם בּוֹנֶה.

וְהֵהֵן דְּנָקַר כֵּיפִין כַּפִּין עֲמוּדִין רַחַיִין. מְקַטֵּעַ פְּסֵפָס. מְקַטֵּעַ בּוּלִין. חַיָּיב מִשּׁוּם מְסַתֵּת. רַב יִרְמְיָה בְּשֵׁם רַב. הַמַּרְכִּיב מִיטָּה שֶׁלְּגִילָה חַיָּיב מִשּׁוּם בּוֹנֶה. אָמַר רִבִּי זְעוּרָא. אֵינוֹ אֶלָּא כְנוֹטֵל מַלְבֵּן וְנוֹתְנוֹ עַל גַּבֵּי לְבֵינִים בַּשַּׁבָּת. רַב הַמְנוּנָא הוֹרֵי לְרֵישׁ גְּלוּתָא לְהַתִּיר שׁוּלְחָן שֶׁלִּפְרָקִים בַּשַּׁבָּת. אָמַר. רַב חוּנָה בַּר חִייָה הֲוָה עִימֵּיהּ. שָׁמַע רַב יְהוּדָה וְאָמַר. מָאן דְּהוֹרֵי לֵיהּ לָא יְלַף וְלָא שִׁימֵּשׁ. אָמַר רִבִּי שַׁמַּי. מָאן דְּהוֹרֵי לֵיהּ כְּרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל הוֹרֵי לֵיהּ. דְּתַנֵּי. לְוָוחִים שֶׁבַּסְּפִינָה וְשֶׁבָּעֲרֵיסָה וְנִקְלִיטֵי הַמִּיטָּה וְרֶגֶל הַשֻּׁלְחָן וְיַד הַסַּכִּין שֶׁבְּרֹאשׁוֹ הֲרֵי זֶה לֹא יַחֲזִיר. אִם הֶחֱזִיר הֲרֵי זֶה פָּטוּר. וְאִם תָּקַע הֲרֵי זֶה חַיָּיב. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. אִם הָיוּ רָפִים נוֹטֵל וּמַחֲזִיר. תַּנֵּי. תְּקוּעִים חִיבּוּר לְטוּמְאָה וּלְהַזָּיָיה. קְבוּעִים חִיבּוּר לְטוּמְאָה וְאֵינוֹ חִיבּוּר לְהַזָּאָה. הַנּוֹטְלִין וְהַנּוֹתְנִין אֵינָן חִיבּוּר לֹא לְטוּמְאָה וְלֹא לְהַזָּיָיה. וְהָכָא אַתְּ אָמַר הָכֵין. תַּמָּן דַּרְכָּן לְקֶבַע. לֹא לְקֶבַע אֵינָן חִיבּוּר. בְּרַם הָכָא תְּקִיעָתָן הִיא גְּמַר מְלַאכְתָּן.

תַּנֵּי. רִבִּי סִימַּיי אוֹמֵר. הַמַּרְכִּיב קֶרֶן עֲגוּלָה חַיָּיב. קֶרֶן פְּשׁוּטָה פָּטוּר. רִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. קְנֵי מְנוֹרָה חַיָּיב. קְנָה שֶׁלְּצֵיידִין (שֶׁלְּסֵיידִין) פָּטוּר. קְנֵי מְנוֹרָה לָמָּה הוּא חַיָּיב. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן וְרַב חוּנָה תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. מִשּׁוּם בּוֹנֶה. קָנָה שֶׁלְּצֵיידִין לָמָּה הוּא פָּטוּר. מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִלְּמַעְלָן לְמַטָּן. הָתִיבוּן. הֲרֵי הַחוֹפֵר בַּחוֹלוֹת הֲרֵי מִלְּמַעְלָן לְמַטָּן הוּא. וְאַתְּ אָמַר. חַיָּיב. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר יוּדָן. כָּאן לְשָׁעָה כָּאן לְשָׁהוֹת.

שְׁמוּאֵל אוֹמֵר. הַמַּלְחִים אֶת הַתִּירְצִין חַיָּיב מִשּׁוּם בּוֹנֶה. וְקִשְׁיָא. דְּבָר שֶׁאֵילּוּ עֲשָׂאָה בַּשַּׁבָּת חַיָּיב חַטָּאת בֵּית הִלֵּל מַתִּירִין אַף לְהַחֲזִיר. רִבִּי חֲנַנְיָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הִתִּירוּ סוֹפוֹ מִפְּנֵי תְחִילָּתוֹ. שֶׁאִם אמַר אַתְּ שֶׁלֹּא יַחֲזִיר. אַף הוּא אֵינוֹ פּוֹתֵחַ. וְלֹא יִפְתַּח. אַף הוּא מָמְעֵט בְּשִׁמְחַת יוֹם טוֹב. אָמַר רִבִּי אָחָא. מַחֲזִיר. בִּלְבַד שֶׁלֹּא יַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בַּר בּוּן. כְּשֶׁאֵין שָׁם פֶּתַח. אֲבָל אִם יֵשׁ שָׁם פֶּתַח מִשְׁתַּמֵּשׁ כְּנֶגֶד הַפֶּתַח.

מַתְנִיתָא דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּתַנֵּי. הַגּוֹרֵד הַקּוֹדֵחַ הַקּוֹצֵץ כָּל שֶׁהוּא בַּשַּׁבָּת חַיָּיב. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. הַגּוֹרֵד עַד שֶׁיְּגוֹר כָּל צוֹרְכּוֹ. הַקּוֹדֵחַ עַד שֶׁיְּקַדֵּחַ כָּל צָרְכּוֹ. הַקּוֹצֵץ עַד שֶׁיְּקַצֵּץ כָּל צָרְכּוֹ. הָעוֹבֵד אֶת הָעוֹר עַד שֶׁיְּעַבֵּד כָּל צוֹרְכּוֹ. וְאָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. לֹא אַתְיָא אֶלָּא כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן לֹא עָבַד מִקְצַת מְלָאכָה כְּכוּלָּהּ. וְרַבָּנִן עָבְדִין מִקְצַת מְלָאכָה כְּכוּלָּהּ.

וְקַשְׁיָא עַל דְּרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל. אִילּוּ נָטַל לְקָצוֹר וְלֹא קָצַר שֶׁמָּא כְלוּם הוּא. אָמַר רִבִּי אָדָא. אַתְיָא דְרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל כְּרִבִּי יְהוּדָה. דְּתַנֵּי. הַשּׁוֹבֵט וְהַמְקַטְקֵט עַל הָאָרִיג חַיָּב

קַדְמַיי. אִישְׁתְּאִלַת לְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. שָׁאֲלָהּ רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ לְרִבִּי יוֹחָנָן. עָאַל רִבִּי יוֹחָנָן וּדְרָשָׁהּ בְּבֵי מִדְרָשָׁא דְּרִבִּי בְּנָיָיה. אֲפִילוּ מַמְזֵר תַּלְמִיד חָכָם וְכֹהֵן גָּדוֹל עַם הָאָרֶץ. מַמְזֵר תַּלְמִיד חָכָם קוֹדֶם לְכֹהֵן גָּדוֹל עַם הָאָרֶץ. סָבְרִין מֵימַר. לִפְדּוֹת וּלְכִסּוּת וּלְהַחֲיוֹת. הָא לִישִׁיבָה לֹא. אָמַר רִבִּי אַבִּין. אַף לִישִׁיבָה. מַה טַּעֲמָא. יְקָרָה הִיא מִפְּנִינִים. אֲפִילוּ מְזֶה שֶׁהוּא נִכְנָס לִפְנַיי לִפְנִים.

תַּנֵּי. וְגַד מְגַדִּיאֵל. מֵתִיבִין לְרִבִּי יְהוּדָה. וַהֲלֹא אֵילּוּ פְּשׁוּטִים וְאֵילּוּ כְּפוּפִים. תַּנֵּי בְשֵׁם רִבִּי יוּדָה. כָּתַב שְׁנֵי אוֹתוֹת שָׁוִים וְהֵן שֵׁם חַיָיב. כְּגוֹן שש תת גג רר חח. וְרַבָּנָן אָמְרֵי. שְׁתֵּי אוֹתוֹת בְּכָל מָקוֹם. אַשְׁכָּחַת אָמַר. קַלַּת וְחוֹמֶרֶת עַל דְּרִבִּי יוּדָה. קַלַּת וְחַמֶרֶת עַל דְּרַבָּנָן. קַלַּת עַל דְּרִבִּי יוּדָה. כָּתַב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת שָׁוִין וְהֵן שֵׁם. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוּדָה חַיָיב. עַל דַּיְעְתְּהוֹן דְּרַבָּנָן פָּטוּר. קַלַּת עַל דְּרַבָּנָן. שְׁתֵּי אוֹתוֹת מִכָּל מָקוֹם אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָן שֵׁם. עַל דַּיְעְתְּהוֹן דְּרַבָּנָן חַיָיב. עַל דַּיְעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוּדָה פָּטוּר. מִחְלְפָה שִׁיטָתֵיהּ דְּרִבִּי יוּדָה. דְּתַנֵּי. יָכוֹל עַד שֶׁיִּכְתּוֹב אֶת כָּל הַשֵּׁם. עַד שֶׁיְּאָרֵג אֶת כָּל הַבֶּגֶד. עַד שֶׁיַּעֲשֶׂה אֶת כָּל הַנָּפָה. תַּלְמוּד לוֹמַר. מֵאַחַת. אִי מֵאַחַת יָכוֹל אֲפִילוּ כָתַב אוֹת אַחַת. אֲפִילוּ אָרַג חוּט אֶחָד. אֲפִילוּ עָשָׂה בַּיִת אֶחָד בְּנָפָה וּבְכַבָּרָה. תַּלְמוּד לוֹמַר וְעָשָׂה אַחַת. הָא כֵיצַד. עַד שֶׁיַּעֲשֶׂה מְלָאכָה שֶׁכְּיוֹצֵא בָּהּ מִתְקַיֶּימֶת. וְהָכָא הוּא אָמַר. הַשּׁוֹבֵט וְהַמְקַטְקֵט עַל הָאָרִיג הֲרֵי זֶה חַיָיב מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְיַישֵּׁב בְּיָדוֹ.

הלכה ד

משנה: הַכּוֹתֵב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת בְּהֶעְלֵם אֶחָד חַיָיב. כָּתַב בִּדְיוֹ בְּסַם בְּסִיקְרָא בְּקוֹמוֹס וְקַלְקַנְתּוֹס וּבְכָל דָּבָר שֶׁהוּא רוֹשֵׁם עַל שְׁנֵי כוֹתְלֵי הַבַּיִת וְעַל שְׁנֵי דַפֵּי פִּינָקָס וְהֵן נֶהְגִּין זֶה עִם זֶה חַיָיב. הַכּוֹתֵב עַל בְּשָׂרוֹ חַיָיב. וְהַמְסָרֵט עַל בְּשָׂרוֹ רִבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּיב חַטָּאת וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר:

הלכה: ד. כָּתַב בִּדְיוֹ עַל עֲלֵי יְרָקוֹת. בְּמַשְׁקִין וּבְמֵי פֵּירוֹת עַל הַלּוּחַ. פָּטוּר. עַד שֶׁיִּכְתּוֹב דָּבָר שֶׁלְּקַיְימָא עַל דָּבָר שֶׁלְּקַיְימָא. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי יָסָא בְשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. כָּתַב אוֹת אַחַת בְּטִיבֵּרְיָא וְאוֹת אַחַת בְּצִיפּוֹרִין חַיָיב. וְהָא תַנִּינָן. אִם אֵינָן נֶהְגִּין זֶה עִם זֶה פָּטוּר. אָמַר רִבִּי אַבָּא בַּר מָמָל. בְּסָרָרָה.

עַדִים שֶׁאֵינָן יוֹדְעִין לַחֲתוֹם. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. רוֹשֵׁם לִפְנֵיהֶן בַּדְיוֹ וְהֵן חוֹתְמִין בְּסִיקְרָא. בְּסִיקְרָא וְהֵן חוֹתְמִין בַּדְיוֹ. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹחָנָן. מִפְּנֵי שֶׁאָנוּ עֲסוּקִין בְּהֵילְכוֹת שַׁבָּת אָנוּ מַתִּירִין אֵשֶׁת אִישׁ. אֶלָּא מֵבִיא נְיִיר חָלָק וּמְקָרֵעַ לִפְנֵיהֶן וְהֵן חוֹתְמִין. וְלֹא כְתַב יָדוֹ שֶׁלְּרִאשׁוֹן הוּא. מַרְחִיב לִפְנֵיהֶן אֶת הַקֶּרַע. רִבִּי מָנָא בָעֵי. וְלָמָּה לֵי נָן אָמְרִין. רוֹשֵׁם לִפְנֵיהֶן בַּמַּיִם. אִם בָּא וְעֵרְעֵר עֲרֵרוֹ בָטֵל. הַקּוֹרֵעַ עַל הָעוֹר בְּתַבְנִית כְּתָב חַיָיב. הָרוֹשֵׁם

עַל הָעוֹר כְּתַבְנִית כְּתָב פָּטוּר. אָמַר לָהֶן רִבִּי אֶלִיעֶזֶר. וַהֲלֹא בֶּן סַטְדָא לֹא הֵבִיא כְּשָׁפִים מִמְּצָרַיִם אֶלָּא בְקָנֶה. אָמְרוּ לוֹ. מִפְּנֵי שׁוֹטֶה אֶחָד אָנוּ מְאַבְּדִין כַּמָּה פִּיקְחִין.

כָּתַב. לֹא חֵקֶק. וְכָתַב. לֹא הַמַּטְיִיף. כָּתַב. לֹא הַשּׁוֹפֵךְ. וְכָתַב. לֹא חוֹקֵק. אִית תַּנֵּיי תַּנֵּי. אֲפִילּוּ חוֹקֵק. אָמַר רַב חִסְדָּא. מָאן דְּאָמַר. לֹא חוֹקֵק. בְּבוֹלֵט מְקוֹם הַכְּתָב. כְּגוֹן הָדֵין דִּינָרָא. מָאן דְּאָמַר. אֲפִילּוּ חוֹקֵק. כְּגוֹן הָהֵן פִּינַקְסָא. וְכָתַב. לֹא הַמַּטְיִיף. רִבִּי יוּדָן בֵּירִבִּי שָׁלוֹם וְרִבִּי מַתַּנְיָה. חַד אָמַר. בְּשֶׁלֹּא עִירֵב נְקוּדּוֹת. וְחוֹרָנָה אָמַר. אֲפִילּוּ עִירֵב נְקוּדּוֹת. וְכָתַב. לֹא הַשּׁוֹפֵךְ. אָמַר רִבִּי חִייָה בַּר בָּא. אִילֵּין בְּנֵי מַדִּינְחָא עָרוּמִין סַגִּין. כַּד חַד מִינְּהוֹן בָּעֵי מְשָׁלְחָה מִילָּה מִסְטַרִיקוֹן לְחַבְרִיהּ הוּא כְתַב בְּמֵי מִילִּין. וְהֲהֵן דִּמְקַבֵּל כְּתָבְיָא הוּא שׁוֹפֵךְ דְּיוֹ שֶׁאֵין בָּהּ עֲפָץ וְהוּא קוֹלֵט מְקוֹם הַכְּתָב. עֶשָׂה כֵן בַּשַּׁבָּת מָהוּ. רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ תְּרַוֵיהוֹן אָמְרִין. והוּא שֶׁכָּתַב דְּיוֹ עַל גַּבֵּי דְיוֹ וְסִיקְרָא עַל גַּבֵּי סִיקְרָא. אֲבָל אִם כָּתַב דְּיוֹ עַל גַּבֵּי סִיקְרָא וְסִיקְרָא עַל גַּבֵּי דְיוֹ חַייָב. רִבִּי יִצְחָק בַּר מְשַׁרְשִׁיָא בְשֵׁם רַבָּנִן דְּתַמָּן. חַייָב שְׁתַּיִם. מִשּׁוּם מוֹחֵק וּמִשּׁוּם כּוֹתֵב.

הלכה ה

משנה: כָּתַב בְּמֵי מַשְׁקִין בְּמֵי פֵּירוֹת בַּאֲבַק דְּרָכִים בַּאֲבַק סוֹפְרִים וּבְכָל דָּבָר שֶׁאֵינוֹ מִתְקַיֵּים פָּטוּר. לְאַחַר יָדוֹ בְּרַגְלוֹ בְּפִיו וּבְמַרְפְּקוֹ. כָּתַב אוֹת אַחַת סָמוּךְ לַכְּתָב כָּתַב עַל גַּבֵּי כְתָב נִתְכַּוֵון לִכְתּוֹב חֵית וְכָתַב שְׁנֵי זַיְינִין אֶחָד בָּאֲוִיר וְאֶחָד בַּקּוֹרָה עַל שְׁנֵי כוֹתְלֵי הַבַּיִת עַל שְׁנֵי דַפֵּי פִּינַקְס וְאֵין נֶהְגִּין זֶה עִם זֶה פָּטוּר. כָּתַב אוֹת אַחַת נוֹטָרִיקוֹן רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן בְּתֵירָא מְחַייֵב וַחֲכָמִים פּוֹטְרִין׃

הלכה: ה׳. הָיָה צָרִיךְ לִכְתּוֹב אֶת הַשֵּׁם וְנִתְכַּוֵון לִכְתּוֹב יְהוּדָה וְשָׁכַח וְלֹא כָתַב דַּלֶּת. הֲרֵי הַשֵּׁם בִּמְקוֹמוֹ הוּא. מוֹחְקוֹ וּמְקַיְימוֹ הוּא בְקִדּוּשָׁה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. מַעֲבִיר אֶת הַקּוֹלְמוֹס עָלָיו וּמְקַיְימוֹ. אָמְרוּ לוֹ. אַף הוּא אֵינוֹ מִן הַמּוּבְחָר. מְחִלְפָה שִׁיטָתֵיהּ דְּרִבִּי יוּדָה. תַּמָּן הוּא אָמַר. אֵינוֹ כָתָב. וְהָכָא הוּא אָמַר. כְּתָב הוּא. בְּשִׁיטָתוֹ הֵשִׁיבוּהוּ. בְּשִׁיטָתָךְ שֶׁאַתְּ אוֹמֵר. כְּתָב הוּא. אַף הוּא אֵינוֹ מִן הַמּוּבְחָר. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר זַבְדִּי בְשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ לֹא אָמַר כֵּן אֶלָּא מְחִלְפָה שִׁיטָתֵיהּ דְּרִבִּי יְהוּדָה. תַּמָּן הוּא אָמַר. אֵינוֹ מִן הַמּוּבְחָר. הָא כְתָב כְּתָב הוּא. וְהָכָא הוּא אָמַר. כְּתָב עַל גַּבֵּי כְתָב אֵינוֹ כְתָב. מָהוּ כְּתָב עַל גַּבֵּי כְתָב. חַד לְעֵיל מִן חַד. מַה טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן בְּתֵירָה. מֵאוֹת אַחַת אַתְּ לָמֵד כַּמָּה אוֹתוֹת.

הלכה ו

משנה: הַכּוֹתֵב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת בְּשֵׁנֵי הֶעְלֵימוֹת אֶחָד שַׁחֲרִית וְאֶחָד בֵּין הָעַרְבַּיִם רַבָּן גַּמְלִיאֵל מְחַייֵב וַחֲכָמִים פּוֹטְרִין׃

הלכה ו׳. וְקַשְׁיָא עַל דְּרַבָּן גַּמְלִיאֵל. אִילּוּ קָצַר כִּגְרוֹגֶרֶת בְּשַׁחֲרִית וְכִגְרוֹגֶרֶת בֵּין הָעַרְבַּיִם בְּהֶעֱלֵם אֶחָד שֶׁמָּא אֵינוֹ חַיָיב. כְּשֵׁם שֶׁאֵין הֶעֱלֵימוֹת חוֹלְקוֹת כָּךְ לֹא יְצָרְפוּ. רִבִּי מָנָא אָמַר לְהּ סְתָם. רִבִּי אַבּוּן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. טַעֲמֵיהּ דְּרַבָּן גַּמְלִיאֵל תַּמָּן. אֵין יְדִיעָה לַחֲצִי מְלָאכָה. וְדִכְוָותָהּ. אֵין זְדוֹן לָחֲצִי זִית. אָכַל חֲצִי זַיִת בְּזָדוֹן וַחֲצִי זַיִת בִּשְׁגָגָה מָהוּ שֶׁיִּצְטָרְפוּ.

פרק יג

הלכה א

משנה: רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר הָאוֹרֵג שְׁלֹשָׁה חוּטִין בַּתְּחִילָּה וְאֶחָד עַל הָאָרִיג חַיָיב. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים בֵּין בַּתְּחִילָּה בֵּין בַּסּוֹף שִׁיעוּרוֹ שְׁנֵי חוּטִין׃

הלכה: רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר הָאוֹרֵג כול׳. אָמַר רִבִּי עוּלָּא. טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר. עַל יְדֵי שְׁלִישִׁי מְלַאכְתּוֹ מִתְקַיֶּימֶת. מַה רִבִּי אֱלִיעֶזֶר כְּרִבִּי יוּדָה. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עַד שֶׁיְּשַׁלֵּשׁ. וְהַשַּׁק וְהַקּוּפָּה מִצְטָרְפִין בְּכֹלְאַיִם. אָמַר רִבִּי סִימוֹן. טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר. תַּמָּן עַל יְדֵי שְׁלִישִׁי מְלַאכְתּוֹ מִתְקַיֶּימֶת. בְּרַם הָכָא פָּחוֹת מִיכֵּן מִיסְתַּתֵּר הוּא. אַשְׁכְּחַת אָמַר עַל דְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר. פְּעָמִים שְׁלֹשָׁה בַּתְּחִילָּה. פְּעָמִים שְׁנַיִם עַל גַּבֵּי אֶחָד אָרוּג מֵאֶתְמוֹל. פְּעָמִים שְׁנַיִם עַל גַּבֵּי אֶחָד אָרוּגִים מֵאֶתְמוֹל.

רַבָּנִן דְּקַיְסָרִין בְּעָיֵין. מָהוּ אֶחָד עַל הָאָרִיג. אֶחָד עַל גַּבֵּי שְׁנַיִם. אֶחָד עַל גַּבֵּי שְׁלֹשָׁה. רַבָּנִן דְּהָכָא אָמְרֵי. אֶחָד עַל גַּבֵּי שְׁנַיִם. הָיְתָה טַלִּית אַחַת גְּדוֹלָה. בַּתְּחִילָּה עַד שֶׁיֵּאָרוֹג בָּהּ שְׁנַיִם חוּטִין וּבַסּוֹף אֲפִילּוּ כָּל שֶׁהוּא. הָאוֹרֵג שְׁנֵי חוּטִין עַל גַּבֵּי הַגֵּב עַל גַּבֵּי אִימְרָא אֲפִילּוּ כָּל שֶׁהוּא חַיָיב. לְמָה הַדָּבָר דּוֹמֶה. לְצִילְצוּל קָטָן שֶׁאָרַג בּוֹ שְׁנֵי חוּטִים עַל רוֹחַב שְׁלֹשָׁה בָּתִּים חַיָיב. וּבְנָפָשׁ מַסֶּכֶת כְּמָאן דְּהוּא בַּתְּחִילָּה. וְהֵהֵן בַּדָּא אֲפִילּוּ בְּסוֹף כָּאְרִיג הוּא. וְהֵהֵן לַסּוֹטָה אֲפִילּוּ בְּסוֹף כָּאְרִיג הוּא.

הַכֹּל מוֹדִין בְּכוֹתֵב אֶת הַשֵּׁם עַד שָׁעָה שֶׁיַּשְׁלִים. כָּתַב אוֹת אַחַת לְהַשְׁלִים אֶת הַשֵּׁם וְאוֹת אַחַת לְהַשְׁלִים אֶת הַסֵּפֶר חַיָיב. כָּתַב אוֹת אַחַת בַּחוֹל וְאוֹת אַחַת בַּשַּׁבָּת. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּיב חַטָּאת וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר. לָמָּה. אוֹ מִשּׁוּם קַייִם מְלָאכָה אוֹ מִשּׁוּם שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לְהִצְטָרֵף עִמּוֹ. אִיתָא חֲמִי. אִילּוּ אָרַג חוּט אֶחָד בַּחוֹל וְחוּט אֶחָד בַּשַּׁבָּת שֶׁמָּא אֵינוֹ פָּטוּר. שֶׁמָּא אֵינוֹ רָאוּי לְהִצְטָרֵף עִמּוֹ. אֶלָּא מִשּׁוּם קַייִם מְלָאכָה. כַּהִיא דְאָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. כָּתַב אוֹת אַחַת בְּטִיבֶּרְיָא וְאוֹת אַחַת בְּצִיפֳּרִין חַיָיב. דִּלְא כֵן כְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר. כָּתַב אוֹת אַחַת בַּשַּׁבָּת זוֹ וְאוֹת אַחַת בַּשַּׁבָּת הַבָּאָה. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּיב חַטָּאת וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר. אִתָא חֲמִי. אִילּוּ כָתַב אוֹת אַחַת בַּחוֹל וְאוֹת אַחַת בַּשַּׁבָּת. רִבִּי

אֶלִיעֶזֶר מְחַיֵּיב חַטָּאת. בֵּין בַּשַּׁבָּת זוֹ בֵּין בַּשַּׁבָּת הַבָּאָה לֹא כָל שֶׁכֵּן. מִפְּנֵי חֲכָמִים שֶׁהֵן פּוֹטְרִין.

הלכה ב

משנה: הָעוֹשֶׂה שְׁנֵי בָתֵּי נִירִין בַּנִּירִין וּבַקֵּירוֹס וּבַנָּפָה וּבַכְּבָרָה וּבַסַּל חַיָּיב. הַתּוֹפֵר שְׁתֵּי תְפִירוֹת וְהַקּוֹרֵעַ עַל מְנָת לִתְפּוֹר שְׁתֵּי תְפִירוֹת:

הלכה: ב׳. בַּנִּירִין. נִירַיָּא. בַּקֵּירוֹס. קַירוֹמָה. רִבִּי בָּא רַב יִרְמְיָה בְּשֵׁם רַב. הַמְמַתֵּחַ צְדָדָיו בַּשַּׁבָּת חַיָּיב מִשּׁוּם תּוֹפֵר. נֵימַר. מִשּׁוּם תּוֹפֵר וּמִשּׁוּם קוֹשֵׁר.

הלכה ג

משנה: הַקּוֹרֵעַ בַּחֲמָתוֹ וְעַל מֵתוֹ כָּל הַמְקַלְקְלִין פְּטוּרִין. וְהַמְקַלְקֵל עַל מְנָת לְתַקֵּן שִׁיעוּרוֹ כְּמְתַקֵּן:

הלכה: ג׳. בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי בָּא. הֵיךְ מַה דְאַתְּ אָמַר תִּמָּן. הַשּׁוֹחֵט חַטָּאתוֹ בַּשַּׁבָּת כִּיפֵּר וּמֵבִיא אֲחֶרֶת. וַאֲמַר אוּף הָכָא. לֹא יָצָא יְדֵי קִירְעוֹ. אֶלָּא כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר. עַד שֶׁיְּהֵא לוֹ צוֹרֶךְ בְּגוּפוֹ שֶׁלְּדָבָר. אָמַר לוֹן. תַּמָּן הוּא גָּרַם לְעַצְמוֹ. בְּרַם הָכָא אַתְּ גָּרַמְתָּ לוֹ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. וַאֲפִילוּ תַמָּן אַתְּ גָּרַמְתָּ לוֹ. שֶׁאִילּוּלֵא שֶׁאָמַרְתָּ לוֹ שֶׁיָּבֹא הֵיאַךְ הָיָה מִתְכַּפֵּר לוֹ. הֲוֵי צוֹרֶךְ מֵימַר דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן הִיא.

חֲבֵרַיָּיא בְעוֹן קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. לֹא כֵן אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹצָדָק. מַצָּה גְזוּלָה אֵינוֹ יוֹצֵא בָהּ יְדֵי חוֹבָתוֹ בַּפֶּסַח. אָמַר לוֹן. תַּמָּן גּוּפָהּ עֲבֵירָה. בְּרַם הָכָא הוּא עָבַר עֲבֵירָה. כָּךְ אָנוּ אוֹמְרִים. הוֹצִיא מַצָּה מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים אֵינוֹ יוֹצֵא בָהּ יְדֵי חוֹבָתוֹ בַּפֶּסַח.

תַּנֵּי. מַצָּה גְזוּלָה אָסוּר לְבָרֵךְ עָלֶיהָ. אָמַר רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. עַל שֵׁם וּבוֹצֵעַ בֵּרַךְ נֹאַץ יְיָ. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. בַּתְּחִילָּה. אֲבָל בַּסּוֹף לֹא דָמִים הוּא חַיָּיב לוֹ. רִבִּי יוֹנָה אָמַר. אֵין עֲבֵירָה מִצְוָה. רִבִּי יוֹסֵה אָמַר. אֵין מִצְוָה עֲבֵירָה. אָמַר רִבִּי אִילָא. אֵלֶּה הַמִּצְוֹת. אִם עֲשִׂיתָן כְּמִצְוָתָן הֵן מִצְוֹת. וְאִם לָאו אֵינָן מִצְוֹת.

הלכה ד

משנה: שִׁיעוּר הַמְלַבֵּן וְהַמְנַפֵּס הַצּוֹבֵעַ וְהַטְוָוֶה שִׁיעוּרוֹ כְּמְלוֹא רוֹחַב הַסִּיט כָּפוּל. הָאוֹרֵג שְׁנֵי חוּטִין שִׁיעוּרוֹ כְּמְלוֹא הַסִּיט:

הלכה: ד׳. תַּמָּן תַּנִּינָן. הַמּוֹצִיא עֵצִים כְּדֵי לְבַשֵּׁל בֵּיצָה קַלָּה. וְהָכָא אַתְּ אָמַר הָכֵן. תַּמָּן בְּמוֹצִיא לְצָבוּעַ. בְּרַם הָכָא בְּצוֹבֵעַ.

הלכה ה

משנה: רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר הַצָּד צִפּוֹר לַמִּגְדָּל וּצְבִי לַבַּיִת חַיָּיב. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים צִפּוֹר לַמִּגְדָּל וּצְבִי לַבַּיִת חַיָּיב. הָא לְגִינָּה וּלְבִיבָרִין פָּטוּר. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר לֹא כָל הַבִּיבָרִין שָׁוִין. זֶה הַכְּלָל כָּל הַמְחוּסַּר צֵידָה פָּטוּר וְשֶׁאֵינוֹ מְחוּסַּר צֵידָה חַיָּיב׃

הלכה: ה׳. אָמַר רִבִּי חִינְנָא. מַתְנִיתָא דְלֹא כְרִבִּי יְהוּדָה. דְּתַנִּינָן. הַצָּד צִפּוֹר לַמִּגְדָּל וּצְבִי לַבַּיִת חַיָּיב. הָא לְגִינָּה וּלְבִיבָרִין פָּטוּר. מְחָלְפָה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי יְהוּדָה. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. אֵין צָדִין דָּגִים מִן הַבִּיבָרִין וְאֵין נוֹתְנִין לִפְנֵיהֶן מְזוֹנוֹת. הָא לְגִינָּה וּלְבִיבָרִין פָּטוּר. מְחָלְפָה שִׁיטָּתִין דְּרַבָּנִין. דְּתַנִּינָן. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים צִפּוֹר לַמִּגְדָּל וּצְבִי לַבַּיִת וְלֶחָצֵר וְלַבִּיבָרִין. וְתַנִּינָן תַּמָּן. אֲבָל צָדִין חַיָּה וָעוֹף מִן הַבִּיבָרִין וְנוֹתְנִין לִפְנֵיהֶן מְזוֹנוֹת. הָא לְגִינָּה וּלְחָצֵר לֹא. כָּאן בְּחָצֵר מְקוּרָה. כָּאן בְּחָצֵר שֶׁאֵינוֹ מְקוּרָה. וְהָא תַנִּינָן. גִּינָּה. אִית לָךְ מֵימַר. גִּינָּה מְקוּרָה. אֶלָּא כָאן בִּגְדוֹלָה כָּאן בִּקְטַנָּה. רִבִּי עוּלָּא אָמַר. בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי אָחָא. מַה נִיתְנֵי. כָּל הַמְחוּסָּר צֵידָה חַיָּיב וְשֶׁאֵינוֹ מְחוּסָּר צֵידָה פָּטוּר. אָמַר לוֹן. וְלֹא בְמִגַּפֵּל לְתוֹכָהּ אֱנָן קַיְימִין. אֶלָּא כָּל הַמְחוּסָּר צֵידָה אָסוּר וְשֶׁאֵינוֹ מְחוּסָּר צֵידָה מוּתָּר. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל אָחוֹי דְּרִבִּי בְּרֶכְיָה. כָּל שֶׁהוּא מְחוּסָּר נַשְׁבִּים מְחוּסָּר צֵידָה וְשֶׁאֵינוֹ מְחוּסָּר נַשְׁבִּים אֵינוֹ מְחוּסָּר צֵידָה.
שׁוֹחְטִין מִן הַנֶּגְרִין. אֵין שׁוֹחְטִין לֹא מִן הַמְּכֻמּוֹרוֹת וְלֹא מִן הַמְּצוּדוֹת. רִבִּי יוֹסֵי בַּר בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי אִמִּי. מְצַדְתָּא דְשִׁיתַּאי. שְׁמוּאֵל. צַד הוּא בְּפִיתָם. רַב אָמַר. סִכְרָא דִנְהָרָא שָׁרֵי. אָמַר רִבִּי יוּדָן. כְּהַהִיא דְּטַסִּים.

הלכה ו

משנה: צְבִי שֶׁנִּכְנַס לַבַּיִת וְנָעַל אֶחָד בְּפָנָיו חַיָּיב. אִם נָעֲלוּ שְׁנַיִם פְּטוּרִין. לֹא יָכוֹל אֶחָד לִנְעֹל וְנָעֲלוּ שְׁנַיִם חַיָּיבִין. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר׃

הלכה: ו׳. בַּעֲשׂוֹתָהּ. הַיָּחִיד שֶׁעָשָׂה חַיָּיב. שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה שֶׁעָשׂוּ פְּטוּרִין. רַב חוּנָא אָמַר. הָיָה אֶחָד בָּרִיא וְאֶחָד תָּשׁ. נָעַל הַחוֹלֶה כָּל צוֹרְכוֹ וְלֹא נָעַל הַבָּרִיא כָּל צוֹרְכוֹ. הַחוֹלֶה חַיָּיב וְהַבָּרִיא פָּטוּר. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב חוּנָא. הָיָה צְבִי רָץ כְּדַרְכּוֹ וְנִתְכַּוֵּון לִנְעוֹל בַּעֲדוֹ. וְנָעַל בַּעֲדוֹ וּבְעַד הַצְּבִי. מוּתָּר. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב חוּנָא. רָאָה תִינוֹק מְבַעְבֵּעַ בַּנָּהָר וְנִתְכַּוֵּון לְהַעֲלוֹתוֹ וּלְהַעֲלוֹת נְחִיל שֶׁלְּדָגִים עִמּוֹ. מוּתָּר. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב חוּנָה. הָיָה מְפַקֵּחַ בַּגַּל וְנִתְכַּוֵּון לְהַעֲלוֹתוֹ וּלְהַעֲלוֹת צְרוֹר שֶׁלְּזְהוּבִים עִמּוֹ. מוּתָּר.

הלכה ז

משנה: יָשַׁב אֶחָד עַל הַפֶּתַח וְלֹא מִילְאָהוּ וְיָשַׁב הַשֵּׁנִי וּמִילְאָהוּ הַשֵּׁנִי חַיָּיב. יָשַׁב הָרִאשׁוֹן עַל הַפֶּתַח וּמִילְאָהוּ וּבָא הַשֵּׁנִי וְיָשַׁב לוֹ בְּצִידּוֹ אַף עַל פִּי שֶׁעָמַד הָרִאשׁוֹן וְהָלַךְ לוֹ הָרִאשׁוֹן חַיָּיב וְהַשֵּׁנִי פָּטוּר. לְמַה זֶּה דוֹמֶה. לְנוֹעֵל אֶת בֵּיתוֹ לְשׁוֹמְרוֹ וְנִמְצָא צְבִי שָׁמוּר בְּתוֹכוֹ׃

הלכה: ז׳. רִבִּי שַׁמַּי בָּעֵי. מָהוּ לִיתֵּן לִפְנֵיהֶן מְזוֹנוֹת. יֵיבֵּא כְהַהִיא דְתַנִּינַן תַּמָּן. אֵין נוֹתְנִין מַיִם לִפְנֵי דְבוֹרִים וְלִפְנֵי יוֹנִים שֶׁמַּשׁוֹבְךְ. שֶׁאֵין עוֹשִׂין תַּקָּנָה לְדָבָר שֶׁאֵינוֹ מִן הַמּוּכָן. וְהָכָא כֵּן.

רִבִּי שַׁמַּי בָּעֵי. מָהוּ לְכַפּוֹת עָלָיו כֶּלִי. יֵיבֵּא כַּהִיא דְאָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֵּירִבִּי יַנַּאי. אֲנִי לֹא שְׁמַעְתִּי מֵאַבָּא. אֲחוֹתִי אָמְרָה לִי מִשְּׁמוֹ. בֵּיצָה שֶׁנּוֹלְדָה בְיוֹם טוֹב סוֹמְכִין לָהּ כֶּלִי בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא תִתְגַּלְגֵּל. אֲבָל אֵין כּוֹפִין עָלֶיהָ כֶּלִי. שְׁמוּאֵל אָמַר. אַף כּוֹפִין עָלֶיהָ כֶּלִי. רִבִּי שַׁמַּי בָּעֵי. מָהוּ לְקוֹשְׁרוֹ בְחֶבֶל. יֵיבֵּא כַּהִיא דְאָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר. מוּתָּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עַל צִידְדֵי בְהֵמָה בַּשַּׁבָּת. הִיא צִידְדֵי בְהֵמָה הִיא צִידְדֵי אִילָן. כָּל שֶׁמּוּתָּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עַל צִידְדֵי בְהֵמָה מוּתָּר לְקוֹשְׁרוֹ. כָּל שֶׁאָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עַל צִידְדֵי בְהֵמָה אָסוּר לְקוֹשְׁרוֹ.

פרק יד

הלכה א

משנה: שְׁמוֹנָה שְׁרָצִים הָאֲמוּרִין בַּתּוֹרָה הַצָּדָן וְהַחוֹבֵל בָּהֶן חַיָּיב. וּשְׁאָר שְׁקָצִים וּרְמָשִׂים הַחוֹבֵל בָּהֶן פָּטוּר הַצָּדָן לְצוֹרֶךְ חַיָּיב וְשֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ פָּטוּר. חַיָּה וָעוֹף שֶׁבִּרְשׁוּתוֹ הַצָּדָן פָּטוּר וְהַחוֹבֵל בָּהֶן חַיָּיב:

הלכה: שְׁמוֹנָה שְׁרָצִים כול׳. רִבִּי זְרִיקָן בְּשֵׁם רִבִּי אִימִּי. אִיתְפַּלְגוֹן רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. חַד אָמַר. דִּבְרֵי הַכֹּל. וְחוֹרָנָה אָמַר. בְּמַחֲלוֹקֶת. וְלָא יָדְעִין מַאן אָמַר דָּא וּמַאן אָמַר דָּא. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. נְפָרֵשׁ מִילֵּיהוֹן דְּרַבָּנָן מִן מִילֵּיהוֹן. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. אֵילּוּ שֶׁעוֹרוֹתֵיהֶן כִּבְשָׂרָן. עוֹר הָאָדָם וְעוֹר חֲזִיר שֶׁלְּיִישׁוּב. רִבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר. אַף עוֹר חֲזִיר שֶׁל בָּר. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. לֹא שָׁנוּ אֶלָּא לְאִיסּוּר וּלְטוּמְאָה. אֲבָל לְלֶקוֹת עוֹר הוּא וְאֵין לוֹקִים עָלָיו מִשּׁוּם נְבֵילָה. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. מִשְׁנָה תְּמִימָה שָׁנָה רִבִּי. בֵּין לְאִסּוּר בֵּין לְלֶקוֹת בֵּין לְטוּמְאָה. מַתְנִיתָא מְסַיְיעָא לְדֵין וּמַתְנִיתָא מְסַיְיעָא לְדֵין. מַתְנִיתָא מְסַיְיעָא לְרִבִּי יוֹחָנָן. שְׁמוֹנָה שְׁרָצִים יֵשׁ לָהֶן עוֹרוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי. לְפִיכָךְ אוֹמֵר אֲנִי. שְׁמוֹנָה שְׁרָצִים יֵשׁ לָהֶן עוֹרוֹת. מַתְנִיתָא מְסַיְיעָא לְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. הַחוֹבֵל בַּשְּׁרָצִים. אֶת שֶׁיֵּשׁ לָהֶן עוֹרוֹת חַיָּיב. וְאֶת שֶׁאֵין לָהֶן עוֹרוֹת פָּטוּר. רִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹמֵר. לְפִיכָךְ אוֹמֵר אֲנִי. כָּל הַשְּׁרָצִים יֵשׁ לָהֶן עוֹרוֹת. רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב. עוֹר הוּא. וְאֵין לוֹקִין עָלֶיהָן מִשּׁוּם נְבֵילָה. וְאַתְיָא כְּהַהִיא דְאָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הַצָּד זִיזִין זְבוּבִין חֲגָזִין יְתוֹשִׁין חַיָּיב. וְרִבִּי יְהוּדָה פּוֹטֵר. וְכֵן הָיָה רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. אֵין חַיָּבִין אֶלָּא עַל דָּבָר שֶׁדַּרְכּוֹ לִיצּוֹד. הַצָּד חֲגָבִים בַּטַּל פָּטוֹר. בַּשָּׁרָב חַיָּיב. אֶלְעָזָר בֶּן אַחְבַּאי אוֹמֵר. אַף בַּשָּׁרָב בְּשָׁעָה שֶׁמְּקַלְּחִין פָּטוּר. הַצָּד צְבִי חִיגֵּר סוּמֵא חוֹלֶה קָטָן פָּטוּר. יָשֵׁן חַיָּיב. דּוּ קְמִיץ חָדָא וּפְתַח חָדָא.

אָמַר רִבִּי יַנַּאי. מוּתָּר לַהֲרוֹג אֶת הַצְּרָעָה בַּשַּׁבָּת. וְתַנֵּי כֵן. חֲמִשָּׁה נֶהֱרָגִין בַּשַּׁבָּת. זְבוּב מִצְרִי וְצִירְעָה שֶׁבְּנִינְוֵה וְעַקְרָב שֶׁבְּהַדַּיִית וְנָחָשׁ שֶׁבְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְכֹלֶב שׁוֹטֶה שֶׁבְּכָל מָקוֹם. מַעֲשֶׂה שֶׁנָּפַל נָחָשׁ בַּשַּׁבָּת וְעָמַד נַפְתִּי אֶחָד וַהֲרָגוֹ. אָמַר רִבִּי. פָּגַע בּוֹ כְּיוֹצֵא בוֹ. וְלֹא מִן הַדְּבָרִים הַנֶּהֱרָגִין בַּשַּׁבָּת אִינוּן. פָּתַר לָהּ בְּבָאִין לְהַזִּיק. תַּנֵּי. רִבִּי יַעֲקֹב אוֹמֵר. הָרוֹאֶה נָחָשׁ וְעַקְרָב בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת רָאוּי הָיָה שֶׁיָּמוּת בָּהֶם. אֶלָּא שֶׁרַחֲמִים שֶׁלְּמָקוֹם מְרוּבִּין. אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן. בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִים. בִּזְמַן שֶׁלֹּא הָרְגָן. אֲבָל אִם הָרְגָן לֹא נִרְאוּ לוֹ אֶלָּא שֶׁיְּהֵרְגֵם. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים. בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ לֹא נִרְאוּ לוֹ אֶלָּא בִּזְכוּת.

כְּתוּב שְׁמְעוּ זֹאת כָּל הָעַמִּים הַאֲזִינוּ כָּל יוֹשְׁבֵי חָלֶד. רִבִּי אַחָא אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ וְרַבָּנָן. חַד אָמַר. לְמָה הוּא מוֹשֵׁל כָּל בָּאֵי הָעוֹלָם בְּחוּלְדָּה. אֶלָּא לְפִי שֶׁכָּל מַה שֶּׁיֵּשׁ בַּיַּבָּשָׁה יֵשׁ בַּיָּם. הָרְבֵּה מִינִים בַּיָּם מַה שֶּׁאֵין בַּיַּבָּשָׁה וְאֵין חוּלְדָּה בַּיָּם. וְחוֹרְנָה אָמַר. לָמָּה הוּא מוֹשֵׁל כָּל בָּאֵי הָעוֹלָם בְּחוּלְדָּה. אֶלָּא מָה הַחוּלְדָּה הַזֹּאת גּוֹרֶרֶת וּמַנַּחַת וְאֵינָהּ יוֹדַעַת לְמִי הִיא מַנַּחַת. כָּךְ הֵן כָּל בָּאֵי הָעוֹלָם. גּוֹרְרִין וּמַנִּיחִין גּוֹרְרִין וּמַנִּיחִין וְאֵינָן יוֹדְעִין לְמִי הֵן מַנִּיחִין. יִצְבֹּר וְלֹא יֵדַע מִי אוֹסְפָם.

חַיָּה וְעוֹף שֶׁבִּרְשׁוּתוֹ הַצָּדָן פָּטוּר וְהַחוֹבֵל בָּהֶן חַיָּיב. לֹא אָמְרוּ אֶלָּא שֶׁבִּרְשׁוּת אָדָם. הָא אִם אֵינָן בִּרְשׁוּת אָדָם חַיָּיב. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. הָדָא אָמְרָה. שׁוֹר שֶׁמָּרַד הַצָּדוֹ בַּשַּׁבָּת חַיָּיב. רַבָּנִן דְּקַיְסָרִין בְּשֵׁם רַב אֲבְדָן. עוֹר עוֹף מוּתָּר לִכְתּוֹב עָלָיו מְזוּזָה.

הלכה ב

משנה: אֵין עוֹשִׂין הֵילְמִי בַּשַּׁבָּת אֲבָל עוֹשֶׂה הוּא מֵי מֶלַח וְטוֹבֵל בָּהֶן פֵּיתּוֹ וְנוֹתֵן הוּא לְתוֹךְ הַתַּבְשִׁיל. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי וַהֲלוֹא הוּא הֵילְמִי בֵּין מְרוּבֶּה וּבֵין מוּעָטֶת. וְאֵילוּ הֵן מֵי מֶלַח הַמּוּתָּרִין נוֹתֵן שָׁמָּן בַּתְּחִילָּה לְתוֹךְ הַמַּיִם אוֹ לְתוֹךְ הַמֶּלַח׃

הלכה: ב׳. אֵין עוֹשִׂין הֵילְמִי בַּשַּׁבָּת. מַה בֵּין הֵילְמִי וּמַה בֵּין מֵי מֶלַח. הֵילְמִי צְרִיכָה אוּמָּן. מֵי מֶלַח אֵין צְרִיכָה אוּמָּן. רַב חוּנָא אָמַר. כָּל שֶׁנּוֹתְנִין לְתוֹכָהּ מֶלַח וְהִיא נִשְׁרֶרֶת זוֹ הִיא מֵי מֶלַח. וְשֶׁאֵינָהּ נִשְׁרֶרֶת זוֹ הִיא הֵילְמִי. אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ. כָּל שֶׁנּוֹתְנִים לְתוֹכָהּ בֵּיצָה וְהִיא שׁוֹקַעַת זוֹ הִיא מֵי מֶלַח. וְשֶׁאֵינָהּ שׁוֹקַעַת זוֹ הִיא הֵילְמִי.

עוֹשִׂין יֵינוֹמֵילִין בַּשַּׁבָּת. רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. יַיִן וּדְבַשׁ וּפִילְפִּלִין. רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מוּתָּר לְעָרֵב וְאָסוּר לִשְׁחוֹק. רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אֶת שֶׁהוּא מְשׁוּם תַּעֲרוֹבֶת מוּתָּר. מְשׁוּם שְׁחִיקָה אָסוּר. וְהָכָא. לֹא מְשׁוּם תַּעֲרוֹבֶת אֲנָן קַיְימִין. רִבִּי יְהוּדָה בֶּן טִיטֶס רִבִּי יְהוּדָה בֶּן פָּזִי שְׁמָעוֹן בַּר בָּא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. שְׁנָייָא הִיא הָכָא שֶׁהִיא גְמַר מְלָאכָה. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מוּתָּר לְשַׁבֵּר וְאָסוּר לְקַבֵּץ. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. שׁוּם שֶׁשְּׁחָקוֹ. אִם הָיָה מְחוּסָּר שְׁחִיקָה אָסוּר. וְאִם לְעָרֵב אֶת שׁוּמְנָן מוּתָּר. תַּמָּן תַּנִּינָן. הַשּׁוּם

וְהַבּוֹסֶר וְהַמְּלִילוֹת שֶׁרִיסְקָן מִבְּעוֹד יוֹם. שֶׁהָיָה רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר. יִגְמוֹר מִשֶּׁתֶּחְשַׁךְ. וְרַבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר. לֹא יִגְמוֹר. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר אָבָא בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָא. לֹא נֶחְלְקוּ אֶלָּא בְּחוּלִין. הַכֹּהֲנִים נָהֲגוּ בִּתְרוּמַה כְּרַבִּי יִשְׁמָעֵאל.

הלכה ג

משנה: אֵין אוֹכְלִין אֱזוֹב יָוָן בַּשַּׁבָּת לְפִי שֶׁאֵינוֹ מַאֲכַל בְּרִיאִים אֲבָל אוֹכֵל הוּא אֶת יוֹעֶזֶר וְשׁוֹתֶה אַבּוּבְרוֹאֶה. כָּל הָאוֹכְלִין אוֹכֵל אָדָם לִרְפוּאָה וְכָל הַמַּשְׁקִין הוּא שׁוֹתֶה חוּץ מִמֵּי דְקָרִין וְכוֹס הָעִיקָּרִין מִפְּנֵי שֶׁהֵן לִירוֹקָה. אֲבָל שׁוֹתֶה הוּא מֵי דְקָרִין לִצְמָאוֹ וְסָךְ שֶׁמֶן עִיקָּרִין שֶׁלֹּא לִרְפוּאָה:

הלכה: ג׳. חַד בַּר נַשׁ שָׁאַל לְרִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר כַּרְסָנָא. מָהוּ מִישְׁתֵּי קָרִירְטוֹן בְּשׁוּבְתָא. אָמַר לֵיהּ. אִם לְתַעֲנוּג מוּתָּר. אִם לִרְפוּאָה אָסוּר. וְלֹא מִן הַשָּׁפָה וְלִפְנִים הוּא. פָּתַר לָהּ. בִּלְבַד דְּבָר שֶׁהוּא שֶׁלְסַכָּנָה.

אֲבָל אוֹכֵל הוּא אֶת יוֹעֶזֶר. פּוֹלִיטְרִיכוֹן. וְשׁוֹתֶה אַבּוּבְ רוֹעֶה. כִּשְׁמוּעוֹ.

רִבִּי בָּא שָׁאַל לְרַב יִרְמְיָה. מַה נִיתְנֵי. דְּקָרִין דְּקָלִין. אָמַר לֵיהּ. דְּקָרִין. שֶׁהֵן דּוֹקְרִין אֶת הַמָּרָה. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. לֹא מִסְתַּבְּרָא אֶלָּא דְּקָלִין. שֶׁהֵן יוֹצְאִין מִבֵּין שְׁנֵי דְקָלִין.

שִׁמְעוֹן בַּר בָּא בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. זֶה שֶׁהוּא לוֹחֵשׁ נוֹתֵן שֶׁמֶן עַל גַּבֵּי רֹאשׁוֹ וְלוֹחֵשׁ. בִּלְבַד שֶׁלֹּא יִתֵּן לֹא בְיָד וְלֹא בְכֶלִי. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי יַנַּאי. נוֹתֵן בֵּין בַּיָּד בֵּין בְּכֶלִי. מַה בֵּינֵיהוֹן. מֵאִיסָה. מָאן דְּאָמַר. נוֹתֵן בֵּין בַּיָּד בֵּין בְּכֶלִי. מֵאוּס הוּא. מָאן דְּאָמַר. נוֹתֵן שֶׁמֶן עַל גַּבֵּי רֹאשׁוֹ. אֵינוֹ מָאוּס. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. מַעֲשֶׂה שֶׁיְּנִי בֵּינֵיהוֹן. מָאן דְּאָמַר. נוֹתֵן בֵּין בַּיָּד בֵּין בְּכֶלִי. מַעֲשֶׂה שֶׁיְּנִי אָסוּר. מָאן דְּאָמַר. נוֹתֵן שֶׁמֶן עַל גַּבֵּי רֹאשׁוֹ וְלוֹחֵשׁ. מַעֲשֶׂה שֶׁיְּנִי מוּתָּר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. וְכִי כָל שֶׁמּוּתָּר בַּשַּׁבָּת מוּתָּר בְּמַעֲשֶׂה שֶׁיְּנִי וְכָל שֶׁאָסוּר בַּשַּׁבָּת אָסוּר בְּמַעֲשֶׂה שֶׁיְּנִי. וְהָא תַנֵּי. מַדִּיחָה הִיא אִשָּׁה עַצְמָהּ וּבִנָּהּ בְּיַיִן מִפְּנֵי הַזִּיעָה. בִּתְרוּמָה אָסוּר בְּמַעֲשֶׂה שֶׁיְּנִי. וְהָא תַנֵּי. מַדִּיחָה הִיא אִשָּׁה עַצְמָהּ וּבִנָּהּ בְּיַיִן מִפְּנֵי הַזִּיעָה. בִּתְרוּמָה אָסוּר. הִיא תְרוּמָה הִיא מַעֲשֶׂה שֶׁיְּנִי. מָהִיא כְדוֹן. בִּלְבַד שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה בַּשַּׁבָּת כְּדֶרֶךְ שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בַּחוֹל.

לוֹחֲשִׁין לָעַיִן וּלְמַעַיִם וְלִנְחָשִׁים וּלְעַקְרַבִּים וּמַעֲבִירִין עַל הָעַיִן בַּשַּׁבָּת. מַעֲשֶׂה בִּירִבִּי עֲקִיבָה שֶׁאָחַזְתּוּ הָעַיִן וְהֶעֱבִירוּ עָלָיו כֵּלִים בַּשַּׁבָּת.

רַב וְרִבִּי חִייָה רַבָּה תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. תִּשְׁעִים וְתִשְׁעָה מֵתִים בָּעַיִן וְאֶחָד בִּידֵי שָׁמַיִם. רִבִּי חֲנִינָה וּשְׁמוּאֵל תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. תִּשְׁעִים וְתִשְׁעָה מֵתִים בְּצִינָּה וְאֶחָד בִּידֵי שָׁמַיִם. רַב אָמַר כְּדַעְתֵּיהּ וְרִבִּי חֲנִינָא אָמַר כְּדַעְתֵּיהּ. רַב עַל יְדֵי דַּהֲוָה שָׁרֵי תַּמָּן דְּעַיְינָא בִּישָׁא שְׁכִיחָא תַּמָּן הֲוָה אָמַר. תִּשְׁעִים וְתִשְׁעָה מֵתִים בָּעַיְינָא וְאֶחָד בִּידֵי שָׁמַיִם. רִבִּי חֲנִינָה עַל דַּהֲוָה שָׁרֵי בְּצִיפֳּרִין דְּצִינְתָּה תַּמָּן הֲוָה אָמַר. תִּשְׁעִים וְתִשְׁעָה מֵתִים בְּצִינָּה וְאֶחָד בִּידֵי שָׁמַיִם. רִבִּי

שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן. תִּשְׁעִים וְתִשְׁעָה מֵתִים בַּשָּׁרָב וְאֶחָד בִּידֵי שָׁמַיִם. וְרַבָּנִן אָמְרֵי. תִּשְׁעִים וְתִשְׁעָה מֵתִים בִּפְשִׁישָׁה וְאֶחָד בִּידֵי שָׁמַיִם.

רִבִּי חוֹנְיָא יַעֲקֹב מֵעֻפְרִתַּיִם בְּשֵׁם רִבִּי. וְהֶסֵּיר יְיָ מִמְּךְ כָּל חוֹלִי. זוֹ שְׁרִיפָה. רִבִּי חוּנָה וְתַנֵּי לָהּ בְּשֵׁם רִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב. וְהֶסִּיר יְיָ מִמְּךְ כָּל חוֹלִי. זֶה רְעָיוֹן. דְּאָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. וְנָתַן עוֹל בַּרְזֶל עַל צַוָּארֵךְ. זֶה רְעָיוֹן. אָמַר רִבִּי אָבוּן. וְהֶסִּיר יְיָ מִמְּךְ כָּל חוֹלִי. זֶה יֶצֶר הָרַע שֶׁרֹאשׁוֹ מָתוֹק וְסוֹפוֹ מַר. רִבִּי תַּנְחוּמָא בְשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר רִבִּי מְנָחֵמָה בְשֵׁם רַב. וְהֶסִּיר יְיָ מִמְּךְ כָּל חוֹלִי. זֶה הַמָּרָה. דְּאָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. תִּשְׁעִים וְתִשְׁעָה מֵתִים בְּמָרָה וְאֶחָד בִּידֵי שָׁמַיִם.

רוֹחֲצִין בַּיָּם הַגָּדוֹל וּבְמֵי טִיבֶּרְיָא אַף עַל פִּי שֶׁהוּא מִתְכַּוֵּין לִרְפוּאָה. אֲבָל לֹא בְמֵי מִשְׁרָה וְלֹא בְמֵי סְדוֹם. אֵימָתַי. בִּזְמַן שֶׁהוּא מִתְכַּוֵּין לִרְפוּאָה. הָא לַעֲלוֹת מִטּוּמְאָה לִטָּהֳרָה מוּתָּר. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל אָחוֹי דְּרִבִּי בֶּרֶכְיָה. בִּלְבַד שֶׁלֹּא יִשְׁהֶא.

תַּנֵּי. סָכִין אֶלְיְנִתִּין לְחוֹלֶה בַּשַּׁבָּת. אֵימָתַי. בִּזְמַן שֶׁטָּרְפוּ מֵעֶרֶב שַׁבָּת. אֲבָל אִם לֹא טָרְפוּ מֵעֶרֶב שַׁבָּת אָסוּר. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בֶּן אֶלְעָזָר. מַתִּיר הָיָה רִבִּי מֵאִיר לִטְרוֹף יַיִן וְשֶׁמֶן וְלָסוּךְ לְחוֹלֶה בַּשַּׁבָּת. וּכְבָר חָלָה וּבִיקְּשׁוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ כֵּן. וְלֹא הִנִּיחַ לָנוּ. אָמְרוּ לוֹ. רִבִּי. מְבַטֵּל אַתְּ דְּבָרֶיךָ בְּחַיֶּיךָ. אָמַר לָהֶן. אַף עַל פִּי שֶׁהָיִיתִי אוֹמֵר כֵּן לֹא מְלֵאנִי לִבִּי מִיָּמַיי לַעֲבוֹר עַל דִּבְרֵי חֲבֵירַיי.

הלכה ד

משנה: הַחוֹשֵׁשׁ בִּשִׁינָיו לֹא יְגַמֵּע בָּהֶן חוֹמֶץ אֲבָל מְטַבֵּל הוּא כְּדַרְכּוֹ וְאִם נִתְרַפֵּא נִתְרַפֵּא. הַחוֹשֵׁשׁ בְּמָתְנָיו לֹא יָסוּךְ יַיִן וְחוֹמֶץ אֲבל סָךְ הוּא אֶת הַשֶּׁמֶן וְלֹא שֶׁמֶן וָוֶרֶד. בְּנֵי מְלָכִים סָכִין עַל מַכּוֹתֵיהֶן שֶׁמֶן וָוֶרֶד שֶׁכֵּן דֶּרֶךְ בְּנֵי מְלָכִים לָסוּךְ בַּחוֹל. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים:

הלכה: ד׳. כְּתוּב כַּחוֹמֶץ לַשִּׁינַּיִם וְכֶעָשָׁן לָעֵינַיִם וְאַתְּ אָמַר הָכֵין. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר בָּא. כְּחוּמְצָן שֶׁלְּפֵירוֹת הִיא מַתְנִיתָא. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר בַּר יוֹסֵה. וְאֶפִּילוּ תֵּימַר בְּמַתְנִיתִן. טַב לְבִישְׁתָּא וּבִישׁ לְטַבְתָּא.

תַּנֵּי. לֹא יְהֵא מְגַמֵּא חוֹמֶץ וּפוֹלֵט. אֲבָל מְגַמֵּא הוּא חוֹמֶץ וּבוֹלֵעַ. מַתְנִיתָא אָמְרָה שֶׁאָסוּר לְגַמּוֹת וְלִבְלוֹעַ. דְּתַנִּינָן. הַחוֹשֵׁשׁ שִׁינָיו לֹא יְגַמֵּא בָּהֶן חוֹמֶץ. מָה הִיא כְדוֹן. אוֹ כְרִבִּי. אוֹ כְדִבְרֵי הַכֹּל בְּמְגַמֵּא חוֹמֶץ שֶׁלְּתְרוּמָה אַחַר טִיבּוּלוֹ.

רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן הַכּוֹסֵס חִטֵּי כִלְאֵי הַכֶּרֶם לוֹקֶה. הַכּוֹסֵס חִיטֵּי תְרוּמָה לוֹקֶה. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הַמְגַמֵּא חוֹמֶץ שֶׁלְּתְרוּמָה לוֹקֶה. הַמְגַמֵּא חוֹמֶץ שֶׁלְּתְרוּמָה מְשַׁלֵּם אֶת הַקֶּרֶן וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם אֶת הַחוֹמֶשׁ. הַכּוֹסֵס חִטִּים שֶׁלְּתְרוּמָה מְשַׁלֵּם אֶת הַקֶּרֶן וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם אֶת הַחוֹמֶשׁ. רִבִּי אוֹמֵר. אוֹמֵר אֲנִי שֶׁהוּא מְשַׁלֵּם קֶרֶן וְחוֹמֶשׁ. רִבִּי יִרְמְיָה

בְּשֵׁם רִבִּי אִימִּי. מוֹדִין חֲכָמִים לְרִבִּי בְּמְגַמֵּא חוֹמֶץ שֶׁלְּתְרוּמָה אַחַר טִיבּוּלוֹ שֶׁהוּא מְשַׁלֵּם קֶרֶן וְחוֹמֶשׁ. שֶׁהַחוֹמֶץ מְיַישֵּׁב אֶת הַנֶּפֶשׁ.

חֲבֵרַיָּיא בְשֵׁם רִבִּי בָּא בַּר זַבְדָּא. כָּל שֶׁהוּא מִן הַשָּׂפָה וְלִפְנִים מְרַפִּין אוֹתוֹ בַּשַּׁבָּת. הָתִיב רִבִּי זְעִירָא. וְהָתָנֵי. הַחוֹשֵׁשׁ שִׁינָּיו לֹא יְגַמֵּא בָּהֶן חוֹמֶץ. וְלֹא מִן הַשָּׂפָה וְלִפְנִים הוּא. [רִבִּי זְעִירָא] לֹא אָמַר כֵּן. אֶלָּא רִבִּי זְעוּרָא בְשֵׁם רִבִּי בָּא בַּר זַבְדָּא. כָּל שֶׁהוּא מִן הֶחָלָל וְלִפְנִים מְרַפִּין אוֹתוֹ. רִבִּי זְעִירָא רִבִּי בָּא בַּר זוּטְרָא רִבִּי חֲנִינָא בְשֵׁם רִבִּי. מַעֲלִין עֶצֶם שֶׁלְּרֹאשׁ בַּשַּׁבָּת. רִבִּי חִייָה בַּר מַדַּיָּיה רִבִּי יוֹנָה רִבִּי זְעִירָא רַבָּא בַּר זוּטְרָא רִבִּי חֲנִינָא בְשֵׁם רִבִּי. מַעֲלִין בְּנוֹת אָזְנַיִם בַּשַּׁבָּת. תַּמָּן אָמְרִין בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. עַיִן שֶׁמַּרְדָּה מְרַפִּין אוֹתָהּ בַּשַּׁבָּת. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. גַּבּוֹת יָדַיִם וְגַבּוֹת רַגְלַיִם סָכָנָה. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הָהֵן סִימוּקָא סָכָנָה. אָמַר רִבִּי אַבּוּן. לוֹקְטִין לוֹ עוֹקֶץ עַקְרָב בַּשַּׁבָּת. רַב אָמַר. הָהֵן חַמְרָא לְבַר מִן עַיְינָא שָׁרֵי. לְגַו מִן עַיְינָה אֲסִיר. שְׁמוּאֵל אָמַר. הָהֵן רוֹק תָּפֵל אָסוּר לִיתֵּן עַל גַּבֵּי הָעַיִן בַּשַּׁבָּת. מִינָּהּ אַתְּ שְׁמַע לַחֲזָזִיתָה. רַבָּנִן דְּקַיְסָרִין אָמְרֵי. הָדָא אוּרְדְּעָנָה סָכָנָה. רִבִּי חִזְקִיָּה עַכְיָיה בְּשֵׁם רַבָּנִן דְּקַיְסָרִין. הָדָא עַכְשְׁמוּנִיתָה סָכָנָה. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. הָדָא גּוּמַרְתָּא סָכָנָה. אָמַר רִבִּי יִרְמְיָה. נוֹתְנִין עָלֶיהָ חֹמֶץ בַּפֶּסַח. הָהֵן בְּלָעָה שֶׁרֵי מִיפְקְתֵיהּ בְּשׁוּבְתָא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. מַחַט שֶׁל יָד לִיטּוֹל בָּהּ אֶת הַקּוֹץ. דִּלֹּא כֵן. מַה בֵּין קוֹץ וּמַה בֵּין בְּלַע. וְהָהֵן דְּעַיְינָה שְׁאָלוּן לְרִבִּי יִרְמְיָה. אֲמַר לוֹן. הָא רִבִּי בָּא מְקוּמֵיכוֹן. שְׁאָלוּן לֵיהּ וְשָׁרָא. אֲמַר לוֹן. אוּף אֲנָא שָׁרֵי.

רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הָהֵן (סִפְדּוֹנָה) צִיפּוֹרְנָה סַכָּנָה. רִבִּי יוֹחָנָן מַטְתֵּיהּ כֵּן וַהֲוָה מִיתְסֵי קוֹמֵי בְּרַתֵּיהּ דְּדִמְיטְרִינוּס דְּטִיבְּרְיָא. בָּעֲרוּבְתָא בְּפַתֵּי רוּמְשָׁא סְלֵק לְגַבֵּהּ. אֲמַר לָהּ. מִיצְּרִךְ אֲנָא כְּלוּם לְמָחָר. אָמְרָה לֵיהּ. לֹא. וְאֵין צָרְכַתְּהּ סַב גַּלְעִינִין דְּתָמְרִין בְּפַלְגֵּהוֹן יְקִידְן. וְאִית דְּאָמְרִין. דְּנִיקְלַבְס. וְעוֹר דִּסְעָרִין וְצוֹאָה דְּמֵיינוֹק יְבֵישָׁה. שְׁחוֹק וּטְפוֹל. וְלָא תֵּימַר קוֹמֵי בַּר נַשׁ. לְמָחָר עָאַל וּדְרָשָׁהּ בְּצִיבּוּרָא. אִית דְּאָמְרִין דְּחָנְקַת נַפְשָׁהּ. וְאִית דְּאָמְרִין דְּאִיתְגַּיְירַת. אַתְּ שְׁמַע מִינָּהּ תְּלַת. אַתְּ שְׁמַע מִינָּהּ. הָהֵן צִיפְּדּוֹנָה סַכָּנָה. אַתְּ שְׁמַע מִינָּהּ דְּכָל שֶׁהוּא מִן הַשָּׂפָה וְלִפְנִים מְרַפִּין אוֹתוֹ. וְאַתְּ שְׁמַע מִינָּהּ. הַהוּא דְּאָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אִם הָיָה רוֹפֵא אוּמָּן מוּתָּר.

רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי הֲוָה לֵיהּ קוֹלוֹס. הוֹרוּן לֵיהּ רִבִּי חֲנִינָא וְרִבִּי יוֹנָתָן מִישְׁחוֹק תַּחְלוּסִין בְּשׁוּבְתָא וּמִיתַּן גַּו חַמְרָא עֲתִיקָא וְישְׁתֵּי וְלָא יִסְכָּן.

בַּר בְּרֵיהּ הֲוָה לֵיהּ בָּלַע. אֲתָא חַד בַּר נָשׁ וּלְחַשׁ לֵיהּ מִן שְׁמַיּהּ דְּיֵישׁוּ פַּנְטֵרָא וְאִינְשָׁם. כְּדְנָפִיק אָמַר לֵיהּ. מָאן לְחַשְׁתָּה לֵיהּ. אָמַר לֵיהּ. מִילַּת פַּלָּן. אָמַר לֵיהּ. נִיחַ הֲוָה לֵיהּ אִילּוּ הֲוָה מַיִּית וְלָא כֵן. וַהֲוָות לֵיהּ כֵּן כִּשְׁגָּנָה שֶׁיּוֹצֵא מִלְּפָנֵי הַשַּׁלִּיט.

רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי בְּשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן. בַּכֹּל מִתְרַפִּין. חוּץ מֵעֲבוֹדָה זָרָה וְגִילּוּי עֲרָיוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים. רִבִּי פִּינְחָס בָּעֵי. עַד כְּדוֹן כְּשֶׁאָמַר לוֹ. הֲבֵא לִי עֵצִים מֵעֲבוֹדָה זָרָה. וְהֵבִיא לוֹ. אָמַר לוֹ. הֲבֵיא לִי עֲלִים סְתָם. וְהֵבִיא לוֹ מֵעֲבוֹדָה זָרָה. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. רִבִּי יוֹנָה הֲוָה לֵיהּ צְמַרְמוֹרִין. אַיְיתוֹן לֵיהּ מִן זִכְרוּתֵהּ דְּדוֹרִי וְשָׁתָה. רִבִּי אָחָא אַיְיתוֹן לֵיהּ וְלֹא שָׁתָה. אָמַר רִבִּי מָנָא. אִילּוּ יָדַע רִבִּי יוֹנָה אַבָּא מִנַּן הֲוָה לָא אִשְׁתֵּה.

אָמַר רִבִּי חוּנָא. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן שֶׁאֵין מִתְרַפִּין מִגִּילּוּי עֲרָיוֹת. וְתַנֵּי כֵן. לְפִיכָךְ הוּתַּר מִכְּלָל שַׁבָּת וְלֹא הוּתַּר מִכְּלָל נַעֲרָה מְאוֹרָסָה. הוּתַּר מִכְּלָל שַׁבָּת. וְלֹא לְהִתְרַפּוֹת. וְדִכְוָותָהּ. לֹא הוּתַּר מִכְּלָל נַעֲרָה מְאוֹרָסָה. אֲפִילּוּ לְהִתְרַפּוֹת. לֹא סוֹף דָּבָר בְּשֶׁאָמַר לוֹ. הֲבֵא לִי אֵשֶׁת אִישׁ. אֶלָּא אֲפִילּוּ לִשְׁמוֹעַ אֶת קוֹלָהּ. כְּהָדָא חַד בַּר נַשׁ רְחַם אִיתָא בְּיוֹמוֹי דְּרִבִּי אֶלְעָזָר וְסִכֵּן. אֲתוֹן שְׁאֲלוֹן לֵיהּ. מָהוּ תֵּיעָבוֹר קוֹמוֹי וְייֵחִי. אָמַר. יְמוּת וְלֹא כֵן. מָהוּ יִשְׁמַע קוֹלָהּ וְלֹא יְמוּת. אָמַר. יְמוּת וְלֹא כֵן. מַה הֲוָות. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי וְרִבִּי יִצְחָק בַּר נָחְמָן. חַד אָמַר. אֵשֶׁת אִישׁ. וְחוֹרָנָה אָמַר. פְּנוּיָה. מָאן דָּמַר. אֵשֶׁת אִישׁ. נִיחָא. וּמָאן דָּמַר. פְּנוּיָה. וְהָא בַּר כּוֹחָא נַגָּרָא רְחַם אִיתָא בְּיוֹמוֹי דְּרִבִּי אֶלְעָזָר וְשָׁרָא לֵיהּ. כָּאן בִּפְנוּיָה וְכָאן בְּאֵשֶׁת אִישׁ. וַאֲפִילּוּ תֵּימַר. כַּאן וְכָאן בִּפְנוּיָה. תִּיפְתַּר שֶׁנָּתַן עֵינָיו בָּהּ עַד שֶׁהִיא אֵשֶׁת אִישׁ. אִית דְּבָעֵי מֵימַר. אִיתָא רַבָּה הֲוָות וְלָא מִנְסָבָה. וְכָל מַה דַּהֲוָה מֵעֲבַד בְּאִיסּוּר הֲוָה מֵעֲבַד. בְּגִין כֵּן אֲסַר לֵיהּ.

אָמַר רִבִּי חֲנִינָה. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן שֶׁאֵין מִתְרַפִּין מִשְּׁפִיכוּת דָּמִים. דִּתַנִּינָן תַּמָּן. יָצָא רוּבּוֹ אֵין נוֹגְעִין בּוֹ. שֶׁאֵין דּוֹחִין נֶפֶשׁ מִפְּנֵי נֶפֶשׁ. לֹא סוֹף דָּבָר בְּשֶׁאָמַר לוֹ. הֲרוֹג אֶת פְּלוֹנִי. אֶלָּא אֲפִילּוּ חֲמוֹס אֶת פְּלוֹנִי. תַּנֵּי. גּוֹי בְּיִשְׂרָאֵל אָסוּר. יִשְׂרָאֵל בְּגוֹי מוּתָּר. רַב חִסְדָּא בָּעֵי. מָהוּ לְהַצִּיל נַפְשׁוֹ שֶׁלְּגִדּוֹל בְּנַפְשׁוֹ שֶׁלְּקָטוֹן. הָתִיב רִבִּי יִרְמְיָה. וְלֹא מַתְנִיתָא הִיא. יָצָא רוּבּוֹ אֵין נוֹגְעִין בּוֹ שֶׁאֵין דּוֹחִין נֶפֶשׁ מִפְּנֵי נֶפֶשׁ. רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב חִסְדָּא. שַׁנְיָיא הִיא תַּמָּן. שֶׁאֵין אַתְּ יוֹדֵעַ מִי הוֹרֵג אֶת מִי.

מַעֲשֶׂה בְּרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן דָּמָה שֶׁנִּשְׁכוֹ נָחָשׁ. וּבָא יַעֲקֹב אִישׁ כְּפַר סָמָא מִשֵּׁם שֶׁל יֵשׁוּ פַּנְדִּירָא לְרָפּוֹתוֹ וְלֹא הִנִּיחַ לוֹ רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. אָמַר לוֹ. אֲנִי מֵבִיא רְאָיָיה שֶׁיְּרַפְּאֵנִי. לֹא הִסְפִּיק לְהָבִיא רְאָיָיה עַד שֶׁמֵּת בֶּן דָּמָה. אָמַר לוֹ רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. אַשְׁרֶיךָ בֶּן דָּמָה. שֶׁיָּצָאתָ בְשָׁלוֹם מִן הָעוֹלָם וְלֹא פָרַצְתָּה גְּדֵירָן שֶׁלַּחֲכָמִים. דִּכְתִיב וּפוֹרֵץ גָּדֵר יִשְּׁכֶנּוּ נָחָשׁ. וְלֹא נָחָשׁ נְשָׁכוֹ. אֶלָּא שֶׁלֹּא יִשְּׁכֶנּוּ נָחָשׁ לְעָתִיד לָבוֹא. וּמַה הֲוָה לֵיהּ מֵימַר. אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם.

רִבִּי בָּא בַּר זַבְדָּא בְּשֵׁם רַב. הֲלָכָה כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. דִּלֹא כֵן. מִי נָתַן שֶׁמֶן וְוֶרֶד לְעָנִי וְלֹא סָךְ.

אֲמַר רִבִּי זְעוּרָה לְרִבִּי יוֹסֵי. חָכֵם רִבִּי לְבַר פְּדָיָה דְּאַתְּ אֲמַר שְׁמוּעָתָא מִן שְׁמֵיהּ. אֲמַר לֵיהּ. רִבִּי יוֹחָנָן אָמְרִין מִשְׁמוֹ. אֲמַר רִבִּי זְעוּרָה לְרִבִּי בָּא בַּר זַבְדָּא. חָכֵם רִבִּי לְרַב דְּאַתְּ אֲמַר שְׁמוּעָתָא מִן שְׁמֵיהּ. אֲמַר לֵיהּ. רַב אָדָא בַּר אַחֲוָא אָמְרִין מִשְׁמוֹ.

פרק טו

הלכה א

משנה: אֵילּוּ קְשָׁרִים שֶׁחַיָּיבִין עֲלֵיהֶן קֶשֶׁר הַגַּמָּלִין וְקֶשֶׁר הַסַּפָּנִים. וּכְשֵׁם שֶׁהוּא חַיָּיב עַל קִשָּׁרָן כָּךְ הוּא חַיָּיב עַל הֲתִּירָן. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר כָּל קֶשֶׁר שֶׁהוּא יָכוֹל לְהַתִּירוֹ בְיָדוֹ אַחַת אֵין חַיָּיבִין עָלָיו׃

הלכה: אֵילּוּ קְשָׁרִים כול׳. מַה קְשִׁירָה הָיְתָה בַמִּשְׁכָּן. שֶׁהָיוּ קוֹשְׁרִין אֶת הַמֵּיתָרִים. וְלֹא לְשָׁעָה הָיְתָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. מִכָּיוָן שֶׁהָיוּ נוֹסְעִין וְחוֹנִין עַל פִּי הַדִּיבּוּר כְּמִי שֶׁהִיא לְעוֹלָם. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. מִכָּיוָן שֶׁהַבְּטִיחָן הַמָּקוֹם שֶׁהוּא מַכְנִיסָן לָאָרֶץ כְּמִי שֶׁהוּא לְשָׁעָה. אָמַר רִבִּי פִּינְחָס. מִתּוֹפְרֵי יְרִיעוֹת לָמְדוּ. נִפְסַק הָיָה קוֹשְׁרוֹ. חָזַר וְנִפְסַק. לַעֲשׂוֹתָן קְשָׁרִים קְשָׁרִים אֵי אֶיפְשַׁר. אֶלָּא חוֹזֵר וּמַתִּיר אֶת הָרִאשׁוֹן. אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה. הָהֵן חַיָּיטָא אוֹמָנָא מְבַלֵּעַ תְּרֵין רֵישֵׁיהּ. וְהֵיידָא אָמְרָה דָא. דְּאָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָא. מֵאוֹרְגֵי יְרִיעוֹת לָמְדוּ. מַה טַעַם. אֹרֶךְ הַיְרִיעָה הָאַחַת. כְּדֵי שֶׁתְּהֵא כוּלָּהּ אַחַת. נִפְסַק הָיָה קוֹשְׁרוֹ. מִכָּיוָן שֶׁהָיָה מַגִּיעַ לָאָרִיג הֲוָה שָׁרֵי לֵיהּ וּמְעִיל לֵיהּ. רִבִּי תַּנְחוּמָא בְשֵׁם רַב חוּנָא. אֲפִילּוּ עֶרֶב שַׁבָּת לֹא הָיָה בוֹ לֹא קֶשֶׁר וְלֹא תְיָימֶת.

תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָא. חוֹתֶל שֶׁלְּתְמָרִים וְפַטְילַיָּיא שֶׁלְּתְמָרִים קוֹרֵעַ וּמַתִּיר. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִקְשׁוֹר.

הלכה ב

משנה: וְיֵשׁ לְךָ קְשָׁרִים שֶׁאֵין חַיָּיבִין עֲלֵיהֶן כְּקֶשֶׁר הַגַּמָּלִין וּכְקֶשֶׁר הַסַּפָּנִין. קוֹשֶׁרֶת אִשָּׁה מַפְתְּחֵי חַלּוּקָהּ וְחוּטֵי סְבָכָה שֶׁל פַּסִיקְיָא וּרְצוּעוֹת מִנְעָל וְסַנְדָּל וְנוֹדוֹת יַיִן וְשֶׁמֶן וּקְדֵירָה שֶׁל בָּשָׂר. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר קוֹשְׁרִין לִפְנֵי בְהֵמָה בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא תֵצֵא. קוֹשְׁרִין דְּלִי בַּפַּסִיקְיָא אֲבָל לֹא בַחֶבֶל וְרִבִּי יְהוּדָה מַתִּיר. כְּלָל אָמַר רִבִּי יְהוּדָה כָּל קֶשֶׁר שֶׁאֵינוֹ שֶׁל קַיָּימָא אֵין חַיָּיבִין עָלָיו׃

הלכה: ב׳. אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה. בְּמַפְתְּחֵי אִימְרָא שֶׁהוּא מַדְבִּיקוֹ לַחֲלּוּק. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. בְּמַפְתֵּחַ חַלּוּק שֶׁהוּא עָשׂוּי כְּמִין שְׁנֵי דַּפִּין. נִשְׁמְטוּ רְצוּעוֹת מִנְעָל וְסַנְדָּל נוֹטֵל וּמַחֲזִיר. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִקְשׁוֹר. חוֹטְמוֹ שֶׁנִּשְׁמַט. אִית תַּנָּיֵי תַּנֵּי. מוּתָּר לְהַחֲזִיר. וְאִית תַּנָּיֵי תַּנֵּי. אָסוּר לְהַחֲזִיר. הֲוֹון בָּעֵיי מֵימַר. מָאן דְּאָמַר. מוּתָּר. בְּשֶׁיֵּשׁ בּוֹ נֶקֶב אֶחָד. מָאן דְּאָמַר. אָסוּר. בְּשֶׁיֵּשׁ

בָּהּ שְׁנֵי נְקָבִים. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. בֵּין זֶה וּבֵין זֶה כְּמָאן דְּאָמַר. כְּשֶׁיֵּשׁ בּוֹ שְׁנֵי נְקָבִים. מָהוּ כְדוֹן. מָאן דְּאָמַר. מוּתָּר. בְּרַפְּין. מָאן דְּאָמַר. אָסוּר. בָּאַפּוּצִים.

מַה חוֹלְקִין עַל רִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב. מִן מַה דְתַנֵּי. מוֹדִין חֲכָמִין לְרִבִּי מֵאִיר בְּחוֹתָמוֹת שֶׁבַּקַּרְקַע שֶׁמְּפַקְפְּקִין בּוֹ וּמַפְקִיעִין וּמַתִּירִין וְחוֹתְכִין. בַּשַּׁבָּת מְפַקְפְּקִין אֲבָל לֹא מַפְקִיעִין וְלֹא מַתִּירִין וְלֹא חוֹתְכִין. בַּכֵּלִים בַּשַּׁבָּת מוּתָּר. וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר בְּיוֹם טוֹב. הַדָא אָמְרָה. אֵין חוֹלְקִין עַל רִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב. אָמַר רִבִּי בָּא. בְּחֶבֶל שָׁחוּל הִיא מַתְנִיתָא. חֶבֶל שֶׁהוּא מְשׁוּחָל.

בַּפְּסִיקְיָא אֲבָל לֹא בַחֶבֶל. רִבִּי יְהוּדָה מַתִּיר. הָא רַבָּנִן לֹא. אֶלָּא בְגִין דְּתַנִּינָן קַדְמֵיתָא בְּשֵׁם רִבִּי יְהוּדָה תַּנִּינָן אוֹף הָדָא בְּשֵׁם רִבִּי יְהוּדָה. כְּלָל אָמַר רִבִּי יְהוּדָה. כָּל קֶשֶׁר שֶׁאֵינוֹ שֶׁלְקַיְימָא אֵין חַיָּבִין עָלָיו רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעוּרָה. כֵּינִי מַתְנִיתָא. כָּל קֶשֶׁר שֶׁאֵינוֹ שֶׁלְקַיְימָא וְהוּא לְשָׁעָה אֵין חַיָּבִין עָלָיו.

הלכה ג

משנה: מְקַפְּלִין אֶת הַכֵּלִים אֲפִילּוּ אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה פְּעָמִים וּמַצִּיעִין אֶת הַמִּיטּוֹת מִלֵּילֵי שַׁבָּת לַשַּׁבָּת אֲבָל לֹא מִשַּׁבָּת לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר מְקַפְּלִין אֶת הַכֵּלִים וּמַצִּיעִין אֶת הַמִּיטּוֹת מִיּוֹם הַכִּפּוּרִים לַשַּׁבָּת. חֶלְבֵּי שַׁבָּת קְרֵיבִין לְיוֹם הַכִּפּוּרִים אֲבָל לֹא שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים קְרֵיבִין בַּשַּׁבָּת. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר לֹא שֶׁל שַׁבָּת קְרֵיבִין לְיוֹם הַכִּפּוּרִים וְלֹא שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים קְרֵיבִין לַשַּׁבָּת׃

הלכה: ג׳. דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי אָמְרֵי. קִיפּוּל בְּשְׁנַיִם אָסוּר. רִבִּי חַגַּי בְשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן. אֵין מְקַפְּלִין בְּשַׁבָּת בִּשְׁנַיִם. וְהֵהֵן דְּמְקַפֵּל עַל סִיפְסָלָה כְּמָאן דְּאִינּוּן תְּרֵין. רִבִּי חַגַּי בְשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן. לֹא נִיתְּנוּ שַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים אֶלָּא לָאֲכִילָה וְלִשְׁתִּייָה. עַל יְדֵי שֶׁהַפֶּה זֶה (טָרִיחַ) [מֵרִיחַ] הִתִּירוּ לוֹ לְעָסוֹק בָּהֶן בְּדִבְרֵי תוֹרָה. רִבִּי בְּרֶכְיָה בְשֵׁם רִבִּי חִייָא בַּר בָּא. לֹא נִיתְּנוּ שַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים אֶלָּא לַעֲסוֹק בָּהֶן בְּדִבְרֵי תוֹרָה. מַתְנִיתָא מְסַיְיעָה בֵּין לָדִין בֵּין לָדִין. כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. אוֹ יוֹשֵׁב וְאוֹכֵל אוֹ יוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בְּדִבְרֵי תוֹרָה. כְּתוּב אֶחָד אוֹמֵר. שַׁבָּת הִוא לַיי. וְכָתוּב אַחֵר אוֹמֵר. עֲצֶרֶת לַיי אֱלֹהֶיךָ. הָא כֵיצַד. תֵּן חֶלֶק לְתַלְמוּד תּוֹרָה וְחֶלֶק לְאֲכוֹל וְלִשְׁתּוֹת. אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ שַׁבָּת לַיי. שְׁבוּת כַּיי. מַה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שָׁבַת מִמַּאֲמַר. אַף אַתְּ שְׁבוּת מִמַּאֲמַר.

מַעֲשֶׂה בְחַסִיד אֶחָד שֶׁיָּצָא לְטַייֵל בְּכַרְמוֹ בַּשַּׁבָּת וְרָאָה שָׁם פִּירְצָה אַחַת וְחָשַׁב לְגַדְּרוֹ בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת. אָמַר. הוֹאִיל וְחָשַׁבְתִּי לְגַדְּרָהּ אֵינִי גוֹדְרָהּ עוֹלְמִית. מַה פָּעַל לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. זִימֵּן לוֹ סוּכָּה אַחַת שֶׁל נַצָּפָה וְעֶלַת לְתוֹכָהּ וּגְדַרְתָּהּ. מִמֶּנָּה הָיָה נִיזּוֹן וּמִמֶּנָּה הָיָה מִתְפַּרְנֵס כָּל יָמָיו.

אָמַר רִבִּי חֲנִינָא. מִדּוֹחַק הִתִּירוּ לִשְׁאוֹל שָׁלוֹם בַּשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי חִייָא בַּר בָּא. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי כַּד הֲוָה חֲמֵי לְאִימֵּיהּ מִשְׁתַּעְיָא סַגִּין הֲוָה אֲמַר לָהּ. אִימָּא. שׁוּבְתָא הִיא. תַּנֵּי. אָסוּר לִתְבוֹעַ צָרְכֵיהֶן בַּשַּׁבָּת. רִבִּי זְעוּרָה שְׁאַל לְרִבִּי חִייָה בַּר בָּא. מָהוּ מֵימַר. רְעֵינוּ פַּרְנְסֵינוּ. אֲמַר לֵיהּ. טוּפּוֹס בְּרָכוֹת כָּךְ הֵן.

תַּנֵּי. מַדִּיחִין כּוֹסוֹת וּקְעָרוֹת וְתַמְחוּיִין מִלֵּילֵי שַׁבָּת לְשַׁחֲרִית מִשַּׁחֲרִית לַחֲצוֹת וּמֵחֲצוֹת לְמִנְחָה. מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעֲלָה אָסוּר. וּבְכוֹסוֹת מוּתָּר. שֶׁאֵין קֶבַע לִשְׁתִּייָה. רִבִּי יִרְמְיָה רִבִּי זְעוּרָה בְּשֵׁם רַב חִייָה בַּר אַשִׁי. אִשָּׁה פִּיקַּחַת מַדַּחְתָּה כוֹס כָּאן קְעָרָה כָּאן תַּמְחוּי כָּאן. נִמְצֵאת מְרַבֶּצֶת בֵּיתָהּ בַּשַּׁבָּת.

רִבִּי זְעוּרָה בְּשֵׁם רַב חִסְדָּא. יוֹם הַכִּפּוּרִים שֶׁחָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת אֵין תּוֹקְעִין. לְאַחַר שַׁבָּת אֵין מַבְדִּילִין. מַה. כְּרִבִּי עֲקִיבָה. בְּרַם כְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל מַבְדִּיל. שֶׁכֵּן חֶלְבֵי שַׁבָּת קְרֵיבִין בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים. אָמַר רִבִּי עָזָרְא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. אֲפִילּוּ כְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל לֹא יַבְדִּיל. כְּלוּם הוּא מַבְדִּיל אֶלָּא לְהַתִּיר לוֹ דָּבָר שֶׁהוּא אָסוּר לוֹ. אִילּוּ הִקְטִיר חֶלְבֵי שַׁבַּת בַּשַּׁבָּת שֶׁמָּא אֵינוֹ מוּתָּר. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל אֲחוֹי דְּרִבִּי בֶּרֶכְיָה. וְיַבְדִּיל. שֶׁכָּךְ הוּא מַתִּיר לְהַדִּיחַ כְּבָשִׁים וּשְׁלָקוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. כְּלוּם הוּא מוּתָּר לְהַדִּיחַ כְּבָשִׁים וּשְׁלָקוֹת לֹא מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעֲלָן. וְיַבְדִּיל מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעֲלָן. מַה נַפְשָׁךְ. כּוֹס אֵין כָּאן. נֵר אֵין כָּאן. בַּמֶּה הוּא מַבְדִּיל. אָמַר רִבִּי אָבוּן. בִּתְפִילָּה.

פרק טז

הלכה א

משנה: כָּל כִּתְבֵי הַקּוֹדֶשׁ מַצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַדְּלֵיקָה בֵּין שֶׁקּוֹרִין בָּהֶן וּבֵין שֶׁאֵינָן קוֹרִין בָּהֶן אַף עַל פִּי שֶׁכְּתוּבִים בְּכָל לָשׁוֹן טְעוּנִים גְּנִיזָה. מִפְּנֵי מָה אֵין קוֹרִין בָּהֶן מִפְּנֵי בִיטּוּל בֵּית הַמִּדְרָשׁ.

הלכה: כָּל כִּתְבֵי הַקּוֹדֶשׁ כול'. מָהוּ בֵּין שֶׁקּוֹרִין בָּהֶן בֵּין שֶׁאֵין קוֹרִין בָּהֶן. בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן טָעִיּוֹת. בֵּין שֶׁאֵין בָּהֶן טָעִיּוֹת. וְהָא תַנֵּי. סֵפֶר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ שְׁתַּיִם שָׁלֹשׁ טָעִיּוֹת בְּכָל דַּף וָדַף מְתַקְּנוֹ וְקוֹרֵא בּוֹ. אַרְבַּע אֵינוֹ קוֹרֵא בּוֹ. מִן מַה דְתַנִּינָן. מִפְּנֵי מָה אֵין קוֹרִין בָּהֶן. מִפְּנֵי בִיטּוּל בֵּית הַמִּדְרָשׁ. הָדָא אָמְרָה. בֵּין תּוֹרָה לִנְבִיאִים. לִכְתֻבֵי הַקּוֹדֶשׁ.

אֵין מַצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַדְּלֵיקָה. מָאן דְּאָמַר. מְטַמְּאִין אֶת הַיָּדַיִם. מַצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַדְּלֵיקָה. וּמָאן דְּאָמַר. אֵין מְטַמְּאִין אֶת הַיָּדַיִם. אֵין מַצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַדְּלֵיקָה. הָתִיבוּן. הֲרֵי עִבְרִי שֶׁכָּתְבוֹ תַּרְגּוּם הֲרֵי אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶת הַיָּדַיִם וּמַצִּילִין אוֹתוֹ מִפְּנֵי הַדְּלֵיקָה. מִן מַה דְתַנִּינָן. אַף עַל פִּי שֶׁכְּתוּבִין בְּכָל לָשׁוֹן טְעוּנִין גְּנִיזָה. הָדָא אָמְרָה. שֶׁמַּצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי

הַדְּלִיקָה. מַתְנִיתָא דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר. אֵין דָּבָר מִשּׁוּם שְׁבוּת שֶׁעוֹמֵד בִּפְנֵי כְתָבֵי הַקּוֹדֶשׁ. מַה פְלִיגִין. תַּמָּן מִפְּנֵי בִזָּיוֹנָן. בְּרַם הָכָא כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁמַּצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַדְּלִיקָה. לְמֵי נִצְרְכָה. לְרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל. אַף עַל גַּב דְּרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר. אַף בַּסְּפָרִים לֹא הִתִּירוּ שֶׁיִּכָּתְבוּ אֶלָּא יְוָונִית. מוֹדֵי הוּא הָכָא שֶׁמַּצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַדְּלִיקָה. מַעֲשֶׂה בְרַבָּן גַּמְלִיאֵל שֶׁהָיָה עוֹמֵד עַל הַבַּנְיָין בְּהַר הַבַּיִת. וְהֵבִיאוּ לוֹ סֵפֶר אִיּוֹב כְּתוּב תַּרְגּוּם. וְאָמַר לַבַּנַּאי וּגְנָזוֹ תַּחַת הַנִּדְבָךְ.

אַף עַל פִּי שֶׁאָמְרוּ אֵין קוֹרִין בְּכִתְבֵי הַקּוֹדֶשׁ אֶלָּא מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעֲלָה. אֲבָל שׁוֹנִין וְדוֹרְשִׁין בָּהֶן. צָרִךְ דָּבָר נוֹטֵל וּבוֹדֵק. דַּלְמָא. רִבִּי וְרִבִּי חִייָא רַבָּא וְרִבִּי יְשׁוּעַאל בֵּירִבִּי יוֹסֵה הָיוּ יוֹשְׁבִין וּפוֹשְׁטִין בִּמְגִילַת קִינוֹת עֶרֶב תִּשְׁעָה בְאָב שֶׁחָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעֲלָה. וְשִׁיירוּ בָהּ אֲלֵ״ף בֵּי״ת אֶחָד. אָמְרוּ. לְמָחָר אָנוּ בָאִין וְגוֹמְרִין אוֹתָהּ. עִם כְּשֶׁרִבִּי נִפְטַר לְבֵיתוֹ נִכְשַׁל בְּאֶצְבָּעוֹ וְקָרָא עַל גַּרְמֵיהּ רַבִּים מַכְאוֹבִים לָרָשָׁע. אָמַר לֵיהּ רִבִּי חִייָה. בְּחוֹבֵינוּ מַטָּתָךְ כֵּן. דִּכְתִיב רוּחַ אַפֵּינוּ מְשִׁיחַ יְיָ נִלְכַּד בְּשִׁחִיתוֹתָם. אָמַר לוֹ רִבִּי יְשׁוּעַאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי. אִילּוּ לֹא הָיִינוּ עוֹסְקִין בָּעִנְיָין כָּךְ הָיָה לָנוּ לוֹמַר. עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שֶׁהָיִינוּ עוֹסְקִין בָּעִנְיָין. וְעָלָה לְבֵיתוֹ וְנָתַן עָלֶיהָ סְפוֹג יָבֵשׁ וְקָשַׁר עָלֶיהָ גְמִי מִבַּחוּץ. אָמַר רִבִּי יְשׁוּעַאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי. מִמֶּנּוּ לְמַדְנוּ שְׁלֹשָׁה דְבָרִים. סְפוֹג אֵינוֹ מְרַפֵּא אֶלָּא מְשַׁמֵּר. גְּמִי שֶׁהוּא מִן הַמּוּכָן. וְאֵין קוֹרִין בִּכְתְבֵי הַקּוֹדֶשׁ אֶלָּא מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעֲלָה.

מַעֲתָּה בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ בֵּית הַמִּדְרָשׁ אַל יִקְרְאוּ. בְּמָקוֹם שֶׁאֵין בֵּית הַמִּדְרָשׁ יִקְרְאוּ. לֵית לָךְ אֶלָּא כְּהָדָא דְתַנֵּי רִבִּי נְחֶמְיָה. דְּתַנֵּי רִבִּי נְחֶמְיָה. מִפְּנֵי מָה אֵין קוֹרִין בִּכְתְבֵי הַקּוֹדֶשׁ אֶלָּא מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעֲלָה. מִפְּנֵי שִׁטְרֵי הֶדְיוֹטוֹת. שֶׁאִם אוֹמֵר אַתְּ לוֹ שֶׁהוּא מוּתָּר. אַף הוּא אוֹמֵר. מַה בְכָךְ שֶׁנִּתְעַסֵּק בִּשְׁטָרוֹתַיי. מִתּוֹךְ שֶׁאַתְּ אוֹמֵר לוֹ שֶׁהוּא אָסוּר. אַף הוּא אוֹמֵר. כִּתְבֵי הַקּוֹדֶשׁ אָסוּר. שִׁטְרֵי הֶדְיוֹטוֹת לֹא כָל שֶׁכֵּן. הָדָא אָמְרָה. שֶׁהַמִּשְׁנָה קוֹדֶמֶת לַמִּקְרָא. וְדָא מְסַייְעָא לְהַהִיא דְתַנֵּי רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. דְּתַנֵּי רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. הָעוֹסֵק בַּמִּקְרָא מִיָּדָה שֶׁאֵינָהּ מִדָּה. הָעוֹסֵק בַּמִּשְׁנָה מִיָּדָה שֶׁנּוֹטְלִין מִמֶּנָּה שָׂכָר. הָעוֹסֵק בַּתַּלְמוּד אֵין לְךָ מִיָּדָה גְּדוֹלָה מִזּוֹ. לְעוֹלָם הֱוֵי רָץ אַחַר הַמִּשְׁנָה יוֹתֵר מִן הַתַּלְמוּד. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. הָדָא דְאַתְּ אָמַר עַד שֶׁלֹּא שִׁיקַּע בּוֹ רִבִּי רוֹב מִשְׁנָיוֹת. אֲבָל מִשֶּׁשִׁיקַּע בּוֹ רִבִּי רוֹב מִשְׁנָיוֹת לְעוֹלָם הֱוֵי רָץ אַחַר הַתַּלְמוּד יוֹתֵר מִן הַמִּשְׁנָה.

בְּרָכוֹת שֶׁכְּתוּב בָּהֶן עִנְיְינוֹת הַרְבֵּה מִן הַתּוֹרָה אֵין מַצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַדְּלִיקָה. מִיכָּן אָמְרוּ. כּוֹתְבֵי בְרָכוֹת שׁוֹרְפֵי תוֹרָה. מַעֲשֶׂה בְאֶחָד שֶׁהָיָה כוֹתֵב בְּרָכוֹת וְהָלַךְ רִבִּי יְשׁוּעַאל לְבוֹדְקוֹ. כֵּיוָן שֶׁהִרְגִּישׁ בְּקוֹל פַּעֲמוֹתָיו שֶׁלְּרִבִּי יְשׁוּעַאל נָטַל תַּכְרִיכָיו שֶׁלִּבְרָכוֹת וּזְרָקָן לְתוֹךְ סֵפֶל שֶׁל

מַיִם. כְּלְשׁוֹן הַזֶּה אָמַר לוֹ. גָּדוֹל עוֹנֶשׁ הָאַחֲרוֹן מִן הָרִאשׁוֹן. אָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. הָדָא אֲגַדְתָּא הָכוֹתְבָהּ אֵין לוֹ חֶלֶק. הַדּוֹרְשָׁהּ מִתְחָרֵךְ. הַשּׁוֹמְעָהּ אֵינוֹ מְקַבֵּל שָׂכָר.

אָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. אֲנָא מִן יוֹמוֹי לָא אִיסְתַּכְּלִית בְּסִפְרָא דַאֲגַדְתָּא. אֶלָּא חַד זְמַן אִסְתַּכְּלִית. אַשְׁכְּחִית כְּתוּב בָּהּ. מֵאָה וְשִׁבְעִים וְחָמֵשׁ פַּרְשִׁיוֹת שֶׁכָּתוּב בַּתּוֹרָה דִּבֵּר אֱמִירָה צִיווּי כְּנֶגֶד שְׁנוֹתָיו שֶׁלְּאָבִינוּ אַבְרָהָם. דִּכְתִיב לָקַחְתָּ מַתָּנוֹת בָּאָדָם. וּכְתִיב הָאָדָם הַגָּדוֹל בָּעֲנָקִים. מֵאָה וְאַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה מִזְמוֹרוֹת שֶׁכְּתוּבוֹת בַּתְּהִילִּים כְּנֶגֶד שְׁנוֹתָיו שֶׁלְּאָבִינוּ יַעֲקֹב. מְלַמֵּד שֶׁכָּל הַקִּילּוּסִין שֶׁיִּשְׂרָאֵל מְקַלְּסִין לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כְּנֶגֶד שְׁנוֹתָיו שֶׁל יַעֲקֹב. שֶׁנֶּאֱמַר וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל. מֵאָה וְעֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה פְּעָמִים שֶׁיִּשְׂרָאֵל עוֹנִין הַלֵּלוּיָהּ. כְּנֶגֶד שְׁנוֹתָיו שֶׁלְּאַהֲרֹן. הַלְלוּ יְהּ הַלְלוּ אֵל בְּקָדְשׁוֹ לְאַהֲרֹן קְדוֹשׁוֹ לְאַהֲרֹן קְדוֹשׁ יְיָ. אֲפִילּוּ כֵן אֲנָא מִתְבְּעִית בַּלֵּילְיָא.

רִבִּי חִייָה בַּר בָּא חֲמָא חַד סֵפֶר דַּאֲגָדָה. אֲמַר. אִי מַה כְתִיב טַבָּאוּת. תִּקְטַע יָדָא דְכָתְבָתָהּ. אֲמַר לֵיהּ חַד. אָבוֹי דְהַהוּא גַּבְרָא כָתְבָהּ. אֲמַר לֵיהּ. כֵּן אֲמַרְתִּי. תִּקְטַע יָדָא דְכָתְבָתָהּ. וַהֲוָות לֵיהּ כֵּן כִּשְׁגָּגָה שֶׁיּוֹצָא מִלִּפְנֵי הַשַּׁלִּיט.

הַגִּילְיוֹנִים וְסִיפְרֵי מִינִין. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. קוֹרֵעַ אַזְכָּרוֹתֵיהֶן וְשׁוֹרְפָן. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. שׁוֹרְפָן הֵן וְאַזְכָּרוֹתֵיהֶן. אָמַר רִבִּי טַרְפוֹן. אֲקַפֵּחַ אֶת בָּנַיי שֶׁאִם יְבוֹאוּ לְבֵיתִי שֶׁאֲנִי שׁוֹרְפָן הֵן וְאַזְכָּרוֹתֵיהֶן. שֶׁאִם יְהֶיֶה הָרוֹדֵף רוֹדֵף אַחֲרַיי שֶׁאֲנִי נִמְלָט לְתוֹךְ בָּתֵּיהֶן שֶׁלְּעֲבוֹדָה זָרָה וְאֵינִי נִמְלָט לְתוֹךְ בָּתֵּיהֶן שֶׁלְּמִינִין. שֶׁעוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה אֵינָן מַכִּירִין אוֹתוֹ וְכוֹפְרִין בּוֹ. אֲבָל הַמִּינִין מַכִּירִין אוֹתוֹ וְכוֹפְרִין בּוֹ. וְעָלֵיהֶן אָמַר דָּוִד הֲלוֹא מְשַׂנְאֶיךָ יְיָ אֶשְׂנָא וגו'. וֶה מִדְרָשׁ דָּרְשׁוּ. וּמַה אִם לְהַטִּיל שָׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ אָמַר הַכָּתוּב. הַשֵּׁם שֶׁנִּכְתַּב בִּקְדוּשָּׁה יִמָּחֶה עַל הַמַּיִם. סִיפְרֵי מִינִין שֶׁמַּטִּילִין אֵיבָה וְתַחֲרוּת וּמַחֲלוֹקֶת בֵּין יִשְׂרָאֵל לַאֲבִיהֶן שֶׁבַּשָּׁמַיִם אֵינוֹ דִין שֶׁיִּשָּׂרְפוּ הֵן וְאַזְכָּרוֹתֵיהֶן.

הלכה ב

משנה: מַצִּילִין תִּיק הַסֵּפֶר עִם הַסֵּפֶר וְתִיק הַתְּפִילִּין עִם הַתְּפִילִּין אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בְּתוֹכָן מָעוֹת. וּלְאֵיכָן מַצִּילִין אוֹתָן לְמָבוֹי שֶׁאֵינוֹ מְפוּלָּשׁ. בֶּן בְּתֵירָה אוֹמֵר אַף לַמְּפוּלָּשׁ:

הלכה: מַתְנִיתָא בְּשֶׁאֵינוֹ טָפוּל לוֹ. אֲבָל אִם הָיָה טָפוּל לוֹ כְּגוּפוֹ הוּא. נִיחָא תִּיק הַסֵּפֶר עִם הַסֵּפֶר. תִּיק תְּפִילִּין עִם הַתְּפִילִּין. רִבִּי חַגַּי בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא שְׁמַע לָהּ מֵהָדָא. חוֹנָה מַלְאַךְ יְיָ סָבִיב לִירֵיאָיו וַיְחַלְּצֵם. וְכֵן הוּא אוֹמֵר. בֵּאדַיִן גּוּבְרַיָּא אִילֵּךְ כְּפִיתוּ בְּסַרְבָּלֵיהוֹן וגו'.

אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בְּתוֹכוֹ מָעוֹת. יֵיבָא כַּיי דְּאָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא אָמַר חִינְנָא קַרְתִּיגֶנָאָה בְּשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. דִּיסִיקְיָא שֶׁיֵּשׁ בְּתוֹכָהּ מָעוֹת נוֹתֵן עָלֶיהָ כִּכָּר וּמְטַלְטְלָהּ.

וּלְאֵיכָן מַצִּילִין אוֹתָן. לְמָבוֹי שֶׁאֵינוֹ מְפוּלָּשׁ. הָא לִמְפוּלָּשׁ לֹא. בְּכָל אָתָר אַתְּ אָמַר. אֵין הַמְהַלֵּךְ כְּמַנִּיחַ. וְכָא אַתְּ אָמַר. הַמְהַלֵּךְ כְּמַנִּיחַ. אֶלָּא בְּזוֹרֵק. תַּמָּן אַתְּ אָמַר. הַזּוֹרֵק פָּטוּר. וְכָא אַתְּ אָמַר. הַזּוֹרֵק חַיָּיב. רִבִּי חִזְקִיָּה בְשֵׁם רִבִּי אָחָא. בְּשֶׁלֹּא עֵירְבוּ אֲנָן קַיָּימִין. בֶּן בְּתֵירָה כְּרִבִּי יְהוּדָה. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. גְּשָׁרִין הַמְפוּלָּשִׁין מְטַלְטְלִין תַּחְתֵּיהֶן בַּשַּׁבָּת. דִּבְרֵי רַבִּי יוּדָה. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין.

הלכה ג

משנה: מַצִּילִין מְזוֹן שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת הָרָאוּי לָאָדָם לָאָדָם הָרָאוּי לַבְּהֵמָה לַבְּהֵמָה. כֵּיצַד נָפְלָה דְלֵיקָה בְּלֵילֵי שַׁבָּת מַצִּילִין מְזוֹן שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת בַּשַּׁחֲרִית מַצִּילִין מְזוֹן שְׁתֵּי סְעוּדוֹת בַּמִּנְחָה מַצִּילִין מְזוֹן סְעוּדָה אַחַת. רִבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר לְעוֹלָם מַצִּילִין מְזוֹן שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת׃

הלכה: רִבִּי בּוּן בַּר חִייָא בְּשֵׁם רִבִּי בָּא בַּר מָמָל. דְּרִבִּי נְחֶמְיָה הִיא. דְּאָמַר. אֵינָן נִיטָּלִין אֶלָּא לְצוֹרֶךְ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. טַעֲמוֹן דְּרַבָּנִן תַּמָּן. כָּל מַה שֶּׁיֵּשׁ בַּבַּיִת מִן הַמּוּכָן. בָּרָם הָכָא אִם אַתָּה אוֹמֵר כֵּן אַף הוּא מַצִּיל מִן הַיּוֹם לְמָחָר. מַתְנִיתָא דְּרִבִּי הונדקס דְּאָמַר. לְעוֹלָם מַצִּילִין מְזוֹן שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת. תִּיפְתָּר בְּשֶׁנָּפְלָה דְלֵיקָה בְלֵילֵי שַׁבָּת עַד שֶׁלֹּא אָכְלָה. בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים מַאי אִיכָּא לְמֵימַר. עַל דַּעְתְּהוֹן דְּרַבָּנִן לֹא יַצִּיל כְּלוּם. כָּל עַמָּא מוֹדוֹ שֶׁמַּצִּילִין מְזוֹן סְעוּדָה אַחַת מִפְּנֵי הַסַּכָּנָה.

תַּנֵּי. מַצִּילִין לַחוֹלֶה וּלְקָטָן בְּבֵינוֹנִית. וּלְרַעֲבָתָן כְּדֵי מְזוֹנוֹ. מְעָרְבִין לַחוֹלֶה וּלְקָטָן כְּדֵי מְזוֹנוֹ. וּלְרַעֲבָתָן בְּבֵינוֹנִית.

תַּנֵּי. אֵין מַעֲרִימִין. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן אָמַר. מַעֲרִימִין. אִית תַּנָּיֵי תַּנֵּי. מַצִּיל וְאַחַר כָּךְ מְזַמֵּן. אִית תַּנָּיֵי תַּנֵּי. מְזַמֵּן וְאַחַר כָּךְ מַצִּיל. מָאן דָּמַר. מַצִּיל וְאַחַר כָּךְ מְזַמֵּן. כְּמָאן דָּמַר. מַעֲרִימִין. וּמָאן דָּמַר. מְזַמֵּן וְאַחַר כָּךְ מַצִּיל. כְּמָאן דָּמַר. אֵין מַעֲרִימִין.

תַּנֵּי. אַף מְכַבִּין לְהַצִּיל. מַתְנִיתָא דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן דְּאָמַר. אֵין דָּבָר מִשּׁוּם שְׁבוּת עוֹמֵד בִּפְנֵי כִתְבֵי הַקּוֹדֶשׁ.

תַּנֵּי. אַף מְטַמְּאִין לְהַצִּיל. וְהָתַנֵּי. בְּכָל קוֹדֶשׁ לֹא תִגַּע. לְרַבּוֹת הַתְּרוּמָה. הִיא תְרוּמָה הִיא מַעֲשֵׂר שֵׁינִי. מַאי כְדוֹן. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה בַּשַּׁבָּת כְּדֶרֶךְ שֶׁעוֹשֶׂה בַחוֹל.

תַּנֵּי. כְּשֵׁם שֶׁמַּצִּילִין מִן הַדְּלֵיקָה כָּךְ מַצִּילִין מִיַּד הַגַּייִס וּמִיַּד הַנָּהָר וּמִיַּד הַמַּפּוֹלֶת וּמִיַּד כָּל דָּבָר שֶׁאוֹבֵד.

הלכה ד

משנה: מַצִּילִין סַל מָלֵא כִכָּרוֹת אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מֵאָה סְעוּדוֹת וְעִיגּוּל שֶׁל דְּבֵילָה וְחָבִית שֶׁל יַיִן וְאוֹמֵר לַאֲחֵרִים בּוֹאוּ וְהַצִּילוּ לָכֶם. אִם הָיוּ פְּקֻחִין עוֹשִׂין עִמּוֹ חֶשְׁבּוֹן לְאַחַר שַׁבָּת. וּלְאֵיכָן מַצִּילִין אוֹתָן לֶחָצֵר הַמְעוֹרֶבֶת. בֶּן בְּתֵירָה אוֹמֵר אַף לְשֶׁאֵינָהּ מְעוֹרֶבֶת׃

הלכה: מַתְנִיתִין דְּרִבִּי יוֹסֵי דְּאָמַר. לְעוֹלָם מַצִּילִין מָזוֹן שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת. מִכֵּיוָן שֶׁכּוּלָּהּ גּוּף אֶחָד כְּמִי שֶׁכּוּלָּהּ סְעוּדָה אַחַת.
וְאוֹמֵר לַאֲחֵרִים בּוֹאוּ וְהַצִּילוּ לָכֶם. שֶׁכֵּן דַּרְכָּן לְהַזְמִין אוֹרְחִין בַּשַּׁבָּת.
אִם הָיוּ פְקֻחִין עוֹשִׂין עִמּוֹ חֶשְׁבּוֹן לְאַחַר הַשַּׁבָּת. תַּמָּן תַּנִּינָן. מַנִּיחַ טַלִּיתוֹ אֶצְלוֹ וְעוֹשֶׂה עִמּוֹ חֶשְׁבּוֹן לְאַחַר שַׁבָּת. תַּמָּן אַתְּ אָמַר. מַשְׁכּוֹנֵיהּ גַּבֵּיהּ. הָכָא מַאי אִית לָךְ. אָמַר רִבִּי אַבָּא מָארִי. לְכָךְ שָׁנִינוּ. נִקְרָא פִּיקֵּחַ.

הלכה ה

משנה: וּלְשָׁם הוּא מוֹצִיא אֶת כָּל כְּלֵי תַשְׁמִישׁוֹ וְלוֹבֵשׁ כָּל מַה שֶּׁהוּא יָכוֹל לִלְבּוֹשׁ וְעוֹטֵף כָּל מַה שֶּׁהוּא יָכוֹל לַעֲטוֹף. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר שְׁמוֹנָה עָשָׂר כֵּלִים. וְחוֹזֵר וְלוֹבֵשׁ וּמוֹצִיא וְאוֹמֵר לָאֲחֵרִים בּוֹאוּ וְהַצִּילוּ עִמִּי:

הלכה: רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר שְׁמוֹנָה עָשָׂר כֵּלִים. וְאֵילּוּ הֵן. מִקְטוֹרֶן נִיקְלִי וּפוּנְדָא וּפִילְיוֹן וּמַעֲפוֹרֶת וְקוֹלְבִּין שֶׁלְּפִשְׁתָּן וְחַלּוּק שֶׁלְצֶמֶר וּשְׁתֵּי אֶמְפִּלְיוֹת שְׁנֵי סַבְּרִיקִין וּשְׁנֵי אַבְּרִיקִין שְׁנֵי מִנְעָלִין וְכוֹבַע שֶׁבִּרְאשׁוֹ וַחֲגוֹר שֶׁבְּמָתְנָיו וְסוּדָרִין שֶׁעַל זְרוֹעוֹתָיו.
וְאוֹמֵר לָאֲחֵרִים בּוֹאוּ וְהַצִּילוּ עִמִּי. שֶׁכֵּן דַּרְכָּן לְהַשְׁאִיל כֵּלִים בַּשַּׁבָּת.

הלכה ו

משנה: רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן נַנָּס אוֹמֵר פּוֹרְסִין עוֹר שֶׁל גְּדִי עַל גַּבֵּי שִׁידָּה תֵּיבָה וּמִגְדָּל שֶׁאָחַז בָּהֶם אֶת הָאוּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְחָרֵךְ. עוֹשִׂין מְחִיצָה בְּכָל הַכֵּלִים בֵּין מְלֵאִים בֵּין רֵיקָנִין בְּשַׁבִּיל שֶׁלֹּא תַעֲבֹר הַדְּלֵיקָה. רִבִּי יוֹסֵי אוֹסֵר בִּכְלֵי חֶרֶס חֲדָשִׁים מְלֵאִים מַיִם שֶׁאֵינָן יְכוֹלִין לְקַבֵּל בָּהֶן אֶת הָאוּר וְהֵן מִתְבַּקְּעִין וּמְכַבִּין אֶת הַדְּלֵיקָה:

הלכה: כֵּינִי מַתְנִיתָא. מְשֻׁיָּאֲחוֹז הָאוּר בָּהֶן. רִבִּי יִרְמְיָה רִבִּי בָּא בַּר מָמָל בְּשֵׁם רַב. סֵפֶר שֶׁאָחַז בּוֹ הָאוּר מִצַּד אֶחָד נוֹתֵן מַיִם מִצַּד הַשֵּׁינִי. וְאִם כָּבָה כָּבָה. אָחַז בּוֹ הָאוּר מִשְּׁנֵי צְדָדִין פּוֹשְׁטוֹ וְקוֹרֵא בּוֹ. וְאִם כָּבָה כָּבָה. טַלִּית שֶׁאָחַז בּוֹ הָאוּר מִצַּד אֶחָד נוֹתֵן מַיִם מִצַּד שֵׁינִי. וְאִם כָּבָה כָּבָה. אָחַז בָּהּ הָאוּר מִשְּׁנֵי צְדָדִין נוֹטְלָהּ וּמִתְעַטֵּף בָּהּ. וְאִם כָּבְתָה כָּבְתָה.
רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זֵירָא. דְּרִבִּי יוֹסֵה הִיא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. הֲוָה סָבְרִינָן מֵימַר. מַה פְּלִיגִין מֵימַר רִבִּי יוֹסֵה וְרַבָּנָן. בְּשֶׁעָשָׂה מְחִיצָה שֶׁלְּכֵלִים. אֲבָל אִם עָשָׂה מְחִיצָה שֶׁל מַיִם לֹא. מִמָּה דְמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. דְּרִבִּי יוֹסֵי הִיא. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילּוּ עָשָׂה מְחִיצָה שֶׁלְּמַיִם הִיא הַמַּחֲלוֹקֶת.

הלכה ז

משנה: נָכְרִי שֶׁבָּא לְכַבּוֹת אֵין אוֹמְרִים לוֹ כַּבֵּה אוֹ אַל תְּכַבֵּה מִפְּנֵי שֶׁאֵין שְׁבִיתָתוֹ עָלֶיךָ. אֲבָל קָטָן שֶׁבָּא לְכַבּוֹת אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ שֶׁכֵּן שְׁשְׁבִיתָתוֹ עָלֶיךָ׃

הלכה: נָכְרִי שֶׁבָּא לְכַבּוֹת. בִּימֵי רִבִּי אִמִּי נָפְלָה דְלֵיקָה בַּכְּפָר. אַפִּיק רִבִּי אִימִּי כְּרוּז בְּשׁוּקֵי דַּאֲרָמָאֵי וְמַר. מָאן דַּעֲבַד לָא מַפְסִיד. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי יוֹסֵה קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. סַכָּנָה הֲיִיתָה. אִם הָיְתָה סַכָּנָה אֲפִילוּ רִבִּי אִמִּי יַטְפֵּי. וְלֹא כֵן תַּנֵּי. כָּל דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ סַכָּנָה אֵין אוֹמְרִין. יֵעָשׂוּ דְבָרִים הַלָּלוּ בַּנָּשִׁים וּבְקְטַנִּים. אֶלָּא אֲפִילוּ בִּגְדוֹלִים אֲפִילוּ בְּיִשְׂרָאֵל. מַעֲשֶׂה שֶׁנָּפְלָה דְלֵיקָה בַּחֲצַר יוֹסֵי בֶּן סִימַאי בְּשִׁיחִין. וְיָרְדוּ בְנֵי קֵיצָרָה שֶׁלְּצִיפּוֹרִין לְכַבּוֹת וְלֹא הִנִּיחַ לָהֶן. אָמַר לָהֶן. הַנִּיחוּ לַגַּבַּאי שֶׁיִּגְבֶּה חוֹבוֹ. מִיַּד קָשַׁר עַלָיו הֶעָנָן וְכִיבָּהוּ. בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת שָׁלַח לְכָל חַד מֵהֶם סֶלַע וּלְאִיפַּרְכוֹס שֶׁלָּהֶן חֲמִשִּׁים דֵּינָר. אָמְרוּ חֲכָמִים. לֹא הָיָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כֵּן. חַד נַפְתּוּי הֲוָה בְּמִגּוּרָה דְּרִבִּי יוֹנָה. נְפִילַת דְּלֵיקָה בְּמִגּוּרָה דְּרִבִּי יוֹנָה. אֲזַל הַהוּא נַפְתּוּיָיה בְּעֵי מְטַפְּיֵיתֵהּ וְלָא שְׁבְקֵיהּ. אֲמַר לֵיהּ. בַּגָּרְךָ מִדְּלִי. אֲמַר לֵיהּ אֵין. וְאִישְׁתִּיזֵיב כּוּלֵּהּ. רִבִּי יוּדָן דִּכְפַר אִימִּי פָּרַס גּוּלְתֵּיהּ עַל גַּדִּישָׁא וְנוּרָא עַרְקָא מִינֵּהּ. אֲבָל קָטָן שֶׁבָּא לְכַבּוֹת אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ. וְלֹא כֵן תַּנֵּי. רָאוּ אוֹתוֹ יוֹצֵא וּמְלַקֵּט עֲשָׂבִים אֵין אַתְּ זָקוּק לוֹ. תַּמָּן אֵין לוֹ צוֹרֶךְ בָּעֲשָׂבִים. בְּרַם הָכָא יֵשׁ לוֹ צוֹרֶךְ כִּיבּוּי.

הלכה ח

משנה: כּוֹפִין קְעָרָה עַל גַּבֵּי הַנֵּר בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא תֶאֱחוֹז בַּקּוֹרָה וְעַל צוֹאָה שֶׁל קָטָן וְעַל עֲקֶרֶב שֶׁלֹּא תִּישָּׁךְ. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה מַעֲשֶׂה בָא לִפְנֵי רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי בָּעֶרֶב וְאָמַר חוֹשְׁשַׁנִי אֲנִי לוֹ מֻחַטָּאת׃

הלכה: כּוֹפִין קְעָרָה עַל גַּבֵּי הַנֵּר. יֵיבָא כַּיי דָּמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּרְבִּי יַנַּאי. אֲנִי לֹא שָׁמַעְתִּי מֵאַבָּא. אֲחוֹתִי אָמְרָה לִי מִשְּׁמוֹ. בֵּיצָה שֶׁנּוֹלְדָה בְיוֹם טוֹב סוֹמְכִין לָהּ בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא תִּתְגַּלְגֵּל. אֲבָל אֵין כּוֹפִין עָלֶיהָ אֶת הַכֶּלִי. שְׁמוּאֵל אָמַר. אַף כּוֹפִין עָלֶיהָ אֶת הַכֶּלִי.

וְעַל צוֹאָה שֶׁל קָטָן. וְלֹא מַאֲכָל תַּרְנוּגְלִין אִינּוּן. אָמַר רִבִּי עוּקְבָּן. תִּיפְתַּר בְּאֵילֵּין רַכִּיכָה. שֶׁלֹּא יָבוֹאוּ לִידֵי מֵירוּחַ.

וְעַל עֲקֶרֶב שֶׁלֹּא תִּישָּׁךְ. מַעֲשֶׂה בָא לִפְנֵי רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי בָּעֶרֶב וְאָמַר חוֹשֵׁשׁ אֲנִי לוֹ מֻחַטָּאת. רִבִּי עוּלָּא אָמַר. שְׁמוֹנָה עָשָׂר שְׁנִין עֲבִיד הֲוֵי יְהִיב בְּהָדָא עֲרֶב וְלָא אֲתָא קוֹמוֹי אֶלָּא אֵילֵּין תְּרֵין עוֹבְדַיָּא. אָמַר. גְּלִיל גְּלִיל. שְׁנַאת הַתּוֹרָה. סוֹפָךְ לַעֲשׂוֹת בְּמִסִּיקִין.

הלכה ט

משנה: נָכְרִי שֶׁהִדְלִיק אֶת הַנֵּר מִשְׁתַּמֵּשׁ לְאוֹרוֹ יִשְׂרָאֵל. וְאִם בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל אָסוּר. מִילָּא מַיִם לְהַשְׁקוֹת בְּהֶמְתּוֹ מַשְׁקֶה אַחֲרָיו יִשְׂרָאֵל וְאִם בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל אָסוּר. עָשָׂה גּוֹי כֶּבֶשׁ

לֵירֵד בּוֹ יוֹרֵד אַחֲרָיו יִשְׂרָאֵל וְאִם בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל אָסוּר. מַעֲשֶׂה בְרַבָּן גַּמְלִיאֵל וּזְקֵנִים שֶׁהָיוּ בָאִין בִּסְפִינָה וְעָשָׂה גּוֹי כֶּבֶשׁ לֵירֵד בּוֹ וְיָרְדוּ בוֹ זְקֵנִים׃

הלכה: לְצוֹרְכוֹ וּלְצוֹרֶךְ יִשְׂרָאֵל. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. שְׁמוּאֵל אִיקְבֵּל גַּבֵּי חַד פַּרְסַיי. אִיטְפֵּי בּוּצִינָא. אֲזַל הַהוּא פַּרְסַיי בְּעָא מִדְלַקְתֵּיהּ. וַהֲפַךְ שְׁמוּאֵל אַפּוֹי. כֵּיוָן דַּחֲזִיתֵיהּ מִתְעַסֵּק בִּשְׁטָרוֹתָיו יְדַע דְּלָא בְגִינֵיהּ אַדְלְקֵהּ. וַהֲפַךְ שְׁמוּאֵל אַפּוֹי. אָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. הָדָא אָמְרָה. לְצוֹרְכוֹ וּלְצוֹרֶךְ יִשְׂרָאֵל אָסוּר. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. שַׁנְיָיא הִיא. שֶׁאֵין מַטְרִיחִין עַל הָאָדָם לָצֵאת מִבֵּיתוֹ. אָמַר רִבִּי אֶלְיעֶזֶר. מִשּׁוּם שֶׁאֵין מַטְרִיחִין עַל הָאָדָם לָצֵאת מִבֵּיתוֹ לָמָּה הֲפַךְ שְׁמוּאֵל אַפּוֹי.

אָמְרוּ לוֹ. מָה אָנוּ לֵירֵד. אָמַר לָהֶן. הוֹאִיל וְלֹא בִשְׁבִילֵינוּ עָשָׂה מוּתָּרִין אָנוּ לֵירֵד.

פרק יז

הלכה א

משנה: כָּל הַכֵּלִים נִיטְּלִין בַּשַּׁבָּת וְדַלְתוֹתֵיהֶן עִמָּהֶן אַף עַל פִּי שֶׁנִּתְפָּרְקוּ בַּשַּׁבָּת וְאֵינָן דּוֹמִין לְדַלְתוֹת הַבַּיִת לְפִי שֶׁאֵינָן מִן הַמּוּכָן׃

הלכה: כָּל הַכֵּלִים נִיטְּלִין בַּשַּׁבָּת כול'. דַּלְתוֹת הַבַּיִת דְּרוּבָה וְדַלְתוֹת הַכֵּלִים דְּרוֹבָן. דַּלְתוֹת הַבַּיִת דְּרוּבָה. שֶׁאַף עַל פִּי שֶׁנִּתְפָּרְקוּ מֵעֶרֶב שַׁבָּת אָסוּר לְטַלְטְלָן בַּשַּׁבָּת. דַּלְתוֹת הַכֵּלִים דְּרוּבָה שֶׁאַף עַל פִּי שֶׁנִּתְפָּרְקוּ בַּשַּׁבָּת נִיטְּלִין בַּשַּׁבָּת.

לְפִי שֶׁאֵינָן מִן הַמּוּכָן. וְאֵין תַּשְׁמִישָׁן אֶלָּא עַל גַּבֵּי קַרְקַע. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. בְּרֹאשׁוֹנָה הָיוּ כָּל הַכֵּלִים נִיטְּלִין בַּשַּׁבָּת. כֵּיוָן שֶׁנֶּחְשְׁדוּ לִהְיוֹת מְחַלְּלִין יָמִים טוֹבִים וְשַׁבָּתוֹת. הָדָא הִיא דְכְתִיב בַּיָּמִים הָהֵמָּה רָאִיתִי בִיהוּדָה דּוֹרְכִים גִּיתוֹת בַּשַּׁבָּת וְעוֹמְסִים עַל הַחֲמֹרִים וגו'. וְאָסְרוּ לָהֶן הַכֹּל. כֵּיוָן שֶׁנִּגְדְּרוּ. הָיוּ מַתִּירִין לָהֶן וְהוֹלְכִין עַד שֶׁהִתִּירוּ לָהֶן אֶת הַכֹּל. חוּץ מִן הַמַּסָּר הַגָּדוֹל וְיָתֵד שֶׁלְּמַחֲרֵישָׁה. רִבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר. אַף הַצִּיפְּרִין. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. אַף הַהוֹגְנִין. מְדוּכָה. אִם יֵשׁ בָּהּ שׁוּם מְטַלְטְלִין אוֹתָהּ. וְאִם לָאו אֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָהּ. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. אִם הָיְתָה מְדוּכָה קְטַנָּה נִיתֶּנֶת עַל גַּבֵּי הַשֻּׁלְחָן הֲרֵי הִיא כִקְעָרָה וּמְטַלְטְלִין אוֹתָהּ בַּשַּׁבָּת. רִבִּי יוֹסֵי רִבִּי אִילָא בְשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. קוֹדֶם לְהַתִּרַת כֵּלִים שָׁנוּ.

תַּמָּן תַּנִּינָן. קְלוֹסְטְרָא. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר. שׁוֹמְטָהּ מִפֶּתַח זוֹ וְתוֹלָהּ בַּחֲבֵירוֹ בַּשַּׁבָּת. רִבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר. הֲרֵי הִיא כְּכָל הַכֵּלִים וּמִיטַּלְטֶלֶת בֶּחָצֵר. דְּבֵי רִבִּי יַנַּאי אָמְרֵי. בְּחָצֵר שֶׁלֹּא עֵירִיבָה הִיא מַתְנִיתָא. אִם בְּחָצֵר שֶׁלֹּא עֵירִיבָה הָדָא הִיא דְתַנִּינָן. הֲרֵי הִיא כְּכָל הַכֵּלִים וּמִיטַּלְטֶלֶת בֶּחָצֵר. רִבִּי יוֹסֵה בְשֵׁם רִבִּי יִרְמְיָה רִבִּי חֲנַנְיָה מַטֵּי בָהּ בְשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. קוֹדֶם

לְהַתָּרַת כֵּלִים שָׁנוּ. (אִי קוֹדֶם לְהַתָּרַת כֵּלִים שָׁנוּ) הָדָא הִיא דְתַנִּינָן. הֲרֵי הִיא כְּכָל הַכֵּלִים וּמִיטַּלְטֶלֶת בָּחָצֵר. כִּשְׁלִשָּׁה כֵלִים הַמִּיטַּלְטְלִין בָּחָצֵר. וְאֵילּוּ הֵן. סַכִּין קְטַנָּה וּמִקְצוֹעַ שֶׁלְּדֵבִילָה וְזוֹמֵילִיסְטָרָא.

חֲצוֹצֶרֶת. תּוֹקֵעַ הַשְּׁלִישִׁית בְּרֹאשׁ הַגַּג וּמַנִּיחָהּ בִּמְקוֹמָהּ. וְלֹא כֶלִי הוּא. אָמַר רִבִּי יוּדָן. קוֹדֶם לְהַתָּרַת כֵּלִים שָׁנוּ.

רִבִּי זְעוּרָא בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. קָנִים וּמַקְלוֹת קוֹדֶם לְהַתָּרַת כֵּלִים שָׁנוּ. לְוָוחִין שֶׁלְּסְפִינָה אֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָן בַּשַּׁבָּת. אִם הָיוּ מְכוּסִין עַל גַּבֵּי כֵלִים אוֹ עַל גַּבֵּי אוֹכְלִין הֲרֵי הֵן כְּכִיסּוּי כָּל הַכֵּלִים וּמְטַלְטְלִין אוֹתָן בַּשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי לָא. אַף עַל גַּב דְּתֵימַר. כְּכִיסּוּי כֵלִים. וְהוּא שֶׁיְּהֵא עֲלֵיהֶן תּוֹאַר כֶּלִי.

כָּל שֶׁנִּיטַּל בִּשְׁנַיִם מְטַלְטְלִין אוֹתָן. בִּשְׁנַיִם בְּאַרְבָּעָה וּבַחֲמִשָּׁה אָסוּר. אָמַר. רִבִּי זְעוּרָא. מִכַּיּוֹן דְּאָתְּ אָמַר. בִּשְׁנַיִם מוּתָּר. אֲפִילּוּ בְּאַרְבָּעָה וּבַחֲמִשָּׁה מוּתָּר. מַה דְּמַר רִבִּי מָנָא. (אָמַר) [בִּימֵי] רִבִּי יוֹסֵה הֲווֹן טַלְיֵיא טְעִינִין סַפְסָלָה דְּרִבִּי יוּדָה בַּר פָּזִי וְסַבַּיָיא מְסַיְּעִין לְהוֹן. רִבִּי לָעְזָר בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. מַעֲשֶׂה הָיָה וְטִילְטְלוּ קָרוֹן שֶׁל בֵּית רִבִּי בַּשַּׁבָּת. וְלָאו כֶלִי הוּא. שֶׁלֹּא תֹאמַר. הוֹאִיל וְאֵין תַּשְׁמִישָׁן אֶלָּא עַל גַּב מְקוֹמָן אֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָן בַּשַּׁבָּת. רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. קוּפּוֹת הַגְּדוֹלוֹת וְסוּגִין הַגְּדוֹלִים מְטַלְטְלִין אוֹתָן בַּשַּׁבָּת. שֶׁלֹּא תֹּאמַר. הוֹאִיל וְתַשְׁמִישָׁן בִּמְקוֹמָן אֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָן. רִבִּי אַבָּא בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. מַכְבֵּשׁ מִיטּוֹת מְטַלְטְלִין אוֹתָן בַּשַּׁבָּת. רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רַב. כּוֹבֶד הָעֶלְיוֹן וְהַתַּחְתּוֹן מְטַלְטְלִין אוֹתָן חוּץ מִן הָעוֹמְדִין. אָמַר רִבִּי בָּא. הָדָא דְתֵימַר בְּעוֹמְדִין שֶׁשָּׁם. אֲבָל בְּעוֹמְדִין שֶׁבָּן מוּתָּר. רִבִּי זְעוּרָה בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם רַב. קָנִים וַחֲבָלִים שֶׁל קוֹרְייס מְטַלְטְלִין אוֹתָן בַּשַּׁבָּת. מַה דְּרִבִּי יוֹסֵה אָמַר. רִבִּי יוֹחָנָן שָׁאַל לְרִבִּי יְהוּדָה בָּן לֵוִי. מָהוּ לְטַלְטֵל כְּלֵי קוֹרְייס בַּשַּׁבָּת. אָמַר לֵיהּ. מְטַלְטְלִין. רִבִּי יוּדָה בָּן פָּזִי לֹא אָמַר כֵּן אֶלָּא רִבִּי יוֹחָנָן שָׁאַל לְרִבִּי יְהוּדָה בָּן לֵוִי. מָהוּ לְטַלְטֵל כְּלֵי קוֹרְייס בַּשַּׁבָּת. אָמַר לֵיהּ. אֵין מְטַלְטְלִין. אָמַר לֵיהּ. לָמָּה. אָמַר לֵיהּ. מִפְּנֵי שֶׁאֵין מְטַלְטְלִין.

הלכה ב

משנה: נוֹטֵל אָדָם קוּרְנָס לִפְצוֹעַ בּוֹ אֱגוֹזִים. קִירְדּוֹם לַחְתּוֹךְ בּוֹ אֶת הַדְּבֵילָה. מְגֵירָה לַגּוֹר בָּהּ אֶת הַגְּבִינָה. מַגְרִיפָה לִגְרוֹף בָּהּ אֶת הַגְּרוֹגְרוֹת. אֶת הָרַחַת וְאֶת הַמַּלְגֵּז לָתֵת עָלָיו לַקָּטָן. אֶת הַכּוּשׁ וְאֶת הַכַּרְכֹּר לִתְחוֹב בּוֹ. מַחַט שֶׁל יָד לִיטּוֹל בָּהּ אֶת הַקּוֹץ וְשֶׁל סַקָּאִין לִפְתּוֹחַ בּוֹ אֶת הַדֶּלֶת׃

הלכה: נוֹטֵל אָדָם קוּרְנָס לִפְצוֹעַ בּוֹ אֱגוֹזִים. הָא שֶׁלֹּא לִפְצוֹעַ בּוֹ לֹא. מַתְנִיתָא דְּרִבִּי נְחֶמְיָה. דְּאָמַר רִבִּי נְחֶמְיָה. אֵין נִיטָּלִין שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ.

רִבִּי בָּא רִבִּי יוּדָא רִבִּי חִינְנָא בַּר שְׁלֶמְיָה בְּשֵׁם רַב. מוֹדִין חֲכָמִים לְרִבִּי נְחֶמְיָה בְּזַיָּירָא וּבְמָזוֹרָה וּבִמְכוּנָה. בְּזַיָּירָא. דּוּ עָצַר בֵּיהּ. בְּמָזוֹרָה. דּוּ חָבִיט בֵּיהּ. בִּמְכוּנָה. דּוּ כְתִישׁ בֵּיהּ. כְּלִי הַמְיוּחָד לְאִיסּוּר מְטַלְטְלִין אוֹתוֹ לְצוֹרֶךְ. לְהֵיתֵר בֵּין לְצוֹרֶךְ בֵּין שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. רְאֵה עַד אֵיכָן הֵיקִילוּ בַּשַּׁבָּת. שֶׁאָפִילוּ דְּבָרִים שֶׁאֵין תַּשְׁמִישָׁן לְשֵׁם שַׁבָּת הִתִּירוּ אוֹתָן לְשֵׁם שַׁבָּת. דָּמַר רִבִּי לָעְזָר. דְּלוּפְקֵי לָמָּה הִיא טְמֵיאָה. מִפְּנֵי שֶׁהַשַּׁמָּשׁ אוֹכֵל עָלֶיהָ. בַּסִּיס דִּידֵיהּ לָמָּה הִיא טְמֵיאָה. מִפְּנֵי שֶׁהַשַּׁמָּשׁ עוֹמֵד עָלֶיהָ. רְאֵה עַד אֵיכָן הֶחֱמִירוּ בְּטוּמְאָה. שֶׁאָפִילוּ דְּבָרִים שֶׁאֵין תַּשְׁמִישָׁן לְשֵׁם טַבָּלָה. טִימְאוּ אוֹתָן לְשֵׁם טַבָּלָה.

אֶת הָרַחַת וְאֶת הַמַּלְגֵּז לְתֵת עָלָיו לִקָּטָן. הַכּוּשׁ וְהַכַּרְכַּד לְתָחוֹב בּוֹ. אָמַר רִבִּי סִימוֹן. שְׁרָא לִי רִבִּי אַבָּהוּ מֵיסַב קִילּוֹרִית בַּשַּׁבָּת. רִבִּי בָּא בַּר כֹּהֵן בְּשֵׁם רַב שִׁשְׁת. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. מַחַט שֶׁל יָד לִיטּוֹל בָּהּ אֶת הַקּוֹץ. דִּלְכֵן מַה בֵּין קוֹץ לָזֶה. רִבִּי בָּא בְעָא קֳמֵי רִבִּי מָנָא. מָהוּ מִיגְבְּלָתָהּ בְּיוֹם טוֹב. אָמַר לֵיהּ. אֵינוֹ אוֹכֵל נֶפֶשׁ.

הלכה ג

משנה: קָנָה שֶׁל זֵיתִים אִם יֵשׁ קֶשֶׁר בְּרֹאשׁוֹ מְקַבֵּל טוּמְאָה. וְאִם לָאו אֵין מְקַבֵּל טוּמְאָה. בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ נִיטָּל בַּשַּׁבָּת׃

הלכה: דְּבֵי רִבִּי יַנַּאי אָמְרֵי. קָנֶה שֶׁהִתְקִינוּ לִהְיוֹת בּוֹדֵק הַזֵּיתִין. כֵּיצַד הָיָה יוֹדֵעַ. אִם מְלוּכְלָךְ בְּמַשֶּׁקֶה בְּיָדוּעַ שֶׁנִּגְמְרָה מְלֶאכֶת הַמַּעֲטָן. וְאִי לֹא. בְּיָדוּעַ שֶׁלֹּא נִגְמְרָה מְלֶאכֶת הַמַּעֲטָן. אָמַר לֵיהּ רִבִּי מָנָא. לֹא תַנֵּי שְׁמוּאֵל אֶלָּא לִהְיוֹת שׁוֹלֶה בּוֹ הַזֵּיתִין. קָנֶה שֶׁהִתְקִינוּ לִהְיוֹת פּוֹקֵק בּוֹ הַחָלוֹן. נֵימַר. אִם הָיָה קָשׁוּר וְתָלוּי פּוֹקְקִין בּוֹ. וְאִילּוּ אֵין פּוֹקְקִין בּוֹ. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. מוּתָּקָן אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ קָשׁוּר וְתָלוּי. וְלֹא כֵן אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מָשְׁכֵנִי חִילְפַּיי וְהַרְאֵנִי נֵגֶר מִשֶּׁל בֵּית רִבִּי קָשׁוּר אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ תָלוּי. אָמַר רִבִּי יוּדָן. מִכֵּיוָן שֶׁנִּיטְּלוּ וְנִיתְּנוּ לְתוֹךְ יָדוֹ נַעֲשָׂה כְמַפְתֵּחַ.

הלכה ד

משנה: כָּל הַכֵּלִים נִיטָּלִין בַּשַּׁבָּת חוּץ מִן הַמַּסָּר הַגָּדוֹל וְיִתֵּד שֶׁל מַחֲרִישָׁה. כָּל הַכֵּלִים נִיטָּלִין לְצוֹרֶךְ וְשֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ. רִבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר אֵין נִיטָּלִין אֶלָּא לְצוֹרֶךְ׃

הלכה: רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם רַב. הֲלָכָה כְּרִבִּי נְחֶמְיָה דְּאָמַר אֵין נִיטָּלִין אֶלָּא לְצוֹרֶךְ. רִבִּי יוֹחָנָן וְרַבָּנִן דְּתַמָּן. חַד אָמַר. לְצוֹרֶךְ. לְצוֹרֶךְ גּוּפוֹ. שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ. שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ גּוּפוֹ. רִבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר אֵינָן נִיטָּלִין אֶלָּא לְצוֹרֶךְ גּוּפוֹ. וְחָרְנָה אָמַר. לְצוֹרֶךְ. לְצוֹרֶךְ גּוּפוֹ וּלְצוֹרֶךְ מְקוֹמוֹ. שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ. שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ גּוּפוֹ וְשֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ מְקוֹמוֹ. רִבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר אֵין נִיטָּלִין אֶלָּא לְצוֹרֶךְ גּוּפוֹ וּלְצוֹרֶךְ מְקוֹמוֹ. תַּנֵּי. אָמַר רִבִּי יוּדָן. לֹא נֶחְלְקוּ בֵּית שַׁמַּי וּבֵית הִלֵּל עַל הַמְּלֵאִין שֶׁמְּטַלְטְלִין אוֹתָן שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ וְעַל הֲרִיקָנִין שֶׁיֵּשׁ בְּדַעְתּוֹ לְמַלּוֹתָן. וְעַל מַה נֶחְלְקוּ. עַל שֶׁאֵין

בְּדַעְתּוֹ לְמַלּוֹתָן. שֶׁבֵּית שַׁמַּי אוֹסְרִין וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין. אַתְיָא דְבֵית שַׁמַּי כְּרִבִּי נְחֶמְיָה. אַתְּ אָמַרְתָּ. הֲלָכָה כְּרִבִּי נְחֶמְיָה. וְלֹא הֲלָכָה כְּבֵית שַׁמַּי.

הלכה ה

משנה: כָּל הַכֵּלִים הַנִּיטָּלִין בַּשַּׁבָּת שִׁבְרֵיהֶן נִיטָּלִין וּבִלְבַד שֶׁיִּהְיוּ עוֹשִׂין מֵעֵין מְלָאכָה. שִׁיבְרֵי עֲרֵיבָה לְכַסּוֹת בָּהֶן אֶת פִּי הֶחָבִית. וְשֶׁל זְכוּכִית לְכַסּוֹת בָּהֶן אֶת פִּי הַפַּךְ. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר וּבִלְבַד שֶׁיִּהְיוּ עוֹשִׂין מֵעֵין מְלַאכְתָּן שִׁיבְרֵי עֲרֵיבָה לָצוּק לְתוֹכָן מִקְפָּה. וְשֶׁל זְכוּכִית לָצוּק בְּתוֹכָן שֶׁמֶן׃

הלכה: תַּמָּן תַּנִּינָן. זְכוּכִית לִגְרוֹד בָּהּ רֹאשׁ הַפַּרְכֹּד. וְהָכָא הוּא אָמַר הָכֵן. רִבִּי אָחָא רִבִּי מַיְישָׁא בְּשֵׁם רַבָּנִן דְּקֵיסָרִי. כָּאן בְּעָבָה כָּאן בְּחַדָּה. וְאִית דְּבָעֵי מֵימַר. כָּאן בִּמְטַלְטֵל. כָּאן בִּמוֹצִיא.

הלכה ו

משנה: הָאֶבֶן שֶׁבַּקִּירוּיָא אִם מְמַלְּאִין בָּהּ וְאֵינָהּ נוֹפֶלֶת מְמַלְּאִין בָּהּ. וְאִם לָאו אֵין מְמַלְּאִין בָּהּ. זְמוֹרָה שֶׁהִיא קְשׁוּרָה בַטָּפִיחַ מְמַלְּאִין בָּהּ בַּשַּׁבָּת׃

הלכה: אֲנָן תַּנִּינָן. הָאֶבֶן בְּתוֹכָהּ. תַּנֵּי דְבֵי רִבִּי. וְהָאוֹכְלִין וְהָאֶבֶן בְּתוֹכָהּ. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר זַבְדִּי בְשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ. אִיתְפַּלְגוֹן רִבִּי חִייָה בַּר יוֹסֵף וְרִבִּי יוֹחָנָן. רִבִּי חִייָה בַּר יוֹסֵף כְּמַתְנִיתִין. רִבִּי יוֹחָנָן כְּהָדָא דְתַנֵּי דְבֵי רִבִּי. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. הָאֶבֶן שֶׁבַּקִּירוּיָה אִם מְמַלִּין בָּהּ וְאֵינָהּ נוֹפֶלֶת. מְמַלִּין בָּהּ. כֵּיוָן שֶׁהִיא אֲפִיצָה לְהּ כְּגוּפָהּ הִיא. וְסֵיפָא פְלִיגָא עַל רִבִּי חִייָא בַּר יוֹסֵף. וְאִם לָאו אֵין מְמַלִּין בָּהּ. אָמַר רִבִּי יוּדָן. כֵּיוָן שֶׁהִיא עֲשׂוּיָה לְהַכְבִּיד נַעֲשֶׂה כִּמְטַלְטֵל קִירוּיָא עַל גַּב הָאֶבֶן. מָה עָבַד לְהּ רִבִּי יוֹחָנָן. נַעֲשֶׂה כִּמְטַלְטֵל קִירוּיָה עַצְמָהּ. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. נוֹטֵל אָדָם בְּנוֹ וְהָאֶבֶן בְּיָדוֹ כֻּלְּכָלָה וְהָאֶבֶן בְּתוֹכָהּ. וְתַנֵּי דְבֵי רִבִּי. הָאֶבֶן וְהָאוֹכְלִין בְּתוֹכָהּ. רִבִּי כֹּהֵן בְּשֵׁם רַבָּנִן דְּתַמָּן. תִּינוֹק עָשׂוּ אוֹתוֹ כְאוֹכְלִין. תַּמָּן אָמְרִין. עָשׂוּ הָאֶבֶן בְּיַד הַתִּינוֹק כְּקַמֵּיעַ מוּמְחֶה בְּיַד תִּינוֹק.

הלכה ז

משנה: רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר פְּקָק הַחַלּוֹן בִּזְמַן שֶׁהוּא קָשׁוּר וְתָלוּי פּוֹקְקִין בּוֹ. וְאִם לָאו אֵין פּוֹקְקִין בּוֹ. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ פּוֹקְקִין בּוֹ׃ כָּל כְּסוּיֵי הַכֵּלִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם בֵּית אֲחִיזָה נִיטָּלִין בַּשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִים בִּכְסוּיֵי הַקַּרְקָעוֹת אֲבָל בִּכְסוּיֵי הַכֵּלִים בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ נִיטָּלִין בַּשַּׁבָּת׃

הלכה: אֵי זֶהוּ נֶגֶר הַנִּגָּרר. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. קָשׁוּר אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ תָלוּי. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מָשְׁכֵנִי חִילְפַּיי וְהַרְאֵנִי נֶגֶר מְשֻׁלְבֵּית רִבִּי קָשׁוּר אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ תָלוּי. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן.

אַתְיָא יְחִידָיָיא דְּהָכָא כִּסְתָמָא דְתַמָּן. וְיְחִידָיָיא דְתַמָּן כִּסְתָמָא דְהָכָא. רִבִּי יוֹסֵי בָּעֵי קוֹמֵי רִבִּי יִרְמְיָה. הֵיךְ עָבְדִין עוֹבָדָא. אָמַר לֵיהּ. מִן מָה דָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מָשְׁכֵנִי חִילְפַּיי וְהַרְאֵנִי נֶגֶר מִשְׁלְבֵּית רִבִּי קָשׁוּר אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ תָלוּי. הָדָא אָמְרָה כְּרִבִּי יוּדָן עָבְדִין עוֹבָדָא. אֲתָא רִבִּי הוּנָא בְשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל. הֲלָכָה כְּרִבִּי יְהוּדָה. עַד שֶׁיְּהֵא קָשׁוּר בַּדֶּלֶת. רִבִּי יַנַּאי רִבִּי אִמִּי אָמַר. עַד שֶׁיְּהֵא קָשׁוּר בַּדֶּלֶת בְּדָבָר שֶׁהוּא יָכוֹל לְהַעֲמִידוֹ. נִינָרְיָיא דְּרִבִּי לָעְזָר הֲווֹ קְטִיר בְּגַמְּי. נְשְׁמַט אִסּוּר. נְקָמְז. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְשֵׁם רַבָּנִן. מְדָרְיהוּ בְרָאשֵׁי אֶצְבְּעוֹתָיו. כָּל כְּסוּיֵי הַכֵּלִים וכו'. אַבָּא בַּר כַּהֲנָא רַב חְיָיה בַּר אַשִׁי בְשֵׁם רַב. הֲלָכָה כְּרִבִּי יוֹסֵי.

פרק יח

הלכה א

משנה: מְפַנִּין אֲפִילוּ אַרְבַּע וְחָמֵשׁ קוּפּוֹת שֶׁל תֶּבֶן וְשֶׁל תְּבוּאָה מִפְּנֵי הָאוֹרְחִין וּמִפְּנֵי בִיטּוּל בֵּית הַמִּדְרָשׁ. אֲבָל לֹא אֶת הָאוֹצָר. מְפַנִּין תְּרוּמָה טְהוֹרָה וּדְמַאי וּמַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן שֶׁנִּיטְּלָה תְרוּמָתוֹ וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי וְהֶקְדֵּשׁ שֶׁנִּפְדּוּ וְהַתּוּרְמוֹס הַיָּבֵשׁ מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַאֲכַל לָעֲנִיִּים. אֲבָל לֹא אֶת הַטֶּבֶל וְלֹא אֶת מַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן שֶׁלֹּא נִיטְּלָה תְרוּמָתוֹ וְלֹא אֶת מַעֲשֵׂר שֵׁנִי וְהֶקְדֵּשׁ שֶׁלֹּא נִפְדּוּ. לֹא אֶת הַלּוּף וְלֹא אֶת הַחַרְדָּל. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל מַתִּיר בַּלּוּף מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַאֲכַל לָעוֹרְבִים:

הלכה: מְפַנִּין אֲפִילוּ אַרְבַּע וְחָמֵשׁ קוּפּוֹת כול'. רִבִּי זְעִירָא שָׁאַל לְרִבִּי יַאשִׁיָה. כַּמָּה הוּא שִׁיעוּר הַקּוּפּוֹת. אָמַר לֵיהּ. נִלְמוֹד סָתוּם מִן הַמְפוֹרָשׁ. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. בְּשָׁלֹשׁ קוּפּוֹת שֶׁל שָׁלֹשׁ שָׁלֹשׁ סְאִין תּוֹרְמִין אֶת הַלִּשְׁכָּה.

תַּמָּן תַּנִּינָן. הַמּוֹצִיא יַיִן כְּדֵי מְזִיגַת הַכּוֹס. רִבִּי זְעִירָא שָׁאַל לְרִבִּי יַאשִׁיָה. כַּמָּה הוּא שִׁיעוּר הַכּוֹסוֹת. אָמַר לֵיהּ. יִלְמוֹד סָתוּם מִן הַמְפוֹרָשׁ. דְּתַנֵּי רִבִּי חִייָה. אַרְבַּע כּוֹסוֹת שֶׁלְּפֶסַח יֵשְׁנָן רְבִיעִית יַיִן אִיטַלְקִי.

מָהוּ לְפַנּוֹת מִן הָאוֹצָר כְּסֵדֶר הַזֶּה. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. וְשָׁוִין שֶׁלֹּא יֵצֵא בָּאוֹצָר. אֲבָל עוֹשֶׂה הוּא שְׁבִיל וְנִכְנָס וְיוֹצֵא.

אִית תַּנָּיֵי תַּנֵּי. מְטַלְטְלִין אֶת הַדִּימוּעַ. אִית תַּנָּיֵי תַּנֵּי. אֵין מְטַלְטְלִין. אָמַר רִבִּי לָעְזָר. מָאן דְּאָמַר. מְטַלְטְלִין. בִּמְדוּמַע בְּתְרוּמָה טְהוֹרָה. וּמָאן דְּאָמַר. אֵין מְטַלְטְלִין. בְּתְרוּמָה טְמֵיאָה. וּבְאוֹתוֹ שֶׁיֵּשׁ בּוֹ כְּדֵי לְהַעֲלוֹת. אֲבָל בְּאוֹתוֹ שֶׁאֵין בּוֹ כְּדֵי לְהַעֲלוֹת לֹא. מָאן תַּנָּא. מְטַלְטְלִין. רִבִּי אֶלִיעֶזֶר. דְּתַנִּינָן. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר. סְאָה שֶׁנִּפְלָה הִיא סְאָה שֶׁעָלָת.

אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. אָדָם עוֹמֵד מֵעֶרֶב שַׁבָּת וְאוֹמֵר. הֲרֵי זוֹ תְרוּמָה לְמָחָר. וְאֵין אָדָם עוֹמֵד עֶרֶב שַׁבָּת בַּשַּׁבָּת וְאוֹמֵר. הֲרֵי זוֹ תְרוּמָה לְמָחָר. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן אוֹמֵר. אֵין אָדָם עוֹמֵד עֶרֶב שַׁבָּת

וְאוֹמֵר. הֲרֵי זוֹ תְרוּמָה לְמָחָר. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. לָגִין טְבוּל יוֹם וּמִילְאָהוּ מִן הֶחָבִית מַעֲשֵׂר טֵבֶל. אִם אָמַר. הֲרֵי זוֹ תְרוּמָה לְמָחָר מִשֶּׁתֶּחְשַׁךְ הֲרֵי זוֹ תְרוּמָה לְמָחָר. אִם אָמַר. הֲרֵי זֶה עֵירוּב. לֹא אָמַר כְּלוּם. פָּתַר לָהּ לְשֶׁעָבַר. וְהָתַנֵּי. רִבִּי חִייָה אוֹמֵר. אִית לָךְ מֵימַר לְשֶׁעָבַר. חָזַר בּוֹ רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן מֵהָדָא. מַאי כְדוֹן. מִכְּבָר לְכְשֶׁאַפְרִישֶׁנָּה. הַגַּע עַצְמָךְ שֶׁהָיְתָה תְרוּמָה טְהוֹרָה. מִכְּבָר לְכְשֶׁאוֹכְלֶינָּה. הַגַּע עַצְמָךְ שֶׁהָיְתָה תְרוּמָה טְמֵיאָה. מִכְּבָר לְשֶׁאַנִּיחֶנָּה בְּזָוִית.

תַּנֵּי. מְטַלְטְלִין אֶחָד תְּרוּמָה טְהוֹרָה וְאֶחָד תְּרוּמָה טְמֵיאָה. אָמַר רִבִּי זְעִירָה. הָדָא אָמְרָה. טֵבֶל שֶׁיֵּשׁ עָלָיו. תְּנֵי. מוּתָּר לְטַלְטְלוֹ. כֵּיצַד עוֹשֶׂה. נוֹתֵן עֵינָיו בְּמִקְצָתוֹ וְאוֹכֵל הַשְּׁאָר.

תַּנֵּי. מְטַלְטְלִין הַחַרְדָּל מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַאֲכָל יוֹנִים. וְאֶת הֶחָצָב מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַאֲכָל צְבָאִים. וְאֶת הַזְּכוּכִית מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַאֲכָל נָעֲמִיוֹת. אָמַר רִבִּי נָתָן. אִם כֵּן יְטַלְטְלוּ הַזְּמוֹרוֹת מִפְּנֵי שֶׁהַפִּילִין אוֹכְלִין אוֹתָן.

רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל מַתִּיר בַּלּוּף מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַאֲכַל לָעוֹרְבִים. מָה אֲנָן קַיְימִין. אִם בְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ מֵאוֹתוֹ הַמִּין וְאוֹתוֹ הַמִּין מָצוּי בַּשּׁוּק. דִּבְרֵי הַכֹּל מוּתָּר. אִם בְּשֶׁאֵין לוֹ מֵאוֹתוֹ הַמִּין וְאֵין אוֹתוֹ הַמִּין מָצוּי בַּשּׁוּק. דִּבְרֵי הַכֹּל אָסוּר. אֶלָּא כִּי נָן קַיְימִין. בְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ מֵאוֹתוֹ הַמִּין וְאֵין אוֹתוֹ הַמִּין מָצוּי בַּשּׁוּק. רַבָּנִן אָמְרִין. מִכַּיוָן שֶׁאֵין אוֹתוֹ הַמִּין מָצוּי בַּשּׁוּק כְּמִי שֶׁאֵין לוֹ מֵאוֹתוֹ הַמִּין. וְרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר. מִכַּיוָן שֶׁיֵּשׁ לוֹ מֵאוֹתוֹ הַמִּין כְּמִי שֶׁאוֹתוֹ הַמִּין מָצוּי בַּשּׁוּק.

אָמַר רִבִּי זְעִירָה. לֹא אַתְיָא אֶלָּא כְּרִבִּי חֲנִינָא. דְּאָמַר. עוֹלִין הָיִינוּ עִם רִבִּי לְחַמַּת גָּדֵר וְהָיָה אוֹמֵר לָנוּ. בָּרְרוּ לָכֶם חֲלוּקֵי אֲבָנִים וְאַתֶּם מוּתָּרִין לְטַלְטְלָם לְמָחָר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. שַׁנְיָיא הִיא הָכָא שֶׁהוּא כְּכִסֵּא.

הלכה ב

משנה: חֲבִילֵי קַשׁ וַחֲבִילֵי עֲצִים וַחֲבִילֵי זְרָדִין אִם הִתְקִינָן לְמַאֲכַל בְּהֵמָה מְטַלְטְלִין אוֹתָן. וְאִם לָאו אֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָן. כּוֹפִין אֶת הַסַּל לִפְנֵי הָאֶפְרוֹחִין כְּדֵי שֶׁיַּעֲלוּ וְשֶׁיֵּרְדוּ. תַּרְנְגוֹלֶת שֶׁבָּרְחָה דּוֹחִין אוֹתָהּ עַד שֶׁתִּיכָּנֵס. וּמְדַדִּין עֲגָלִים וּסְיָיחִים בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְהָאִשָּׁה מְדַדָּה אֶת בְּנָהּ. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה אֵימָתַי בִּזְמַן שֶׁהוּא נוֹטֵל רַגְלוֹ אַחַת וּמַנִּיחַ אֶחָת. אֲבָל אִם הָיָה גוֹרֵר אָסוּר:

הלכה: הָתִיב רִבִּי לָעְזָר. וְהָתַנִּינָן. חֲבִילֵי קַשׁ. וְקַשׁ לֹא כְמִפּוּזָר הוּא. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל מָאן דְּמַר. כָּל הַמְּיוּחָד לְאִיסּוּר אָסוּר. דְּתַנִּינָן. הָאֶבֶן שֶׁעַל פִּי הֶחָבִית מֻתָּרָה עַל צַדָּהּ וְנוֹפֶלֶת. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב חִייָה בַּר אַשִׁי. פָּתַר לָהּ בְּשׁוֹכַחַ. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל מָאן דְּמַר. כָּל הַמְּיוּחָד לְאִיסּוּר אָסוּר. דְּתַנִּינָן. כּוֹפִין סַל לִפְנֵי הָאֶפְרוֹחִין שֶׁיַּעֲלוּ וְשֶׁיֵּרְדוּ. וְתַנֵּי עֲלָהּ.

עָלוּ מֵאֵילֵיהֶן אָסוּר לְטַלְטְלָהּ. אָמַר רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא. תִּיפְתָּר בְּמָאוּס. אָמַר לֵיהּ. וְהָתַנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. אֲפִילּוּ סְאָה אֲפִילּוּ תַּרְקַב. אִית לָךְ מֵימַר. סְאָה וְתַרְקַב מְאוּסִין הֶן.

הלכה ג

משנה: אֵין מְיַיחֲדִין אֶת הַבְּהֵמָה בְּיוֹם טוֹב אֲבָל מְסַעֲדִין. וּמְיַיחֲדִין אֶת הָאִשָּׁה בַּשַּׁבָּת וְקוֹרִין לָהּ חֲכָמָה מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וּמְחַלְּלִין עָלֶיהָ אֶת הַשַּׁבָּת. וְקוֹשְׁרִים אֶת הַטִּיבּוּר. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר אַף חוֹתְכִין. וְכָל צָרְכֵי מִילָה עוֹשִׂין בַּשַּׁבָּת׃

הלכה: אֵין מְיַיחֲדִין אֶת הַבְּהֵמָה וכו׳. אִי זֶהוּ הַסִּיּוּעַ. מֵבִיא יַיִן וְנוֹפֵחַ לְתוֹךְ חוֹטְמוֹ. וְנוֹתֵן יָדוֹ לְמַטָּה וּמְקַבְּלוֹ. וְשׁוֹמֵט דַּדֶּיהָ וְנוֹתֵן לְתוֹךְ פִּיו. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. אַף מְרַחֲמִין עַל הַבְּהֵמָה בְּיוֹם טוֹב. כֵּיצַד עוֹשֶׂה. נוֹתֵן גּוּשׁ שֶׁלְמֶלַח עַל רַחְמָהּ וְהִיא רוֹצָה לְהַנִּיק בְּנָהּ.

וְקוֹרִין לָהּ חֲכָמָה מִמָּקוֹם לְמָקוֹם. כַּיי דְתַנִּינָן תַּמָּן. וְלֹא זוֹ בִלְבַד אֶלָּא אֲפִילּוּ חֲכָמָה הַבָּאָה לְיַלֵּד.

וּמְחַלְּלִין עָלֶיהָ אֶת הַשַּׁבָּת. שְׁמוּאֵל אָמַר. עוֹשִׂין לָהּ מְדוּרָה אֲפִילּוּ בְתָקוּפַת תַּמּוּז.

וְקוֹשְׁרִים אֶת הַטִּיבּוּר. כְּהָדָא אַמְתֵּיהּ דְּבַר קַפָּרָא נַפְקָא מְיַיחֲדָה בַּשַּׁבָּת. אֲתַת וּשְׁאֲלַת לְרִבִּי. אָמַר לָהּ. אֲזַלוֹן וּשְׁאָלוֹן לַחַייְתָא. אָמְרָה לֵיהּ. לֵיכָּא חַייָא. אֲמַר לָהּ. זִילִי עִיבִידִי כְּמִנְהָגֵךְ. אָמְרָה לֵיהּ. לֵיכָּא מִנְהָג. אֲמַר לָהּ. אֵיזִילִי חַתִּיךְ. כְּרִבִּי יוֹסֵי.

כֵּינִי מַתְנִיתָא. וְכָל צוֹרְכֵי חַייָה נַעֲשִׂין בַּשַּׁבָּת. תַּנֵּי. הַשִּׁילְיָא הַזֹּאת בַּשַּׁבָּת עֲשִׂירִין טוֹמְנִין אוֹתָן בְּשֶׁמֶן. וְהָעֲנִיִּים טוֹמְנִין אוֹתָן בְּתֶבֶן וְחוֹל. אֵילּוּ וְאֵילּוּ טוֹמְנִין אוֹתָן בָּאָרֶץ כְּדֵי לִיתֵּן עֵרְבוֹן לָאָרֶץ.

פרק יט

הלכה א

משנה: רִבִּי אֶלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִם לֹא הֵבִיא כְּלִי מֵעֶרֶב שַׁבָּת מְבִיאוֹ בַשַּׁבָּת מְגוּלֶּה וּבִסַּכָּנָה מְכַסֶּהוּ עַל פִּי עֵדִים. וְעוֹד אָמַר רִבִּי אֶלִיעֶזֶר כּוֹרְתִין עֵצִים לַעֲשׂוֹת פֶּיחָמִים לַעֲשׂוֹת בָּרֶזֶל. כְּלָל אָמַר רִבִּי עֲקִיבָה כָּל מְלָאכָה שֶׁאֶיפְשָׁר לָהּ לֵעָשׂוֹת מֵעֶרֶב שַׁבָּת אֵינָהּ דּוֹחָה אֶת הַשַּׁבָּת. מִילָה שֶׁאֵי אֶיפְשָׁר לָהּ לֵעָשׂוֹת מֵעֶרֶב שַׁבָּת דּוֹחָה אֶת הַשַּׁבָּת׃

הלכה: רִבִּי אֶלִיעֶזֶר אוֹמֵר. אִם לֹא הֵבִיא כְּלִי כול׳. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הֲווֹינָן סָבְרִין מֵימַר. בְּכָל הַדְּבָרִים חָלוּק רִבִּי אֶלִיעֶזֶר. מִמַּה שֶׁצָּרַךְ רִבִּי אֶלִיעֶזֶר לְדרוֹשׁ בִּיכּוּרִין. מַה בִּיכּוּרִין שֶׁנֶּאֱמַר בָּעוֹמֶר דּוֹחִין הַשַּׁבָּת. אַף בִּיכּוּרִין שֶׁנֶּאֱמַר בִּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם דּוֹחִין אֶת הַשַּׁבָּת. הָדָא

אָמְרָה. לֹא בְכָל הַדְּבָרִים חָלוּק רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. בְּכָל הַדְּבָרִים חָלוּק רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְלָמָּה צָרַךְ רִבִּי אֱלִיעֶזֶר לִדְרוֹשׁ בִּיכּוּרִין בִּיכּוּרִין. אֶלָּא עַל יְדֵי שֶׁעִיקֵּר דְּחִייָתָן שַׁבָּת וּמַכְשִׁירֵיהֶן מֵלְאכָה. תְּתִיבוֹן. וְהָתַנֵּי. לוּלָב וּמַכְשִׁירָיו דּוֹחִין אֶת הַשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. לַהֲבִיאוֹ מֵרֹאשׁ הַדֶּקֶל. וְהָתַנֵּי. שׁוֹפָר וּמַכְשִׁירָיו דּוֹחִין אֶת הַשַּׁבָּת. לַהֲבִיאוֹ מִחוּץ לִתְחוּם. וְתַנֵּי כֵן. אֵין מְגָרְדִין וְלֹא מְגָרְדִין וְלֹא מְפָרְכִין. תַּנֵּי בְּשֵׁם רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. לוּלָב וּמַכְשִׁירָיו דּוֹחִין אֶת הַשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. סָלְקַת מַתְנִיתָא. תַּנֵּי. מַעֲשֶׂה הָיָה וְהוֹרָה רִבִּי כְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. חֲבוּרָה הָיְתָה מַקְשָׁה. מַה רָאָה רִבִּי לְהַנִּיחַ דִּבְרֵי חֲכָמִים וְלַעֲשׂוֹת כְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר. אָמַר רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. שְׁאַלְנוּ אֶת רִבִּי יְהוּדָה הַגּוֹזֵר וְאָמַר לָנוּ. בְּמָבוֹי שֶׁאֵינוֹ מְפוּלָּשׁ. כְּהָדָא תַנִּינָן. אָסוּר לְטַלְטֵל מִתּוֹכוֹ לַבָּתִּים וּמִן הַבָּתִּים לְתוֹכוֹ. אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ. קַיְימְתִּיהּ בְּתִינוֹק וּבְאִוְזֶמָל שֶׁשָּׁבְתוּ בְּמָבוֹי. וְאֵינוֹ אָסוּר לְטַלְטְלוֹ בְּכָל הַמָּבוֹי.

בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. כְּמַה דְאַתְּ מַר בְּכֵלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְכָל הֶחָצֵר מְטַלְטְלִין אוֹתָן בְּכָל הֶחָצֵר. וְדִכְוָותָהּ כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְמָבוֹי מְטַלְטְלִין אוֹתָן בְּכָל הַמָּבוֹי. בְּשַׁבָּת שְׁאָלוֹן לֵיהּ וְלֹא אֲגִיבוֹן. דְּלָא הֲוָה רִבִּי יוֹסֵי אָמַר אֶלָּא כָּל מִילָּה בְאַתְרָהּ. כַּד אֲתוֹן לְעֵירוּבִין אָמַר לוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְמָבוֹי מְטַלְטְלִין אוֹתָן בְּכָל הַמָּבוֹי. וְדִכְוָותָהּ כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְחָצֵר מְטַלְטְלִין אוֹתָן בְּכָל הֶחָצֵר. רַב אָמַר. אֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָן אֶלָּא בְאַרְבַּע אַמּוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. רַב כְּדַעְתֵּיהּ וְרִבִּי יוֹחָנָן כְּדַעְתֵּיהּ. רִבִּי יוֹחָנָן דּוּ אָמַר. קוֹרָה בְלֹא שִׁיתּוּף מַתָּרֶת. הוּא דְאָמַר. מְטַלְטְלִין אוֹתָן בְּכָל הַמָּבוֹי. רַב דּוּ אָמַר. אֵין קוֹרָה מַתָּרֶת בְּלֹא שִׁיתּוּף. הוּא דְאָמַר. אֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָן אֶלָּא בְאַרְבַּע אַמּוֹת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן לְאֵי זֶה דָּבָר מִשְׁתַּתְּפִין בְּכָל הַמָּבוֹי. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. כְּדֵי לַעֲשׂוֹת כָּל הָרְשׁוּיוֹת אַחַת.

רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. סַכִּין שֶׁלְּמִילָה עוֹשֶׂה לָהּ חוֹלָה וּמֵבִיאָהּ. בַּר מָרִינָה הֲוָה לֵיהּ עוֹבְדָא. שְׁאִיל לְרִבִּי סִימוֹן וּשְׁרָא. שְׁאַל לְרִבִּי אִמִּי וַאֲסַר. וְאִיקְפַּד רִבִּי סִימוֹן. וְלֹא כֵן תַּנֵּי. נִשְׁאַל לְחָכָם וְהִתִּיר. יִשְׁאַל לְחָכָם אַחֵר שֶׁמָּא יֶאֱסֹר. אָמַר רִבִּי יוּדָן. הָכֵין הֲוָה עוֹבְדָא. שְׁאַל לְרִבִּי אִמִּי וַאֲסַר לֵיהּ. לְרִבִּי סִימוֹן וּשְׁרָא. אִיקְפַּד רִבִּי אִמִּי. כְּהָדָא דְתַנֵּי. נִשְׁאַל לְחָכָם וְאָסַר. אַל יִשְׁאַל לְחָכָם אַחֵר שֶׁמָּא יַתִּיר.

בֵּימֵי רִבִּי יִרְמְיָה אִנְשׁוֹן מַפְתְּחֵייהּ דְּסִדְרָא רוֹבָה. אָתוֹן וּשְׁאָלוֹן לֵיהּ. אָמַר לוֹן. כַּד תֶּחֱמוֹן שְׁטָפָא עָבַר אַיְיתִינוֹן דֶּרֶךְ חוֹלָה. חֲייֵלֵיהּ דְּרִבִּי יִרְמְיָה מֵהָדָא. כָּל חוֹלָה שֶׁנַּעֲשֵׂית בֵּין לְדַעַת בֵּין שֶׁלֹּא לְדַעַת הֲרֵי זוֹ חוֹלָה.

רִבִּי יוּדָה בַּר פָּזִי הוֹרֵי לְהָבִיאָן דֶּרֶךְ מִנְעָלִין. רִבִּי חִינְנָא בַּר פַּפָּא הוֹרֵי לַעֲשׂוֹת חוֹלָה וְלַהֲבִיאָן דֶּרֶךְ מִנְעָלִין. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר אֲבְדּוּמָא הֲוָה לֵיהּ עוֹבְדָא לְמִיגְזוֹר לְרַב שֶׁשָּׁעָה

בְּרִיהּ. אַנְשׁוֹן מַייְתֵי אוּזְמֵל. שָׁאַל לְרִבִּי מָנָא. אָמַר לוֹ. יְדָחֶה לְמָחָר. שָׁאַל לְרִבִּי יִצְחָק בַּר אֶלְעָזָר. אָמַר לוֹן. מִישְׁחוֹק קוֹנְדִיטוֹן לָא אַנְשֵׁיתוֹן וּמַייְתֵי אוּזְמֵיל אַנְשֵׁיתוֹן. יְדָחֶה לְמָחָר. רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב חוּנָה. מַתְנִיתִין אָמְרָה כֵן שֶׁאָסוּר לַעֲשׂוֹת חוֹלָה. דְּתַנִּינָן. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִם לֹא הֵבִיא כְלִי מֵעֶרֶב שַׁבָּת מְבִיאוֹ בַשַּׁבָּת מְגוּלֶּה. שֶׁאִם אוֹמֵר אַתְּ כֵּן שֶׁמּוּתָּר לַעֲשׂוֹת. אַף הוּא אֵינוֹ מוֹצֵא לַעֲשׂוֹת חוֹלָה וּמְבִיאוֹ.

שָׁאֲלוּ לְהַלֵּל הַזָּקֵן. מַה לַּעֲשׂוֹת לָעָם שֶׁלֹּא הֵבִיאוּ סַכִּינֵיהֶן עִמָּהֶם. אָמַר לָהֶן. הֲלָכָה שָׁמַעְתִּי וְשָׁכַחְתִּי. אֶלָּא הַנִּיחוּ לָהֶן לְיִשְׂרָאֵל. אִם אֵינָן נְבִיאִים בְּנֵי נְבִיאִים הֵן. מִיָּד כָּל מִי שֶׁהָיָה פִּסְחוֹ טָלֶה הָיָה תּוֹחֲבָהּ בְּגִיזָתָהּ. גְּדִי הָיָה קוֹשְׁרוֹ בְקַרְנָיו. וְנִמְצְאוּ פִּסְחֵיהֶן מְבִיאִין סַכִּינֵיהֶן עִמָּהֶן. כֵּיוָן שֶׁרָאָה מַעֲשֶׂה נִזְכַּר הֲלָכָה. אָמַר לָהֶן. כָּךְ שָׁמַעְתִּי מִפִּי שְׁמַעְיָה וְאַבְטַלְיוֹן.

רִבִּי זְעִירָה בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. כָּל תּוֹרָה שֶׁאֵין לָהּ בָּיִת אָב אֵינָהּ תּוֹרָה. תַּמָּן תַּנִּינָן. רָכַב עָלֶיהָ. נִשְׁעַן עָלֶיהָ. נִתְלָה עָלֶיהָ. עָבַר בָּהּ נָהָר. קִיפֵּל עָלֶיהָ הַמּוֹסִירָה. נָתַן טַלִּיתוֹ עָלֶיהָ. פְּסוּלָה. הָדָא יַלְפָּה מֵהַהִיא וְהַהִיא יַלְפָּה מֵהָדָא. הָדָא יַלְפָּה מֵהַהִיא. שֶׁאִם תְּלָה בָהּ סַכִּין לְשׁוֹחֲטָהּ כְּשֵׁירָה. וְהַהִיא יַלְפָּה מֵהָדָא. שֶׁכָּל עֲבוֹדָה שֶׁהִיא לְשֵׁם קֳדָשִׁים אֵינָהּ עֲבוֹדָה. וַיַּתִּירוּ לָהֶן עַל יְדֵי חוֹלָה. אֶלָּא כְּרִבִּי אִמִּי. וַאֲפִילוּ תֵּימַר כְּרִבִּי סִימוֹן. כְּשֵׁם שֶׁנֶּעֱלְמָה זוֹ כָּךְ נֶעֱלְמָה זוֹ. אָמַר רִבִּי אַבִּין. וַהֲלֹא אֵי אֶיפְשַׁר לִשְׁנֵי שְׁבוּעוֹת שֶׁלֹּא חָל אַרְבָּעָה עָשָׂר לִהְיוֹת בְּשַׁבָּת. וְלָמָּה נֶעֱלְמָה הֲלָכָה מֵהֶן. כְּדֵי לִיתֵּן גְּדוּלָּה לְהַלֵּל.

תַּנֵּי. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר. כְּשֵׁם שֶׁהַשְּׁחִיטָה דּוֹחָה שַׁבָּת כָּךְ מַכְשִׁירֵי שְׁחִיטָה דּוֹחִין אֶת הַשַּׁבָּת. אָמַר לוֹ רִבִּי עֲקִיבָה. לֹא. אִם אָמַרְתָּ בִּשְׁחִיטָה שֶׁאֵי אֶיפְשַׁר לֵיעָשׂוֹת מֵעֶרֶב שַׁבָּת. תֹּאמַר בְּמַכְשִׁירֵי שְׁחִיטָה שֶׁאֶיפְשַׁר לַעֲשׂוֹתָן מֵעֶרֶב שַׁבָּת. אָמַר לוֹ רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. אֵימוֹרֵי צִיבּוּר יוֹכִיחוּ. שֶׁיָּכוֹל לַעֲשׂוֹתָן מֵעֶרֶב שַׁבָּת וְדוֹחִין אֶת הַשַּׁבָּת. מַה לִּי מַכְשִׁירֵי שְׁחִיטָה לִפְנֵי שְׁחִיטָה. מַה לִּי מַכְשִׁירֵי שְׁחִיטָה לְאַחַר שְׁחִיטָה. אָמַר לוֹ רִבִּי עֲקִיבָה. מַה לִּי מַכְשִׁירֵי שְׁחִיטָה לְאַחַר שְׁחִיטָה שֶׁכְּבָר דָּחַת שְׁחִיטָה אֶת הַשַּׁבָּת. יִדְחוּ מַכְשִׁירֵי שְׁחִיטָה לִפְנֵי שְׁחִיטָה שֶׁעֲדַיִין לֹא דָחַת שְׁחִיטָה אֶת הַשַּׁבָּת. דָּבָר אַחֵר. שֶׁמָּא יִמְצֵא הַזָּבַח פָּסוּל וְנִמְצָא דוֹחֶה שַׁבָּת בְּלֹא שְׁחִיטָה.

גַּבֵּי תִּינוֹק מַה אִית לָךְ. שֶׁמָּא יֶחֱלֶה תִּינוֹק וְנִמְצָא דוֹחֶה שַׁבָּת בְּלֹא מִילָה. הָתִיבוּן. הֲרֵי מְזַבֵּחַ שֶׁנָּפַל בַּשַּׁבָּת הֲרֵי אֵינוֹ רָאוּי לִיבָּנוֹת בַּשַּׁבָּת. מִין מְזַבֵּחַ רָאוּי לִיבָּנוֹת מֵאֶתְמוֹל. הַגַּע עַצְמָךְ שֶׁנּוֹלְדָה לוֹ יַבּוֹלֶת. הֲרֵי אֵינוֹ רָאוּי לְחוֹתְכָהּ בַּשַּׁבָּת. מִין יַבּוֹלֶת רָאוּיָה לִיחָתֵךְ מֵאֶתְמוֹל. הַגַּע עַצְמָךְ שֶׁחָל אַרְבָּעָה עָשָׂר לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת. הֲרֵי אֵינוֹ רָאוּי לְהַזּוֹת בַּשַּׁבָּת. מִין הַזָּיָיה רְאוּיָה לְהַזּוֹת מֵאֶתְמוֹל.

הלכה ב

משנה: עוֹשִׂין כָּל צוֹרְכֵי מִילָה מוֹלִין וּפוֹרְעִין וּמוֹצְצִין וְנוֹתְנִין עָלֶיהָ אִסְפְּלָנִית וְכַמּוֹן. אִם לֹא שָׁחַק מֵעֶרֶב שַׁבָּת לוֹעֵס בְּשִׁנָּיו וְנוֹתֵן. אִם לֹא טָרַף יַיִן וְשָׂמָן נוֹתֵן זֶה לְעַצְמוֹ וְזֶה לְעַצְמוֹ. אֵין עוֹשִׂין לָהּ חֻלָּק לְכַתְּחִילָּה אֲבָל כּוֹרֵךְ עָלֶיהָ סְמַרְטוּט. אִם לֹא הִתְקִין מֵעֶרֶב שַׁבָּת כּוֹרֵךְ עַל אֶצְבָּעוֹ וּמֵבִיא אֲפִילוּ מֵחָצֵר אַחֶרֶת׃

הלכה: הַמּוֹל יְמוֹל. מֵיכָן לִשְׁנֵי מִילוֹת. אַחַת לְמִילָה וְאַחַת לִפְרִיעָה. אַחַת לְמִילָה וְאַחַת לְצִיצִים. עַד כְּדוֹן כְּרִבִּי עֲקִיבָה דּוּ אָמַר. לְשׁוֹנוֹת רִיבּוּיִין הֵן. כְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל דּוּ אָמַר. לְשׁוֹנוֹת כְּפוּלוֹת הֵן. הַתּוֹרָה דִּבְּרָה כְדַרְכָּהּ. הָלוֹךְ הָלַכְתָּ. נִכְסֹף נִכְסַפְתָּ. גָּנֹב גָּנַבְתָּ. מָנָן לֵיהּ. אָמַר רִבִּי יוּדָה בֶּן פָּזִי. אָז אָמְרָה חָתָן דָּמִים לַמּוּלוֹת. מֵיכָן לִשְׁנֵי מִילוֹת. אַחַת לְמִילָה וְאַחַת לִפְרִיעָה. אַחַת לְמִילָה וְאַחַת לְצִיצִים. רַב אָמַר. הַמּוֹל יְמוֹל. מֵיכָן לְנוֹלָד כְּשֶׁהוּא מָהוּל שֶׁצָּרִיךְ לְהַטִּיף מִמֶּנּוּ דַּם בְּרִית. הַמֵּל יְמוֹל. מֵיכָן לְיִשְׂרָאֵל עֶרֶל שֶׁלֹּא יְמוֹל. וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר גּוֹי עֶרֶל. אָמַר רִבִּי לֵוִי. כָּתוּב וְאַתָּה אֶת בְּרִיתִי תִּשְׁמֹר. כָּל שֶׁכַּיּוֹצֵא בָךְ.

תַּנֵּי. יִשְׂרָאֵל מָל אֶת הַכּוּתִי. וְכוּתִי אֵינוֹ מָל אֶת יִשְׂרָאֵל. מִפְּנֵי שֶׁמִּתְכַּוְּין לְשֵׁם הַר גְּרִיזִים. דִּבְרֵי רִבִּי יוּדָן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. וְכִי הֵיכָן מָצִינוּ שֶׁמִּילָה צְרִיכָה כַוָּונָה. יְהֵא מָל וְהוֹלֵךְ לְשֵׁם הַר גְּרִיזִים עַד שֶׁתֵּצֵא נַפְשׁוֹ.

הַמָּשׁוּךְ לֹא יְמוֹל. שֶׁלֹּא יָבוֹא לִידֵי סַכָּנָה. דִּבְרֵי רִבִּי יוּדָה. אָמַר לוֹ רִבִּי יוֹסֵי. הַרְבֵּה מְשׁוּכִין הָיוּ בִימֵי בֶּן כּוֹזִיבָא וְכוּלָּן מָלוּ וְחָיוּ וְהוֹלִידוּ בָנִים וּבָנוֹת. וְהַמָּשׁוּךְ וְשֶׁנּוֹלַד מָהוּל וְגֵר שֶׁנִּתְגַּיֵּיר כְּשֶׁהוּא מָהוּל צָרִיךְ לְהַטִּיף מִמֶּנּוּ דַּם בְּרִית. תַּנֵּי. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר. לֹא נֶחְלְקוּ בֵּית שַׁמַּי וּבֵית הִלֵּל עַל הַנּוֹלָד מָהוּל שֶׁצָּרִיךְ לְהַטִּיף מִמֶּנּוּ דַּם בְּרִית. שֶׁהֵיא עָרְלָה כְּבוּשָׁה. עַל מַה נֶחְלְקוּ. עַל שֶׁנִּתְגַּיֵּיר מָהוּל. שֶׁבֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים שֶׁצָּרִיךְ לְהַטִּיף מִמֶּנּוּ דַּם בְּרִית. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים. אֵינוֹ צָרִיךְ לְהַטִּיף מִמֶּנּוּ דַּם בְּרִית. רִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. הֲלָכָה כְּדִבְרֵי הַתַּלְמִיד. אַתָּא עוֹבְדָא קוֹמֵי רַב וַמַר. מִן דְּתַנִּינָן. מִפְּנֵי שֶׁהֵיא עָרְלָה כְּבוּשָׁה. הָדָא אָמְרָה. עָרֵל בָּרוּר הוּא וְדוֹחִין עָלָיו אֶת הַשַּׁבָּת. רִבִּי אַבָּהוּ אָמַר. אֵין דּוֹחִין עָלָיו אֶת הַשַּׁבָּת וְצָרִיךְ לְהַטִּיף מִמֶּנּוּ דַּם בְּרִית. רִבִּי אָדָא בַּר אַהֲבָה אִיתְיְלִיד לֵיהּ חַד בַּר. כּוּ מֵימַסְמֵיס בֵּיהּ מִית. רִבִּי אַבִּין אָמַר. נַעֲשָׂה פְצוּעַ דַּכָּא וְנִתְעַנָּה עָלָיו וּמֵת. רַבָּנִן דְּקֵיסָרִין מָרִין. כְּרוּת שְׁפָכָה נַעֲשָׂה וְנִתְעַנָּה וּמֵת.

רִבִּי יוֹחָנָן בַּר מַרְיֶיה בָּעֵי. נִתְעָרְבוּ מִלְמַטָּן מָהוּ לַחֲזוֹר וְלַעֲרוֹת עֲלֵיהֶן מִלְמַעֲלָן.

הלכה ג

משנה: מַרְחִיצִין אֶת הַקָּטָן לִפְנֵי הַמִּילָה וּלְאַחַר הַמִּילָה וּמְזַלְּפִין עָלָיו בַּיָּד אֲבָל לֹא בְכֶלִי. רִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר מַרְחִיצִין אֶת הַקָּטָן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי שֶׁחָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת שֶׁנֶּאֱמַר

וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיוֹתָם כֹּאֲבִים. סָפֵק וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס אֵין מְחַלְּלִין עָלָיו אֶת הַשַּׁבָּת רִבִּי יְהוּדָה מַתִּיר בָּאַנְדְּרוֹגִינוֹס׃

הלכה: אָנָן תַּנִּינָן. מַרְחִיצִין אֶת הַקָּטָן. תַּנֵּי דְבֵית רַב. מַרְחִיצִין אֶת הַמִּילָה. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הֲלָכָה כְּמִי שֶׁהוּא אוֹמֵר. מַרְחִיצִין אֶת הַקָּטָן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. עַל כָּרְחָךְ אַתְּ אוֹמֵר. מַרְחִיצִין אֶת הַקָּטָן. תַּנֵּי שְׁמוּאֵל. אֵין מוֹנְעִין לֹא שָׁמָן וְלֹא חַמִּין מֵעַל גַּבֵּי מַכָּה בַּשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. כָּל שָׁעָה רִבִּי זְעִירָא רִבִּי בָּא אָמַר לִי. תְּנִי מַתְנִיתָךְ. וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁמְּזַלְּפִין מַיִם עַל גַּבֵּי מַכָּה בַּשַּׁבָּת. אִם אֹמֵר אַתְּ שֶׁמַּרְחִיצִין אֶת הַמִּילָה. מַה בֵּין מַכָּתוֹ שֶׁלְּ גָּדוֹל לְמַכָּתוֹ שֶׁלְּ קָטָן.

רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. הֲלָכָה כְּרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה. רִבִּי בּוֹן בְשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ. טַעֲמָא דְּרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה. וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיוֹתָם כּוֹאֲבִים. בִּהְיוֹתוֹ כוֹאֵב אֵין כְּתִיב כָּאן אֶלָּא בִּהְיוֹתָם כּוֹאֲבִים. מְלַמֵּד שֶׁכָּל אֵיבָרֵיהֶם כּוֹאֲבִים עֲלֵיהֶן. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא אָמַר. רִבִּי אֶלְעָזָר וְרִבִּי יוֹחָנָן מְפַקְּדִין לַחַיָּיתָא. כָּל שִׁקּוּיִין דְּעָבְדִין לַחוֹלֶה בְּשַׁבָּתָא. עָבְדִין אֲפִילוּ בַיּוֹם הְשְׁלִישִׁי שֶׁחָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת. שְׁמוּאֵל אָמַר. מְפַנֵּי הַסַּכָּנָה. מְחַמִּין לוֹ חַמִּין. רִבִּי יוֹסֵי בַּר בּוּן בְשֵׁם רַבָּנִין דְּתַמָּן. מְחַמִּין לוֹ חַמִּין בַּשַּׁבָּת. וְתַנֵּי כֵן. מְחַמִּין הוּא אָדָם אֲלוּנְטִית וְנוֹתְנָהּ עַל גַּבֵּי מֵעַיִים בַּשַּׁבָּת. לֹא יִטּוֹל אָדָם עֲרֵיבָה מְלֵאָה חַמִּין וְיִתְּנֶנָּה עַל גַּבֵּי מֵעַיִים בַּשַּׁבָּת. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אָמַר. לֵית כָּאן אֶלָּא מוֹתָר.

סָפֵק וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס אֵין מְחַלְּלִין עֲלֵיהֶן אֶת הַשַּׁבָּת. רִבִּי יְהוּדָה מַתִּיר בָּאַנְדְּרוֹגִינוֹס. תַּמָּן תַּנִּינָן. הַכֹּל חַיָּיבִין בָּרְאִיָּה חוּץ מֵחֵרֵשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן טוּמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס.

מָה אָמַר בָּהּ רִבִּי יוּדָה. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. רִבִּי יוֹחָנָן בֶּן דְּהָבַאי אָמַר מִשּׁוּם רִבִּי יְהוּדָה. אַף הַסּוּמֵא. וְלֵית בַּר נַשׁ אֲמַר אַף אֶלָּא מִכְּלָל דּוּ מוֹדֵי עַל קַדְמִיתָא. מֵחְלְפָה שִׁיטַת רִבִּי יְהוּדָה. תַּמָּן הוּא אוֹמֵר. פָּרָט. וָכָה הוּא אוֹמֵר. לְרַבּוֹת. רִבִּי יְהוּדָה וְרַבָּנָן מִקְרָא אֶחָד דָּרְשׁוּ. רִבִּי יְהוּדָה דָּרַשׁ זָכָר. וְרַבָּנָן דָּרְשֵׁי עֶרֶל. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר זָכָר. עַד שֶׁיְּהֵא כּוּלּוֹ זָכָר. וְרִבִּי יְהוּדָה דָּרַשׁ זָכָר. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר עֶרֶל. אֲפִילוּ מְקֻצָּתוֹ עֶרֶל. בְּרֵם הָכָא כָּל זְכוּרְךָ. פָּרַט לְאַנְדְּרוֹגִינוֹס.

הלכה ד

משנה: מִי שֶׁהָיוּ לוֹ שְׁנֵי תִינוֹקוֹת אֶחָד לָמוּל עֶרֶב שַׁבָּת וְאֶחָד לָמוּל בַּשַּׁבָּת שָׁכַח וּמָל אֶת שֶׁלְּ עֶרֶב שַׁבָּת בַּשַּׁבָּת חַיָּיב. אֶחָד לָמוּל אַחַר הַשַּׁבָּת וְאֶחָד לָמוּל בַּשַּׁבָּת שָׁכַח וּמָל אֶת שֶׁלְּ אַחַר הַשַּׁבָּת בַּשַּׁבָּת רִבִּי אֶלִיעֶזֶר מְחַיֵּיב חַטָּאת וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר׃

הלכה: מִי שֶׁהָיוּ לוֹ ב׳ תִינוֹקוֹת כול׳. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. דְּרִבִּי מֵאִיר הִיא. דְּאָמַר. דָּבָר שֶׁעֲשִׂיָּיתוֹ מִצְוָה פָּטוּר. וְשֶׁאֵין בְּעֲשִׂיָּיתוֹ מִצְוָה חַיָּיב בְּמַחֲלוֹקֶת. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. דָּבָר

שֶׁיֵּשׁ בְּעָשְׂיָיתוֹ מִצְוָה חַיָיב. וְשֶׁאֵין בְּעָשְׂיָיתוֹ מִצְוָה פָּטוּר בְּמַחֲלוֹקֶת. רִבִּי יוֹסֵי בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר וְהוּא שֶׁיְּהֵא שָׁם תָּמִים וּבֶן שָׁנָה וּשְׁלָמִים וְרָאוּי לְהִשְׁתַּנּוֹת לְשֵׁם פֶּסַח. אַתְּ שְׁמַע מִינָּהּ תְּלַת. שְׁמַע מִינָּהּ. דָּבָר שֶׁאֵין לוֹ קִיצְבָּה. וְדָבָר שֶׁאֵין דַּרְכּוֹ לְהִתְחַלֵּף. וְדָבָר שֶׁיֵּשׁ בְּעָשְׂיָיתוֹ מִצְוָה. מָה אִית לָךְ דָּבָר שֶׁאֵין לוֹ קִצְבָּה. רִבִּי יִרְמְיָה סְבַר מֵימַר. שֶׁלֹּא נִיתְּנָה הַתּוֹרָה קִיצְבָּה כַּמָּה פְסָחִים יִדְחוּ אֶת הַשַּׁבָּת בְּכָל שָׁנָה. רִבִּי יוֹסֵי סְבַר מֵימַר. שֶׁאֵין אַתְּ יָכוֹל לַעֲמוֹד עַל מְנָיְינָן. רִבִּי יוֹסֵה כַּד הֲוָה מַטֵּי לְאֵילֵין נִיתְּנָה הַתּוֹרָה קִיצְבָּה כַּמָּה פְסָחִים יִדְחוּ אֶת הַשַּׁבָּת בְּכָל הַשָּׁנָה. רַב חִסְדָּא אָמַר. דִּבְרֵי רִבִּי שִׁמְעוֹן תִּיפְתָּר שֶׁהָיָה שָׁם חֲבוּרָה אַחַת שֶׁלֹּא שָׁחְטָה. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. מִילְּתֵיהּ דְּרִבִּי יַנַּאי אָמְרָה. וְהוּא שֶׁשָּׁכַח וּמָל אֶת שֶׁלְּשַׁבָּת בְּעֶרֶב שַׁבָּת. מָלוֹ בְשַׁחֲרִית. רִבִּי זְעוּרָה אָמַר. סָבַר רִבִּי יַנַּאי פָּטוּר. רִבִּי בָּא אָמַר. חַיָיב. וּלְיֵי דָּא מִילָּה אָמְרָהּ רִבִּי יַנַּאי. בָּא לְהוֹדִיעֲךָ אֵיכָן דָּרְךָ הַתִּינוֹקוֹת לְחַלֵּף. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי זְעוּרָא כְּרִבִּי יַנַּאי. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַב כְּרִבִּי מֵאִיר. אָמַר רִבִּי מָנָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. מַה דָּמַר רַב חִסְדָּא כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. וּמַה דָּמַר רִבִּי יַנַּאי כְּרִבִּי מֵאִיר. וּמֵשִׁיבִין דָּבָר בֵּין רִבִּי מֵאִיר לְרִבִּי שִׁמְעוֹן. וְאַשְׁכְּחָן פְּלִיגָא בֵּין רִבִּי מֵאִיר לְבֵין רִבִּי שִׁמְעוֹן בְּשִׁיּוּר. אֵילּוּ הַתִּינוֹקוֹת סְפֵיקוֹת מָה אַתְּ עָבִיד לוֹ. כְּדָבָר שֶׁיֵּשׁ לוֹ קִיצְבָּה אוֹ כְדָבָר שֶׁאֵין לוֹ קִצְבָּה. אֵין תַּעֲבִדִינוּן כְּדָבָר שֶׁיֵּשׁ לוֹ קִצְבָּה. וְהוּא שֶׁיְּהֵא שָׁם תִּינוֹק אַחֵר לְמוּל. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. מִלְּיהוֹן דְּרַבָּנִן עַבְדִּוּן לוֹן כְּדָבָר שֶׁאֵין לוֹ קִיצְבָּה. וְהוּא שֶׁיֵּשׁ שָׁם תִּינוֹק אַחֵר לְמוּל. אִיתָא חָמֵי. הִקְדִּים זְמָנוֹ פָּטוּר. אִיחֵר זְמָנוֹ חַיָיב. רַב הוּנָא אָמַר. חִילּוּפִין הֵיא מַתְנִיתָא. דְּתַנֵּי. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן. לֹא נֶחְלְקוּ רִבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ עַל מִי שֶׁהָיָה לָמוּל אַחַר שַׁבָּת וּמָלוֹ בַּשַּׁבָּת שֶׁחַיָיב. וְעַל. מִי שֶׁהָיָה לוֹ לָמוּל בְּעֶרֶב שַׁבָּת וּמָלוֹ בַּשַּׁבָּת. שֶׁרִבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּיב חַטָּאת וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. מִן קוֹשְׁיֵי מַקְשֵׁי לָהּ רִבִּי יַנַּאי. וְהוּא שֶׁשָּׁכַח וּמָל אֶת שֶׁלְּשַׁבָּת בְּעֶרֶב שַׁבָּת. רַב אָדָא בַּר אַהֲבָה אָמַר. זוֹ דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר וְרִבִּי שִׁמְעוֹן. אֲבָל דִּבְרֵי רִבִּי יוֹסֵי. אֲפִילּוּ דָּבָר שֶׁאֵין בְּעָשְׂיָיתוֹ מִצְוָה הוֹאִיל וְטוֹעֶה בּוֹ לְשֵׁם מִצְוָה פָּטוּר.

פֵּירֵשׁ אֵינוֹ חוֹזֵר אֶלָּא עַל צִיצִין הַמְעַכְּבִין אֶת הַמִּילָה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. דִּבְרֵי רִבִּי יוֹסֵי. אֲפִילּוּ פֵּירֵשׁ חוֹזֵר אֲפִילּוּ עַל צִיצִין שֶׁאֵין מְעַכְּבִין אֶת הַמִּילָה. הֵיי דֵּין רִבִּי יוֹסֵי. הֵיי דְתַנִּינָן תַּמָּן. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. יוֹם טוֹב הָרִאשׁוֹן שֶׁלְּחַג שֶׁחָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת. שׁוֹכֵחַ וְהוֹצִיא אֶת הַלּוּלָב לִרְשׁוּת הָרַבִּים. פָּטוּר. מִפְּנֵי שֶׁהוֹצִיאוֹ בִרְשׁוּת. אַף בְּסַכִּין שֶׁלְּמִילָה וְאַף בְּמִילָה כֵן. מַמָּה דָּמַר רִבִּי יוֹחָנָן. דִּבְרֵי רִבִּי יוֹסֵי. אֲפִילּוּ פֵּירֵשׁ חוֹזֵר אֲפִילּוּ עַל צִיצִין שֶׁאֵין מְעַכְּבִין אֶת הַמִּילָה. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילּוּ בְּסַכִּין שֶׁלְּמִילָה כֵּן. אֲפִילּוּ בְּמִילָה כֵּן.

הלכה ה

משנה: קָטָן נִימּוֹל לִשְׁמוֹנָה לְתִשְׁעָה לַעֲשָׂרָה לְאַחַד עָשָׂר לִשְׁנֵים עָשָׂר לֹא פָחוֹת וְלֹא יוֹתֵר. כְּדַרְכּוֹ לִשְׁמוֹנָה. נוֹלַד בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת נִימּוֹל לְתִשְׁעָה. בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת עֶרֶב שַׁבָּת נִימּוֹל לַעֲשָׂרָה. יוֹם טוֹב לְאַחַר שַׁבָּת נִימּוֹל לְאַחַד עָשָׂר. שְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה נִימּוֹל לִשְׁנֵים עָשָׂר. קָטָן הַחוֹלֶה אֵין מוֹלִין אוֹתוֹ עַד שֶׁיַּבְרִיא׃

הלכה: יֵשׁ קָטָן נִימּוֹל לְיוֹמוֹ. הֵיךְ עֲבִידָא. יָלְדָה וְאַחַר כָּךְ נִתְגַּיְּרָה נִימּוֹל לְיוֹמוֹ. נִתְגַּיְּרָה וְאַחַר כָּךְ יָלְדָה נִימּוֹל לִשְׁמוֹנָה. יַעֲקֹב אִישׁ כְּפַר נַבּוֹרַיָּיא שָׁאַל לְרִבִּי חַגַּיי. מֵעַתָּה נוֹלַד בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת נִימּוֹל בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת. אָמַר לֵיהּ. אִילּוּ הֲוִינָן אֲנָא וְאַתְּ עֲלִין בְּחַד תִּרְעָא דִּלְמָא הֲוִינָן יָכְלִין מְכַוְונָה.

שְׁמוּאֵל אָמַר. אָחֲזָתוֹ חַמָּה מַמְתִּינִין לוֹ שְׁלֹשִׁים יוֹם. אוֹתָן שְׁלֹשִׁים יוֹם מָהוּ לְהַאֲכִילוֹ חָלָב תְּרוּמָה. מָהוּ לְסוֹכוֹ שֶׁמֶן תְּרוּמָה. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. הֶעָרֵל וְכָל הַטְּמֵאִין לֹא יֹאכְלוּ בַּתְּרוּמָה. נְשֵׁיהֶם וְעַבְדֵיהֶם יֹאכְלוּ. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי תַּנְחוּם בַּר חִייָה. אֵין עוֹרְלָה אֶלָּא מִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וּלְהַלָּן. וְתַנֵּי כֵן. כָּל שְׁלֹשִׁים יוֹם אָסוּר לְהַאֲכִילוֹ חָלָב תְּרוּמָה וּלְסוֹכוֹ שֶׁמֶן תְּרוּמָה. לֵילֵי שְׁמִינִי מָה אַתְּ עָבֵד לֵיהּ. מִמַּה דְתַנֵּי. לֵילֵי שְׁמִינִי בְּנִכְנַס לְדִיר לְהִתְעַשֵּׂר. הָדָא אָמְרָה. לֵילֵי שְׁמִינִי כִּשְׁמִינִי. וְתַנֵּי כֵן. כָּל שִׁבְעַת הַיָּמִים מוּתָּר לְהַאֲכִילוֹ חָלָב תְּרוּמָה וּלְסוֹכוֹ שֶׁמֶן תְּרוּמָה.

הלכה ו

משנה: אֵילּוּ הֵן צִיצִים הַמְעַכְּבִין אֶת הַמִּילָה בְּשָׂר הַחוֹפֶה אֶת רֹב הָעֲטָרָה וְאֵינוֹ אוֹכֵל בַּתְּרוּמָה. אִם הָיָה בַעַל בָּשָׂר מְתַקְּנוֹ מִפְּנֵי מַרְאִית הָעַיִן. מָל וְלֹא פָרַע אֶת הַמִּילָה כְּאִילּוּ לֹא מָל׃

הלכה: אֵילּוּ צִיצִין הַמְעַכְּבִין אֶת הַמִּילָה. רִבִּי אַבּוּנָא בְשֵׁם רַב יִרְמְיָה. בְּחוֹפֶה רוֹב גּוּבָהּ שֶׁלָּעֲטָרָה. רִבִּי יוֹסֵה בֶּן חֲנִינָא אוֹמֵר. בְּחוֹפֶה רוֹב גּוּבָהּ עֲטָרָה. רִבִּי טֵבַיי בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. בּוֹדְקִין אוֹתוֹ בְּשָׁעָה שֶׁמִּתְקַשֶּׁה.

מָל וְלֹא פָרַע אֶת הַמִּילָה כְּאִילּוּ לֹא מָל. תַּנֵּי. וְעָנוּשׁ כָּרֵת. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ. הָדָא דְתֵימַר בְּשֶׁאֵין בּוֹ כְּדֵי לְמָרַק. אֲבָל אִם יֵשׁ בּוֹ כְּדֵי לְמָרַק מְמָרַק וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. תַּנֵּי. כָּל שָׁעָה שֶׁעוֹסֵק בְּמִילָה חוֹזֵר בֵּין עַל צִיצִין הַמְעַכְּבִין בַּמִּילָה בֵּין עַל צִיצִין שֶׁאֵין מְעַכְּבִין. פִּירֵשׁ. אֵינוֹ חוֹזֵר אֶלָּא עַל צִיצִין הַמְעַכְּבִין בַּמִּילָה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. דִּבְרֵי רִבִּי יוֹסֵי. אֲפִילּוּ עַל צִיצִין שֶׁאֵין מְעַכְּבִין הַמִּילָה. אִם פִּירֵשׁ חוֹזֵר. הֵיי דֵן רִבִּי יוֹסֵי. הֵיי דְתַנִּינָן תַּמָּן. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. יוֹם טוֹב הָרִאשׁוֹן שֶׁלְחַג שֶׁחָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת. וְשָׁכַח וְהוֹצִיא אֶת הַלּוּלָב בְּרָשׁוּת הָרַבִּים. פָּטוּר. מִפְּנֵי שֶׁהוֹצִיאוֹ בִרְשׁוּת. אַף בְּסַכִּין שֶׁלְמִילָה אַף בְּמַצָּה כֵּן. מִמַּה דָמַר רִבִּי

יוֹחָנָן. דִּבְרֵי רִבִּי יוֹסֵה. אֲפִילוּ עַל צִיצִין שֶׁאֵין מְעַכְּבִין בַּמִּילָה. אִם פִּירֵשׁ חוֹזֵר. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילוּ בְּסַכִּין שֶׁלְּמִילָה וְאַף בְּמַצָּה כֵּן.

פרק כ

הלכה א

משנה: רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר תּוֹלִין אֶת הַמְשַׁמֶּרֶת בְּיוֹם טוֹב וְנוֹתְנִין לַתְּלוּיָה בַּשַּׁבָּת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵין תּוֹלִין אֶת הַמְשַׁמֶּרֶת בְּיוֹם טוֹב וְאֵין נוֹתְנִין לַתְּלוּיָה בַּשַּׁבָּת. אֲבָל נוֹתְנִין לַתְּלוּיָה בְּיוֹם טוֹב:

הלכה: רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר תּוֹלִין אֶת הַמְשַׁמֶּרֶת כול'. תַּנֵּי. לֹא נֶחְלַק רִבִּי אֱלִיעֶזֶר וַחֲכָמִים שֶׁנּוֹטְעִין אוֹהֲלִין כַּתְּחִילָּה בְּיוֹם טוֹב. וְעַל מַה נֶחְלְקוּ. עַל מוֹסִיפִין. שֶׁרִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר. מוֹסִיפִין בְּיוֹם טוֹב וְאֵין מוֹסִיפִין בַּשַּׁבָּת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. אֵין מוֹסִיפִין בְּיוֹם טוֹב וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר בַּשַּׁבָּת. וְכָא לֹא בְתוֹסֶפֶת אֲנָן קַיְימִין. אָמַר רִבִּי אַבִּין בַּר כַּהֲנָא. תִּיפְתַּר בְּמְשַׁמֶּרֶת חֲדָשָׁה שֶׁמַּכְשִׁירָהּ לִכְלִי. כָּל שֶׁכֵּן.

מְחֻלְפָּה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר. מָה אִם תַּמָּן שֶׁמַּכְשִׁירָהּ לְכֶלִי אַתְּ אָמַר. מוּתָּר. כָּאן שֶׁאֵינוֹ מַכְשִׁירָהּ לְכֶלִי לֹא כָל שֶׁכֵּן. אָמַר רִבִּי חִינְנָא. אַתְיָא דְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר כְּרִבִּי יְהוּדָה. דְּתַנֵּי בְשֵׁם רִבִּי יְהוּדָה. אַף בְּמַכְשִׁירֵי אוֹכֶל נֶפֶשׁ הִתִּירוּ. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי בָּא. כְּדִבְרֵי הַמַּכְשִׁיר. וּבִלְבַד מִלְּמַעֲלָן. כְּהָדָא בִּימֵי רִבִּי יוּדָה בֶּן פָּזִי הָיָה רִיבְעָה בְּבֵי מִדְרָשָׁא. וְהָווֹן פָּרְסִין קִילְעֵיה מֵאֶתְמוֹל בְּאַרְבַּע אַמּוֹת וּלְמָחָר הָווּ פָּרְסִין כּוּלְּהוֹן. סָבְרוּן מֵימַר. מִדִּבְרֵי רִבִּי יוּדָה בֶּן פָּזִי. בָּדְקוּן וְאַשְׁכְּחוּן דְּלְאוֹ מִדַּעַת רִבִּי יְהוּדָה בֶּן פָּזִי עַד שֶׁיִּפְרוֹס רוּבָּן. רִבִּי חִייָה בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הַנּוֹטֵעַ אוֹהֲלִין בַּשַּׁבָּת חַייָב מִשּׁוּם בּוֹנֶה. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. אֵינוֹ אֶלָּא כְּפוֹרְסָן וּמְקַפְּלָן בַּשַּׁבָּת. רִבִּי בָּא בַּר כֹּהֵן בָּעָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. הֶהֵן כִּילָּה דְּעַל אָרוֹנָה מָהוּ. אָמַר לֵיהּ. כֵּיוָן דְּהִיא פְרוּסָה מֵאֶתְמוֹל נַעֲשָׂה כְּפוֹתֵחַ וְנוֹעֵל בַּשַּׁבָּת.

רִבִּי זְעִירָה רַב חִייָה בַּר אַשִׁי בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. הַמְשַׁמֵּר חַייָב מִשּׁוּם בּוֹרֵר. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. לֹא מִסְתַּבְּרָא אֶלָּא מִשּׁוּם מְרַקֵּיד. רִבִּי יוֹסֵי וְרִבִּי יוֹנָה תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. בְּקַדְמִיתָא הֲוִינָן אָמְרִין. יְאוּת אָמַר רִבִּי זְעִירָא. מַה הַמְרַקֵּד קֶמַח לְמַטָּן וְסוֹלֶת לְמַעֲלָן. אַף הַמְשַׁמֵּר יַיִן לְמַטָּן וּשְׁמָרִים לְמַעֲלָן. וְלֹא הֲוִינָן אָמְרִין כְּלוּם. לָמָּה. שֶׁהוּתָּר מִכְּלָל בְּרֵירָה וְהוּתָּר מִכְּלָל שִׁימּוּר. הוּתָּר מִכְּלָל בְּרֵירָה בּוֹרֵר כְּדַרְכּוֹ וּבְחֵיקוֹ וּבְתַמְחוּי. הוּתָּר מִכְּלָל שִׁימּוּר נוֹתְנִין לַתְּלוּיָה בְּיוֹם טוֹב. וְלֹא הוּתָּר מִכְּלָל הַרְקָדָה. דָּמַר רִבִּי חֲנִינָה בְּרוֹקֶה בְשֵׁם רַב יְהוּדָה. אֵין שׁוֹנִין אֶת הַקֶּמַח אֲבָל מַרְקִידִין לַאֲחוֹרֵי נָפָה. אִין תֵּימַר. מִשּׁוּם מְרַקֵּיד הוּא. יְהֵא אָסוּר. אָמַר רִבִּי

יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. וּדְלָא כְּרִבִּי יוּדָה. דְּתַנֵּי בְשֵׁם רִבִּי יוּדָה. אַף מַכְשִׁירֵי אוֹכֶל נֶפֶשׁ הִתִּירוּ. בְּעַיְיָא דָּא מִילְתָא. מָהוּ לְשַׁנּוֹת קֶמַח לַאֲחוֹרֵי הַנָּפָה כְּרַבָּנָן.

הלכה ב

משנה: נוֹתְנִין מַיִם עַל גַּבֵּי שְׁמָרִים בִּשְׁבִיל שֶׁיֵּצְלוּ וּמְסַנְּנִין אֶת הַיַּיִן בְּסוּדָרִים וּבְקֻפִּיפָה מִצְרִית. נוֹתְנִין בֵּיצָה בְּמִסַּנֶּנֶת שֶׁל חַרְדָּל וְעוֹשִׂין יֵינוֹמֵילִין בַּשַּׁבָּת. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר בַּשַּׁבָּת בַּכּוֹס וּבְיוֹם טוֹב בַּלָּגִין וּבַמּוֹעֵד בֶּחָבִית. רִבִּי צָדוֹק אוֹמֵר הַכֹּל לְפִי הָאוֹרְחִין׃

הלכה: נוֹתְנִין מַיִם עַל גַּבֵּי שְׁמָרִים כו׳. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם רַב. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה אוֹתָהּ כְּמִין חֵיק. בְּעַיְיָא דָּא מִילְתָא. מָהוּ לְכַפּוֹתָן וְנַעֲשֵׂית חֵיק מֵאֵילֶיהָ. אָמַר רִבִּי מַתַּנְיָה. מַטֶּה אוֹתָהּ עַל צִידָּהּ וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה בַּשַּׁבָּת כְּשֶׁעוֹשֶׂה בַּחוֹל.

כֵּינִי מַתְנִיתָא. מְפָרְדִין בֵּיצָה בְּמִסַּנֶּנֶת שֶׁלְחַרְדָּל. גּוּשׁ שֶׁלְחַרְדָּל. רִבִּי יוֹסֵי בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. מְמָעֵךְ בְּיָד אֲבָל לֹא בְכֶלִי. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי יַנַּאי. מְמָעֵךְ בֵּין בְּיָד בֵּין בְּכֶלִי. אָמַר לוֹ רִבִּי יוֹחָנָן. וַהֲלֹא הַכְּלֵבִים אֵין עוֹשִׂין אוֹתָהּ כֵּן. רִבִּי חִזְקִיָּה רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מְמָעֵךְ בֵּין בְּיָד בֵּין בְּכֶלִי.

וְעוֹשִׂין יֵינוֹמֵילִין בַּשַּׁבָּת. רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. יַיִן וּדְבַשׁ וּפִילְפְּלִין.

הלכה ג

משנה: אֵין שׁוֹרִין אֶת הַחִלְתִּית בַּפּוּשְׁרִין אֲבָל נוֹתְנָהּ לְתוֹךְ הַחֹמֶץ. אֵין שׁוֹרִין אֶת הַכַּרְשִׁינִין וְלֹא שָׁפִין אוֹתָן. אֲבָל נוֹתֵן הוּא לְתוֹךְ הַקְּעָרָה אוֹ לְתוֹךְ הַכַּלְכָּלָה. אֵין כּוֹבְרִין אֶת הַתֶּבֶן בַּכְּבָרָה וְלֹא יִתְּנֶנּוּ בְּמָקוֹם גָּבוֹהַּ בִּשְׁבִיל שֶׁיֵּרֵד הַמּוֹץ אֲבָל נוֹטֵל בַּכְּבָרָה וְנוֹתֵן לְתוֹךְ הָאֲבוּס׃

הלכה: אָמַר רִבִּי מָנָא. כֵּינִי מַתְנִיתָא. אֲבָל נוֹתְנָהּ לְפָנָיו לְתוֹךְ הַחוֹמֶץ. רַב הוּנָא אָמַר. לֹא שָׁנוּ אֶלָּא בְּפוּשְׁרִין. הָא בְצוֹנְנִין מוּתָּר. רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי יַנַּאי. אֲפִילּוּ בְצוֹנְנִין אָסוּר. אָמַר לוֹ רִבִּי יוֹחָנָן. וַהֲלֹא לֹא שָׁנוּ אֶלָּא בְּפוּשְׁרִין. אֶלָּא עַל חִנָּם יַגִּיעֲנוּ.

רַב הוּנָא אָמַר. מֵי חִלְתִּית מוּתָּר לִשְׁתּוֹתָהּ בַּשַּׁבָּת. שְׁמוּאֵל אָמַר. חִלְתִּית עַצְמָהּ מַאֲכָל בְּרִיאִים (הוּא) [הִיא]. רַב הוּנָא אָמַר. מָאן דַּאֲכַל מַתְקַל זוּזָא מִינֵּיהּ מִסְתַּכֵּן וְעוֹרוֹ נֶחֱלָץ. רִבִּי בָּא אֲכַל מַתְקַל זוּזָא מִינֵּהּ וּפָרַשׁ לִנְהָרָא.

אֵין שׁוֹרִין אֶת הַכַּרְשִׁינִין. מְשׁוּם בּוֹרֵר. וְאֵין שָׁפִין אוֹתָן. מְשׁוּם דָּשׁ. אֵין כּוֹבְרִין אֶת הַתֶּבֶן בַּכְּבָרָה וְלֹא יִתְּנֶנּוּ בְּמָקוֹם גָּבוֹהַּ בִּשְׁבִיל שֶׁיֵּרֵד הַמּוֹץ. מְשׁוּם מְרַקֵּיד.

הלכה ד

משנה: גּוֹרְפִין מִלִּפְנֵי הַפֶּטֶם וּמְסַלְּקִין לַצְּדָדִין מִפְּנֵי הֲרֵיעֵי דִּבְרֵי רִבִּי יוֹסֵה. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין. נוֹטְלִין מִלִּפְנֵי בְהֵמָה זוֹ וְנוֹתְנִין לִפְנֵי בְהֵמָה זוֹ בַּשַּׁבָּת׃

הלכה: גּוֹרְפִין מִלִּפְנֵי הַפֶּטֶם וכו׳. מִפְּנֵי שֶׁהַפֶּטֶם מוֹתִיר הָרֹעֵי אוֹכֶל. בְּעָיָא דָא מִילְתָא. מָהוּ לִיטוֹל מִלִּפְנֵי בְהֵמָה זוֹ וְלִתֵּן לִפְנֵי בְהֵמָה זוֹ. וְלָאו מַתְנִיתָה הִיא. נוֹטְלִין מִלִּפְנֵי בְהֵמָה זוֹ וְנוֹתְנִין לִפְנֵי בְהֵמָה זוֹ בַּשַּׁבָּת. מַתְנִיתָא מִין בְּמִינוֹ. צְרִיכָה לֵיהּ מִין בְּשֶׁאֵינוֹ מִינוֹ. תַּנֵּי. נוֹטֵל אָדָם מִלִּפְנֵי הַחֲמוֹר וְנוֹתֵן לִפְנֵי פָּרָה. מִלִּפְנֵי בְהֵמָה שֶׁפִּיהָ רַע וְנוֹתֵן לִפְנֵי בְהֵמָה שֶׁפִּיהָ יָפֶה.

הלכה ה

משנה: הַקַּשׁ שֶׁעַל גַּבֵּי הַמִּיטָּה לֹא יְנַעְנְעֶנּוּ בְיָדוֹ אֲבָל מְנַעֲנְעוֹ בְּגוּפוֹ אִם הָיָה מַאֲכַל בְּהֵמָה אוֹ שֶׁהָיָה עָלָיו כַּר אוֹ סָדִין מְנַעֲנְעוֹ בְיָדוֹ. מַכְבֵּשׁ שֶׁל בַּעֲלֵי בָתִּים מַתִּירִין אֲבָל לֹא כוֹבְשִׁין. וְשֶׁל כּוֹבְסִין לֹא יִגַּע בּוֹ. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִם הָיָה מוּתָּר מֵעֶרֶב שַׁבָּת מַתִּיר אֶת כֻּלָּיו וְשׁוֹמְטָן׃

הלכה: הַקַּשׁ שֶׁעַל הַמִּיטָּה. מַתְנִיתָא בְּשֶׁלֹּא יָשַׁן עָלָיו מֵאֶתְמוֹל. אֲבָל אִם יָשַׁן עָלָיו מֵאֶתְמוֹל כְּגוּפוֹ הִיא. אָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי. רְאשׁוֹנִים הָיוּ שׁוֹאֲלִין. מָהוּ שֶׁיְּנַעְנְעֶנּוּ דֶּרֶךְ אֲצִילֵי יָדָיו. אָמַר רִבִּי יַנַּאי. קָרוֹחַ קְרִירָה קִפּוּחַ קַפְּיָחָה שְׁפוֹךְ צְנִינִים עַל מָאן דְּעָדֵי לֵיהּ. נָפַל בֵּיתֵיהּ עַל מָאן דְּרוֹיָה עֲלֵיהּ. תַּנֵּי רִבִּי חִייָה. הָדֵין דִּין לְעָנִי.

וְהָתַנֵּי. מוֹדִין חֲכָמִים לְרִבִּי מֵאִיר בְּחוֹתָמוֹת שֶׁבְּקַרְקַע שֶׁמְּפַקְפְּקִין וּמַפְקִיעִין וּמַתִּירִין וְחוֹתְכִין. בַּשַּׁבָּת מְפַקְפְּקִין אֲבָל לֹא מַפְקִיעִין וְלֹא מַתִּירִין וְלֹא חוֹתְכִין. בְּכֵלִים. בַּשַּׁבָּת מוּתָּר וְאֵין צוֹרֶךְ בְּיוֹם טוֹב. הָדָא אָמְרָה. מַכְבֵּשׁ עָשׂוּ אוֹתוֹ כְּקַרְקַע. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. שֶׁל כּוֹבְסִין לֹא יִגַּע בּוֹ.

פרק כא

הלכה א

משנה: נוֹטֵל אָדָם אֶת בְּנוֹ וְהָאֶבֶן בְּיָדוֹ כַּלְכָּלָה וְהָאֶבֶן בְּתוֹכָהּ. מְטַלְטְלִין תְּרוּמָה טְמֵאָה עִם הַטְּהוֹרָה וְעִם הַחֻלִּין. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף מַעֲלִין אֶת הַמְּדוּמָּע בְּאֶחָד וּמֵאָה׃

הלכה ב

משנה: הָאֶבֶן שֶׁעַל פִּי הֶחָבִית מַטָּה עַל צַדָּהּ וְהִיא נוֹפֶלֶת. הָיְתָה בֵּין הֶחָבִיּוֹת מַגְבִּיהָהּ וּמַטָּה עַל צַדָּהּ וְהִיא נוֹפֶלֶת. מָעוֹת שֶׁעַל הַכַּד נוֹעֵר אֶת הַכַּד וְהֵן נוֹפְלוֹת. הָיְתָה עָלֶיהָ לִשְׁלֹשֶׁת מְקַנְּחָהּ בְּסְמַרְטוּט. הָיְתָה שֶׁל עוֹר נוֹתְנִין עָלֶיהָ מַיִם עַד שֶׁתִּיכָּלֶה׃

הלכה ג

משנה: בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִין מַעֲבִירִין מֵעַל הַשּׁוּלְחָן עֲצָמוֹת וּקְלִיפִּין וּבֵית שַׁמַּאי אוֹמְרִין מְסַלֵּק אֶת הַטַּבָּלָה כּוּלָּהּ וְנוֹעֲרָהּ. מַעֲבִירִין מֵעַל הַשּׁוּלְחָן פֵּירוּרִין פָּחוֹת מִכַּזַּיִת. שִׂיעָר שֶׁל אֲפוּנִים וְשֶׁל עֲדָשִׁים מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַאֲכַל בְּהֵמָה סְפוֹג אִם יֵשׁ לוֹ עוֹר בֵּית אֲחִיזָה מְקַנְּחִין בּוֹ. וְאִם לָאו אֵין מְקַנְּחִין בּוֹ. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ נִיטָל בַּשַּׁבָּת וְאֵינוֹ מְקַבֵּל טוּמְאָה׃

פרק כב

הלכה א

משנה: חָבִית שֶׁנִּשְׁבְּרָה מַצִּילִין מִמֶּנָּה מְזוֹן שָׁלֹשׁ סְעֻדּוֹת וְאוֹמֵר לַאֲחֵרִים בּוֹאוּ וְהַצִּילוּ לָכֶם וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִסְפֹּג. אֵין סוֹחֲטִין אֶת הַפֵּרוֹת לְהוֹצִיא מֵהֶן מַשְׁקִין וְאִם יָצְאוּ מֵעַצְמָן אֲסוּרִין. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִם לְאוֹכְלִין הַיּוֹצֵא מֵהֶן מוּתָּר. וְאִם לְמַשְׁקִין הַיּוֹצֵא מֵהֶן אָסוּר. חַלּוֹת דְּבַשׁ שֶׁרִיסְקָן מֵעֶרֶב שַׁבָּת יָצְאוּ מֵעַצְמָן אֲסוּרִין וְרִבִּי לְעָזָר מַתִּיר׃

הלכה ב

משנה: כָּל שֶׁבָּא בַחַמִּין מֵעֶרֶב הַשַּׁבָּת שׁוֹרִין אוֹתוֹ בַחַמִּין בַּשַּׁבָּת. וְכָל שֶׁלֹּא בָא בְחַמִּין מֵעֶרֶב שַׁבָּת מְדִיחִין אוֹתוֹ בַחַמִּין בַּשַּׁבָּת חוּץ מִן הַמָּלִיחַ הַיָּשָׁן וְדָגִים מְלוּחִים קְטַנִּים וְקוֹלְיַס הָאִסְפָּנִן שֶׁהֲדָחָתָן זוֹ הִיא גְמַר מְלַאכְתָּן׃

הלכה ג

משנה: שׁוֹבֵר אָדָם אֶת הֶחָבִית לוֹכַל מִמֶּנָּה גְּרוֹגְרוֹת וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתְכַּוֵּין לַעֲשׂוֹתָהּ כֶּלִי אֵין נוֹקְבִין מִגּוּפָּה שֶׁל חָבִית דִּבְרֵי רִבִּי יְהוּדָה. רִבִּי יוֹסֵי מַתִּיר. לֹא יִקְּבֶינָּה מִצִּידָּהּ וְאִם הָיְתָה נְקוּבָה לֹא יִתֵּן עָלֶיהָ שַׁעֲוָה מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְמָרֵחַ. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה מַעֲשֶׂה בָא לִפְנֵי רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי בַּעֲרֶב וְאָמַר חוּשֵׁשׁ אֲנִי לוֹ מֻחַטָּאת׃

הלכה ד

משנה: נוֹתְנִין תַּבְשִׁיל לְתוֹךְ הַבּוֹר בִּשְׁבִיל שֶׁיְּהֵא שְׁמוּר וְאֶת הַמַּיִם הַיָּפִים בָּרָעִים בִּשְׁבִיל שֶׁיּוּצְנוּ וְאֶת הַצּוֹנְנִין בַּחַמִּין בִּשְׁבִיל שֶׁיֵּחַמּוּ. מִי שֶׁנִּשְׁרוּ כֵלָיו בַּדֶּרֶךְ מְהַלֵּךְ בָּהֶן וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. הִגִּיעַ לְחָצֵר הַחִיצוֹנָה שׁוֹטְחָן בַּחַמָּה אֲבָל לֹא כְנֶגֶד הָעָם׃

הלכה ה

משנה: הָרוֹחֵץ בְּמֵי מְעָרָה אוֹ בְמֵי טִיבֶרְיָה מִסְתַּפֵּג אֲפִילוּ בְעֶשֶׂר לוּנְטִיוֹת וְלֹא יְבִיאֵם בְּיָדוֹ. אֲבָל עֲשָׂרָה בְנֵי אָדָם מִסְתַּפְּגִין בְּלוּנְטִית אַחַת פְּנֵיהֶן יְדֵיהֶן וְרַגְלֵיהֶן וּמְבִיאִין אוֹתוֹ בְּיָדָם׃

הלכה ו

משנה: סָכִין וּמְמַשְׁמְשִׁין בִּבְנֵי מֵעַיִם אֲבָל לֹא מִתְעַמְּלִין וְלֹא מִתְגָּרְדִין. אֵין יוֹרְדִין לְפִילוֹמָא וְאֵין עוֹשִׂין אַפּוּקְטְפִּיזִין בַּשַּׁבָּת וְאֵין מְעַצְּבִין אֶת הַקָּטָן וְלֹא מַחֲזִירִין אֶת הַשֶּׁבֶר. מִי שֶׁנִּפְרְקָה יָדוֹ אוֹ רַגְלוֹ לֹא יִטְרְפֶם בְּצוֹנֵן אֲבָל רוֹחֵץ הוּא כְדַרְכּוֹ וְאִם נִתְרַפָּא נִתְרַפָּא׃

פרק כג

הלכה א

משנה: שׁוֹאֵל אָדָם מֵחֲבֵירוֹ כַּדֵּי יַיִן וְכַדֵּי שֶׁמֶן וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יֹאמַר לוֹ הַלְוֵינִי. וְכֵן אִשָּׁה לַחֲבֶירְתָּהּ כִּכָּרוֹת וְאִם אֵינוֹ מַאֲמִינוֹ מַנִּיחַ טַלִּיתוֹ אֶצְלוֹ וְעוֹשֶׂה עִמּוֹ חֶשְׁבּוֹן לְאַחַר הַשַּׁבָּת. וְכֵן עֵרֶב פְּסָחִים בֵּירוּשָׁלֵם שֶׁחָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת מַנִּיחַ טַלִּיתוֹ אֶצְלוֹ וְאוֹכֵל אֶת פִּסְחוֹ וְעוֹשֶׂה עִמּוֹ חֶשְׁבּוֹן לְאַחַר יוֹם טוֹב׃

הלכה ב

משנה: מוֹנֶה אָדָם אֶת אוֹרְחָיו וְאֶת פַּרְפְּרוֹתָיו מִפְּיו אֲבָל לֹא מִן הַכְּתָב. מֵפִיס אָדָם עִם בָּנָיו וְעִם בְּנֵי בֵיתוֹ עַל הַשּׁוּלְחָן וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתְכַּוֵּון לַעֲשׂוֹת מָנָה גְדוֹלָה כְּנֶגֶד קְטַנָּה מִשּׁוּם קוּבְיָא. מַטִּילִין חֲלָשִׁין עַל הַקָּדָשִׁים בְּיוֹם טוֹב אֲבָל לֹא עַל הַמָּנוֹת׃

הלכה ג

משנה: לֹא יִשְׁכּוֹר אָדָם פּוֹעֲלִים בַּשַּׁבָּת וְלֹא יֹאמַר אָדָם לַחֲבֵירוֹ לְשָׁכוֹר לוֹ פּוֹעֲלִים וְאֵין מַחְשִׁיכִין עַל הַתְּחוּם לְשָׁכוֹר פּוֹעֲלִים וּלְהָבִיא פֵּירוֹת. אֲבָל מַחְשִׁיךְ הוּא לִשְׁמוֹר וּמֵבִיא פֵּירוֹת בְּיָדוֹ. כְּלָל אָמַר אַבָּא שָׁאוּל כָּל שֶׁאֲנִי זַכַּאי בַּאֲמִירָתוֹ רַשַּׁאי אֲנִי לְהַחְשִׁיךְ עָלָיו׃

הלכה ד

משנה: מַחְשִׁיכִין עַל הַתְּחוּם לְפַקֵּחַ עַל עִיסְקֵי כַלָּה וְעַל עִיסְקֵי הַמֵּת לְהָבִיא לוֹ אָרוֹן וְתַכְרִיכִין. גּוֹי שֶׁהֵבִיא חֲלִילִין בַּשַּׁבָּת לֹא יִסְפּוֹד בָּהֶן יִשְׂרָאֵל אֶלָּא אִם כֵּן בָּאוּ מִמָּקוֹם קָרוֹב. עֲשׂוּ לוֹ אָרוֹן וְחָפְרוּ לוֹ קֶבֶר יִקְבֹּר בּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִם בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל לֹא יִקְבֹּר בּוֹ עוֹלָמִית׃

הלכה ה

משנה: עוֹשִׂין כָּל צָרְכֵי הַמֵּת סָכִין וּמְדִיחִין אוֹתוֹ וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יָזוּז בּוֹ אֵבֶר. שׁוֹמְטִין אֶת הַכַּר מִתַּחְתָּיו וּמַטִּילִין אוֹתוֹ עַל הַחוֹל בִּשְׁבִיל שֶׁיַּמְתִּין. קוֹשְׁרִים אֶת הַלֶּחִי לֹא שֶׁיַּעֲלֶה אֶלָּא שֶׁלֹּא יוֹסִיף. וְכֵן קוֹרָה שֶׁנִּשְׁבְּרָה סוֹמְכִין אוֹתָהּ בְּסַפְסָל אוֹ בַאֲרוּכוֹת הַמִּטָּה לֹא שֶׁתַּעֲלֶה אֶלָּא שֶׁלֹּא תוֹסִיף. אֵין מְאַמְּצִין אֶת הַמֵּת בַּשַּׁבָּת וְלֹא בַחֹל עִם יְצִיאַת הַנֶּפֶשׁ. וְכָל הַמְאַמֵּץ עִם יְצִיאַת נֶפֶשׁ הֲרֵי זֶה שׁוֹפֵךְ דָּמִים׃

פרק כד

הלכה א

משנה: מִי שֶׁהֶחְשִׁיךְ בַּדֶּרֶךְ נוֹתֵן כִּיסוֹ לַנָּכְרִי וְאִם אֵין עִמּוֹ נָכְרִי מַנִּיחוֹ עַל הַחֲמוֹר. הִגִּיעַ לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה נוֹטֵל אֶת הַכֵּלִים הַנִּיטָּלִין בַּשַּׁבָּת וְשֶׁאֵינָן נִיטָּלִין מַתִּיר אֶת הַחֲבָלִים וְהַשַּׁקִּין נוֹפְלִין.

הלכה ב

משנה: מַתִּירִין פְּקִיעֵי עָמִיר לִפְנֵי בְהֵמָה וּמְפַסְפְּסִים אֶת הַכִּיפִּין אֲבָל לֹא אֶת הַזִּירִין. אֵין מְרַסְּקִין לֹא אֶת הַשַּׁחַת וְלֹא אֶת הֶחָרוּבִין לִפְנֵי בְהֵמָה בֵּין דַּקָּה בֵּין גַּסָּה. רִבִּי יְהוּדָה מַתִּיר בֶּחָרוּבִין לַדַּקָּה׃

הלכה ג

משנה: אֵין אוֹבְסִין אֶת הַגָּמָל וְלֹא דוֹרְסִין אֲבָל מַלְעִיטִין. אֵין מַמְרִין אֶת הָעֲגָלִים אֲבָל מַלְעִיטִין אוֹתָן. מְהַלְקְטִין לַתַּרְנְגוֹלִים וְנוֹתְנִין מַיִם עַל גַּבֵּי הַמּוּרְסָן אֲבָל לֹא גוֹבְלָן וְאֵין נוֹתְנִין מַיִם לִפְנֵי דְבוֹרִים וְלִפְנֵי יוֹנִים שֶׁל שׁוֹבָךְ אֲבָל נוֹתְנִין לִפְנֵי אֲווֹזִים וְתַרְנְגוֹלִין וְלִפְנֵי יוֹנִים הֵירוֹדוֹסִיּוֹת׃

הלכה ד

משנה: מְחַתְּכִין אֶת הַדְּילוּעִין לִפְנֵי הַבְּהֵמָה וְאֶת הַנְּבֵילָה לִפְנֵי הַכְּלָבִים. . רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִם לֹא הָיְתָה נְבֵילָה מֵעֶרֶב שַׁבָּת אֲסוּרָה לְפִי שֶׁאֵינָהּ מִן הַמּוּכָן׃

הלכה ה

משנה: מְפִירִין נְדָרִים בַּשַּׁבָּת וְנִשְׁאָלִין נְדָרִים שֶׁהֵן לְצָרֶךְ הַשַּׁבָּת. פּוֹקְקִין אֶת הַמָּאוֹר וּמוֹדְדִין אֶת הַמַּטְלִית וְאֶת הַמִּקְוֶה. מַעֲשֶׂה בִּימֵי אֲבִיו שֶׁל רִבִּי צָדוֹק וּבִימֵי אַבָּא שָׁאוּל בֶּן בָּטְנִית שֶׁפָּקְקוּ אֶת הַמָּאוֹר בְּטָפִיחַ וְקִשְׁרוּ אֶת הַמִּקִּידָה בְּנֶמֶי לֵידַע אִם יֵשׁ בַּגִּיגִית פּוֹתֵחַ טֶפַח אִם לָאו. מִדִּבְרֵיהֶן לְמַדְנוּ שֶׁפּוֹקְקִין וּמוֹדְדִין וְקוֹשְׁרִין בַּשַּׁבָּת׃